

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

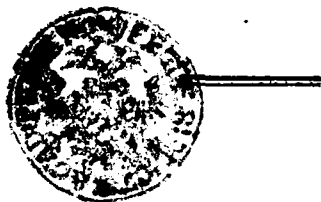
L V C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A

GRAECE LATINE

CVM NOTIS SELECTIS

T O M V S V

C V R A V I T

IO. PETR. SCHMIDIVS

MITAVIAE

APVD IACOBVM FRIDER. HINZIVM

M D C C L X X V I I I.

100

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

111 N. 4TH ST. NEW YORK, N. Y.

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

Δημώνακτος βίος.

Εμελλεν ἄρα μηδὲ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τὸ παντά-
πασιν ἄμοιρος ἔσεσθαι ἀνδρῶν λόγῃ καὶ
μνήμῃς ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ἀρετὴν ὑπερ-
φυᾶ, καὶ γνώμην ἀκρῶς φιλόσοφον ἐκφαίνειν.
λέγω δὲ εἰς τε τὸν Βοιωτίου Σώζρατον ἀναφέ-
ρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλεον, καὶ ὦντο
εἶναι, καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσο-
φον, ἔς καὶ εἶδον αὐτός· καὶ ἰδὼν ἐθαύμασα·
θατέρω δὲ, τῷ Δημώνακτι, καὶ ἐπὶ μήκισον
συνεγεγνόμην. περὶ μὲν ἔν Σωζράτῃ ἐν ἄλλῳ
βιβλίῳ γέγραπται μοι, καὶ δεδήλωται μέγεθός

ΤΒ

Demonactis vita.

Debebat ergo neque nostrum saeculum expers
omnino esse hominum sermone et com-
memoratione dignorum; sed tum corporis ingens
robur, tum animum summo opere philosophum
proferre. Dico autem hoc ad Boeotium Sostratum
respiciens, quem Herculem vocabant Graeci, et
putabant esse; et maxime ad Demonactem Philo-
sophum: quos et vidi ipse, et visos admiratus
sum; altero vero, Demonacte, diutissime etiam
sum usus. Ac de Sostrato quidem alio in libro
a me scriptum est, et tum magnitudo illius osten-

Luc. Op. T. V.

A

sa,

τε αὐτῶ, καὶ ἰσχύος ὑπερβελή, καὶ ἡ ὑπαιθρος
 ἐν τῷ Παρνασσῷ δίαίτα, καὶ ἡ ἐπίπονος I) εὐνή,
 καὶ τροφαὶ ὄρειοι, καὶ ἔργα ἐκ ἀπωδὰ τῶ ὀνό-
 ματος, καὶ ὅσα ἡ λησὰς αἰρῶν ἐπραξεν, ἡ ὀδε-
 ποιῶν τὰ ἄβατα, ἡ γεφυρῶν τὰ δύσπορα.

Περὶ δὲ Δημῶνατος ἥδη δίκαιον λέγειν ἀμ-
 φοῖν ἔνεκα, ὡς ἐκεῖνός τε διὰ μνήμης εἴη τοῖς
 ἀρίστοις τόγε κατ' ἐμὲ, καὶ οἱ γενναίστατοι τῶν
 νέων, καὶ πρὸς Φιλοσοφίαν ὀρῶντες, ἔχοιεν μὴ
 πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνον τῶν παραδειγμάτων σφᾶς
 αὐτὰς ἐνθυμίζειν, ἀλλὰ καὶ τῶ ἡμετέρῃ βίᾳ κα-
 νένα

fa, tum excedens prope fidem robur hominis, et
 subdiualis in Parnasso mora, et cubile in grami-
 ne, et siluestris victus, et opera a nomine *Hercu-
 lis* non abhorrentia, quaeque aut tollendis latro-
 nibus perfecerit, aut viis per inuia muniendis,
 aut cum pontibus iunxit loca traiectu difficillima.

2. De Demonacte autem iam dicere fas fuerit
 duarum rerum causa, ut et ille in memoria ver-
 setur quantum fieri opera mea potest, praestan-
 tissimorum hominum, et iuucnum generosissimi,
 qui ad philosophiam appulere animum, non an-
 tiqua tantum exempla habeant ad quae se ipsos
 componant, sed etiam e nostro saeculo illum sibi
 tan-

- I. [Ἐπίπονος] Valde mihi suspecta est hoc in
 loco illa ἐπίπονος εὐνή. Nullus equidem
 dubito, quin corrigendum sit, ἡ ἐπὶ πρῶας
 εὐνή. cubile in gramine. Iensius.

νόνα προτίθεσθαι, καὶ ζήλῳ ἐκείνον, ἄριστον,
ὧν οἶδα ἐγὼ, Φιλοσόφων γενόμενον.

Ἦν δὲ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ἔ τῶν ἀφανῶν,
ἔσα εἰς ἀξίωμα πολιτικόν, καὶ κτῆσι. ἔ μὲν
ἀλλὰ καὶ πάντων τέτων ὑπεράνω γενόμενος, καὶ
ἀξιῶσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων, πρὸς Φιλοσο-
φίαν ὤρμησεν, ἐκ Ἀγαθοβέλου, μα Δί', ἐδὲ
Δημητρίῳ πρὸ αὐτῆς, ἐδὲ Εἰκτικῆς ἐπεγειράν-
των, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεγένετο τέτοις, καὶ ἔτι
Τιμοκράτῃ τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, Φω-
νὴν τε καὶ γνώμην μάλις κεκοσμημένῳ. ἀλλ'
ὁ γὰρ Δημόναξ, ἔχ ὑπὸ τέτων τινός, ὡς ἔ-
φην, παρρηληθείς, ἀλλ' αἰκείας πρὸς τὰ καλὰ
ὁρμῆς καὶ ἐμφύτε πρὸς Φιλοσοφίαν ἔρωτος ἐκ
παίδων

tanquam canōnem proponant atque aemulentur,
optimum, quos ego noui, Philosophorum.

3. Fuit autem genere Cyprius non obscuro-
rum vnus, neque quantum ad dignitatem in re-
publica, neque diuitiarum nomine. Verum
enim vero superior hisce omnibus, atque ad ea
quae pulcherrima sunt, adspirans, animum ad
philosophiam appulit, non Agathobulo profecto,
neque ante ipsum Demetrio, neque Epicteto ex-
citantibus; quibus omnibus quidem vnus est, et
insuper Heracliensi Timocrate sapienti viro, et
linguae pariter atque animi ornatissimi: sed non
ab vlllo horum incitatus, vti dixi, Demonax, ve-
rum a domestico ad honesta impetu, et insito

παίδων εὐθύς κεινημένος, ὑπερεῖδε μὲν τῶν ἀν-
θρωπείων ἀγαθῶν ἀπάντων. ὅλον δὲ παραδὼς
ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ καὶ παρρησίᾳ διετέλεσεν, αὐ-
τός τε ὀρθῶ καὶ ὑγιεῖ καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρῶ-
μενος, καὶ τοῖς ὀρθῶσι καὶ ἀκέρῃσι παράδειγμα
παρέχων τὴν ἑαυτῷ γνώμην, καὶ τὴν ἐν τῷ Φι-
λοσοφεῖν ἀλήθειαν.

Οὐ μὲν ἀνίπτοις γε ποσὶ, τὸ τῷ λόγῳ, πρὸς
ταῦτα ἤξεν, ἀλλὰ καὶ ποιηταῖς σύντροφος ἐγέν-
ετο, καὶ τῶν πλείων ἐμέμνητο, καὶ λέγειν
ἡσκητο, καὶ τὰς ἐν Φιλοσοφίᾳ προαιρέσεις ἐκ
ἐπ' ὀλίγον, ἔδὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, ἄκρω τῷ
θακτύλῳ ἀψάμενος, ἠπίσατο, καὶ τὸ σῶμα δὲ
ἐγασγύμναστο, καὶ πρὸς καρτερίαν διεπεπόννητο,
καὶ

philosophiae amore a puero inde statim commo-
tus, humana bona omnia despexit, totumque se
libertati et fiducia cum tradidisset, ita vixit; re-
cta cum ipse, sobria, atque experte reprehensio-
nis vita usus, tum praebens videntibus audienti-
busque exemplum, suam prudentiam, suamque
in philosophando veritatem.

4. Nec tamen illotis, quod aiunt, pedibus
haec aggressus est. Sed poëtis innutritus erat, ac
plerisque tenebat memoria, exercebaturque di-
cendo: tum sectas philosophorum non pauxil-
lum, neque extremo, secundum prouerbiū,
digito attigerat, verum sciebat: corpus vero ex-
ercuerat, et ad patientiam laborum subegerat.

In

καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλ' προσ-
δεᾶ εἶναι· ὥς ἐπεὶ καὶ ἔμαθεν ἔκ ἑτι ἑαυτῷ
διαρκῶν, ἐκὼν ἀπῆλθε τῆ βίᾳ, πολὺν ὑπὲρ αὐ-
τῆ λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών.

Φιλοσοφίας δὲ εἶδος ἔχ' ἐν ἀποτεμνόμενος,
ἀλλ' ἃ πολλὰ ἐς ταῦτό καταμίξας, ἃ πάνυ τι
ἐξεφαίνε, τίνι αὐτῶν ἔχαιρεν· ἐώκει δὲ τῷ Σω-
κράτει μᾶλλον ὠκειῶσθαι, εἰ καὶ τῷ σχήματι,
καὶ τῇ τῆ βίᾳ ῥασιώνῃ τὸν Σινωπέα ζηλῶν ἔδο-
ξεν, ἃ παραχαράττων τὰ ἐς τὴν δίαιταν, ὡς
θαυμάζοιτο, καὶ ἀποβλέποιτο ὑπὸ τῶν ἐντυγ-
χανόντων, ἀλλ' ὁμοδίαιτος ἅπασι, καὶ πεζὸς
ὢν,

In vniuersum cura illi, ne cuiuscumque alterius
rei indigeret: adeo vt cum intelligeret, se non
amplius sibi sufficere, de vita sponte abierit, re-
lictō Graecorum optimis quibusque multo de se
sermone.

5. Philosophiae autem non vnam aliquam spe-
ciem sibi resevit, sed multis in vnum commi-
stis, non satis declarauit, qua illarum *praeter*
caeteras gauderet. Videbatur tamen Socratis ma-
xime ad familiam se applicuisse, licet habitu et
illa victus facilitate aemulari Sinopensem videre-
tur. Neque tamen ea quae ad victum pertinent
in deterius mutabat, vt admirarentur ipsum, et
oculos in ipso defigerent vulgo homines, sed eo-
dem quo caeteri victus cultusque genere vtens,

ὦν, καὶ ἔδ' ἐπ' ὀλίγον τύφῳ κάτοχος, συνῆν
καὶ ξυνεπολιτεύετο.

Καὶ τὴν μὲν τῷ Σωκράτῃ εἰρωνεῖαν ἔ' προσιέ-
μενος, χάριτος δὲ Ἀττικῆς μεσὰς ἀποφώνων
τὰς συνασίας· ὡς τὰς προσωμιλήσαντας ἀπιέ-
ναι, μήτε καταφρονήσαντας ὡς ἀγενεῖς, μήτε
τὸ σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσεων ἀποφεύγοντας,
παντοίχας δὲ ὑπ' εὐφροσύνης γενομένους, καὶ κοσ-
μιωτέρους παραπολὺ, καὶ Φαιδρύτερους καὶ πρὸς
τὸ μέλλον εὐέλπιδας.

Οὐδεπώποτε γὰρ ὥφθη κεκραγώς, ἢ ὑπερ-
διατεινόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, ἔδ' εἰ ἐπιτιμῶν
τῷ δέσῳ, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀμαρτημάτων καθή-
πτετο, τοῖς δὲ ἀμαρτάνεσι συνεγίνωσκε, καὶ
τὸ

communis, ne pauxillum quidem tumidus, ver-
sabaturn priuatim et publice cum omnibus.

6. Socratis quidem illam dissimulationem non
admittens, sed plenam Attica quadam gratia con-
suetudinem prae se ferens. Itaque sic ab eo dis-
cedebant, qui cum illo fuerant, ut neque con-
temnerent tanquam ignauum, neque asperitatem
reprehensionum eius refugerent: sed prae volu-
ptate quasi immutati, decentiores multum, et
hilariores, et spei in futurum melioris essent.

7. Nunquam enim visus est clamare, aut su-
pra modum contendere, aut indignari, neque si
quis reprehendendus esset: sed peccata cum per-
stringeret, ignoscebat peccantibus, volebatque

exem-

τὸ παράδειγμα παρὰ τῶν ἰατρῶν ἤξιε λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένων, ὀργῇ δὲ πρὸς τὰς νοσούντας ἔχρωμένων. ἡγεῖτο γὰρ ἀνθρώπων μὲν εἶναι τὸ ἀμαρτάνειν, θεῶν δὲ, ἡ ἀνδρὸς ἰσαθεῖν, τὰ πταισθέντα ἐπανορθεῖν.

Τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἔδενος ἐδεῖτο, φίλοις δὲ συνέπραττε τὰ εἰκότα, καὶ τὰς μὲν εὐτυχεῖν δοκούντας αὐτῶν ὑπεμίμνησκεν, ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς δοκῶσιν ἀγαθοῖς ἐπιχειρομένους· τὰς δὲ ἢ πενίαν ὀδυρομένους, ἢ Φυγὴν δυσχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον ἀτιμωμένους, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, ἔχοντες ὁρῶντας ὅτι μετὰ μικρὸν αὐτοῖς παύσεται μὲν τὰ
ἀνίων-

exemplum nos capere a medicis, sanantibus quidam morbos, ira autem in aegrotos non utentibus. Putabat enim, hominis quidem esse peccare, Dei autem aut aequalis Deo hominis, peccata corrigere.

8. Hanc vitam cum viueret, pro se ille quidem nullius rei indigebat, sed amicos in iis, quae e re esse iudicaret, adiuuabat: et si qui illorum felices sibi viderentur, submonuit, quam breuibus, quae nunc viderentur, bonis efferrentur. Qui vero aut paupertatem deplorarent, aut exilium aegre ferrent, aut senectutem, vel morbum accusarent, consolatus cum risu est, qui non viderent, post pusillum temporis cessatura quae
A 4 iplos

ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρὰ πάντας ἐν ὀλίγῳ καταλήψεται.

Ἐμελε δὲ αὐτῷ καὶ ἀδελφὰς σασιάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναιξὶ πρὸς τὰς γεγαμηκότας εἰρήνην πρυτανεύειν. καίπερ καὶ δήμοις ταραττομένοις ἐμμελῶς διελέχθη, καὶ τὰς πλείους αὐτῶν ἔπεισεν ὑπεργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιοῦτός τις ἦν ὁ τρόπος τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς πρῶτος, καὶ ἡμέτερος, καὶ Φαιδρός.

Μόνον αὐτὸν ἡνία φίλος νόσος ἢ θάνατος, ὡς ἂν καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν τὴν Φιλίαν ἡγάμενον· καὶ διὰ τῆτο φίλος μὲν ἦν

ip̄sos contristarent, obliuionem vero quandam bonorum pariter ac malorum, ac libertatem longam breuī omnes occupaturam.

9. Curae hoc quoque sibi habebat, vt dissidentes inter se fratres in concordiam redigeret, mulieribusque pacem cum maritis conciliaret. Est etiam vbi in populo turbis agitato concinne verba fecit, persuasitque maiori parti, vt ministrarent patriae *tributa* mediocria. Talis erat ratio illius philosophiae, mitis, mansueta, hilaris.

10. Solum molestia ipsum afficiebat morbus aut mors amici, qui maximum inter homines bonum amicitiam iudicaret. Ac propter haec
amicus

ἐν ᾧ ἀπασιν, καὶ ἐκ ἑσιν ὃν τινα ἐκ οἰκεῖον ἐνόμιζεν, ἀνθρώπον γε ὄντα. πλέον δὲ ἢ ἔλαττον ἔχαιρε συνῶν ἐνίοις αὐτῶν, μόνοις ἐξισάμενος, ὅποσοι αὖν ἐδόκην αὐτῷ ὑπὲρ τὴν τῆς θεραπείας ἐλπίδα διαμαρτάνειν. καὶ ταῦτα πάντα μετὰ Χαρίτων καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπραττέ τε καὶ ἔλεγεν, ὡς αἰετὸ κωμικὸν ἐκείνο, Τὴν Πειθῶ τοῖς χεῖλεσιν αὐτῆς ἐπικαθῆσθαι.

Τοιγαρὲν καὶ Ἀθηναίων ὁ, τε σύμπαρ δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διετέλχον, ὡς τινα τῶν κρείττονων προσβλέπόντες. καί τοι ἐν ἀρχῇ προσέκραε τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μῖσος ἔμειον τῆ παρὰ τοῖς πλήθεσιν

amicus erat omnibus, nec est, quem non domesticum et familiarem putaret, in quantum homo esset. Caeterum magis minusve quorundam inter illos consuetudine delectabatur, a solis illis se remouens, qui ultra spem emendationis peccare ipsi viderentur. Atque haec cum Gratiis et ipsa Venere faciebatque et dicebat, ut semper, quod est in Comoedia, *Suada in labiis illius infunderet.*

II. Itaque Atheniensium cum vniuersus populus, tum principes, supra modum illum admirabantur, et ut ad Deum aliquem semper ad ipsum respiciebant. Quamquam initio plerisque illorum offensus est, odiumque non minus po-

θεσιν ἐκτῆσατο ἐπὶ τε τῇ παρρησίᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ. καὶ τινες ἐπ' αὐτὸν συνέστησαν ἄνυτοι καὶ Μελίτοι, τὰ αὐτὰ κατηγοροῦντες, ἅπερ ἀρκέεινοι τότε, ὅτι ἔτε θυῶν ὦφθη πῶποτε, ἔτε ἐμυῆθη μόνος ἀπάντων ταῖς Ἐλευσινιάσι. πρὸς ἅπερ ἀνδρείως μάλα σεφανωσάμενος, καὶ καθαρὸν ἱμάτιον ἀναλαβὼν, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν ἐμμελῶς, τὰ δὲ καὶ τραχύτερον ἢ κατὰ τὴν ἑαυτῆς προαίρεσιν ἀπελογήσατο· πρὸς μὲν γὰρ τὸ μὴ τεθυκέναι πῶποτε τῇ Ἀθηνᾷ, Μὴ θαυμάσητε, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ πρότερον αὐτῇ ἔθυσα. ἔδὲ γὰρ δεῖσθαι αὐτῆν τῶν παρ' ἐμῆ θυσιῶν ὑπελάμβανον. πρὸς δὲ θάτερον τὸ τῶν μυσηρίων, ταύτην ἔφη ἔχειν τὴν

pulari illo contraxit loquendi illa fiducia atque libertate. Iamque consurrexerant contra illum Anyti quidam et Meliti, accusantes eadem, quae illi quondam, quod neque sacrificare unquam visus esset, neque initiatus esset solus omnium Eleusiniis. Ad quae quidem ille viriliter sane, coronatus et pura veste indutus cum in concionem prodiiisset, partim concinne, partim vero asperius quam pro suo instituto causam dixit. Ad illud enim crimen, quod nunquam rem sacram Mineruae fecisset, *Nolite*, inquit, *mirari, Athenienses, si non prius ei sacrum feci; neque enim indigere meis illam victimis putabam.* Ad alterum vero illud de Mysteriis, *Hanc sibi causam esse*

τὴν αὐτίαν, τῷ μὴ κοινωνῆσαι σφίσι τῆς τελε-
τῆς, ὅτι ἂν τε Φαῦλα ἢ τὰ μυστήρια, ἔσιω-
πήσεται πρὸς τὰς μηδέπω μεμυχημένους, ἀλλ'
ἀποτρέψει αὐτὰς τῶν ὀργίων· ἂν τε καλὰ, πᾶ-
σιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας. ὥς τε
τὰς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖν χε-
ροῖς ἔχοντας, πρᾶξας αὐτῷ καὶ ἰλαῶς γενέσθαι
αὐτίαν, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνης ἀρξαμένους τιμᾶν, καὶ
αἰδεῖσθαι, καὶ τὰ τελευταῖα, θαυμάζουσιν. καί-
τοι εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῶν πρὸς αὐτὰς λόγων, τρα-
χυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ. Ἄνδρες γὰρ,
ἔφη, Ἀθηναῖαι, ἐμὲ μὲν ὀρῶντες ἐξεφανωμένον,
ὁμοῖς ἤδη καὶ με καταθύσατε· τὸ γὰρ πρότερον
ἐκ ἐκαλλιερέσατε.

Βέλο-

*esse dicebat, cur non veniret in communionem ini-
tiorum: quod, si mala sine mysteria, taciturnus non
esset apud non initiatos, sed debortaturus illos ab
orgiis, sine bona, indicaturum prae humanitate omni-
bus. Igitur Athenienses qui iam lapides contra
ipsum haberent in manibus, mites illi et propitii
statim sunt facti, et illo initio facto honorarunt
virum, reueriti sunt, ac denique admirati: quam-
quam in principio statim suae ad illos orationis
asperiori paululum usus esset prooemio. Nam,
Athenienses, inquit, cum coronatum me (victimae
instar) videatis, vos iam me quoque mactate; priore
enim hostia non litastis.*

Βέλομαι δὲ ἔνια παραθέσθαι τῶν εὐσόχως
 τε ἅμα καὶ ἀσείως ὑπ' αὐτῶν λελεγμένων· ἀρξα-
 σθαι δὲ ἀπὸ Φαβωρίνης καλὸν, καὶ ὧν πρὸς ἐκεῖ-
 νον εἶπεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρίνος ἀκέρως τινὲς,
 ὡς ἐν γέλῳτι ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτῶν, καὶ μά-
 λιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν τὰ ἐπιμεκλασμένον
 σφόδρα, ὡς ἀγενεὲς καὶ γυναικεῖον, καὶ Φιλο-
 σοφία ἤκιστα πρέπον, προσελθὼν, ἠρώτα τὸν
 Δημώνακτα, τίς ὧν χλευάζοι τὰ αὐτῶν; Ἀνθρω-
 πος, εἶφη, ἐκ εὐαπάτητα ἔχων τὰ ὦτα. ἐγκει-
 μένη δὲ τῶν σοφιστῶν, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὲ
 καὶ ἐφόδια ἔχων, ὦ Δημώναξ, ἐκ παιδὸς ἐς Φι-
 λοσοφίαν ἤκει; ὅςχεις, εἶφη.

Ἄλλο-

12. Volo iam subiicere quaedam acute pariter
 et urbane ab illo dictorum. Iuvat autem a Pha-
 vorino et his, quas ad illum dixit, incipere.
 Cum enim audisset e quodam Phauorinus, deri-
 diculo ab illo haberi ipsius cum familiaribus ser-
 mones, maxime versiculos illis immistos, quod
 fracti nimis, ignavi, muliebres, philosophiam
 minime decentes essent: accessit ad Demonactem
 rogauitque, *Quis esset*, (quid sibi arrogaret) *qui*
sua derideret? Is, *Homo*, inquit, *aures habens de-*
ceptu non nimium faciles. Instante vero Sophista
 atque interrogante, *Quo vero viatico instructus,*
Demonax, a puero ad Philosophiam accessisti? *Te-*
sticulis, inquit.

13. Alio

Ἄλλοτε δὲ ποτὲ ὁ αὐτὸς προσελθὼν ἡρώτα τὸν Δημόνακτα, τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεταιται μᾶλλον ἐν Φιλοσοφίᾳ, ὁ δὲ, τίς γάρ σοι εἶπεν, ὅτι Φιλοσοφῶ; καὶ ἀπιὼν ἤδη παρ' αὐτῷ ἡδὺ μάλα ἐγέλασε. τῷ δὲ ἐρωτήσαντος ἐφ' ὅτῳ γελαῖ, ἐκείνος ἐφη, Γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ ἀπὸ τῷ πώγωνας ἀξιοῖς κρίνεσθαι τὰς Φιλοσοφῶντας, αὐτὸς πώγωνα καὶ ἔχων.

Τῷ δὲ Σιδωνίᾳ ποτὲ σοφιστῷ Ἀθήνησιν εὐδοκίμῳ, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτῷ ἑπαινὸν τινα τοιῷτον, ὅτι πάσης Φιλοσοφίας πεπεύραται, καὶ χεῖρον δὲ αὐτὰ εἰπεῖν αὐτὸς ἔλεγεν· εἰς Ἀριστοτέλους με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἔψομα· εἰς Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομα· εἰς Ζήνων ἐπὶ

13. Alio quodam tempore idem accedens interrogat Demonactem, *Quam maxime sectam in philosophia amplecteretur*: At ille, *Quis vero tibi, inquit, dixit me philosophari?* et iam discedens apud se suauiter sane risit. Illo vero interrogante, *Quid rideret? Ridiculum mihi, inquit, esse videbatur, te a barba iudicari velle philosophos, barbam cum ipse non habeas.*

14. Sidonio aliquando Athenis florente, ac de se laudem commemorante eiusmodi, se philosophiam vniuersam explorasse, sed nihil impediret verba ipsa referre: *Si Aristoteles me vocet in Lyceum, sequar: si Plato in Academiam, veniam: si*

ἐπὶ τῇ Ποικίλῃ, διατρέψω· ἂν Πυθαγόρας κα-
λῇ, σιωπήσομαι· ἀναστὰς ἔν ἐκ μέσων τῶν ἀκρω-
μένων ἔτος, ἔφη, προσειπὼν τὸ ὄνομα, καλεῖ
σε Πυθαγόρας.

Πύθωνος δέ τινος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ εὐπαρύ-
φων, νεανίσκος ὡραῖος, ἐρεσχελῆντος αὐτὸν, καὶ
προτείνοντος ἐρώτημά τι σοφιστικόν, καὶ κελεύ-
οντος εἰπεῖν τῷ συλλογισμῷ τὴν λύσιν, Ἐν,
ἔφη, οἶδα τέκνον, ὅτι περάνῃ. 2) ἀγανακτή-
σαντος δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῷ τῆς ἀμφιβολίας σκώμ-
ματι,

si Zeno ad Poecilen, ibi commorabor: si Pythagoras vocet, silebo: surgens igitur ex mediis auditoribus, Heus tu inquit, nomine illum appellans, vocat te Pythagoras.

15. Pythonis cuiusdam Purpuratorum Macedoniae filio pulchro, irritante illum nugis et sophisticam interrogationem proponente, eiusque syllogismi solutionem dicere illum iubente, *Vnum*, inquit, *puer, noui, te περάνειςσθαι*. Aegre autem ferente illo lusum ex ambiguo, et vna minitan-

2. *Περάνεις*] Nescio an habeat Latina lingua vocabulum amphiboliae huic exprimendae aptum, nec vehementer quaerendum putavi: *περάνεις* est dialecticum, significatque, vt Latinum *efficere*, concludere aliquid et demonstrare ex sumtis quibusdam. Sed *περάνειςσθαι* etiam obscenum est, vt *confici* Latino-
rum. *Gesner.*

ματι, καὶ συναπειλήσαντος· Αὐτίκα σοι μάλα τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω, ὃ δὲ σὺν γέλωτι ἠρώτησε, καὶ γὰρ ἄνδρα ἔχεις;

Ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτῷ, ὅτι ἐσθῆτα ᾤφθη ἀνδρὴν ἀμπεχόμενος, Ὀλυμπιονίκης ὢν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἐρέύη. οἱ μὲν παρόντες ἠγανάκτων, ὡς αὐτὸς ἕκαστος τετυπτημένος, καὶ ἐβόων ἐπὶ τὸν ἀνθύπατον ἰέναι· ὃ δὲ Δημώναξ, Μηδαμῶς, ἔφη, ἄνδρες, πρὸς τὸν ἀνθύπατον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν.

Ἐπεὶ δέ ποτε καὶ χρυσὸν δακτύλιον ἔδω βαδίζων εὔρε, γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ προτιθεὶς, ἤξιε τὸν ἀπολέσαντα, ὅσις εἶη τῷ δακτυλίῳ δεσπό-

nitante, *Statim tibi virum monstrabo! cum risu interrogavit, Virum nempe habes?*

16. Cum vero athleta quidam derisus ab illo, quod in florida veste, Olympionices licet, visus esset, caput illius lapide percussisset, et sanguis efflueret: praesentes quidem indignari, quasi unusquisque ipsorum pulsatus esset, clamareque, ad Proconsulem eundum esse: at Demonax, *Nequaquam, inquit, viri, ad Proconsulem; sed ad Medicum.*

17. Inuenerat aureum anulum incedens per viam, tabellaeque in foro proposita postulabat, ut qui perdididisset, dominus annuli, veniret, dictoque

δεσπότης, ἦκειν. καὶ εἰπόντα ὀλκὴν αὐτῷ, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνειν· ἦκεν ἔν τις μειρακίσκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλενέως λέγων· ἐπεὶ δὲ ἔδεν ὑγιὲς ἔλεγεν, Ἄπιθι, ἔφη, ὦ παῦ, καὶ τὸν αὐτῷ δακτύλιον φύλαττε, τῷτον γὰρ ἐκ ἀπολώλεκας.

Τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων βελῆς τις Ἀθήνησιν υἱὸν αὐτῷ δείξας πάνυ ὠραῖον, θηλυδρίαν δὲ καὶ διακεκλασμένον, Προσαγορεύει σε, ἔφη, ὁ ἐμὸς υἱὸς ἄτοσί· καὶ ὁ Δημόναξ, Καλὸς, ἔφη, καὶ σὺ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὅμοιος.

Τὸν δὲ Κυνικὸν, ἐν ἄρετα δέρματι φιλοσοφῶντα, ἐκ Ὀνώρατον, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἤξιε.

Ἐρω-

*Et*oque pondere illius et gemma, et imagine, eum reciperet. Venit adolescentulus formosus, se perdidisse dicens. Cum vero sani nihil diceret, *Abi, puer*, inquit, *et tuum ipsius anulum serua: hunc quidem non perdidisti!*

18. De Romano Senatu aliquis Athenis filium ipsi suum ostendens formosum valde, *Ted effeminatum fractumque*, *Salutat te*, inquit, *filius bio meus*. Et Demonax *Pulcher*, inquit, *et te dignus et matris similis*.

19. Cynicum illum in vrfi pelle philosophantem, non Onoratum, quod illi nomen erat, sed Arcefilaum vocari volebat.

20. In-

Ἐρωτήσαντος δὲ τινος τίς αὐτῷ ἔρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα, ἔφη, τὸν ἐλεύθερον· ἐκείνῃ δὲ φήσαντος, πολλὰς ἐλευθέρους εἶναι, Ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, τὸν μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δεδιότα. ὁ δὲ, Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, τὐτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὸ πολὺ τέτοις δεδωλωμένα. Καὶ μὴν, ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, εὐροις ἂν αὐτὰ ἢτε ἐλπίδος, ἢτε φόβου ἁξίας παυσσαμένων πάντως καὶ τῶν ἀνιερῶν, καὶ τῶν ἡδέων.

Περεγρίνῃ δὲ τῷ Πρωτέως ἐπιτιμῶντος αὐτῷ, ὅτι ἐγέλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις προσέειπε, καὶ λέγοντος, Δημιῶναξ ἔκ κυνῶν, ἀπεκρίνατο· Περεγρίνῃ ἐκ ἀνθρωπίζεις.

Καὶ

20. Interrogante quodam, *Quis ipsi finis felicitatis videretur?* Solum felicem, ait, liberum: illo vero dicente, *multos liberos esse;* At ego, inquit, illum puto, qui neque speret quidquam, neque metuat. Ille, *Et quomodo quis illud possit?* Omnes enim ut plurimum hisce rebus servimus. *Quin si perspicies,* inquit, *res hominum, deprehendes, illas neque spe neque metu dignas, cum desinant omnino molesta pariter et iucunda.*

21. Peregrino illo Proteo increpante, quod multum rideret, atque alluderet hominibus, ac dicente, *Demonax non agis canem (Cynicum)* respondit, *Peregrine, non agis hominem!*

Καὶ μὴν καὶ Φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπό-
δων διαλεγόμενον, ἀναστήσας, καὶ ἐπὶ Φρέαρ
ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι
σκιάν, ἤρετο, Τοιάντης ἄρα τὰς ἀντίποδας εἶ-
ναι λέγεις;

Ἀλλὰ καὶ μάγετινός ἐῖναι λέγοντος, καὶ ἐπω-
δὰς ἔχειν ἰσχυράς, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας
ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ἐπόσα βέλε-
ται, Μὴ θαύμαζε, ἔφη, καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμό-
τεχνός εἰμί σοι, καὶ εἰ βάλει, ἔπεκ πρὸς τὴν
ἀρτέπωλιν, καὶ ὄψει με διὰ μιᾶς ἐπωδῆς, καὶ
μικρῇ τῇ Φαρμάκῃ πείθοντα αὐτὴν ὀξυνοῖ μοι
τὸν ἄρτον· ἀνιπτάμενος τὸ νόμισμα, ὡς τὰ
ἴσα τῇ ἐπωδῇ δυνάμενον.

Ἐπεὶ

22. Verum Physicum quendam, de antipodi-
bus disputantem, excitavit, et ad puteum dedu-
cto ostendit in aqua umbram, interrogans: *Ta-
les igitur ais esse Antipodas?*

23. Cum aliquis magum se esse diceret, et car-
mina habere potentissima, quibus persuadere pos-
set omnibus, ut praeberent sibi quaecunque vel-
let: *Noli admirari, inquit; Nam et ego artis
ruae sum: et, si vis, sequere ad panem venditri-
cem, et videbis, uno me carmine, et pauxillo ve-
neno, inducere illam ut panem mihi det, num-
mum indicans, cuius eadem quae carminis vis
esset.*

24. Cum

Ἐπεὶ δὲ Ἡρώδης ὁ πᾶν, ἐπένθει τὸν Πολυ-
δεύκη πρὸ ὥρας ἀποθανόντα, καὶ ἤϊε ὄχημα
ζεύγυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίσχεσθαι ὡς
ἀναβητομένῳ, καὶ δεῖπνον παρασκευάζεσθαι,
προσελθὼν, παρὰ Πολυδεύκης, ἔφη, κομίζω
σοί τινα ἐπιστολήν. ἡσθέντος δὲ ἐκείνου, καὶ οἰη-
θέντος ὅτι κατὰ τὸ κοινὸν καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλ-
λοις συντρέχει τῷ πάθει αὐτῆ, καὶ εἰπόντος·
Τί ἔν, ὦ Δημόναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ; Λίτιᾶ-
ταί σε, ἔφη, ὅτι μὴ ἤδη πρὸς αὐτὸν ἄπει.

Ὁ δ' αὐτὸς υἱὸν πενθῶντι, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυ-
τὸν καθείρξαντι, προσελθὼν ἔλεγε, μάγος τε
εἶναι καὶ δύνασθαι αὐτῷ ἀναγαγεῖν τῆ παιδὸς
τὸ εἶδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τρεῖς τινὰς ἀνθρώ-
πους

24. Cum Herodes ille celeberrimus Pollucem
suum lugeret ante pubertatem defunctum, iube-
retque currum illi iungi, et equos adstare tan-
quam conscensuro; et coenam parari, accedens,
A Polluce, inquit, *adfero tibi epistolam*. Dele-
tato autem illo, atque putante, pro communi
reliquorum ratione, et ipsum suo subseruire mor-
bo, dicenteque: *Quid ergo, Demonax, Pollux*
postulat? Accusat te, inquit, *quod non iam ad*
ipsum abeas.

25. Idem lugenti filium, et in tenebris se con-
cludenti, accedens dixit, *Magum se esse et posse*
ipsi euocare filii umbram; modo sibi tres quosdam
homi-

πᾶς ὀνομάσεις, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας.
ἐπιπολὺ δὲ ἐκεῖνα ἐνδοιάσαντος, καὶ ἀπορῥεντᾶς,
καὶ γὰρ εἶχε τινα, οἶμαι, εἰπεῖν τοιοῦτον, εἴτ'
εἶφη. ὦ γελοῖα, μόνος ἀφόρητα πάσχειν νο-
μίζεις, μηδένα ἄρῶν πένθους ἄμοιρον;

Καὶ μὴν κακείνων καταγελαῦν ἤξις, τῶν ἐν
ταῖς ὀμιλίαις πάντοτε ἀρχαίους καὶ ξενοῖς ὀνόμασι
χρωμένων. ἐνὶ γὰρ ἐρωτηθέντι ὑπ' αὐτῆς λόγον
τινὰ, καὶ ὑπεραττικῶς ἀποκριθέντι. Ἐγὼ μὲν
σε εἶφη, ὦ ἐταῖρε, νῦν ἠρώτησα, σὺ δέ μοι ὡς
ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀποκρίνη.

Εἰπόντος δέ τινος τῶν ἐταίρων, Ἀπίωμεν Δη-
μώναξ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ προσευξώμεθα
ὕπέρ

homines nominaret, qui neminem unquam luxerint.
Multum autem illo dubitante et haerente; neque
enim habebat, opinor, quem talem nominaret,
Tum tu, inquit, *ridicule, solum te intolerabilia*
pati arbitraris, cum tamen expertem lucus videas
neminem?

26. Etiam illos risu solebat excipere, qui in
congressibus vterentur antiquatis omnino pere-
grinisque nominibus. Vni ergo interrogato a se
aliquid, et supra modum Attice respondenti,
Equidem te iam nunc, inquit, interrogavi: at tu
mibi tanquam sub Agamemnone respondes.

27. Dicente sodalium quodam, *Abeamus, De-*
monax, in Aesculapii, et oremus pro filio, Vtique,
inquit,

ὑπὲρ τῶν υἱῶν. Πάνυ, ἔφη, κωφὸν ἡγῇ τὸν Ἀσκληπιόν, εἰ μὴ δύναται καίντευσθαι ἡμῶν εὐχομένων ἀκούειν.

Ἰδὼν δὲ ποτε δύο τινὰς Φιλοσόφους κομιτῇ ἀπαλδευτάς ἐν ζητήσει ἐρίζοντας, καὶ τὸν μὲν ἄτοπα ἐρωτῶντα, τὸν δὲ ἄδεν πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον. Οὐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ Φίλοι, ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τῶν τῶν τραγῶν ἀμελεῖν, ὁ δὲ αὐτῷ κόσκινον υποτιθέναι;

Ἀγαθοκλέους δὲ τοῦ Περιπατητικοῦ μέγα φρονούντος, ὅτι μόνος αὐτὸς ἐστὶ καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν, ἔφη, Καὶ μὲν, ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὲν πρῶτος, καὶ μόνος, εἰ δὲ μόνος, καὶ πρῶτος.

Κεθή-

inquit, surdum iudicas Aesculapium, si non potest hinc etiam orantes audire.

28. Videns aliquando duos quosdam philosophos omnino indoctos in disputatione contendere, et alterum quidem absurda obicere, alterum nihil quod ad rem faceret respondere, *Nonne videtur vobis, inquit, amici, alter horum mulgere bircum, alter cribrum ei supponere?*

29. Agathocle Peripatetico gloriantē, *solum se et primum dialecticorum, Quin tu, inquit, Agathocles, si quidem primus, non solus: si vero solus, non primus.*

Κεθήγη δὲ τῷ ὑπάτῳ, ὅποτε διὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆει πρεσβεύσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγέλασα καὶ λέγοντος καὶ ποιῶντος, ἐπειδὴ τῶν ἐταίρων τις ὁρῶν ταῦτα ἔλεγεν, αὐτὸν μέγα κάρταρμα εἶναι, Μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Δημώναξ, εἰδὲ μέγα.

Καὶ Ἀπολλώνιον δὲ ποτε τὸν Φιλόσοφον Ἰδῶν μετὰ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη δὲ ἀπῆει μετὰ πεμπτος, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ συνεσόμενος. Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται 3) αὐτῷ.

"Αλλὰ

30. Cethego Consulari, cum per Graeciam in Asiam pergeret legatus patri futurus, ridicula multa et dicente et faciente; atque sodalium ipsius vno, qui ista videret, dicente: *magnum cum purgamentum esse; Medius fidius*, inquit Demonax, *ne magnum quidem.*

31. Apollonium aliquando Philosophum cum videret multis cum discipulis exeuntem, ibat autem arcessitus, ut institutionis causa cum Imperatore esset: *Accedit*, inquit, *Apollonius, cum suis Argonautis.*

32. In-

3. ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται] Dubitat *Crescellius* Theatro Rhett. 4, 11. extr. vtrum hoc laudis causa dixerit Demonax, tanquam florem Graeciae, an exprobrandae pigritiae, ut *Latinus poeta*: *Non nautas puto vos, sed Argonautas* (Martial. 3, 67.) sed

Ἄλλα δέ ποτε ἐρομένα, εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι; Ἀθάνατος, ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα.

Περὶ μέντοι Ἡρώδου ἔλεγεν ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα φάμενον οὐ μίαν ἡμᾶς ψυχὴν ἔχειν, οὐ γὰρ εἶναι τῆς αὐτῆς ψυχῆς, Πηνελόαν καὶ Πολυδευκίην ὡς ζῶντας ἐστῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν.

Ἐτόλμησέ δέ ποτε καὶ Ἀθηναίους ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τῆς προρρήσεως ἀκούσας, διὰ τίνα αἰτίαν ἀποκλείσει τοὺς βαρβάρους, καὶ ταῦτα, †

32. Interrogante alio, *Virum immortalis illi videatur anima? Immortalis, inquit, sed ut omnia*

33. De Herode dicebat, verum dicere Platonem, non unam nos animam habere. Neque enim eisdem esse animae, Regillam et Pollucem (mortuos) ut viuentes coniunio excipere, et talia declamare.

34. Ausus est aliquando publice interrogare Athenienses, audita illa denuntiatione, *Propter quam causam excludant sacris Barbaras, idque,*

B 4

cum

sed mihi simpliciter respicere videtur ad stuporem Imperatoris, *oviculae*, et avaritiam inhiantium aureo ipsius velleri philosophorum etc. Tanto autem facilius hoc in mentem venire illi poterat, quod *Apollonii Argonautica* nota sunt. *Gesner.*

τῷ τὴν τελευτὴν αὐτοῖς κατασησαμένῃ Εὐμόλ-
πῃ, βαρβάρῃ καὶ Θρακὸς ὄντῃ.

Ἐπεὶ δὲ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ διὰ χει-
μῶνος, ἔφη τις τῶν φίλων, Οὐ δεδοικας μὴ
ἀνατραπέντος τῷ σκάφους, ὑπὸ ἰχθύων κατα-
βρωθῆς; καὶ τα, ἀγνώμων ἂν εἴην, ἔφη, ὁκνῶν
ὑπὸ ἰχθύων καταδασθῆναι, τοσούτους αὐτὸς
ἰχθῦς καταφαγών.

Ῥήτορι δὲ τινι κάκιστα μελετήσαντι, συνε-
βέλευσεν ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι· τῷ δὲ εἰ-
πόντος, Ἀεὶ ἐπ' ἑμαυτῷ λέγω· Εἰκότως τοίνυν,
ἔφη, τοιαῦτα λέγεις, μωρῷ ἀεροκτῇ χρώμενος.

Καὶ μάντιν δὲ ποτε ἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ
μαντευόμενον, Οὐχ ὁρῶ, ἔφη, ἐφ' ὅτῳ τὸν
μισθὸν

*cum constituerit illis initia Eumolpus, Barbarus e
Thracia?*

35. Cum nauigaturo per hiemem diceret ami-
corum aliquis, *Non metuis, ne eversa nauigio de-
voreris a piscibus? Tum ingratus fuerim, inquit,
si grauarer consumi a piscibus, qui ipse multis adeo
pisces epulatus sim.*

36. Rhetori cuidam pessime declamanti consu-
luit exercere se, et meditari. Hoc autem dicen-
te: *Semper apud me dico; Non igitur mirum est,
inquit, talia te dicere, qui stultum adeo auditorem
adhibeas.*

37. Diuinatorem videns publice accepta mer-
cede diuinantem, *Non video, inquit, pro qua re
merce-*

μισθὸν ἀπάτῃς· εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλάξαι τι δυνάμενος τῶν ἐπιτεκλωσμένων, ὀλίγον αἰτεῖς, ὅποσον ἂν αἰτῇς· εἰ δὲ ὡς δέδοκται τῷ θεῷ, πάντα ἔσαι, τί σε δύναται ἡ μαντική;

Πρεσβύτερ δέ τις Ῥωμαῖς εὐσωματῆντος, καὶ τὴν ἐνόπλιον αὐτῷ μάχην πρὸς πάνταλον ἐπιδειξαμένῃ, καὶ ἐρομένῃ, Πῶς σοι Δημῶναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξα; Καλῶς, ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀνταγωνιστὴν ἔχῃς.

Καὶ μὴν καὶ πρὸς τὰς ἀπώρες τῶν ἐρωτήσεων, πάνυ εὐστόχως παρεσκευάσθαι. ἐρομένῃ γὰρ τίνος ἐπὶ χλευασμῷ, εἰ χιλίας μναῖς ξύλων καύσαιμι, ὦ Δημῶναξ, πόσαι μναῖ ἂν καπνῆ γένοιτο; Στῆσον, ἔφη, τὴν σπεδὸν, καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν καπνὸς ἐστὶ.

Πολυ-

mercedem repetas. Si enim, ut qui mutare aliquid possis de faris, parum nimis exigis, quantumcunque exigas. Sin vero ut decretum Deo est, sic erunt omnia; tua quid prodest divinatio?

38. Sene quodam Romano, corporis bene curati, armatam ipsi pugnam ad palum ostendente, atque interrogante, *Quomodo tibi, Demonax, pugnasse videor? Praeclare, inquit, lignum si hostem habueris.*

39. Etiam ad difficiles quaestiones acute admodum paratus erat. Per ludibrium enim interrogante quodam, *Si mille minas lignorum cremauero, Demonax, quor ibi minae fumi fuerint? Appende, inquit, cineres; reliquum omnis fumus est.*

Πολυβίῳ δέ τινος, κομιδῇ ἀπαιδευτῆ ἀνθρώ-
 πῳ, καὶ σολοίῳ, εἰπόντος, Ὁ βασιλεὺς με
 τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν. Εἶθε σε,
 ἔφη, Ἑλληνα μᾶλλον ἢ Ῥωμαῖον πεποίηκεν.

Ἰδὼν δέ τινα τῶν εὐπαγρύφων, ἐπὶ τῷ πλά-
 τει τῆς πορφύρας μέγα φρονῶντα, κύψας αὐ-
 τῷ πρὸς τὸ ἔς, καὶ τῆς ἐσθῆτος λαβόμενος, καὶ
 δείξας, ἔφη, Τῷτο μέντοι πρὸ σῶ πρόβατον
 ἐφόρει, καὶ ἦν πρόβατον.

Ἐπεὶ μέντοι λαόμενος ὤκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ
 ῥέον ἐμβῆναι, καὶ ἠτιάσατό τις αἰς ἀποδελιᾶ-
 σαντα, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ
 πείσεσθαι ἔμελλον;

Ἐρομένῃ δέ τινος, Ὅποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν
 αἵματι; Περίμεινον, ἔφη, καὶ κείθεν σοὶ ἐπισέλῳ.

Ἀδμή-

40. Polybio cuidam indocto plane homini, et
 vitiose loquenti, cum diceret: *Imperator Roma-*
na me ciuitate honorauit. Vtinam, inquit, *Grae-*
cum te potius quam Romanum fecisset!

41. Cum praetextatum aliquem videret, latitu-
 dine clauī superbientem, ad aurem illius inclina-
 tus, et prehensa veste ostensaque, *Hanc quidem,*
 inquit, *ante te ouis gestabat, et erat ouis.*

42. In balneo cum ingredi in feruentem aquam
 eunclaretur, et vt timidum aliquis accusaret,
Dic mihi, inquit, *an pro patria subiturus eram?*

43. Interrogante quodam, *Quid putas agi apud*
inferos? *Expecta,* inquit, *inde tibi rescribam.*

44. Ad-

Ἀδμήτῳ δέ τινι, ποιητῇ Φαύλῳ, λέγοντι
γεγράφεσθαι μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὅπαρ ἐν ταῖς
διαθήκαις κεκέλευεν ἐπιγραφεῖναι αὐτῷ τῇ σή-
λῃ, ἔχθειρον δὲ καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτην ἑλυτρον, βῆ δ' εἰς ἑσθλὸν
αὐτός·

γελάσας εἶπεν· Οὕτω καλὸν ἐστίν, ὦ Ἀδμήτε,
τὸ ἐπίγραμμα, ὥς ἐβελόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγε-
γράφεσθαι.

Ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτῷ οἶα τοῖς γέ-
ρσιν ἐπιεικῶς γίγνεται, ἤρετο, τί τῷτο, ὦ Δη-
μῶναξ; ὁ δὲ μειδιάσας, Χάρων με ἔδακεν, εἶφη.

Καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμονίον τινα ἰδὼν τὸν
αὐτῷ οἰκίστην μασιγᾶντα, Παύσαι, εἶφη, ὁμό-
τιμον σεαυτῷ τὸν δᾶλον ἀποφαίνων.

Δανάης

44. Admeto cuidam, malo poëtae, cum dice-
ret scriptum a se epigramma vnius versus, quod
testamento iussisset suae columellae *sepulcri* inscri-
bi: sed quid prohibet ipsum ponere,

Terra cape Admeti utriculum, Deus exiit ipse!
ridens dixit: Adeo pulchrum est, o Admete, epi-
gramma, ut velim illud iam inscriptum esse.

45. Videns aliquis in cruribus illius, qualia fere
solent accidere senibus, rogarat: *Ecquid hoc Demo-*
nax? Ille subridens, *Cerberus*, inquit, *me momordix.*

46. Lacedaemonium quendam cum vidisset fla-
gellis cadere servum suum, *Desine*, inquit, *pa-*
rem tibi honore reddere servum tuum.

47. Da-

Δανάης δὲ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἔχου-
σης, Κρίθητι, ἔφη, καὶ γὰρ εἰ Δανάη, ἡ Ἀκρι-
σίε θυγάτηρ.

Μάλιστα δὲ ἐπολέμει τοῖς καὶ πρὸς ἀλήθειαν,
ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν Φιλοσοφῆσιν. ἕνα γὰρ ἰδὼν
Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν καὶ πήραν ἔχοντα, ἀντὶ
δὲ τῆς βακτηρίας, ὑπερόγκον κεκραγότα 4), καὶ
λέγον-

47. Danaë quaedam litem contra fratrem cum
haberet, *In ius ambula*, inquit, *neque enim illa*
es Danae Acrisii (iniudicati) *filia*.

48. Maxime autem impugnabat, qui non vere,
sed ostentationis causa philosopharentur. Vnum
enim videns Cynicum pallium quidem habentem
ac peram, pro clava autem pistillum, claman-

tem
4. Ὑπερόγκον κεκραγότα] Eam sententiam esse
huius loci, quam in versione dedi, certus
sum; hoc est, ὑπερόν, pistillum, pro clava
habuit hic Cyniscus. Sed de hoc ambigo,
pepēxeritne ὑπερόν illud τὸ ὑπερόγκον, quod
plane huc non pertinet; an ab eo haustum
deuoratumque sit. Nam vtrumque Luciano
dignum, ἔχοντα ἀντὶ βακτηρίας ὑπερόν,
ὑπερόγκον κεκραγότα, et, ἔχοντα ἀντὶ
βακτ. ὑπερόν, κεκραγότα κ. τ. λ. Qui
characterem quasi dictorum Demonactis no-
stri norit, qui cogitarit, necessario deside-
rari aliquid, quod pro baculo seu clava usur-
parit Cyniscus; qui *Hyperidis* nomen cum
ὑπέρω comparauerit; ille nobiscum, puto,
sentiet. *Gesner*.

λέγοντα, ὅτι Ἀντισθένης, καὶ Κρατίτης, καὶ Διογένης ἐς ζήλωτῆς, Μὴ ψεύδῃ, ἔφη, σὺ γὰρ Ἑπερίδῃ μαθητῆς ὢν τυγχάνεις.

Ἐπεὶ μὲντοι πολλὰς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα κακομαχῶντας, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἐναγώνιον, ἀντὶ τῷ παγκρατιάσειν δάκνοντας, Οὐκ ἀπεικότως, ἔφη, τὰς νῦν ἀθλητὰς οἱ παρομαρτῶντας λέοντας καλεῖσιν.

Ἀσέϊον δὴ καίμεινο αὐτῷ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνθύπατον εἰρημένον. ἦν μὲν γὰρ τῶν πιττεμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον· Κυνικῷ δέ τις ἐπὶ λίθον ἀναβάντος, καὶ αὐτὸ τῷτο κατηγορῶντος αὐτῷ, καὶ εἰς κιναιδίαν διαβάλλοντος, ἀγανακτήσας, καὶ κατασπασθῆ-
ναι

tem ultra modum, dicentemque se Antisthenis, et Cratetis et Diogenis aemulum, *Noli mentiri*, inquit, *tu enim Hyperidis* (q. d. pistoris, aut pistorii) *discipulus es*.

49. Cum multos Athletarum videret male pugnantes, et contra legem certaminis loco pancratii mordentes, *Haud iniuria*, inquit, *bodier nos Athletas sui sectatores leones appellant*.

50. Lepidum sane illud quoque ipsius et mordax simul ad Proconsulem dictum. Erat is nempe ex eo numero, qui crura ac totum corpus velarent. Cynico autem quodam adscendente in lapidem, atque id ipsum accusante, mollitiemque illius traducente, indignatus, detrahique iubens

ναί τὸν Κυνικὸν καλεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις συν-
 τρίψαι, ἢ καὶ Φυγῇ ζημιώσας· ἀλλ' ὅγε Δη-
 μῶναξ παρατυχὼν παρετῆτο συγγνώμην ἔχειν
 αὐτῷ, κατὰ τινὰ πάτριον τοῖς Κυνικοῖς παρ-
 ῥησίαν θρασυνομένῳ. εἰπόντος δὲ τῷ ἀνθυπά-
 τε, Νῦν μὲν σοι ἀφίημι αὐτὸν, ἂν δὲ ὕστερον
 τοῖς τόν τι τελμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ
 ὁ Δημῶναξ· Δρωπακισθῆναι τότε αὐτὸν κέ-
 λευσον.

Ἄλλω δέ τινι στρατοπέδῳ ἅμα καὶ ἔθνης τῷ
 μεγίστου τὴν ἀρχὴν ἐμπιστευθέντι ἐκ βασιλέως,
 ἐρομένῳ, πῶς ἂν τις ἄριστα ἄρξῃ; Ἀόρητος,
 εἶφη, καὶ ὀλίγα μὲν λαλῶν, πολλὰ δὲ ἀκέων.

Ἐρο-

iubens Cynicum, aut fustibus contundere aut
 multare exilio parabat. Forte autem superueniens
 Demonax deprecatus est, veniam illi dari, qui
 patria quadam Cynicis libertate hoc ausus esset.
 Dicente vero Proconsule: *Iam quidem illum tibi*
dimittis, sed si in posterum tale quid ausus fuerit,
quid pari dignus est? Demonax, *Tum dropace il-*
lum velli iube, inquit.

51. Alii cuidam, cui legionum et prouinciae
 maximae imperium commissum fuerat ab Impe-
 ratore, interroganti, *Quomodo optime imperaret*
aliquis? respondit: *Si non irascatur, et loquatur*
pauca, multa vero audiat.

52. In-

Ἐρομένω δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακῆντας ἐ-
σθίει; Οἶει ἔν, ἔφη, τοῖς μῦθοις τὰς μελίσ-
σας τιθέναι τὰ κηρία;

Πρὸς δὲ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντᾳ ἰδὼν τὴν χεῖ-
ρα ἀποκειρομένην, Ὅψέ ποτε, ἔφη, Ἀθη-
ναίης εἰκὼν χαλκῇ τετιμημέναι τὸν Κυναέγειρον.

Καὶ μὴν καὶ Ῥεφῆνον τὸν Κύπριον, λέγω δὲ
τὸν χωλὸν, τὸν ἐκ τῷ Περιπάτῃ, ἰδὼν ἐπιπο-
λὺ τοῖς Περιπάτοις ἐνδιατρίβοντα, Οὐδέν ἐστιν,
ἔφη, ἀναίσχυντότερον χωλῷ Περιπατητικῷ.

Ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἅμα
συνεβέλευεν αὐτῷ ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παι-
δοποιήσασθαι, πρέπειν γὰρ καὶ τῷτο Φιλοσό-
φῳ ἀνδρὶ, ἕτερον ἀνδρὶ αὐτῷ καταλιπεῖν τῇ φύ-
σει,

52. Interrogante quodam, *Num et ipse placen-
tas ederet? Putasne igitur, inquit, stultis fauos
strui ab apibus?*

53. Ad Poecilē cum vidisset statuam manu
truncatam, *Serv tandem, ait, statua aenea bono-
raturum ab Atheniensibus Cynaegirum.*

54. Rufinum Cyprium, dico autem illum clau-
dum, illum de Peripato, videns multum in illis
ambulationibus versantem, *Nihil est, inquit,
claudio Peripatetico impudentius.*

55. Cum quondam Epictetus non sine repre-
hensione consuleret illi uxorem ducere, et pro-
creare liberos, *decere enim hoc quoque virum phi-
losophum, vs. alium pro se brevis naturae relin-
quas,*

αι, ἐλεγκτικώτατα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο, Οὐκᾶν, ὦ Ἐπίκτητε, δός μοι μίαν τῶν σαυτῷ θυγατέρων.

Καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεῦσαι. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκράτιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλην δὲ διὰ νόμου καὶ αὐτῷ τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε, ἔφη, ἀληθῶς ἄξιός εἰ δέκα κατηγοριῶν.

Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων κατὰ ζῆλον τὸν πρὸς Κορινθίαν κατασχέσασθαι θέαν μονομάχων, προσελθὼν εἰς αὐτὰς, Μὴ πρότερον, ἔφη, ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ψηφίσεσθε, ἂν μὴ τῷ ἐλέει τὸν βωμὸν κατέλητε.

Ἐπεὶ

quat, sic respondit, ut planissime illum refutaret, Da mihi igitur, Epictete, unam filiarum tuarum.

56. Etiam illud quod ad Aristotelicum Herminum dixit, commemorabile est. Cum observaret pessimum hominem et infinita patrantem mala, Aristotelein autem et decem illius categoriarum (*praedicamenta*) in ore habentem; Vere, ait, Hermine dignus es decem categoriis (accusationibus).

57. Atheniensibus aemulatione quadam Corinthiorum de gladiatorum constituendo spectaculo deliberantibus, progressus inter illos, Ne prius, inquit, a Athenienses, de his in suffragium ire, quam Misericordiae aram sustuleritis.

58. Cum

Ἐπεὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ,
Ἥλεῖοι εἰκόνα χαλκῇν ἐψηφίσαντο, Μηδαμῶς
τῷτο, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἥλεῖοι, μὴ δόξητε ἐνεί-
δίζειν τοῖς προγένοις ὑμῶν, ὅτι μήτε Σωκρά-
τες, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀνατεθείκασιν.

Ἦκασα δὲ αὐτῷ ποτε καὶ πρὸς τὸν τῶν νόμων
ἐμπειρον ταῦτα λέγοντος, ὅτι κινδυνεύει αἰ-
χνησοὶ εἶναι οἱ νόμοι, ἂν τε πονηροῖς, ἂν τε ἀ-
γαθοῖς γράφονται· οἱ μὲν γὰρ ἐδόνται νόμων,
οἱ δὲ ὑπὸ νόμων ἀδὲν βελτίως γίνονται.

Τῶν δὲ Ὀμήρου στίχων ἓνα ἦδε μάλισσα,

Κάτθαν' ὁμῶς ὃ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὃ, τε πολ-
λὰ ἐοργῶς.

Ἐπὶ-

58. Cum Olympiam venienti Elienses aeneam
statuam decernerent, *Nequaquam*, inquit, o viri
Elienses, hoc facite, ne exprobrare videamini ma-
ioribus vestris, qui neque Socrati statuam, neque
Diogeni posuerunt.

59. Audiui illum quondam ad iurisperitum ista
dicere, *Inutiles fere leges esse, siue bonis scriban-
tur, siue malis: alteros enim nec indigere legibus,*
alteros nihilo a legibus fieri meliores.

60. Homeri versuum vnum maxime cantilla-
bat :

Mors simul ignavum rapit, et qui multa pa-
travit.

Luc. Op. T. V.

C

61. Ther-

Ἐπῆκει δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς Κυνικὸν τι-
να δημηγόρον.

Ἐρωτηθεὶς δὲ ποτε, τίς αὐτῷ ἀρέσκοι τῶν
Φιλοσόφων, ἔφη, Πάντες μὲν θαυμαστοί· ἐγὼ
δὲ Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην,
καὶ Φιλῶ Ἀρίστιππον.

Ἐβίβη δὲ ἔτη ὀλίγα δεόντα τῶν ἑκατὸν, ἀνο-
σος, ἄλυπος, ἑδὲνα ἐνοχλήσας τί, ἢ αἰτήσας,
Φίλοις χρήσιμος, ἐχθρὸν ἑδὲνα ἐξέ πώποτε ἐ-
σχηκώς, καὶ τοσῶτον ἔρωτα ἔσχον πρὸς αὐτὸν
Ἀθηναῖοί τε αὐτοί, καὶ ἅπαντα ἡ Ἑλλάς, ὥς
παρίοντι ὑπεξάνισσασθαι μὲν τὰς ἀρχοντας, σιω-
πὴν δὲ γίγνεσθαι παρὰ πάντων. τὸ τελευτᾶν
δὲ,

61. Therfitem laudabat vt Cynicum quendam
concionatorem.

62. Interrogatus, *Quis philosophorum maxime
sibi probaretur? Omnes quidem*, ait, *admirabiles:
ego vero Socratem veneror, miror Diogenem, amo
Aristippum.*

63. Vixit annos non multos infra centum, sine
morbo, sine dolore, nemini molestus cum fuisset,
a nemine quidquam cum petiisset: utilis amicis,
qui inimicum nunquam quemquam habuisset.
Tanto illum amore prosecuti sunt cum ipsi Athe-
nienses, tum vniuersa Graecia, vt prodeunti in
publicum assurgerent principes, silentium autem
ab omnibus illi praestaretur. Denique cum vlti-
mam

δὲ, ἤδη ὑπέργηρος ὢν, ἀκλήτος εἰς ἣν τύχοι παριῶν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκάθευδε, τῶν ἐνοικούντων θεῶ τινὰ ἐπιφάνειαν ἡγαμένων τὸ πρᾶγμα, καὶ τινὰ ἀγαθὸν δαίμονα εἰσθηλυθέναι αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παριόντα δὲ αἱ ἄρτοπώλιδες ἀνθεῖλκον πρὸς αὐτάς, ἐκάστη ἀξιῶσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον, καὶ τῷτο εὐτυχίαν ἑαυτῆς ἢ δεδωκυῖα ᾔετο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖδες ὁπώρας προσέφερον αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες.

Στάσεως δὲ ποτε Ἀθήνησι γενομένης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ Φανεὶς μόνον, σιωπᾶν ἐποίησεν αὐτάς. ὁ δὲ, ἰδὼν ἤδη μετεγγνωκότας, ἔδὲν εἰπὼν καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη.

”Οτα

nam senectutem iam egressus esset, inuocatus quamcumque luberet domum ingressus, coenabat ibi pernoctabatque, quam rem Dei alicuius aduentum interpretabantur incolae, bonumque aliquem genium domum ad se introiisse. Praeter euntem panum venditricēs certatim ad se trahere, postulans vnaquaeque a se panem uti caperet, eoque se feliciorē, quae dederat, iudicare. Quin pueri fructus illi offerre, et appellare patrem.

64. Seditione aliquando Athenis exorta, in concionem prodiit, ipsaque praesentia sua silentium procurauit. At ille cum videret, iam illos resipuisse, verbo nullo prolato iterum discessit.

Ὅτε δὲ συνῆκεν ἐκ ἐθ' οἷός τε ὦν αὐτῷ ἐπι-
κρεῖν, εἰπὼν πρὸς τὰς παρόντας τὸν ἐναγώνιον
τῶν κηρύκων πόδα,

Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίσων ἀθλων τα-
μίας·

Καιρὸς δὲ καλεῖ μηκέτι μέλλειν.

καὶ πάντων ἀποσχόμενος ἀπῆλθε τῷ βίῃ φα-
δρὸς, καὶ οἷος αἰεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐφαίνετο.

Ὀλίγον δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς ἐρομένη τινὸς, πε-
ρὶ ταφῆς τί κελεύεις; Μὴ πολυπραγμονεῖτε, ἔ-
φη· ἡ γὰρ ὁδὸς με θάψει. Φαμένε δὲ ἐκείνε, τί
ἔν ἐκ αἰσχροῦ ὀρνέοις καὶ κυσὶ βορὰν προτεθεῖναι
τηλικῶτα ἀνδρὸς σῶμα; Καὶ μὴν ἄδεν ἄτοπον, ἔ-
φη, τῷτο, εἰ μέλλω καὶ ἀποθανὼν ζῶοις τισὶ
χρήσιμος ἔσεσθαι.

Οἱ

65. Cum intelligeret se non amplius praestare
sibi opem posse, dixit ad praesentes, praeconum
illud in certaminum ludis carmen:

Ludus finit Pulchram tribuens

Meritis laurum, Tempusque vocat,

Prohibetque moras:

atque abstinens omnibus vita discessit hilaris, et
qualis semper his, qui illum vidissent, apparuit.

66. Paulo ante mortem interrogante aliquo,
De sepultura quid iubes? Nolite laborare, inquit,
odor me sepeliet. Dicente autem illo: *Quid? non-*
ne turpe auihus canibusque cibum iacere talis viri
corpus? Quin, ait, *nihil absurdi hoc, si mortuus*
etiam animalibus quibusdam utilis sim.

67. Ve-

Οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι καὶ ἔθαψαν αὐτὸν δημο-
σίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπιπολὺ ἐπένθησαν,
καὶ τὸν θῶκον τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰώθει, ὁπό-
τε κάμνοι, ἀναπαύεσθαι, προσεκύναν, καὶ ἐξε-
φάνεν ἐς τιμὴν τῷ ἀνδρὶ, ἡγάμενοι ἱερὸν εἶναι
καὶ τὸν λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν γὰρ
τὴν ἐκφοράν ἐκ ἑσιν ὅσις ἐκ ἀπήντησε, καὶ μά-
λιστα τῶν φιλοσόφων. ἔτοι μέντοι ὑποδύντες
ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸν τάφον. Ταῦτα
ὀλίγα πάνυ ἐκ πολλῶν ἀπεμνημόνευσα· καὶ ἔστιν
ἂν τῶν τοῖς ἀναγινώσκουσι λογιζέσθαι, ὁ-
ποῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐγένετο.

67. Verum Athenienses et publico illum fune-
re magnifico extulere, et luxerunt diu, et lapi-
deam sedem, in qua acquiescere fessus solebat,
adorabant, coronabantque honoris viro habendi
caussa, rati sacrum etiam esse, in quo federat;
lapidem. Ad funus quidem nemo fuit quin pro-
cederet, philosophorum praesertim. Hi quidem
subeuntes *feretro* ad sepulcrum illum portarunt.
Haec pauca sane de multis commemoravi. Et est
de his quoque existimandi copia lectoribus, qua-
lis ille vir fuerit.

Ἑρωτες I).

Λυκῖνος καὶ Θεόμνητος.

ΛΥΚ. Ἑρωτικῆς παιδιᾶς, ἐταῖρέ μοι Θεόμνη-
 σε, ἐξ ἑωθινᾶ πεπλήρωκας ἡμῶν τὰ
 κεκμηκότα πρὸς τὰς συνεχεῖς σπουδὰς ὧτα
 καὶ μοι σφόδρα διψῶντι τοιαύτης ἀνέσεως, εὖ-
 καιρος ἢ τῶν ἡλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις.
 Ἀσθενὴς γάρ ἡ ψυχὴ διηνεκῶς σπουδῆς ἀνέ-
 χεσθαι. πεθοῦσι δ' αἱ φιλότιμοι πόνοι, μι-
 κρά.

Amores.

Lycinus ac Theomnestus.

LYC. Amatorio lusu, Theomneste sodalis, a
 mane inde impleuisti mihi fatigatas
 ad perpetua seria aures; mihi que vehementer
 eiusmodi remissionem sitienti, opportuna admo-
 dum fluxit hilarium sermonum tuorum venustas.
 Infirrior enim est animus, quam qui perpetuam
 contentionem ferre possit: desiderantque ambitio-
 si

- I. Ἑρωτες] Lucianeus sit hic foedus nec ne am-
 bigo. Certe si Luciani opus sit, iuuenile
 est; priusque scriptum, quam facilem quem
 in eo miramur et versatilem stylum conse-
 cutus esset. Ne dicam iam de instituto ipso,
 quod pro rei atrocitate satis culpari non posse
 alibi ostendimus. *du Soul.*

κρὰ τῶν ἐπαχθῶν φροντίδων χαλασθέντες
εἰς ἡδονὰς ἀνίσταται. πάννυ δὴ με ὑπὸ τὸν ὄρ-
θρον ἢ τῶν ἀκολάσων σε διηγημάτων αἰμύλη
καὶ γλυκεῖα πειθῶ κατεύφρανεν. ὥς' ὀλίγου
δεῖν Ἀριστείδης ἐνόμιζον εἶναι, τοῖς Μιλησιακοῖς
λόγοις ὑπερηλέμενος. ἄχθομαι τε, νῆ τοῦτο
σὺς ἔρωτας, οἷς πλατὺς εὐρέθη σκοπὸς 2), ὅτι
πέπαυσαι διηγέμενος. καὶ σε πρὸς αὐτῆς ἀν-
τιβολᾷμεν Ἀφροδίτης, εἰ περιττὰ με λέγειν
ἔοικας, εἴ τις ἄρρην, ἢ καὶ, νῆ Δία, θῆλυς
ἐφαῖται σοι πόθος, ἡρέμα τῇ μνήμῃ ἐκκαλέσασ-
σθαι.

si labores, grauibus parumper curis laxati, in
voluptates remitti. Me sane hoc matutino petu-
lantium sermonum tuorum loquacitas, dulcisque
suada oblectauit, vt parum abesset, quin Aristi-
des mihi viderer, Milesiis sermonibus supra mo-
dum oblectatus: atque fero moleste, per tibi
tuos amores *iuro*, quibus latus adeo scopus in-
uentus es, quod narrare desisti: ac per ipsam
te Venerem obsecro (si forte vana me dicere pu-
tas) siue masculus aliquis, siue femineus tibi amor
immissus est, vt placide illum memoriae ope huc
C 4 euoces.

2. Πλατὺς εὐρέθη σκοπὸς] Quo latior est sco-
pus, tanto facilius est illum ferire. Theo-
mnestus hic magnum se amatorem deinde
fatetur. Itaque suspicor, legendum esse
εὐρέθης vertique adeo, *inuentus es*: quo ni-
hil facilius, cum sequatur σκοπός. Gesner.

σθαι. καὶ γὰρ ἄλλως ἐορταστικὴν ἄγομεν ἡμέραν,
Ἡράκλεια θύοντες. ἐκ ἀγνοεῖς δὲ δήπου τὸν
θεὸν ὡς ὅξυς ἦν πρὸς Ἀφροδίτην· ἡδιστα οὖν
δοκεῖ μοι τῶν λόγων τὰς θυσίας προσήσεσθαι.

ΘΕΟΜΝ. Θᾷττον ἂν μοι, ὦ Λυκίνε, θα-
λάττης κήματα, καὶ πυκνάς ἀπ' ἑρᾶν νιφάδας
ὀριθμήσεως, ἢ τὰς ἐμὰς ἐρωτας. ἐγὼ γ' ἐν ἀ-
πασαὶν αὐτῶν κενὴν ἀπολελεῖσθαι Φαρέτραν
νομίζω, καὶ ἐπ' ἄλλον τινὰ πτήνην θελήσωσιν,
ἀνσπλος αὐτῶν ἢ δεξιὰ γελασθήσεταί. σχεδὸν
γὰρ ἐκ τῆς ἀντίπαιδος ἡλικίας 3) εἰς τοὺς ἐφῆ-
βους

euoces. Nam alioquin festum agimus diem, sa-
crificantes Herculi: non ignoras autem Deum
hunc, quam acer fuerit in Venerem: lubentissime
igitur videtur mihi sermonum talium victimas
admissurus.

2. THEOMN. Citius mihi, Lycine, fluctus
maris, densosque niuis floccos numeraueris, quam
meos Amores. Equidem omnem illorum ina-
nem relictam pharetram arbitror, et si inuolare
in alium quemquam voluerint, inermis illorum
dextra ridebitur. Nam ab eo fere inde tempore
quo

3. Ἀντίπαιδος ἡλικίας] Sic Somn. §. 16. ἀντί-
παις ἔτι ὢν, modo pueritiam egressus. Ex
ipsis, de quibus Lucianus hic loquitur, amo-
ribus patet, non pueritiam ipsam siue pri-
mam intelligendam; sed initium adolescen-
tiae, quod et ipsa praepositio ἀντί ostendit,
quae

Βας κριθεῖς, ἄλλαις ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίαις βου-
κολῶμαι· διάδοχοι ἔρωτες ἀλλήλων, καὶ πρὶν
ἢ λῆξαι τὰς προτέρας, ἄρχονται δευτέροι, κά-
θηνα Λερναῖα τῆς παλιμφυῆς Ἰδρας πολυπλα-
κώτερα, μηδ' Ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα,
πυρὶ γὰρ ἔσβέννυται πῦρ, ἔτι τις ὑγρὸς τεῖσιν
ὄμμασιν ἐνοικεῖ μύωψ, ὃς ἅπαν κάλλος εἰς αὐ-
τὸν ἀρπάζων ἐπ' ἑδνὶ κόρῳ παύεται. καὶ συν-
εχὲς ἀπορεῖν ἐπέρχεται μοι, τίς ἔτος Ἀφρο-
δίτης ὁ χόλος· ἔγὰρ Ἡλιάδης ἐγὼ τις, ἐδὲ
Λημνιάδων ἕρις, οὐδὲ Ἰππολύτειον ἀγροικίαν
ὠφρυνώ-

quo e puerili aetate ad pubertati proximos transii,
ab aliis cupiditatibus post alias ludor. Succedunt
sibi inuicem amores, et ante adeo quam priores
desinant, incipiunt alteri, Lernaea capita, re-
nascentis illius Hydrae capitibus magis multipli-
cia, nec Iolaum adiutorem admittentia. Neque
enim igni ignis extinguitur. Vegetum adeo ocu-
lis meis oestrum insidet, quod pulchritudinem o-
mnem ad se rapiens satietate nulla quiescit. Ac
saepe in mentem mihi venit dubitare, quae sit
tanta Veneris ira. Neque enim de Solis proge-
nie sum, neque Lemniarum offensionis reus, ne-
que

C 5

quae permutationem quandam aetatis indi-
cat; quare Cl. Hemsterb. in Somn. l. c. ἀν-
τίπαις optime reddidit, pueritiam tantum
quod egressus. Reitz.

ὠφρυνώμενος, ὡς ἐρεθίσαι τῆς θεᾶ τὴν ἄπαι-
στον ταύτην ἐργήν.

ΛΤΚ. Πέπαιστο τῆς ἐπιπλάσσει καὶ δυσχερεῖς
ταύτης ὑποκρίσεως, Θεόμνητε. ἄχθη γὰρ ὅτα
τέτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη προσεκλήρωσέ σε, καὶ
χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναῖξιν ὠραίας, καὶ
μετὰ παίδων τὸ καλὸν. 4) ἀνθέντων ὁμιλεῖς·
ἀλλὰ σοὶ καὶ καθαρσίῳν τάχα δεήσει πρὸς τὸ
δυσχερὲς ἄτῳ νόσημα· δεινὸν γὰρ τὸ πάθος·
ἀλλ' ἐχὶ τέτον τὸν πολὺν ἐκχέας λῆρον, εὐ-
δαίμονα σαυτὸν εἶναι νομιεῖς, ὅτι σοὶ ὁ θεὸς ἐκ
σπύχμηρὰν γεωργίαν ἐπέκλωσεν, εἰς ἔμπορικὰς
ἄλας,

que Hippolytea rufficitate superciliofus, vt irri-
tauerim implicabilem hanc Deae iram.

3. L Y C. Define fictam hanc et molestam si-
mulationem, Theomneste. Grauaris enim hanc
te vitam a Fortuna fortitum, ac durum esse pu-
tas inter mulieres formosas, et pueros pulchre
florentes versari? Forte etiam piaculis tibi qui-
busdam opus erit ad difficilem adeo morbum:
Grauis enim aegrimonia. Quin tu effusis mul-
tis id genus nugis beatum te esse putas, quod
non squalidam tibi agriculturam fato Deus attri-
buit, neque mercatorum errores, militare mue
in

4. Τὸ καλὸν] pro καλῶς. Sic *Alciph.* I. ep.
36. p. 162. ἐγὼ δὲ ἂν μὴ τις ὁ διδῶς ἡ, περ-
νήσω τὸ καλόν. *Reitz.*

ἄλλας, καὶ στρατιώτην ἐν ὅπλοις βίον, ἀλλὰ λι-
 περάν παλαῖστραν μέλεις σοι, καὶ Φαιδρὰ μὲν
 ἐσθῆς μέχρι ποδῶν τὴν τρυφὴν καθευμένη, δια-
 κριδὸν δ' ἡσυχμένης κόμης ἐπιμέλεια. τῶν γε
 μὴν ἐρωτικῶν ἰμέρων καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον εὐ-
 φραίνει, καὶ γλυκὺς ὁδὸς ὁ τῷ πόθῳ δάκνει·
 περὰ σπῆας μὲν γὰρ ἐλπίζεις· τυχὼν δ' ἀπολέ-
 λαυκας· ἴση ὥς ἡδονὴ τὸ παρεῖναι καὶ τὸ μέλλειν.
 ἔναγχος γὰρ διηγχεμένῃ σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ
 παρ' Ἡσιόδῳ, κατάλογον, ὧν ἀρχῇθεν ἡρά-
 σθης, ἱλαρὰ μὲν τῶν ὀμμάτων αἱ βοαὶ τακε-
 ρῶς ἀνυχεαίνοντο· τὴν Φωνὴν δ' ἴσην τῇ Λυ-
 κάμβῃ θυγατρὶ λεπτὸν ἀΦηδύνων, ἀπ' αὐτῆς
 τῷ σχήματος εὐθύς δηλὸς ἦς, ἐκ ἐκείνων μόνων,
 ἄλλα

in armis vitam: sed pingues tibi palaestrae curae
 sunt, ac laeta vestis ad pedes usque luxum de-
 mittens; comaeque cura in discrimen percae. Cae-
 terum amatoriorum desideriorum ipsa etiam tor-
 menta exhilarant, dulcisque dens cupiditatis mor-
 det. Post experimenta enim speras; frueris iam
 potitus. Aequae voluptati est, praesens ac futu-
 rum. Nuper enim cum recitares longum, qua-
 lis est apud Hesiodum, catalogum amorum ab
 initio inde tuorum, hilares oculorum coniectus
 molliter fluctuabant: vocem vero, qualis Lycam-
 bae filiae fuit blande suaviterque extenuans, ipso
 illo habitu statim declarabas, te non ipsos modo,
 sed

ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς μνήμης ἐρῶν. ἀλλ' εἴ
τι σοι τῷ κατὰ τὴν Ἀφροδίτην περίπλε λεί-
ψανον ἀφείται, μηδὲν ἀποκρύψῃ, τῷ δὲ Ἡρα-
κλεῖ τὴν θυσίαν ἐντελῇ παράσχῃ.

ΘΕΟΜΝ. Βεφάγος μὲν ὁ δαίμων, ὦ Λυκί-
ε, καὶ ταῖς ἀνάπνοις, ὥς Φασι, τῶν θυσιῶν
ἤμισα τερπόμενος. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τὴν ἐτήσιον
ἐορτὴν λόγῳ γεραίρομεν, αἱ μὲν ἐμαὶ διηγῆσαι
ἐξ ἐωθινῶ παραταθείσαι κόρον ἔχουσιν. ἡ δὲ σὴ
Μῆσα τῆς συνήθους μεθαρμοσαμένη σπουδῆς,
ἱλαρῶς τῷ θεῷ συνδιημερευσάτω. καὶ μοι γε-
νῶ δικαστῆς ἴσος, ἐπεὶ μηδ' εἰς ἕτερόν σε τῷ πά-
θος ῥέποντα ὀρῶ, ποτέρους ἀμείνονας ἡγῇ τὰς
Φιλία

sed eorum quoque amare memoriā. Sed si quae
tibi de illa Venerea circumnauigatione sunt reli-
quiae repositae, ne quid occulta, verum perfe-
ctam Herculi victimam praesta.

4. THEOMN. Ille quidem Deus, Lycine, so-
lidos boues vorat, et victimis sine fumo, vt aiunt,
minime delectatur. Quandoquidem autem an-
num illius diem festum sermone honoramus,
meae narrationes a matutino inde extentae satie-
tatem habent. Tua vero Musa a consueto studio
ad aliud quasi cantus genus concinnata, hilariter
cum Deo hunc diem transfigat: fiasque mihi ae-
quus arbiter, cum in neutrum te morbum pro-
cliuem videam, quos meliores putes, puerorum-
ne

Φιλόπαιδας, ἢ τὰς γυναῖκας ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πληγεὶς ἑκατέρω, καθάπερ ἀκριβὲς τρυτάνη ταῖς ἐπ' ἀμφοτέρας πλάσιγξιν, ἰσορροπῶς ταλαντεύομαι· σὺ δὲ ἐκτὸς ὧν, ἀδεκάσω κριτῇ τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἰρήσῃ. πάντα δὴ περιελὼν ἀκκισμὸν, ὦ Φιλότης, ἣν πεπίσειυκέ σοι ψῆφον ἢ περὶ τῶν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε.

ΛΥΚ. Παιδιάς, ὦ Θεόμνησε, καὶ γέλωτος ἤγῃ τὴν διήγησιν· ἢ δ' ἐπαγγέλλεται τι καὶ σπαρδαῖον. ἔγωγ' ἐν ἐξ ὑπογύξ 5) τῆς ἐπιχειρήσεως

ne amatores, an eos qui feruntur in mulierculas? Ego enim utroque amore percussus, ut exacta trutina utrisque lancibus, momentis libror aequalibus. Tu verò, qui extra causam sis, incorrupto iudice, ratiocinatione, quod melius est eliges. Omni igitur resecta dissimulatione, sodalis, quem tibi calculum iudicium de meis amoribus permisit, eum iam ferto.

5. L Y C. Ludine tu, Theomneste, et risus putas eam tractationem? at ea serium etiam quiddam pollicetur. Ego enim nuper manum operi adno-

5. Ἐγὼ γὰρ ἐν ἐξ ὑπογύξ] Locum hunc, ut adhuc lectus et expositus est, corruptum esse, certe obscurissimum, non temere quisquam negabit. Intelligere eum mihi videbar, si legatur ἐγὼ γὰρ — ἀλλ' ἔ παιδιάς. Prius cum sola diuisione vocum constet, facile conce-

ρήσεως ἠψάμην, εἰδὼς ἔτι λίαν, ἀλλ' ἔπαλαια
 ἐξ ὅτε δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκῶς, περὶ τέτοιον συν-
 τόνως ὡς ἀμιλλωμένοιν, ἔτι τὴν μνήμην ἔναυ-
 λον ἔχω. διήρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις
 τὰ πάθη, καὶ ἔχ' ὥσπερ σὺ κατ' εὐκολίαν ψυ-
 χῆς αὐπνος ὢν, διττὰς ἀρτυσαι μισθὰς,

Τὸν μὲν βροχολέων, τόνδ' ἄργυφα μῆλα
 νομεύων.

ἀλλ' ὁ μὲν ὑπερφυῶς παιδικοῖς ἤδετο, τὴν θή-
 λειαν Ἀφροδίτην βάραθρον ἠγάμενος, ὁ δ' ἀ-
 γνεύων

admouī, ac scio, valde *id quidem serium*, ac mi-
 nime ludi, ex quo duo viros audiui de hisce re-
 bus quanta potest contentione certantes, cuius
 memoria aures adhuc personare videntur. Diuisi
 erant illorum cum sententiis etiam affectus: nec
 uti tu, prout commodum est, peruigil merce-
 dem capis duplicem,

*Hanc armenta regens, pecora illam candida
 pascens:*

Sed alter supra modum puerorum oblectabatur
 amoribus, barathrum iudicans Venerem mulie-
 brem:

concedetur. Sed quantillum distant ΠΑΙ-
 ΔΙΑΣ et ΠΑΛΑΙΑΣ? Sic certe inter-
 pretatus sum. *Gesner*. Certe male sanus
 est; sed ἐξ ἀφαιρέσεως mihi sanandus vide-
 tur, qui coniicio illa λίαν, ἀλλ' ἔπαλαια
 ex glossa nata esse, qua quis interpretatus
 erat verbum praecedens ὑπογυῖα. *Reitz*.

γθεύων ἔρωτος ἄρρενος, εἰς γυναικας ἐπτόητο.
 δυοῖν ἔν μαχομένοιν παθοῖν ἀγωνοθετήσας ἄ-
 μιλλαν, εἰδ' ἂν εἰπεῖν δυνάμην, ὡς ὑπερευφράν-
 θην. καὶ μοι τὰ τῶν λόγων ἵχνη ταῖς ἀκοαῖς
 ἐνεσφράγισαι σχεδὸν, ὡς ἀρτίως εἰρημένα. πᾶ-
 σαν ἔν ἐπιτιμήσεως ἀφορμὴν ἐκ ποδῶν ἀποθέ-
 μενος, ἃ παρ' ἀμφούιν ἤκιστα λεγόντοιν, κατὰ
 τὸ ἀκριβὲς ἐπέξεμί σοι. ΘΕΟΜΝ. Καὶ μὴν
 ἔγωγε ἐπαναστὰς ἐνθεν, ἀπαντικρὺ καθεδεδμαί σε

Δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν αἰείδων.
 Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλα κλέα τῆς ἐρωτικῆς διαφο-
 ρᾶς, μελωδίᾳ περαίνειν.

ΛΥΚ. Ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν διανοομένην
 ταχυναυτᾶν σκάφος εὐτρέπισο, τᾶτων τῶν
 δικε-

brem: alter purus ab amore masculino, furebat in
 feminas. Cum igitur arbiter essem certaminis
 inter pugnantes duos affectus, dicere non possum,
 quam incredibiliter delectatus sim. Atque ser-
 monum mihi illorum vestigia, velut figillo quo-
 dam, impressa sunt auribus, quasi modo dicta
 essent. Quare deposita statim omni reprehensio-
 nis tuae occasione, quae utrisque dicentibus au-
 diui accurate tibi enarro. THEOMN. At ego
 paullum hinc discedens e regione tibi confidebo

Aeacidi intentus, dum cesset fundere carmen.
 Tu vero iam nobis antiquam gloriam amatoriae
 illius concertationis, cantu perage.

6. LYC. Versus Italiam nauigare mihi cogi-
 tanti nauigium velox paratum erat, de biremium
 illo

δικρότων, οἷς μάλιστα χρῆσθαι Λιβυρνεὶ δοκέ-
 σιν, ἔθνος Ἰωνίῳ κόλπῳ παρωκισμένον. ὡς δ'
 ἐνῆν, πάντα ἐπιχωρίως θεὰς προσκυνήσας, καὶ
 Δία ξένιον ἴλεω συνεΦάψασθαι τῆς ἀποδήμου
 στρατείας ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' αἴθερος ὀρικῶ ζεύ-
 γει κατήειν ἐπὶ θάλασσαν. εἴτα τοὺς παρα-
 πέμποντάς με δεξιωσάμενος (ἡκολέθει δὲ παι-
 δείας λιπαρῆς ὄχλος, οἱ συνεχὲς ἡμῖν ἐντυγχά-
 νοντες ἀνιαρῶς διεζεύγνυντο) τῆς πρύμνης γοῦθ'
 ἐπιβὰς ἐγγὺς ἑμαυτὸν ἴδρυσα τῷ κυβερνήτου.
 καὶ ῥοθίῳ τῷ τῶν ἐλατήρων μετὰ μικρὸν ἀπὸ
 τῆς γῆς ἀναχθέντες, ἐπειδὴ μάλα καὶ κατόπιον
 ἡμᾶς ἐκύμαινον αὔραι, τὸν ἰσὲν ἐκ τῶν μεσοκοί-
 λων ἀπάραντες καρχησίῳ τὸ κέρας προσεσεύ-
 λαμεν.

illo genere, quibus maxime uti videntur Liburni,
 ad Ionium finum gens habitans. Quantum vero
 licebat, patrios Deos omnes cum adorassem et
 Ioue hospitali inuocato, ut volens propitius pe-
 regrinam militiam vna capefferet, mulis iunctis
 ab vrbe ad mare descendi. Tum complexus eos,
 qui me deduxerant, (sequebatur autem assidua
 eruditionis (*eruditorum*) turba, qui perpetuo me-
 cum versati cum molestia iam diiungebantur) et
 puppim conscendens prope gubernatorem assedi.
 Atque remorum impetu breui tempore de terra
 in altum euecti, cum etiam post nos aurae flu-
 eus vehementer mouerent, malum ex media naui,
 e carchesio autem antennam statim protendimus:
 dein-

λαίμεν. εἴτ' ἀθρόας κατὰ τῶν κάλων τὰς ὀθό-
νας ἐνχέαντες, ἡρέμα πημπλαμέναι τῷ λίνου,
κατ' ἔδρην, οἶμον, βέλκας ἐλάττονι ροίζῳ διίπτά-
μεθα, βρῦν τῷ κύματι ὑποβρυχομέναι περὶ
τὴν σχίζεσσαν αὐτὸ πρῶραν.

Ἄλλ' αἶ γε μὴν ἐν τῷ μεταξὺ παράπλῳ σπᾶ-
δῆς ἢ παιδιᾶς ἐχόμενα συνηρέχθη, καιρὸς οὐ
πάνυ μηκύνειν. ὡς δὲ τῆς Κιλικίας τὴν ἑφ' ἄλῳ
ἀμείψαντες, εἰχόμεθα τῷ Παμφυλίᾳ κόλπῳ,
Χελιδονίᾳ ὑπερθέοντες, ἐν ἀμοχθεὶ τὰς εὐ-
τυχεῖς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὄρας 6), ἐκάστη
τῶν

deinde collecta per rudentes vela cum effudisse-
mus, impleto sensim linteo, impetu, qui nihil,
puto, telo concederet, volauimus fluctu grauiter
circa findentem illum proram remugiente.

7. Verum quae inter illum cursum vel seria,
vel ludicra acciderunt, ea non nimis producenda
sunt. Cum vero maritimam Ciliciae partem prae-
teruecti Pamphylium sinum attigissemus, supera-
tis non sine labore Chelidoneis, felicibus illis an-
tiquae Graeciae terminis, ad singulas Lyciae vr-
bes

6. Τὰς εὐτυχεῖς — ὄρας] Nempe respicit ad
foedus illud Atheniensium et sociorum cum
Persis, de quo *Diod. Sic.* 12. 4. p. 293 B.
quo cautum est, μηδὲ ναῦν μακρὰν (Περ-
σῶν) πλὴν ἐντὸς Φασηλίδος καὶ Κυανέων.
Sunt autem *Chelidoneae* insulae subiectae Pha-
selidi. Quorsum illud ἐν ἀμοχθεὶ refera-

Luc. Op. T. V.

D

tur,

τῶν Λυκιακῶν πόλεων ἐπεξενέμεθα, κύδοις
τὰ πολλὰ χαίροντες· ἔθεν γὰρ ἐν αὐταῖς σα-
φές εὐδαμονίας ὀρᾶται λείψανον. ἄχρι τῆς
Ἡλιάδος ἀψάμενοι Ρόδα, τὸ συνεχές τῆ μετα-
ξὺ πλὴ διαναπαῦσαι πρὸς ὀλίγον ἐκρίναμεν.

Οἱ μὲν ἐν ἑρέται, τὸ σκάφος ἑξαλονίτες γῆν
ἀνασπᾶσαντες, ἐγγὺς ἐσκήνωσαν· ἐγὼ δ' εὐ-
τρεπισμένε μοι ξενῶνος ἀπαντικρὺ τῷ Διονυσίῳ,
κατὰ σχολὴν ἐβλάδιζον, ὑπερφυῆς ἀπολαύσεως
ἐμπιπλάμενος. ἔσι γὰρ ὄντως ἡ πόλις Ἡλείου,
πρέπον ἔχουσα τῷ θεῷ τὸ κάλλος. ἐμπειριῶν
δὲ τὰς ἐν τῷ Διονυσίῳ σοὰς, ἐκάστην γραφὴν
κατώ-

bes deuertimus, sermonibus plerumque nos oble-
ctantes; nullae enim euidenter in illis Fortunia-
rum spectantur reliquiae; donec sacram Soli Rho-
dum attigimus, ubi perpetuam quae adhuc fue-
rat nauigationem intermittere aliquantum decre-
vimus.

8. Remiges igitur subducto e mari in terram
nauigio, tentoria in proximo habuerunt. Ego
vero, cum hospitium mihi e regione aedis Bac-
chi paratum esset, otiose incedebam, incredibilis
voluptatis fructu implendus. Est enim vere So-
lis vrbs, dignam Deo pulchritudinem habens
Circumiens autem porticus templi picturam vnam
quam

tur, intelligas ex his, quae infra in *Nauigio*, non procul ab initio narrantur. *Gesner.*

κατώπτειον, ἅμα τῷ τέρεποντι τῆς ὀψείας, Ἡ-
ρωϊκὰς μύθας ἀναγνέμενος. εὐθὺ γὰρ μοι δύο,
ἢ καὶ τρεῖς προσερέβυσαν, ὀλίγα διαφόρου γ)
πα-

quamque confidero, cum visus oblectatione He-
roicas simul instaurans fabulas. Statim enim duo
aut tres etiam ad me confluabant, qui parua in-

D 2

terce-

7. Ὀλίγα διάφοροι.] Sententiam huius loci ad-
secutus mihi videor, de lectione adhuc du-
bito. Si dedisset auctor ὀλίγα διαφόρα, pla-
ne nihil haererem. Est enim διάφορον *pre-
zium, pecunia*. Itaque si mutato solum, *si*
in ου legere liceat ὀλίγα διαφόρα, plana
erunt omnia. Sed quid si intellectus oritur,
seruata librorum lectione, et ὀλίγα διάφο-
ροι sunt *paruo venales*, paruo pretio, minu-
ta pecunia, conducti et operam suam ven-
dentes? Cum enim τὸ διάφορον sit *quod in-
terest*, potest fieri, vt dixerint Graeci ὀλίγα
διάφορος τῷ το ποιῆι, *parua mercede hoc fa-
cit*. Sed nondum ausim quidquam adseuerare.
Illud maneat, praesto fuisse homines ex eo
genere, quos Graeci ἐξηγητὰς dixere, vel
περιηγητὰς. Φράσοντας τῶν ἐγχωρίων ap-
pellauit Aeschylus Supp. 501. Siculi Cicero-
nis aetate *mystagogos* vocabant, *qui hospites*
ad ea, quae visenda sunt, ducere solent, et
unumquodque ostendere. Cic. Verr. 4, 59.
Gefner.

παῖσαν ἰσορίαν ἀφηγέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκασίᾳ πρὸςλαμβάνον.

Ἦδη δὲ τῆς θύρας ἄλλῃς ἔχοντι, καὶ διανοαμέ-
νω μοι βαδίζειν οἴκαδε, τὸ ἔδισον ἐπὶ ξένης ἀπ-
ήντησέ μοι κέρδος, ἄνδρες ἐκ παλαιᾷ χρόνου
συνήθεις, ἃς εἰδ' αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολ-
λάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας ἐνταῦθα, τὸν
ἐκ Κορίνθου Χαρικλέα νεανίαν, ἐκ ἄμορφον ἔ-
χοντά τι καὶ κομμωτικῆς ἀσκήσεως, ὅτε οἶμαι
γυναίοις ἐνωραϊζέμενον· ἅμα δ' αὐτῷ καὶ Καλ-
λικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον, τὸν τρέπον ἀπλοϊ-
κόν. προηγεμένως γὰρ πολιτικῶν λόγων προΐ-
σατο, καὶ ταυτησί τῆς ἀγοραῖς ῥητορικῆς. ἦν
δὲ

tercedente mercedula omnem mihi historiam enar-
rarent, pleraque autem et ipse coniectura prae-
cipiebam.

9. Iam satiatus eram spectaculo, iam domum
ire cogitabam, cum quod iucundissimum est in
peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri a
longo inde tempore familiares, quos nec tibi in-
cognitos esse arbitror, qui saepe hic ad me ven-
titantes videris, Corinthium Chariclem iuvenem
non deformem, habentem aliquid illius exercita-
tionis quae formae studet, qui mulierculis, pu-
to, pulcher videri gestiat; et una cum illo Cal-
licratidem Atheniensem, moribus simplicem:
nam ducem veluti se atque antistitem civilium
orationum et forensis illius dicendi facultatis prae-
bebat

δὲ καὶ τῷ σώματι γυμνασικῶς, ἔ' δι' ἄλλο τι μοι δοκεῖν τὰς παλαιστρας ἀγαπῶν, ἢ διὰ τὰς παιδικὰς ἔρωτας· ὅλως γὰρ εἰς τὰτο ἐπτόητο· τῷ δὲ πρὸς τὸ θῆλυ μίσει πολλὰ καὶ Προμηθεὶ κατηρᾶτο. πόρρωθεν ἔν' ἰδὼν ἐκότερός με, γήθας καὶ χαρᾶς πλέοι προσέδραμον. εἰθ' ὅποια Φιλῆ, δεξιωσάμενοι, πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκότερος ἤξιεν με. καὶ γὰρ Φιλονεικῆντας ὁρῶν περαιτέρω, τὸ μὲν τῆς μερον, εἶπον, ὦ Καλλικρατίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἄμφω καλῶς ἔχον ἐσὶν ὑμᾶς παρ' ἐμὲ Φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλείω τὴν ἔριν ἐγείρητε. ταῖς δὲ ἐφεξῆς ἡμέραις, τρεῖς γὰρ ἐνταῦθα ἢ τέτταρας δισέγνωνα μένειν, ἀμοιβαίως ἀνδρασιάσετέ με· κλήρω διακριθεὶς ὁ πρότερος, δοκεῖ ταῦτα.

Καί κεῖ-

bebat. Sequebatur vero etiam corporis exercitationes, non aliam ob causam amans, ut mihi videbatur, palaestrae, quam ob puerorum amores, quorum studio plane esset attonitus: odio autem feminei sexus Prometheo maledicebat. Uterque igitur e longinquo me cum conspexissent, gaudio et laetitia pleni accurrunt: tum ut assolet, complexi, ad se quisque venire me postulant. Et ego ultra modum ambitiose petentes cum viderem, *Hodie, inquam, vos ambo ad me venire optimum fuerit, ne maiorem tollatis rixam; proximis vero diebus, tres enim hic aut quatuor decreui manere, vicissim tibi coenam praebebitis; uter autem prior, forte decernetur. Placent ista.*

Καίκείνην μὲν τὴν ἡμέραν εἰσιάρχεν ἐγὼ, τῇ
 δ' ἐπίσῃ Καλλικρατίδας, εἴτα μετ' αὐτὸν ὁ
 Χαρικλῆς. ἐώρων δὴ καὶ παρὰ τὴν ἐξίασιν ἐναρ-
 γῇ τῆς ἐκατέρᾳ διαθέσεως τεκμηῆρια. ὁ μὲν γάρ
 Ἀθηναῖος εὐμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο, καὶ πᾶς
 οἰκίτης αὐτῷ σχεδὸν ἀγένειος ἦν, μέχρι τῆς πρῶ-
 τον ὑπογραφέντος αὐτοῖς χυρὲ παραμένοντες.
 ἐπειδὴν δὲ ἰλλοῖς αἱ παρειαὶ πυκασθῶσιν, οἰκο-
 νόμοι, καὶ τῶν Ἀθήνησι χωρίων κηδεμόνες ἀπε-
 στέλλοντο. Χαρικλεῖ γε μὴν πολὺς ὄρχησείδων
 καὶ μεσαργῶν χορὸς εἶπετο, καὶ πᾶν τὸ δωμά-
 τιον, ὡς ἐν Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μεσὸν ἦν,
 ἀνδρὸς ἔδ' ἀκέρῃ παρόντος, εἰ μὴ τι πηνήπιον,
 ἢ γέρον ὑπερήλιξ ὕψοποιὸς ὀφθαίη, τῆς χρόνης
 ζηλο-

10. Itaque illo die conuiuator ego, postridie
 Callicratidas, et post ipsum Charicles. Animad-
 verti autem etiam in conuiuio manifesta animi
 vtriusque indicia. Nam Atheniensis formosis pue-
 ris erat instructus, et vnusquisque prope seruus
 illi imberbis, qui nempe, dum prima illos lan-
 guo obumbraret, apud ipsum manerent, cum pri-
 mum vero prima barba densarentur genae, dis-
 pensatores, et villici agrorum in Attica dimitte-
 rentur. Verum Chariclem multus saltatricula-
 rum et musicarum chorus sequebatur, totaque
 domus, velut in Bonae Deae sacris, plena erat
 mulierum, viro plane nullo praesente, nisi forte
 alicubi infans, aut vetulus coquus videretur;
 illius

ζηλοτυπίας ὑπεψίχην ἔκ ἔχοντος. ἦν μὲν οὖν,
ὡς ἔφην, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ τῆς ἀμφοτέρων γυναι-
κῆς δείγματα πολλάκις γε μὴν ἐπ' ὀλίγον ἀ-
ψιμαχίας τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, ἔχ' ὡς
πέρας ἔχεν τι τὴν ζήτησιν. ἀλλ' ἐπεὶ καλῶς
ἦν ἀπογεσθαι, σύμπλεες ἐθελήσαντας αὐτοῖς
ἐπιγῶνται· διαναῶντο γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαρτεν
ὁμοίας ἐμοί.

Καὶ δόξαν ἡμῖν Κνίδω προσορμίσαι κατὰ θάλασσαν
καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν ὑ-
μνεῖται δὲ τὰτε τὸ τῆς Πραξιτέλεις εὐχραιέας
ὄντως ἐπαφροδίτον· ἥρεμα τῇ γῇ προσνηχθῆ-
μεν, αὐτῆς, οἶμα, τῆς θεᾶς λιπαρὰ γαλήνην
ποιῶσα

illius nempe ætatis, in quam zelotypa suspicio
non caderet. Erant igitur ista quoque, ut dixi,
fatis aperta sententiæ vtriusque specimina. Saepè
autem ad paruum tempus velitationes quaedam
inter illos commotæ sunt, non tamen ut exitum
haberèt disputatio. Verum cum discedendi tem-
pus esset, navigationis illos socios, quod sic vel-
lent, assumpsi: cogitabant enim non minus quam
ego in Italiam.

¶ Et cum placuisset ad Cnidum appellere spe-
taculi causa, et templum Veneris videre cuper-
remus, celebratur autem in illo Praxitelesæ artis
opus reuera venustum: paulatim ad terram de-
lati sumus, ipsa, puto, Dea splendida serenitate

πομποσόλῃσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν ἔν' ἄλλοις
ἔμελον αἰ συνήθεις παρασκευαί. ἐγὼ δὲ τὸ ἐρω-
τικὸν ζεῦγος ἐκατέρωθεν ἐξαψύχματος, κύκλω
περιήειν τὴν Κνίδον, ἅκ' ἀγελασί τῆς κεραμευτι-
κῆς ἀκολασίας μετέχων, ὡς ἐν Ἀφροδίτῃς πό-
λει. σοὰς δὲ Σωστράτῃ, καὶ τὰλλα, ὅσα τέρε-
σκον ἡμᾶς ἐδύνατο, πρῶτον ἐμπειρομένους
ἐπὶ τὸν νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, νύ μὲν
ἔγω τε καὶ Χαρικλῆς πάνυ προθυμῶς· Καλλι-
κρατίδας δ' ὡς ἐπὶ θεῶν θήλειαν, ἁκῶν ἥδιον
αὖ, οἶμαι, τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸν ἐν Θε-
σπιάϊς ἀντικαταλλάξομενος ἐρωτα.

Καὶ πῶς εὐθύς ἡμῖν ἀπ' αὐτῆ τῆ τεμένους Ἀ-
φροδίταιοι προσέπνευσαν αὔραι. τὸ γὰρ αἰθριὸν
ἔκ

navigium nostrum deducente, Reliquis in ap-
paratu consueto occupatis, ego amatorium illud
par vtrunque suspensum *ducens brachiis*, in orbem
Cnidum circumibam, non sine risu figulinae la-
sciivae, tanquam in Veneris vrbe, particeps. Cum
autem Sostrati porticus, et quae oblectare nos
poterant reliqua, primum obivissemus, ad Vene-
ris templum progredimur, nos quidem, id est
ego et Charicles lubenti animo. Callicratides
autem tanquam ad muliebrem spectaculum, inui-
tus; qui iucundius, puto, pro Cnidia Venere eum
qui Thespiis est Cupidinem permutaturus fuerat.
12. Et ab ipso statim concepto Venerae velut
aurae nobis adspirabant. Subdualis enim area
maio-

οὐκ εἰς ἑδαφὸς ἄγονον μάλασα, λίθων ἑπλάξαι
 λείας ἐξηωμένον, ἀλλ' ὡς ἐν Ἀφροδίτης, ἅπαν
 ἦν γόνιμον ἡμέρων καρπῶν, αἳ ταῖς κόμαις εὐ-
 θαλέσιν ἄχρει πόρρω βρύοντα τὸν περίξ αἶρα
 συνκρόφον. περιττὸν γε μὴν ἡ πυκνόκαρπος
 ἐτεθήλει μυρρίνη, παρὰ τὴν δέσποιναν αὐτῆς
 δαψιλῆς πεφυκυῖα, τῶν τε λοιπῶν δένδρων
 ἕκασον, ὅσα κάλλος μετείληχεν. ἐδ' αὐτὰ γέ-
 ροντες ἤδη χρόνα πολλὰ καθαύανεν, ἀλλ' ἐπὶ
 αἰκμῆς σφραγίζοντα νέοις κλωσὶν ἦν ὥρια. τότε
 δ' ἀνεμέμικτο καὶ τὰ καρπῶν μὲν ἄλλως ἄγο-
 να, τὴν γ' ἐρμοφίαν ἔχοντα καρπὸν, κυπα-
 ρίττων γε καὶ πλατανίσων αἰθέρια μήκη, καὶ
 συν

maiozem partem non in sterile solum politis la-
 pidum tabulis strata; sed tanquam in Veneris
 sacro totum erat mansuetorum fructuum fertile
 quum arbores viridantibus comis in longinquum
 usque exuberantes, circumiectum aërem quasi
 tecto concluderent. Praeter caeteras illa densa
 fructu myrtus suam apud heram vigeat, felici-
 ter erata, reliquarumque arborum unaquaeque,
 quotquot pulchritudinem sortitae sunt. Neque
 illas longae aetatis canities reddiderat marcidas,
 sed sub ipso maturitatis fastigio novis luxuriantes
 ramis tempestivae erant. His inmixtae erant ste-
 riles alioquin, sed pulchritudinem pro fructu
 habentes, cupressorum platanorumque procerita-

σὺν αὐταῖς αὐτόμοχος Ἀφροδίτης, ἢ τῆς θεᾶς
 παλαια Φυγὰς Δάφνη. παντὶ γὰρ μὴν δένδρῳ πε-
 ρισπλέγδην ὁ Φίλεως προσείρπυε κίττος· ἀμ-
 Φιλαφεῖς τε ἀμπελοὶ πυκνοῖς κατήρτητο βό-
 τρυσι. τερπνοτέρα γὰρ Ἀφροδίτῃ μετὰ Διο-
 νύσῃ, καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδὺ, σύγκρατον· εἰ
 δ' ἀποξευχθεῖεν ἀλλήλων, ἦττον εὐφραίνουσιν.
 ἦν δ' ὑπὸ ταῖς ἄγαν παλινσκήσις ὕλαις ἡμερᾶς
 κλισίῃ τοῖς ἐνεξιᾶσθαι θέλῃσιν, εἰς δ' τῶν μὲν
 ἀσικῶν σπανίως ἐπεφροίτων 8) τινές· ἀθρόοις
 δ' ὁ

tes aëriæ, et cum illis transfuga iam Veneris
 olim fugitiua eius Deae, laurus. Verum ad
 vnamquamque arborem ambitiose amatoria illa
 hedera adreperat. Densis vitibus crebrae pen-
 debant vuae, iucundior quippe cum Baccho Ve-
 nus, miscerique se, quod vtrîque iuxta est,
 patitur, seiuncti a se inuicem minus oblectant.
 Erant, quæ densior vimbrosiorque filas, hilares
 coenationes pro his, qui conuiuia ibi agitare
 vellent, in quos vrbanoꝝ hominum raro qui-
 dam ventitabant, frequens autem popularium
 turba

8. Ἀσικῶν σπ. ἐπεφ] Τὰς ἀσικὰς et τὰς πο-
 λιτικὰς ita distingui posse putabam, ut ipsum
 ἄστυ et πόλις differant. Nempe ἄστυ vrbs
 est, caput rerum, πόλις ciuitas, quæ multo
 patet latius. Ἀσικοί, vrbani vt fit, negli-
 gebant, cuius quotidiana erat copia; reliqui
 ciues et populares, aliquantum remotiores,
 tanto

δ' ὁ πολιτικός ὄχλος ἐπανηγύριζεν, ὄντως Ἀφροδισιάζοντες.

Ἐπεὶ δ' ἱκανῶς τοῖς Φυτοῖς ἐτέρφθημεν, εἶσω τῇ νεῷ παρήειμεν. ἡ μὲν ἔνθ' ὁ θεὸς ἐν μέσῳ καθιδρυται, Παρίας δὲ λίθ' ἀαδαλμα κάλλιπον ὑπερέφανον· καὶ σεσηρότι γέλωτι μικρὸν ὑπομειδιῶσα. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκάλυπτον, ἔδαμν' ἐσθῆτος ἀμπεχέσης, γεγυμναται, πλὴν ὅσα τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ τὴν αἰδῶ λαλῶ· θότῳς ἐπικρύπτειν. τοσῶτα γὰρ μὴν ἡ ἐφημερὸς ἰσχυρὰ τέχνη, ὥς τὴν ἀντίτυπον ἔτω καὶ καρτερὰν τῇ λίθ' Φύσιν ἐκάσοις μέλεσιν ἐκπέπεν. ὁ γοῦν Χαρικλῆς, ἑμμανὲς τι καὶ παρα-

turba festos ibi dies, re quidem vera Veneri operantes, obibant.

13. His plantis satis oblectati, intus in ipsum templum ingressi sumus. Dea igitur in medio collocata est, e Pario marmore, pulcherrimum ac superbum opus, rictu aliquantulum hiascente subridens. Omnis autem illius pulchritudo nihil tecta, vestitu nullo circumposito, nudata est, nisi quod altera manu pubem furtim occultat. Tantum quidem ars statuaria huc valuit, ut dura adeo et valida lapidis natura membris omnibus decora videatur. Charicles igitur, quasi furibun-

tanto obibant diligentius, quoties ad urbem essent. *Gesner.*

παράφορον ἐμβόησας, Εὐτυχέστατος, εἴπε,
θεῶν ὁ διὰ ταύτην δεθείς Ἄρης, καὶ ἅμα προσ-
δραμῶν, λιπαροῖς τοῖς χεῖλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυ-
νατὸν ἐκτείνων τὸν αὐχένα, κατεφίλει· σιγῇ
δ' ἐφ'esως ὁ Καλλιμαρατίδας κατὰ γὰρ ἀπεθαύ-
μαζεν. ἔσι δ' ἀμφίδυρος αὐτῆς ὁ νεῶς, καὶ
τοῖς θέλξει τὴν θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ
νότον, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθαύμαζον ᾗ. δι'
εὐμαρείας οὖν ἐσι τῇ ἐτέρᾳ πύλῃ παρελθούσῃ,
τὴν ὀπισθεν εὐμορφίαν διαθρήσας.

Δόξαν ἔν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὰ κατό-
πιν τῆ σπηῆ περιήλθομεν. εἴτ' ἀνοιγείσης τῆς
θύρας ὑπὸ τῆ κλειδοφύλακος εἶναι πεπρωμέν-

vz

ribundum quiddam alienata mente exclamans,
Beatissimus, inquit, *Deorum victus propter hanc*
Mars! et accurrens simul adpressis labiis, protensa
quantum poterat ceruicē, illam deosculatur. At
silentio adstans Callicratides intra animum admi-
ratur. Est autem vtrunque aperta illius aedicula,
volentibusque accurate contemplari Deam licet,
a tergo etiam et sic, vt nulla eius pars admira-
tioni non exponatur. Facile ergo est per alte-
ram ianuam accedentibus eam etiam, quae a ter-
go est, pulchritudinem perspicere.

14. Cum ergo placuisset, totam videre Deam,
ad posticum aediculae transiuimus. Tum aperta
ianua per mulierculam, cui clauium credita cu-
stodia

νε γυναίκα, θάμβος αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε τοῦ
 κάλλους. ὁ γὰρ Ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πρὸ μικροῦ
 βλέπων, ἐπεὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς θεᾶς κατώ-
 πτευσεν, αἰθρόως πολὺ τῷ Χαρικλέῳ ἐμμανέ-
 σερον ἀνεβόησεν, Ἡράκλεις, ὅση μὲν τῶν με-
 ταφρένων εὐρυθυμία, ποῖς δ' ἀμφιλαφεῖς ἀγ-
 λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὲς πληθεῖς, ὡς ὁ' εὐπε-
 ρύγραφοι τῶν γλατῶν αἱ σάρκες 9) ἐπικυρετῶν-
 ται, μητ' ἄγαν ἐλλιπεῖς αὐτοῖς ὅσσοις προσε-
 σαλμέναι, μήτε εἰς ὑπέρουγον ἐκσχυμέναι πιό-
 τητα· τῶν δὲ τοῖς ἰσχύοις ἐνεσφραγισμένων ἐξ-
 ἑκατέρων τύπων, ἐκ ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γέ-
 λως,

stodia erat, subitus nos stupor ad tantam pulchri-
 tudinem corripuit. Atheniensis igitur, qui otio-
 se paullo ante spectasset, pueriles Deae partes
 contemplatus, repente furiosius etiam quam Cha-
 ricles exclamavit, *Hercules! quanta dorsi concin-
 nitas, quam aptum ad amplexandum manusque im-
 plendas latus. Quam venuste circumscriptae clunium
 carnes sinuantur, neque deficientes nimium, et ipsis
 adstrictae ossibus, neque in nimiae molis pinguedi-
 nem effusae. Lacunarum autem, coxis ipsis utrin-
 que impressarum, nemo dixerit quam suavis sit ri-
 sus;*

9. Αἱ σάρκες] Sic solet plurali numero efferri
 σάρξ, quando de musculis est sermo. vid.
 Foëf. Oecon. Hippocr. Sed et generaliter de
 partibus mollioribus; vid. peculiarem Hip-
 pocratis Librum περὶ σάρκων. Reiss.

λως, μηρᾶ τε καὶ κνήμης ἐπ' εὐθὺ τέταμένης
 ἄχρι ποδός, ἡκριβωμένοι ξυθμοί. τοιαῦτος ἄρα
 Γανυμήδης ἐν ἔρχνῳ Διὶ τὸ νέκταρ ἥδιον ἐγγεῖ·
 παρὰ μὲν γὰρ Ἥβης ἔκ' ἂν ἐγὼ διακοναμένης
 ποτὸν ἐδεξάμην. ἐνθεασικῶς ταῦτα τῷ Καλλι-
 κρατίδῃ βοῶντος, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τῷ Ἰσφόδρῃ
 θάμβως ὀλίγου δέην ἐπεπήγει, τακερόν τι καὶ
 ῥέον ἐν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων.

Ἐπεὶ δὲ τῷ θαυμάζειν ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλλα-
 ξεν, ἐπὶ θατέρῃ μηρᾷ σπῖλον εἶδομεν, ὥσπερ
 ἐν ἐσθῇτι κηλίδι. ἤλεγχε δ' αὐτῷ τὴν ἀμορ-
 φίαν ἢ περὶ τᾶλλα τῆς λίθου λαμπρότης. ἐγὼ
 μὲν ἔν' πιθανῇ τᾷληθὲς εἰκασίᾳ τοπάζων, Φύ-
 σιν ὤμην τῷ λίθῳ τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος
 γὰρ

*sus; femorisque ex tibiae recta linea ad pedem usque
 protensae quam exacta proportio. Talis igitur Ga-
 nymedes in coelo Ioui nectar ob id ipsum suavius
 infundit: ab Hebe equidem ministrante potum non
 acceperim. Fanatico more ista clamante Callicra-
 tide, prae nimio stupore Charicles tantum non
 dirigit, molli quadam tabe se diffluere natan-
 tibus oculis confessus.*

15. Cum vero ipsa satietas videndi admiratio-
 nem absterfisset, labem in altero femore vidimus,
 ut in vestemaculam, cuius deformitatem reliquus
 saxi candor argueret. Atque ego quidem proba-
 bili coniectura verum colligens, lapidis ingenium
 esse, quod videbamus, putabam. Neque enim
 haec

γὰρ ἔδὲ τῶτων ἐσὶν ἔξω. πολλὰ δὲ τοῖς κατ'
 ἄκρον εἶναι δυναμένοις καλοῖς, ἡ τύχη παρεμ-
 ποδίζει. μέλαιναν ἂν ἐσπιλῶσθαι Φυσικὴν τι-
 να κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τὸ τῷ Πραξι-
 τέλει εὐθαύμαζον, ὅτι τῷ λίθῳ τὸ δύσμορφον,
 ἐν ταῖς ἥττον ἐλέγχεσθαι δυναμένοις μέρεσιν
 ὑπέκρυπεν. ἡ δὲ παρесьῶσα πλησίον ἡμῶν ζά-
 κορος ἀπίσου λόγου καινὴν παρέδωκεν ἰσορίαν.
 ἔφη γὰρ ἐκ ἀσήμε γενεᾶς νεανίαν (ἡ δὲ πρᾶξις
 αἰώνιον αὐτὸν ἐσίγησε) πελλάνις ἐπιφοιτῶν-
 τα τῷ τεμένει σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐρασθῆναι
 τῆς θεᾶς, καὶ πανήμερον αὐτὸν ἐνδιατρίβοντα
 τῷ ναῷ, κατ' ἀρχαίς ἔχειν δεισιδαίμονος ἀγι-
 στίας

haec talia quoque morbi et vitii omnis expertia
 sunt, multumque his, quae summo gradu pul-
 chra esse poterant, fortuna obstat. Nigrum ergo
 naturalem quendam naevum adpersum ratus, in
 hoc ipso admirabar Praxitelem, qui deforme illud
 in lapide in iis partibus, quae minus deprehendi
 possent, abscondisset. Verum adstans prope nos
 aeditima incredibilem dictu novamque nobis hi-
 storiam tradidit. Narrabat enim, genere non
 ignobili iuvenem, (nomen ut reticeatur, ipsam
 fecisse actionem) qui saepe in templum hoc ven-
 titarent, in amorem Deae malis auspiciis incidisse,
 qui cum totos dies in templo transigeret, initio
 superstitiosae venerationis opinionem sustinuisse.

Ex

ξείας δόκησιν. ἔκ τε γὰρ τῆς ἐωθινής κοίτης, πολὺ προλαμβάνων τὸν ὄρθρον, ἐπεφοίτα, καὶ μετὰ δύσιν ἄκων ἐβάδιζεν οἴκαδε, τήνδ' ἔλην ἡμέραν ἀπαντικρὺ τῆς θεᾶ καθεζόμενος, ὄρθας ἐπ' αὐτὴν διηγουῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπῆρειδεν. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψιθυρισμοί, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς ἐρωτικά διπεραίνοντο μέμψεις.

Ἐπειδὴν δὲ καὶ μικρὰ τῆ πάθους ἑαυτὸν ἀποβηκοῦσαι θελήσειε, προσειπὼν, τῇ δὲ τραπέζῃ τέτταρας ἀσραγάλας Λιβυκῆς δορκὸς ἀπαριθμήσας, διεπέττευσεν τὴν ἐλπίδα· καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπῶ, μάλιστ' αὖ εἴ περὶ τὴν θεὸν αὐτὴν εὐβολήσειε, μηδενὸς ἀσραγάλου πεσόντος

ἴσω

Ex ipso enim cubili mane, occupata multum aurora, ventitabat, et post occasum denique inuitus domum redibat, totumque diem ex aduerso Deae residens, rectos in eam perpetuo oculorum coniectus defigebat. Obscuri autem sermones illi, et furtiui sermonis amatoriae querelae peragebantur.

16. Si quando vero fallere parumper amorem suum vellet, allocutus ante Deam, atque quatuor talis de dama Africana in mensam numeratis, iactu spem suam experiebatur. Et si ex sententia iactasset, maxime, si quando ipsam Deam (*Venerem*) iocisset, nullo talo eadem facie cadente, adora-

-ἴσω σχήματι, προσεκύνει, τῆς ἐπιθυμίας 10)
 τεύξεσθαι νομίζων· εἰ δ', ὅποια Φιλῆϊ, Φαύ-
 λως κατὰ τῆς τραπέζης ῥίψειεν, οἶδ' ἐπὶ τὸ
 δυσΦημότερον ἀναστᾶν, ὅλη Κνίδω καταρώμε-
 νος, ὡς ἐπ' ἀνηκέσῃ συμφορᾷ, καὶ κατηφῇ,
 καὶ δι' ὀλίγου συναρπάσας, ἐτέρῳ βόλῃ τὴν
 πρὶν ἀσοχίαν ἐθεράπευεν. ἤδη δὲ πλεόν αὐτῷ
 τῶ πάθος ἐρεθιζομένῃ, ποῖχος ἅπας ἐχαράσ-
 σето, καὶ πᾶς μαλακῶ δένδρε Φλοῖος Ἀφροδί-
 την καλὴν ἐκέρυσσεν. ἐτιμᾶτο δ' ἐξίσου Διὶ
 Πραξιτέλῃς, καὶ πᾶν ὅ, τι κοιμήλιον εὐπρεπὲς
 οἴκοι φυλάττατο, τῶτ' ἦν ἀνάθημα τῆς θεοῦ.
πέρας

adorabat, suae se cupiditatis compotem futurum
 putans; Sin, vt fieri solet, male iactasset in men-
 sam, iique sinistro omine starent, toti maledi-
 cens Cnido, tanquam in tristi et incurabili cala-
 mitate; interiecto tamen paruo tempore corri-
 piens denuo, priorem infelicitatem emendabat.
 Iam vero magis irritato morbo, paries insculpi
 omnis, vnusquisque arbusculae mollis cortex
 pulchram Venerem praedicare, aequo ac Iupiter
 in honore esse Praxiteles; si quid domi pretiosum
 et decens repositum custodiret, donarium offerri
Deae.

10 Ἐπιθυμίας] ἐπιθυμίαν potissimum esse de-
 siderium Venerem, amorem impurum hoc Lu-
 ciani, aliisque testimon. docet *Elsner*. ad
Aproc. XVIII, 14. *Reitz.*

Luc. Op. T. V.

E

πέρας αἱ σφοδραὶ τῶν ἐν αὐτῷ πόθων ἐπιταᾶ-
 σεις ἐπενοήθησαν. εὗρέθη δὲ τόλμα τῆς ἐπι-
 θυμίας μαζροπός. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἤλκε κλί-
 νοντος, ἡρέμα λαθὼν τὰς παρόντας ὀπισθετῆς
 θύρας παρεισερῆύη, καὶ σὰς ἀφανῆς ἐνδοτάτω,
 σχεδὸν ἔδ' ἀναπνέων ἡτρέμει, συνήθως δὲ τῶν
 ζακόνων ἔξωθεν τὴν θύραν ἐφελκυσταμένων, ἐν-
 θον ὁ καινὸς Ἀγχίστης μαθεῖρκετο. καὶ τί γὰρ
 ἄρρήτη νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλος, ἐπ' ἀκρι-
 βὲς ὑμῖν διηγᾶμαι; τῶν ἐρωτικῶν περιπλοκῶν
 ἵχνη ταῦτα μεθ' ἡμέραν ὥφθη, καὶ τὸν σπι-
 λον εἶχεν ἡ θεὸς, ὧν ἔπαθεν, ἔλεγχον. αὐ-
 τὸν γε μὴν τὸν νεανίαν, ὡς ὁ δημῳδὸς ἰσορρεῖ
 λόγος, ἢ κατὰ πετρῶν, Φασιν, ἢ κατὰ πε-
 λαγίε

Deae. Tandem vehemens desideriorum illius con-
 tentio expetit in amentiam; ac praesto est, quae
 cupiditati lenocinetur, audacia. Iam enim ad
 occasum inclinato sole, sensim, clam praesenti-
 bus, post ianuam correpsit, et stans occultus in
 penitissimo angulo, vix respirans se continuit.
 Aeditimis autem pro more extrorsum ad se ia-
 nuam trahentibus, intus Anchises novus inclu-
 ditur. Et, quid enim infandae noctis facinus
 aut ego aut alius accurate enarret? amplexatio-
 num amatoriarum vestigia isthaec interdium con-
 specta sunt, et maculam habet Dea eorum quae
 passa est indicium. Ipsum quidem adolescentem,
 ut popularis fert sermo, aut per petras, aiunt,
 aut

λαγίε κίματος ἐνεχθέντα, παντελῶς ἀφανῆ γενέσθαι.

Ταῦτα τῆς ζακόρα διηγμένης, μεταξύ τοῦ λόγου διαβοήσας εἶπεν ὁ Χαρίκλῆς, Οὐκοῦν τὸ θῆλυ, καὶν λίθινον ἤ, Φιλεῖται. τί δ' εἴ τις ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κάλλος; ἄρ' ἐκ ἂν ἡ μία νύξ τῶν τῷ Διὸς σκήπτρων ἐτιμᾶτο; μεδιάσας δὲ ὁ Καλλικρατίδας, Οὐδέπω, Φησὶν, ἴσμεν, ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκυσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν ἐν Θεσπιαῖς γενώμεθα. καὶ νῦν δὲ τῆς ὑπὸ σὺ ζηλευμένης Ἀφροδίτης ἐναργεῆς ἐστὶ τῷ δειγμα· πῶς; ἐρομένη τῷ Χαρίκλεις, ἄγαν πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλι-
κρατί-

aut in pelagios fluctus praecipitem, omnino e conspectu hominum abiisse.

17. Haec narrante aeditima, clamore sermone illius interpellans Charicles Ergo, ait, femina, si vel e lapide sit, amatur! Quid vero si quis animatam eiusmodi pulchritudinem videat? Nonne una illius nox Iovis sceptris aestimeretur? Subridens autem Callicratides, Nondum, inquit, Charicles novimus, an multas id genus narrationes audituri simus, cum erimus Thespiis. Ex nunc iam ipsius, quam tanto opere admiraris, Veneris manifestum est hoc documentum. Qui istuc? interrogante Charicle, probabili admodum sermone uti mihi visus est Callicratides, cum diceret,

κρατίδας· ἔφη γάρ, ὡς ὁ ἔρασθεὶς νεανίας, πᾶν-
 νύχτῃ σχολῆς λαβόμενος, ὥσθ' ὕλην τῆ πάθης
 ἔχειν ἐξασίαν κόρεσθῆναι, παιδικῶς τῷ λίθῳ
 προσωμίλησε, βεληθεὶς, οἶδ' ὅτι, μηδὲ πρό-
 σθεν εἶχαι τὸ θῆλυ. πολλῶν ἔν ἀκρίτων ἀφυ-
 λακτεμένων λόγων, τὸν συμμιγῇ καταπαύσας
 ἐγὼ θόρυβον, "Ἄνδρες, εἶπον, ἑταῖροι, τῆς κα-
 τὰ κόσμον ἔχουσθε ζητήσεως, ὡς εὐπρεπὴς ἐστὶ
 νόμος παιδείας. ἀπαλλαγέντες ἔν τῆς ἀτάκτῃ,
 καὶ πέρας ἔδεν ἔχουσης-Φιλονεικίας, ἐν μέρει ὑπὲρ
 τῆς αὐτὸς ἑαυτῆ· δόξης ἐκάτερος ἀποτεινάσθε·
 καὶ γὰρ ἔδέπω καλεῖς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι· τῇ δὲ
 σχολῇ καταχρησέον εἰς ἰλαρίαν, καὶ μετὰ τέρ-
 ψεως ὠφελῆσαι δυναμένην σπεδόν. ὑπεκστάν-
 τεσ

*Amatorem illum iuuenem, totius noctis otiosam usu-
 ram nactum, adeo ut integram exsatiandae cupidi-
 tatis facultatem haberet, puerilem in modum saxo
 se applicuisse, qui vellent, scilicet neque anteriori
 eam parte esse feminam. Multis igitur indiscretis
 incaute prolatis sermonibus, promiscuum ego tu-
 multum sedans, Viri, inquam, sodales, mode-
 stum seruare disputandi ordinem, ut venusta lex est
 eruditionis. Relicta ergo perturbata illa ex exitum
 habente nullum rixa, per vices pro sua quisque sen-
 tentia contendite. Etenim tempus nondum adest
 eundi ad nauim; otio autem abutimur ad hilarita-
 tem, et ad eiusmodi, quod cum delectatione prodesse
 etiam queat, studium. Egressi itaque templo, (quan-
 do*

τες ἂν τᾷ νεώ (πολὺς γὰρ ὁ κῆρ' εὐσέβειαν ἐπι-
Φοιτῶν ὄχλος) εἰς ἓν τι τῶν συμποσίων ἀπο-
κλίνωμεν, ὅπως δι' ἡρεμίας ἀχέεν τε καὶ λέγειν
αὔτ' ἦν βελομένοις, ἐξῆ· μεμνησθαι δ' ὡς ὁ
τήμερον ἡττηθεὶς ἐκ ἐτ' αἰῶνις ἡμῖν περὶ τῶν
ἰσῶν διοχλήσει.

Καλῶς ἔδοξα ταῦτα λέγειν, καὶ συγκατααν-
σάντων, ἐξήραμεν, ἐγὼ μὲν ἡδάμενος, ἐδεμιάς
μὲς πιεζέσης Φροντίδος· οἱ δ' ἐπὶ συνναίᾳς, με-
γάλην ἐν ἑαυταῖς σιέψιν ἄνω καὶ κάτω κυκλᾶν-
τες, ὡς περὶ τῆς προπομπίας ἀγωνιζόμενοι Πλα-
ταιᾶσιν 11). ἐπεὶ δ' ἦκομεν εἰς τὴν συνηρεφῆς
καὶ

*do quidem multa turba religionis caussa adfluit) in
coenationum vitam devertimus, ut otiose audire et
dicere, quaecumque libuerit, liceat. Mementois
autem, qui hodie victus fuerit, cum non amplius
de iisdem rebus molestum nobis futurum.*

18. Recte ista dicere visus sum, et comproban-
tibus illis egressi sumus, laetus ego, quem cura
nulla angeret: at isti cogitabundi, qui magnam
intra se commentationem sursum deorsum volue-
rent; quasi de pompae ducatu Plataeis decerta-
turi. Cum autem delati essemus ad tecta vndi-

E/ 3

que

11. Περὶ τῆς προπομπίας — Πλαταιᾶσιν]

Referas forte hoc certamen ad Daedala, so-
lenne Plataeensium, de quo Pausan. Boeot.

p. 547, 38. κληρῶνται, καὶ ἡντινα πᾶξιν
τὴν πομπὴν ἀνάξαι κ. τ. λ. vnde forte
colli-

καὶ παλίνεσιαν, ὥρα-θέρας, ἀναπαύσῃριον, Ἡ-
δύς, εἰπὼν, ὁ τόπος, ἐγὼ. καὶ γὰρ οἱ κατὰ
πορυφὴν λιγυρὸν ὑπερηχᾶσι τέττιγες, ἐν μέσῳ
πάνυ δικασικῶς καθεζόμεν, αὐτὴν ἐπ' αὐταῖς
ὀφρῦσι τὴν Ἡλιαίαν ἔχων. προθεῖς δ' ἀμφο-
τέροις κληρὸν ὑπὲρ τᾶ, τίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν,
ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγγει πρότερον, εὐθύς
ἐνάρχεσθαι τᾶ λόγῳ διεκελευσάμην.

Ὁ δὲ τῇ δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀνατρίψας, ἡ-
συχῇ, καὶ μικρὸν ἐπισχὼν, ἄρχεται τῇ δέ πῃ,
Σὲ, δέσποινα τῶν ὑπὲρ σᾶ λόγων, Ἀφροδίτη,
σὲ βοηθὸν αἰ ἑμαὶ δεήσεις καλᾶσιν· ἀπαντι μὲν
γὰρ

que et vmbrosa ipso aestatis tempore sedilia, sua-
vis locus, dicens ego, etenim in cacumine iucun-
dum quiddam cicadae strepunt, in medio, plane
iudicis in morem, consedi, ipsam in ipsis super-
ciliis Heliaeam praeferens. Cum vero sortem
vtrisque, de eo, vter prior diceret? proposuis-
sem, et Charicles priorem locum sortitus esset,
eum statim ingredi orationem iussi.

19. At ille dextra mulcens faciem, aliquan-
tum cunctatus, sic fere exoritur: Te, Domi-
na, causae pro te, Venus, dicendae, adiutri-
cam preces meae aduocant. Cuicumque enim
operi,

colligas contentiones de ordine illius pom-
pae olim fuisse. *Gesner.*

γὰρ ἔργω, καὶν βραχὺ τῆς ἰδίας πειθῆς ἐπιστά-
 ξης, τελειότατόν ἐστιν, αἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι
 περιττῶς σε δέοντα· σὺ γὰρ αὐτῶν γνησιω-
 τάτη μήτηρ· ἴθι δὴ γυναῖξί συνήγορος, ἢ θή-
 λεια· χάρισαι δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι μένειν ἀρεσ-
 αιν, ὡς ἐγεννήθησαν. ἔγωγε ἐν εὐθύς ἐν ἀρχῇ
 τῶ λόγῳ, τὴν προμήτορα, καὶ πάσης γενέσεως
 πρωτόρρεξαν, ὧν ἀξιῶ, μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι·
 λέγω δὲ τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν, ἢ τὰ πρῶ-
 τα πηξαμένη σοιχεῖα τῶ κόσμῳ, γῆν, αἶρα,
 πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἀλλήλα τέτων ἐπικράσει
 πᾶν ἐξωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπισαμένη δ' ὅτι
 θνητῆς ἐσμεν ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρό-

νος

operi, vel paruum quiddam tuae suadelaе, ad-
 sperferis, illico perfectissimum est. Amatorii au-
 tem sermones praeter caetera te indigent, tu enim
 germanissima illorum mater. Veni sane aduo-
 cata mulieribus, *quae es ipsa femina*. Largire
 viris, ut mares manere velint, prout nati sunt.
 Equidem in principio statim orationis primam
 matrem, primam generationis omnis radicem,
 eorum quae vera esse censeo, testem aduoco,
 sanctam illam dico vniuersorum naturam, quae
 prima cogens et concilians mundi elementa, ter-
 ram, aëra, ignem, aquam, horum ad se inui-
 cem commissione animata omnia ad vitam gene-
 ravit. Quod vero sciret, mortalis nos materiae

νος ὁ τῷ ζῆν ἐκὰς καθείμαρται, τὴν ἐτέραν
 Φθορὰν ἄλλου γένεσιν ἐμνηχανήσατο, καὶ τῷ
 θνήσκοντι τὸ τιμνόμενον ἀντεμέσπρησεν, ἵνα
 ταῖς παρ' ἀλλήλων διαδοχαῖς εἰς τὸν αἰὶ χρόνον
 ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ἦν ἀπόρον εἰς ἐνὸς τι γενναῖσθαι,
 διπλὴν ἐν ἐκὰς Φύσιν ἐμνηχανήσατο. τοῖς μὲν
 γὰρ ἄρρεσιν ἰδίας καταβολὰς σπερμάτων χα-
 ρισαμένη, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχεῖον
 ἀποφῆνασα, κοινὸν ἐν ἀμφοτέρῳ γένει πόθον
 ἐγχερασάμενη, συνέζευξεν ἀλλήλοισι θεσμόν ἀ-
 νάγκης ὅσιον, καταγράφασα μένειν ἐπὶ τῆς οὐ-
 κείας Φύσεως ἐκότερον, καὶ μήτε τὸ θῆλυ πα-
 ρὰ Φύσιν ἄρρεν εἶσθαι, μήτε τὰρρεν ἀπρεπῶς
 μαλα-

opificium esse, et breue viuendi tempus fato vni-
 cuique assignatum, vt vnius interitus generatio
 alterius esset machinata est, et pro his, quae mo-
 riuntur, ea quae nascuntur admensa est, vt mu-
 tuis successionibus perpetuo tempore viuamus.
 Cum autem fieri non posset, ex vno vti quid-
 quam nasceretur, duplicem in vnoquoque ge-
 nere naturam machinata est, maribus suas semi-
 num coniectiones largita, feminam autem velut
 receptaculum geniturae constituens. Cum igitur
 commune vtrique generi desiderium admi-
 scuisset, ea sibi inuicem copulauit, sacra necessi-
 tatis lege praescripta, vt in sua vnumquodque
 natura maneat, et neque muliebne genus praeter
 naturam affectet virilia, neque indecenter virile
 molle-

μαλακίζεσθαι. διὰ τῷδ' αἰ σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαι, μέχρι δεῦρο τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις διαδοχαῖς φυλάττεσιν· ἑδεῖς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γενέσθαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίον πᾶσαι τιμαὶ μέναισιν, ἔξις πατρὶ μητέρα προσκυνῶντων.

* Κατ' ἀρχαῖς μὲν ἔν' ἔθ' ἡρωϊκὰ Φρονῶν ὁ βίος, καὶ τὴν γείτονα θεῶν σέβων ἀρετὴν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ Φύσις ἐπειθαρχεῖ, καὶ κατ' ἡλικίας μύτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γενναίων πατέρες ἐγίγνοντο τέκνων. κατὰ μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνης τῆς μεγέθους εἰς τὰ τῆς ἡδονῆς καταβαινὼν βάραθρα, ξένας ὁδὸς καὶ παρηλαγμένας ἀπολαύ-

mollescat. Itaque virorum cum mulieribus consuetudo, ad hunc diem immortalibus humanam vitam successionibus custodit. Neque enim quisquam vir ex viro se natum gloriatur: duobusque hominibus venerabilibus honores omnes tribuuntur, *hominibus* ex aequo patri matrem etiam adorantibus.

20. Initio igitur, cum Heroicis adhuc sententiis viverent homines, et vicinam Deorum virtutem colerent, legibus a natura constitutis obtemperarunt, et pro aetatis modo coniuncti mulieribus, generosorum patres liberorum facti sunt. Paullatim vero vita ab illa magnitudine ad voluptatis barathra se demittens, novas *quasdam* vias

ἀπολαύσεων ἔτεμεν. εἶθ' ἡ πάντα τολμῶσα
 τρυφή τὴν φύσιν αὐτὴν παρηνύμησεν· καὶ τις
 ἄρα πρῶτος ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆ-
 λυ, δυοῖν θάτερον, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος,
 ἢ πείσας πανέργως· συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοί-
 την μία φύσις· αὐτὰς δ' ἐν ἀδελφαῖς ὀρεῶντες,
 ἔθ' ἃ δρῶσιν, ἔθ' ἃ πάσχεισιν, ἡδύντο· κα-
 τὰ πετρῶν δέ, Φασιν, ἀγόνων σπείραντες, ὁ-
 λήγης ἡδονῆς ἀντικατηλλάξαντο μεγάλην κδαξίαν.

Τούτοις γε μὴν 12) εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς
 βίας ἡ τόλμα προέκοψεν, ὡς μέχρι σιδήρω τὴν
 φύσιν

et immutatas fruendi secuerunt. Deinde luxuria
 nihil non audens naturae ipsam legem violauit.
 Atque aliquis igitur primus ita marem oculis ut
 feminam intuitus, alterutrum horum, aut ty-
 rannico eum more violauit, aut callidis persua-
 sionibus induxit: intrauitque cubile vnum vnus
 sexus: cumque se alterum in altero quisque vide-
 ret, neque quae facerent, neque quae paterentur,
 erubescabant, atque per sterilia, quod aiunt, saxa
 feminantes, pro parua voluptate magnam permu-
 tabant infamiam.

21. Nonnullis quidem eo usque violentiae ty-
 rannicae processit audacia, ut ferro etiam sacri-
 lego

12. Εἴποισ γε μὴν] Inconcinna et absurda le-
 ctio. *Aldina* non melius τέτοις. Legen-
 dum ἐνίοις γε μὴν, ut interpretatus sum.
Gesner.

φύσιν ἱεροσυλήσαι· τῶν δ' ἄρρενων τὸ ἄρρεν ἐκ-
 κενώσαντες, εὖρον ἡδονῆς παρέλκοντα μέτρα.
 οἱ δ' ἄθλιοι καὶ δυσυχεῖς, ἴν' ἐπιπλέον ὥσι παῖ-
 δες, εἰς ἐπιμένεσιν ἄνδρες, ἀμφίβολον αἰνιγμα-
 διπλῆς φύσεως, εἴτ' εἰς ἑγγεγέννηται Φυλαχθέν-
 τες, εἴτ' ἔχοντες ἐφ' ὃ μετέβησαν. τὸ δ' ἐννεότη-
 τι πάραμειναν ἄνθος εἰς γῆρας αὐτὰς μακραίνει
 πρῶτον. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμῶνται, καὶ γε-
 γηράκασιν, εἰδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες· εἴ-
 πως ἡμῶν, καὶ παντὸς κακῆ διδάσκαλος τρυφῇ,
 ἔλλιν ἀπ' αἰλῆς ἡδονῶς ἀναισχύντες ἐπινοῶσα,
 μέχρι τῆς εἰς ἐρηθῆναι δυναμένης εὐπρεπῶς νόσε
 κατώλισθεν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας.

P

lego naturam violarent: mariumque exhausta vi-
 rilitate, cumulum quendam voluptatis inueni-
 rent. At miseri illi atque infelices, vt diutius sint
 pueri, non iam manent viri, ambiguum aeni-
 gma sexus duplicis, qui neque in quem nati sunt
 seruauerint, neque habeant ad quem transiere:
 flos autem ille qui in iuuentute aliquanquam man-
 serat, in senectutem vti praematuram flaccescant,
 efficit. Simul enim in pueris censentur, et con-
 senuere, nullum virorum interuallum habentes;
 adeo impura illa et mali omnis magistra luxuria
 voluptates impudentes aliam ex alia excogitans,
 ad eum vsque morbum qui neque nominari ho-
 neste potest, lubrico vestigio prolapsa est, vt nul-
 lam libidinis partem ignoraret.

22. Si

Εἰ δ' ἐΦ' ὧν ἡ πρόνοια θρομῶν ἔταξεν ἡμῶν,
 ἕκαστος ἴδρυτο, ταῖς μετὰ γυναικῶν ἀν' ὁμιλίαις
 ἤρχεμεθα, καὶ παντὸς ὀνείδης ὁ βίος ἐκκαθαρεύεν.
 ἀμέλει παρὰ τοῖς ἔδεν ἐκ πονηρᾶς διαθέσεως
 παραχαράξαι δυναμένοις ζώοις, ἄχραντος ἡ τῆς
 Φύσεως νομοθεσία φυλάττεται. λέοντες οὐκ
 ἐπιμαίνονται λέεσιν, ἀλλ' ἡ κατὰ καιρὸν Ἀφρο-
 δίτη πρὸς τὸ θῆλυ τὴν ὀρεξιν αὐτῶν ἐκκαλεῖται.
 ταῦρος ἀγελάρχης βασὶν ἐπιθόρνυται, καὶ κριὸς
 ὅλην τὴν ποίμνην ἄρξενος πληροῖ σπέρματος. τί
 δέ, εἰς τῶν μὲν εὐνάς μεταδιώκεισιν κἄπροι; λυ-
 γαίμας δ' ἐπιμύγνυνται λύκοι; καθόλου δ' εἰπεῖν,
 εἴθ' εἰ ἀέρια ῥοιζῶντες ὄρνεις, εἴθ' ὅσα τὴν ὑγραὶν
 καὶ ὕδατος εἴληχε λῆξιν, ἀλλ' εἴθ' ἐπὶ γῆς τι
 ζῶον,

22. Si vero in qua nos lege constituit Proui-
 dentia, unusquisque permaneret, mulierum con-
 suetudine contenti essemus, criminis omnis vita
 esset pura. Nempe apud animalia, quae vitare
 nihil praua affectione animi possunt, nihil polluta
 naturae lex seruat. Non furunt leones in
sui sexus leones, sed tempestiua Venus ad femi-
 nam libidinem illorum excitat. Dux gregis tau-
 rus in vaccas salit: et aries vniuersum gregem
 masculo implet semine. Quid vero? non suum
 cubilia persequuntur apri? et lupas lupi inscen-
 dunt? Vniuersim dicamus, neque qui aërias re-
 giones perstrepunt volucres, nec quaecumque
 humidam per aquas sortem sortita sunt; sed ne-
 que

ζῶον, ἀρρενὸς ὁμιλίας ἐπωρέχθη, μένει δὲ ἀκίνητα τῆς προνοίας τὰ δόγματα. ὑμεῖς δ', ὦ μάτην ἐπὶ τῷ Φρονεῖν εὐλογούμενοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς Φαῦλον ἄνθρωποι, τίνι καινῇ νόσῳ παράνομήσαντες, ἐπὶ τὴν κατ' ἀλλήλων ὕβριν ἡρέθισθε; τίνα τῆς ψυχῆς τυφλὴν ἀναισθησίαν καταχέσαντες, ἀμφοῖν ἡσοχήκατε, Φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, καὶ διώκοντες ἃ Φ' ὦν ἔδει Φεύγειν; καὶ κατ' ἓνα τοιαῦτα ζηλᾶν πάντων ἐλομένων, καὶ εἰς ἕνα.

Ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα τοῖς Σωκρατικοῖς καὶ ὁ θαυμαστὸς ἀναφύεται λόγος, ὑφ' οὗ παιδικῇ μὲν ἀκοῇ τελείων ἐνδεεῖς λογισμῶν φενακίζονται.

que in terra vllum animal masculam illam consuetudinem appetiit, sed immota manent decreta prouidentiae. Vos vero, o frustra sapientiae nomine bene audientes, mala profecto bestia, homines, quo nouo morbo contra leges in mutua contumeliam irritati estis? Quo caeco mentibus stupore offuso vtrinque aberrastis, fugientes quae consecretari oportebat, et a quibus fugiendum erat, ea consecretantes? Ac si singulatim omnes eandem sibi rationem sequendam eligant, neque vnus paullo post superstes fuerit.

23. Verum enim vero hic etiam Socraticis praeclara illa, si *Displacet*, nascitur oratio, qua pueriles aures, et plena ratiocinandi facultate destituta,

ἐπαινέσθαι τὸν καλόν; ἀλλὰ μοι κατὰ τὸν μέ-
γαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον

— εἶδός τις ἀμειβνότερος πέλει ἀνὴρ·

Ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι ζέφει· οἱ δέ τ' ἐς
αὐτὸν

Τερπόμενοι λεύσσωσιν, ὃδ' ἀσφαλῆως ἀγο-
ρεύει

Λῖδοϊ μελιχίῃ, μετὰ δὲ πρόπει ἀγρομένοισιν·

Ἐχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσσεύωσι,
καὶ πάλιν εἶπέ περ λέγων,

— οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ Φρένας
ἦσαν.

Ἀμέλει τοῦ καλοῦ Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς
πλέον ἐπαινέται.

Πῶς

quid pulchrum est? Verum enim vero secundum
magnum veritatis interpretem Homerum

alius pulchro minus enitet ore,

At formam eloquio Deus ornat, eumque tuen-
tur

Laeti omnes: suavi intrepidus commixta pu-
dore

Dum fatur, medioque in coetu praestat honore.
Perque urbem adspiciunt gradientem numinis
instar.

Et rursus alio loco,

At tibi formoso sub corpore non habitat mens.

Videlicet pulchro Nireo sapiens Vlysses magis lau-
datur..

24. Quo

Πῶς ἔν φρονήσεως μὲν, ἢ δικαιοσύνης, τῶν
 τε λοιπῶν ἀρεστῶν, αἱ τελείοις ἀνδράσι σύγκλη-
 ρον εἰλήχασι τάξιν, ἔδεις ἔρως ἐντρέχει, τὸ δ'
 ἐν παισὶ κάλλος ὀξυτάτας ὀρμαῖς παθῶν ἐγεί-
 ρει; πᾶν γὰρ ἔρῳ ἔδει Φαίδρα διὰ Λυσίαν, ὦ
 Πλάτων, ἐν πρᾶδωκεν; ἢ τὴν ἀρετὴν Φιλεῖν
 Ἀλκιβιάδου εἰκὸς ἦν, διότι ἱκρωτηρίαζε τὰ θεῶν
 ἀγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσίνι τελετὴν αἱ πα-
 ρὰ πότον ἐξορχέοντο Φωναί; τίς ἐρασῆς ὁμο-
 λογεῖ γενέσθαι, προδιδομένων Ἀθηνῶν, καὶ
 Δεκελείας ἐπιτεταχισμένης, καὶ βίᾳ τυραννίδας
 βλέποντος; ἀλλ' ἄχρι μὲν εὐδέπω κατὰ τὸν ἰε-
 ρὸν Πλάτωνα πύγωνος ἐμπίπλατο, πᾶσιν ἐπέ-
 ραςος

24. Quomodo igitur prudentiae quidem aut
 iustitiae, reliquarumque virtutum, quae forte qua-
 dam maturae aetatis viris adiunctae sunt, amor
 non convenit; sed ea quae in pueris est pulchri-
 tudo acutissimos perturbationum impetus excitat?
 Omnino enim amare oportebat Phaedrum propter
 Lysiam, o Plato, quem prodidit; aut virtutem
 amare Alcibiadis conveniebat, propterea quod
 Deorum statuas truncavit, et quod Eleusinia my-
 steria voces inter comissionem fusae propalarunt.
 Quis amatorem se profitetur, cum produntur
 Athenae, cum munitur Decelia, cum vita spe-
 ctat ad tyrannidem? Sed quamdiu nondum, ut
 divinus Plato ait, barba erat oppletus amabilis
 erat

φασος ἦν. μεταβάς δ' ἀπὸ τῆ παιδὸς εἰς τὸν ἄνδρα, καθ' ἣν ἡλικίαν ἢ τέως ἀτελὴς φρόνησις ὁλοκλήρον εἶχε τὸν λογισμόν, ὑπὸ πάντων ἐμισεῖτο. τί δὴ; πάθεσιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιγράφοντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγῃσι τὴν τῆ σώματος εὐπρέπειαν οἱ Φιλόνοιοι μᾶλλον ἢ Φιλόσοφοι. καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ὑπὲρ τῆ μὴ δοκεῖν ἐπισήμων ἀνδρῶν Φιλαπεχθιμένως μνημονεύειν, ἐπὶ τοσῶτον εἰρήσθω.

Μικρὰ δ' ἀπὸ τῆς ἄγαν σπαδῆς ἐπὶ τὴν ὑμετέραν, ὦ Καλλικρατίδα, καταβάς ἡδονὴν, ἐπιδείξω παιδικῆς χρησεως πολὺ τὴν γυναικείαν αἰμύνω. καὶ τό γε πρῶτον ἐγὼ πᾶσαν ἀπόλαυσιν

erat omnibus: cum vērō e puero transisset in virum, qui aetate imperfecta adhuc prudentia plenam adsecuta rationem est, odio erat omnibus. Quid ergo? Turpibus animi affectionibus nomina verecunda tribuentes, virtutem appellant corporis decorem, adolescentiae magis amatores, quam sapientiae. Et haec quidem, ne insignium virorum infesto animo videamur meminisse, huc vsque dicta sunto.

25. Paullum vērō a nimio illo studio (*quo feruntur in adolescentulos sic dicti philosophi*) ad vestram illam, Callicratides, voluptatem delatus, ostendam, consuetudine puerorum praestantiorē longe esse muliebrem. Ac primum quidem

Luc. Op. T. V.

F

volupta-

σιν ἡγᾶμαι τερπνοτέραν εἶναι τὴν χρονιωτέραν. ὀξεία γὰρ ἡδονὴ παραπτᾶσα Φθάνει, πρὶν ἢ γνωσθῆναι πεπαιυμένη· τὸ δ' εὐφραῖνον, ἐν τῷ παρέλκοντι κρεῖττον, ὡς εἶθε καὶ βίε μακρὰς προφθομίας ἢ μικρολόγος ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἔν διηνεκῇς ὑγίαια, μηδεμιᾶς λύπης τὴν διάνοιαν ἐκνεμομένης. ἑορτὴν γὰρ ἂν καὶ πανήγυριν τὸν ὅλον χρόνον ἔχομεν. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν μειζόνων ἀγαθῶν ὁ βασιλικὸς δαίμων ἐνέμεσσησεν, ἐν γε τοῖς παρεῖσιν ἡδίστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν ἔν ἀπὸ παρθένῃς μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ τελέως τὴν ἐσχάτην ῥυτίδα τοῦ γήρεως

voluptatis quemcunque fructum delectabiliorem arbitror, quo sit longior. Praeteruolans enim celeris voluptas prius quam cognoscatur definit. Quidquid autem oblectat, eo ipso quod protrahitur, melius est. Itaque optabile erat, ut etiam vitae longiorem diem sordida nobis Parca destitauisset, atque vniuersum illud spatium nobis esset perpetua sanitas, dolore nullo mentem depascente. Festum enim diem et celebritatem totum illud tempus transigeremus. Sed quandoquidem maiora nobis bona inuida fortuna negavit; in praesentibus certe suauissima, quae longissime durant. Mulier quidem igitur a virginitate inde ad mediam usque aetatem, ante quam omnino extrema senectutis ruga incurset, res est

γῆρως ἐπιδραμεῖν, εὐάγκαλον ἀνδράσιν ὀμίλημα,
καὶν παρέλθῃ τὰ τῆς ὥρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία
ἔχει τι λείψαι τῶν νέων σοφώτερον.

Εἰ δ' εἴκοσιν ἐτῶν ἀποπειρώῃ παῖδά τις, αὐ-
τὸς ἔμοι γε δοκεῖ πασχητιᾶν, ἀμφίβολον Ἀ-
Φροδίτην μεταδιώκων· σκληροὶ γὰρ οἱ τῶν με-
λῶν ἀπανδρωθέντες ὄγκοι, καὶ τραχὺ μὲν ἀντὶ
τῆ πάλαι μαλακῆ πυκασθέν ἔλκοις τὸ γένειον·
οἱ δ' εὐφυεῖς μηροὶ θριξίν ὥσπερ εἰ ῥυπῶντες.
ἃ δ' ἐστὶ τῶν ἀφανέστερα, τοῖς πεπειρακόσιν
ὕμιν εἰδέναι παρήμι. γυναῖκί δὲ ἀεὶ σάσις ἢ τῆ
χρῶματος ἐπισίλβει χάρις, καὶ δαψιλεῖς μὲν
ἀπὸ τῶν βοσρύχων τῆς καθαρῆς ἑλικος, ὑακίν-
θοις

est amplexu et consuetudine viri dignissima. Et
licet illa formae maturitas praeterierit; tamen ex-
perientia illius habet, quod dicat sapientius ado-
lescentulis.

26. At si quis viginti annorum adolescentulum
aggrediatur, ipse pathicus esse mihi videatur,
qui ambiguum adeo sectetur Venerem. Dura et-
enim membrorum in his qui viri facti sunt robo-
ra, et asperum pro molli quondam mentum, quod
prima barba derisauit, et femora illa bene nata
pilis velut sordescunt. Quae hisce magis latent,
vos qui experti estis, scire patior. In muliere
autem semper omni coloris relucet gratia, et den-
sae de cincinnis capitis spirae, hyacinthorum et

- Θοις τὸ καλὸν ἀνθῆσιν ὁμοίᾳ πορφύροντες· οἱ μὲν, ἐπινώτιοι κέχυνται, μεταφρένων κόσμος, οἱ δὲ παρ' ὦτα καὶ κροτάφες, πολὺ τῶν ἐν λειμῶνι ἐλότεροι σελίνων· τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκαρῇ τριχὸς αὐταῖς ὑποφυομένης, ἡλέκτρα, φασίν, ἢ Σιδωνίας ὑέλου διαφεγγέζερον ἀπα-
 ράπτει.

Τί δ' ἐχὶ τῶν ἡδονῶν καὶ τὰς ἀντιπαθεῖς με-
 ταδιωκτέον, ἐπειδὴν ἐξίστα τοῖς διατιθεῖσιν οἱ
 πάσχοντες εὐφραίνωνται; σχεδὸν γὰρ ἔκαστα κατὰ
 ταυτὰ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις διατριβὰς
 ἀσμενίζομεν, ἀλλὰ πῶς φιλεταίρῳ κοινωνία συ-
 ζυγέντες, ἡδίῳ τὰ τε ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡγέ-
 μεθα, καὶ τὰ δυσχερῆ καφότερα μετ' ἀλλή-
 λων.

purpurae instar pulchrum florent, partim per ter-
 gum fusae scapularum decus, partim circa aures
 ac tempora, pratenfibus apiis multo laetiores.
 Reliquum vero corpus, ne minimo quidem illis
 succrescente pilo, electro, quod aiunt, vel Sido-
 nio v. tro refulget lucidius.

27. Quidni vero in voluptatum genere eas prae-
 fertim persequamur, quae sunt mutuae? vbi ae-
 qualiter, qui inferunt amorem, et qui excipiunt,
 oblectantur. Fere enim non eo modo, quo ani-
 malia rationis expertia, solitariam vitam amamus;
 sed sociali quadam communione coniuncti, cum
 suauiora putamus bona, quae communiter ha-
 bemus, tum mala leuiora. Vnde mensa com-
 munis

λων. ὅθεν εὐρέθη τράπεζα κοινή· καὶ Φιλίας
 μεσίτιν τράπεζαν παραθέμενοι, γαστρὶ τὴν Ὀφει-
 λομένην ἀπομετρεῖμεν ἀπέλαυσιν, ἔμνοιο τὸν
 Θάσιον, εἰ τύχοι, πίναντες οἶνον, ἔδὲ καθ'
 αὐτὰς τῶν πολυτελῶν κιμπελάμενοι σιτίων, ἀλ-
 λά δοκεῖ τερπνὸν ἐκάστω τὸ μετ' ἄλλω, καὶ τὰς
 ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον εὐφρανόμεθα. αἱ
 μὲν γὰρ γυναῖκες οὐκ οὐκ, τῆς ἀπολαύσεως ἀν-
 τίστοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν· ἀλλήλας γὰρ ἐξίστη δια-
 φέντες, ἡδύως ἀπηλλάγησαν· εἴ γε μὴ δικαστὴ
 Τειρεσίαν προσεκτέον, ὅτι ἡ Σήλεια τέρψις ὅλη
 μοῖρα πλεονεκτεῖ τὴν ἄρρενα. καλὸν δ' οἶμαι,
 μὴ Φιλαύτως ἀπολαύσαι θελήσαντας, ὥπως
 ἰδίᾳ

munis inuenta est, et parariam amicitiae mensam
 apponentes, debitam ventri voluptatem admeti-
 mur, non soli Thasium, ut hoc utar, vinum
 bibentes, neque priuatim singuli pretiosis nos
 cibis implentes: sed iucundum unicuique vide-
 tur, quo fruitur cum alio, et communicatis vo-
 luptatibus magis delectamur. Congressus autem
 cum mulieribus, mutuam quendam voluptatis
 fructum habent: cum enim aequaliter se inui-
 cem afficiant, delectati ambo abeunt, nisi forte
 Tiresias iudex audiendus est, feminae volupta-
 tem altero tanto maiorem esse virili pronuntians.
 Honestum autem puto, homines non prae amo-
 re sui nimio, frui cum volunt, hoc spectare, ut

ἰδία τι χρησὸν ἀποίσονται, σκοπεῖν ὅλην παρὰ
 τε λαμβάνοντας ἡδονήν, ἀλλ' ἐκείνο μερυσάμε-
 νας, ἔ τυγχάνουσιν, ἀντιπαρασχεῖν ἑμοια· τῷ-
 το δ' ἔκ' ἂν ἐπὶ παίδων εἴποι τις, ἄχ' ἔτω μέ-
 μνηεν. ἀλλ' ὁ μὲν διαθεῖς, ἥ νομίζει ποτὲ ταῦ-
 τα, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται·
 τῷ δὲ ὑβρισμένῳ, κατ' ἀρχὰς μὲν ὀδύναι, καὶ
 δάκρυα, μικρὸν δὲ ὑπὸ χρόνου τῆς ἀλγυδόνος
 χαλασάσης, πλὴν, ὥς Φασιν, ἔδεν ἂν ἐχλή-
 σειας, ἡδονὴ δ' ἔδ' ἦτισεν. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ
 περιεργότερον εἰπεῖν (δεῖ δὲ ἐν Ἀφροδίτης τε-
 μένει) γυναικὶ μὲν, ᾧ Καλλικρατίδα, καὶ παι-
 δικώτερον χρώμενον ἔξῃςιν εὐφρανθῆναι, δι-
 πλασίας ἀπολαύσεως ὁδοὺς ἀνοίξαντα, τὸ δ'
 ἄρ' ἔστιν

Ipse pro se bonum quiddam auferant, totam ex
 aliquo voluptatem capientes; sed ut partientes
 quod consequuntur, vicissim praebeant similia.
 Hoc autem in pueris *ita se habere* non dixerit quis-
 quam: non ita insanierit. Verum amator qui-
 dem, prout de his existimat, eximia voluptate
 percepta abit: at passo contumeliam ab initio qui-
 dem dolores et lacrumae; remittentibus autem
 paulum ipso tempore doloribus, nihil amplius,
 aiunt, molestus fueris, voluptas autem nec tan-
 tilla. Si quid vero curiosius dicendum, dicen-
 dum autem in ludo Veneris, muliere quidem,
 Callicratides, etiam puerilem in morem vtenti
 oblectari licet, duplici fructus via aperta: sed
 femi-

ἄρρεν αὐδενὶ τρόπῳ χαρίζεται φίλειαν ἀπό-
λαυσιν.

“Ὡς” εἰ μὲν καὶ ὑμῖν ἀρέσκειν δύναται, πρὸς
ἀλλήλους δὲ ἡμεῖς ἀποτειχισώμεθα. εἰ δὲ τοῖς
ἄρρεσιν εὐπρεπεῖς αἰ μετὰ ἀρρένων ἡμιλίαι, πρὸς
τὸ λοιπὸν ἐρχώμεθα ἀλλήλων καὶ γυναῶν. ἄγ-
νοῦν, ὡς νεώτερος χρόνος καὶ τῶν ξένων ἡδονῶν νο-
μοθέτα, κακὰς ὁδὰς ἀρρένος τρυφῆς ἐπινοήσας
χάρισα τὴν ἴσην ἐξουσίαν καὶ γυναῖξιν· ἀλλήλους
ὁμιλήσάτωσαν, ὡς ἄνδρες· ἀσελγῶν δὲ ὀργάνων
ὑποζυγώσαντες τέχνασμα, ἀσπόρων τεράσιον
αἰνιγμα, κοιμάσθωσαν γυνὴ μετὰ συγκαμῶς, ὡς
ἄνθρωπος· τὸ δὲ εἰς ἀκοὴν σπανίως ἦκον ἔνομα (αἰ-
σχύ-

femineum fructum nullo modo mas praebere
potest.

28. Itaque si vobis etiam, puerorum amatoribus, placere potest mulier; a nobis inuicem, quasi interiecto pariete, abstinemus. Si vero decet viros cum viris consuetudo, in posterum etiam ament se inuicem mulieres. Age iam, nouum saeculum, et peregrinarum voluptatum legislator, cum nouas virilis libidinis vias excogitaueris; aequam potestatem feminis etiam indulge: secum inuicem, ut viri, coeant: lasciuorumque instrumentorum commenta substringentes, portentosum sterilius aenigma, cum muliere mulier, ut vir cum viro cubent: illudque ad aures raro

σχύνομαι καὶ λέγειν) τῆς τριβακῆς ἀσολγείας,
ἀναίδην πομπευέτω. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικω-
νίτις ἔσω Φιλανίς, ἀνδραγύνης ἔρωτας ἀσχημο-
νῆσα. καὶ πόσω κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφῇν
βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ γενναῖον ἀνδρῶν εἰς
γυναῖκα θηλύνεσθαι;

Τοιαῦτα συντόνως μεταξὺ παθανόμενος ὁ
Χαρικλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηριῶδες ἐν
τοῖς ὄμμασιν ὑποβλέπων. ἐώνει δέ μοι καὶ κα-
θαρσίῳ χρῆσθαι πρὸς τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας.
ἐγὼ δὲ ἡσυχῇ μειδιάσας, καὶ πρὸς τὸν Ἀθηναῖον
ῥεῖμα τῷ ὀφθαλμῷ παραβαλὼν, Παιδιάς, ἔφην,
καὶ γέλωτος, ὦ Καλλικρατίδα, δαμάσῃς κατε-
δεῖσθαι

perueniens nomen, pudet etiam dicere, tribadi-
cae obscenitatis, sublato pudore triumphet: gy-
naeceum omne nostrum esto Philaenis, femina-
res amores contra decus vsurpans. Et quanto
melius, feminam in luxuriam irrumpere mascu-
lam, quam, quod in viris generosum est, in
muliere in effeminari?

29. Talia contentius, et tanquam qui mouere
vellet animos, cum dixisset Charicles, contigit,
vehemens quiddam et ferinum oculis cernens.
Videbatur autem mihi piamentis quibusdam con-
tra masculos amores uti. Ego vero placide sub-
ridens coniectis in Atheniensem oculis *Ludi*, in-
quam, *et risus*, *Callicratide*, *me sedere ratus ar-*
bitrum,

δεῖσθαι προσδοκήσας, ἐκ οἷδ' ὅπως ὑπὸ τῆς
 Χαρικλέας δεινότητος ἐπὶ σπεδαιότερον ἤγμαι.
 σχεδὸν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ περὶ Φόνεα καὶ
 πυρκαϊᾶς, ἥ, νῆ Δία, Φαρμάκων, ἀγωνιζόμε-
 νος, ὑπερφυῶς ἐπαθήνατο. καιρὸς οὖν ὁ νῦν,
 εἴ ποτε καὶ πρότερον, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθῆνας·
 Περικλέας δὲ πειθῶ, καὶ τῶν δέκα ῥητόρων τὰς
 Μακεδόσιν ἀνθρωπισμένας γλώσσας, ἐνὶ τῷ
 σῷ λόγῳ διατρίψαι, μιᾶς τῶν ἐν Πνυκί δημη-
 γοριῶν ἀναμνησθέντι.

Μικρὸν ἐν ἐπισχῶν ὁ Καλλικρατίδας (εἴηκε
 δὲ ἀπὸ τῆ προσώπῃ μοι τενημαρμένῳ, καὶ λίαν
 ἀγωνίας μεσὸς εἶναι) λόγων ἀμοιβαίων ἐνάρχε-
 ται. Εἰ γυναιξὶν ἐκκλησία, καὶ δικαστήρια, καὶ
 πολι-

*bitrum, nescio quomodo a Chariclis vebementia ad
 seriam curam traductus sum. Fere enim ut in Mar-
 tio Colle de caede, aut incendiario crimine, aut
 veneficio, Medius fidius, decertans, ultra modum
 commotus est. Nunc igitur, si usquam alias, tem-
 pus est reposcere te Athenas tuas; Pericleamque
 suadam, et oratorum decem armatas aduersus Ma-
 cedoniam linguas, in una hac tua versari oratione,
 teque concionis in Pnyce vnius iam esse memorem.*

30. Parum igitur cum sustinisset se Callicra-
 tides (videbatur autem, quantum ex vultu lice-
 bat colligere, plenus et ipse certaminis esse) ora-
 tionem contrariam exorsus est: Si concio mulie-

πολιτικῶν πραγμάτων ἦν μετὰ σία, στρατηγὸς
 αὖν, ἡ προσάτης ἐκεχειροτόνησο, καὶ σε χαλκῶν
 ἀνδριάντων ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὧ Χαρίκλεις, ἐτί-
 μων. σχεδὸν γὰρ ἐδὲ αὐτὰ περὶ αὐτῶν, ὁπό-
 σαι πρᾶξαι κατὰ σοφίαν ἐδόκεν, εἴ τις αὐ-
 ταῖς τὴν τὲ λέγειν ἐξέσιν ἐφῆκεν, ἔτι μετὰ
 σπεδῆς αὖν εἶπον. ἔχῃ ἡ Σπαρτιάτας ἀνθωπλι-
 σμένη Τελέσιλλα, δι' ἣν ἐν Ἀργεὶ θεὸς ἀριθ-
 μεῖται γυναικῶν Ἀρης· ἔχῃ τὸ μελιχρὸν αὐχην-
 μα Λεσβίων Σαπφώ, καὶ ἡ τῆς Πυθαγορείου
 σοφίας θυγάτηρ Θεανώ· τάχα δ' οὐδὲ Περι-
 κλῆς εὖτως αὖν Ἀσπασία συνηγόρησεν. ἀλλ'
 ἐπειδὴ περ εὐπρεπὲς ἀρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέ-
 γειν, εἰπόμεν καὶ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δὲ
 ἴλεως

ribus, et tribunalia, et civilium rerum esset com-
 munio, Imperator tu quidem aut praetor delige-
 reris, et aeneis te per fora statuis, Charicles, ho-
 norarent. Vix enim ipsae de se, quotquot illa-
 rum praestare sapientia visae sunt, si quis illis
 dicendi potestatem permetteret, tanto studio di-
 cerent: non illa armata contra Spartanos Tele-
 silla, propter quam Argis in feminarum numi-
 nibus Mars memoratur: non flava illa Lesbiorum
 gloria Sappho, et filia sapientiae Pythagoreae
 Theano. Sed forte nec Pericles ita Aspasiae caus-
 sam egit. Verum enimvero quandoquidem vi-
 rum dicere pro feminis decet, pro viris etiam
 dica-

ἔλπεως Ἀφροδίτῃ γενεῷ, καὶ γὰρ ἡμῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶμεν.

Ἐγὼ μὲν ἐν ἐνόμιζον ἄχρῃ παιδιᾷς ἱλαρὰν τὴν ἔριν ἡμῶν προκόψαι· ἐπεὶ δὲ οἱ παρὰ τῷ λόγῳ καὶ Φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπενοήθησαν, ἀσμένως τὴν ἀφρομένην ἤρπακα. μόνος γὰρ ὁ ἄρ-
ρὴν ἔρως κοινὸν ἀρετῆς καὶ ἡδονῆς ἐστίν ἔργον. εὐξαίμην γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν ἐν δυνατῷ, τὴν ἐπι-
κοὸν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων πλατάνισον, Ἀκαδημίας καὶ Λυκεῖα δένδρον εὐτυχέστερον, ἐγ-
γὺς ἡμῶν ἐσάναι, πεφυκῖαν ἐνθ' ἡ Φαίδρα προσ-
ανάκλισις ἦν, ὥσπερ ὁ ἱεὺς εἶπεν ἀνὴρ, πλεί-
ζων ἀψάμενος Χαρίτων. αὐτὴ τὰχα ἂν ὥσπερ
ἡ ἐν Δωδώνῃ Φηγὸς ἐκ τῶν ὀροδάμων ἱερὰν
ἀπορ-

dicamus viri. At tu propitia, Venus, esto. Nam tuum nos quoque Amorem colimus.

31. Equidem putabam intra ludum hilarem contentionem nostram processisse: quando vero istius oratio philosophari etiam pro mulieribus instituit, lubens eam occasionem arripui. Solus enim amor masculus commune virtutis atque voluptatis opus est. Optauerim enim, si quidem fieri posset, arbitram aliquando Socraticorum sermonum platanum, Academia pariter et Lyceo arborem feliciorē, prope nos stare enatam, ubi acclinabat se Phaedrus, ut sanctus vir dixit, qui multas eo loco dicendi veneres assecutus est. Ipsa forte velut illa Dodonae fagus, sacram erumpens
de

ἀπορρήξασα Φωνήν, τὰς παιδικὰς εὐφήμεσεν
ἔρωτας, ἔτι τῷ καλῷ μεμνημένη Φαίδρε. πλὴν
ἐπεὶ τὸτ' ἀμήχανον·

— ἡ γὰρ πολλὰ μεταξὺ

Οὐρεὰ τε σκιοέοντα, θάλασσά τε ἠχήμεσα,
ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἀπειλείμεθα, καὶ
πλεονέκτημα Χαρικλῆς ἐστὶν ἢ Κνίδος· ὅμως
τάληθές εἰ προδώσομεν, εἴξαντες ἔκνω.

Μόνον ἡμῖν σὺ, δαῖμον ἔρανε, καιρίως πα-
ράσῃθι, Φιλίας εὐγνώμων ἱεροφάντα μυστηρίων
ἔρος, εἰ κακὸν νήπιον, ὅποῖα ζωγράφων παί-
ζασι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόσπορος ἐγέννησεν
ἀρχή, τέλειον εὐθὺ τέχθεντα. σὺ γὰρ ἐξ ἀ-
φανῶς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφω-
σας.

de ramis vocem, pueriles amores formosi Phaedri
adhuc recordata probauerit. Verum cum fieri
hoc nullo modo possit,

multa enim nimis intercedunt,

Montes umbrosi, resonanti murmure pontus;
cum peregrini in aliena terra relictī simus, et
praerogatiua Chariclis sit Cnidus: tamen verum
non prodemus, concedentes ignauiae.

32. Modo tu nobis, caelestis genī, opportune
ades, amicitiae cognitor, arcanorum reuelator
Amor, non infans vilis, qualem pictorum ludunt
manus, sed quem seminandi princeps origo ge-
nuit ab ipsa statim natiuitate perfectum. Tu
enim ex obscura et profusa informitate vniuersum
hoc

σας. ὥσπερ ἐν ὅλῳ κόσμῳ τάφον τινὰ κοινὸν ἀφελὼν τὸ περικείμενον χάος, ἐκείνῳ μὲν ἐς ἐσχάτῃ ταρτάρῳ μυχὰς ἐφυγάδευσας, ἐνθα ὡς ἀληθῶς

— σιδήρεαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος ἔδξς, ὅπως ὑπ' ἀρρήκτῃ δεθὲν φρεσὶς, τῆς ἐμπαλιν ὁδῷ εἰσγηται· λαμπρῷ δὲ φωτὶ τὴν ἀμαυρὰν νύκτα πετάσας, παντὸς ἀψύχε τε, καὶ ψυχὴν ἔχοντος ἐγένεθ' ἡμιεργός· ἐξαίρετον δὲ ἐγκρασίας ἐμόνοϊαν ἀνθρώποις τὰ σεμνὰ Φιλίας πάθη συνῆψας, ἣν ἐξ ἀνάγκῃ καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς ἡ εὐνοία συνεκτρεφεμένη, πρὸς τὸ τέλειον ἀνδρῶται.

Γάμοι

hoc formasti. Igitur velut commune quoddam uniuersi mundi sepulcrum auferens, circumfusum illi chaos, hoc quidem in vltimi recessus tartari fugasti, vbi vere

Sunt portae ex ferro, sunt duri liminis aera, uti perrumpenda nunquam custodia vinctum a reditu arceatur: ac splendida luce obscuram noctem explicans, inanimatorum omnium animatorumque factus es opifex: eximie autem hominibus concordia affundenda honestas amicitiae affectiones coniunxisti, ut ex innocenti et molli adhuc anima simul enutrita beneuolentia ad virilem maturitatem perueniat.

33. Nu-

Γάμοι μὲν γὰρ διανοχῆς ἀναγκαίᾳς εὐρηνται
 Φάρμακα. μόνος δὲ ὁ ἄρξην ἔρως, Φιλοσόφῃ
 καλὸν ἐστὶ ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐν
 τῷ περιόντῳ εἰς εὐπρέπειαν ἡσικημένοις, ἔπε-
 ται τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τῆς παραυτίκα χρείας
 ἐπιδεῖται· καὶ πάντα τῷ ἀναγκαίῳ τὸ καλὸν
 κρεῖττον. ἄχρη μὲν ἔν ὁ βίος ἀμαθὴς ἦν, ἐδέ-
 πω τῆς καθ' ἡμέραν πείρας πρὸς τὸ βέλτιον εὐ-
 σχολῶν, ἀγαπητῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα συν-
 εσέλλετο· τῆς δὲ ἀγαθῆς διαίτης ἐπείγων ὁ χρό-
 νος, ἐπαρῆσεν εὐρεσιν. ἐπειδὴ δὲ αἱ μὲν ἐ-
 σπευσμέναι χρεῖαι πέρας εἶχον, οἱ δὲ τῶν ἐπι-
 γυγνομένων αἰεὶ λογισμοὶ τῆς ἀνάγκης ἀφεθέν-
 τες

33. Nuptiae enim, ut necessariae successionis
 remedia, inuentae sunt: solus amor masculus
 honestum philosophae mentis imperium est. Quae-
 cumque autem praeter necessitatem decoris causa
 exercentur, ea maior consequitur honor, quam
 quibus usus quaedam indigentia adiecta est: et
 omnino pulchra necessariis sunt praestantiora. Do-
 nec ergo imperiti erant homines, necdum satia
 otii ad quotidiana meliorum experimenta habe-
 rent, contenti praesentibus intra ipsa se necessaria
 continebant; vrgensque tempus bonae viuendi
 rationis inueniendae opportunitatem non praebe-
 bat. Postquam vero vrgentes illae indigentiae
 finem habuere; posterorumque ingenia, necessi-
 tate

τες ἠυκαίρεν, ἐπινόειν τι τῶν κρείττονων ἐκ
 τῶν κατ' ὀλίγον ἐπιστῆμαι συνηύξοντο. τῷτο
 δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐντελεσέρων τεχνῶν ἕνεσιν εἰ-
 κάζειν. αὐτίκα πρῶτοί τινες ἄνθρωποι γενόμε-
 νοι, τῷ κατ' ἡμέραν λιμῷ Φάρμακον ἐζήτουν,
 εἴθ' ἀλίσκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν ἐνδείᾳ, τῆς
 ἀπορίας ἐκ ἐώσης ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, τὴν εἰ-
 καίαν πῶς ἐσιτᾶντο, καὶ μαλθακὰς ῥίζας ἐρύτ-
 τοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐσθίοντες.
 ἀλλ' ἡ μὲν ἀλόγοις ζώοις μετὰ χρόνον ἐρρίφη,
 σπόρον δὲ πυρὸς καὶ κριθῆς εἶδον αἱ γεωργῶν ἐπι-
 μέλεια, εὐρεῖσθαι κατ' ἔτος ἐκνεάζοντα· καὶ εὐδὲ
 μανεῖς ἂν εἶποι τις, ὅτι δρυὸς σάχυος ἀμείνων.

T/

tate soluta, otii satis nacta sunt melioribus inue-
 niendis; ex ea re paullatim artes enatae sunt.
 Hoc nobis de vilioribus illis licet conicere. Vix
 nati erant primi quidam homines, cum quoti-
 dianae famis remedium quaesiuere: tum depre-
 hensi a praesente inopia, cum indigentia, quod
 melius esset, eligendi facultatem non concederet,
 fortuita herba vescebantur, cum et molles radices
 effoderent, et quercus plerumque fructum ede-
 rent: sed haec quidem post tempus aliquod mutis
 animantibus abiecta sunt: sed tritici sementem at-
 que hordei videbant agricolarum curae, quam
 inuenerant, quotannis instaurari. Nec adeo in-
 faniat quisquam, qui spica meliorem dicat quer-
 cum.

34. Quid

Τί δ' ἐκ ἐν ἀρχῇ μὲν εὐθὺ τῷ βίῃ, σκέπη
 δεηθέντες ἄνθρωποι, νάνη, θηρία δείραντες
 ἡμφιέσαντο; καὶ σπήλυγγας ὄρων, κρύας κα-
 ταδύσεις ἐπενόησαν, ἢ παλαιῶν ῥιζῶν 13), ἢ
 φυτῶν αὖα κοιλώματα; τὴν δὲ ἀπὸ τέτων μί-
 μησης,

34. Quid vero? nonne principio statim vitae,
 indigentes tegumento homines, excoriatorum
 pellibus animalium induebantur? et montium
 speluncas perfugia frigoris excogitabant, aut rur-
 sus radicum plantarumque *asseruandarum* siccas
 cauernas? Verum *coeptam* ab his imitationem,
 trans-

13. Ἡ πάλαυ ῥιζῶν] Suspicor legendum ἢ πάλ-
 λιν; vt disunctioni modo seruiat. Non sem-
 per *iterationem* aut *reciprocum* quiddam si-
 gnificari hac particula, sed connexioni s.
 disunctioni potius seruire apparet, V. G. ex
 Themistoclis ad Artaxerxen epistola apud
 Thucyd. I, 137. ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ μὲν
 ἐμοί, ἐκείνῳ δὲ ἐν ἐπικινδύνῳ πάλιν ἢ ἀποκο-
 μιδὴ ἐγίγνετο. Sic Latini *contra* adhibent et
rursus. Sic Noster paullo post c. 35. extr.
 ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ — ἃ δὲ αὖθις — ὁ βίος
 ἐξεῦρεν. *Gesner*. Etsi scio αἱ πάλαυ ῥίζαι
 aequae Graecum esse atque παλαιαί, tamen
 obsecundaui *Solano* (παλαιῶν volenti) quia
 sensus aduerbii foret alius, et hic ineptus;
 nam οἱ πάλαυ sunt quidem *antiqui*; sed ii,
 qui non amplius sunt. Iam non intelligen-
 dae radices quae olim fuere, nunc non sunt
 amplius, sed *inuesterae* et *robustae*. Reitz.

μησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον αἰεὶ μετάγοντες, ὕφηναν μὲν ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκας δὲ ὠκίσαντο, καὶ λεληθότως αἱ περὶ ταῦτα τέχνηαι τὸν χρόνον λαβῆσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲν λιτῆς ὕφης, τὸ κάλλισον ἐποίκιλαν, ἀντὶ δὲ εὐτελεῶν δοματίων, ὕψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γυμνὴν τοίχων ἀμορφίαν εὐανθέσι βαφαῖς χρωμάτων κατέγραψαν. πλὴν ἐκάστη γε τάτων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐπισημῶν, ἄφρωνος ἔσα, καὶ βαθεῖαν ἐπιτεθειμένη λήθην, ὡς ἀπὸ μακρᾶς δύσεως κατὰ μικρὸν εἰς τὰς ἰδίας ἀνέτειλεν ἀκτῖνας. ἕκαστος γὰρ εὐρών τι, παρεδίδε τῷ μετ' αὐτόν· εἴθ' ἡ διαδοχὴ τῶν λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη προσιδεῖσα, τὸ ἐνδέον ἐπλήρωσε.

Μη

transferentes semper in melius, texuere sibi laenas, domus aedificarunt, et sensim artes istarum rerum tempus magistrum noctae, pro simplici textura pulchrius quiddam variegarunt; pro vilibus casis, sublimia tecta, et saxa sumtuosa machinati sunt, et nudam parietum informitatem floridis colorum tincturis pinxere. Verum unaquaeque harum artium ac scientiarum, muta olim et profunda obliuionemersa, velut post longum occasum paullatim in suos radios exorta est. Unusquisque enim, si quid inuenisset, suo successoritradiidit: tum ipsa accipientium series, addendo iis, quae didicisset, quod deficiebat expleuit.

Luc. Op. T. V.

G

35. Ne

Μὴ δὴ τις ἐρώτας ἀρρένων ἀπαιτεῖται παρὰ τῶν παλαιῶν χρόνων. γυναῖξί γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ τελέως ἄσπερμον ἡμῶν φθαρῇ τὸ γένος. αἱ δὲ ποικίλαι σοφίαι, καὶ τῆς φιλοκαλῆς ταύτης ἀρετῆς ἐπιθυμία, μόλις ὑπὸ τῶν μηδὲν ἐώντος ἀνίχνευτον αἰῶνος εἰς τὸ μὲν φανὲς ἐμελλον ἤξουσιν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ καὶ τὸ παιδερασεῖν συνανκμάσῃ. μὴ δῆτα, Χαρίκλεις, ὃ μὴ πρότερον εὖρητο, τᾶτο ἐπινοηθὲν αὐθις ὡς φαῦλον εὖθυνε· μὴδ' ὅτι τῶν παιδικῶν ἐρώτων αἱ γυναῖκεσσι σύνοδοι πρεσβυτέρως ἐπιγράφονται χρόνος, ἐλάττω θάτερον. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀναγκαῖα νομίζομεν.

35. Ne igitur a vetusto tempore masculos amores quisquam repetat. Cum mulieribus enim congregari necesse erat, ne plane feminis expers genus nostrum interiret. Varia autem eruditio, et virtutis huius, pulchri amore accensae, cupiditates vix ab ipso, quod nihil imperuestigatum relinquit, aeuo in lucem venturae erant, ut cum diuina philosophia puerorum etiam amor adolisceret. Quare noli, Charicles, quod prius inventum non erat, postquam excogitatum est, rursus tanquam prauum sub censuram vocare, nec ideo, quod puerorum amoribus muliebres congressus antiquiora tempora inscripta habent, alteri generi detrahe. Sed vetera quidem studia necessaria.

ζομεν· αὐτὸ δὲ αὐτοῖς ἐνὺς σχολήσας τοῖς λογισμοῖς
ὁ βίος ἐπεξεῦρεν, ὡς ἐκείνων ἀμείνω τιμητέον.

Ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγα καὶ γελαῖαν ἑναγχος ἐπῆει,
Χαρικλέας ἄλογα ζῶα καὶ τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν
ἐπαινῶντος· ὀλίγα δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν Φιλονεικίας
καὶ μετενόει, γενόμενος Ἕλληνα· εἰδὲ γὰρ ὡς ἐν-
αντία φθεγγόμενος, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, ὑπε-
σαλμένῳ τῷ τῆς Φωνῆς τόνῳ τὸ ῥηθὲν ἔκλε-
πτεν 14), ἀλλ' ἐπηρμένη Φωνῇ λαρυγγίζων,
Οὐκ ἐρῶσι, Φησὶν, ἀλλήλων λέοντες, εἰδ' ἄρ-
κτοι,

necessaria putemus; quae autem rursus vita, ex-
cogitandi otium nata, adinuenit, ea tanquam
meliora illis honorare oportet.

36. Equidem paullo ante vix a risu mihi tem-
perabam, Charicle muta animalia et Scytharum
laudante solitudinem: parum aberat, quin prae
nimia contentione, quod Graecus esset, ipsum
poeniteret. Neque enim, ut qui contraria pro-
posito diceret, submissa voce ipsa dicta sua quasi
suffurabatur; sed sublata voce, dilatato guttore
boans, *Non amant*, inquit, *se inuicem leones ma-*

G 2

res,

14. [Ἐκλεπτεν] Non vereretur vertere *abscō-*
didit, etsi proprie sit, *subtraxit* scil. audien-
tibus. Nam κλέπτειν eleganter dici de iis
qui clam aliquid agunt, si non satis notum,
adeatur *Periz.* ad Aelian. III, 47. κλέπτων
τὴν τῶν Ἀθηναίων τείχιον. *Reitz.*

κτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἡ πρὸς τὸ θῆλυ μόνον ὄρμη κρατεῖ· καὶ τί θαυμάσιν; ἃ γὰρ ἐκ λογισμῶ δικαίως ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀΦροσύνην ἐκ ἔνεστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεὺς, ἡ θεῶν τις ἄλλος, εἰ νῦν ἐκὰςω συνέζευξεν ἀνθρώπινον, ἐκ ἂν ἐρημία, καὶ βίος ὄρειος αὐτὰς ἐποίμαινεν, ἐδὲ ἀλλήλας τροφὴν εἶχον. ἐξίσχ δὲ ἡμῖν ἱερὰ δαιμάμενοι, καὶ μέσσην ἐσίαν τῶν ἰδίῳν ἐκαστοῦ οἰκῶν (15),
ὑπὸ

res, neque urfi, neque apri, sed ipsos solus in feminis impetus superat. Et quid mirum? quae enim ratione ductus merito elegerit aliquis, ea his, quae rationes non possunt subducere, propter suum stuporem habere non licet. Nam si Prometheus, aut Deorum quis alius, mentem vnicuique humanam adiunxisset; non solitudo sane et siluestris victus ea pasceret, neque in cibo se inuicem haberent: sed aequae ac nos templis aedificatis, et mediis suarum quisque aedium Penatibus,

15. Καὶ μέσσην ἐσίαν τῶν — οἰκῶν] Addi potest hic locus, de Vesta in media domus parte culta, his, quae habet Spanhem. tum in diatr. de Vesta et Pryt. Gr. tum ad *Callim.* H. in Del. 325. p. 523. itemque alius e Scholiis ad *Hesiodi Theogon.* 454. ubi causam reddit, cur ἐσία etiam appelletur Terra Mater, Ceres, δημήτηρ, παρ' ὅσον τῷ παντὸς τὸν μέσον λαχῶσα τόπον ἢ καὶ σάσεως

ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτευόντο νόμοις. τί δὲ
παράδοξον, εἰ ζῶα τῆς Φύσεως κατὰκριτα, μη-
δὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται, παρὰ τῆς προ-
νοίας λαβεῖν ἡτυχηκότα, προσαφῆρηται με-
τά

natibus, communibus legibus in ciuitate viue-
rent. Quid mirum autem, si animalia, ab ipsa
natura damnata, quibus nihil eorum, quae ratio
suppeditat, accipere a Providentia contigit, inter

G 3

alias

σεως καὶ μονῆς αἰτία ἐστὶ τοῖς ἄλλοις. Cae-
terum ἐξίαν ἢ Vestam hic respondere *Pen-
atibus, Laribusque* Romanorum hominum;
οἴκας autem eadem ratione pro pluribus
membris vnius domus poni, vt *aedes* Roma-
nis; vix opus est hic admoneri: vt nec illud,
separatis reuera pluribus aediculis aedes ho-
nestiorum constituisse, qua de re, qui *Pli-
nianas* villas, et aedificandi legem a Colu-
mella 1, 6. propositam attentius considera-
verit, vix est vt dubitet. Illud propius ad
rem nostram pertinet. Verti hunc locum
ita, vt μέσσην ἐξίαν referam ad δειμάμενοι,
ac legam οἰκῶν ιδίων, quod vnice verum
puto. Sed si quis, vt adhuc editum est, οἰ-
κῶν praeferat, ille etiam, vt adhuc factum
video, interpretabitur, *medios priuatae do-
mus penates incolens*. Nempe τὰ ἴδια dein-
de *domum* significabunt, vel totum forte
praedium, in cuius media parte domus ex-
structa sit. Notum est illud ex Euangelio
ἦλθεν εἰς τὰ ἴδια κ. τ. λ. Gesner.

τὰ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἀρρένας ἐπιθυμίας; ἐκ-
 ἔρωσι λέοντες, ἔδὲ γὰρ Φιλοσοφᾶσιν· ἐκ ἐρω-
 σιν ἄρκτοι, τὸ γὰρ ἐκ Φιλίας καλόν, ἐκ ἴσασιν.
 ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπισήμης Φρένησις, ἐκ τῶ-
 πολλάνικis πειρᾶσαι τὸ καλλίστον ἐλομένη, βεβαίω-
 τάτης ἐρώτων ἐνόμισε τὰς ἀρρένας.

Μὴ τοίνυν, ὦ Χαρίκλεις, ἀκολάσῃ βίᾳ συμ-
 Φορήσας ἐταιρικά διηγήματα, γυμνῶ τῷ λόγῳ
 τῆς σεμνότητος ἡμῶν καταπόμπει, μηδὲ τὸν
 ἄρᾶνιον ἔρωτα τῷ νηπίῳ συναρίθμει· λογίζε δὲ
 ὅψ' μὲν ἡλικίας τὰ τοιαῦτα μεταμανθάνων·
 ὅμως δ' ἐν λογίζῃ νῦν γε, ἐπειδὴ περ ἔπρετε-
 ρον, ὅτι διπλῆς θεὸς ὁ ἔρως, ἔ κατὰ μίαν ὁδὸν
 Φοιτῶν;

alias res masculis etiam cupiditatibus priuata sunt?
 Non amant leones? sed nec philosophantur:
 non amant vrsi? Quantum enim oriatur ex ami-
 citia bonum, nesciunt. Sed inter homines pru-
 dentia scientiae coniuncta, frequentibus *collecta*
 experimentis, optimum quod est eligens, fir-
 missimos amores decreuit masculos.

37. Noli igitur, Charicles, meretriciis vitae
 libidinosae collatis narrationibus, nudo sermone
 pudori nostro et grauitati insultare, nec caelestem
 Amorem cum illo infante adnumerare: et cogi-
 ta, fero tu quidem aetatis ista demum aliter di-
 scens, verum tamen cogita nunc certe, quando
 non prius, duplicem Deum esse Amorem, non
 eadem

Φοιτῶν, ἔδὲ ἐν πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς αὖν οἶμαι, κομιδῇ νήπια Φρονῶν, ἐδενὸς αὐτῆ τὴν διάνοιαν ἡνιοχεῖν δυναμένῃ λογισμῷ, πολὺς ἐν ταῖς τῶν ἀΦρόνων ψυχαῖς ἀθροίζεται. μάλιστα δὲ αὐτῷ γυναικεῖσι πόθοι μέλασιν· ἑτάς ἐστιν ὁ τῆς ἐφημέρας ταύτης ὕβρεως ἐταῖρος, ἀκρίτῳ Φορῷ πρὸς τὸ βεβλόμενον ἄγων· ἑτέρας δὲ ἔρως ὠγυγίων πατὴρ χρόνων, σεμνὸν ὀφθῆναι, καὶ πάντοθεν ἱεροπρεπὲς θέαμα, σωφρονέντων ταμέας παθῶν, ἥπια τῶν ἐκάστη διανοίας ἐμπνέει, καὶ λαχόντες ἴλεω τῷδε τῷ δαίμονος, ἡδονὴν ἀρετῇ μεμυγμένην ἀσπαζόμεθα. διὰ γὰρ ὧντως κα-
τά

eadem utrumque via venientem, nec spiritu eodem animos nostros incitantem. Sed alter, pueriliter omnino, ut arbitror animatus, cuius nulla gubernare mentem prudentia possit, multus in imprudentium animis colligitur: maxime autem illi muliebria desideria cordi sunt. Hic est illius diem modo durantis contumeliae sodalis, indiscreto impetu agens in id quod appetitur. At alter Amor Ogygiorum pater temporum, honestum visu et sacrum vndique spectaculum, sanarum promus affectionum, mite quiddam vniuscuiusque mentibus inspirat. Hunc deum propitium nacti mixtam virtute voluptatem amplectimur. Duplices enim reuera spiritus Amor

τὰ τὸν τραγικὸν πνεύματα πνεῖ ὁ ἔρως· ἐνὸς
δὲ ὀνόματος ἔχ' ὅμοια τὰ πάθη κεκοινωνήκε·
καὶ γὰρ αἰδώς, ὠφελείας ὁμῆ καὶ βλάβης ἀμ-
Φίβολός ἐστι δαίμων·

Αἰδώς, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἥδ' ὀνί-
νησιν.

Οὐ μὴν ἔδ' ἐρίδων γένος ἐστὶν ἐν, ἀλλ' ἐπὶ
γαίαν

Εἰσὶ δὺν, τὴν μὲν κεν ἐπαινήσῃς νοήσας,
'Ἡ δ' ἐπιρωμητῇ. διὰ δ' ἀνδιχα θυμὸν
ἔχουσιν.

οὐδὲν οὖν παράδοξον, εἰ πάθος ἀρετῇ κοινὴν
προσηγορίαν ἔχειν ἔτυχεν, ὥς ἐρωτα καλεῖ-
σθαι, καὶ τὴν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφρο-
νῆσαν εὐνοίαν.

Γάμος

spirat, vt est apud Tragicum, idemque nomen
habent affectiones minime similes. Nam Pudor
quoque vtilitatis simul et noxae ambiguus Deus
est, Pudor, inquam,

Et multum prodesse et laedere idoneus idem.

*Nec contendendi genus unum est, sed duo terras
Sollicitant, unum, qui nouit, laudibus ornet;*

Alteri inest labes: in partes pectora scindunt.

Neque igitur mirum est, si affectio communem
virtuti appellationem forte accepit, vt amor vo-
caretur et voluptas libidinosa, et sapiens bene-
volentia.

Γάμους ἔν, Φησι, τὸ μηδὲν οἶσι; καὶ τὸ θῆ-
 λυ τῷ βίᾳ Φυγαδύεις, ἵνα πῶς μείνωμεν 16)
 ἄνθρωποι; ζηλωτὸν μὲν ἦν κατὰ τὸν σοφώτα-
 τον Εὐριπίδην, εἰ δίχα τῆς πρὸς γυναῖκας συνό-
 δα, Φοιτῶντες ἐπὶ ἱερᾷ, καὶ ἰατρῶν, ἀργύρου,
 καὶ χρυσῷ τέκνα ὑπὲρ τῆς διαδοχῆς ἐκτρέφετα.
 ἀνάγκη γάρ, βαρὺν κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπι-
 θέσθαι, τοῖς κελευομένοις πειθαρχεῖν βιάζεται.
 τὸ μὲν ἔν καλὸν αἰρώμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰ-
 κέτω δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρεῖσθαι. ἄχρη τέκνων,
 γυναῖκες ἀριθμὸς ἔσωσαν· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, ἄ-
 παγε, μὴ μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν εὖ Φρονῶν
 ἀνέχε-

38. Nuptias igitur, ait, nihili putas? et mu-
 liebre genus exulare e vita iubes? Deinde quo-
 modo duremus homines? Optabile quidem erat,
 de Euripidis doctissimi viri sententia, vt absque
 congressu cum mulieribus, in templa et aedes sa-
 cras venientes argento et auro liberos successio-
 nis causa emeremus. Necessitas enim graue cer-
 vicibus nostris iugum imponens imperiis parere
 nos cogit. Quod igitur pulchrum est ratione eli-
 gamus, cedat autem necessitati utilitas. Libero-
 rum tenuis numerus sunt mulieres. In reliquis
 vero, apage ne mihi sit mulier. Quis enim bene

G 5

sanus

16. Ἴνα πῶς μ. Iam vidit prior interpres, le-
 gendum εἶτα, de cuius vi in absurda con-
 sequentia indicanda omnia plena sunt. Ges-
 ner.

ἀνέχεσθαι δύναντο, ἐξ ἑωθινῆς γυναικὸς αἰραιζομένης ἐπικτήταις σοφίσμασιν; ἥς ὁ μὲν ἀληθῶς χαρακτήρ ἀμορφος ἀλλότριοι δὲ κόσμοι τὰ τῆς φύσεως ἀπρεπῆς βεκολῶσιν.

Εἰ γὰρ ἀπὸ τῆς νυκτέρας κοίτης πρὸς ὄρθρον, ἂν ἴδοι τις ἀνισαμένηας γυναῖκας, αἰσχίῳ νομίσαι θηρίων τῶν πρωίας ὥρας ὀνομασθῆναι δυσκληδονίσων 17). ἅθεν ἀκριβῶς οἱλοι κηθεύουσιν αὐτάς, ἐδενὶ τῶν ἀγρένων βλεπομέναις· γράας δὲ καὶ θεραπευνίδων ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ παρῆσσαι, πακίλοις φαρμάκοις κατα-

Φαρμα-

sanus perferre possit mulierem, a mane inde adscitis artificijs formam interpolantem? cuius vere turpis est facies, alieni vero ornatus, quod natura indecens est, *lenociniis quibusdam* demulcent.

39. Si enim a nocturno cubili mane surgentes aliquis videat mulieres, turpiores censebit illis animalibus quae matutina hora nominare male auspicatum est. Vnde diligenter domi se concludunt, virorum nulli videndas. Aniculae autem et similes ancillarum grex circulo adstant, variis medi-

17. Θηρίων — δυσκληδονίσων] Simias intelligi, illud maxime suadet, quod Lucianus ἀποφρ. c. 17. hoc animal inter ea refert, quibus mane conspectis homines metuant, tanquam ὑπὸ πονηρῶ τῷ πρῶτῳ καὶ δυσφύμῳ κληδονίσματι. Gesner.

Φαρμικεύουσαι τὰ δυσυχῇ πρόσωπα· ἔ γάρ ὕδα-
τος ἀκράτῃ νάματι τὸν ὑψηλὸν ἀπονεύαμεναι
κἄρον, εὐθύς ἀπτονται σπαδῆς ἐχομένα τινὸς
πράγματος, ἀλλ' αἱ παλαιὰ τῶν διαπασμάτων
συνθέσεις, τὸν ἀηδὴ τῷ προσώπῳ χρῶτα Φαι-
δρύνουσιν. ὥς δὲ ἐπὶ δημοτελεῖς πομπῆς, ἄλλο
τις ἄλλη τῶν ὑπερετασῶν ἐγκεχεῖριζαι, λεκα-
νίδας ἀργυρᾶς, καὶ προχόας, ἔσοπτρά τε, καὶ
καθάπερ ἐν Φαρμακοπόλει, πυξίδων ἔχλων, ἀγ-
γῆα μετὰ πολλῆς κακοδαμονίας, ἐν οἷς ὀδόντων
σημητικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσας
τέχνη θησαυρίζεται.

Τὸ δὲ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκή τῶν
τριχῶν· αἱ μὲν γάρ Φαρμακοὶς ἐρυθαίνειν
δυναμένοις πρὸς ἡλίαν μεσημβρίαν τὰς πλοκάμους,
ἴσα

medicamentis infelices vultus inficientes. Non
enim puro aquae liquore altum somnum abluen-
tes, statim ad honestum aliquod opus accedunt;
sed multae fucorum compositiones insuauem fa-
ciei colorem laetiores reddunt: ac tanquam in
publica pompa, aliud alii ministrarum cominen-
datum est, pelues argenteae, et gutturnia, specu-
laque, et turba pyxidum, vasa multa infelicitate re-
pleta, in quibus aut dentium deterforiae facultates,
aut nigrorem inducens superciliis ars reposita est.

40. Maiorem autem partem temporis et operarum
consumit cura capillorum. Aliae enim medica-
mentis rutilare valentibus ad solem meridianum
cincin-

ἴσαται τῶν ἐρίων χρυσαῖς, ξανθῶ μεταβάπτει-
σιν ἄνθει, τὴν ἰδίαν κατακρίνουσιν Φύσιν· ὅπ-
σαις δὲ ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χεῖρ νομίζεται, τὸν
γεγαμηκότων πλεον εἰς ταύτην ἀναλίσκουσιν,
ὅλην Ἀραβίαν σχεδὸν ἐκ τῶν τριχῶν ἀποπνέ-
ουσι· σιθῆρ᾽ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλεία· Φλογὶ
χλιανθέντα, βία τὴν ἐλίκων ἐλότητα διαπλέ-
κει· καὶ περίεργοι μὲν αἱ μέχρι τῶν ὀφρύων
ἐφειλκυσμένα κόμαι, βραχὺ τῷ μετώπῳ με-
ταχμῖον ἀφίᾳσι· σοβαρῶς δὲ ἄχρι τῶν μετα-
φρύων οἱ ὀπισθεν ἐπισαλεύονται πλόκαμοι.

Καὶ μετὰ τῆτο, ἀνθοβαφῇ 18) πέδιλα τῆς
σαρκὸς ἐνδοτέρῳ τὰς πόδας ἐπισφίγγοντα, καὶ
λεπτὰ

cincinnos, instar lanarum infectionis, flauo tin-
gunt flore, propriam naturam (*natiuum colorem*)
dammantes. Quibus autem sufficere nigra coma
solet, illae maritorum diuitias in hanc impendunt,
totam fere de capillis Arabiam spirantes. Et in-
strumenta ferrea, obtuso ignis ardore calefacta,
vi quadam crispas cincinnos implicant, et minu-
ta industria ad supercilia vsque deductae comae,
breue fronti interstitium relinquunt: superbe au-
tem ad scapulas vsque posterioris comae annuli
fluctuant.

41. Et post haec florei coloris sandalia intra
ipsam carnem pedes adstringentia, et tenuissimo
textu

18. Ἀνθοβαφῇ] quidni *purpurea* intelligamus?
ἄνθος

λεπταφής ἐς πρόφασιν ἐσθής, ὑπὲρ τῆ δουρὶν
 γεγυμνωσθαι. πάντα δὲ τὰ ἐντὸς αὐτῆς γνω-
 ριμώτερα τῆ προσώπου, χωρὶς τῶν ἀμόρφως
 προπεπτωκότων μαζῶν, ἕς αἰεὶ περιφέρεισι δεσ-
 μώτας. τί δὲ τὰ τέτων πλασιώτερα κακὰ
 διεξιέναι; λίθας Ἐρυθραίας κατὰ τῶν λοβῶν,
 πολυτάλαντον ἡρτημένας βρίθας, ἢ τὰς περὶ
 καρποῖς καὶ βραχίονσι δράκοντας, ὡς ὠφελον
 ἔντως ἀντὶ χρυσοῦ δράκοντες εἶναι καὶ σε-
 φάνη.

textu dicis caussa vestitus, vt nudae esse videan-
 tur. Omnia autem intra hanc vestem facilius
 agnoscuntur quam facies; exceptis, quae defor-
 miter alioquin prociderent, vberibus, quae in
 vinculis semper circumferunt. Quid opus est di-
 tiora harum mala enarrare? Erythraeos in auri-
 culis lapillos, pondus multorum talentorum, sus-
 pensum habentes, an illos circa manus et brachia
 dracones, qui vtinam veri pro auro dracones
 essent:

ἄνθος enim Graecis non minus quam Lati-
 nis *flos* audit purpurae, siue purpurae succus
 optimus i. e. maxime saturatus, vt *flos lactis*
 vocatur quod pinguiissimum est in eo. Sic-
 que mox ipse verū. fin. huius capitis πορφυ-
 ρῆν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. Interdum tamen et
 ab effectu fit denominatio, i. e. quod purpu-
 ra iam tinctum, vocatur floridum, propter
 laetum et florum similem colorem. *Rene.*

Φάνη μὲν ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν περιθεῖν, λί-
θοις Ἰνδιμαῖς διάσερος· πολυτελεῖς δὲ τῶν αὐ-
χένων ὄρμαι καθεῖνται. καὶ ἄχρι τῶν ποδῶν
ἐσχάτων καταβέβηκεν ὁ ἄθλιος χρυσὸς, ἅπαν,
εἴ τι τῆ σφυρῆ γυμνῆται, περισφίγγων. ἄξιον
δ' ἦν σιδήρῳ τὰ περίσφυρα σκέλη πεπεδησθαι.
καὶ πειδᾶν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόθης εὐμορφίας
ἐξαπατῶντι κάλλει διαμαχευθῆ, τὰς ἀναισχύν-
τας παρειὰς ἐρυθαίνεσιν ἐπιχρίσεις Φύκεσσι,
ἵνα τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν καὶ πύονα χροαῖαν, τὸ
πορφυρεῖν ἄνθος ἐπιφοινίσῃ.

Τίς ἔν ὁ μετὰ τὴν τοσαύτην παρασκευὴν βί-
ος; εὐθύς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔξοδοι, καὶ πᾶς θεα-
τῆς ἐπιτρίβων τὰς γεγαμηκότας, ὧν ἐνίων οἱ
κακο-

essent: et corona in orbem caput ambit, Indicis
stellata gemmis, sumtuosaeque ceruice monilia
demittuntur; et ad ultimos pedes miserum descen-
dit aurum, quidquid circa talum nudatur con-
stringens. Dignum autem erat ferro potius crura in
talorum regione compediri. Cumque totum illa-
rum corpus spuriae formositatis pulchritudine dece-
ptrici velut incantatum fuerit, impudentes genas
inunctis fucis rubefaciunt, ut candidissimum
illarum et pinguem colorem florens purpura ru-
bore quodam adspergat.

42. Quae igitur post tantum apparatus vita
est? Statim exitur domo, et spectator unusquis-
que maritos Zelotypia enecat. Numina salutarum
eunt,

κακοδαίμονες ἄνδρες ἔδδ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα,
Κωλιάδας, εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἢ τὴν
Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα κῶμον ἐπὶ
τῷ ποιμένι· τελετὰ δὲ ἀπόρρητοι. καὶ χωρὶς
ἀνδρῶν ὑποπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ περι-
πλῆκειν διαφθορὰν ψυχῆς; ἐπειδὴν δὲ τέτων
ἀπαλλαγῶσιν οἴκοι, εὐθὺ τὰ μακρὰ λεγτὰ· καὶ
πολυτελὴς μὲν νῆ Δία τράπεζα, πολὺς δὲ ὁ με-
τὰ τῶν ἀνδρῶν ἀγκισμός. ἐπειδὴν γὰρ ὑπέρ-
πλεω γένωνται ταῖς παρ' αὐταῖς γαστριμαργίαις,
καὶ ἔτ' ἔδδ' τῷ Φάρυγγος αὐταῖς παραδέχεσθαι
δυναμένε τί σιτίον, ἄκροισ δακτύλοις ἐπιγρά-
φουσαι, τῶν παρκειμένων ἕκαστον ἀπογεύονται,
νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγέμεναι 19), καὶ τοὺς
ἑτερό-

cunt, quorum nonnullorum miseri viri nec ipsa
norunt nomina, Coliadas forte, et Genetyllidas,
aut Phrygiam Deam, aut infeliciter amantis, ad
pastorem commissionem. *Accedunt* sacra arca-
na, et suspecta sine viris mysteria. Quid enim
opus est inuoluere animi corruptelam? Cum vero
ab his rediere, domi statim longa lauacra, ac
sumtuosa voluptariaque mensa, multaue inter
viros dissimulatio. Cum enim ultra modum op-
pletæ sunt domesticis liguritionibus, nec iam
capere gula cibum potest, summis digitis per ap-
posita quasi scribendi causa ductis singula degu-
stant, noctes inter hæc enarrantes, et diuersi
coloris

19. Διηγέμεναι] Potest defendi. Solent enim mulie-

ἑτερόχρωτας ὕπνους, καὶ θηλότητος εὐνήν γέμυσαν· ἀφ' ἧς ἀνασὰς ἕκαστος εὐθύ λατρεῖ χρεῖός ἐστι.

Ταυτὶ μὲν ἔν εὐσαθεῖς βίᾳ τεμνῆρια. τῶν δὲ πικροτέρων εἴ τις ἐθέλῃσειε τὸ ἀληθές κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὄντως καταράσεται Προμηθεῖ, τὴν Μενάνδρειον ἐκείνην ἀπερρήξας Φωνήν·

Εἴτ' ἔ' δικαίως προσπεπατταλευμένον

Γρά-

colōris somnos, et cubile muliebri plenum molitiae: e quo quicunque surgit, balneo statim indiget.

43. Atque ista vitae bene sibi constantis indicia. Eorum vero, quae acerbiora sunt, si quis singulatim velit verum exquirere, ille profecto Promethea execrabitur, Menandri illam vocem erumpens,

Ergo immerentem dictitant Promethea

Pende-

mulieres noctes, et somnia praesertim, narrare in conuiuiis, quae forte ἑτερόχρωτας ὕπνους aliquis dixerit. Sed narrantne mulieres honestae, de quibus hic agitur, θηλότητος εὐνήν γέμυσαν; itaque sollicitor putare, non esse ab auctore διηγέμεναι, sed διηγῆμαι. Sic autem interpretarer, *Noctes super haec enarro, et somnos cum diuersi sexus corpore captos, et cubile muliebri molitiae plenum? etc. Gesner.*

Γράφει τὸν Περμηθέα πρὸς ταῖς πέτρας;
 Καὶ γίνετ' αὐτῷ λαμπάς· ἄλλο δ' ἔδδ' ἐν
 Ἀγαθόν, ὃ μισεῖν οἱμ' ἅπαντας τὰς θεάς,
 Γυγαῖα' ἐπλάσσειν, ὧ πολυτίμητοι θεοί,
 Ἔθνος μιᾶρ' ἐν γαμήτις ἀνθρώπων; γαμήτι
 Λάθριος, τὸ λαιπὸν γὰρ ἐπιθυμία. . .
 Γαμηλίῳ λέχει δὲ μοιχὸς ἐντρυφῶν,
 Καὶ Φαρμακεία, καὶ νόσων χαλεπωτάτων
 Φθόρος, μεθ' ἧς ζῇ πάντα τὸν βίον γυνή.

Τίς ταῦτα, τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίς βίος ὁ δυστυχὲς οὗτος θυμῆρης;

Ἄξιον τοίνυν ἀντιθεῖναι ταῖς θήλεσι κακοῖς
 τὴν ἀρετὰν τῶν παίδων ἀγωγὴν. ὁρῶντος ἀνα-
 σταῖς ἐκ τῆς ἀζύγῃ κοίτης, τὸν ἐπὶ τῶν ὀμμάτων
 των

*Pendere fixum Caucaſi de rupibus?
 Reperitus ignis huic? Aliud nihil boni.
 Sed, quod Deos odiſſe cunctos autumo,
 Formauit idem feminam, o Dei boni!
 Genus ſceleſtum! Ducit aliquis coniugem:
 Ducit? libido nempe clancularia,
 Ex nuptiali moechus illudat toro:
 Venena debinc, infidiae, morbi, inuidia
 Grauiſſima, aeuo femina omni quam fouet.*

Quis haec bona perſequitur? cui haec infelix vi-
 ta cordi eſt?

44. Aequum igitur opponere muliebribus iſtis
 malis virilem puerorum viuendi rationem. Mane
 ſurgens de caelibе lecto, reliquum adhuc in ocu-

των ἐτι λοιπὸν ὕπνου ἀπονηφάμενος ὕδατι λ-
τῷ, καὶ χιτῶνίσκον καὶ χλανίδα ταῖς ἐπιτομίαις
περόναις συρράψας, ἀπὸ τῆς πατρῴας ἐσίας
ἐξέρχεται κατὼ κεκυφώς, καὶ μηδένα τῶν ἀπαν-
τωντων ἐξ ἐναντίας προσβλέπων. ἀκόλαθοι δὲ
καὶ παιδαγωγοί, χορὸς αὐτῷ κόσμιος, ἔπονται
τὰ σεμνὰ τῆς ἀρετῆς ἐν χερσὶν ὄργανα κρατῶν-
τες, ἃ πρὶς ἡγετονὸς ἐντομὰς κόμην καταψήχειν
δυναμένας, ἃ δὲ ἑσπόμενα τῶν ἀτιμωρῶν χα-
ρακτήρων ἀγρέφει εἰκόνας, ἀλλ' ἢ καλύπτο-
χοι δέλτοι κατέσπιν ἀκλουθῆσιν, ἢ καλαῶν
ἔργων ἀρετὰς φυλάττεσθαι βίβλοι· καὶ εἰς Μα-
σικῇ δέοι φοιτᾶν, εὐμελὲς λύρα.

Πᾶσι

lis somnum simplici aqua postquam abluit, sacra
chlamyde humeralibus connexa fibulis, paterna
domo egreditur deiecto vultu, ac neminem eo-
rum, qui ex aduerso veniunt, contuitus. Pe-
dissequi autem illum et paedagogi, decens ca-
terua, sequitur, honesta illa virtutis instrumenta
manibus tenentes, non lecti ferra pectinis inci-
suras mulcere comam aptas, neque specula, ob-
iectarum forinarum nec pictas imagines; sed vel
multiplices tabellae atergo sequuntur, aut anti-
quorum operum virtutes seruantia volumina; et,
si ad musicam eundum sit, canora lyra.

Πᾶσι δὲ τοῖς Φιλοσόφοις ψυχῆς 20) μαθή-
μασι λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὴν ἡ διάνοια
τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα ταῖς
ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. Θεσσαλοὶ γὰρ
ἤπποι μέλυσιν αὐτῶ. καὶ βραχὺ τὴν νεότητα
πωλοδαμνήσας, ἐν εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικά,
ἀκοντας ἀφιεῖς, καὶ βέλη δι' εὐτόχῃ δεξιᾷ
ἀποπάλλων. εἴθ' αἱ λιπαρὰ παλαῖστρα, καὶ
πρὸς ἑλίκῃ μεσημβρινὸν θάλλος ἐγκονίζεται πρὸ
σῶμα πικνέμενον· οἱ τε τῶν ἐναγωγίων πόνων

45. Peractis diligenter omnibus philosophæ
mentis in doctrina certaminibus, cum eruditi il-
lius circuli bonis saturatus est animus, liberali-
bus exercitamentis corpus perficit. Thessali etiam
equi curæ illi sunt, et cum paulum iuventutem
ipse suam equulei instar agitavit et subegit, bel-
licam rem in pace meditatur, emittens iacula, et
tela certa manu vibrans. Tum palæstræ victor,
et ad meridianum solis calorem densandum cor-
pus in pulvere volutatur. Stillantesque de certa-
minibus H 2

20. Τοῖς Φιλοσόφοις ψυχῆς] Multo malim
Φιλοσόφῃ ut ad ψυχῆς referatur, cui pro-
prie est adiunctum Φιλόσοφον εἶναι. Iucun-
dius etiam cadere sic iunctura videtur. Certe
fine fraude fuerit interpretationem ita in-
stituisse. Gesner.

ἀποσαλάζοντες ἰδρῶτες, μεθ' ἑς λαμπρὰ σύντομα, καὶ τράπεζα τῇ μετὰ μικρὸν ἐπινύφουσα πράξει, πάλιν γὰρ αὐτῷ διδασκαλοὶ; καὶ παλαιῶν ἔργων ἀνιστόμενα καὶ ἐπιμελόμεναι μνήμαι, τίς ἀνδρῆος ἥρωος, ἢ τίς ἐπὶ Φρονήσει μαρτυρούμενος, ἢ οἷον δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην ἡσπάσαντο; τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπάρδων, ἔταν ἑσπέρα τὴν πράξιν ἐρίση, τῆς γαστρὸς ἀνάγκη τὸν ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρήσας, ἡδίας ἔπινε καθεύδει, τοῖς μεθ' ἡμέραν καμάτοις ἐπηρεμῶν ἐπὶ χρένον.

Τίς ἐκ αὐτῶν ἐρασιῆς ἐφίβη γένοιτο τοιᾶντα; τίς δ' ἔτι τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀφθαλμῶν βολαί, πηρεοὶ

minum labore sudores: post quos breues balneas, et sobrietatem instanti paullo post operi seruans mensa. Rursus enim adsunt illi magistri, veterumque operum curiosi, obscuram partim significationem habentes, commentarii: quis fortis Heros? aut quis prudentiae testimonio ornatus? aut qui iustitiam; quique temperantiam amplexi sint? Talibus virtutibus cum tenerum adhuc animum velut irrigauit, vespera finem operibus imponente, ubi debitum ventris necessitati tributum admensus est, suauiores dormit somnos, qui diurnos post labores aliquantum quietis subiungat.

46. Talis adolescentis quis non amator fiat? cuius adeo coeci oculorum coniectus, ita stupidae mentis

πνεοὶ δὲ εἰ τῆς διανοίας λογισμοί; πῶς δ' ἐκ ἂν
 ἀγαπήσαι τὸν ἐν παλαίστραις μὲν Ἑρμῆν, Ἀπόλ-
 λωνα δὲ ἐν λύραις, ἵππαρχὸν δὲ ὡς Κάτορα, θείας
 δὲ ἀρετάς διὰ θνητῶ διώκοντα σώματος, ἀλλ'
 ἡμοὶ μὲν, δαίμονες ἄρα νιοι, βίος εἴη διηγεῖς
 ἄτος, ἀπανταχρὺ τῷ Φίλῃ καθέσθαι, καὶ πλη-
 σίον ἢ οὐ λαλῶντος ἀκρίβειαν, ἐξίοντι δὲ αὐτῷ συν-
 ἔμεναι, καὶ παντός ἔργῳ κοινωνίαν ἔχειν. εὐ-
 ξατα μὲν ἂν ἐρῶν τις δι' ἀπταίστη καὶ ἀκλινῆς
 βίῃ, τὸν σφρυγόμενον ἀλύπως εἰς γῆρας ὀδεύσαι,
 μηδεμίαν τύχης πειράσαντα βασκανὸν ἐπὶ ῥοαῖν.
 εἰ δὲ καὶ, οἷος ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, νόσος
 ἐπιφύσκειν αὐτῷ, κάμνοντα συννοήσω, καὶ
 δια

mentis cogitationes? Quomodo non amet aliquis
 Mercurium in palaestra, in lyra Apollinem, equi-
 tem instar Castoris, diuinasque in mortali corpore
 virtutes persequentem. Verum mihi quidem, o
 caelestes Dii, vita haec sit perpetua, ex aduerso
 amici sedere, et ex proximo suaue loquentem
 audire: exeuntem deducere, et omnium rerum
 cum illo communionem habere! Atque amator
 quidem aliquis optauerit, per inoffensam et ni-
 hil vacillantem vitam, sine villo dolore ad sene-
 ctutem peruenire amatum suum, inuidam for-
 tulae nullius noxam expertum. Si vero, quae
 humanae naturae lex est, morbus illum attigerit,
 aegrotabo cum laborante, et per tempestuosum

διὰ χειμερίῃς θαλάττης ἀναγομένῳ συμπλεύσο-
μαι· καὶ τυραννικὴ βία δεσμὰ περιέψῃ, τὸν
ἴσον ἐμυτῷ περιθήσω σίδηρον· ἐχθρὸς ἅπας ὁ
μισῶν ἐκείνον, ἐμὸς ἔσται, καὶ φιλήσω τὰς πρὸς
αὐτὸν εὐνοϊκῶς ἔχοντας· εἰ δὲ λησὰς ἢ πολε-
μίας θεασαίμην ἐπ' αὐτὸν ὀρμῶντας, ὀπλισαί-
μην καὶ παρὰ δύναμιν· καὶ ἀποθάνῃ, ζῆν οὐκ
ἀνέξομαι· τελευταίως δὲ ἐντολας τοῖς μετ' ἐκεί-
νον ὑπ' ἐμῷ σεργομένοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμ-
φοτέροις ἐπιχῶσαι τάφον, ὅσέοις δὲ ἀναμί-
ξαντας ὅσέα, μηδὲ τὴν κωφὴν κέων ἀπ' ἀλλή-
λων διακρίνειν.

Ταῦτα δ' ἂν πρῶτοι χαράξουσιν οἱ ἐμοὶ πρὸς
τὰς ἀξίας ἔρωτες, ἀλλ' ἢ θεοῖς γείτων ἡρώϊκῃ
Φρένῃ-

mare nauigantem comitabor: et, si tyrannica vis
vincula ei iniiciat, aequale mihi ferrum circum-
ponam. Inimicus, quicumque illum oderit,
meus erit, et amabo, qui beneuolentia illum
complectentur. Si vero latrones aut hostes vi-
deam in illum irruentes, ultra vires etiam arma
fumam: et, si moriatur, viuere non sustinero:
ultimaque mandata iis, qui post illum cari mihi
erunt, dederò, comune vtrisque monumen-
tum uti aggerent, ossibusque ossa permiscentes
neque mutum puluerem discernant.

47. Haec vero non primi fancient amores ad-
uersus dignos mei, sed vicinus Dis Heroum sen-
sus

Φρόντισις ἐνομοθέτησεν, ἐν οἷς ὁ Φιλίας ἔρωσιν
 ἔχει θανάτῳ συγγεῖπνευσεν. Φωκίς ἐκ νηπίου
 ἔτι χρόνων, Ὀρέστην Πυλάδην συνῆψε· θεὸν δὲ
 τῶν πρὸς ἀλλήλους παθῶν μεσίτην λαβάντες,
 ὡς ἐφ' ἐνὸς σκάφου τῆ βία συνέπλευσαν· ἀμὶ
 φότεροι Κλυταμνήστραν ἀνέραν, ὡς Ἀγαμέμνονος
 παῖδες, ὑπ' αἰφῶν Αἰγισθοῦς ἐφονεύετο·
 τὰς Ὀρέστην ἑλκωνέσας ποιῶν Πυλάδης ἐνόστοι
 μάλλον, κρηνομένῳ συνηγωνίζατο, τὴν δὲ ἔρω-
 τικὴν Φιλίαν ἔδδ' τοῖς τῆς Ἑλλάδος ἔροις ἐμέ-
 τρησαν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν τέρμο-
 νας ἐπλευσαν, ὁ μὲν νοσῶν, ὁ δὲ θεραπεύων,
 τῆς γὰρ Ταυρικῆς γῆς ἐπιβλίνοντας, αὐτὸς ἡ
 μητροτόκος αὐτοὺς εἰσεννύς ἐξανοδόχησε· καὶ
 τῶν

his hanc legem tulit, in quibus ille amicitiae
 amor ad mortem, usque progressus una exspiravit.
 A puerilibus inde annis, Orestis Pyladen Phocis
 copulavit, qui, Deo mutui adfectus arbitro, tan-
 quam in una vitae navigatione vecti sunt. Ambos
 Clytaemnestram, tanquam *amiba essent* Agame-
 mionis filii, interfecerunt; ab ambobus Aegisthus
 occisus est. Furis Orestem agitantibus magis la-
 boravit Pylades. Iudicio cum illo periclitatus
 est. Amatoriam illam amicitiam nec Graeciae
 finibus mensi sunt, sed ad extremos Scytharum
 terminos navigarunt, aegrotans alter, alter eum
 curans. In Tauricam enim tellurem egressos
 occisae matris vitrix fuxia hospitio statim excepit,
 H 4 circum-

τῶν βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεσώτων, ὁ μὲν ὑπὸ
τῆς συνήθους μηχανίας πεσὼν ἔκειτο· Πυλάδης δὲ
Ἄφρον τ' ἀπέψα, σώματός τ' ἐτμήλει,

Πέπλη τε πρὸ κάλυπτεν εὐπήκτοισι ὑφαῖς,
οὐκ ἐραστὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεκνύμενος
ἦθος. ἠνίκα γὰρ ἐκρίθη πατέρω μένοντος ἐπὶ τῷ
Φονευθῆναι, τὸν ἄλλον ἐς Μυκῆνας ἀπιέναι, κο-
μιῶντα γράμματα, μένειν ὑπὲρ ἀλλήλων ἀμφο-
τεροι θέλκσιν, ἑκάτερος ἐν πατέρω ζῶντι ζῆν
ἑαυτὸν ἡγόμενος. ἀπὼ θείταί δὲ τὰς ἐπιστολάς
Ὀρέσσης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιωτέρω, μόνον
οὐκ ἐραστῆς ἀντ' ἐρωμένω γενόμενος.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόν δ', ἐμοὶ βάρος μέγα·
Ὁ ναυσολῶν γὰρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ

circumstantibusque barbaris, alter a consueto fu-
rore prolapsus iacebat: Pylades vero

Spumam auferebat, corporis curam gerens,

Textu pepli firmo iacentem protegens,

Non amatoris modo sed patris etiam animum
ostendens. Cum enim iudicatum esset, manente
altero ut occideretur, Mycenae abire alterum,
qui literas eo ferret, manere quisque pro altero
volunt, rati unusquisque se vivere in vivente al-
tero. Repellit autem epistolas Orestes, tanquam
digniore qui eas acciperet Pylade, factus tantum
non amator pro amatore.

Istum perire, mihi nimis graue est onus,

Nam quidquid est mali, mea naui verbo.

et

καὶ μετ' ὀλέγον Φησί,

τῷδε μὲν δέλτον δίδε,

Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥς σοι καλῶς ἔχεν.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων κτεινέτω.

Καὶ γὰρ ἔτως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ἐκ παι-
δων ὁ σπευδῶς ἐρῶς ἐντραφεῖς, ἐπὶ τὴν ἤδη
λογίσεσθαι δυναμένην ἡλικίαν ἀνδρωθῇ, τὸ πᾶ-
λαι Φιληθὲν, ἀμοιβαίως ἐρωτας ἀνταποδίδωσι.
καὶ δυσχερὲς αἰσθῆσθαι πότερ' ἢ πότερος ἐραστὴς
ἔσιν, ὥσπερ ἀπ' ἐσόπτρου τῆς τῷ Φιλήσαντος
εὐνοίας ἐπὶ τὸν ἐρώμενον ὁμοίᾳ πεσόντος εἰδώ-
λε. τί δὴ ἔν τῷ κατ' ἡμᾶς βίᾳ ξένην αὐτὸ τρυ-
φήν ὀνειδίζεις θείαις νόμοις ὀρισθὲν, ἐκ διαδο-
χῆς ἐφ' ἡμᾶς καταβεβηκός; ἀσμένως δὲ αὐτὸ
δεξά-

et paullo post ait:

Isti quidem dā literas,

Hic ibit Argos, hic tantum negotium

Curabit; at nos, qui potest, necet.

47. Sic enim vniuersum se habet. Nempe
cum innutritus a pueris inde honestus amor ad ae-
tatem ratioeinandi iam capacem corroboratus est,
ille qui amatus adhuc fuit mutuos amores reper-
dit, difficile ut sit ad animaduertendum, vtrius
vter amator sit? tanquam a speculo, sic a bene-
volentia amantis, simili ad amatum simulacro re-
flexo. Quid igitur, *velut* peregrinam vitae no-
strae luxuriam exprobras, quod diuinis legibus
definitum, successione quadam ad nos delatum
est? Quin lubenter illud acceptum, pura mente,

δεξάμενοι, μεθ' ἀγνῆς διανοίας νεωκορέμεν. ἔλ-
βιος γὰρ ὡς ἀληθοῦς κατὰ τὴν τῶν σοφῶν ἀπό-
φασιν,

ὦ παῖδες τε νέοι, καὶ μώνυχες ἵπποι,
Γηράσκει δ' ὁ γέρον κῆνος ἐλαφρότατα κῆροι
Τὸν Φιλέσιν.

ἀλλ' ἐμὴν Σωκρατικὴν διδασκαλίαν, καὶ τὸ λαμ-
πρόν ἐκείνο τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφι-
κοῖς τρίποσιν ἐτιμήθῃ. χρησμέν γὰρ ἀληθείας
ὁ Πύθιος ἐθέσπισεν, ἀνδρῶν ἀπάντων Σωκρα-
τὴς σοφώτατος, ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμα-
σιν, ἐξ ὧν τὸν βίον ὠνήσε, καὶ τὸ παιδερασεῖν
ὡς μάλιστα ὠφέλῃν προσήκατο.

Δεῖ

tanquam rem sacram feruamus? *Felix enim vere
de sapientium virorum sententia,*

*cui iuuenescit equus, puerique ministrant,
Nam fert aetatem molliter ille senex,
Qui pueris carus.*

Ac Socraticam quidem disciplinam, et splendi-
dum illud virtutis tribunal, Delphici tripodes ho-
norarunt; veritatis enim oraculum fudit Pythius,
excellit omnes mense Socrates viros, qui cum reli-
qua disciplina, qua vitam iuuit, etiam puerorum
amorem, tanquam rem maxime utilem, adsej-
verat.

Δεῖ δὲ τῶν νέων ἐραῖν ὡς Ἀλκιβιάδης Σωκρά-
της, ὃς, ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι, πατὴρ ὕπνας ἐκοι-
μήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ τέλος
τῶν λόγων ἡδίστα προσέειν ἂν ἅπασιν κήρυγμα:

Αἴθε γὰρ ὦ κέροισιν ἐπ' ὄμματα λίχνα φέ-
ροντες,

Ἐρχιος 21) ὡς ὑμῖν ὄρισε παιδοφιλεῖν.

Ὡδε νέων ἐράσσετε, πόλιν κούανδρον ἔχετε.

Ταῦτ' εἰδότες, ὦ νεανίαί, σωφρόνως πασὶν
ἀγαθοῖς πρόσсите, μηδὲ ὀλίγης τέρψεως εἶνεκα
τὴν μακρὰν ἐκχέοντες εὐνοίαν, ἄχρι τῆς ἀκμῆς

πλατ

49. Oportet autem amare iuvenes, ut Alcibi-
dem Socrates, qui, sub eadem chlamyde, patris
somnum dormiuit. Atque ego Callimachium il-
lud ad omnes praeconium in fine orationis lubens
posuerim,

Vos o qui pueros oculo patrans voratis,

Erchius ut teneros iussit amare mares,

Sic pueros petitote; virisque implebitis urbem.

Haec cum sciatis iuvenes, modestè ad bonos pue-
ros accedite, neque paruae voluptatis causa lon-
gam beneuolentiam effundentes, usque ad matu-
ram

21. Ἐρχιος] Quis est ille Erchius? Xenophon
puto, de quo Diog. Laertius Ξενοφῶν Γρύλ-
λα μὲν ἦν υἱὸς, Ἀθηναῖος, τῶν δῆμων
Ἐρχιεύς. Nempe Poëtae Ἐρχιος est, qui
alias Ἐρχιεύς dicendus erat. Gesner.

πλασά τὰ τῷ Φιλῆν πάθη προβάλλεσθε· τὸν δ' ἑράνιον ἔρωτα προσκυνῶντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παιδῶν βέβηλα τηρεῖτε τὰ πάθη. τοῖς γὰρ ἔτι Φιλῆσιν, ἡδιστος μὲν ὁ τῷ ζῆν χρόνος, οὐδεμιᾶς ἀπρεπῆς συνειδήσεως παροικίσεως. αἰοίδιμοι δὲ μετὰ θάνατον εἰς πάντα ἐκφοιτῶσι κληδόνες. εἰ δὲ δεῖ Φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, αἰετὴρ μετὰ γῆν ἐκδέχεται τὰς ταῦτα ζηλοῦντας. εἰς δὲ ἀμείνονα βίαν ἀποθανόντες, ἔχουσι τῆς ἀρετῆς γέρας, τὸ ἄφθαρτον.

Τοιαῦτα τῷ Καλλικρατίδῃ σφόδρα νεανικῶς σεμνολογησαμένῃ, Χαρικλέα μὲν ἐκ δευτέρῃ λέγειν πειρώμενον ἐπέσχον· ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν κατιέναι. δεομένων δ' ὅ, τι Φροναίην ἀποφῆ-
 νασθαι,

ram aetatem, fictos amoris affectus obtentui *libidinis* habete. Sed, caelesti illo inuocato Amore, in senectutem a pueris inde stabiles seruate affectus. Qui enim ita amant, illis suauissimum vivendi tempus, turpi nulla conscientia in *animo* habitante; nobilis autem post mortem ad omnes fama exit. Si vero fides habenda philosophorum filiis, aether post terram excipit hos, qui his rebus studuerunt; atque, ad vitam meliorem mortui, praemium virtutis habent immortalitatem.

50. Ista Callicratides iuuenili quodam ardore et graui oratione cum protulisset, Chariclen, dicere volentem denuo, repressi: quod tempus erat descendendi ad nauim. Rogantibus autem,

vt

νασθαι, δι' ὀλίγῃ τὰς ἑκατέρω λόγους ἀριθμη-
σάμενος, Οὐκ ἐξ ὑπογυῖα, Φημί, τὴν παρημε-
λημένως, ὑμῖν, ὦ ἑταῖροι, τὰ τῶν λόγων εἶ-
κέν ἀπεσχεδιάσθαι· διηνεκὲς δὲ, καὶ, νῆ Δί',
ἐρρωμένης Φροντίδος ἐναργῆ ταῦτ' ἐστὶν ἴχνη.
σχεδὸν γὰρ ἑδὲν ἐστὶν, ὅ, τι τῶν λεκτέων ἐ-
πεῖν ἐτέρω δύνασθαι παρήκατε. καὶ πολλὴ μὲν
ἡ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πλείων δ' ἡ τῶν
λόγων δεινότης, ὥς' ἐγώ γε ἂν εὐξαίμην, εἴπερ
ἦν ἐν δυνατῷ, γενέσθαι Θηραμένης ἐκείνος ὁ
Κοδόρος, ἢ' ἄμΦω γεννηκότες, ἐξίσα βαδί-
ζοιτε. πλὴν ἐπειδὴ περ ἀνήσεν καὶ εἰσίνατε, καὶ
αὐτὸς ἐν τῷ μεταξὺ πλῶ, περὶ τῶν αὐτῶν καὶ
καύρια δισχλεῖσθαι, τὸ μάλιστα παραστάν ἐναί
μοι δίκαιον, ἀποΦανῶμαι.

Γάρμοι

vt quid sentirem pronuntiare vellem, perpensa
paulum utriusque oratione, Non ex tempore, in-
quam, et negligenter, sodales, orationem quisque
suam videmini deproperasse; sed perpetuae profecto
et robustae cogitationis aperta haec sunt vestigia.
Vix enim quidquam est eorum, quae dici hic debent,
quod dicendum alteri reliqueritis, ac cum multa
rerum pericia eminuit, tum maior etiam vis verbo-
rum. Itaque optauerim, Theramenes, si fieri pos-
set, ille cothurnus esse, ut victores ambo aequo pede
incederetis. Verum enimvero quandoquidem remis-
suri non videmini, et ipse inter nauigandum de his-
dem rebus flagitari non decreui; id quod maxime in-
praesens mihi iustum esse videretur, pronuntiabo.

51. Nu.

Γάμοι μὲν ἀνθρώποις βιωφελές πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὅποτεν εὐτυχῶνται· παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσοι Φιλίας ἀγνὰ δίκαια προμνῶνται, μόνης Φιλοσοφίας ἔργον ἡγέμαί. διὸ δὴ γαμήτεον μὲν ἅπασι, παιδερασεῖν δὲ ἐφείσθω μόνοις Φιλοσόφοις. ἤκιστα γὰρ ἐν γυναιξὶν ὁλόκληρος ἀρετὴ φύεται. καὶ σὺ δ', ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀχθεσθῆς, εἰ ταῖς Ἀθηναῖς ἢ Κόρινθος εἴξει.

Κἀγὼ μὲν ὑπ' αἰδᾶς συντόμῳ λόγῳ τὴν κρίσιν ἐπισπεύσας, ἐξανέστην· ἑώρων γὰρ ὑπερκατηφῆ τὸν Χαρίκλέα, παραμικρὸν ὡς θανάτῳ κατάνκριστον· ὁ δ' Ἀθηναῖος, ἰλαρῶ τῷ προσώπῳ Φαιδρὸς ἀναπηδήσας, προῆει σφόδρα σοβαρῶς. εἰ-
 κασεῖν

51. *Nuptiae quidem res vitae hominum utilissima, et beata, quoties felices sunt. Masculus autem amor, quoties casta amicitiae iura illos conciliant, solius opus Philosophiae arbitror. Propterea nuptiae contrahendae omnibus, pueros autem amare solis concedatur Philosophis; minime enim perfecta in mulieribus virtus existit. Tu vero Charicles non grauabere, si Athenis Corinibus cesseris.*

52. *Atque ego prae pudore concisa oratione festinanter iudicium cum expediissem, surrexi. Videbam enim demisso supra modum vultu Chariclem, quasi tantum non capitis damnatus esset. Atheniensis vero hilari gestu laetus exsultans, iactabundo valde incessu progrediebatur; putares nauali*

κἄσιν ἂν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας κατα-
ναυμαχηθείη. καὶ τὲτό γε τῆς κρείττους ἀπω-
νάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἐσιάσαντος αὐτῆ τα-
πινίαι· καὶ γὰρ ἦν ἄλλως τῷ βίῳ μεγαλοφρο-
νέστερος. ἡσυχῇ δὲ καὶ τὸν Χαρικλέα παρηγορη-
σάμην ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, συνεχῆς
ὑπερθαυμάζων, ὅτι δυσχερεστέῳ μέρσι δυνατῶς
συνηγέσθην.

Ἄλλ' ἢ μὲν ἐν Κνίδῳ διατρεβῆ, καὶ τὰ παρὰ
τῇ θεῇ καληδόντα σπαδὴν ἱλαρὰν ἄμα, καὶ
παιδιὰν εὐμεσοῦ ἐσχηκότα, τῇ δὲ πῇ διεκρίθη.
σὺ δέ, ὦ Θεόμνησε, ὁ τὴν ἑωλον ἡρώων ἐκκαλε-
σάμενος μνήμην, εἰ δικασῆς τότ' ἦσθα, πῶς ἂν
ἄπε-

nauali ad Salamina praelio Persas ab illo superā-
tos. Atque hunc certe iudicii mei fructum ha-
bui, quod splendidius nos, tanquam triumphali
coena excepit. Erat enim alioquin etiam in vi-
tu magnificentiore. Submissa autem voce Charic-
lem etiam subinde consolabar, vi dicendi *illius*
commemorata, perpetuo vehementer admirari me
dicens, quam potenter difficiliore partes tuitus
fuisset.

53. Sed illa in Cnido commoratio, et habitū
in Deae sacrosermōnes, qui laetum simul studium,
et eruditum lusum habuerant, hoc fere modo
expetiuere. At tu, Theomneste, qui antiquam
illam nobis memoriā euocasti, si tum iudex
fuisses,

ἀπεφώνω; ΘΕΟΜΝ. Μελιτίδην ἢ Κόροιβαν
οἶσι με, πρὸς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σὲ δικάϊας
κρίθῃσιν ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ἔς ὑπ' ἀνδρῶν
ἡδονῆς τῶν λεγομένων διατρίβειν ἐν τῇ Κνίδῳ
ὥσπερ, ὀλίγα τὸ βραχὺ τῷτο δωματίον αὐτῶν
ἡγάμενος εἶναι τὸν νεῶν ἐκείνων. ὅμως δ' ἔν (ἐδὲν
γὰρ ἀπρεπὲς ἐν ἐρετῇ λέγεσθαι, πᾶς δὲ γέλως
καὶν περίεργος ἦ, πανηγυρίζειν δοκεῖ) τὰς ἀγῶν
ὑπὸ τῷ παιδεραστῷ κατωφρυομένους λόγους ἐθαύ-
μαζον μὲν ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πλὴν ἔ' πάνυ θυ-
μῆρες ὥσπερ, ἐφύβω παιδὶ συνδιημερεύοντα,
Τανταλείας δίκας ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὀμμασι
τῷ

fuisse, quid pronuntiaturus eras? THEOMN. Adeo ne Melitiden aut Coroebum medius fidius me arbitraris, ut iuste a te iudicatis contrariam feram sententiam? Qui prae summa iucunditate eorum, quae dicebantur, in Cnido versari mihi viderer, ut parum abesset, quin paruulam hanc domunculam ipsum illud esse templum putarem. Veruntamen (nihil enim non decens est hoc die festo dicere, cum risus omnis etiam si forte nimius ad celebrationem pertinere videatur) orationem illam puerorum amatoris, nimio quasi supercilio elatam, grauitatis causa admirabar equidem: verum illud parum videbatur ad animi voluptatem pertinere, aliquem totos dies versantem cum puerque pubertati propinquo, Tantaleas poenas sustinere, omnique pulchritudo tantum non

τῇ καλῶς μονονεχὶ προσκλύζοντος, ἐξὸν ἀρύσασθαι, διψῆν ὑπομένειν. ἔ- γάρ- ἀπόχρη τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, ἐδ' ἀπαιτικρὺ καθημένον καὶ λαλῶντος ἀκέειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενος ἔρω, πρῶτον ἔχει βαθμὸν ὀψευς, ἵνα ἴδῃ, καὶν θεάσῃται, ποθεῖ προσάγων ἐφάσθαι. δι' ἄκρων γὰρ δακτύλων καὶν μόνον θίγει, τὰ τῆς ἀπολαύσεως εἰς ἅπαν διαθεῖ τὸ σῶμα. τυχὼν δ' εὐμαρῶς τέττε, τρίτην πεῖραν ἐπάγει Φιλήματος, ἐκ εὐδὺ περιέργον, ἀλλ' ἡρέμα χεῖλη προσεγγίσας χεῖλσιν, ἃ πρὶν ἢ ψαῦσαι τελείως ἀπέση, μηδὲν ὑπονοίας ἵχνος καταλιπὼν. εἴτα πρὸς τὸ παρῆκον ἀρμοζόμενος, αἰεὶ λιπαρεστέροις μὲν ἀσπάσματος ἐντέτηκεν,

non alluat oculos, cum hauriendi sit copia, tolerare tamen sitim. Neque enim fatis est videre quem ames, neque ex aduerso sedentem et loquentem audire, sed velut scalas quasdam voluptatis fabricans amor primum habet gradum visus, uti spectet: et ubi contemplatus est, cupit admoto corpore attingere: si enim vel summis tantum digitis attigerit, totum corpus fructus illè percurrit. Hoc ubi facile consecutus est, tertio tentat osculum, non statim curiosum illud, sed placide labia admonens labiis, quae prius etiam quam plane se contigerint, desistit, nullo suspicionis relicto vestigio. Deinde concedenti se accommodans, longioribus semper amplexibus quasi
Luc. Op. T. V. I illique.

κεν, ἔσθ' ὅτε καὶ διασέλλων ἰσυχῇ τὸ σῆμα.
 τῶν δὲ χειρῶν ἑδεμίαν παρήϊσιν ἀεγὴν· αἱ γὰρ
 Φανεραὶ τῶν αἰσθητῶν συμπεριπλεκαὶ τὴν ἰδο-
 νήν συνάπτουσιν. ἢ λαθρείως ὑγρῶς ἢ δεξιά κατὰ
 κόλπῃ δῦσα, μαζὰς βραχὺ τὴν φύσιν ὑπεροι-
 δῶντας πιέζει. καὶ σφριγώσης γαστρὸς ἀμφι-
 λαφεὶ τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὁμαλῶς.
 μετὰ τῷτο καὶ πρωτόχυνεν ἄνθος ἡβης. καὶ τί
 τᾶρρητ' ἀναμετρήσασθαι με δεῖ; τοσαύτης τυ-
 χῶν ἐξέσias ὁ ἔρως, θερμότερον τινὸς ἄπτεται
 πράγματος· εἴτ' ἀπὸ μηρῶν προσιμιασάμενος,
 κατὰ τὸν κωμικόν, αὐτὸ ἐπάταξεν.

Ἐμοὶ μὲν ἔτω παιδερασεῖν γένοιτο. μετεω-
 ρολέσχαι δὲ, καὶ ὅσοι τὴν Φιλοσοφίας ὀφρῦν
 ὑπέρ

illiquefcit, interdum etiam placide os diducens,
 nullamque manum otiosam esse patitur; cum ma-
 nifestae illae sensibilibus partium complexiones vo-
 luptatem conglutinent. Aut igitur latenter lu-
 brico lapsu dextra sinum subiens, mamillas pre-
 mit paulum ultra naturam tumentes, et durius-
 culi ventris rotunditatem digitis molliter percur-
 rit, post haec etiam primae lanuginis in pube
 florem. Et quid arcana illa oportet remeteri?
 Tantam nactus opportunitatem amor, calidius
 quoddam opus occipit: deinde a feminibus ex-
 orsus, illa, ut ait Comicus, percutit.

54. Mihi quidem hoc modo amare pueros con-
 tingat. Sublimes illi nugatores autem, et quot-
 quot

ὑπὲρ αὐτὰς τὰς κροτάφας ὑπερήκασι, σμενῶν
ὀνομάτων κομφεύμασι τὰς ἀμαθεῖς ποιμαίνε-
τωσαν· ἔρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις περ, καὶ ὁ Σω-
κράτης, καὶ ὑπὸ μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλα-
νίδα κλιθεῖς, ἐκ ἀπλήξ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμά-
σης, εἰδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἡγα-
πᾶτο, μέχρι τῶ κατ' ἀντιμερὺ καθέζεσθαι,

Δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν αἰείδων.

ἀλλ' ἦν καὶ τῆς ἐκείνων Φιλίας μεσίτις ἡδονή.
ζένων γέν' Ἀχιλλεὺς τὸν Πατρόκλῃ θάνατον,
ἀταμιεύτῳ πάθῃ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπερρέαγη,

Μηρῶν τε τῶν σῶν εὐσεβὴς ὁμιλία Καλ-
λίων·

τὰς

quot philosophiae supercilium ultra ipsa tempora
fustulere, honestorum verborum phaleris impe-
ritos pascant. Amator erat, si quisquam, Socra-
tes, sub eadem cum illo laena iacens Alcibiades,
non sine plaga surrexit. Nec mireris. Neque
enim Patroclus ab Achille eatenus tantum amatus
est, ut e regione federet,

Aeacidi intentus, dum cesset fundere carmen:

sed erat ipsorum etiam amicitiae pararia voluptas.
Gemens ergo Patrocli mortem Achilles, affectu
parum custodito in verum erupit,

Femorum tuorum sancta consuetudo pulchrior!

τὰς γε μὴν ὀνομαζομένας παρ' Ἑλλησι κισμασάς,
 εἰδέν' ἄλλ' ἢ δῆλ' αἰ εἰραςὺς νομίζω. τάχα Φήσει
 τις αἰσχρὰ ταῦτ' ἔναι λέγεσθαι, πλὴν ἀληθὴ
 γε, νῆ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. ΛΥΚ. Οὐκ
 ἀνέξομαι σε, Φίλε Θεόμνησε, ἄλλην ἀρχὴν κα-
 ταβαλλομένην τρίτων λόγων, ἧς ἀνέειν ἐν ἑσπέρῃ
 μόνον εἰκὸς ἐστὶ· τὰλλα δέ, τῶν ἐμῶν ὥτων σόφ-
 ρῶ ἀποικιεῖν. ἀφήμενοι δὲ τῷ παρελκεν πλείω
 χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἐξίωμεν. ἤδη γὰρ εἰκὸς ἐστὶ,
 ὑφάπτεσθαι τῷ θεῷ τὴν πυρὰν. ἐστὶ δ' ἔκ
 ἀτερπῆς ἡ θεά, τῶν ἐν Οἴτῃ παθῶν ὑπομιμνή-
 σκασα τὰς παρόντας.

Hos equidem, qui apud Graecos Comissatores vocan-
 tur, nihil aliud quam profectos amatores arbitror.
 Dixerit forte aliquis, turpia haec esse dictu: at
 vera quidem sunt, per Cnidiam Venerem. LYC.
 Non feram te, care Theomneste, aliud tertiae
 orationis quasi fundamentum iacentem, cuius
 initium tantum festo die audire fas est, reliqua
 vero procul ab auribus meis ablegare. Omissa
 autem longiore in iis, quae nihil ad rem faciunt,
 mora, in forum prodeamus. Iam enim conue-
 nit rogam Deo accendere: nec iniucundum spe-
 ctaculum, eorum quae in Oeta Deo usu venere,
 praesentes admonens.

Εἰκόνες

Λυκῖνος καὶ Πολύστρατος.

ΑΤΚ. **Α**λλ' ἢ τοιᾶτόν τι ἄρα ἔπασχον οἱ τὴν
Γοργῶν ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἔναγχος
ἔπαθον, ὦ Πολύστρατε, παγκάλην τινὰ γυναῖκα
ιδὼν. αὐτὰ γὰρ τῷ μύθῳ ἐκείνῳ μικρὸν δέω λί-
θος ἐξ ἀνδρώπῃ σοὶ γεγονέναι, πεπηγώς 1)
ὑπὸ τῷ θαύματος. ΠΟΛ. Ἡράκλει; ὑπερφυῖς
τι τὸ θέαμα. Φῆς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἶγε καὶ
Λυκῖνον ἐξέπληξε γυνή τις ἥσα. σὺ γὰρ ὑπὸ μὲν
τῶν

Imagines.

Lycinus et Polystratus.

LYC. Numquid ergo tale quid vfu veniebat his,
qui Gorgonem vidissent, quale vfu
nuper mihi venit, Polystrate, pulcherrimam
quandam feminam videnti? Parum enim abest,
quin, vt habet fabula, lapis tibi ex homine sim-
factus, ac prae admiratione diriguerim. P O L.
Insolitum, Hercle, spectaculum ais, et valde
violentum, si quidem Lycinum etiam mulier ali-
qua perculit. Nam ab adolescentulis tu quidem,
I 3 idque

1. Πεπηγώς.] Dicitur hoc verbum de aqua,
oleo, melle, lacte; saepius de aquis et flu-
minibus cum concrevant, coagulantur.
du Soul.

τῶν μεираκίων καὶ πάντῃ φαιδίως αὐτὸ πάσχεις ὥς θάττον ἂν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινήσειεν, 2) ἢ σὲ τῶν καλῶν ἀπάγοι, μὴ ἐχὶ παρ' ἐξάντα αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνην αὐτὴν τὴν τ' Ἰαντάλκ. ἄτὰρ εἴπέ μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστὶ, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδομεν; εἰ γὰρ οἶμαι, Φθονήσεις ἡμῖν τῆς θεάς, ἐδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον πρὸ καὶ αὐτοὶ παραπεπηγέναι σοὶ ἰδόντες. ΛΥΚ. Καὶ μὴν εἶδέναι χρεὶ σε, ὥς ἔστιν ἐκ περιωπῆς μόνον ἐπίθης ἐς αὐτὴν, ἀχανῆ σε, καὶ τῶν ἀνδριάντων

idque facile admodum sic afficeris, vt facilius aliquis totum Sipylum loco moueat, quam te abducatur a pulchris, quo minus adfēs illis hians, et saepe illacrimans etiam, vt illa ipsa Tantalii filia. Verum dic mihi, quae nobis est illa Medusa saxifica, et vnde? vt nos quoque eam videamus. Neque enim, puto, inuidebis nobis spectaculum, neque zelotypia accenderis, si ex propinquo nos etiam velimus iuxta te in illo obligescere. LYC. Quin illud scito, illa te, si vel ab alta eam specula adspexeris, attonitum, et magis

2. Ἄν τις ὅλον τὸν Σίπυλον μετακινήσειεν] *Elpher*: haec Luciani adferens ad *Marti* XI, 23. monet, iis aequae atque his Luciani verbis significari rem grauem et insuperabilem. Reitz.

των ἀκηνητότερον ἀποφανεῖ. καίτοι τῆτο μὲν ἴσως εἰρηνικώτερον ἐστὶ, καὶ τὸ τραῦμα ἥττον καίριον, εἰ αὐτὸς ἴδοις· εἰ δὲ κακίην προσβλέψῃς σε, τίς ἔσται μηχανὴ ἀποσῆναι αὐτῆς; ἀπᾶξει γὰρ σε ἀναδησαμένη ἔνθα ἂν ἐθέλῃ, ὅπερ καὶ ἡ Λίδος ἡ Ἡρακλεία δρᾷ τὸν σίδηρον.

ΠΟΛ. Παῦκ, ὦ Λυκίῃς, τεράσιόν τι κάλλος ἀναπλάττων· ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνὴ ἐστίν; ΛΤΚ. Οἶσι γὰρ με ὑπερβαλέσθαι τῷ λόγῳ, δὲ δέδια μὴ σοι ἰδόντι ἀσθενὴς τις ἐπαινέσαι δόξω, παρὰ τοσούτων ἀμείνων φανεῖται· πλην ἀλλὰ ἥτις μὲν, ἡμᾶν εἰπεῖν ἔχοιμι, θεραπεία δὲ πολλή, καὶ ἄλλη περὶ αὐτὴν παρασκευὴ λαμπρά, καὶ εὐνέχων τι πλῆθος, καὶ ἀβραμ πάνυ πολλὰ, καὶ

magis quam statuae sunt, immotum redditura est. Quamquam hoc quidem forte pacatius fuerit, et minus letale vulnus, ipse si videas: si vero ipsa quoque te adspiciat, qua ratione ab illa abscedes? Revinctum enim te quorsum voluerit abducet, quod magnes facit in ferro.

2. P O L. Desine, Lyciæ, portentosam pulchritudinem effingere; sed dic mihi, quæ sit mulier? LYC. Putas enim, me dicendo modum excedere, qui metuam, ne tibi, cum videris, imbecillis in laudando videar: tanto illa apparebit præstantior. Verum quæ sit, non habeo dicere. Ministerium vero multum, et alius circa illam apparatus splendidus, et eunuchorum multitudo;

καὶ ὅλως μῆζ' ἂν γε, ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν τύχην
 ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. ΠΟΛ. Οὐδὲ τ' ἐνομαι
 ἐπίθ' εὖ σὺ γε, ἥ τις καλοῖτο. ΛΤΚ. Οὐδαμῶς,
 ἢ τ' ἐτο μόνον, τῆς Ἰωνίας ἐσί. τῶν θεατῶν γάρ
 τις ἀπιδὼν ἐς τὸν πλησίον, ἐπεὶ παρῆλθε, Τοι-
 αῦτα μέντοι, ἔφη, τὰ Σμυρναϊκὰ κάλλι· καὶ
 θαυμαστὸν ἔδεν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πό-
 λεων τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκαν· ἐδόκει δὲ
 μοι Σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι, ἔτως
 ἐσεμνύνετο ἐπ' αὐτῇ.

ΠΟΛ. Οὐκ ἐν ἐπεὶ λίθ' εὖ τ' ἐτό γε ὡς ἀληθῶς
 ἐποίησας, ἔτε παρακολῶθῆσας, ἔτε τὸν Σμυρ-
 ναῖον ἐκείνον ἐρόμενος, ὅσις ἦν, καὶ τὸ εἶδος ὡς
 οἶα

et ancillae sane multae, atque in vniuersum ma-
 ior, quam pro fortuna priuata, res videbatur
 esse. POL. Neque nomen audiebas tu quidem,
 quomodo vocaretur? L Y C. Nequaquam, nisi
 hoc solum, ex Ionia est. Spectatorum enim
 aliquis, vicinum respiciens, cum transiret, *Tales*
quidem, inquit, sunt formae Smyrnenfes, nec mi-
rum, si pulcherrima Ionicarum urbium, mulierem
pulcherrimam protulit. Videbatur autem mihi
 Smyrnaeus ipse quoque esse qui dicebat, adeo
 illa gloriabatur.

9. POL. Quandoquidem igitur hoc verè pro
 lapide fecisti, qui neque secutus sis, neque in-
 terrogaues. Smyrnaeum illum, quatenam esset:

οἷόν τε ὑπόδειξον τῷ λόγῳ, τάχα γὰρ ἂν ἔτω
 γνωρίσαιμι. ΛΤΚ. Ὁρᾷς ἡλίκον τᾶτο ἤτησας,
 κατὰ λόγων δύναμιν, καὶ μάλιστ' ἂν τῶν ἐμῶν,
 ἐμφανίσαι ἔτω θαυμασίαν εἰκόνα, πρὸς ἣν μό-
 λης, ἂν ἢ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παρρᾶσιος,
 ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης.
 ἐγὼ δὲ λυμανᾶμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀσθενείᾳ τῆς
 τέχνης. ΠΟΛ. Ὅμως, ὦ Λυκῖνε, ποῖά τις
 ἦν τὴν ὄψιν; εἰ γὰρ ἐπισφαλές τὸ τόλμημα, εἰ
 Φιλῶ ἀνδρὶ ἐπιδείξαις τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τῆς
 γραμμῆς ἔχει. ΛΤΚ. Καὶ μὴν ἀσφαλές εἶναι
 αὐτὸς, ποιήσῃ μοι δοκῶ, τῶν παλαιῶν τινὰς
 ἐκείνων τεχνιτῶν παρακαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον,
 ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. ΠΟΛ. Πῶς
 τᾶτο

certe formam illius, quantum eius fieri potest,
 sermone ostende. Forte enim sic eam agnouero.
 LYC. Vides quantum sit, quod petiisti, non est
 facultatis dicendi, mene praesertim, declarare ad-
 mirabilem adeo imaginem, cui vix Apelles, aut
 Zeuxis, aut Parrhasius, apti videantur; aut si
 quis Phidias vel Alcamenes. Ego vero corrüpero
 exemplum artis imbecillitate. POL. Tamen Ly-
 cine, qualis erat specie? Neque enim periculo-
 sus ille conatus, si viro amico ostendas imagi-
 nem, quomodocunque lineae se habeant. LYC.
 Quin tutius mihi facturus videor, si veterum il-
 lorum artificum quosdam ad opus aduocem, uti
 mulierem mihi effingant. POL. Quomodo hoc

τῷτο Φῆς; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἀποθανόντες; ΛΥΚ. Ῥαδίως, ἦν περ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνεσθαι τί μοι. ΠΟΛ. Ἐρώτα μόνον.

ΛΥΚ. Ἐπεδήμησάς ποτε, ὦ Πολύστρατε, τῇ Κνιδίων; ΠΟΛ. Καὶ μάλα. ΛΥΚ. Οὐκ ἔν καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; ΠΟΛ. Νὴ Δία, τῶν Πραξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλισον. ΛΥΚ. Ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν, ἤκουσας, οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθεῖη τις τῷ ἀγάλματος, καὶ λαθὼν ὑπολειφθεῖς ἐν ἱερῷ, συγγέναιτο, ὡς δυνατόν, ἀγάλματι, τῷτο μὲν σοι ἄλλως ἰσορρῆσθαι. σὺ δὲ (ταύτην γὰρ, ὡς Φῆς, εἶδες) ἴθι μοι, καὶ τόδε ἀπό-

intelligis? aut quomodo veniant tibi tot ante annos mortui? LYC. Facile, si quidem tu non graveris aliquid mihi respondere. POL. Interroga modo.

4. L Y C. Peregrinatus ne aliquando es, Polystrate, in urbe Cnidiorum? POL. Sane. LYC. Igitur omnino etiam Venerem illorum vidisti. POL. Ego vero, ita me Iupiter, operum Praxitelis pulcherrimum. LYC. Sed fabulam etiam audisti, quam narrant de ea ciues, amore aliquem captum statuæ clam cum relictus esset in templo, coisse, quoad eius fieri potuerit, cum statua. Atque illud quidem alias tibi referatur: iam vero, hanc enim, ut ais, vidisti, age, mihi illud

ἀποκρίναί, εἰ καὶ τὴν ἐν κήποις Ἀθήνησι, τὴν
 Ἀλκαμένης ἐώρακας. ΠΟΛ. Ἡ πάντων γ' αὖ,
 ὦ Λυκίῃ, ὁ ῥαθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον
 τῶν Ἀλκαμένης πλασμάτων παρεῖδον. ΛΥΚ.
 Ἐκείνο μὲν γε, ὦ Πολύστρατε, ἐκ ἐξερήσομαι
 σε, εἰ πολλοῖς ἔς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ
 τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν τεθέασαι. ΠΟΛ.
 Εἶδον καὶ αὖτις πολλὰς. ΛΥΚ. Ἀλλὰ καὶ ταῦ-
 τα μὲν ἱκανῶς· τῶν δὲ Φειδίας ἔργων τί μάλι-
 στα ἐπὶ ἤνυσας; ΠΟΛ. Τί δ' ἄλλο ἢ τὴν Λημνίαν,
 ἣ καὶ ἐπιγράψαι τένονα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ
 τὴν Δία, τὴν Ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ
 Δωρατίῳ.

ΛΥΚ.

illud quoque responde, an illam etiam in hortis
 apud Athenas, Alcamenis Venerem vidisti? POL.
 Equidem omnium, Lycine, sum negligentissi-
 mus, si pulcherrimum Alcamenis signorum prae-
 teruidissem. L. Y C. Illud quidem, Polystrate,
 non exquiram, an, cum saepe escenderis in ar-
 cem, Galamidis Sotandram contemplatus fueris?
 POL. Vidi et illam saepius. LYC. Sed satis ista.
 Inter Phidiae vero opera, quod maxime laudasti?
 POL. Quod vero aliud, quam Lemniam (*Miner-
 vam*) cui etiam inscribere nomen suum Phidias
 voluit? et Amazonem, per Iouem, innixam
 hastae.

5. LYC.

ΑΤΚ. Τὰ κάλλιστα, ὦ ἱταῦρε, ὥσθ' αὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δέησι. Φέρε δὴ ἐξ ἀπασῶν ἤδη τέτων, ὡς αἶόν τε συναρμόσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἐκείνης ἔχασαν. ΠΟΛ. Καὶ τίνα ἂν τρόπον ταῦτ' ἐγένετο; ΑΤΚ. Οὐ χαλεπὸν, ὦ Πολύστρατε, εἰ τὰ ἀπὸ τῶδε παραδόντες τὰς εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἐπιτρέψκωμεν αὐτῷ μετακοσμεῖν, καὶ συντιθέναι, καὶ ἀρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα θύνατο, Φυλάττων ἅμα τὸ συμμυγὲς ἐκείνο, καὶ ποικίλον. ΠΟΛ. Εὖ λέγεις· καὶ δὴ παρακαθὼν δεικνύτω· ἐθέλω γάρ εἰδέναι ὅ, τι καὶ χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως ἐκ τούτων μίαν τινὰ συνθεῖς, ἣ ἀπάρχσαν ἀπεργάσεται.

ΑΤΚ.

5. L Y C. Pulcherrima, Isdalis. Itaque aliis artificibus opus non habebis. Age iam ex omnibus hisce, ut potest, coagmentatam tibi vnam imaginem ostendam, quod in singulis eximium est, habentem. P O L. Et quomodo illud fieri potest? L Y C. Non difficile est, Polystrate, si iam dicendi facultati tradamus illas imagines, permittamusque illi aliter eas ornare, et componere, et concinnare, quam commodissime possit, servata simul commiscendi proportionem et varietatem. P O L. Recte. Sumat sane atque ostendat. Volo enim videre, quomodo illis usura sit, aut quomodo ex tot diuersis componens vnam aliquam, non absurdam effectura sit.

6. L Y C.

ΑΥΚ. Καὶ μὴν ἤδη σοι ὄρῳ παρέχει γιγνο-
 μένῃ τὴν εἰκόνα, ὧδε συναρμύζων, τῆς ἐκ Κνί-
 δε ἱκνύσης μίνον τὴν κεφαλὴν λαβών· ἔδεν γὰρ
 τῇ ἄλλῃ σώματος, γυμνῇ ἔντος, δεήσεται· τῇ
 μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε
 τὸ εὐγραμμον, εἴσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέ-
 λης ἐποίησε, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν δὲ τὸ ὑγρὸν
 ἔμα· τῷ Φαιδρῷ, καὶ κεχαρισμένῳ, καὶ τῷ το-
 διαφυλάξει κατὰ τὸ Πραξιτέλει δοκῶν· τὰ μὴ-
 λα δέ, καὶ ὅσα τῆς ὀψεως ἀντωπᾶ, παρ' Ἀλ-
 καμένης καὶ τῆς ἐν κήποις λήψεται· καὶ προσέ-
 τι, χερῶν ἄκρα, καὶ καρπῶν τὸ εὐρυθμον, καὶ
 δακτύλων τὸ εὐάγωνον, ἕς λεπτόν ἀπολῆγον,
 παρὰ τῆς ἐν κήποις καὶ ταῦτα· τὴν δὲ τῇ παν-
 τὸς

6. LYC. Atque iam tibi videndam praebe-
 dum existit, imaginem, de illa, quae Cnido ve-
 nit, solum caput sumens; reliquo enim corpore,
 cum nudum fit, nihil opus habebit. Et comam
 quidem, ac frontem, et supercilia quasi ad amul-
 sim facta fines eam habere, ut fecit Praxiteles.
 Etiam oculorum mobilem hilaremque gratiam,
 prout Praxiteli visum est, servabit. Malas au-
 tem, et quae in aduerso vultu eminent, ab Al-
 camene et illa in hortis *Venere* assumet, et in-
 super manus extremas, et volarum proportionem,
 et molles digitos, in tenuitatem exeuntes, haec
 inquam et ipsa ab Hortensi. Totius vero vultus
 circum-

τὸς προσώπῃ περιγραφὴν, καὶ παρειῶν τὸ ἀπα-
λόν, καὶ εἶνα σύμμετρον, ἡ Λημνία παρέξει, καὶ
Φειδίας ἔτι. καὶ σώματος ἀρμογὴν ὁ αὐτὸς, καὶ
τὸν αὐχένα παρὰ τῆς Ἀμαζόνος λαβών. ἡ Σω-
σάνδρα δὲ καὶ ὁ Κάλαμις αἰδοῖ κοσμήσεσιν αὐ-
τήν· καὶ τὸ μεδίαμα λεπτὸν καὶ λεληθὸς, ὥσ-
περ τὸ ἐκείνης ἔσαι· καὶ τὸ εὐσταλές δὲ καὶ κόσ-
μισιν τῆς ἀναβολῆς παρὰ τῆς Σωσάνδρας· πλὴν
ὅτι ἀκάλυπτος αὐτὴ ἔσαι τὴν κεφαλὴν. τῆς
ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον ἡλικίον ἀν γένοιτο; κατὰ
τὴν ἐν Κνίδῳ ἐκείνην μάλισα· καὶ γὰρ καὶ τῆτο
κατὰ τὸν Πραξιτέλῃ μεμετρήσθω. τί σοι, ὦ
Πολύστρατε, δοκεῖ καλὴ γενήσεσθαι ἡ εἰκὼν;
καὶ μάλισα ἐπειδὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπατε-
λεσθῇ;

ΠΟΛ.

circumscriptionem, et genas teneras, et nasi pro-
portionem, Lemnia praebebit et Phidias: etiam
oris commissuram idem, et ceruicem sumtam ab
Amazone. Sofandra vero et Calamis verecundia
ornabunt illam; et risus tenuis ac latens sicut
illius erit, itemque compositus et decens ami-
ctus a Sofandra, nisi quod haec nuda caput erit.
Aetatis autem atque incrementi mensura quae-
nam fuerit? secundum Cnidiam illam maxime.
Nam hoc etiam secundum Praxitelem metiamur.
Quid tibi, Polystrate, videtur? pulchrane futu-
ra imago? et maxime si accuratissima ratione per-
ficiatur?

7. POL.

ΠΟΛ. Ἐτι γὰρ, ὦ γενναϊότατε, καταλέ-
λοιπας τι κάλλος ἔξω τῷ ἀγάλματος, ἔτω πάν-
τα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφραγώς; ΛΥΚ. Τὸτο
μικρότατον, ὦ Φιλότης, εἰ μή σοι δόξει ὀλί-
γα πρὸς εὐμορφίαν συντελεῖν χροῶ, καὶ τὸ ἐκά-
ςω πρέπον· ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπ-
σα μέλανα, λευκὰ δὲ ὅσα τοιαῦτα χρῆ, καὶ τὸ
ἐρυθρὸν ἐπανθεῖν· καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύει
τῷ μεγίστῳ ἔτι ἡμῖν προσδεῖν. πότεν οὖν καὶ
ταῦτα πορισαίμεθ' ἂν, ἥ παρακαλέσασθαι δη-
λαδὴ τὰς γραφείας, καὶ μάλιστα ὅπόσοι αὐτῶν
ἄριστοι ἐγένοντο κεράσασθαι τὰ χρώματα, καὶ
εὐκαιρον ποιῆσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν; καὶ δὴ
παρακεκλήσθω Πολύγνωτος, καὶ Εὐφράνωρ
ἐκείνος

7. POL. Scilicet adhuc reliquisti, generosissi-
me, pulchritudinis aliquid extra imaginem; qui
sic omnia in illam contulisti? LYC. Atqui hoc
minimum est, amice, nisi videntur pauca tibi ad
formae decus conferre color, et cuiusque rei con-
decentia, ut exacte nigra sint, quae sunt nigra,
alba autem quae oportet esse talia, et ruborem
ubi decet efflorescere. Et quantum ad haec talia
forte illud, quod maximum est, nobis adhuc
deest. Unde igitur et haec parabimus? an ad-
vocemus scilicet pictores, et maxime quotquot
illorum optimi fuerunt temperandis coloribus, et
tempestive allinendis. Nempe advocetur Poly-
gnotus,

ἐκεῖνος, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Ἀετίων· ἄτοι δὲ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ χρωσάτω τὴν κόμην, οἷαν τῆς Ἥρας ἔγραψεν· ὁ Πολύγνωτος δὲ Ὀφρύων τὸ ἐπιπρεπές, καὶ παρειῶν τὸ ἐνερευθές, οἷαν τὴν Κασάνδραν ἐν τῇ λῆσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς· καὶ ἐσθῆτα δὲ ἄτος ποιησάτω ἐς τὸ λεπτότατον ἐξεργασμένην, ὡς συνεσχλῆθαι μὲν ὅσα χρῆ, διηνεμῶσθαι δὲ τὰ πολλὰ. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ὁ Ἀπελλῆς δειξάτω, κατὰ τὴν Πακάτην· μάλις μὴ ἄγαν λευκόν, ἀλλὰ ἔναιμον ἀπλῶς· τὰ χεῖλη δὲ οἷα Ῥωξάνης, ὁ Ἀετίων ποιησάτω.

Μᾶλλον δὲ τὸν ἄριστον τῶν γραφῶν Ὅμηρον παρόντος Εὐφράνορος καὶ Ἀπελλῆ δεδέγμεθα.
οἶον

gnotus, et Euphranor ille, et Apelles, et Aëtio. At hi diuisis operis, Euphranor comae colorem det, qualem Iunonis pinxit, Polygnotus vero superciliorum decorem, et ruborem suffusum genis, qualem Casandram in conciliabulo Delphis fecit. Vestem vero etiam hic faciat, subtilissime elaboratam, vt adstricta sint quae debent, fluctuent autem pleraque. Reliquum corpus Apelles ostendat, Pacatae exemplo, praesertim ne nimis candidum, sed in quo sanguinem inesse appareat. Labia, qualia Roxanes, faciat Aëtion.

§. Quin optimum pictorum Homerum, Euphranore praesente et Apelle, assumimus. Qualem

οἷον γάρ τι τοῖς Μενελαῖε μηροῖς τὸ χρῶμα ἐκεί-
 νος ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάσας ἡρέμα πεφοι-
 νηγμένῳ, τοῖόνδε ἔσω τὸ πᾶν· ἃ δ' αὐτὸς ἔτας
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς γραψάτω, βοῶπιν τινα
 ποιήσας αὐτήν. συνεπιλήψεται τᾶ ἔργα αὐτῷ
 καὶ ὁ Θηβῶος ποιητῆς, ὡς ἰοβλέφαρον ἐξεργά-
 σσεται· καὶ Φιλομειδῇ δὲ Ὅμηρος ποιήσῃ; καὶ
 λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον, καὶ ὅλως τῇ χρυ-
 σῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσει πολὺ δικαιότερον ἢ τὴν
 τᾶ Βρισεῖως.

Ταῦτα μὲν ἔν πλαστῶν καὶ γραφῶν καὶ ποιη-
 τῶν παῖδες ἐργάζονται. ὃ δὲ πᾶσιν ἐπανθῇ
 τᾶτοις, ἡ χάρις, μᾶλλον δὲ ἀπασαι ἅμα, ἐπό-
 σαι χάριτες, καὶ ὅποσοι ἔρωτες περιχορεύοντες,
 τίς

lem enim ille Menelai femoribus colorem indu-
 xit, *ebori* ea comparans leniter *purpurascanti*, tale
 fit vniuersum. Idem vero oculos etiam pingat,
 et amplis quidem reddat conspicuam: adiuuabit
 illi opus etiam Thebanus poëta, qui supercilium
 elaboret. Etiam *risus amantem* faciat Homerus,
 et *candidis lacertis*, et *roseis digitis*, et aureae Ve-
 neri similem faciet iustius multo quam Brisei fi-
 liam.

9. Atque ista quidem statuariorum, et picto-
 rum, poetarumque filii efficient. Quod autem
 in hisce omnibus floris instar enitet, Gratia, quin
 omnes simul, quotquot sunt Gratiae, et quot-
 quot sunt Amores, qui choreas circa illam ducunt,

Luc. Op. T. V.

K

imita-

τίς ἂν μιμήσασθαι δύνατο; ΠΟΛ. Θεσπέσιόν τι χρῆμα, ὦ Λυκίῃ, Φῆς, καὶ διίπετὸς ὡς ἀληθῶς, οἷόν τι τῶν ἐξ ἔραν' γένοιτο. τί δὲ πρᾶσσασαν εἶδες αὐτήν; ΛΥΚ. Βιβλίον ἐν ταῖν χερσὶν εἶχεν, ἐς δύο συντελημένον· καὶ εἴκει τὸ μέντοι ἀναγινώσκεσθαι αὐτᾶ· τὸ δὲ ἤδη ἀνεγνωκέναι. μετὰξὺ δὲ προῖστα, διελέγετο τῶν παρομαρτέντων τινί, ἐκ οἷδ' ὅ, τι· ἔγὰρ ἐς ἐπήκσον ἐφθέγγετο· πλὴν μειδιάσασά γε, ὦ Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε· πῶς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μὲν λευκὰς, ἔπως δὲ συμμέτρους, καὶ πρὸς ἀλλήλας συνηρμοσμένους; εἶπε κάλλισον ὄρμον εἶδες ἐκ τῶν σιλπνοτάτων, καὶ ἰσαμεγέθων μαργαριτῶν, ἔτως ἐπὶ δίχῃ ἐπεφύκεσαν·

imitari quis possit? P O L. Diuinum quiddam dicis, Lycine, et a Ioue reuera demissum, quale quid eorum fuerit, quae nascuntur caelitus. Sed quid facientem vidisti? L Y C. Librum tenebat manibus, bifariam conuolutum, videbaturque alteram quidem partem illius legere, alteram vero iam legisse. Dum progreditur, disputabat cum aliquo comitantium nescio quid: neque enim ita ut exaudiri posset loquebatur. Verum ridens, Polystrate, dentes ostendebat, quomodo dicam tibi? quam albos, quam aequabiles, et sibi invicem commissos! Si quando pulcherrimum monile vidisti, de splendidissimis et aequalibus margaritis; ita ad seriem nati erant. Ornabantur
autem

πῆσαν· ἐκοσμεῦντο δὲ μέλιστα τῷ τῶν χειλέων ἐρυθρήματι. ὑπεφαίνοντο γὰρ αὐτὸ δὴ τῷ τῷ Ὀμήρῳ ἐλέφαντι τῷ πριζῷ ὅμοιοι, ἐχ' οἱ μὲν πλατύτεροι αὐτῶν, οἱ δὲ προσέχοντες ἢ διεσηκότες, οἷοι ταῖς ἱπλείσαις, ἀλλὰ τις πάντων ἰσοτιμία καὶ ὁμόχροια, καὶ μέγεθος ἐν, καὶ προσεχεῖς ὁμοίως· καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα καὶ θέαμα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερπεπαικός.

ΠΟΛ. Ἐχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς ἦν τινα καὶ λέγεις τὴν γυναῖκα, τέτοις τε αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι· καὶ εὐνέχως δέ τινας ἐπεσθαὶ αὐτῇ Ἑφης, νῆ Δία, καὶ στρατιώτας τινάς. τὴν βασιλεῖ συνᾶσαν, ὦ μακάριε,

autem maxime rubore labiorum. Inter illa enim nitebant, *fecili* apud Homerum *chori* similes, non hi quidem illorum latiores, alii vero eminentes, aut distantes, quales plerisque: sed quaedam omnium aequalitas, et color idem, et una magnitudo, et aequae iuncti: in uniuersum autem magnum quoddam miraculum spectaculumque, humanam omnem pulchritudinem excedens.

10. POL. Quiesce. Iam enim apertissime intelligo, quam mulierem dicas, his ipsis illud colligens, et patria. Dixisti autem etiam eunuchos aliquot eam secutos, et profecto etiam quosdam milites: illam Imperatoris coniugem, cele-

ρις, τὴν αἰδέμιον ταύτην λέγεις. ΛΥΚ. Τί δέ
 ἔστιν αὐτῇ τὸνομα; ΠΟΛ. Πάνυ καὶ τῆτο γλαυ-
 φυρόν; ὦ Λυκίне, καὶ ἐπέρασον. ὁμώνυμος γάρ
 ἔστι τῇ τοῦ Ἀβραδάτε ἐκείνῃ τῇ καλῇ. οἶσθα
 πόλλαις ἀκῆσας Ξενοφῶντος ἐπαινῆντός τινα
 σώφρονα; καὶ καλὴν γυναῖκα; ΛΥΚ. Νὴ Δία,
 καὶ ὥσπερ γε ἔρων αὐτήν, ἔτω διατίθεμαι, ἐπό-
 ταν κατ' ἐκείνῳ περ ἀναγιγνώσκων γένωμαι, καὶ
 μονονεχί καὶ ἀκέω λεγέσης αὐτῆς, ἃ πεποιή-
 ται λέγῃσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα
 ἦν παραπέμπουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην.

ΠΟΛ. Ἀλλ', ὦ ἄρις, σὺ μὲν ὥσπερ τινὰ
 ἀστραπὴν παραδραμῆσαν ἅπαξ εἶδες αὐτήν, καὶ
 ἔοικας τὰ πρόχειρα ταῦτα, λέγωίδ' ἐπὶ τὸ σῶμα
 καὶ

bratissimam illam, dicis. LYC. Quod vero est
 illi nomen? POL. Valde ipsum quoque venu-
 stum, Lycine, et amabile. Est enim cogno-
 minis pulchrae illi Abradatae vxori. Nosti, cre-
 bro qui audietis, Xenophontem laudare mode-
 stam quandam et pulchram mulierem. LYC.
 Ita sane est, et quasi viderem illam, ita anima-
 tus sum, quoties ad illum locum legendo perue-
 nio: ac tantum non audio dicentem, quae di-
 xisse traditur, et vt armauerit virum, et quomo-
 do in pugnam illum deduxerit.

II. POL. Verum tu quidem, vir optime,
 fulguris instar illam praetercurrentem semel vidi-
 sti, et videris ea, quae in promptu sunt, corpus
 et

καὶ τὴν μορφήν, ἐπαινέειν. τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν ἀθέατος εἶ, εἰδὲ οἶσθα ὅσον τὸ κάλλος ἐκείνῳ ἐστὶν αὐτῆς μακροῦ τιμι ἄμεινον, καὶ θεοεὶ ἀξέσπερον τῆ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις ὁμοεθνής ὦν, καὶ γὰρ ὡς οἶσθα καὶ αὐτὸς, τὸ ἡμέρον καὶ Φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην, καὶ παιδείαν, πρὸ τῆ κάλλος ἐπαινῶ· ἄξια γὰρ προκεκρίσθαι ταῦτα τῆ σώματος· ἐπεὶ ἄλογον ἂν εἴη καὶ γελοῖον, ὥσπερ εἴ τις τὴν ἐσθῆτα πρὸ τῆ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐντελές κάλλος, οἶμαι, τῆτό ἐστιν, ὁπόταν ἔς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρετῇ, καὶ εὐμορφία σώματος. ἀμέλει πολλάς ἂν σοι δείξαιμι, μορφῆς

et formam dico, laudare: bonum autem animae eius nihil vidisti: nec nosti, quam longe sit ista illius pulchritudo corporis *pulchritudine* praestantior ac diuinior. Ego vero, familiaris enim sum, et saepe cum ea, popularis quippe, locutus. Etenim, ut ipse etiam nosti, mansuetudinem, et humanitatem, et magnanimitatem et temperantiam, et eruditionem, ante pulchritudinem laudo: digna enim ista, quae praeferantur corpori; alioquin irrationale fuerit et ridiculum, velut si quis vestimentum prae corpore admiretur. Vera autem, opinor, pulchritudo illa est, cum in eodem homine conueniunt et animi virtus et forma corporis. Videlicet multas tibi ostende-

Φῆς μὲν εὖ ἠκέσας, τὰ δ' ἄλλα αἰσχυνέσας τὸ
 κάλλος, ὡς καὶ μόνον Φθονήσαντων ἀποθανεῖν
 αὐτὸ, καὶ ἀπομαραίνεσθαι, ἐλεγχόμενον τε καὶ
 ἀσχημονεῖν 3), καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν πονηρᾷ τι-
 νι δεσποίνῃ τῇ ψυχῇ. καὶ γὰρ αἱ τοιαῦται ὁ-
 μοιᾷ μοι δοκῶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἱεροῖς· καὶ γὰρ
 γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὺς κάλλιστός τε καὶ μέγιστος,
 λίθοις τοῖς πολυτελέσιν ἡσκημένος, καὶ χρυσῷ
 καὶ γραφαῖς διηνηδισμένος· ἔνδον δὲ ἦν ζήτησ
 τὸν

rim, quarum forma quidem bene habet, caete-
 rum vero turpitudine formam afficientes, adeo
 ut vel loqui exorsis ea emoriatur, et marcescat,
 et ipso indecenti gestu fateatur, praeter dignita-
 tem se cum mala domina, anima, vivere. Et
 sane videntur mihi tales similes esse sacris Aegy-
 ptiis. Nam ibi quoque ipsum templum pulcher-
 rimum est et maximum, lapidibusque pretiosis
 exornatum, auro et picturis distinctum. Intus
 vero

3. Ἐλεγχόμενον τε καὶ ἀσχημονεῖν] Qui at-
 tente hanc ῥῆσιν inlpxerit, ille non optime
 eam conuinctam deprehendet. Interpretatus
 certe sum, quasi transpositis paullum verbis
 legatur ἀσχημονεῖν τε καὶ ἐλεγχόμενον παρ'
 ἀξίαν συνὸν κ. τ. λ. Cum semel ἀσχημο-
 νεῖν post ἐλεγχόμενον staret, opus fuit nouo
 καὶ, quod restituto ordine, quem verum
 putamus, superfluum est. *Gesner.*

τὸν θεόν, ἢ πίδακός ἐστιν, ἢ ἰβίς, ἢ πρῶτος, ἢ
 αἰλκρος. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἐνέστιν. ἔ τοί-
 νυν ἀπάχρη τὸ κάλλος, ἢν μὴ κακόςμηται τοῖς
 δικαίαις κοσμήμασι. λέγω δὲ καὶ ἐσθῆτι αἰλκ-
 ρῆ, καὶ ὄρμοις, ἀλλ' οἷς προεῖπον ἐκείνοις, ἀ-
 ρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φι-
 λανθρωπείᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅποσοις ταῦτα
 ὄρεσ ἐξώ.

ΛΥΚ. Οὐκᾶν, ὦ Πολύστρατε, μύθον ἀντί-
 μύθε' ἀμειψαί αὐτῷ τῷ μέτρῳ, Φασίν, ἢ καὶ
 λώϊον, δύνασαι γὰρ, καὶ τινα εἰκόνα γραψάμε-
 νος τῆς ψυχῆς ἐπίδειξαι. ὥς μὴ ἐξ ἡμισείας
 θαυμάζοιμι αὐτήν. ΠΟΛ. Οὐ μικρὸν, ὦ ἐταῖ-
 ρε, τὸ ἀγώνισμα προσάττεται· ἔ γὰρ ὁμοίον τὸ
 πᾶσι

vero Deum si quaeras, aut finius est, aut ibis,
 aut hircus, aut feles. Tales, inquam, multas
 videre licet. Non ergo sufficit pulchritudo, nisi
 exornata sit iustis ornamentis: dico autem non
 vestitu purpureo et monilibus, sed illis quae prae-
 dixi, virtute, et modestia, et aequitate, et hu-
 manitate, et reliquis, quae ista velut finitione
 cognoscuntur

12. LYC. Itaque, Polystrate, sermonem ser-
 mone compensa, ipsa mensura, aiunt, vel melius
 etiam, potes enim; et quandam animae imaginem
 depictam ostende, ne ex dimidia modo parte il-
 lam admirer. POL. Non paruum, sodalis, ma-
 teriam certaminis iniungis. Neque enim simile

πᾶσι προφανὲς ἐπαινέσαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καὶ μοι δοκῶ συνεργῶν καὶ αὐτὸς δεήσεσθαι πρὸς τὴν εἰκόνα, ἔπλασῶν ἑδὲ γραφῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων, ὡς πρὸς τὰς ἐκείνων κανόνας ἀπευθῆναι τὸ ἄγαλμα, καὶ δεῖξαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν πλαστικὴν κατεσκευασμένον.

Καὶ δὴ πεποιήσθω. αὐδήσασα μὲν τὰ πρῶτον, καὶ λίγεια, καὶ τὸ γλυκίων μέλιτος ἀπὸ τῆς γλώττης, περὶ αὐτῆς μᾶλλον ἢ περὶ τῆ Πυλίας γέροντος ἐκείνης, ὃ Ὅμηρος ἂν εἴρηκε. πᾶς δὲ ὁ τόνος τῆ φθέγματος, οἷος ἀπαλνώτατος, ἔτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἡμέσθαι, ἔτε πάνυ λεπτὸς, ὡς θηλύτατός τε εἶναι, καὶ κομ-

δῃ

est id laudare, quod in omnium oculos incurrit, et ea quae videri non possunt sermone declarare. Et videor mihi adiutoribus ipse etiam opus habere ad hanc imaginem, non statuariis solis, neque pictoribus, sed philosophis etiam, ut ad regulas exigere possim signum, et ostendere anti-qua illud arte perfectum.

13. Quin iam fiat! Eloquent primum et arguta: atque illud, *Dulcior a lingua fauis*, de ipsa potius, quam de Pyllo illo sene, Homerus dixisset. Omnis autem tonus vocis ut qui molli-ssimus, neque gravis, qui cum virili conueniat, neque tenuis omnino, qui et nimis muliebris sit,

δῆ' ἔκλυτος, ἀλλ' οἷος γένοιτ' ἂν παιδί μήπω
 ἠβάσκοντι, ἡδύς, καὶ προσηγής καὶ πρῶως πα-
 ραβυόμενος ἐς τὴν ἀκοήν, ὡς καὶ παυσαμένης ἐναι-
 λον εἶναι τὴν βοήν, καὶ τι λείψανον ἐνδιατρίβειν
 καὶ περιβομβεῖν τὰ ὦτα, καθάπερ ἡχώ τινα
 παρατείνεσαν τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἰχνη τῶν λό-
 γων μελιχρὰ ἄττα, καὶ πειθᾶς μεσὰ ἐπὶ τῆς
 ψυχῆς ἀπολιμπάνεσαν. ὁπόταν δὲ καὶ τὸ κα-
 λὸν ἐκείνο ἄδῃ, καὶ μάλις αὖ πρὸς πῆν κιθάραν
 τότε δὴ τότε, ὥρα μὲν σιωπᾶν ταῦτα ἀλκυόσι
 καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμμεσα γὰρ ὡς
 πρὸς ἐκείνην ἅπαντα· καὶ τὴν Πανδίουτος εἴπῃς
 ἰδιῶτις καὶ κείνη, καὶ ἄτεχνος, εἰ καὶ πολυηχεᾶ
 τὴν Φωνὴν ἀφίησιν.

Ὁς-

fit, et omnino fractus; sed qualis fuerit pueri
 nondum pubescentis, suavis, et blandus, et pla-
 cide in aurem se penetrans, adeo ut etiam cum
 defuit, resonent adhuc verba, et reliquiae quae-
 dam intus maneant, circumsonetque aures velut
 echo quaedam, producat auditum, et vestigia
 verborum mellita quaedam, atque persuasionis
 plena in animo relinquit. Cum vero etiam
 pulchrum illud canit, et maxime ad citharam,
 tum enim vero tacere *propter* ea decet halcyones,
 et cicadas, et cygnos: imperita enim cantus, ad
 illam si comparentur, *istaec* omnia. Et si Pan-
 dionis *filiam* nomines, ignara etiam illa, et ru-
 dis, etsi multipliciter sonoram vocem emittat.

Ὁρφεὺς δὲ καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐπαγωγάται
 τει ἐγένοντο τῶν ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ αἴψυχα
 ἐπικαλέσασθαι πρὸς τὸ μέλος, αὐτοὶ ἂν, οἷμα,
 εἴ γε ἤκυσαν, καταλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας,
 παρεστῆκεσαν σιωπῇ, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς
 τε ἀρμονίας τὸ ἀκριβέστατον διαφυλάττεν, ὡς
 μὴ παραβαίνειν τι τῆ ῥυθμῆς, ἀλλ' εὐκαίρῳ τῇ
 ᾄσει, καὶ θέσει διαμεμετρηθῆναι τὸ ᾄσμα, καὶ
 συνῶδον εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ
 ᾄσῳ τῇ τὸ πλήκτρον, καὶ τὸ εὐαφές τῶν δακ-
 τυλῶν, καὶ τὸ εὐκαμπές τῶν μελῶν, πόθεν
 ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ Θρακί ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀνὰ
 τὴν Κιθαριῶνα μεταξὺ βεβηκόεντι, καὶ κιθαρί-
 ζειν μελετῶντι; ὥς ἦν ποτε, ὦ Λυκίε, καὶ
 ἀδᾶ-

14. Orpheus autem et Amphion, qui vel ma-
 xime demulcendis auditoribus valebant, ut ina-
 nimata etiam ad suum cantum allicerent, ipsi,
 puto, si audirent, relictis citharis adstarent si-
 lentio audientes. Servare etenim exquisitissima
 ratione harmoniam, ne quid rhythmum egredia-
 tur, sed sublatione tempestiva ac positione dimen-
 sum habere cantum, et consonare citharam, et
 eadem tempora linguam plectrumque custodire,
 et faciles digitorum tactus, et molles membrorum
 flexus, unde haec contigissent isti Thraci, et illi
 alteri per Cithaeronem inter boum curam medi-
 tanti citharam. Itaque si quando, Lycone, etiam
 canen-

ἡ δέ σης αὐτῆς ἀκέσῃ, ἐκείτι τὸ τῶν Γοργόνων
μόνον ἔση παπονθῶς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενό-
μενος, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Σειρήνων εἶσῃ, ὁποῖόν
τι ἦν. παρεξήξῃ γάρ, εὖ οἶδ' ὅτι, κεκλημένος,
πατρίδος καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος· καὶ ἦν κη-
ρῷ ἐπιφράξῃ τὰ ὦτα, καὶ διὰ τῆς κηρᾶς διαδύ-
σεται σοι τὸ μέλος. τοιᾶτόν τι ἀκασμά ἐσι
Τερψιχόρης τινός, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιό-
πης αὐτῆς παιδεύμα, μυρία τὰ θέληττα, καὶ
παντοῖα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἐνὶ τε λόγῳ συνελών,
φαίην ἄν, τοιαύτης μοι τῆς ὁδῆς ἀκέσσω νόμους,
οἷαν εἰκὸς εἶναι τὴν διὰ τοιᾶτων χειλῶν, δι' ἐ-
κείνων δὲ τῶν ὀδόντων ἐξῆσαν. εἴωρα καὶ δὲ καὶ
αὐτὸς, ἦν Φημι, ὥς κη ἀκηκοέναι νόμιζε.

Τὸ

canentem illam audieris, non iam illud solum,
quod a Gorgonibus solet, tibi usu veniet, ut
lapis fias ex homine; sed etiam quid fuerit illud,
quod de Sirenibus narratur, intelliges. Adsta-
bis enim, bene novi, delinitus, patriae obli-
tus et familiae. Et licet cera obturaueris aures,
etiam per ceram penetrabit tibi cantus; talis au-
ditio est Terpsichorae cuiusdam, aut Melpome-
nes, aut ipsius Calliopes e disciplina, sexcentas
omnis generis complexa illecebras. Vno verbo
comprehendens dixerim, eum mihi cantum au-
dire te puta, qualem esse conuenit, qui per la-
bra talia, per illos dentes egrediatur. Vidisti autem
ipse, quam dico: itaque puta te etiam audisse.

15. Ac

Τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς τῷτο τῆς Φωνῆς, καὶ κατὰ
 θαρῶς Ἰωνικόν, καὶ ὅτι ὁμιλῶσαι σωμύλη, καὶ
 πολὺ τῶν Ἀττικῶν χαρίτων ἔχουσα, εἰδὲ θαυ-
 μάξεν ἄξιον· πατριον γὰρ αὐτῇ, καὶ προγονι-
 κόν, εἰδὲ ἄλλως ἐχρῆν, μετέχουσαν τῶν Ἀθη-
 ναίων κατὰ τὴν ἀπομίαν. εἰδὲ γὰρ εἰδὲ ἐκεῖνα
 θαυμάσαιμ' ἂν, εἰ καὶ ποιῆσαι χάρει, καὶ τὰ
 πολλὰ παύτῃ ὁμιλεῖ, τῇ Ὀμήρῃ πολίτις ἔσαι
 μία μὲν δὴ σοι, ὦ Λυκίῃ, καλλιφωνίας αὐτῇ,
 καὶ ὠδῆς εἰκόν, ὡς ἂν τις ἐπὶ τὸ ἐλαττον εἰκά-
 σεις. σκόπει δὲ δὴ καὶ τὰς ἄλλας, ἃ γὰρ μίαν
 ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεῖς ἐπιδείξαι διέ-
 γνώσκῃ, ἥττον γὰρ τῷτο, καὶ γραφικῶς συντε-
 λεσθέν.

15. Accuratus enim ille sermo, et Ionica pu-
 ritas, et quod arguta in consuetudine loquendi,
 et multum Gratiarum Atticarum habet, neque
 admiratione dignum, cum patrium hoc illi sit,
 et ab ipsis tractum maioribus. Neque aliter eam
 oportebat, quae ipso coloniae iure, Atticae ci-
 vitatis sit particeps. Neque vero illud admiratus
 fuexim, si poësi etiam gaudet, et multum in ea
 versatur, quae Homeri cuius sit. Nimirum haec
 una tibi, Lycine, pulchri sermonis illius et can-
 tus imago, prout possit eam aliquis in deterius
 effingere. Sed vide etiam reliquas. Neque enim
 unam uti tu e multis compositam ostendere decre-
 vi. Minus enim hoc fuerit, etiam propria picto-
 ris

λεοφάν, κάλλη τοσαύτα, καὶ πολυειδές τι ἐκ
πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνθαμιλλώμενον,
ἀλλ' αἶ πάσαι τῆς ψυχῆς ἀρεταί, καθ' ἑκάστην
εἰκὼν μία γεγράφεται, πρὸς τὸ ἀρχέτυπον με-
μιμημένη. ΛΤΚ. Ἑορτήν, ὦ Πολύστρατε, καὶ
πανδαισίαν ἐπαγγέλλεις. ἔοικας δ' ἂν λῶϊον ὡς
ἀληθῶς ἀποδώσειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρεῖ
δ' ἔν, ὡς ἐκ ἔσιν ὃ, τι ἂν ἄλλο ποιήσας, μάλ-
λον χάρισαιό μοι.

ΠΟΛ. Οὐκ ἔν ἐπεὶ δὴ πάντων καλῶν παιδείαν
ἡγεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ μάλιστα τέτων, ὅποσα
μελετητὰ, Φέρε καὶ ταύτην ἥδη συνησώμεθα,
ποικίλην μέντοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μηδὲν αὖ
τά

ris arte si perficiatur, tot pulchri species, et mul-
tiforme quiddam ex pluribus elaborare, quod
secum ipsum tamen pugnet. Sed omnes animae
virtutes, imagine sibi sua pingentur singulae, ad
ipsum animate exemplum imitando expressa.
LYC. Diem festum, Polystrate, et publicum
epulum promittis. Videris re vera meliorem mi-
hi mensuram redditurus. Admetire ergo: neque
enim est in quo maiorem a me gratiam inire
possis.

16. POL. Quandoquidem igitur pulchrarum
rerum omnium principem esse eruditionem ne-
cesse est, earum praesertim, quae meditatione
constant; age hanc quoque iam constituamus,
variā quidem et multiformem, ut neque hac
parte

τὰ τῷτο ἀπολιποίμεθα τῆς σῆς πλαστικῆς. καὶ
 δὴ γεγράφθω πάντα συλλήβδην τὰ ἐκ τοῦ
 Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχοντα, ἔχ. ὥσπερ ἡ Κλειώ,
 καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι,
 ἐν τι ἐκάσῃ ἐπισημμένη, ἀλλὰ πασῶν, καὶ προσ-
 ἐτι τὰ Ἑρμῆ καὶ Ἀπόλλωνος. ὅποσα γὰρ ἡ
 ποιητὰι μέτροις διακοσμήσαντες, ἐξηγητόχασιν,
 ἢ συγγραφεῖς ἰσορήκασιν, ἢ Φιλόσοφοι παρη-
 νέκασιν, πᾶσι τῷτοις ἢ εἰκῶν κεκοσμήσθω· ἐκ
 ἄχρι τῷ ἐπιμεχεῖσθαι μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος
 δευσοποιοῖς τισι Φαρμάκοις 4) ἐς κόρον κατα-
 βαφεῖ-

parte tua illa fingendi arte inferiores sumus. Pin-
 gatur ergo ita, vt vniuersim omnia de Helicone
 bona habeat, non tanquam Clio, aut Polymnia,
 aut Calliope, aut reliquae, vnum quiddam vna-
 quaeque sciens, sed quae sunt omnium; et insu-
 per Mercurii, atque Apollinis *munera*. Quae-
 cumque enim vel poëtae versibus ornata protule-
 re, aut retulerunt historici, aut philosophi ad-
 monuerunt, omnibus illis exornata imago esto,
 non vt colorem tantum traxerit, sed vt alte de-
 scendentibus medicamentis ad saturitatem imbuta
 sit.

4. Δευσοποιοῖς τισι Φαρμάκοις] Quae sint
 δευσοποιὰ Φάρμακα, forte intelligi melius
 poterit, si quis conferat locum e Ciceronis
 Hortensio a Nonio seruatum 4, 405. *Vt ii,
 qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius
 lanam medicamentis quibusdam, etc. Plura
 de*

βαφείσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ἀρχέτυπον ἐπιδείξαι ταύτης δυναίμην τῆς γραφῆς. ἔ γάρ ἐσθ' ὅ, τι τριῖτον ἐν τοῖς πάλοι, παιδείας πέρι μνημονεύεται, πλὴν ἄλλὰ εἴ γε δοκεῖ, ἀνακείσθω καὶ αὕτη· ἔ μισμπτὴ γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. ΛΥΚ. Καλλίστη μὲν, ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη.

ΠΟΛ. Μετὰ δὲ ταύτην, ἡ τῆς σοφίας καὶ συνέσεως εἰκὼν γραπτέα. δέξοι δὲ ἡμῖν ἐνταῦθα πολλῶν τῶν παραδειγμάτων, ἀρχαίων τῶν πλείων, ἐνὸς μὲν καὶ αὐτῷ Ἰωνικῷ. γραφεῖς δὲ, καὶ δημιουργοὶ αὐτῶν, Αἰσχίνης Σωκράτης ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκράτης, μιμηλώτατοι τεχνι-

fit. Atque ignoscendum mihi erat, si exemplum viuum ostendere huius picturae non possem. Neque enim tale inter antiquos, quantum ad doctrinam, memoratur. Verum, si videtur, ponatur haec etiam *imago*. Neque enim, puto, est reprehendenda. LYC. Pulcherrima quidem; Polystrate, et lineis omnibus absoluta.

17. POL. Posthaec vero sapientiae, et prudentiae pingenda imago est. Opus autem nobis hic erit exemplis pluribus, antiquis plerisque, vno quidem et ipso Ionico, pictores autem et opifices illius Aeschines Socratis sodalis, et ipse Socrates,

imitan-

de hoc argumento diximus ad Quinct. 12,

10, 75. *Gesner.*

τεχνιτῶν ἀπάντων, ὅσω καὶ μετ' ἔρωτος ἔγρα-
 φον. τὴν δὲ ἐκ τῆς Μιλήτης ἐκείνην Ἀσπασίαν,
 ἥ καὶ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιώτατος καὶ αὐτὸς
 συνῆν, ἔ Φαῦλον συνέσεως παράδειγμα προθέ-
 μενον, ὅποσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύ-
 τητος ἐς τὰ πολιτικά, καὶ ἀγχινοίας, καὶ δρι-
 μύτητος ἐκείνη προσῆν, τῷτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμε-
 τέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ σάθμῃ.
 πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐγγρά-
 πτο, αὕτη δὲ κολοσσιαία τὸ μέγεθός ἐστι. ΛΤΚ.
 Πῶς τῷτο Φῆς; ΠΟΛ. Ὅτι, ὦ Λυκίνε, ἐκ
 ἰσομεγέθεις εἶναι φημι τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ἔ-
 στας· ἔ γὰρ ἴση ἔδὲ ἐγγὺς Ἀθηναίων ἢ τότε πο-
 λιτεία,

imitandi inter artifices omnes peritissimi, in quan-
 tum etiam cum amore piugebant. Nempe illam
 ex Mileto Aspasiā, quicum Olympius ille, ad-
 miratione ipse quoque dignissimus, vivebat, non
 malum prudentiae exemplum proponamus, et
 quantum in illa rerum peritiae, et acuminis circa
 civilia negotia, et celeritatis in cogitando, et acri-
 moniae fuit, illud omne in nostram imaginem
 accurata regula transferamus: nisi quatenus illa
 quidem in parua *quasi* tabella picta erat, haec au-
 tem Colossaea magnitudine est. LYC. Quorsum
 illud dicis? POL. Quod nego, Lycine, aequali
 magnitudine esse imagines, similes cum sint.
 Neque enim par est, ac ne prope quidem, Athe-
 nien-

λιτεία, καὶ ἡ παρ᾽ ἑαυτῶν Ῥωμαίων δύναμις.
ὥς εἰ καὶ τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ με-
γέθει γε ἀμείνων αὕτη, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτάτῃ
σπίνακος καταγεγραμμένη.

Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον παράδειγμα, Θεανώ
τε ἐκείνη, καὶ ἡ Λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτί-
μα ἐπὶ ταύταις. ἡ μὲν τὸ μεγαλύνει, ἡ Θεα-
νῶ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφὴν· ἡ Σαπφώ
δὲ, τὸ γλαφυρὸν τῆς προαιρέσεως. τῇ Διοτί-
μα δὲ, ἔχῃ ἃ Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτὴν, εἰ-
κῆα ἕξαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σύνεσίν τε
καὶ συμβελίαν. τοιαύτη σοὶ καὶ αὕτη, Λυκίῃε,
ἀνακρίσθω ἡ εἰκὼν.

ΛΥΚ.

nienſium quae tum erat reſpublica, praefenti Ro-
manorum potentiae. Itaque licet, quantum ad
ſimilitudinem, eadem ſit, tamen magnitudine
haec praefantior, tanquam in tabula latiore de-
picta.

18. Alterum vero ac tertium exemplum, Thea-
no illa, et Lesbia poëtria, et ſuper illas Diotima.
Ac Theano quidem magnitudinem ſenſuum con-
ferat ad picturam; Sappho autem vitae elegan-
tiam: Diotimae vero non iis ſolum, propter
quae Socrates illam laudauit, ſimilis erit, ſed re-
liqua etiam prudentia et conſilio. Talis tibi haec
etiam imago, Lycine, propoſita ſit.

Luc. Op. T. V.

L

19. LYC.

ΛΥΚ. Νῆ Δί', ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιος ἔ-
 σα. σὺ δὲ ἄλλας γράφε, τὰς τῆς χρηστότητος,
 ὦ ἑταῖρε, καὶ Φιλανθρωπίας, ἢ τὸ ἡμέρον ἐμ-
 φανίζει τῷ τρόπῳ, καὶ πρὸς τὰς δεομένας προσ-
 ηνές. ΠΟΛ. Εἰκάσθω ἐν καὶ αὐτῇ Θεανοῖ τε
 ἐκείνῃ τῇ Ἀντήνορος, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ τῇ θυ-
 γατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάα, καὶ εἴ τις ἄλλη ἐν
 μεγέθει πραγμάτων ἐσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην.

Ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην, ἢ τῆς σωφροσύνης αὐ-
 τῆς γεγράφθω, καὶ τῆς πρὸς τὸν συνόντα εὐ-
 νοίας, ὡς κατὰ τὴν τῇ Ἰαρίε μάλιστα εἶναι τὴν
 σώφρονα καὶ τὴν περίφρονα, ὑπὸ τῷ Ὅμηρου
 γεγραμμένην (τοιαύτην γὰρ τὴν τῆς Πηνελόπης
 εἰκόνα ἔγραψεν) ἢ καὶ, νῆ Δία, κατὰ τὴν ὁμώ-
 νυμον

19. LYC. Admirabilis profecto. Tu vero alias
 iam pinge, benignitatis, amice, et humanitatis,
 quae mansuetum ingenium declaret, et propi-
 tium aduersus indigentes animum. POL. Simi-
 lis ergo ipsa quoque reddatur, cum Theano illi
 Antenoris uxori, tum Aretae et eius filiae Nau-
 ficaae, et si qua alia in magnis rebus moderate
 fortunam habuit.

20. Deinceps vero post hanc, ipsius modestiae
 pingatur, et ad virum beniuolentiae *imago*, ita
 ut Icarii filiae maxime similis sit, modestae illi et
 prudenti ab Homero depictae (talem enim Pene-
 lopes imaginem ille pinxit) aut etiam, medius
 fidius,

νυμον αὐτῆς τὴν τ᾽ Ἀβραδάτα, ἥς μικρὸν ἔμ-
προσθεν ἐμνημονεύσαμεν. ΛΥΚ. Παγκάλην καὶ
ταύτην, ὧ Πολύστρατε, ἀπειργάσω, καὶ σχε-
δὸν ἤδη τέλος σοι ἔχουσιν αἱ εἰκόνες· ἅπασαν
γὰρ ἐπελήλυθας τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινῶν.

ΠΟΛ. Οὐχ ἅπασαν· ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῶν
ἐπαινῶν περιλείπεται. λέγω δὲ τὸ ἐν τηλικύ-
τῳ ὄγκῳ γενομένην αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῇ
εὐπραξίᾳ περιβάλλεσθαι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώ-
πινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πιστεύσασαν τῇ τύχῃ·
Φυλάττειν δὲ ἐπὶ τᾷ ἰσοπέδῳ ἑαυτὴν, μηδὲν
ἀπειρόκαλον ἢ φορτικὸν φρονᾶσαν, καὶ τοῖς
προσιῶσι δημοτικῶς τε καὶ ἐκ τᾷ ὁμοίᾳ προσ-
φέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις καὶ φιλοφροσύνας φι-
λοφρο-

fidius, illi cognomini huius, Abradatae coniu-
gi, cuius paullo ante mentionem fecimus. LYC.
Pulchram undique hanc etiam fecisti, Polystrate.
Et prope iam finem tibi habent imagines, totum
enim animum persecutus es, per partes illam
laudando.

21. POL. Non omnem. Adhuc enim maxi-
ma laudum supersunt. Illud dico, quod in tanto
fastigio constituta, neque felicitate illa inflatur,
neque supra humanam mensuram effertur fortu-
nae fiducia, sed in eodem se plano continet, ni-
hil ineptum aut insolens sapit, et adeuntes ciui-
liter atque aequaliter tractat, et in prensationibus
salutationibusque praestat humanitatem. Quae

λοφρονεῖσθαι, τοσάτῳ ἡδίῃς τοῖς προσομιλῶ-
 σιν, ὅσω καὶ παρὰ μείζονος ὁμως γενόμεναι οὐ-
 δὲν τραγικὸν ἐμφαίνουσιν· ὥς ὅποσοι τῷ μέγα
 δύνασθαι μὴ πρὸς ὑπεροψίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐ-
 ποιῶν ἐχρήσαντο, ἔτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῶν
 παρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ὠφθησαν.
 καὶ μόνοι ἂν ἔτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον δια-
 φύγοιεν. εἰς γὰρ ἂν φθονήσεις τῷ ὑπερέ-
 χοντι, ἢν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν
 αὐτὸν ὀρεῖ, καὶ μὴ κατὰ τὴν Ὀμήρου Ἀθηνεῖ-
 νην ἐπ' ἀνδρῶν κράατα βεβηκότα, καὶ τὸ ὑπο-
 δεέστερον πατέντα· ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώ-
 ρας πάσχουσιν ἀπειροκαλία τῆς τύχης· ἐπει-
 δὲν αὐτὰς ἢ τύχῃ μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσαντας,
 ἄφνω

quidem tanto sunt his, qui cum illa versantur,
 iucundiora, quo maior est, a qua proficiuntur,
 nec tamen *fastum* tragicum prae se ferunt. Adeo
 qui magnis opibus non ad superbiam utuntur,
 sed ad beneficentiam, iidem etiam maxime digni
 bonis a fortuna datis videntur. Ac soli isti inui-
 diam effugerint merito: neque enim *temere* quis-
 quam eminenti inuideat, si moderate illum uti
 videat felicitate, nec ad instar Homericæ illius
 Ates per capita hominum ingredi, et conculcare
 quidquid est imbecillius: quale quid humilis ani-
 mi hominibus, imperitia quadam fortunæ, usu
 venit. Cum fortuna illos, nihil tale sperantes,
 subito

ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πτηνόν τι, καὶ μεταρσιὸν
 ἔχημα, ἔ μένουσιν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων, οὐδ'
 ἀφορῶσι κάτω, ἀλλ' αἰεὶ πρὸς τὰ ἄναντες βιά-
 ζονται. τοιγαρὲν ὥσπερ ὁ Ἰκαρος, ταμέντος
 αὐτοῖς τάχις αὖ κηρῶ, καὶ τῶν πτερῶν πε-
 ριέρυσσάντων, γάλῳτα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν
 εἰς πελάγη καὶ κλυδωνὰ ἀμπίπτοντες. ὅσοι δὲ
 κατὰ τὸν Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς,
 καὶ μὴ πάνυ ἐπήρθησαν, εἰδότες ὅτι ἐκ κηρῶ ἦν
 αὐτοῖς πεποιημένα· ἐταμιεύσαντο δὲ πρὸς τὰ
 ἀνθρώπειον τὴν Φορὰν, καὶ ἡγάπησαν ὑψηλό-
 τεροι μόνου τῶν κυμάτων ἐνεχθέντες, ὥς μὲν-
 τοι νοτίζεσθαι αὐτοῖς αἰεὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ
 παρέχεν αὐτὰ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, ἅτοι δὲ ἀσφα-
 λῶς τε ἅμα καὶ σωφρονῶς διέπτησαν· ὅπερ
 καὶ ταύτην ἂν τις μάλιστα ἐπαινέσειε. τοιγαρ-
 ῶν

subito in alatum et sublimem currum sustulit,
 non manent in statu, nec deorsum respiciunt,
 sed ardua semper vrguent. Itaque velut ille Ica-
 rus, liquefacta iis subito cera, defluentibusque
 alis, risum debent, praecipites in mare et fluctus
 delapsi. Qui vero Daedali exemplo alis vsi, nec
 nimium tolluntur, memores de cera esse factos;
 sed humanitus dispensant volatum, et satis ha-
 bent tantum supra fluctus ferri, vt tamen semper
 adspergine madescant alae, nec vni eas soli prae-
 beant: hi vero secure simul et prudenter trans-
 volant. Quod quidem in hac vel maxime laudet

ἐν καὶ ἄξιον παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν
καρπὸν, εὐχομένους ταῦτά τε αὐτῇ παραμεῖναι
τὰ πτερὰ, καὶ ἐπὶ πλείων ἐπιρροῇν τὰγαθὰ.

ΛΥΚ. Καὶ ἔτως, ὦ Πολύστρατε, γιγνέσθω.
ἄξια γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη
καλὴ ἔσα, καλλίω δὲ καὶ ἐρασμιωτέραν ὑπ' αὐ-
τῶν τὴν ψυχὴν σκέπασα. ἔπρεπε δὲ καὶ βασι-
λεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῷ καὶ ἡμέρῳ ὄντι, καὶ τῷ-
το μετὰ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ὅποσα ἐστὶν αὐτῷ,
εὐδαιμονῆται, αἷς ἐπ' αὐτῷ καὶ Φύσιν τοιαύτην,
καὶ συνῆσαν αὐτῷ ποθεῖν αὐτόν. τὲ γὰρ μικρὸν
τῷτο εὐδαιμόνημα γυνή, περὶ ἧς ἂν τις εὐλό-
γως τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο εἴποι, χρυσαῖη μὲν αὐ-
τῇ Ἀφροδίτῃ ἀρίζεν τὸ κάλλος, ἔργα δὲ
αὐτὴν

aliquis. Quare etiam dignum ab omnibus fru-
ctum capit, optantibus, cum perpetuo eas illi
alas manere, tum plura subinde bona adfluere.

22. LYC. Et ita fiat, Polystrate. Digna enim;
quippe quae non corpore modo, vt Helena ista
pulchra sit: sed pulchriorem et amabiliorem sub
istis mentem tegat. Decebat vero etiam, ma-
gnum Imperatorem, bonus adeo et placidus qui
sit, hoc etiam cum aliis, quae sunt ipsi, bonis
beatum esse, vt sub illius imperio et nasceretur
talis femina, et iuncta illi ipsum amaret. Ne-
que enim paruum felicitatis argumentum mulier,
de qua cum ratione aliquis Homericum illud di-
cat: cum aurea illam Venere de forma contendere,
opera

αὐτὴν Ἀθηναίη ἰσοΦαρίζειν. γυναικῶν γὰρ συν-
όλως ἂν τις παραβληθεῖη αὐτῇ, ἢ δέμας,
ἢ δὲ Φυὴν, Φησιν Ὀμηρος, ἢ τ' ἄρ' Φρένας, ἢ
τε τι ἔργα.

ΠΟΛ. Ἀληθῆ Φῆς, ὦ Λυκίῃνε, ὥς εἰ δο-
κεῖ, ἀναμύξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἦν τε σὺ ἑ-
πλάσας, τὴν τῷ σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τῆς ψυ-
χῆς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἀπασῶν συνθέντες,
βιβλίον καταθέμενοι, παρέχωμεν ἅπασι θαυ-
μάζειν, τοῖς γε νῦν ἔσι, καὶ τοῖς ἐν ὑσέρῳ ἔσο-
μένοις. μονιμωτέρᾳ γὰρ τῶν Ἀπελλῶ, καὶ Παρ-
ράσιᾳ, καὶ Πολυγνώτῃ γένοιτ' ἂν, καὶ αὐτὴ ἐκεί-
νῃ παρὰ πολὺ τῶν τοιούτων κεχαρισμένη, ὅσω
μὴ ξύλα, καὶ κηρὲ καὶ χρωμάτων πεποιήται,
ἀλλὰ

*opera autem illam aequiparare Minervae. Mulie-
rum enim in uniuersum nulla ei comparetur.
Non membra, ut Homerus ait, aut instar, non
μεντερον aut denique facta.*

23. POL. Vera dicis, Lycine. Quare, si vi-
detur, permistis iam imaginibus, tum ea quam
tu finxisti corporis, tum quas ego pinxi animae,
vnam ex omnibus compositam, hunc ipsum libel-
lum proponamus, admirandamque exhibeamus
tam his qui nunc sunt, tum qui erunt in poste-
rum. Durabilior enim Apellis et Parrhasii et Po-
lygnoti tabulis fuerit, cum ipsa quoque gratiae
prae talibus multum habeat, quatenus non e li-
gno aut cera, et pigmentis facta est, sed adspi-

ἀλλὰ ταῖς παρὰ Μισθῶν ἐπινοίαις εἰκασαί, ἥπερ ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἂν, σώματος κάλλος καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίσασα.

ratio a musis commento efficta, quae quidem accuratissima imago fuerit, quippe quae pulchritudinem corporis atque animae virtutem simul declaret.

Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων.

Πολύστρατος καὶ Λυκῖνος.

ΠΟΛ. **Ε**γὼ σοι, ὦ Λυκῖνε, Φησὶν ἡ γυνὴ τὰ μὲν ἄλλα πολλὴν ἐνεῖδον τὴν εὐνοίαν πρὸς ἐμέ, καὶ τιμὴν ἐκ τῆς συγγραμματος. οὐ γὰρ ἂν ἔτῳς ὑπερεπῆναι τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας συνεγράφετο. τὸ δὲ ἐμὸν ὡς ἂν εἰδῇς τοῖόν

Pro imaginibus.

Polystratus et Lycinus.

POL. **M**agnam equidem, Lycine, sic ait mulier, tuam perspexi in me benevolentiam ex tuo scripto et honoris significationem. Neque enim adeo supra modum quisquam laudauerit, nisi scribat cum benevolentia. Me autem

δέ εἰν· ἔδὲ ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς τὸν τρόπον, ἀλλὰ μοι δοκῶσιν οἱ τοιᾶτοι γήγνηται εἶναι, καὶ ἦκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ἐν δὲ τοῖς ἐπαῖνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με, φορτικὰς καὶ ὑπερμέτρως ποιῶμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγα δεῖν ἐπιφράττωμαι τὰ ὦτα, καὶ τὸ πρῶγμα χλευή μᾶλλον ἢ ἐπαινῶ εἰκέναι μοι δοκεῖ.

Μέχρι γὰρ τῆδε οἱ ἔπαναι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον ἂν ὁ ἐπανέμενος γνωρίζῃ ἑκάστων τῶν λεγομένων προσὸν ἑαυτῷ. τὸ δὲ ὑπὲρ τῆτο, ἀλλότριον ἤδη, καὶ κολακεία σαφής. καίτοι πολλοὺς οἶδα, ἔφη, χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν καὶ ἂ μὴ ἔχουσι προσάπτοι τῷ λόγῳ.

tem vt noris, talis sum. Neque alias gaudeo his, qui adulatorios mores habent; sed videntur mihi tales impostores esse, et ingenio minime liberali: maximo vero in laudibus, si quis me laudet vehementer nimis, et ultra modum, excedens vera, erubesco et tantum non obturo aures: eaque res irrisioni potius quam laudi similis mihi videtur.

2. In tantum enim tolerabiles sunt laudes, quatenus agnoscit qui laudatur, inesse sibi, quae dicuntur, singula. Quod autem ultra est, iam alienum est, et manifesta assentatio. Quamquam multos, inquit, gaudere noui, si quis in eorum laudibus ea etiam, quae non habent, ora-

γινῶσκειν οἷον, εἰ γέροντας ὄντας εὐδαιμονίζουσι τῆς
 ἀκμῆς, ἢ ἀμόρφοις ἔσι τὸ Νιρέως κάλλος ἢ τὸ
 Φάωνος περιδείη. οἷονταί γάρ ὑπὸ τῶν ἐπαι-
 νῶν ἀλλαγήσεσθαι σφίσι καὶ τὰς μορφάς, καὶ
 αὐτοὶ ἀνηβήσιν αὐτίς, ὥσπερ ὁ Πελίας ἔστο.

Τὸ δὲ ἔχ' ἄτως ἔχει, πολλὰ γὰρ ἂν ὁ ἐπαι-
 νος ἦν τίμιος, εἴ τι καὶ ἔργον αὐτῷ ἀπολαῦσαι
 δυνατόν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς. νῦν δὲ
 ὁμοίον μοι δοκᾷσιν, ἔφη, πάσχειν, ὥσπερ ἂν
 εἴ τιμι ἀμόρφῳ προσωπεῖον εὐμόρφον ἐπιδείη
 τις Φέρων, ὃ δὲ μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοίη,
 καὶ ταῦτα περιαιρετῷ ὄντι, καὶ ὑπὸ τῆς τυχόν-
 τος συντρίβῃναι δυναμένῳ ὅτε καὶ γελοιότερος
 αὖ

tionī adiungat: verbi causa, si senes ob ipsum
 maturae aetatis robur beatos praedicet, aut de-
 formibus Nirei pulchritudinem aut Phaonis cir-
 cumponat. Putant enim a laudibus formas quo-
 que sibi mutatum iri, et futurum ut iuvenescent
 denuo, velut sperabat Pelias.

3. At hoc non ita se habet. Quantiuis enim
 pretii esset praedicatio, si rem ipsam quoque et
substantiam illius percipere ex tali excessu liceret.
 Iam vero idem vltu illis, inquit, venire mihi
 videtur, ac si deformi homini personam formo-
 sam aliquis imponat, isque pulchritudine illa su-
 perbiat, idque cum ea auferri facile, et ab vno-
 quoque conteri possit, quo facto magis etiam
 fiat

αὐν γένοιτο, αὐτὸπρὸς ὧπος φάνεις, οἷος ὢν
 ὑφ' οἷω κέκρυπτο· ἢ καὶ, νῆ Δί', εἴ τις ὑπο-
 δησάμενος κοδόρνυς, μικρὸς αὐτὸς ὢν, ἐρίξοι
 περὶ μεγέθους τοῖς ἀπὸ ἰσοπέδεσσι ὄλω πῆχει ὑπερ-
 ἔχουσιν. ἐμέμνητο γὰρ καὶ τοιοῦτε τινός.

Ἐφη γυναῖκά τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν
 ἄλλα καλὴν καὶ κόσμιαν, μικρὰν δὲ, καὶ πολὺ
 τῷ συμμέτρῳ ἀποδέεσαν, ἐπαινέεισθαι πρὸς τι-
 νος ποιητῶν ἐν ἄσματι τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι καλὴ
 τε καὶ μεγάλη ᾔν' αἰγείρω δ' αὐτῆς εἰκάξεν ἐκεί-
 νος τὸ εὐμηκές τε καὶ ὄρεθιον· τὴν μὲν δὲ γάν-
 νυσθαι τῷ ἐπαίνῳ, καθάπερ αἰξανομένην πρὸς
 τὸ μέλος, καὶ τὴν χεῖρα ἐπιστρίβειν· τὸν ποιητὴν
 τε

fiat ridiculus, cum sua ipsius facie conspiciendus,
 et qualis sit, et qua re conditus latuerit, appa-
 reat. Aut etiam, ita me Iupiter, si quis parvus
 cothurnis subligatis de magnitudine contendat,
 cum hisce qui tota vlna ab aequo solo *super ipsum*
 emineant. Talis enim facti meminerat.

4. Dicebat mulierem quandam nobilem, pul-
 chram de caetero et decentem, sed parvam ean-
 dem, et multum a iusta statura deficientem, lau-
 datam a poëta in carmine, cum propter caetera,
 tum etiam quod pulchra et magna esset, qui
 populo arbori compararet proceram illius erectam-
 que staturam. Atque illam quidem gestire ad
 laudem, quasi ad carminis mensuram cresceret,
 et manum mouere: poëtam vero saepe idem ca-
 nere,

τε παλλάμεις τὸ αὐτὸ ᾄδειν, ὁρῶντα οἷς ἤδοιτο
ἐπαινεμένη, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων τινὰ προσ-
κύψαντα πρὸς τὸ ἔς εἰπεῖν αὐτῷ, Πέπαυσο,
ὦ ἔστος, μὴ καὶ ἀναστῆναι ποιήσης τὴν γυναῖκα.

Παραπλήσιον δὲ, καὶ μακρῷ τῷτε γελοιότε-
ρον Στρατονίκην ποιῆσαι, τὴν Σελεύκῃ γυναῖκα.
τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶνα προθεῖναι αὐτὴν περὶ
ταλάντε, ὅσις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσαι αὐτῆς τὴν
κόμην. καίτοι Φαλακρὰ ἐτύγχανεν ἔσα, καὶ
ἐδὲ ὅσας ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχασα, καὶ
ὅμως ἔτω διακεμήνη τὴν κεφαλὴν, ἀπάντων
εἰδόντων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τῷτο ἐπεπόνθει,
ἦκε, τῶν καταράτων ποιητῶν, ὑακινθίνας τὰς
τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ ἄλλες τινὰς πλο-
κίμας

nere, videntem nimirum quantum laudibus de-
lectaretur; donec tandem praesentium aliquis ad
aurem illius inclinatus diceret, *Desine quaeso, ne
facias, ut surgat etiam mulier.*

5. Simile huic, et multo magis hoc ridicu-
lum quid Stratonicen fecisse vxorem Seleuci.
Poëtis enim certamen proposuisse de talento, quis
melius laudaret illius comam, licet calua esset,
ac ne paucissimos quidem suos capillos haberet.
Et tamen cum sic affectum caput haberet, sci-
rentque omnes a longo hoc illi morbo accidisse;
audiebat execrables poëtas, cum hyacinthinos
illius crines dicerent, et plexus quosdam infle-
cterent

καί μες ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τὰς μηδὲ ὅ-
λως ὄντας εἰκαζόντων.

Ἀπάντων ἔν τῶν τοιάντων κατεγέλα, τῶν
παρεχόντων αὐτὰς τοῖς κόλαξι, καὶ προσετίθει
δὲ ὅτι μὴ ἐν ἐπαίνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν γρα-
φαῖς τὰ ὅμοια πολλοὶ κολακεύεσθαι τε καὶ ἐξ-
απαταῖσθαι θέλεσι. χαίρεισι γὰρ, ἔφη, τῶν
γραφέων ἐκείνοις μάλισα, οἳ ἂν πρὸς τὸ εὖ μορ-
φότερον αὐτὰς εἰκάσωσιν· εἶναι δὲ τινας, οἳ
καὶ προσάπτεισι τοῖς τεχνίταις, ἢ ἀφελεῖν τι
τῆς ῥῆσος, ἢ μελάντερά γραψασθαι τὰ ὀρματά,
ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιδυμήσωσιν αὐτοῖς προσεῖναι,
εἴτα λανθάνειν αὐτὰς ἀλλοτρίας εἰκόνας σεφα-
γῶντας, καὶ ἔδὲν αὐτοῖς εὐκρίμας.

Ταῦτα

ēterent cincinnorum, et apīis eos, qui neque
essent qmnino, compararent.

6. Hos itaque deridebat omnes, qui praebe-
rent se adulatoribus: adiungebatque, non in lau-
dibus solum, verum etiam in picturis similiter,
demulceri multos decipique velle. Gaudent enim,
inquit, inter pictores illis maxime, qui pulchrio-
re illos specie exprimunt: esse autem, qui iniun-
gant etiam artificibus, aut auferre quid a naso,
aut nigriores pingere oculos, aut si quid aliud
adesse sibi cupiant: deinde imprudentes coronare
signa aliena, et nihil sibi similia.

7. Haec

Ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινῶσα τῷ συγγράμματι, ἐν δὲ τῷτο ἃ φέρουσα, ὅτι θεαῖς αὐτὴν Ἦραν καὶ Ἀφροδίτῃ εἵκασας. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ, Φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε ἄδ' ἐκείνα ἡξίουν, ταῖς ἡρώϊναις παρὰθεωρεῖν με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ, οὐχ ὅπως θεῶν ταῖς ἀρίσταις, καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάνυ ἔφη, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς δεισιδαιμόνως καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δέδια ταῖσιν μὴ κατὰ τὴν Κασσιόπειαν εἶναι δόξω, τὸν τοιῶτον ἔπαινον προσιεμένη. καί τοι Νηρείσιν ἐκείνη ἀντεξτάζετο, Ἦραν δὲ καὶ Ἀφροδίτην ἔσεβεν.

Ὡς,

7. Haec vero ac talia dicebat mulier, reliqua laudans in libro, vnum hoc non ferens, quod deabus illam Iunoni et Veneri comparasti. Supra me enim, inquit, quin humanam supra omnem naturam sunt talia. Ego vero nec illud volebam, ut cum Heroinis me contenderes, Penelope et Arete, et Theano, ne dum ut cum Dearum praestantissimis. Etenim istud quoque omnino dixit, Religiose admodum et meticolose aduersum Deos animo adfecta sum. Metuo igitur, ne Cassiopeiae fatum simile sustinere videar, laudem eiusmodi si admisero. Et tamen solis illa se conferebat, Nereidibus: Iunonem autem et Venerem colebat.

8. Τα-

Ὡς, ὦ Λυκίῃ, μεταγράψαι σε τὰ τοιαῦτα ἐκέλευσεν, ἥ αὐτὴ μὲν μαρτύρασθαι τὰς θεάς, ὡς ἀκέρους αὐτῆς γέγραφας, σὲ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀνιάσει αὐτὴν τὸ βιβλίον ἔτω περινοσῶν, ὥσπερ νῦν σοι διάκειται, ἔμῃ μάλιστα εὐσεβῶς ἔδὲ ἐσίως τὰ πρὸς τὰς θεάς. ἐδόκει τε ἀσέβημα ἑαυτῆς καὶ πλημμέλημα τῷτο δόξεν, εἰ ὑπομένοι τῇ ἐν Κνιδῷ καὶ τῇ ἐν Κήποις ὁμοίᾳ λέγεσθαι. καὶ σὲ ὑπερίμνησκέ τῶν τελευταίων ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆς εἰρημνύων, ὅτι μετρίαν καὶ ἄτυφον ἔφης αὐτὴν, ἔκ ἀνατεινομένην ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσγειον τὴν πτῆσιν ποιημένην. ὁ δὲ ταῦτα εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν τὸν ἔρανὸν ἀναβιβάζεις τὴν γυναῖκα, ὡς καὶ θεὰς αὐτὴν ἀπεικάζειν.

Ἡξίε

8. Talia itaque, Lycine, rescribere te et immutare iussit, alioquin ipsam se Deas testari, contra suam voluntatem te scripsisse; cum scias molestum sibi esse libellum ita oberrantem, uti nunc compositus est, neque pietate erga Deos neque religione conseruata. Putabat autem impie a se factum, et suam culpam visum iri, si Cnidiae aut illi, quae in hortis colitur, Veneri similem se dici patiatur: admonebatque te eorum, quae in fine libri de ipsa a te dicta sunt, cum modestam et a fastu alienam laudasti, quae ultra humanam se mensuram non extenderet, sed volatum faceret terrae vicinum: cum tu statim post haec ipsa dicta, supra caelum ipsum mulierem extollas, ut ipsis etiam deabus eam dicas similem.

9. Pe-

Ἡξίε δὲ σε μὴδὲ ἀξυνετωτέρην αὐτὴν ἡγεῖσθαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ὃς τῷ ἀρχιτέκτονος ὑπὸ σχυμένῳ τὸν Ἀθῶ ὅλον μετασχηματίσειν, καὶ μορφώσιν πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν εἰκόνα γενέσθαι τῷ βασιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν ταῖν χερσίν, καὶ προσήκατο τὴν τερατείαν τῆς ὑποσχέσεως, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ τέλμημα, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, καὶ πιθανῶς Κολοσσὸς ἀναπλάττοντα, καὶ τὸν Ἀθῶ κατὰ χώραν εἰς ἐκέλευσε, μὴδὲ κατασμικρύνειν ὄρος ἔτι μῆγα πρὸς μικρῷ σώματος ὁμοιότητά. ἐπὶ ἡναι δὲ τὸν Ἀλέξανδρον τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδρείαντα μείζω τῆτον τῷ Ἀθῶ ἔλεγεν αὐτοῦ ἀνεσάναι, ἐν ταῖς τῶν αἰεὶ μεμνησομένων διανοίαις.

9. Petebat porro, ne Alexandro imprudentiorē se putares, qui pollicente architecto, se totō Atho montis habitu inmutato, formaturum eum ad ipsius exemplum, ut vniuersus mons statua fieret regis, duas manibus vrbes tenens; non admisit portentosum promissum, sed supra se arbitratus audacem conatum, quiescere hominem iussit, Colossos parum probabiliter effingentem, et ut suo loco relinqueret Athon imperauit, nec montem ita magnum ad parui corporis similitudinem attenuaret. Laudabat vero illam Alexandri magnanimitatem, eamque maiorem ipso Atho statuam sibi posuisse aiebat, in eorum, qui semper illius recordaturi essent, mentibus. neque enim

νοίας· ἔ γάρ μικρὰς εἶναι γνώμης ὑπεριδὲν ἔτω
παραδόξῃ τιμῇ.

Καὶ αὐτὴν ἔν τὸ μὲν πλάσμα σε ἐπανεῖν,
καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῶν εἰκόντων, μὴ γνωρίζεν δὲ
τὴν ὁμοιότητα· μὴ γὰρ εἶναι τῶν τηλικύτων
ἐξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μηδὲ ἄλλην τινὰ γυναι-
κά γε ἔσαν· ὥς ἐφίησί σοι ταύτην τὴν τιμὴν,
καὶ προσκυνῇ σε τὰ ἀρχέτυπα παραδείγματα.
σύ δὲ τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπαίνει αὐτὴν, μη-
δὲ ὑπὲρ τὸν πόδα ἔσω τὸ ὑπόδημα, μὴ καὶ ἐπι-
σομίσῃ 1) μέ, Φησιν, ἐμπεριπατῆσαν αὐτῇ.
καὶ κἄννο δέ σοι εἶπεῖν ἐντεΐλατο.

Ἀκῶ,

enim parui animi esse, incredibiliter magnum
adeo honorem despiciere.

10. Se quoque ipsam igitur commentum illud
tuum laudare, et excogitatas imagines; similitu-
dinem autem non agnoscere: neque enim illis se,
ac ne propemodum quidem, dignam, quin ne-
que aliam, quae quidem sit mulier. Itaque re-
mittit tibi hunc honorem, adoratque primigenia
illa tua exempla. Tu vero humanas illas ipsius
virtutes lauda, neque pede maior sit calceus, ne
supplantet me, inquit, in illo incedentem. Et-
iam illud dicere me tibi praecepit.

11. Au-

1. Μὴ καὶ ἐπισομίσῃ] Quid calcens laxus va-
leat ad ἐπισομίζειν, ad obturandum, equi-
dem me iuxta cum stupidissimis ignorare fa-
teor. Vt intelligamus, valere laxum cal-

Luc. Op. T. V.

M

ceum

Ἀκούω, ἔφη, πολλῶν λεγόντων (εἰ δὲ ἀληθές, ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἴδε) μηδ' Ὀλυμπιάσιν ἐξέταται τοῖς νικῶσι μείζους τῶν σωμάτων ἀνεσάναι τὰς ἀνδριάντας, ἀλλ' ἐπιμελίσθαι τὰς Ἑλλανοδικίας, ὅπως μηδὲ εἰς ὑπερβέλληται τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεσέραν γίγνεσθαι τῆς τῶν ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὣς ὅρα, ἔφη, μὴ αὐτίαν λάβωμεν ψεύδεσθαι ἐν τῷ μέτρῳ, κατὰ ἡμῶν ἀνατρεψώσιν οἱ Ἑλλανοδικαὶ τὴν εἰκόνα.

Ταῦτα

II. Audio, inquit, multis dicentibus, (vtrum verum sit, vos viri nostis;) neque Olympiae licere victoribus maiores corporibus ponere statuas, sed curari ab Hellenodicis, ne quis verum excedat, et accuratius statuarum examen institui, quam ipsorum receptionem athletarum. Ergo vide, inquit, ne accusemur inendacii circa mensuram, ac nostram deinde imaginem Hellenodicae deficiant.

12. Haec

ceum ad *euertendum*, ad *supplantandum* illum, qui eo vtitur, ad hoc non magna opus est sapientia, et miror viros doctos, qui concoquere potuere *calceum os obzurantem*. Vtrum autem Lucianus pro *ἐπισομίσῃ*, quod vitiosum omnino est, posuerit *ὑποσκελίσῃ*, an abstrusiore quodam vsus sit, quod nondum inueni, non dixerim. Sed hoc video, tale quid vidisse etiam *Solanum*, qui dederit, *ne inambulāntem subuertat*. Gesner.

Ταῦτα μὲν ἔλεγεν ἐκείνη. σὺ δὲ σκόπει, ὦ Λυκίνε, ὅπως μετακοσμήσης τὸ βιβλίον, καὶ ἀΦαιρήσης τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῆς πρὸς τὸ θεῖον, ὡς ἐκείνη πάνυ γε αὐτὰ ἐδυσχέρανε, καὶ ὑπερφριττε μεταξύ ἀναγινωσκομένων, καὶ παρητέτο τὰς θεὰς ἰλαως εἶναι αὐτῇ, καὶ συγγνώμη, εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τάληθές εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀκίων, οὐδὲν ἐπλημμέλησα, ἐνορῶν 2) τοῖς γεγραμμένοις.

ἐπεὶ

12. Haec illa. Tu vero vide, Lycine, ut retractes librum, et talia auferas; neque in numen pecces: cum illa aegre admodum ea tulerit, et cohorruerit dum legerentur, et Deas, ut propitiae sibi essent, deprecata fuerit. Et ignoscendum illi, si quid muliebri ei accidisset. Ac profecto, si verum fatendum est, mihi quoque ipsi tunc quid dicendum videbatur. Nam primo quidem audiens *recitantem*, peccatum nullum in scri-

M 2

ptis

2. Οὐδὲν ἐπλημμέλησα ἐνορῶν] Qui ad totam huius loci sententiam attenderit, illum videre puto, haec, ut leguntur Graece, sensum non habere idoneum. Verbo, legendum, ἔδὲν πλημμέλημα ἐνώρων, vel ἐνεώρων τοῖς γεγραμμένοις. Ita certe interpretatus sum: et ita dedisse iam video *Solanum*. Gefner.

ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἄρχομαι
τὰ ὅμοια γινώσκειν περὶ αὐτῶν· καὶ παραπλή-
σιόν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῶν ὁρωμένων πάσχο-
μεν. ἦν μὲν πάνυ ἐγγύθεν σκοπῶμέν τι, καὶ
ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, εἰδὲν ἀκριβὲς δια-
γινώσκομεν· ἦν δὲ ἀποσάντες ἐκ τῆ συμμέτρης
διασήματος ἰδῶμεν, ἅπαντα σαφῶς καταφαί-
νεται τὰ εὖ, αὐτὰ τὰ μὴ ἔτιωσ ἔχοντα.

Τὸ δὲ ἄνθρωπον ἔσαν Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ εἰ-
νάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀντικρὺς ἐξιν εὐτελίζειν τὰς
θεάς; ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις ἔχ ἔτω τὸ μικρὸν
μῆζον γίγνεται τῇ παραθέσει, ὡς τὸ μῆζον
ἀποσμικρύνεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον κατα-
σπώ-

ptis animaduerti. At postquam illa suam signifi-
cavit sententiam, ipse quoque similia de iis fen-
tire incipio. Atque simile quid mihi usu venit
iis, quae in rebus illis obseruamus, quas oculis
cernimus. Si enim plane ex proximo, et sub
ipsis oculis, videmus aliquid, nihil accurate dis-
cernimus: si vero recedentes aliquantulum, ex
iustae proportionis distantia spectemus, dilucide
omnia apparent, quaeque recte, quaeque minus
recte habent.

13. Nimirum homo quae sit, tam Veneri et
Iunoni similem pronuntiare, quid aliud est, quam
aperte detrahare deabus? In talibus enim non
tam quod paruum est maius fit illa compositione,
quam minuitur maius, dum ad humiliter depri-
mitur.

ἀπώμενον· οἷον, εἴ τινες ἄρα βαδίζοιεν, ὁ μὲν
 μέγιστος, ὁ δὲ πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμᾶζηλος, εἴ-
 τα δεικνύειν ἀπιστῶσαι αὐτάς, ὥς μὴ ὑπερέχεν
 θατέρω τὸν ἕτερον, καὶ τὰ βραχυτέρω ὑπερνα-
 τεινομένω τῷτο γέναιτ' αὖν, καὶ ὅτι μάλιστα ἀ-
 κροποδητὶ ἐπεγείρει ἑαυτόν. ἀλλ' εἰ μέλλουσιν
 ὁμηλικες φανῆσθαι, ὁ μείζων ἐκείνος ἐπικύψει,
 καὶ ταπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως
 δὲ καὶ ἐν ταῖς τοιαύταις εἰκόσιν, ἅχ' ἔτιωσ' ἀν-
 θρωπος μείζων γίγνεται, ἢν τις αὐτόν θεῶ ἀπ-
 ομᾶζῃ, ὥς τὸ θεῶν ἀνάγκη ἐλαττῆσθαι πρὸς
 τὸ ἀνδρῶν ἐπικλωμένον. καὶ εἰ μὲν ὑπὸ ἀπορίας
 τῶν ἐπιτηδίων, ἐπὶ τὰ ἔρᾶν ἐκτείνοιτο τις
 τὸν λόγον, ἥττονα αὖν ὁ τοιῦτος αἰτίαν ἔχοι
 ὑπὸ ἀσεβείας αὐτὸ δρᾶν. σὺ δὲ τοσαῦτα ἔχων
 καὶ ἄλλῃ

mitur. Velut, si qui una eant, vnus quidem
 admodum procerus, et alter statura valde humi-
 li; deinde oporteat aequare illos, ne alter supra
 alterum emineat: non minore supra modum ex-
 tendente se hoc fiat, si vel maxime in summos
 se digitos erigat: sed si debent aequalis staturae
 videri, maior ille inclinabit se *scilicet*, et se o-
 stendet humiliorem: sic diuinam naturam (*in tali
 comparatione*) minui necesse est, et ad imbecil-
 lius infringi. Ac si prae inopia terrestrium, ad
 caelestia sermonem extendat aliquis, minorem
 ille culpam sustinuerit, quasi prae impietate hoc
 faciat: Tu, tot cum habeas mulierum formas,

κάλλη γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ εἰκάζου-
αὐτὴν ἐτόλμησας, ἔδέν δέον.

Ὡς τὸ ἄγαν τῆτο καὶ ἐπὶ φθονὸν ἀφαιρεί,
ὦ Λυκίνε. ἔ γάρ πρὸς τῆ σὲ τρέπα τὸ τοιῆ-
τον, ὅς ἔδεν ἄλλως ῥαδίως πρὸς τὰς ἐπαίνας καὶ
πρόχειρος ὢν ἐτύχανε· ἀλλὰ νῦν ἐκ οἷδ' ὅπως
ἀθρόαν πεποίησας τὴν μεταβολὴν, ἐπιδειψι-
λευόμενος, καὶ ἐκ τῆ τέως Φειδομένη ἀσώτος
ἐν τοῖς ἐπαῖνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκείνο
αἰσχυνθήῃς, εἰ μεταρρυθμίῃς τὸν λόγον ἤδη δια-
δεδομένον· ἐπεὶ καὶ Φειδίαν φασὶν ἔτω ποιῆσαι,
ὁπότε ἐξεργάσατο τοῖς Ἥλείοις τὸν Δία. πάν-
τα γὰρ αὐτὸν κατόπιν τῶν θυρῶν, ὁπότε το-
πρῶτον ἀναπετάσας ἐπεδείκνυε τὸ ἔργον, ἐπα-
κτείν

Veneri illam et Iunoni similem dicere ausus es,
sine vlla necessitate.

14. Itaque quod nimium est et inuidiosum au-
fer, Lycine: neque enim tuorum tale quid mo-
rum est, qui neque alias facilis ad laudes et
promptus esse soleas, sed nunc nescio quomodo
subitam mutationem feceris ista liberalitate, at-
que ex parco ad illum diem prodigius in laudan-
do exstiteris. Verum neque illud te pudeat, si
retractes librum iam in vulgus editum: quando-
quidem etiam Phidiam sic fecisse aiunt, cum Io-
vem Eleis elaborasset. Stantem enim post valuas
aediculae, cum primum illis remotis opus osten-
deret,

κέρω τῶν ἀτιμωμένων τι, ἢ ἐπακύντων· ἡτιχ-
το δέ, ὁ μὲν τὴν εἶνα, ὡς παχεῖαν, ὁ δὲ ὡς
ἐπιμηκέσσερον τὸ πρόσωπον, ὁ δὲ ἄλλος ἄλλο τι.
εἴτ' ἐπειδὴ ἀπηλλάχτησαν οἱ θάλαττα, αὐθις τὸν
Φειδίαν, ἐγκλεισάμενον ἑαυτὸν, ἐπανορθῶν καὶ
ἐνθυμίζειν τὰ ἀγαλλυα πρὸς τὰ τοῖς πλείστοις δο-
κῶν. ὃ γὰρ ἡγεῖτο μικρὰν εἶναι συμβαλὴν δῆμα
τοσάδε, ἀλλ' αἰεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τὰς πολ-
λὰς περὶ τούτου ἑρᾶν τῶ ἐνός, καὶ Φειδίας ἦν.
ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς παρ-
αινῶ, σταῖρός τε, καὶ εὐνὸς ὢν.

ΛΥΚ. Πολύστρατε, αἶος ὢν ῥήτωρ ἐλελήθει-
με. ῥῆσιν γὰρ ἔτῳ μακρᾶν, καὶ κατηγορίαν τοσ-
αύτην ἐξενήνοχας κατὰ τοῦ συγγραμματος,
ὥς

deret, audisse reprehendentes aliquid, aut lau-
dantes. Reprehendebat autem alius quidem na-
sum, vt nimis crassum, alius faciem longibrem,
alius aliud quid. Deinde cum discessissent, rur-
sus Phidiam inclusum emendasse et correxisse li-
gnum de plurium sententia. Neque enim puta-
bat paruum esse consilium tanti populi, sed ne-
cesse semper esse, vt multi plus videant vno, si
vel sit Phidias. Haec tibi ab illa adfero, et ipse
hortor sodalis tuus atque amicus.

15. LYC. Quantum te oratorem, Polystrate,
ignoravi! Orationem quidem adeo longam, et
tantam contra scriptum meum accusationem pro-

ὥς τε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλεί-
πεσθαι· πλὴν ἀλλ' ἐκείνῳ γε ἔ δικασικὸν ἐποιή-
σατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμην καταδιαστήσας
τῷ βιβλίῳ, μὴ παρόντος αὐτῷ τῷ συνηγόρου,
ῥᾶσον δὲ, αἶμα, τῷτό ἐσι, κατὰ τὴν παραι-
μίαν, Μόνον θρόνῳ κρατεῖν· ὥς τε ἔδεν θαυμα-
στὸν, εἰ καὶ ἡμεῖς ἐάλωμεν, ἔτε ὕδατος ἡμῶν ἐγ-
χυθέντος, ἔτε ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μάλ-
λον δὲ τῷτο πάντων ἀτοπώτατον, οἱ αὐτοὶ
κατήγοροι καὶ δικασαὶ ἦτε. πρότερον δ' ἔν ἐθέ-
λεις, ἀγαπήσας τοῖς ἐγνωσμένοις ἡσυχίαν αἶψα,
ἢ, κατὰ τὸν Ἱμεραῖον ποιητὴν 3), παλινωδίαν
τινὰ

tulisti, vt neque spes mihi defensionis vlla relicta
sit. Verum enim vero hoc non pro forma et con-
suetudine iudiciorum fecistis, tu maxime, quod
indicta caussa iudicium dedisti contra libellum,
non praesente ipsius aduocato. Facillimum au-
tem, puto, hoc est ex prouerbio, vincere cum
solus curras. Itaque nihil mirum, si et nos caussa
cecidimus, neque aqua nobis infusa, neque con-
cessa caussae dicendae facultate. Potius autem,
quod quidem omnium minime conueniebat, ac-
cusatores iidem fuistis et iudices. Vtrum igitur
vis, contentus decretis *vestris* quiescam, an Hi-
merensis poetae exemplo palinodian scribam; an
vero

3. Ἱμεραῖον ποιητὴν] Stesichorum, qui carmi-
ne laeserat Helenam, et, coecitate sibi a fra-
tribus

τινὰ συγγράφω; ἢ δώσετε μοι ἐφέσιμόν τινα γενέσθαι τὴν δίκην; ΠΟΛ. Νὴ Δί', ἤνπερ ἔχῃς τι δίκαιον εἰπεῖν. εἰ γὰρ ἀντιδίκους, ὡς σὺ Φῆς, ἀλλ' ἐν φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δὲ, καὶ συνεξετάζεσθαι σοι ἔτοιμας ἐπὶ τῆς δίκης.

ΛΥΚ. Ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναρῶν, ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρέσῃ ποιήσομαι τὰς λόγους· μακρῷ γὰρ ἂν ἔτιωσ ἄμεινον ἦν. νῦν δὲ ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. ἀλλ' εἴ μοι τοιῦτος ἀγγελιαφόρος γένοιο πρὸς αὐτὴν, οἷος παρ' ἐκείνης πρὸς μὲ γεγένησαι, τολμήσω ἀναρρίψαι τὸν κύβον. ΠΟΛ. Θάρρει, ὦ Λυκίνα, τάττε

γρ

vero prouocandi mihi copiam dabit? P O L. Per Iouem, siquidem habueris quod de iure dicas. Neque enim aduersariis, ut tu vocas, sed inter amicos causam dices. Ego vero idem iudicium tecum subire paratus sum.

16. L Y C. At illud molestum, Polystrate, quod non illa praesente habebo orationem: longe enim sic esset melius. Iam vero necesse est mandata alteri causa defungi. Verum si talis mihi ad illam internuntius fueris, qualis ab illa ad me fuisti, iacere aleam audebo. POL. Bono animo, quantum ad hoc, esto Lycine, nec enim

M 5

malum

tribus illius immissa, palinodia eum placavit. Gesner.

γε ἕνεκα, ὡς ἔφαυλόν με ὑποκριτὴν ἔξω τῆς ἀπολογίας, πειρώμενος διὰ βραχέων εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσαιμι. ΑΤΚ. Καὶ μὴν πάνυ μὲν ἔδει μοι μακρῶν τῶν λόγων, πρὸς ἄτω σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δὲ, σὲ ἕνεκα ἐπιτεῦμαι τὴν ἀπολογίαν καὶ παρ' ἐμῆ τοίνυν τάδε αὐτῇ ἀπαγγέλλω. ΠΟΛ. Μηδαμῶς, ὦ Λυκίνε, ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρέσης λήγα τὸν λόγον, εἴτ' ἐγὼ μιμήσομαι σε πρὸς αὐτήν. ΑΤΚ. Οὐκ ἔν ἐπειδὴ περ ἄτω σοι δοκεῖ, ὦ Πολύστραπε, ἡ μὲν πάρεσι, καὶ προσέφηκε δηλαδὴ ἐκείνα, ὅποσα σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγειλας; ἡμᾶς δὲ χρὴ τῶν δευτέρων λόγων ἐκάρχεσθαι καίτοι, ἔγὰρ ὀκνήσω πρὸς σὲ εἰπεῖν ὃ πέπονθα.

ἐκ

malum me defensionis tuae apud illam actorem habebis, si breuiter dicere studeas, quo facilius memoria complectar. L Y C. Atqui longissima mihi oratione opus erat, aduersus vehementem adeo accusationem. Veruntamen tua causa in compendium mittam defensionem. A me igitur ista illi renuntia. P O L. Nequaquam, Lycine. Sed tanquam illa praesente habe orationem; tum ego apud illam te imitabor. L Y C. Igitur quando ita tibi videtur, Polystrate, ipsa iam adest, et prior dixit nimirum quaecumque tu ab ipsa mihi renuntiasti: nos autem oportet altero iam loco dicere incipere. Quamquam, neque enim dicere apud te piget, quid mihi acciderit,

ἔτι οἷδ' ὅπως φοβερώτερόν μοι τὸ πρᾶγμα πε-
ποιήκας, καὶ, ὡς ὄρεῖς, ἰδρῶ τε ἦδη, καὶ δέδοι-
κα, καὶ μονονεχί καὶ ὄραν αὐτὴν οἶμαι, καὶ τὸ
πρᾶγμα πολλὴν μοι τὴν ταραχὴν πεποίηκεν.
ἄρξομαι δ' ὅμως· ἔγὰρ οἶόν τε ἀναδύναμι, ἦδη
παρῆσθης. ΠΟΛ. Καί, νῆ Δία, πολλὴν τὴν εὐ-
μένειαν ἐπιφάνει τῷ προσώπῳ· Φαίδρα γὰρ,
ὡς ὄρεῖς, καὶ πρессиγής, ὥςθ' ὁμῶν λέγει τὸν
λόγον.

ΛΤΚ. Ἐγὼ σε, ὦ γυναικῶν ἀρίστη, μεγάληα,
ὡς Φῆς, καὶ πέρα τ' ἔμέτρε ἐπανέσας, οὐχ
ὄρω ὅτι τηλικοῦτον ἐπήνεσα, ἡλίκον αὐτὴ σὲ
τῆτο ἐγκώμιον ὑπὲρ σεαυτῆς ἔξενήνοχας, τὴν
πρὸς

derit, terribilius mihi, nescio qua ratione hoc
negotium reddidisti: atque, ut vides, fudo iam,
et pertimui, ac tantum non videre etiam ipsam
mihi videor, multamque mihi perturbationem
haec res obiecit. Veruntamen incipiam; nam
subducere me, ipsa iam praesente, non est inte-
grum. POL. Ac multam, ita me Iupiter, be-
neuolentiam ipsa vultu prae se fert. Hilaris enim,
ut vides, et propitia est. Itaque fidenter oratio-
nem habe.

17. LYC. Ego te, mulierum praestantissima,
cum vehementer, ut ais, et ultra modum lauda-
verim, non video qua in re laudauerim tantum,
quantum ipsa de te praeconium illud protulisti,
quod

πρὸς τὸ θεῖον τιμὴν ἐν μεγάλῳ τιθεμένη. σχεδὸν γὰρ ἀπάντων τῶτα μείζον, ὧν εἶρημα περι
 σῶ, καὶ συγγνώμη, εἰ μὴ καὶ ταύτην σοι προσ-
 ἔγραψα τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με διαλαθῶ-
 σαν. ἔ γὰρ ἂν ἄλλην πρὸ αὐτῆς ἐγραψάμην·
 ὥς τε ταύτη γε ἔχ' ἔπως ὑπερβάλλεσθαι τοὺς
 ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ καταδεδέσμερόν μοι δοκῶ τῆς
 ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γὰρ, ἤλίκην τῶτο παρ-
 ἔλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν τρόπου
 χρηστῆ, καὶ γνώμης ὀρθῆς· ὡς ὅσοι τὸ θεῖον μὴ
 ἐν παρέργῳ σέβουσιν, ἔτοι καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώ-
 πους ἀριστοὶ ἂν εἴεν. ὥς τε εἰ πάντως μετακοσμή-
 σαι δέοι τὸν λόγον, καὶ τὸ ἄγαλμα ἐπανορθώ-
 σασθαι,

quod magni adeo facis honorem numinis. Pro-
 pe enim illis quae de te dixi omnibus illud maius
 est: et venia mihi *debetur*, si non hanc quoque
 tibi imaginem depinxi, quae propter ignoran-
 tiam me fugerit. Neque enim aliam ante illam
 pinxissem. Itaque hac quidem parte adeo non
 excessisse modum in laudando mihi videor, ut
 potius multo tenuius quam pro dignitate dixe-
 rim. Confidera igitur quantum hoc *fit quod*
 praetermisi, quam immensum ad boni moris, et
 recti animi demonstrationem; quatenus, quicun-
 que diuinum numen non obiter colunt, iidem
 etiam aduersus homines optimi fuerint. Itaque
 si omnino retractare orationem oporteat, et si-
 mula-

σασθαι, ἀφελεῖν μὲν ἔκ ἂν τι τολμήσαιμι αὐ-
 τῷ· προσθήσω δὲ καὶ τῷτο, ὥς τινα κεφαλὴν
 τῷ παντός ἔργῳ, καὶ κορυφὴν. ἐπ' ἐκείνων μέν-
 τοι καὶ πάνυ πολλὴν σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμο-
 λογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσαντος τὸ μέτριον τῷ σὺ
 τρόπῳ, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπετέες, μηδὲ τύφου
 μεσὸν ἐνεποίησε σοι ὁ παρὼν ἔγκος τῶν πραγμά-
 των, σὺ τὰ τοιαῦτα αὐτiasαμένη τῷ λόγῳ,
 ἐπισώσω τῷ ἐπαίνῳ τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ
 προαρπάξεν τὰ τοιαῦτα τῶν ἐγκωμίων, ἀλλ'
 αἰδέεσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω ἢ κατὰ σὲ εἶναι
 λέγειν, μυστρίας καὶ δημοτικῆς τινος διανοίας
 δῶγμά ἐστι. πλὴν ἀλλ' ὅσω περ ἂν πρὸς τὸ ἐπαι-
 νεῖσθαι αὐτὸ ἔτω διακειμένη τυγχάνεις, τοσού-
 τῳ

mulacrum corrigere; auferre quidem de illo ni-
 hil ausim, sed illud tanquam caput totius operis
 atque verticem adiecerim. Verum eo nomine
 gratiam tibi me, et magnam quidem, habere fa-
 teor. Cum enim illam animi tui moderationem
 laudauerim, et quod nihil in te superbum, nihil
 tumidum praesens rerum amplitudo produxit;
 tu tales ob causas libellum accusans, veritatis
 fidem laudationi fecisti. Etenim non auide rape-
 re ad se talia praeconia, sed pudore propter ea
 confundi, et maiora quam quae tibi conueniant
 dicere, id ipsum vero moderati et ciuilis animi
 specimen est. Verum quanto magis ad ipsas lau-
 des sic affecta animo es, tanto te demonstras sum-
 mis

οὕτω ἀξιώτέραν ὑπερεπανεῖσθαι ἀποφαίνεις σεαυτήν. καὶ σχεδὸν ἐς τὸν τῷ Διογένης λόγον περιελήλυθέ σοι τὸ πρᾶγμα, ὅς ἐρομένῃ τινός, ὅπως ἂν τις ἔνδοξος γένοιτο; εἰ δόξης, ἔφη, καταφρονήσεις· φαίην γὰρ ἂν καὶ αὐτός, εἴ τις ἔροιτό με, Τίνες εἰσὶ μάλις ἐπαινῶ ἀξιοί; ὅπό- σοι ἐπαινέσθαι μὴ θέλῃσιν.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ἐξαγώνια, καὶ πάρεω τῷ πράγματι. ὑπὲρ δὲ ἔχρη ἀπολογήσασθαι, τέτο' ἐσιν, ὅτι τῇ ἐν Κνίδῳ, καὶ κήποις, καὶ Ἑρᾷ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων εἰκασα. ταῦτά σοι ἔκμετρα ἔδοξε, καὶ ὑπὲρ τὸν πόδα. περὶ αὐτῶν δὲ τέτων ἔρω. καίτοι παλαιὸς ἔτος ὁ λόγος, ἀνευθύνας εἶναι ποιητὰς καὶ

mis laudibus digniorem. Ac pene ad illud Diogenis dictum tibi res peruenit, qui interrogante quodam, Quomodo gloriam quis posset consequi? si gloriam, inquit, contemserit. Nam ipse quocumque, si quis ex me quaerat, Qui sint maxima laude digni? dixerim, qui laudari minime volunt.

18. Sed ista forte extra quaestionem sunt, et a causa seiuncta. Pro quo autem nunc iam causa dicenda, illud est, quod Cnidiae *Veneri et quae in Hortis colitur*, et Iunoni et Mineruae similem dixi, cum formam tuam effingerem: haec modum tibi pedemque excedere visa sunt: de his igitur ipsis dicam. Quamquam antiquum illud dictum est, ad causam dicendam non vocari pos-

καὶ γραφείας. τὰς δὲ ἐπαινῶντας καὶ μάλιστα οἶμαι, εἰ καὶ χαμαὶ καὶ βάδην, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροιντο 4). ἐλεύθερον γάρ τι ὁ ἔπαινος, ἔδ' ἔστιν αὐτῷ μέτρον εἰς μέγεθος ἢ βραχυότητα κενομοθετησίον, ἀλλὰ τὸ μόνον ἐξάπαντος ὁρᾷ, ὅπως ὑπερθαυμάσεται, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸν ἐπαινέμενον. καὶ μὴν ταύτην ἐγὼ βαδίζω, μὴ καὶ σοὶ δόξω ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ δρᾶν.

Ἐκείνο δέ σε Φημί, τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμας τῶν ἐπαινετικῶν τέτων λόγων, ὡς καὶ τὸν

poëtas, et pictores, et qui laudant, hosque minus etiam, puto, et si humi et pedestri, ut nos, oratione, non per metra ferantur. Liberum enim quiddam laus est: nec est modus illius ad magnitudinem aut breuitatem lege constitutus: sed hoc solum videt vndique, ut in summa admiratione ponat, et aemulatione dignum ostendat eum qui laudatur. Verum hac non incedam equidem, ne *alterius* consilii inopia hoc facere tibi etiam videar.

19. At illud dico, tales esse nobis laudandi locos et formas, ut is qui laudat, imaginibus similitudi-

4. Ἀλλὰ μὴ ἐπὶ μέτρων φέροιντο] Notanda locutio, ἐπὶ μέτρων φέρεσθαι, *metris* h. e. oratione ligata uti, quemadmodum contra, χαμαὶ καὶ βάδην φέρεσθαι, oratione prosa uti. Bos.

τὸν ἐπαινῶντα, καὶ εἰκόσι καὶ ὁμοιώσασαι προσ-
 χρῆσθαι, καὶ σχεδὸν ἐν τῷ τῷ μέγιστον ἐστὶν
 εὖ εἰκάσαι· τὸ δὲ εὖ, ὥδε μάλιστα κρίνεται· ἐκ
 ἣν τις τοῖς ὁμοίοις παραβάλλῃ, ἐδ' ἦν πρὸς τὸ
 ὑποδεέστερον ποιῇται τὴν παράθεσιν, ἀλλ' ἦν τις
 πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἶόν τε προσβιβάζῃ τὸ ἐπ-
 αινέμενον, οἶον, ἦν τις κύνα ἐπαινῶν εἴποι ὡ-
 λώπεκος μείζω εἶναι αὐτόν, ἢ αἰλῶρα, ἄρα σοι
 ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; ἐκ ἂν εἴποις.
 ἀλλὰ μὴν ἐδ' εἰ λύκῳ φαίῃ ἴσον αὐτόν ὑπάρ-
 χειν, ἐδὲ ἔτω μεγάλως τι ἐπήνεσεν. ἀλλὰ πῶ
 τὸ ἴδιον τῷ ἐπαινῷ ἀποτελεῖται; ἦν ὁ κύων τῷ
 λέοντι ἑοικέναι λέγηται, καὶ μέγεθος καὶ ἀλκήν.
 ὡς τὸν Ὀρίωνος κύνα ἐπαινῶν, ἔφη ποιητῆς
 ΛΕΟΝΤΟ-

litudinibusque utatur. Et in hoc laudandi opere
 illud fere maximum, bene comparare. Porro
 illud bene, sic maxime iudicetur, non si quis
 paribus aliquid comparet, neque si ad vilius quid
 collationem instituat; verum si quis ad aliquid
 excellentius, quantum eius fieri potest, illud
 quod laudatur admoueat. Velut si quis in laude
 canis dicat, illum vulpe maiorem esse, aut felle,
 numquid talis videtur tibi laudare scire? Non
 sane dixeris. Sed neque si lupo dicat parem il-
 lum esse, neque sic magno opere quidquam lau-
 daverit. Sed ubi id quod proprium est laudis
 efficitur? Si canis leoni par dicatur et magnitu-
 dine et robore. Vt Orionis canem laudans poëta
 ΛΕΟ-

λεοντοδάμαν αὐτὸν· ἔτος γὰρ δὴ κυνὸς ἐντελής
 ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρό-
 τωνος ἢ Γλαῦκον τὸν ἐκ Καρύσσης, ἢ Πολυδάμαν-
 τα ἐπαινέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ισχυρότερον
 ἕκαστον αὐτῶν γυναῖκός γενέσθαι, ἢ ἂν οἶε γε-
 λασθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ τῶ ἔπαινῳ; ὅπως
 γε εἰ καὶ ἐνὸς ἀνδρὸς ἔλεγεν ἀμείνω εἶναι αὐτὸν,
 ἔδὲ τῷτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον; ἀλλὰ πῶς
 ἐπήνεσε ποιητὴς εὐδόκιμος τὸν Γλαῦκον, οὐδὲ
 Πολυδεύκης βίαν Φήσας ἀνατείνασθαι ἂν αὐ-
 τῷ ἐναντίας τὰς χεῖρας; ἔδὲ σιδάρεον Ἀλκμά-
 νας τέκος; ὁρᾷς ὁποίοις αὐτὸν θεοῖς εἵκασε;
 μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν ἐκείνων ἀμείνω ἀπέφηνε.
 καὶ οὔτε αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγανάκτησε τοῖς
 ἐφό-

*leonum domitorem vocauit. Haec enim sane per-
 perfecta canis laus est. Et rursus si quis Milonem
 Crotoniaten, aut Glaucum ex Carysto, aut Po-
 lydamantem laudare volens, deinde dicat, fortio-
 rem vnumquemque illorum fuisse muliere, non
 derisum illum iri putas ob laudis vecordiam? cum
 etiam si vno illum viro superiorem esse diceret,
 neque hoc satis esset ad laudem. Sed quomodo
 laudauit Glaucum nobilis poeta? Neque Pollucis
 vim, dicens, prorensuras aduersarias illi manus,
 neque ferreum Alcmenae natum. Vides qualibus
 illum Diis comparauerit, vel potiozem etiam
 fecerit. Et neque Glaucus indignatus est, se*

ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντεπαινέμενος, ἔτε ἐκείνοι ἡμύναντο ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιητὴν, ὡς ἀσεβῆντα περὶ τὸν ἔπαινον, ἀλλὰ εὐδοκίμην ἄμφω, καὶ ἐτιμῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων· ὁ μὲν ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος, ὁ δὲ ποιητῆς, ἐπὶ τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τέτρω μάλις αὐτῷ ᾄσματι. μὴ δὴ θαυμάσης, εἰ καὶ αὐτὸς εἰκάσαι βελλόμενος, ὅπερ ἦν τῷ ἐπαινῆντι ἀνὰγκαῖον, ὑψηλοτέρῳ ἐχρησάμην τῷ παραδείγματι, τῷτο ὑποβαλόντος τῷ λόγῳ.

Ἐπεὶ δὲ καὶ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲν καὶ σὺ μισεῖς τὰς κολακικὰς, ἐπαινῶ μὲν σε, καὶ ἐκ ἐχρῆν ἄλλως, ἐθέλω δέ σοι διακρίναι, καὶ ὀρίσαι τό, τε τοῦ ἐπαινοῦντος ἔργον, καὶ τὴν τοῦ

praesidibus athletarum Diis oppositum laudari; neque illi vel Glaucum vel poetam vlti sunt, tanquam impie se circa laudem illam gerentes; sed in gloria et honore ambo apud Graecos fuere, alter roboris causa, Glaucus; poeta vero cum propter alia, tum propter hoc ipsum maxime carmen. Noli ergo admirari, si et ipse, comparatione vti cum vellem, quod erat laudaturo necessarium, exemplo usus sum altiore; ratione hoc ipsa subiiciente.

20. Quandoquidem autem adulationis mentionem fecisti; quod odio habes adultores, laudo te equidem, neque aliter oportebat. Volo autem tibi iam discernere, ac finire cum laudantis opus,

τοῦ κόλακος ὑπερβολήν. ὁ μὲν ἔν κόλαξ, ἅτε
 τῆς χρείας ἕνεκα τῆς ἑαυτῆς ἐπαινῶν, ἀληθείας
 δὲ ὀλίγον ποιῶμενος τὴν πρόνοιαν, ἅπαντα ὑ-
 παρεκαινεῖν οἶεται δεῖν, ἐπιψευδόμενος καὶ προσ-
 τιθεὶς παρ' αὐτῆς τὰ πλείω, ὥς μὴ ἂν ὀκνήσαι
 καὶ τὸν Θερσίτην εὐμορφότερον ἀποφῆναι τοῦ
 Ἀχιλλέως, καὶ τὸν Νέστορα φάναι τῶν ἐπὶ Ἴλιον
 στρατευσάντων, τὸν νεώτατον εἶναι. διομόσαι-
 το δ' ἂν καὶ τὸν Κροίσον υἱὸν ὀξυηκούτερον εἶναι
 τὰ Μελάμποδος, καὶ τὸν Φινέα ὀξύτερον δεδορ-
 κέναι τῆς Λυγκέως, ἥνπερ μόνον κερδᾶνά τι ἐλ-
 πίση ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ γε αὐτὸ τοῦτο
 ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως οὐδ' ἂν ψεύσαιτό τι, ἢ
 προσθεῖη τῶν μηδὲ ὅλως προσόντων, τὰ δ'
 ὑπάρ-

opus, tum adulatoris excessum. Adulator igitur, quippe qui suae ipsius utilitatis causa laudet, veritatis autem parvam admodum curam habeat, supra modum laudando censet omnia: mentiens plurima ac de suo addens, ut neque Therfiten Achille pulchriorem pronuntiare pigretur, et Nestorem dicat eorum, qui ad Ilium pugnarunt, maxime iuvenem fuisse: iurauerit autem etiam Croesi filium audire acutius Melampode, et Phineum acutius cernere Lynceo; modo lucrifacere aliquid mendacio suo speret. At alter, qui id ipsum quoque facit, ut laudet, non ille quidem is est, qui mentiatur quidquam vel addat eorum, quae plane non adsunt; sed quae

ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, καὶ μὴ πάντα
μεγάλαι ἦ, παραλαβὼν ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀ-
πέφηνε, καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαι-
νέσαι θέλων, φύσει κῆφον ὧν ἴσμεν ζώων, καὶ
δρομικόν, ὅτι

Ἄκρον ἐπ' ἀνδερίκων καρπὸν θέεν, οὐδὲ
κατέκλα.

καὶ πάλιν ἐκ ἂν ὀκνήσειε φάναι, Ἀελλοπόδων
δρόμον ἵππων. καὶ ἦν οἰκίαν ἐπανῆ καλὴν, καὶ
ἀριστα κατεσκευασμένην, εἶποι ἂν·

Ζηνὸς πα τοιήδε γ' Ὀλυμπίᾳ ἐνδοθεν αὐλή.
ὁ δὲ κόλαξ τῷτο τὸ ἔπος, καὶ περὶ τῆς συβώ-
της καλύβης εἶποι, εἰ μόνον τι παρὰ τῆς συβώ-
της λαβεῖν ἐλπίσειεν· ἔπερ Κύναιθος ὁ Δημη-
τρίου τοῦ Πολιορκητοῦ κόλαξ, ἀπάντων αὐ-
τῷ

natura illi bona insunt, etiam si non nimis ma-
gna fuerint, ea sumit, auget, et facit maiora.
Et ausit ille dicere, cum equum laudare vult,
leuem inter ea, quae nouimus animalia, et ad
cursum aptum,

Per summas currat, nec eas confringat aristas:
et rursus non dubitet dicere procellipedum cur-
sum equorum: et si domum laudet pulchram et
optime aedificatam, dicat:

Talis nimirum Iouis intus Olympii aula est.
At adulator hunc versum etiam de subulci tugu-
rio dicat, si modo accipere aliquid a subulco spe-
ret: cum Cynaethus Poliorcetae Demetrii adula-
tor,

τιῶ τῶν πρὸς τὴν κολακείαν καταναλωμένων,
ἐπὶ ἡνείκε ὑπὸ βηχὸς ἐνοχλόμενον τὸν Δημήτριον,
ὅτι ἐμμελῶς ἐχρέμπετο.

Οὐ μόνον δὲ τῷτο· ἐκατέρῃ αὐτῶν γνώρισμά
ἐστι, τὸ τὰς μὲν κολακίας ἐκ ὀκνεῖν, καὶ ψεύσα-
σθαι τῷ χαρίσασθαι ἕνεκα τοῖς ἐπαινουμένοις·
ἐξάγειν δὲ τὰς ἐπαινῶντας τὰ ὑπάρχοντα πει-
ρᾶσθαι· ἀλλὰ καὶ κείνῳ ἡ σμικρῇ διαλλάττεσι,
ὅτι οἱ μὲν κολακες, ἐφ' ὅσον οἶον τε αὐτοῖς,
χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς, οἱ ἐπαινῶντες δὲ,
καὶ ἐν αὐταῖς ταῦταις σωφρονῶσι, καὶ ἐν τῷ τῶν
ὄρων μένουσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα
κολακείας καὶ ἐπαινῶν ἀληθῆς δείγματα, ὥς μὴ
πάντας ὑποπτεύῃς τὰς ἐπαινῶντας, ἀλλὰ δια-
κρίνῃς,

tor, omnibus adulandi rationibus confumtis, lau-
dauerit vexatum a tussi Demetrium, quod mo-
dulate sciret.

21. Non solum autem hic vtriusque generis
character est, quod adulatores non dubitant men-
tiri etiam in gratiam eorum, quos laudant; lau-
datores autem extollere student, quae adfunt:
verum etiam illa re non parua distant, quod
adulatores quantum possunt vtuntur hyperbolis,
laudatores autem in his ipsis quoque sobrii sunt,
et intra terminos se continent. Haec tibi pauca
de multis *sumo* adulationis ac verae laudis spe-
cimina, ne omnes omnino laudantes suspectos

κρίνης, καὶ παραμυθεῖς τῷ οἰκείῳ μέτρῳ ἐν-
ατέρον.

Φέρ' ἔν, εἰ δοκεῖ, πρόσαγε τοῖς ὑπ' ἐμᾶ εἰρη-
μένοις τὰς κανόνας ἀμφοτέρως, ὥς μάθοις εἴτε
τέτῳ εἴτ' ἐκείνῳ εὐόιασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν τι-
να ἀμορφον ἔσαν ἔφην τῷ ἐν Κνίδῳ ἀγάλματι
ὁμοίαν, γόης ἂν, καὶ τῷ Κυναίθῃ κολακικώτε-
ρος ὄντως νομιζοίμην· εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχου-
σαν, οἷον πάντες ἴσασιν, ἐπ' αὐτὴν ἐκ πολλῆ δια-
σήματος ἦν τὸ τὸλμημα.

Τάχα ἔν Φαίης, μᾶλλον δὲ ἤδη εἰρημας, ἐπαι-
νεῖν μὲν σοι ἐς τὸ κάλλος ἐφείσθω· ἀνεπί-
φθορον μὲντοι ποιήσασθαι τὸν ἔπαινον ἐχρῆν,
ἀλλὰ μὴ θραῖς ἀπειμάζειν ἀνδρωπὸν οὔσαν.
ἐγὼ

habeas, sed discernas, et sua vtrumque mensura
metiaris.

22. Age igitur, si videtur, admoue his, quae
dicta a me sunt, regulam vtramque, ut videas,
huic ne an illi conueniant. Etenim si deformem
quandam statuae Cnidiae similem dicam, im-
pior sane, et Cynaetho ipso magis adulator vere
habeat: si vero talem, qualem omnes norunt;
non sane magni ille ausus interualli fuerit.

23. At forte iam dixeris, quin iam dixisti, lau-
dare quidem pulchritudinis nomine tibi permis-
sum esto. Verum inuidiae non obnoxiam opor-
tebat laudationem facere, nec similem Deabus
dice-

ἐγὼ δὲ, ἤδη γάρ με προάξεται τάληθές εἰπεῖν,
 ἔ θεαῖς γε, ὦ βελτίσῃ, εἴκασα, τεχνιτῶν δ'
 ἀγαθῶν δημιουργήμασι, λίθῃ, καὶ χαλκῷ, ἢ
 ἑλᾶφαντος πεποιημένους. τὰ δὲ ὑπ' ἀνθρώπων
 γεγενημένα, ἔκ ἀσεβείας, οἶμαι, ἀνθρώποις εἰ-
 κάζειν· ἐκτός εἰ μὴ αὐτὸ τέτο εἶναι τὴν Ἀθηνᾶν
 ὑπέληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου πεπλάσμενον· ἢ
 τέτο τὴν Οὐρανίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πρα-
 ξτέλης ἐν Κνίδῳ, ἔ πάντα πολλῶν ἐπῶν. ἀλλ'
 ὅρα μὴ ἄσεμνον ἦ, τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν
 δοξάζειν, ὧν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτης
 εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἔγω γε ὑπολαμβάνω.

Εἰ δὲ καὶ ὅ, τι μάλιστ' αὐταῖς ἐκείναις εἴ-
 κασα, οὐκ ἐμὸν τοῦτο, οὐδὲ ἐγὼ πρῶτος
 ταύ-

dicere hominem. Verum ego, iam enim *ipsum*
 ne verum ad se dicendum inuitabit, non profe-
 cto Deabus, o praestantissima, similem dixi *ho-*
minem, sed bonorum artificum operibus, e la-
 pile, et aere, vel ebore perfectis. Quae autem
 facta sunt ab hominibus, ea similia hominibus di-
 cere, non puto impium: nisi forte hoc tu Mi-
 neviam existimas, quod est effectum a Phidia, aut
 illud Caelestem Venerem, quod in Cnido fecit
 Praxiteles ante annos non ita multos. Sed vide
 ne parum deceat, talia de Diis sentire, quorum
 verae imagines supra humanam imitationem esse
 possius, equidem arbitror.

24 Si vero vel maxime illis ipsis *Deabus* simi-
 lem e dixissem, non meum istuc fuerit, neque
 pri-

ταύτην ἐτερόμην τὴν ὁδὸν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ποιηταί· καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὀμηρος, ὃν καὶ νῦν ἀναβιβάζομαι συταγορεῦσόντά μοι· ἢ ἔδεμία μηχανή, μὴ ἔχῃ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι· ἐρήσομαι τοίνυν αὐτὸν, μᾶλλον δὲ σὲ ὑπὲρ αὐτῶ (καὶ γὰρ διαμνημονεύεις εὖ ποιῶσα, τὰ χαριέστατα τῶν ἐρραψωδημένων αὐτῷ) Τί σοι ἐκείνο δοκεῖ, ὅποτεν περὶ τῆς αἰχμαλώτης λέγῃ τις Βρισηίδος, ὅτι χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἱκέλη, ἐπένθει τὸν Πάτροκλον; εἴτε μετὰ μικρόν, ὡς ἔχῃ ἱκανὸν εἰ μόνῃ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσαι·

Εἶπε δ' ἄρα (Φησὶ) κλαίεσα γυνὴ εἰκῆ
θεῶσιν.

ὁ πό-

primus ego istam viam secuerim; sed multi et boni poëtae, et maxime ciuis ille tuus Homerus, quem nunc etiam aduocatum mihi excitabo, aut fieri non potest, quin ipse mecum damnetur. Interrogabo igitur illum, potius vero te pro illo (meministi enim, in quo bene facis, venustissima quaevis illius carminum) quid de illo ibi videtur, cum de captiua dicit Briseide, illam Iu-
reae Veneri similem luxisse mortem Patrocli: tum paullo post, quasi non satis foret, si soli similis Veneri sit,

*Sic fatur, inquit, lacrumans par sanctae fe-
mina diuis.*

Cum

ὁπόταν ἔν τοιαῦτα λέγῃ, μισεῖς καὶ κτείνον, καὶ ἀπορρίπτεις τὸ βιβλίον, ἢ δίδως αὐτῷ ἐλευθερίαν ἐν τῷ ἐπαίνῳ; ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ δῶς, ὅγε τοσῶτος αἰὼν δέδωκεν, ἔδ' ἔστιν ὅσις αὐτὸν ἐπὶ τέτῳ ἡτιάσατο, ἔδ' ὁ μάλιστα τολμήσας αὐτῷ τὴν εἰκόνα, ἔδ' ὁ τὰ νέστα ἐπισημηνάμενος τῶν ἑπῶν ἐν τῇ παραγραφῇ τῶν ὀβελῶν. εἴτα ἐκείνῳ μὲν ἐφεισθήσεται, βάρβαρον γυναικα, καὶ ταῦτα, κλαίεσαν, τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκάσαι· ἐγὼ δ', ἵνα μὴ τὸ κάλλος εἶπω, δίδωμι μὴ ἀνέχῃ ἀκούουσα, οὐκ ἂν παραβάλοιμι εἰκόσι θεῶν γυναικα Φαιδραν, καὶ μεδιῶσαν τὰ πολλὰ, ὅπερ θεοῖς ὅμοιον ἀνθρώποι ἔχουσιν.

Ἐπὶ

Cum igitur dicit talia, odistine ipsum quoque, et abiicis librum, an das illi, ut libertate in laudando utatur? Verum etsi tu non dederis, tantum certe aeuum illi dedit, nec est qui hoc illum nomine accusauerit, neque iste, qui flagellis cadere statuat ipsius autus est, neque qui obelis adscribendis supposititios illius versus notauit. Deinde huic licebit, barbaram mulierem eamque plorantem aureae Veneri dicere similem: ego vero, ne de pulchritudine dicam, quod audire non sustines, non comparem statuis Dearum mulierem laeti vultus et frequenter subridentem, quod Deorum simile habent homines.

Ἐπὶ μὲν τοι τῷ Ἀγαμέμνονος, ὅρα ὅσῃν αὐ-
τὸς Φειδῶ ἐποίησατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐτα-
μιεύσατο τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον, ὡς ὁμ-
ματὰ μὲν, Φησι, καὶ κεφαλὴν ἵκελον αὐτὸν εἶ-
ναι τῷ Διὶ, τῷ Ἀρεῖ δὲ τὴν ζώνην, ξέρονον δὲ
τῷ Ποσειδῶνι, διαιρῶν τὸν ἀνθρώπον κατὰ μέ-
λη πρὸς τοσούτων θεῶν εἰκόνας· καὶ αὖ πάλιν,
βροτολογῶ Ἀρεῖ, Φησὶν, ὅμοιον εἶναι, καὶ
ἄλλον ἄλλῳ, θεοειδῆ τὸν Φρύγα τὸν τῷ Πριάμῃ,
θεοείκελον πολλάκις τὸν Πηλέως. ἀλλὰ ἐπ' ἀνεί-
μι αὐθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν παραδειγμα-
των· ἀνδρεῖς γὰρ δὴ περ αὐτὰ λέγοντος·

Ἀρτέμιδι ἱκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ
Οἷν δ' Ἀρτεμις εἶσι κατ' ἕρως.

Οὐ

25. Vtrum in Agamemnone vide, quam Diis
ipse pepercerit, et quam illorum imagines pro-
portione quadam dispensarit, qui oculis quidem et
capite similem eum dicat Ioui, quod ad balneum
autem Marti, ac pectus Neptuno, in sua hominem
inembra diuidens pro totidem Deorum imaginibus.
Ac rursus homicidae Marti similem ait esse,
et alium alii: Dei specie Phrygem Priami, Dei
similem saepe natum Pelei. Sed redeo rursus ad
exempla muliebria. Audis enim sane illum di-
centem:

Dianae similis, vel quae Venus aurea fertur, et
Qualis Diana in montibus errat.

26. Non

Οὐ μόνον δὲ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς θεοὺς ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφώρβη κόμην ταῖς Χάρισιν ἀπέεικας, καὶ ταῦτα, αἵματι δεδευμένην. καὶ ὅλως, τοσαῦτά ἐσι τὰ τοιαῦτα, ὥς μηδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως μέρος, ὅ μὴ ταῖς θεαῖς εἰκόσι διακεκρόσμηται, ὥς ἢ καὶ κείνη ἐξαληλίφθω, ἢ καὶ ἡμῖν τὰ ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. ἔτω δὲ τὸ κατὰ τὰς εἰκόνας καὶ τὰς ὁμοιώσεις ἀνεύθυνόν ἐσιν, ὥς Ὁμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ὠκνησεν ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τοὺς γὰρ τῆς Ἥρας ὀφθαλμούς, τοῖς τῶν βοῶν εἰκασεν, ἕτερος δὲ τις ἰοβλέφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη, τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλόν τις ἀγονεῖ, τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχισον τῇ Ὁμήρῳ ποιήσει ὠμιληκότων;

Καίτοι

26. Non solum autem ipsos homines Diis facit similes, sed Euphorbi etiam comam *Gratiis similem* dixit, eamque infectam sanguine. Atque in vniuersum tot sunt in hoc genere, vt nulla poëseos pars sit, quin diuinis imaginibus exornetur. Itaque aut illa etiam deleantur, aut nobis quoque audere similia concessum esto. Adeo autem illa imaginum et similitudinum ratio a censura libera est, vt Homerus Deas ipsas non dubitauerit laudare a deterioribus. Iunonis enim oculos comparauit *bubulis*: alius autem aliquis *superperciliis violaceis* Venerem dixit: *roseis enim digitis insignem* quis eorum ignorat; qui vel pauxillum in Homeri poëmatibus versati sunt?

27. Quam-

- Καίτοι τὰ μὲν τῆς μορφῆς ἔτι μετριώτερα, εἴ τις θεῶ ἐοικέναι λέγεται· ἀλλὰ τὰς προσηγορίας αὐτὰς πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαισίωνες 5), καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμαῖοι προσαγορευόμενοι; Λητὼ δέ, γυνὴ τις ἐγένετο Εὐαγόρα τοῦ Κυπρίων βασιλέως, καὶ ὅμως ἂν ἠγανάκτησεν ἡ θεὸς, δυναμένη λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην

27. Quamquam, quae ad formam pertinent, adhuc moderatiora sunt iis, si quis Deo similis esse dicatur: verum ipsas appellationes Deorum quot iam imitati sunt, Dionysii, et Hephaestiones, et Zenones, et Posidonii et Hermæi cognominati? Latona autem mulier quaedam fuit Euagorae Cypriorum regis: et tamen non indignata est Dea, cum posset illam, Niobes instar,

lapi-

5. Διονύσιοι καὶ ἩΦ.] Pendebam animi aliquando, essent ne haec nomina Latine convertenda ipsa quoque, vt eorum vim scilicet lector Graecorum rudis assequatur. Sed cum id genus lectoribus pereat eadem historia nominum, vt *Bacchium* tyrannum vtrumque Syracusanum, *Vulcanium* non amicum Alexandri, *Iouianos* non Eleatem illum, et alterum Stoicae sectae principem, etc. sed quosuis alios: melius videtur relinquere Graeca suspicioni et inquisitioni eorum, qui primo conspectu eorum possunt origines ignorare. *Gesner.*

βην ἀπεργάσασθαι. ἐγὼ γὰρ τὰς Αἰγυπτίους, οἵ-
περ καὶ δεισιδαίμονές εἰσι πάντων, ὅμως
τοῖς θεοῖς ὀνόμασιν εἰς κόρον ἐπιχρωμένους.
σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα αὐτοῖς ἐξ ἔραυθ ἔστιν.

Ὡς οὐ πρόσγε σὲ τὸ τοιῦτον, ψοφοδεῶς
διακείσθαι πρὸς τὸν ἔπαινον. εἰ γὰρ τι ἐν τῷ
συγγράμματι πεπλημμέληται ἐς τὸ θεῖον, σὺ
μὲν ἀνεύθυνος αὐτῷ, ἐκτός εἰ μὴ τινα νομίζεις
ἀκροάσεως εὐθύνην εἶναι, ἐμὲ δὲ ἀμυνέντα οἱ
θεοί, ἐπειδὴν πρὸ ἐμῷ τὸν Ὅμηρον καὶ τὰς ἄλ-
λως ποιητὰς ἀμύνονται. ἀλλ' ἔδέπω ἔδὲ τὸν
ἄριστον τῶν Φιλοσόφων 6) ἡμύναντο, εἰκόνα θεῶν
τὸν

lapidem facere. Omitto enim Aegyptios, qui
quidem omnium sunt superstitionissimum, tamen
diuinis nominibus ad satietatem abutentes. Fere
enim pleraque apud illos de caelo sunt.

28. Itaque tuum non est, meticulose adeo affe-
ctam esse ad laudes. Si quid enim in scripto ad-
versus numen peccatum sit, tu quidem rea mi-
nime illius es: nisi quam putas etiam auditio-
nis poenam esse. Me vero tum Dii punient,
cum ante me Homerum et alios poëtas vlti fue-
rint. At illi nondum nec optimum philosopho-
rum vlti sunt, qui Deī imaginem esse dixit ho-
minem.

6. Τὸν ἄριστον Φιλοσόφων] Platonem, ita si-
gnari, vix est dubium. Atque apud illum
esse, quae huc referri possunt, constat, v.
g. de

τὸν ἄνθρωπον εἰπόντα εἶναι. Πολλὰ ἔτι ἔχων
πρὸς σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτῃ ἐνεκα τέττῃ παύσο-
μαι, ἵνα καὶ ἀπομνημονεύσαι δυνηθῇ τὰ εἰρημένα.

ΠΟΛ. Οὐκ οἶδα, εἴ μοι τῆτο δυνατὸν ἔτι,
ὦ Λυκίνε· μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι καὶ ταῦτα καὶ
ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐγχυνόμενον· πειράσομαι δ'
ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὄρας, ἤδη
ἀποσοβῶ παρ' αὐτὴν, ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα,
ὡς μὴ τι παρεμπεσὸν ἄλλο συγχέῃ τὴν τάξιν
αὐτῶν, εἰτά μοι συρίττεσθαι συμβῇ πρὸς τῶν
θεατῶν. ΛΥΚ. Αὐτῷ σοὶ μελήσει, ὦ Πολύ-
στρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρίνη· ἐγὼ δὲ, ἐπείπερ
ἅπαξ

minem. Multa adhuc ad te dicenda cum ha-
beam, Polystrati huius caussa definam, vt me-
minisse possit dictorum.

29. POL. Nescio si adhuc possim hoc, Lyci-
ne; Longa enim a te habita est oratio, idque
vltra infusam tibi aquam. Studebo tamen illo-
rum meminisse, et vt vides iam ad illam abire
festino, obturatis auribus, vt ne quid incidens
aliud ordinem illorum confundat, ac deinde ac-
cidat mihi, vt exhibiler a spectatorijs. L Y C.
Ipsi tibi curae erit, Polystrate, vt optime agas.
Ego

g. de rep. 6. p. 476. A. vbi probat illud
Homericum δεοειδές τε καὶ δεοεικέλον. Ges-
ner.

ἄπαξ σοι τὸ δράμα παραδεδωκα, νῦν μὲν ἐκ ποδῶν ἀποσῆσομαι· ἐπὶ τὰν δὲ τὰς ψήφους ἀνακηρύττωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη καὶ αὐτὸς παρέσομαι, ὁψόμενος ἐποῖόν τι τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος ἔσται.

Ego vero quandoquidem semel personam tibi tradidi, nunc statim discedam. Cum vero sententias renuntiabunt iudicum, tum iam ipse quoque adero, visurus quis certaminis exitus futurus sit.

Τόξαρις, ἡ Φιλία.

Μνήσιππος καὶ Τόξαρις.

ΜΝΗΣ. Τί φῆς, ὦ Τόξαρι; θύετε Ὀρέση καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεὰς εἶναι πεπιστεύκατε αὐτάς; ΤΟΞ. Θύομεν, ὦ Μνήσιπ-

Toxaris seu amicitia.

Mnesippus et Toxaris.

ΜΝΕΣ. **A**in' tu, Toxari, sacra facitis Orestis ac Pyladi vos Scythae, et Deos esse illos; creditis? ΤΟΧ. Sacra facimus, Mnesippe,

Μνήσιππε, θύομεν· οὐ μὴν θεοὺς γε οἴομενοι εἶναι, ἀλλὰ ἀνδράς ἀγαθοὺς. ΜΝΗΣ. Νόμος δὲ ὑμῖν καὶ ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἀποθανούσι θύειν ὥσπερ θεοῖς; ΤΟΞ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἑορταῖς καὶ πανηγύρεσι τιμῶμεν αὐτούς. ΜΝΗΣ. Τί θηρώμενοι παρ' αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἐπ' εὐμενείᾳ θύετε αὐτοῖς, νεκροῖς γε οὖσιν. ΤΟΞ. Οὐ χεῖρον μὲν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν εὐμενεῖς εἶεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἄμεινον οἴομεθα πράξειν, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων, καὶ τιμῶντες ἀποθανόντας. ἡγάμεθα γὰρ οὕτως ἂν ἡμῖν πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐδεῇσαι γενέσθαι.

ΜΝΗΣ.

pe, sacra facimus: verum non quo Deos arbitremur esse, sed viros bonos. MNES. Lex autem apud vos viris etiam bonis post mortem sacrificare tanquam Diis? TOX. Non hoc modo, sed diebus festis etiam celebritatibusque illos honoramus. MNES. Quid inde venantes? Neque enim sane, ut propitii vobis sint, sacrificatis illis, utpote mortuis. TOX. Fortasse neque istuc male, si mortui etiam sint nobis propitii. Veruntamen etiam viventium ratione melius nos arbitramur facturos, si memoriam virorum præstantissimorum usurpemus, mortuos etiam honore prosequentes; putamus enim, sic futurum, ut plures nobis illorum similes velint fieri.

2. MNES.

ΜΝΗΣ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀρθῶς γινώσκε-
 τε. Ὁρέστην δὲ καὶ Πυλάδην, τίνος μάλα κα-
 θαυμάσαντες ἰσχυρῶς ἐποίησασθε, καὶ ταῦτα,
 ἐπὶ λυδᾶς ὑμῖν ὄντας, ἢ τὸ μέγιστον, πολέμικα,
 οἶγε, ἐπεὶ σφᾶς ναυαγίᾳ περιπεσόντας οἱ τότε
 Σκυῖται συλλαβόντες ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι
 καταθύροντες, ἐπαχήμενοι ταῖς δεσμοφύλαξι,
 καὶ τῆς Φρυγᾶς ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασι-
 λέα κτείνουσι, καὶ τὴν ἰσχυρίαν παραλαβόντες, ἀλ-
 λά καὶ τὴν Ἀρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ἔ-
 χοντο ἀποπλέοντες, καταγελάσαντες τᾷ κρινᾷ
 τῶν Σκυθῶν νόμῳ. ὥς εἰ διὰ ταῦτα τιμᾶτε
 τῆς ἀνδρας, καὶ ἂν φθάναιτε πολλὰς ὁμοίους
 αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τοῦντεῦθεν αὐτοὶ
 ἤδη πρὸς τὰ παλαιὰ σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει
 ὑμῖν

2. M N E S. Recte ista statuitis. Sed quo in
 primis nomine admirati Oresten ac Pyladen ho-
 nore Diis aequastis, idque, apud vos aduenae
 cum essent; et quod maximum, hostes? qui
 quidem, cum illos naufragio eiectos, qui tum
 erant Scythae, comprehensos abduxissent, im-
 molandoque Dianae, insidiati carceris custodibus,
 superatoque praesidio, et regem interfecerint,
 et adscita sibi sacerdote, quin ipsa derepta Diana,
 nauigio, derisa communi Scytharum lege, eua-
 serint. Itaque propter ista si honoratis illos viros,
 fieri non potest, quin multos illis reddatis similes.
 Atque hinc ipsi iam ad antiqua respicite, vtrum

ὑμῖν πολλὰς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας καὶ Πυλά-
δας καταίρεν. ἡμεῖς μὲν γὰρ δοκῶμεν παχίστα ἂν
ἔσως ἀσθενῆς αὐτοὶ καὶ ἄδικοι γενέσθαι, τῶν
περιτοίπων θεῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν ἐκ τῆς
ἐχθρᾶς ἀποξενωθείτων· εἴτ', οἶμαι, ἀντὶ τῶν
ἰδῶν ἀπάντων, τὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἡκού-
σας ἀνδρας ἐκθέσσετε· καὶ ἱεροσύλοις ὑμῶν ἔσι-
θύσσετε ὡς θεῶς.

Εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τούτων Ὀρέστην καὶ Πυλάδην
ἡμεῖς, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο, ὧ Τόραξι, ἀγα-
θὸν ὑμᾶς εἰργάσαντο, ἀνθ' ὅτε πάλαι ἔθεός
εἶναι δικαίως ἄντες αὐτὰς, νῦν τὸ ἐμπάλιν θύ-
σαντες αὐτοῖς, θεοὺς εἶναι νομίζατε; καὶ
ἱερεῖσις

bene vobis eueniat, multos in Scythiam Orestes
et Pyladas appellere. Etenim mihi quidem vide-
mini quam celerrime hac ratione impij ipsi et
sine Diis futuri, si reliqui Dii eodem modo eve-
stra vobis regione in peregrinam abducantur.
Nampe deinde puto, pro Diis omnibus viros,
qui eorum educendorum causa venerint, con-
secrabit, et sacrilegi qui apud vos fuerint, iis
tanquam Diis sacra facietis.

3. Quod si enim non harum rerum causa
Oresten ac Pyladen honoratis; verum aliud forte,
Toxari, beneficium vobis praestitere; quo tan-
dem nomine illos, cum olim Deos non habere-
tis, iam contra ea sacrificando Deos iudicastis;
atque

ἱερεῖοις ὀλίγου δὲν τότε γενομένοις ἱερεῖα νῦν
 προσάγετε; γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δοξάει, καὶ
 ὑπεναντία τοῖς πάλαι. ΤΟΞ. Καὶ ταῦτα μὲν,
 ὦ Μνήσιππε, γενναῖα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ
 κατέλεξας. τὸ γὰρ, δύο ὄντας, ἔτω μέγα τόλ-
 μημα τολμῆσαι, καὶ τυσῆτον ἀπὸ τῆς αὐτῶν
 ἀπαράντας, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸν Πόντον, ἀπείρα-
 τον ἔτι τοῖς Ἑλλήσιν ὄντα, πλὴν μόνων τῶν
 ἐπὶ τῆς Ἀργεῖς εἰς τὴν Κολχίδα στρατευσάντων,
 μὴ καταπληγέντας, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐν
 αὐτῷ, μήτε τὴν προσηγορίαν καταδείσαντας,
 ὅτι ἄξενος ἐκαλεῖτο, οἷα, οἶμαι, ἀγρίων ἐθνῶν
 περιολιγνύων καὶ ἐπειδὴν ἐάλωσαν, ἔτως ἀν-
 δρείως

atque his, qui parum aberat, quin ipsi fierent tum
 victimae, victimas nunc offertis? Ridicula enim
 istaec videri possunt, et rebus olim gestis con-
 trarias. ΤΟΧ. Etiam ista quidem, Mnesippe,
 generosa illorum virorum *facta*, quae enarra-
 sti. Quod enim, duo cum essent, magnum
 adeo facinus ausi, longam adeo a sua patria na-
 vigationem ingressi, expeditionem in Pontum
 susceperere, intentatum adhuc Graecis, praeter
 illos, qui Argo *vecti* bellum Colchidi intulerant;
 nec perhorrescentes *portentosas* de illo fabulas,
 neque appellationem timentes, cum Inhospitalis
 vocaretur, feris nimirum, vt interpretor, popu-
 lis circum eum habitantibus; quod capti cum
 O 2 essent,

δρείως χρήσασθαι τῷ πράγματι, καὶ μὴ ἀγαπῆσαι εἰ διαφυλάξοντα 1) μόνον, ἀλλὰ τιμωρησαμένους τὸν βασιλέα τῆς ὑβρέως, καὶ τὴν Ἀρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀποπλεῦσαι πῶς ταῦτα ἔθαυμασαί, καὶ θείας τινὸς τιμῆς ἄξια παρὰ πάντων, ὅποσοι ἀρετὴν ἐπαινῶσιν; αἱτάρ ἔταῦτα ἡμεῖς Ὀρέστη καὶ Πυλάδῃ ἐνιδόντες, ἤρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα.

M N H Σ. Λέγοις ἂν ἤδη ὅ, τι σέμνον καὶ θείον ἄλλο ἐξεργάσαντο. ἐπεὶ ἄσπον ἐν τῷ πλῶ

essent, viriliter adeo in ea re se gesserunt, nec satis habuere, si incolumes ipsi euaderent, verum vindicata regis iniuria, et ablata Diana inde soluerunt, quomodo haec non admiranda, non diuino quodam apud omnes, qui virtutem laudant, honore digna? Verum non ista nos in Oreste et Pylade spectantes pro Heroibus illos tractamus.

4. MNES. Dic ergo iam, quid praeclarum et diuinum aliud perfecерint. Quantum enim ad

I. Διαφυλάξοντα] Mallem cum Solano διαφεύξοντα. Versio Gesneri utramque lectionem complexa est. Hinc nihil mutauit; neque enim nego διαφυλάττεσθαι esse saluam manere, integrum se seruare; sed quia ad fugam e custodia magis pertinet historia, et fuga ipsa sic etiam euasisse incolumes satis indicat, et egregius Cod. hanc lect. suppeditat, magis ad illam feror. Reitz.

πλὴ καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἂν σοι θεοτέ-
ρας ἐκείνων ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπόρους, καὶ μά-
λισα τὰς Φοίνικας αὐτῶν, ἃ καὶ εἰς τὸν Πόντον,
ἔδὲ ἄχρι τῆς Μαιώτιδος καὶ τῆς Βοσπόρου μόνον
ἐσπλέοντας, ἀλλὰ πανταχῇ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ
βαρβαρικῆς θαλάττης ναυτιλλομένους· ἀπασαν
γὰρ ἔτοι ἀκτὴν, καὶ πάντα ἀγριαλόν, ὥς εἰπεῖν,
διερευνησάμενοι καθ' ἑκάστον ἔτος, οὐδ' αὖτε με-
τοπώρου εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίσαι, ἔς, κατὰ τὸν
αὐτὸν λόγον θεὸς νόμιζε, καὶ ταῦτα, καπήλας
καὶ ταριχοπώλας, εἰ τύχοι, τὰς πολλὰς αὐ-
τῶν ὄντας.

ΤΟΞ. Ἄκουε δὴ, ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπει καθ'
ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι εὐγνωμονέστερον ὑμῶν πε-
ρὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίνομεν, εἴγε ἐν Ἀργεὶ μὲν
καὶ

ad nauigationem profectionemque, multos ego
tibi diuiniore illis mercatores ostenderim, et
inter hos maxime Phoenices, non in Pontum
modo, neque ad Maeotida vsque et Bosporum
nauigantes, sed vtique et Graecum mare percur-
rentes et Barbarum. Omne enim istli litus, et oram
omnem, vt ita loquar, perscrutati singulis annis,
fero auctumni domum suam reuertuntur. Hos
tu eadem ratione Deos puta, idque, cum caupo-
nes et falsamentarii sint eorum forte plerique.

5. TOX. Quin audi, carissime, et vide, quan-
tum barbari nos aequius de bonis viris quam vos
iudicemus: quandoquidem Argis et Mycenis

καὶ Μυκηναίς, εἰς τὸ τάφον ἐνδοξὸν ἐστὶν ἰδεῖν Ὀ-
ρέστῃ ἢ Πυλάδῃ· παρ' ἡμῶν δὲ καὶ νεὼς ἀποδέ-
δεικται αὐτοῖς ἅμα ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς
ἦν, ἐταίροις γε ἔσι· καὶ θυσίαι προσάγονται,
καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἅπασα· κωλύει τε εἰδέν, ὅτι
ἔξνοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ σκύνθαι, ἀγαθὰς κερρί-
σθαι, καὶ γὰρ ἐξετάζομεν ὅθεν οἱ καλοὶ καὶ ἀγα-
θοὶ εἰσιν, εἰς τὸ φθονῶμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες
ἀγαθὰ ἐργάσαντο· ἐπανῶντες δὲ αὖ ἐπραξαν,
οἰκείας αὐτὰς ἀπὸ τῶν ἔργων ποιεῖμεθα, ὃ δὲ
δὴ μάλιστα καταπλαγέντες τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
ἐπανῶμεν, τὴν δὲ ἐστὶν, ὅτι ἡμῶν ἔδοξαν φίλοι
ἔσθαι δὴ ἄριστοι πάντων γεγενῆσθαι, καὶ τοῖς
ἄλλοις νομοθέται καταστῆναι, ὡς καὶ τοῖς
φίλοις.

neque monumentum nobile videre est Orestae
aut Pyladis: apud nos autem et templum illis ex-
structum est simul ambohus, ut conueniebat so-
dalibus, et sacrificia offeruntur, et alius omnis
honus *habetur*. Neque quidquam obstat, quod
peregrini, non Scythae fuerunt, quo minus bo-
ni viri iudicati sint. Neque enim inquirimus,
cuiates honesti bonique viri sint, neque inuide-
mus, licet amici non fuerint, si honesta perpe-
trarunt. Dum vero quae fecere laudamus, no-
strates, quantum ad res gestas, facimus. Quod
autem maxime attoniti in viris illis laudamus,
hoc est, quod nobis visi sunt amici hi optimi
omnium fuisse, et velut legistatores aliis consti-
tuti,

Φίλοις ἀπάσης τύχης κοινωνεῖν, καὶ ὑπὸ Σκυ-
θῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι.

Καὶ ἃ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐ-
παθόν, ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ σή-
λης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέσειον, καὶ νό-
μον ἐποιήσαντο, πρῶτον τῆτο μάθημα καὶ παί-
δευμα τοῖς παισὶ ταῖς σφετέροις εἶναι τὴν σή-
λην ταύτην. καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα δια-
μνημονεύσαι. ταῦτ' οὖν γὰρ τέκνομα ἕκαστος αὐ-
τῶν ἐπιλάθαιτο τῷ πατρὸς, ἢ τὰς Ὀρέσε καὶ
Πυλάδῃ πράξεις ἀγνοήσκειν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πε-
ριβόλῳ τῷ νεῷ τὰ αὐτὰ, ἐπὶ ὅσα ἡ σῆλη δηλοῖ,
γραφαῖς ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα δεικνυ-
ται· πλέων Ὀρέσης ἅμα τῷ Φίλῳ, εἴτα ἐν
τοῖς

tuti, quomodo oporteat in societatem omnis for-
tunae cum amicis venire, et sic ab optimis qui-
busque Scytharum coli.

6. Et, quae secum inuicem aut pro se subie-
runt, ea relata in literas maiores nostri in aerea
columna dedicarunt in Oresteo, lata lege, pri-
mam disciplinam et institutionem pueris nostris
esse hanc columnam, et quae scripta in illa sunt,
vti memoria comprehendant. Itaque facilius sui
patris nomen vnusquisque illorum obliuiscatur,
quam Orestae atque Pyladis facta ignoret. Sed
in conspecto etiam templi eadem, quae columna
indicat, picturis expressa ab antiquis, ostendun-
tur: nauigans Orestes simul cum amico; deinde

τοῖς κρημοῖς διαφθαρείσης αὐτῶν τῆς νεῶς συν-
 ειλημμένος, καὶ πρὸς τὴν θυσίαν παρσκευα-
 σμένος, καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη κατάρχεται 2)
 αὐτῶν· καταντικρὺ δὲ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ τοίχῳ,
 ἤδη ἐκδεδυκὼς τὰ δεσμὰ γέγραπται, καὶ Φο-
 νεύων τὸν Θόαντα, καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν Σκυ-
 θῶν· καὶ τέλος ἀποπλέοντες, ἔχοντες τὴν Ἰ-
 Φιγένειαν, καὶ τὴν θεήν. οἱ Σκύθαι δὲ, ἄλ-
 λως ἐπιλαμβάνοντα τῷ σκάφει ἤδη πλέοντες
 ἐκκρεμαννύμενοι τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπαναβαί-
 νον,

inter rupes fracta illorum naui comprehensus, et
 ad sacrificium paratus; et Iphigenia iam illos im-
 molat; e regione vero in altero muro, iam exu-
 tus vinculis depictus est, Thoantem interficiens,
 et Scytharum multos alios; ac denique vt solunt,
 Iphigeniam habentes ac Deam; Scythae autem
 frustra manus iniiciunt naui iam eunti, suspensi
 e gubernaculis, ac tentantes inscendere: tum vt
 nihil

2. Κατάρχεται] Verti *immolat*. Servius ad Aen.
 10, 541. *Immolari proprie dicuntur hostiae
 non cum caeduntur, sed cum accipiunt molam
 falsam.* Et laudat statim locum Catonis in
 Origg. *Bovae immolatas priusquam caederen-
 tur profugisse in Siciliam.* Iam hoc esse
 καταρχεσθαι satis docebit ipse poeta Od.
 Γ. 445. et ibi Eustathius. Nempe Nestor
 ibi χέρνιβα τ' ἄλοχύτας τε κατήρχετο.
Gesner.

νεῖν πειρώμενοι, εἴτ' ἔδδεν ἀνύσαντες, οἱ μὲν αὐ-
τῶν τραυματίαι, οἱ δὲ καὶ δέει τέττε, ἀπονή-
χονται πρὸς τὴν γῆν. ἔνθα δὴ καὶ μάλισα ἴδοι
τις ἂν ἐπόσῃν ὑπὲρ ἀλλήλων εὖνοϊαν ἐπεδείκνυν-
το ἐν τῇ πρὸς τὰς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποιή-
κε γὰρ ὁ γραφεὺς ἐκάτερον, ἀμελῶντα μὲν τῶν
καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τὰς ἐπι-
φερομένους θατέρω, καὶ πρὸ ἐκείνων ἀπαντᾶν
πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' ἑδδέν τι-
θέμενον, εἰ ἀποθανεῖται, σώσας τὸν Φίλον,
καὶ τὴν ἐπ' ἐκείνον φερομένην πληγὴν προαρπά-
σας τῷ σώματι.

Τὴν δὲ τοσαύτην εὖνοϊαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν
τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστόν, καὶ Φιλέ-
ταιρον, καὶ τὸ ἀληθές, καὶ βέβαιον τῷ πρὸς
ἀλλήλους

nihil proficiunt, partim iam vulnerati, partim
eius rei metu, terram natatu repetunt. Hic vero
vel maxime videat aliquis quantam sibi inuicem
benevolentiam in conflictu cum Scythis exhibue-
rint. Fecit enim pictor vtrumque, negligentem
oppositos sibi hostes, depellentem autem, qui
irruunt in alterum, et pro illo occurrere tentan-
tem telis, et nihil curantem, si ipse moriatur,
modo seruet amicum, et intentatam illi plagam
suo corpore *velut* praeripiat.

7. Hanc nempe tantam illorum benevolentiam,
et malorum communionem, et fidem, et socia-
litatem, et veritatem firmitatemque amoris mu-

ἀλλήλας ἔρωτες, ἐκ ἀνθρώπινα ταῦτα ᾤθημεν εἶναι, ἀλλὰ τινος γνώμης βελτίονος, ἢ κατὰ τὰς πολλὰς τέτας ἀνθρώπους, οἱ μέχρι μὲν κατ' ἔρον ὁ πλεῖς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγανακτῶσιν, εἰ μὴ ἐπίσης κοινωνήσῃσι τῶν ἡδέων· εἰ δέ τι καὶ μικρὸν ἀντιπνεύσειεν αὐτοῖς, οἴχοντα, μένους τοῖς κινδύνοις ἀπολιπόντες. καὶ γὰρ ἔν καὶ τόδε ὅπως εἰδῆς, ἔδεν Σκύθαι Φιλίας μεῖζον οἶοντα εἶναι, ἔδὲ ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν τις Σκύθης μᾶλλον σεμνύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπονῆσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν· ὥσπερ ἔδεν ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, τῷ προδότῃ Φιλίας γεγενῆσθαι δοκεῖν. διὰ ταῦτα Ὀρέστην καὶ Πυλάδην τιμῶμεν, ἀρίστους γενομένους τὰ Σκυθῶν ἀγα-

tui; haec, inquam, non humana esse putauimus, sed praestantioris cuiusdam animi, quam est in plerisque his hominibus, qui, dum secundus est cursus, indignantur amicis, si non in aequam iucundorum partem veniant: si vero vel paullum quiddam illis reflauerit, *ilicet* abeunt, solos periculis relinquentes. Etenim ut hoc etiam scias, nihil Scythae amicitia maius esse existimant; nec est in quo Scythes magis sibi placeat, quam si cum amico laborare illi contingat, et in societatem aduerforum illius venire: quemadmodum maius nullum apud nos probrum, quam si quis prodidisse amicitiam videatur. Propter haec Orestem honoramus et Pyladem, qui prae-

ἀγαθὰ, καὶ ἐν Φιλίᾳ διενεγκόντας, ὁ πρῶτον
ἡμεῖς ἀπάντων θαυμάζομεν, καὶ τῆνομα ἐπὶ
τέτοις αὐτῶν ἐθέμεθα, Κοράκης καλεῖσθαι·
τῆτο δέ ἐστιν, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Φωνῇ, ὡς περ ἂν
εἴ τις λέγοι, Φίλιοι δαίμονες.

ΜΝΗΣ. ὦ Τόξαρι, ἔ μόνον ἄρα τοξεύειν
ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν
ἄλλων ἀμείνεις, ἀλλὰ καὶ ῥῆσιν εἰπεῖν ἀπάντων
πιθανώτατοι. ἐμοὶ γὰρ τέως ἄλλως γιγνώσκον-
τι, ἔδῃ καὶ αὐτῷ δίκαια ποιεῖν δοκεῖτε, ἔτως
Ὀρέστην καὶ Πυλάδην ἐκθειάσαντες. ἐλελήθεις
δὲ με, ὦ γεινᾶϊε, καὶ γραφεὺς ἀγαθὸς ὢν. πά-
νυ γὰρ ἐναργῶς ἐπέδειξας ἡμῖν τὰς ἐν τῷ Ὀρε-
στείᾳ

praeftiterint Scytharum bonis, et in amicitia
eminuerint, quod primum omnium admiramur.
Etiam nomen propterea illis posuimus, ut Cora-
cos appellaremus; id autem est nostra lingua, ut
si quis praefides amicitiae genios dicat.

8. MNES. Igitur non sagittis modo, Toxari,
boni fuerunt Scythae, et rebus bellicis praestan-
tiores aliis, verum etiam in dicendo maxime o-
mnium probabiles. Mihi quidem, aliter ad hunc
diem sentienti, iam et ipsi recte facere videmini,
cum diuinis adeo honoribus Orestem Pyladem-
que afficitis. Sed nesciebam, vir optime, te pi-
ctorem etiam bonum esse. Lucidissime enim no-
bis, quae sunt in Oresteo, imagines ostendisti,
et

σεῖω εἰκόνας, καὶ τὴν μάχην τῶν ἀνδρῶν, καὶ
τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. πλὴν ἄλλ' ἐκ ᾧ-
θην ἂν ἔτω ποτὲ περισπᾶδαςον εἶναι Φιλίαν ἐν
Σκύθαις· ἅτε γὰρ ἀξένους καὶ ἀγρίους ὄντας αὐ-
τὰς, ἔχθρα μὲν αἰεὶ συνῆναι, καὶ ὀργῇ καὶ θυ-
μῷ, Φιλίαν δὲ μηδὲ πρὸς τὰς οἰκειοτάτας ἐπα-
ναιρεῖσθαι· τεκμαιρόμενος τοῖς τε ἄλλοις, ἃ πα-
ρὶ αὐτῶν ἀκούομεν, καὶ ὅτι κατεσθίησι τὰς πα-
τέρας ἀποθανόντας.

ΤΟΞ. Εἰ μὲν καὶ τὰλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων
καὶ δικαιότεροι τὰ πρὸς τὰς γονέας καὶ ὀσιώτε-
ροι ἐσμέν, ἐκ ἂν ἐν τῷ παρόντι Φιλοτιμηθῇη,
πρὸς σέ· ὅτι δὲ οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πισότε-
ροι τῶν Ἑλλήνων φίλων εἰσὶ, καὶ ὅτι Φιλίας
λόγος

et pugnam virorum, et quae pro se inuicem ex-
cepere vulnera. Verum neque hoc putabam, ita
studiose coli inter Scythas amicitiam, quippe ut
inhospitales et agrestes, in inimiciis semper ver-
sari illos arbitrabar, et ira, et excandescencia;
amicitiam vero neque inter coniunctissimos sus-
cipi; colligens ista tum e reliquis, quae de iis
audimus, tum inde, quod parentes mortuos in
cibo habent.

9. ΤΟΧ. Vtrum in reliquis etiam nos et iu-
stiores aduersum parentes Graecis, et religiosio-
res simus, de eo in praesenti tecum non conten-
derim. Amicos autem Scythas multo Graecis
amicis fideliores esse, et maiorem amicitiae ratio-

nem

λόγος πλείων παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥαδίων ἐπιδείξαι· καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων; μὴ πρὸς ἀχθιδόνα με ἀκέσης, ἣν εἶπω τι ὧν κατανενόηκα, πολὺν ἤδη χρόνον ὑμῖν συγγινόμενος. ὑμεῖς γάρ μοι δοκεῖτε τὰς μὲν περὶ Φιλίας λόγους ἀμείνον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δύνασθαι, τὰ ἔργα δὲ αὐτῆς, ἔ μόνον ἔ κατ' ἀξίαν τῶν λόγων ἐκμελετᾶν, ἀλλ' ἀπέχρη ὑμῖν ἐπαινεῖσαι τὴν αὐτήν, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθόν ἐσιν· ἐν δὲ ταῖς χρεῖαις προδόντες τὰς λόγους, δευπτετεῖστε, ἔκ οἷδ' ὅπως, ἐκ μέσων τῶν ἔργων. καὶ ὅπῃ ταν ὑμῖν οἱ τραγωδοὶ τὰς τοιαύτας Φιλίας ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβιβάσαντες δεικνύωσιν, ἐπαινέετε, καὶ ἐπικροτεῖτε, καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων

nem inter nos esse, quam apud vos, demonstratu facile est. Et, per ego te Graecorum Deos oro, ne moleste me audias, si quid eorum dixerō, quae, postquam diu inter vos versor, observavi. Vos enim mihi videmini verba quidem de amicitia melius aliis posse facere; at opera illius non tantum non pro dignitate illorum verborum meditari atque exercere: sed sufficit vobis laudasse illam, et quantum sit bonum ostendisse. Cum autem opus ea est, proditores orationis vestrae, nescio quomodo mediis ex operibus transfugitis. Et quando vobis tragoedi tales amicitias in scenam productas ostendunt, laudatis et plauditis, illisque pro se invicem periclitanti-

λων οἱ πολλοὶ καὶ ἐπιδεικνύετε, αὐτοὶ δὲ οὐδὲν
 ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν Φίλων παρέχεσθαι ταλ-
 μᾶτε, ἀλλ' ἦν περ Φίλος δεηθεὶς τύχη, αὐτί-
 κα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα, οἴχονται ὑμῶν
 ἐκ ποδῶν ἀπαπτάμενοι αἱ πολλαὶ ἐκείνων τρα-
 γῳδίαί, τοῖς κενοῖς τέτοις καὶ κωφοῖς προσω-
 πείοις ἐοικότας ὑμᾶς ἀπκλιπᾶσαι, ἀδμηρημένα
 τὸ σῶμα, καὶ παμμέγεθες κεχηνότα, οὐδὲ τὸ
 σμικρότατον Φθέγγεται· ἡμεῖς δὲ ἔμπαιιν, ὅ-
 σον γὰρ δὴ λαιπόμεθα ἐν τοῖς περὶ Φιλίας λό-
 γοις, τοσούτου ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτῶμεν.

Εἴγ' ἐν δοκεῖ, οὕτω νῦν ποιῶμεν, τὰς μὲν
 παλαιὰς Φίλους ἀτρεμεῖν ἐάσωμεν, εἴ τινας, ἢ
 ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι καταριθμεῖν ἔχομεν·
 ἐπεὶ

tantibus plerique etiam illacrimantini: ipsi vero
 nihil laude dignum praestare pro amicis audetis;
 sed si quare indigeat forte amicus, subito, velut
 insomnia, aufugiunt vobis auolantque e vestigio
 multae illae tragoediae, inanibusque his et inu-
 tis personis similes vos destituunt, quae diducto
 rictu, et immanè quantum hiantes, ne minimum
 quidem sonum edunt. Nos contra ea, quan-
 tumcunque disputationibus de amicitia habendis
 inferiores *forte* sumus, tantum rebus ipsis prae-
 stamus.

10. Quare, si videtur, ita nunc agamus. An-
 tiquos amicos patiamur quiescere, si quos aut
 nos, aut vos de prisco aevo adnumerare possi-
 mus:

ἐπεὶ κατὰ γὰρ τὸ πλεονεκτοῦτε ἄν, πολλὰς
καὶ ἀξιοπύσας μάρτυρας τὰς ποιητὰς παρεχό-
μενοι, τὴν Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου Φιλίαν,
καὶ τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου, καὶ τὴν ἄλλην ἐ-
ταιρείαν, ἐν καλλίστοις ἔπεσι καὶ μέτροις ῥαψώ-
δοντας. ὀλίγας δὲ τινὰς προχειρισάμενοι, τῶν
καθ' ἡμᾶς αὐτὰς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησά-
μενοι, ἐγὼ μὲν τὰ Σκυθικά, σὺ δὲ τὰ Ἑλληνι-
κά· καὶ ὁπότερος ἂν ἐν τούτοις κρατῇ, καὶ αἰετί-
νες παράσχηται τὰς Φάλας, αὐτὸς τε περικη-
κὼς ἔσαι, καὶ τὴν αὐτᾷ ἀναικηρύξει, καλλίστον
ἀγῶνα καὶ σεμνότατον ἀγωνισάμενος· ὡς ἐγώ
γὰρ πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοῦν μονομαχῶν ἢ ττή-
θεις, ἀποτμηθῆναι τὴν δεξιάν, ὅπερ ἤνεις Σκυ-
θικῆς

mpis: nam hac quidem parte vos viceritis, mul-
tos eosque dignos fide testes dantes poëtas, qui
Achillis et Patrocli amicitiam, et Thesei atque
Perithoi, reliquumque sodalitium, pulcherrimis
versibus et numeris canant: sed paucos quosdam
de his, qui nostro ipsorum tempore vixerunt,
promamus, quorum enarremus facta, ego qui-
dem Scythica, tu autem Graeca: et vter his vi-
cerit, et meliores produxerit amicos, ille victor
erit, suamque praeconio patriam ornabit, pul-
cherrimo et honestissimo peracto certamine. Nam
multo equidem libentius mihi videor solitaria pu-
gna superatus dextram praecidendam praebere;
quae

δικῆς ἐπιτίμιόν ἐστιν, ἢ χειρόν ἄλλῃ κατὰ Φιλίαν κερῖσθαι, καὶ ταῦτα Ἕλληνας, Σκυθῆς αὐτὸς ὦν.

ΜΝΗΣ. Ἐστὶ μὲν, ὦ Τόξαρι, καὶ Φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἷώ σοι, παλειμῇ μονομαχίᾳ, πάνυ εὐτόχως καὶ τεθηγμένως παρεσκευασμένῳ τὰς λόγους· καὶ μὲν ἀγεννῶς γε ἔγω καταπρεδᾷ ἐν βραχέϊ τὸ Ἑλληνικὸν ἅπαν, ὑποχωρήσομαι σοι. καὶ γὰρ ἂν εἴη πάνδεινον, ὑπὸ δυοῖν μὲν ἐκείνοιον ἡττηθῆναι τοσάτας τῶν Σκυθῶν, ὑπό-
 φας οἳ τε μῦθοι δηλᾷσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαί, ἃς μικρῷ πρόσθεν εὖ μάλα ἐξετραγώ-
 δησας· Ἕλληνας δὲ πάντας, τοσαῦτα ἔδην, καὶ
 τοσαύτας πόλεις ἐρήμην ὑπὸ σὲ ἀδιδῶναι. εἰ
 γὰρ

quae Scythicae *genis* poena est, quam deterior alio in amicitia iudicari, idque Graeco, cum ipse Scythia sim.

II. MNES. Est quidem, Toxari, opus mi-
 nime contemptibile, cum viro, qualis tu, bella-
 tore pugnam solitariam inire, qui tam apta ad
 scopum, et acuta argumenta habeas. Verunta-
 men neque ego ignave adeo ac tam cito prodens
 omnem Graeciam, tibi concessero. Indignissi-
 mum enim fuerit, a duobus illis tantum Scytharum
 esse superatum, quot fabulae indicant, et
 antiquae vestrae picturae, quas paullo ante prae-
 clare, velut in tragica scena enarrasti: Graecos
 vero uniuersos, tot gentes, et tot urbes, deserta
 caussa

γὰρ τῷτο γένοιτο, ἔ τὴν δεξιὰν ὥσπερ ὑμεῖς,
ἀλλὰ τὴν γλῶτταν ἀποτμηθῆναι καλόν· πότε-
ρον δὲ ὀρίσθαι χρὴ τὸν ἀριθμὸν ἡμῶν τῶν φιλι-
κῶν τῶτων πράξεων, ἢ ὁπόσῳ ἂν τις πλείους
ἔχη λέγειν, τοσάτῳ εὐπορώτερος δόξειεν ἂν
πρὸς τὴν νίκην; ΤΟΞ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὀρί-
σθω μὴ ἐν τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κράτος, ἀλλ'
εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερά φάινοντο αἱ σαῖ
τῶν ἐμῶν, ἴσαι τὸν ἀριθμὸν ἔσται· καίριώτερα
δηλονότι ἐργάσονται μοι τὰ τραύματα, καὶ
θᾶττον ἐνδῶσω πρὸς τὰς πληγὰς. ΜΝΗΣ.
Εὖ λέγεις, καὶ ὀρίσθωσαν ὁπόσαι ἱκαναί. πέν-
τε ἔμοιγε δοκᾷσιν ἑκατέρῳ. ΤΟΞ. Καί μοι δοκᾷ.
πρό-

caussa a te superari. Hoc enim si fiat, non dex-
tram, vt apud vos, sed linguam abscindi iu-
stum fuerit. Vtrum vero finiri nobis oportet nu-
merum amicarum actionum; an quo plures quis
proferendas habuerit, tanto ad victoriam videbi-
tur instructior? TOX. Nequaquam. Sed defini-
tum hoc esto, ne in multitudine earum insit ro-
bur, sed in eo quae sint praestantiores: et si pe-
netrabiliores tuae narrationes-tanquam tela meis,
aequales licet numero, grauiora nempe facient
mihi vulnera, eoque celerius plagis concedam.
M N E S. Recte dicis: et finiantur, quot satis
sint. Quinque mihi quidem vniciuique videntur
sufficere. T O X. Et mihi videtur. Dic prior,
Luc. Op. T. V. P sed

πρότερος δὲ λόγῳ, ἀλλὰ ἐπομοσάμενος ἢ μὴν ἀληθεῖ ἔρεϊν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοιαῦτα, ἐπ' αὐτῷ χαλεπὸν καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ δὲ ὁμύσειας, ἔχ' ὅσιον ἀπιστεῖν. ΜΝΗΣ. Οὐκ ἔμεθα, εἴ τι καὶ ὅρκῳ δεῖν νομίζεις. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἄρ' ἱκανὸς ὁ Φίλιος; ΤΟΞ. Καὶ μάλα· ἐγὼ δὲ τὸν ἐπιχώριον ἀμύμαί σοι ἐν τῷ ἑμαυτῷ λέγω.

ΜΝΗΣ. Ἰσω τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ Φίλιος, ἢ μὴν ὅπόσα ἂν λέγω πρὸς σέ, ἢ αὐτὸς εἰδώς, ἢ παρὰ ἄλλων, ὅπόσον οἶόν τε ἦν, δι' ἀκρίβειας ἐκπυνθανόμενος, ἔρεϊν, μηδὲν παρ' ἑμαυτῷ ἐπιτραγωδῶν. καὶ πρώτην γέ σοι τὴν Ἀγαθοκλέας καὶ Δεινίε Φιλίαν διηγῆσομαι, αἰοδιμον
ἐν

sed iurato prius, te verā dicturum. Alioquin enim fingere talia non admodum difficile, et convincendi obscura ratio. Si vero iuraveris, fidem negare irreligiosum fuerit. ΜΝΗΣ. Iuremus, si quid opus esse iurato arbitraris. Quis vero tibi Deorum nostrorum — num idoneus est Philius? ΤΟΞ. Sane. Ego autem patrium tibi in mea oratione iurabo *iusiurandum*.

12. ΜΝΗΣ. Audiat igitur Iupiter Philius, me, quaecumque ad te dixero, aut, quae ipse sciam, dicturum, aut quae ab aliis quanta fieri potuit cura exquisiuerim, neque quidquam tragicæ fabulositatis additurum. Ac primum Agathoclis et Diniæ amicitiam enarrabo, decantatam
inter

ἐν τοῖς Ἴωσι γενομένην. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ἔτος
ὁ Σάμιος ἔ' πρὸ πολλῶ ἐγένετο, ἄριστος μὲν ἐς
Φιλίαν ὡς ἔδειξε, τὰλλα δὲ ἔδεν ἀμείνων Σα-
μίων τῶν πολλῶν, ἔτε ἐς τὸ γένος, ἔτε ἐς τὴν
ἄλλην περισίαν. Δεινία δὲ τῷ Λυσίωνος Ἐφε-
σίῳ, Φίλος ἐκ παίδων ἦν· ὁ δὲ Δεινίας ἐπλά-
τει ἄρα εἰς ὑπερβολὴν, καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεό-
πλατον ὄντα, πολλὰς καὶ ἄλλας εἶχε περὶ αὐ-
τὸν, ἱκανὰς μὲν συμπιεῖν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συν-
εῖναι, Φιλίας δὲ πλεῖστον ὅσον ἀποδέοντα. τέως
μὲν ἔν ἐν τέτοις καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐζητάζετο,
καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, ἔ' πάνυ χαί-
ρων τῇ τοιαύτῃ διατριβῇ· καὶ ὁ Δεινίας ἔδεν
αὐτὸν

inter Iones. Nempe Agathocles hic Samius non
diu est cum vixit, amicitiae quidem caussa, ut
ostendit, praestantissimus, caeterum vulgo Sa-
miorum nihil melior, neque genere, neque co-
piis aliis: Diniae autem Lysionis F. Ephesio ami-
cus a pueris inde fuerat. Diues erat Dinias ultra
fidem, et quod facile credas, de homine divi-
tias nuper demum nactus, multos quoque alios
circa se habebat, ad compotandum quidem ido-
neos, et voluptatem suo convictu parandam, ab
amicitia autem tantum, quantum est maximum,
remotos. Adhuc quidem igitur in hisce nume-
rari etiam Agathocles, et vna esse, et vna pota-
re, quamquam non valde illa consuetudine gau-
deret. Dinias etiam nihilo maiore illum in pre-

αὐτὸν ἐντιμότερον εἶχε τῶν κολάκων· τελευ-
 ταῖον δὲ καὶ προσέθηκε, τὰ πολλὰ ἐπιτιμῶν.
 καὶ Φαρτικός· ἐδόκει, ὑπομιμνήσκων καὶ τῶν
 προγόνων, καὶ Φυλάττειν παραγγέλλων, ἃ με-
 τὰ πολλῶν καμάτων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμε-
 νος κατέλιπεν· ὥς διὰ ταῦτα ἑδὲ ἐπὶ τὰς κώ-
 μας ἐπῆγεν ἔτι αὐτόν, ἀλλὰ μόνος μετ' ἐκείνων
 ἐκώμαζε, λανθάνειν πειρώμενος τὸν Ἀγαθοκλέα.
 Καὶ δὴ ποτε ὑπὸ τῶν κολάκων ἐκείνων ὁ ἄθ-
 λιος ἀναπείθεται, ὥς ἐρῶν αὐτῇ Χαρίλεια,
 Δημῶνακτος θυγὴν, ἀνδρὸς ἐπιφανῆς, καὶ πρῶ-
 τε Ἐφεσίων τὰ πολιτικά· καὶ γραμματεῖα τε
 εἰσεφοῖτα παρὰ τῆς γυναῖκος αὐτῇ, καὶ σέφα-
 νοι ἡμιμάραντοι, καὶ μῆλα τινα ἀποδεδηγμένα,
 καὶ

tio habere, quam adultores. Tandem etiam
 offensus est, quod crebro illum reprehenderet,
 et importunus visus, qui maiorum illum admo-
 neret suorum, et servare iuberet quae multo la-
 bore parta pater ipsi reliquisset. Itaque propter
 ista neque ad commissiones amplius illum ad-
 hibuit, sed solus cum istis potavit, subducereque
 se Agathocli studuit.

13. Iamque ab adulatoribus illis persuaderi
 aliquando sibi miser patitur, amore ipsius accen-
 sam Charicleam Demonactis uxorem, clarissimi
 viri, et in ciuitate Ephesiorum primi. Iamque
 ventitant illi a muliere codicilli, et coronae se-
 mimarcidulae, et mala quaedam demorsa, et
 alia

καὶ ἄλλα ἐπόα· αἱ μαζοροποι ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, κατὰ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτεχνώμεναι τὰς ἐρωτάς, καὶ ἀναφλέγεσαι τὸ πρῶτον ἐραῖσθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον γὰρ τῆτό γε καὶ μάλιστα τοῖς καλοῖς εἶναι οἰομέναις, ἄχρεις αὐλάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δὲ ἦν ἀσέβιον μὲν γύναιον, ἐταρμικὸν δὲ ἐκτόπως, καὶ τῷ προσυχόντος αἰεὶ, καὶ εἰ πάντα ἐπ' ὀλίγω ἐδεήσετό τις, καὶ εἰ προσίδοι τις μόνον, εὐθύς ἐπένευε, καὶ δέος ἔδεν ἦν, μὴ ποιεῖν ἀντεῖποι Χαρίκλεια. δεινὴ δὲ καὶ τὰλλα τεχνίτις, παρ' ἣν τινα βέλαι τῶν ἐταρῶν ἐπισπασαθῆαι ἐρασίην· καὶ ἀμφίβολον ἔτι ἄντα, ὅλον ὑπα-

alia quae machinantur contra adolescentulos lenae, dum paullatim suis artificiis amores illis instruunt, et accendunt ultro amari se putantes. Maxime enim hoc, ad illiciendum valet apud eos praesertim, qui pulchri sibi videntur, dum imprudentes in retia incidunt. Erat autem Chariclea muliercula haud illepida, sed supra modum meretrix, quae eius semper esset, in quem forte incideret, etiam si parvo admodum *amare* quis vellet: et si quis adspiceret modo, innuebat statim, nec unquam metus, ne forte Chariclea repugneret. Erat etiam alioquin mira artifex, supra quamvis meretricem, alliciendi amatorem, et ambiguum qui adhuc esset, subiugandi totum, et

ὑποποιήσασθαι, καὶ ἐνσχομένον ἤδη ἐπιτείνειν,
καὶ προσεκκαῦσαι, ἄρτι μὲν ὀργῇ, ἄρτι δὲ νο-
λακείᾳ. καὶ μετὰ μικρὸν ὑπεροψία, καὶ τῷ
πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν, καὶ ὅλη συγκακρό-
τητο ἀπανταχόθεν ἡ γυνή, καὶ πολλὰ μηχανή-
ματα παρεσκευασο κατὰ τῶν βραδῶν.

Ταύτην ἔν τότε οἱ Δεινίᾳ κόλακες παραλαμ-
βάνουσιν ἐπὶ τὸ μεράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπε-
κωμῶδεν, συνωθῶντες αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα τῆς
Χαρικλείας. ἡ δὲ πολλὰς ἤδη νέας ἐκτραχηλί-
σασα, καὶ μυρίας ἔρωτας ὑποκριναμένη, καὶ οἷ-
κας πολυταλάντας ἀνατρέψασα, ποικίλοντι καὶ
πολυγύμνασον κακὸν, παρακαβῆσα εἰς τὰς χθ-
ρας ἀπλοῖκόν καὶ ἄπειρον τῶν τοιγῶν μηχανη-
μάτων

qui iam teneretur intendendi, et magis accen-
dendi nunc ira, nunc adulatione, et paullo post
fastidio, et simulata ad alium inclinatione: ac
tota vndique ad haec composita erat mulier, mul-
tasque parauerat ad amatores machinas.

14. Hanc ergo tum adsciscunt Diniae adula-
tores contra adolescentem, et vt secundarum par-
tium actores subseruiunt, in Charicleae illum
amorem impellentes. Illa vero, quae multos
iam adolescentes supplantauerat, et mille amores
simulauerat, et domus opulentas euerterat, mul-
tiplex quoddam ad subactum longa exercitatione
infortunium; haec igitur nacta intra manus suas
simplicem et imperitum talium artificiorum iuue-
nem,

μάτων νεανίσκον, ἃν ἀνῆκεν ἐκ τῶν οὐνύχων, ἀλλὰ περιέχεσα πανταχόθεν, καὶ διαπείρασα 3), ὅτε ἤδη παντάπασιν ἐκράτει, αὐτὴ τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄγρας, καὶ τῷ κακοδαίμονι Δηνίᾳ μυρίων κικῶν ὥτια ἐγένετο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εὐθύς ἐκείνα ἐπ' αὐτὸν καθίει τὰ γραμματία, καὶ συνεχῶς πεμπομένη 4) τὴν ἄβραν, ὡς ἐδῶκεν
 κρυσε,

nem, non dimisit ex vnguibus, sed complexa vndique et configens, cum iam ex omni parte illum teneret, et ipsa a sua praeda periit, et misero Diniae mille malorum caussa fuit. Nam primo statim illos demittit in eum *hami instar* coticillos, et allegatam subinde ancillam, ut lacri-

P 4

metur,

3. Διαπείρασα] Ad *vugues* refero hoc verbum, quibus *configunt* rapaces bestiae praedam, ne effugere facile possit. Alioqui, nisi modo facta esset οὐνύχων mentio, *hamis* imaginari liceret. Noster supra Ἀναβ. c. 51. περιεπάει, *hamis traiectus est*; idque eo magis placeret, quia statim utitur verbo καθιέναι, de quo nota proxima. *Gesner*

4. Καὶ συνεχῶς πεμπομένη] Nominatiuus πεμπομένη postulat verbum finitum, cuius Chariclea subiectum sit: quod adest nullum. Porro πεμπομένη actiua significatione posse poni, mihi quidem non constat. Vtrique rei medebimur, fileuissima mutatione, quae ex calligraphorum ratione, η et υ iungendi, facilius potest intelligi, legamus πεμπομένη
 γην

κρυσσε, καὶ ἐπηγρύπνησε, καὶ τέλος, ὡς ἀπάγ-
ξει ἑαυτὴν ἢ ἀθλία ὑπὸ τῆ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ
μακάριος ἐπίσθῃ καλὸς εἶναι, καὶ ταῖς Ἐφε-
σίων γυναιξὶ περιπόθητος. καὶ περὶ συνηνέχθη
πολλὰ ἰκετευθεῖς.

Καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἤδη ῥᾶον, ὡς τὸ εἶκος, αἰώ-
σεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γυναικὸς καλῆς, καὶ πρὸς
ἡδονὴν τε ὁμιλῆσαι ἐπισταμένης, καὶ ἐν καιρῷ
δακρύσαι, καὶ μετὰ τῶν λόγων ἐλθενῶς ὑπο-
σενάξαι, καὶ ἀπιδόντος ἤδη λαβεῖσθαι, καὶ εἰς-
ελθόν-

metur, et vigilet, tandem ut suspensura se sit
prae amore misera; donec persuasum est beatulo,
pulchrum esse, et Ephesiorum vxoribus expeti-
tum. Ac tandem multis precibus exoratus cum
ea congreditur.

15. Et hinc iam facile, ut apparet, fuit illum
expugnari a pulchra muliere, quae sciret ad vo-
luptatem attemperare suos sermones, et plorare
opportune, et inter sermones miserabiliter inge-
miscere, et abeuntem iam complecti, et ingre-
dienti

νην τὴν ἄβραν, et ad καδίαι referamus, quod
piscatorium esse et ad hamum pertinere, vel
nostri Luciani piscator satis docet, in cuius
fine aliquoties eo sic utitur. Hoc igitur in-
terpretando secuti sumus, et binas quasi
efcas, binos hamos dedimus, hinc codicil-
los, hinc ancillam. Gesner.

ελθόντι προσδραμεῖν, καὶ καλλωπίζεσθαι, οἷς
 αὖν μάλιστα ἀρέσκει, καὶ πᾶ καὶ αἶσαι, καὶ κινθα-
 ρίσαι· οἷς ἅπασι κατὰ τῆ Δεινίᾳ ἐκέχρητο. καὶ
 ἐπεὶ ἤσθετο πονήρως ἔχοντα, καὶ διάβροχον
 ἤδη τῷ ἔρωτι, καὶ τακερὸν γεγενημένον, ἄλλο
 ἐπὶ τέτοις ἐπενόει, καὶ τὸν ἄθλιον ἀπώλυσ-
 κύνειν τε γὰρ ἐξ αὐτῆ σκήπτεται. ἰκανὸν δὲ καὶ
 τῆτο, βλάνα ἐρασὴν προσεκπυρῶσαι. καὶ ἐκέ-
 ρτι ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τῶν
 δρὸς λῆγασα, πεπυσμένῃ τὸν ἔρωτα· ὁ δ' ἐκ-
 ῑθ' αἰὸς τε ἦν φέρειν τὸ πρῶγμα, ἔδὲ ἠνείχετο
 μὴ ὄρων αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τὰς κίλα-
 κας ἐσέπεμπε, καὶ τῆνομα τῆς Χαρικλείας ἐπὶ
 βοᾷτο, καὶ τὴν εἰκόνα περιβαλὼν αὐτῆς (ἐπὶ-
 ποίητο

diēnti occurrere, et eum ornatum adhibere, quo
 maxime placeret, et interdum canere etiam, ac
 citharam pulsare, quibus illa omnibus aduersus
 Diniam visa est. Et cum sentiret iam illum labo-
 rare, et maceratum ab amore molliumque esse,
 aliud insuper excogitat, quo perderet miserum,
 nempe vterum se etiam ex illo gerere: valet au-
 tem hoc etiam, ad stolidum amatorem magis ac-
 cendendum: nec amplius ad illum ventitat, cu-
 stodiri se a viro dicens, qui audierit de amore.
 At ille rem non ferre, neque pati posse, quod
 non videret illam, sed lacrimari, et intro mitte-
 re adulatores, et nomen Charicleae inclamare,
 eiusque statuiam, (de candido marmore facta erat)

ποιήτο δὲ λίθῳ λευκῷ) ἐκώκυε, καὶ τέλος κα-
ταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τῆδαφος ἐκυλίνδετο, καὶ
λύττα ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δῶ-
ρα, ἔκατὰ μῆλα καὶ σεφάνης ἀντεδίδοτο αὐτῇ,
ἀλλὰ συνοικίᾳ 5) ὅλα, καὶ ἄγροι, καὶ θεραπείαι,
καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ χρυσὸν ὅποσον
ἐθέλησται. καὶ τί γάρ; ἐν βραχεῖ ὁ Λύσωνος
οἶκος ὀνομαστότατος τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γενόμενος,
ἐξήντητο ἤδη, καὶ ἐξεκένεωτο.

Εἶτα ὡς ἤδη αὖτος ἦν 6), ἀπολιπῆσα αὐτὸν,
ἄλλον τινὰ Κρήτην νεανίσκον τῶν ὑποχρύσων
ἐθήρα,

amplectens ciulare. Tandem humi se abiiciens
voluitur, resque in confessum furorem exit. Do-
na enim non pro portione malorum et corolla-
rum illi reddebantur, sed aedes totae, et agri,
et seruae, et vestes floridae, et auri quantum
vellet. Et quid multa? Breui tempore Lysonis
domus nobilissima per Ioniam quae fuerat, exhau-
sta iam et vacuefacta erat.

16. Deinde cum iam siccus ille et aridus esset,
eo relicto, alium quendam Cretensem iuuenem,
de

5. Συνοικίᾳ] *Insulae*. Nimirum tales *insulas*
sive coniuncta aedificia intelligit, quales
Sueton. Caes. c. 41. vbi vid. Interpp. *Reisz.*

6. Αὖτος ἦν] Nota est metaphora de iis qui bo-
na profudere, aut quem assentatores ac
meretrices exederunt, vel potius ebiberunt.
Reisz.

ἔθῃρα, καὶ μετέβαινον ἐπ' ἐκεῖνον, καὶ ἦρα ἤδη αὐτῷ, καὶ κεῖνος ἐπέστρεψεν. ἀμελέμενος δ' ἔν ὁ Δηνίας, ἔχ' ὑπὸ τῆς Χαρικλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν κολάκων, καὶ κεῖνοι γὰρ ἐπὶ τὸν Κρήτα ἤδη τὸν ἐρώμενον μετεληλύθασαν, ἐρχεται παρὰ τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδότα ὡς ἔχοι πονηρῶς τὰ πράγματα αὐτῷ. καὶ αἰδέμενος τὰ πρῶτον, ὅμως διηγεῖτο πάντα, τὸν ἔρωτα, τὴν ἀπορίαν, τὴν ὑπεροψίαν τῆς γυναίκης, τὸν ἀντερασὴν τὸν Κρήτα, καὶ τέλος, ὡς ἔβιώσεται μὴ ἔχ' συνὸν τῇ Χαρικλείᾳ. ὁ δὲ ἀκαίρως εἶναι νομίσας ἐν τῷ ἀπομνημονεύειν τῷ Δηνίᾳ, διότι ἔπρασσετο μόνον αὐτὸν τῶν Φίλων 7),

ἀλλὰ

de auratis illis, venata, ad illum transiit: et illum iam amabat, et ille *amari se* credebat. Dinias igitur, neglectus iam non a Chariclea solum, sed etiam ab adulatoribus; nam hi quoque iam ad Cretensem illum amasium transferant, venit ad Agathoclem, qui iam diu sciret, quam malo loco res ipsius essent; ac primum non sine pudore, enarrat tamen omnia, amorem, indigentiam, superbiam mulieris, rivalem Cretensem, et denique se vivere non posse, nisi esset cum Chariclea. At ille intempestivum ratus eo tempore exprobrare, quod solum se amicum non admisisset,

sed

7. Μόνον αὐτὸν τῶν Φίλων] Non ausim se vero damnare hanc lectionem: potest enim τῶν

ἀλλὰ τὰς κόλακας αὐτῷ προτίμα, τότε, ἣν μό-
νην εἶχε πατρῴαν οἰκίαν ἐν Σάμῳ, ἀπαμπολή-
σας, ἦκεν αὐτῷ τὴν τιμὴν κομίζων τρία τάλαν-
τα. λαβὼν δὲ ὁ Δεινίας καὶ ἀφανὴς εὐθύς ἦλ-
τῇ Χαρικλείᾳ, καλὸς ποθεὶν αὐτῇς γεγενημένος·
καὶ αὐτῇς ἡ ἄβρα, καὶ τὰ γραμματεῖα, καὶ μέμ-
ψις, ὅτι μὴ πολλῶ χρόνῳ ἀφίκετο, καὶ οἱ κό-
λακες συνέθεον, ἐπικαλαμησόμενοι, ὁρῶντες
ἐδώδιμον ἔτι ὄντα τὸν Δεινίαν.

Ως

sed praetulisset sibi adulescentes. Tum vendita,
quam solam habebat Sami, domo paterna, ve-
nit pretium illi ferens tria talenta. His acceptis
Dinias iam non obscurus esse Charicleae, pulcher
quodammmodo factus denuo: et rursus ancilla, et
oedipilli, et reprehensio, quod diu non venis-
set: adulescentes etiam concurrere, facturi spicile-
gium, cum viderent, esse adhuc Diniam talem,
quem comederent.

17. Cum

τῶν φίλων latitudinem quandam habere, et
eos etiam comprehendere, qui specie tenui
modo sunt tales. Sed videtur tamen oppo-
nere sibi inuicem velle auctor τὸν φίλον, et
τὰς κόλακας· vehementius certe locutum
esse, si ita dederit, nemo facile negauerit.
Equidem ita interpretatus sum. *Gesner.*

Ὡς δὲ ὑπὸσχετο ἤξεν παρ' αὐτήν, καὶ ἦκε
 περὶ τὸν πρῶτον ὕπνον, καὶ ἔνδον ἦν, ὁ Δημώ-
 ναξ ὁ τῆς Χαρίκλειας ἀνὴρ, εἴτε καὶ ἄλλως αἰ-
 σθόμενος, εἴτε καὶ ἀπὸ συνθήματος τῆς γυναι-
 κός, ἀμφω γὰρ λέγεται, ἐπαναστὰς ὥσπερ ἐκ
 λόχου, τὴν τε αὐλὴν ἀποκλείειν ἐκέλευε, καὶ
 συλλαμβάνειν τὸν Δεινίχην, πῦρ καὶ μάστιγας ἀ-
 πειλῶν, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν σπασάμενος.
 ὁ δὲ συνιδὼν ἔκαστ' ἦν, μοχλὸν τινα πλησίον
 κείμενον ἀρπάσας, αὐτὸν τε ἀποκτείνει τὸν Δη-
 μῶναντα, πατάξας εἰς τὸν κρόταφόν, καὶ τὴν
 Χαρίκλειαν, ἔμια πληγὴ ταύτην, ἀλλὰ καὶ
 τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τῇ Δημώ-
 νακτος ὕβερρον. οἱ δ' οἰκέται τέως μὲν ἐσήκε-
 σαν

17. Cum autem venturum se ad illam condi-
 xisset, et venisset circa primam quietem, et in-
 tus esset, Demonax, Charicleae maritus, siue
 temere illud senserit, siue re cum vxore com-
 posita, vtrumque enim dicitur: confurgens ve-
 lut ex insidiis claudi iubet ianuam aulae, et com-
 prehendi Diniam, ignem minatus ac flagella,
 strictoque velut in adulterum gladio. At ille
 videns quantis in malis esset, correpto vesti quo-
 dam prope iacente, tum ipsum Demonactem per-
 cussio tempore interficit, tum Charicleam, nec
 vna hanc plaga, verum et vestis saepius, et dein-
 de Demonactis gladio. Serui autem, qui muti
 adhuc

σαν ἄφωνοι, τῷ παραδόξῳ τῷ πράγματι ἐκ-
 πεπληγμένοι, εἶτα πειρώμενοι συλλαμβάνειν,
 ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῆει μετὰ τῷ Ξίφει, ἐκῆνοι μὲν
 ὑπέφευγον, ὁ Δεινίας δὲ ὑπεξέρχεται, τηλι-
 κῆτον ἔργον ἐργασάμενος· καὶ τὸ μέχρι τῆς ἑω-
 παρὰ τῷ Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενοι
 τὰ πεπραγμένα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων, [ὅ,
 τι ἀποβήσεται σκοπῶντες· ἑωθεν δὲ οἱ στρατη-
 γοὶ παρῆσαν (ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο)
 καὶ συλλαβόντες τὸν Δεινίαν, ἐδ' αὐτὸν ἔξα-
 γον ὄντα μὴ ἔχῃ πεφονευκέναι, ἀπάγασσι παρὰ
 τὸν ἄρμοςήν 8), ὃς ἤρμοζε τὴν Ἀσίαν τότε· ὁ
 δὲ

adhuc adstiterant inopinata re perculsi, iam com-
 prehendere illum conati, cum ipsos quoque gla-
 dio inuaderent, se subducunt. Dinias patrato fa-
 cinore clanculum exit, et ad auroram usque mo-
 ratur apud Agathoclem, ubi perpendunt acta,
 et de futuris, quem res exitum habitura esset,
 considerant. Mane vero adsunt magistratus (re iam
 rumoribus dilata) et comprehensum Diniam, qui
 nec ipse caedem a se factam negaret, ad Praesi-
 dem, qui tum regebat Asiam, abducunt. At
 ille

8. Τὸν ἀρμοςήν] Nondum satis video causae,
 cur hac appellatione non Praesidem et Re-
 ctorem Prouinciae ordinarium, vno verbo
 Proconsulem Asiae intelligamus. Libera
 quidem ciuitas Ephesus, sed quam tamen
 Pro-

δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν· καὶ μετ' ἃ πολὺ κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ Φεύγειν εἰς αἰὲ τεταγμένος ὑπὸ τῷ βασιλέως.

Ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς καὶ τᾶλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον μόνος τῶν Φίλων, καὶ πρὸς ἑδὲν ἐνεδέσεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἔφυγεν ὁ Δεινίας, ἑδὲ τότε ἀπελείφθη τῷ ἑταίρῳ· καταδικάσας δὲ αὐτὸς

ille mittit ad Imperatorem, nec ita multo post deportatur Dinias in Gyarum insulam, vnam Cycladum, exulare in ea perpetuo iussus ab Imperatore.

18. Agathocles autem cum alias illum comitatus est, tum nauigavit cum illo in Italiam, et in iudicium venit amicorum solus, et nulla in re illi defuit. Et cum iam exularet Dinias, neque tum a sodali destitutus est, qui *velut* ipse se damnans,

Proconsulari imperio subiectam, satis alieno constat. Lucianum non semper solennibus Romanarum dignitatum appellationibus uti, vel inde satis apparet, quod statim τὸν μέγα βασιλέα appellat, qui magis proprie αὐτοκράτωρ erat dicendus. Eodem modo infra in Demetrii atque Antiphili historia c. 32. συναρμωσὴν legatum Praefidis arbitror intelligi. *Gesner.*

αὐτὸς ἑαυτῷ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφω-
 γεν αὐτῷ· καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπόρεν τῶν
 ἀνγκυαίων, παρὰδὲς ἑαυτὸν τοῖς πορφυρεῦσι,
 συγκατεύετο, καὶ τὸ γινόμενον ἐκ τῆς ἀπο-
 φέρων, ἔτρεφε τὸν Δεινίαν, καὶ νοσήσαντα
 δὲ ἐπιμήκιστον ἐθεράπευσε, καὶ ἀποθανόντος
 ἐκέτι ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἐκὸς ἡθέλῃσεν, ἀλλ'
 αὐτῷ ἐν τῇ ἡσῶ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος καὶ τε-
 θνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν Φίλον. τῷτό σοι ἔργον
 Φίλε Ἕλληνας, ἔπρὸ πολλῷ γινόμενον· ἔτη γὰρ
 ἐκ οἷδα εἰ πέντε διελήλυθεν, ἀφ' ἧς Ἀγαθο-
 κλῆς ἐν Γυάρῳ ἀπέθανε. ΤΟΞ. Καὶ εἶθε γε,
 ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτος ὢν ταῦτα ἔλεγες, ἵνα
 καὶ ἀπιστεῖν ἂν ἐδυνάμην αὐτοῖς, ἔτω Σκυθικόν
 τινα

damnans, in Gyaro moratus, exularet cum illo,
 et cum omnino rebus necessariis deficerentur, lo-
 cata purpurariis opera, cum his vrinaret, merce-
 dulaque inde accepta aleret Diniam. Aegrotan-
 tem quoque diutissime curavit; ac ne mortuo qui-
 dem illo redire in patriam voluit, sed ibidem in
 insula mansit; qui mortuum etiam amicum re-
 linquere pudori sibi duceret. Hoc tibi factum
 amici Graeci non ita diu ante contigit. Anni
 enim nescio an quinque abierint; a quo Gyaris
 mortuus est Agathocles. ΤΟΧ. Vtinam iniura-
 tus, Mnesippe, ista narrasses, ut etiam fidem
 negare illis possem; adeo Scythicum quandam
 amicum,

τινα Φάον τὸν Ἀγαθοκλέα τέτον διηγῆσω·
πλὴν δεῖδια μή τινα καὶ ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ.

ΜΝΗΣ. Ἄκουε τοίνυν καὶ ἄλλον, ὦ Τόξαρι,
Εὐθύδικον τὸν Χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι πε-
ρὶ αὐτῷ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ Μεγαρεὺς, ἐπο-
μοσάμενος ἢ μὴν αὐτὸς ἐώρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν
μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύοσιν
Πηλιάδος, συλλογμαίαις τινὰς ἀνθρώπων κό-
μιζων, ἐν δὲ τέτοις εἶναι τὸν Εὐθύδικον, καὶ
μετ' αὐτῷ Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα, καὶ τέτον
ἐταῖρον αὐτῷ· ἡλικιώτας δὲ εἶναι, τὸν μὲν Εὐ-
θύδικον ἐρρωμένον καὶ καρτερόν· τὸν δὲ Δάμω-
να ὑπώχρον καὶ ἀσθενικόν, ἄρτι ἐκ νόσου μακρᾶς,
ὡς ἐδόκει, ἀνιστάμενον. ἄχρι μὲν ἐν Σικελίας
εὐτυ-

amicum, Agathoclem istum narraſti. Verum
metuo, ne quem alium dicas illi ſimilem.

19. MNES. Audi ergo alium etiam, Toxari,
Euthydicum Chalcidenſem: narrauit autem mi-
hi de illo Simylus nauclerus Megarenſis, iurans,
ſe factum vidiffe. Nauigaſſe nimirum ſe dixit
ex Italia Athenas verſus circa Vergiliarum occa-
ſum, cum veſtoribus hinc inde collectis: in hiſce
autem fuiſſe Euthydicum, et cum illo Damonem
Chalcidenſem, hunc illius ſodalem: fuiſſe au-
tem aequales, caeterum Euthydicum valentem
ac robuſtum, Damonem vero ſubpallidum et im-
becillum, qui e longo morbo videretur modo
conuaſuiſſe. Atque ad Siciliam uſque feliciter

εὐτυχῶς διαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος σφᾶς. ἐπεὶ δὲ τὸν πορθμὸν διαπεράσαντες, ἐν αὐτῇ ἤδη τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπεσέν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι, τρικυμίας τινάς, καὶ σφοδράς, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακὰ; ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὴν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τῆς κεραίας 9) πλέοντας, ἔτι καὶ σπείρας τινάς ἐπισυρμένους 10), ὡς τὸ ῥόδιον ἐπιδέχεσθαι τῆς ὀρμῆς,

ipfos navigasse, retulit mihi Simylus. Superato autem freto, in ipso iam Ionio navigantes, tempestate oppressos maxima. Quid attinet dicere multa illa, fluctus decumanos, et turbines, et grandines, et reliqua tempestatis mala? Cum vero iam prope Zacynthum essent, nude navigantes antenna, et spiras quasdam ad impetum undae excipiendum trahentes, media circiter nocte,

9. Ἀπὸ ψιλῆς τῆς κεραίας] Contractis nempe nautarum ministerio, aut celeritatis causa abscissis, aut abruptis denique a vento velis, nude sum antennae. Hoc est in *Actis Apostolicis* XXVII, 12. χαλάσαι τὸ σκεῦος. *Gesner*.

10. Σπείρας τινάς ἐπισυρμένους] Primo audiamus *Plutarchum* περὶ ἀδολεσχίας p. 900. Νεῶς ἀρπαγείσης ὑπὸ πνεύματος ἐπιλαμβάνονται, σπείρας καὶ ἀγκύρας τὸ τάχος ἀμβλύνοντες. Σπείρα igitur adhibetur in tem-

ἀρμῆς, περὶ μέσας νύκτας, οἷον ἐν τοσούτῳ σάλῳ
 ναυτι-

ste, nauseantem, vt in tanta agitatione, Damo-
 Q 2 nem

tēpestate ad cursum nauis retardandum, et frangendum obtundendumque quasi impetum. Scholium ad Odyss. Z, 269. σπείρας interpretatur μεγάλας κάλως, δι' ὧν ἔλκονται αἰνῆες. Nempe funes magni nautici in spiram conuoluti, mari innatantes, impediunt aliquantum, ne ita celeriter abripi, ita facile euerti nauis possit. Retinui in interpretatione hoc nomen, auctoritate Festi, qui inter alia *Spira*, inquit, *funis nauticus in orbem conuolutus*, et laudat Pacuuii versum, haud dubito, quin in tempestatis descriptione a poëta positum, *Quid cessaris socii eiicere spiras sparteas?* Huc refero etiam Isidori verba Orig. 19, 4. *Spirae, funes quibus in tempestatibus utuntur, quos nautici suo modo curcubas vocant.* Seruata res ad recentiora vsque saecula. Laudantur in Glossario Dufresniano Voc. *Spera* n. 3. Glossae ad Fr. Barberini Documenti d' amore, p. 273. *Ligantur plures fascēs et proiiciuntur in aquas retro naues, vt non sic naues currant, fractis rhemonibus: et dicuntur sperae, quasi res, quae faciunt tardare progressum.* Praestant ergo *Spirae* naui iactatae, quod plaustris in descensu arduo alligata a tergo farmenta, *Schlepp-reiß* vocant rustici. Gesner.

ναυτιάσαντα τὸν Δάμωνα, ἐμῶν ἐγκεκυφῶτα εἰς
τὴν θάλασσαν· εἶτα, οἶμαι, τῆς νεῶς βιαί-
τερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ τῷ
κύματος συναπώσαντος, ἐκπεσεῖν αὐτὸν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ πλάγχθος, ἐδὲ γυμνὸν τὸν
ἄθλιον, ὡς ἂν καὶ ῥᾶρον δύνασθαι νεῖν· εὐθύς
ἔν βοᾷν πνιγόμενον, καὶ μόγῃς ἑαυτὸν ὑπερέ-
χοντα τῷ κλύδωτι.

Τὸν δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε (τυχεῖν δὲ γυ-
μνὸν ἐν τῇ εὐνῇ ὄντα) ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπ-
αγορεύοντα (φαίνεσθαι γὰρ ἐπιπολὺ ταῦτα,
τῆς σελήνης καταλαμπέσης) συμπαρανήχασθαι,
καὶ συγκυφίσαι. σφᾶς δὲ ἐπιθυμῆιν μὲν αὐ-
τοῖς

nem vomuisse proclinato versus mare corpore.
Tum naui, puto, violentius in eam partem in
quam incubuerat, inclinata, et fluctu simul de-
pellente, praecipitem excidisse in pelagus, ne
nudum quidem miserum, ut natare posset faci-
lius. Statim igitur clamasse iam suffocandum,
et vix supra fluctus se tenentem.

20. Euthydium vero cum audisset, (fuisse
autem forte in cubili nudum) abiecisse se in ma-
re, et comprehenso Damoni, iam victo ac de-
spondenti animum, (videri potuisse autem plera-
que fulgente luna) adnataste, eumque subleuasse.
Illos autem cupiisse quidem opere ferre, et mi-
feratos

τοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὴν συμφορὰν τῶν ἀνδρῶν, μὴ δύνασθαι δὲ, μεγάλῳ τῷ πνεύματι ἐλαυνομένους· πλὴν ἐκεῖνά γε ποιῆσαι, Φελλὰς τε γὰρ πολλὰς ἀφείναι αὐτοῖς, καὶ τῶν κοντῶν τινάς, ὥς ἐπὶ τέτων ἀπομήξαντο, εἴ τι αὐτῶν περιτύχοιεν, καὶ τέλος καὶ τὴν ἀποβάθραν αὐτὴν, ἃ μικρὰν ἔσαν. ἐνέκησον τοίνυν πρὸς θεῶν, ἣν τινα ἂν τις ἄλλην ἐπιδείξιν ἐπιδείξαιτο εὐνοίας βεβαιότεραν πρὸς ἄνδρα Φίλον, ἐν πυκνῇ ἐκπεσόντα εἰς πέλαγος ἔτως ἡγριωμένον, ἃ κοινωρήσας τῷ θανάτῳ; καὶ μοι ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβει τὴν ἐπανάσασιν τῶν κυμάτων, τὸν ἦχον τῷ ὕδατος ἐπικλωμένῳ, τὸν ἀφρὸν περιζέοντα, τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἀπόγνωσιν, εἴτα ἀποπνιγόμενον ἐκείνον, καὶ μόγις ἀνακύπτοντα,

καὶ

seratos casum hominum, sed non potuisse, a magno vento actos: at illa certe fecisse, suberis frustra multa illis proiecisse, et contos aliquot, ut illorum ope enatarent, si quid illorum nanciscerentur, et ipsum denique navis pontem non parvum. Cogita iam, per Deos, quod quis aliud specimen ostendat firmitus benivolentiae aduersus amicum, delapsum noctu in mare adeo efferatum, quam si in mortis ipsius societatem veniat? Et intueri mihi animo fluctus insurgentes, sonum aquae fractum, circum feruentem spumam, noctem, desperationem: deinde illum iam suffocandum, et vix capite eminentem, tendentemque

καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγοντα τῷ ἐταίρῳ, τὸν δὲ ἐπι-
πηδῶντα εὐθύς, καὶ συννέοντα, καὶ δεδιότα μὴ
προαπέληται αὐτῷ ὁ Δάμων. ἔτω γὰρ ἂν μά-
θοις, ὡς ἐκ ἀγεννῆ σοι καὶ τέτον Φίλον τὸν
Εὐθύδικον διηγησάμην.

ΤΟΞ. Πότερον δὲ ἀπώλοντο, ὦ Μνήσιππε,
οἱ ἄνδρες, ἢ τις αὐτοῖς ἐκ παραλόγου σωτηρία
ἐγένετο; ὡς ἔγωγε εἰ μετρίως δεδοικα ὑπὲρ αὐ-
τῶν. ΜΝΗΣ. Θάρρει, ὦ Τόξαρι, ἐσώθησαν,
καὶ ἔτι καὶ νῦν εἰσιν Ἀθήνησιν, ἁμφω Φιλο-
σοφῶντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος ταῦτα μόνα εἶ-
χε λέγειν, ἃ ποτε εἶδε τῆς νυκτὸς τὸν μὲν ἐκ-
πίπτοντα, τὸν δὲ ἐπιπηδῶντα, καὶ νηχομένους,
ἐς ὅσον ἐν νυκτὶ καθορᾶν ἐδύνατο. τὰ δὲ ἀπὸ
τέτε

manus amico: hunc vero desilientem statim, et
natantem vna, ac metuentem, ne ante se Damon
pereat: sic enim discas minime ignauum me tibi
hunc etiam amicum narraſſe, Euthydicum.

21. TOX. Vtrum vero interierunt, Mnesippe,
illi viri, an aliqua illis ex insperato ſalus conti-
git? nam haud mediocriter equidem illis metuo.
MNES. Bono eſto animo, Toxari: ſeruati ſunt,
et nunc adhuc ſunt Athenis, ambo Philoſophi.
Simylus enim haec ſola habuit dicere, quae
quondam illa nocte viderat, excidere alterum,
alterum ſaltu iſtum ſequi, natare ambos, quan-
tum videre noctu poterat: reliqua ipſe narrat Eu-
thydi-

τάττε οἱ ἀμφὶ τὸν Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγέονται.
τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, Φελλοῖς τισι περιπέσοντας,
ἀνέχειν ἐπὶ τέτων ἑαυτὰς, καὶ ἀπονήχασθαι
πονήρως· ὕστερον δὲ τὴν ἀποβάθραν ἰδόντας,
ἤδη πρὸς ἑω, προσνήξασθαι τε αὐτῇ, καὶ τὸ
λοιπὸν ἐπιβάντας, εὐμαρῶς προσερχθῆναι τῇ
Ζακύνθῳ.

Μετὰ δὲ τάττας ἡ Φαῦλας ὄντας, ὡς ἔγωγ'
ἂν εἴποιμι, ἄκασον ἤδη τρίτον ἄλλον ἑδὲν τι
χεύοντα αὐτῶν. Εὐδαμίδας Κορίνθιος Ἀρεταίῳ
τῷ Κορινθίῳ καὶ Χαριξείνῳ τῷ Σικυνώνιῳ Φίλοις
ἐπέχρητο εὐπόροις οὔσι, πενέσατος αὐτὸς ὢν·
ἐπεὶ δὲ ἀπέθνησκε, διαθήκας ἀπέλιπε, τοῖς
μὲν ἄλλοις ἰσως γελοῖας, σοὶ δὲ ἂν οἶδα εἰ τοι-
αῦται δόξουσιν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ Φιλίαν
τιμῶν-

thydicus: primo quidem cum in suberis quao-
dam frustra incidissent, illis se sustinuisse, et ae-
gre natasse: postridie autem ponte navis conspe-
cto, versus lucis exortum, ad illum adnatasse,
eoque conscenso, quantum supererat spatii, fa-
cile ad Zacynthum appulisse.

22. Post hos autem non malos, ut ego dix-
erim, audi iam tertium alium, nihil illis deterio-
rem. Eudamidas Corinthius Aretaeo Corinthio
et Charixeno Sicyonio amicis usus fuerat, copio-
sis hominibus, pauperrimus ipse. Moriens au-
tem testamentum reliquit, aliis forte ridiculum;
tibi vero nescio an tale videatur, viro bono et

τιμῶντι, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ πρωτείων ἀμιλλωμένων. ἐγγύραπτο γὰρ ἐν αὐταῖς, Ἀπολείπω Ἀρεταίῳ μὲν τὴν μητέρα μετρεῖν, καὶ γηρωκομεῖν, Χαριζείνῳ δὲ τὴν θυγατέρα μου ἐκδῆναι μετὰ προικῶς, ὅπόσῃν ἂν πλεῖστην ἐπιδῆναι παρ' αὐτῆς δύνηται (ἦν δὲ αὐτῷ καὶ μήτηρ πρεσβύτις, καὶ θυγάτριον ὠραῖον ἤδη γάμου) ἦν δὲ τι ἄταρος αὐτῶν ἐν τοσούτῳ πάθῃ, καὶ τὴν ἐκείνη μερίδα, Φησὶν, ἐχέτω ὁ ἕτερος. τῶν ἀναγνώσθαισιν τῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν πενίαν μὲν εἰδότες τῇ Εὐδαμίδᾳ, τὴν Φιλίαν δὲ, ἢ πρὸς τὰς ἀνδρας ἦν αὐτῷ, ἀγνοῶντες, ἐν παιδιᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιῶντο, καὶ ἄδεις ὅσις ἔγελλων ἀπηλλάττετο, οἷον Ἀρεταῖος καὶ Χαριζείνος

magni amicitiam aestimanti, et de primo illius praeinio certanti. Scriptum autem in illo erat, Relinquo Aretaeo alendam matrem meam curandamque illius senectutem; Charixeno autem filiam meam collocandam dote, quam maximam dare e re sua familiari poterit. Erat nempe illi mater anus, et puella nuptiis iam, matura. Si vero alterutri illorum, sic pergit, aliquid humanitus interea acciderat, etiam illius partem alter habeat. His apertis tabulis, qui paupertatem scirent Eudamidae, amicitiam autem, quam cum illis viris habuerat, ignorarent, pro ludo rem habere, et nemo non ridens abire. *Quantam*, inquebant, *Aretaeus*

νος οἱ εὐδαίμονες κληρον διαδέχονται, λέγοντες,
εἴπερ ἀποτίσασιν Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ
κληρονομηθήσονται ὑπὸ τῆς γενεᾆς.

Οἱ κληρονόμοι δὲ, οἷς ταῦτα κατελέλειπτο,
ὥς ἤκασαν, ἤκον εὐθὺς διαιτῶντες II) τὰ ἐκ
τῶν διαθηκῶν. ὁ μὲν ἦν Χαριξενος πέντε μό-
νας ἡμέρας ἐπιβίους, ἀπέθανεν· ὁ δὲ Ἀρεταῖος,
ἄριστος κληρονόμων γενόμενος, τὴν τε ἐκείνη, καὶ
τὴν

*et Charixenus, beati illi, hereditatem accipient, si
quidem soluent Eudamidae, et viuentes ipsi heredem
habebunt mortuum.*

23. At heredes, quibus relicta ista fuerant,
cum audissent, veniunt statim, hereditatem ex
tabulis cernunt. Ac Charixenus quidem quin-
que solis diebus superstes moritur: Aretaeus au-
tem optimus heredum, tum illius, tum sua parte

Q 5 adsci-

II. Διαιτῶντες.] Quanquam διαιτᾶω plerum-
que significat *viuo, versur, dego*; dubitari
tamen non potest quin et significet *dispono,
ordino, compono, discepto*. Noster in *Abdi-
cato* c. XI. Ἦν δὲ τινες ἐκόντες αὐτοὶ συν-
θῶνται δικασὰς, καὶ προσελόμενοι ἐπιτρέ-
ψωσι διαιτᾶν. Perspicuum est, quid hic
sit διαιτᾶν, nempe *disceptare, cognoscere
causam*. Sic apud *Dionysium Halicarn.* I.
IV. Ἀρχαιοι. δικασαὶ καθεζόμενοι διήτων.
Ienf.

τὴν αὐτῇ μερίδα παραλαβὼν, τρέφει τε τῇ Εὐ-
 δαμίδᾳ τὴν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ἔκ πρό-
 πολλῷ ἐκδέδωκεν, ἀπὸ ταλάντων πάντε, ὧν εἶ-
 χε, δύο μὲν τῇ αὐτῇ θυγατρὶ, δύο δὲ τῇ τῇ
 Φίλῃ ἐπιδῶς, καὶ τὸν γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾷς
 ἡμέρας ἤξιωσε γενέσθαι. τί σοι δοκεῖ, ὦ Το-
 ξάρι, ὁ Ἀρεταῖος ἔτος; αἶρα Φαῦλον παράδει-
 γμα Φιλίας παρεσχῆσθαι, τοιαῦτα κληρονομή-
 σας, καὶ μὴ προδῶς τὰς διαθήκας τῇ Φίλῃ; ἢ
 τίθεμεν καὶ τῶτον ἐν ταῖς τελείαις ψήφοις μίαν
 τῶν πέντε εἶναι; ΤΟΞ. Καὶ ἔτος μὲν καλὸς
 ἐγὼ δὲ τὸν Εὐδαμίδαν πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα
 τῇ θάρσας, ὃ εἶχε περὶ τὰς Φίλῃς. ἐδήλω γὰρ
 ὡς καὶ αὐτὸς ἂν τὰ ὅμοια ἔπραξεν ἐπ' αὐτοῖς,
 εἰ

adscita, et matrem alit Eudamidae, et filiam nu-
 per elocavit, de quinque, quae habebat, talen-
 tis duo quidem filiae suae, duo autem amici
 filiae in dotem tribuens, nuptiis vtrarumque in
 eundem diem collatis. Quid tibi videtur, To-
 xari, Aretaeus hic, paruumne se exemplum ami-
 citiae praestitisse, tanta hereditate adita, non pro-
 dito amici testamento? an ponimus hunc quoque
 in perfectis calculis, ut de quinque unus sit?
 TOX. Etiam hic honestus. At ego Eudamidam
 multo magis admiratus sum fiduciae causa, quam
 de amicis habuit. Ostendit enim, se quoque
 eadem pro illis fuisse facturum, etiamsi non scri-
 pta

εἰ μὴ καὶ ἐν διαθήκαις ταῦτα ἐνεγέγραπτο, ἀλλὰ πρὸ τῶν ἄλλων ἦεν ἂν ἄγραφος κληρονόμος τῶν τοιούτων.

ΜΝΗΣ. Εὖ λέγεις· τέταρτον δέ σοι διηγῆσομαι, Ζηνόθεμιν τὸν Χαρμόλεω, Μασσαλίην· ἐδείχθη δέ μοι ἐν Ἰταλίᾳ πρεσβεύοντι ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ πλάσιος, ὡς ἐδέκει· παρεκάθητο δὲ αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζεύγος ὁδοιπορῶντι, τὰ τε ἄλλα εἰδεχθῆς, καὶ ξηρὰ τὸ ἡμῖν τε δεξιόν, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένη, πανλώβητόν τι καὶ ἀπρόσιτον μορμολύκειον. εἶτα ἐπεὶ ἐθαύμασα εἰ καλὸς ἄνθρωπος καὶ ὠρεῖος ὢν ἀνέχετο παροχρυσήνην τοιαύτην αὐτῷ γυναῖκα, ὁ δὲ ἰδὼς μοι αὐτόν, διη-

pta essent ista in tabulis, sed ante alios nec scriptum talium heredem venturum fuisse.

24. MNES. Recte dicis. Sed quartum tibi narrabo Zenothemin Charinolet F. Massiliensem. Ostensus autem est mihi in Italia, cum legatione pro patria fungerer, vir honestus, et magnus, et diues, vt videbatur. Affidebat autem illi mulier iumentis iunctis iter facienti, tum alias deformis, tum dimidia parte, dextra, arida, et excusso oculo foeda, contumeliosissime habitum a fortuna, et cui appropinquare nolles, terriculamentum. Deinde cum admirarer, quod pulcher iste et formosus sustineret vehi secum talem mulierem, ille qui virum mihi ostenderat, qui accu-

διηγῆτο τὴν ἀνάγκην τῆ γάμου, ἀκριβῶς εἰδὼς
 ἕκαστ'· Μασσαλιώτης δὲ καὶ αὐτὸς ἦν. Μενε-
 κράτει γάρ, ἔφη, τῷ πατρὶ τῆς δυσμόρφου
 ταύτης φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλατύνει καὶ
 τιμωμένῳ ὁμότιμος ὢν. χρόνῳ δὲ ὁ Μενεκρά-
 τῆς ἀφῆρέθη τὴν ἐσίαν ἐκ καταδίκης, ὅτεπερ
 καὶ ἄτιμος ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἐξακοσίων, ὡς ἀπο-
 φηνάμενος γνώμην παράνομον. ἄτω δὲ οἱ Μασ-
 σαλιῶται κολάζουσιν, ἔφη, εἰ τις παράνομα
 γράψεν. ἐλυπῆτο ἔν ὁ Μενεκράτης, καὶ ἐπὶ
 τῇ καταδίκῃ, καὶ ἐπεὶ ἐκ πλασίστ' ἐπένης, καὶ ἐξ
 ἐνδόξε' ἀδοξος ἐν ἐλίγῳ ἐγένετο. μάλιστα δὲ αὐ-
 τὸν ἡνία θυγάτηρ αὕτη, ἐπὶγάμος ἤδη, καὶ ὀκτω-
 καιδε-

accurate nosset omnia; Massiliensis et ipse, ne-
 cessitatem illarum nuptiarum mihi enarrauit. Me-
 necrati, nimirum ait, patri deformis istius mu-
 lieris amicus erat Zenothemis, diuiti, honorato,
 eiusdem ipse quoque fastigii. *Procedente* vera
 tempore Menecrates iudicio facultatibus suis pri-
 vatus est, quo tempore etiam honos illi a sexcen-
 tis senatoribus ademptus, ut qui sententiam contra
 leges tulisset; ita autem, inquit, Massilienses
 punimus, si quis contra leges aliquid promulget.
 Tristis ergo Menecrates tum propter damnatio-
 nem, tum quod ex diuite pauper, et ex nobili
 ignobilis paruo adeo interuallo factus esset; ma-
 xime cruciabatur ob filiam hanc, nubilem iam
 et

καὶ δεκάτις ἔσα, ἣν ἔδὲ μετὰ πάσης τῆς ἑσίας
τῷ πατρὶ, ἣν γε πρὸ τῆς καταδίκης ἐκέκτητο,
ἤξιωσεν ἂν τις τῶν γε ἀγεννῶν καὶ πενήτων ῥα-
δίως παραλαβεῖν, 12) ἔτω κακοδαίμονα ἔσαν
τῆς ὄψιν. ἐλέγετο δὲ καὶ καταπίπτειν πρὸς
τὴν σελήνην αὐξανομένην.

Ὡς δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ζηνοθέμιν ἀπωδύρετο,
Θάρρει, ἔφη, ὦ Μενέκρατες, ἕτε γὰρ ἀπορή-
σεις τῶν ἀναγκαίων, καὶ ἡ θυγάτηρ σε ἄξιον
τῷ γένει εὐρήσει νυμφίον τινά· καὶ ταῦτα ἅμα
δεξιῶν, λαβόμενος αὐτὸν πῆς δεξιᾶς, ἦγεν εἰς
τὴν οἰκίαν, καὶ τὴν τε ἑσίαν πολλὴν ἔσαν ἐνεί-
ματο

et duodeuiginti annorum, quam nec cum omni
patris substantia, quam ante damnationem habue-
rat, voluisset aliquis vel ignobilium et pauperum
facile, cum infelici illa forma, ducere. Diceba-
tur autem etiam concidere ad Lunae incrementa.

25. Haec cum deploraret apud Zenothemin,
ille, bono, inquit, animo esto, Menecrates, nec
enim necessaria tibi deerunt, et filia tua dignum
suo genere sponsum inueniet: ac cum his dictis de-
xtra illius prehensa domum secum suam illum
deducit: suasque opes, quae magnae erant, cum
illo

12. Παραλαβεῖν] Proprium esse de vxore re-
cipienda, domum deducenda, multis docet
Elsner. ad Matth. I, 20. μὴ φοβηθῆς πα-
ραλαβεῖν τὴν γυναῖκα σου. Reitz.

ματο πρὸς αὐτόν· καὶ δεῖπνον παρασκευασθῆ-
 ναι κελεύσας, εἰσὶα τὰς Φίλκας, καὶ τὸν Μανε-
 κράτην, ὡς δὴ τινα τῶν ἐταίρων πεπεικῶς ὑπο-
 σῆναι τῆς κόρης τὸν γάμον. ἐπεὶ δὲ ἐδεδείπνη-
 το αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, ἐνταῦθα
 δὴ μεσὴν αὐτῷ τὴν Φιάλην προτείνας, Δέδεξο,
 εἶπεν, ὦ Μανέκρατες, παρὰ τῷ γαμβρῷ Φιλο-
 τησίαν· ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τὴν σὴν θυ-
 γατέρα Κυδιμάχην· τὴν προῖκα δὲ πάλαι εἴλη-
 Φα, τάλαντα πέντε καὶ εἴκοσι. τῷ δὲ ἄπαγε
 λέγοντος, μὴ σύγε, ὦ Ζηνόθεμι, μὴ ἔτω μα-
 νείην, ὡς περιιδεῖν σε νέον καὶ καλὸν ὄντα, κό-
 ρη αἰσχυρῇ καὶ λελωβημένη συγκαταζευγνύμενον.
 ὁ δὲ, ταῦτα διεξιόντος, ἀράμενος τὴν νύμφην,
 ἀπῆει εἰς τὸν θάλαμον· καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε,
 διακο-

illo diuidit, et coena parari iussa amicos excipit
 conuiuio, ipsumque Menecratem, velut amico-
 rum alicui persuasisset puellae nuptias. Cum vero
 coenati essent, et Dis libassent; hic plenam illi
 phialam propinans, Accipe, inquit, a genero po-
 culum amicitiae! ducam enim ego hodie tuam fi-
 liam Cydimachen, dotem accepi olim, talenta quin-
 que et viginti. Illo vero dicente, Apage, noli hoc
 facere Zenothemi, nec ita ego insaniam, ut videre
 te possim, iuuenem et pulchrum, puellae turpi et
 male affectae iunctum. At ille, haec dicente
 patre, ablata sponsa in thalamum abit, et inde
 prodit paullo post virginitate illius interfecta:
 et

διακορήσας αὐτήν. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου σύνεσιν ὑπεραγαπῶν, καὶ πάντα ὡς ὁρᾷς περιεγόμενος αὐτήν.

Καὶ ἔχ' ὅπως ἐκ αἰσχύνεται τῷ γάμῳ, ἀλλὰ καὶ σεμνυνομένῳ ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος ὡς καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰσχυρῶν, καὶ πλῆττε, καὶ δόξης, ἀφοραῖ δὲ ἐς τὸν Φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην· οὐδὲ οἶεται χεῖρω πρὸς Φιλίαν ὑπὸ τῆς ψήφου τῶν ἐξακοσίων γεγονέναι. πλὴν ἤδη γε τέττων ἔτως αὐτὸν ἡμεῖψατο καὶ ἡ τύχη· παιδίον γὰρ πάγκαλον ἐκ τῆς αἰσχίσης αὐτῷ ταύτης ἐγένετο· καὶ πρῶην γε, ἐπεὶ ἀράμενος αὐτὸ εἰσεκόμισεν ὁ πατήρ εἰς τὸ βεβρυτήριον, θαλλῷ ἐσεμμένον, καὶ

et ab illo inde tempore cum illa viuit vehementer illam amans, et vbique, vti vides, illam secum circumducens.

26. Et tantum abest, vt huius eum matrimonio poeniteat, vt potius glorianti eo videatur similis, ostendens contemni a se vel pulchra vel turpia corporis, et diuitias, et splendorem; respici vero amicum et Menecratem, quem non putet deteriozem ad amicitiam suffragiis sexcentorum factum. Veruntamen pro his hoc iam ipsi praemium fortuna retulit: puer enim illi pulcherrimus ex turpissima hac natus est. Et nuper, cum suis illum manibus intulisset in Senatum pater, ramo *olivae* redimitum, et pulla veste indutum,

καὶ μέλανα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότερον Φανείῃ ὑπὲρ τῆ πάππῃ, τὸ μὲν βρέφος ἀνεγέλασε πρὸς τὰς βελευταίς, καὶ συνεκρότει τῷ χεῖρει· ἡ βελή δὲ ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφίησι τῷ Μενεκράτει τὴν καταδίην, καὶ ἤδη ἐπίτιμός ἐστι, τηλικαύτῳ συνηγόρῳ χρησάμενος πρὸς τὸ συνέδριον. τοιούτα ὁ Μασσαλιώτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν εἰργάσθαι ὑπὲρ τῆ Φίλῃ, ὡς ὀρεῖς, ἔ' μικρὰ, εἰδὲ ὑπὸ πολλῶν ἀν Σκυθῶν γεγόμενα· οἷγε καὶ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγονται.

Λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος· καὶ μοι δοκῶ εἶναι ἄλλον ἐρεῖν, Δημητρίῃ τῇ Σκηνιέως ἐπιλαθόμενος. συνεκπλεύσας γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος,

Ἀντι-

datum, ut miserabilior videretur, pro suo deprecans, arrisit Senatoribus puer, et plausum manibus dedit. Fractus autem eo spectaculo lenatus, damnationem remisit Menecrati; et iam honoribus restitutus est, advocato tali apud Senatum usus. Talia, Massiliensis dixit, acta a Zenothemi in amici gratiam, non parva, ut vides, neque a Scythis multis expectanda, qui quidem pellices etiam pulcherrimas cum cura dicantur eligere.

27. Superest nobis quintus: et videor mihi non alium dicturus, Suiensi Demetrio praetermisso. Cum navigasset enim in Aegyptum Demetrius

metrius

Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἐταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι καὶ συνεφήβῳ, συνῆν καὶ συνεπαιδεύετο, αὐτὸς μὲν τὴν Κυνικὴν ἀσκησιν ἀσκῶμενος ὑπὸ τῷ Ῥοδίῳ ἐκείνῳ σοφιστῇ· ὁ δὲ Ἀντίφίλος ἰατρικὴν ἄρα ἐμελέτα. καὶ δὴ ποτε ὁ μὲν Δημήτριος ἔτυχεν ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν κατὰ θέαν τῶν πυραμίδων καὶ τῷ Μέμνονος. ἤκουε γὰρ ταύτας, ὑψηλὰς ἔσας, μὴ παρέχασθαι σκιάν· τὸν δὲ Μέμνονα βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον. τῶν ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας μὲν τῶν πυραμίδων, ἀκροάσεως δὲ τῷ Μέμνονος, ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον 13), ἔκτον ἤδη

metrius cum Antiphilo Alopecienfi, suo a pueris inde sodali et aequali, *ibi* una vivebat atque instituebatur, Cynicas ipse sectatus exercitationes, sub Sophista illo Rhodio; Antiphilus autem medicinam meditabatur. Aliquando Demetrius peregrinatur per Aegyptum Pyramidas visurus et Memnonem. Audierat enim illas, quantumvis altas, vimbram non praeberē; Memnonem autem ad Orientem solem exclamare. Horum ergo cupidus, nempe videndarum Pyramidum, ac Memnonis audiendi, aduerso Nilo sextum iam men-

13. Ἀναπεπλεύκει κατὰ τὸν Νεῖλον] *Aduerso Nilo* nos interpretamur, ob verbum ἀναπεπλεύκει, et ipsam rationem itineris, ab Alexandria, vt apparet, in Aegypti interiora
Luc. Op. T. V. R insti-

ἤδη μῆνα, ὁκνήσαντα πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ τὸ θάλασσαν, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντίφιλον.

Ὁ δὲ ἐν τούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο, μάλα γενναίᾳ τινὸς φίλῃ δεομένη. οἰκέτης γὰρ αὐτῆς Σύρος, καὶ τῆνομα, καὶ τὴν πατρίδα, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνείσῃλθέ τε αὐτοῖς ἐς τὸ Ἀναβεΐδιον, καὶ ἀποσυλῆσαντες τὸν θεόν, χρυσᾶς τε Φιάλας δύο, καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλῃς ἀργυρᾶς, καὶ ἄλλα τσιαῦτα, κατέθεντο πάντα παρὰ τῷ Σύρῳ· εἴτ' ἐραπεσόντες (ἐάλωσαν γὰρ τι ἀπεμπολοῦν-
τες)

menscm nauigauerat, relicto Antiphilo, quem via et aestus deterruerant.

28. At hic interim in calamitatem incidit, quae maxime generoso amico indigeret. Seruus enim illius Syrus nomine et patria, societate cum sacrilegis quibusdam inita, ingressus cum illis est templum Anubidis. Hi spoliato Deo, phialas ex auro duas, et sceptrum aureum ipsum quoque, et canino capite figilla Dei argentea aliaque id genus, deponunt apud Syrum omnia. Deinde incidentes *in vincula* (deprehensi enim fuerant venden-

instituti. Aduerso fluuio nauigauit Deme-
trius, sed non vno tenore, verum vt passini
ad dextram, ad sinistram excurreret. Quin
plusquam perfecti ratio etiam hic habenda:
sermo est de profectioe; iam poterat oc-
cupatus esse in reditu. *Gesner.*

τες) ἅπαντα εὐθύς ἔλεγον σρεβλόμενοι ἐπὶ τῷ τροχῷ, καὶ ἀγόμενοι ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῷ Ἀντιφίλῳ, καὶ τὰ Φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνῃ τινὶ ἐν σκοτεινῷ κεείμενα. ὁ, τε ἔν Σύρος ἐδέδετο εὐθύς, καὶ ὁ δεσπότης αὐτῷ Ἀντίφιλος· ἔτος μὲν καὶ μεταξύ ἀκροώμενος τῷ διδασκάλῳ ἀνασπασθεὶς· ἐβοήθει δὲ ἄδεις, ἀλλὰ καὶ οἱ τέως ἐταῖροι, ἀπεσρέφοντο ὡς τὸ Ἀναβειδίων σεσυληκίτα, καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἠγᾶντο εἶναι, εἰ συνέπιόν ποτε ἢ συνεισιάθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ τῶν οἰκετῶν, δύο ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συσνευσάμενοι, ὥχοντο Φεύγοντες.

Ἐδέδετο ἔν ὁ ἄθλιος Ἀντίφιλος πολὺν ἤδη χρόνον, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακοῦργοι ἐν τῷ δεσμω-

vendentes aliquid) omnia statim, rota cum torquerentur fassi sunt, ductique in hospitium Antiphili venerunt, protuleruntque res furtivas sub lectulo quodam in obscuro iacentes. Syrus ergo vincētus statim est, et herus illius Antiphilus; hic quidem, dum magistrum audit, abstractus, auxiliante nemine, sodalibus qui adhuc fuerant, eum, velut qui Anubidis aedem sacrilegio violasset, auersantibus, impiatosque se putantibus, si quando cum ipso computationem aut coenam obissent. Caeteri autem serui duo, conuasatis, quae in domo erant, omnibus, aufugere.

29. Vincētus igitur miser Antiphilus iam satis diu, et pro impurissimo omnium, quotquot ma-

δεσμώτηρίῳ, μιαιώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν Αἰγύπτιος, δεισιδαίμων ἄνθρωπος ὥστο χαριεῖσθαι καὶ τιμωρῆσθαι τῷ θεῷ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεσῶς. εἰ δ' ἀπολογοῖτο ποτε λέγων, ὡς ἔδεν τοιᾶντοι εἰργασαί, ἀν-αίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλεόν ἐπὶ τέτταμι-σεῖτο. ὑπενόσει τοιγαρῆν ἤδη, καὶ πονήρως εἶ-χεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα, καὶ τῆς νυ-κτὸς ἔδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα· τῆς μὲν γὰρ ἡμέρας ὁ κλοιὸς ἤκει, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη· εἰς δὲ τὴν νύκτα ἔδει ὅλον καταδεδεῖσθαι· καὶ μὲν καὶ τῷ οἰκήματος ἡ δυσσομία, καὶ τὸ πνίγος, ἐν ταυτῷ πολλῶν δεδεμένων, καὶ ἐξενωχωρημένων,
καὶ

lefici in carcere erant; habitus fuerat: et com-mentariensis Aegyptius, superstitiosus homo, pu-
tabat gratum facere se Deo, et illius vlcisci in-
iurias, si grauis instaret Antiphilo. Si vero quan-
do causam diceret, se nihil tale fecisse, impudens
videbatur, maioriq̃ue eam ipsam ob causam erat
in odio. Iam igitur aegrotabat aliquantum, et
male habebat, vt probabile erat qui iaceret hu-
mi, et ne noctu quidem extendendorum pedum
facultatem haberet, inclusorum nempe neruo:
interdiu enim numella sufficiebat, et manus altera
compedita: noctu autem vinciri totum oportebat.
Verum etiam foedus odor carceris, et aestus,
multis in eodem loco vinētis et anguste confertis,
vix-

καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ τῷ σιδήρεϊ φόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, ταῦτα πάντα χαλεπὰ ἦν καὶ ἀφόρητα, οἷω ἀνδρὶ ἐκείνῳ αἰθεῖ, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ἔτω σκληρὰν τὴν δίαιταν.

Ἀπχορευόντος δὲ αὐτῷ, καὶ μηδὲ σίτον αἰρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτε καὶ ὁ Δημήτριος, ἔδὲν εἰδὼς τῶν ἤδη γεγενημένων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν, ὡς εἶχεν, εὐθύς ἐπὶ τὸ δασμωτήριον δρομαῖος ἐλθὼν, τότε μὲν ἐν εἰσεδέχθῃ, ἑσπέρα γάρ ἦν· καὶ ὁ δασμοφύλαξ πάλαι κεκλειώως τὴν θύραν ἐκάλειψε, φερεῖν τοῖς οἰκέταις παρακελευσάμενος· ἔωθεν δὲ εἰσέρχεται, πολλὰ ἰκατεύσας· καὶ παρελθὼν ἐπιπολὺ μὲν ἐζήτει τὸν Ἀκτίφιλον, ἄδηλον ὑπὸ τῶν κακῶν γε-
γεννη-

vixque respirantibus, et ferri stridor, et parum somni; haec omnia difficilia erant atque intolerabilia, velut insueto talium viro, et ad durum adeo victum non exercitato.

30. Iam despondebat animum, iam nec cibum capere volebat; cum tandem redit etiam Demetrius, nihil eorum sciens quae contigissent. Vbi vero rescivit ut erat, curricula statim veniens ad carcerem, tum quidem non admittitur: erat enim vespere, commentariensis clausa diu ianua quiescebat, custodia reliqua servis tradita. Mane autem, cum multum supplicasset, intro mittitur. Ingressus ergo diu requirit Antiphilum, qui iam prae malis nosci vix poterat, et circum-

γεννημένον, καὶ περιῶν ἀνεσκοπεῖτο καὶ ἔκαστον
 τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τὰς οἰκείας
 νεκρὰς, ἥδη ἐώλων ὄντων ἀναζητῶντες ἐν ταῖς
 παρατάξεσι. καὶ εἴ γε μὴ τῆνομα ἐβόησεν, Ἀν-
 τίφιλον Δεινομένους, καὶ ἐπιτολὴ ἠγνόησεν ἄν-
 ὄσις ἦν, τοσῶτον ἡλλακτὸ ὑπὸ τῶν δεινῶν. ὡς
 δὲ τὴν Φωνὴν αἰσθόμενος ἀνεβόησε, καὶ προσ-
 ἰόντος, διαστίλας τὴν κρίμην, καὶ ἀπαγαγὼν
 αὐχμηρὰν καὶ συμπεπίλημένην, ἔδεξε αὐτὸν
 ὅσις ἦν, ἄμφω μὲν αὐτίκα πίπτειν ἱλιγγιά-
 σοντες ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκῇ τῇ θεᾷ. χρόνῳ δὲ ἀ-
 ναλαβὼν αὐτὸν τε καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημή-
 τριος, καὶ σαφῶς ἔκαστα ὡς εἶχεν ἐκπυθόμενος
 παρ' αὐτῶν, θάρρειν τε παρακελεύεται. καὶ διε-
 λών

iens singulos victorum inspicit, ut solent qui
 suos mortuos, iam corruptos, requirunt in acie.
 Et nisi nomen exclamasset, Antiphilum Dino-
 menis F. diutius etiam, quis esset, ignoraturus
 erat, adeo malis illis immutatus fuerat. Cum
 vero voce agnita exclamaret, et illi accedenti
 dimouens atque abducens a vultu comam squa-
 lidam conciliatamque, se quis esset ostenderet;
 ambo quidem statim, vertigine ab inexpectato
 spectaculo correpti, concidunt. Spatio autem
 temporis recipiens se pariter, atque Antiphilum
 retreans Demetrius, distincte singula uti se ha-
 berent ab eo cum sciscitando comperisset, bono
 illum animo esse iubet, et diuiso palliplo dimi-
 dia

λῶν τὸ πριβώνιον, τὸ μὲν ἡμῖσι αὐτὸς ἀναβάλλεται, τὸ λοιπὸν δὲ ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε πικρὰ καὶ ἐκτετραχωμένα ῥάη περισπάσας.

Καὶ τὸ ἀπὸ τάττε, πάντα τρόπον συνῆν, ἐπιμελόμενος αὐτῶ καὶ θεραπεύων. παραδὲς γὰρ αὐτὸν τοῖς ἐν τῷ λιμένι ἐμπόροις, ἔωθεν εἰς μέσσην ἡμέραν, ἐκ ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν· εἴτ' ἐπανελθὼν ἐκ τῶ ἔργου, μέρος μὲν τῶ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταβαλὼν, τιθασσὸν αὐτῷ καὶ εἰρηνικὸν ἀπειργάζετο αὐτόν· τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὴν τῶ Φίλῃ θεραπεῖαν ἱκανῶς αὐτῷ διήκει, καὶ τὰς μὲν ἡμέρας συνῆν τῷ Ἀντιφίλω παραμυθόμενος· ἐπεὶ δὲ νύξ καταλάβοι, ὀλίγον πρὸ τῆς θύρας τῶ δεσμοτηρίῃ, σιβάδιόν

τς

dia ipse parte amicitur, alteram dat illi, detrahitis sordidis detritisque, quos habuerat, pannis.

31. Atque ab eo inde tempore, quocumque modo poterat, cum illo erat, curam illi et ministerium suum accommodans. Locata enim mercatoribus in portu opera sua, a mane inde ad meridiem, non parvam pro gestandis oneribus mercedem referebat. Tum rediens ab opere, parte mercedis commentariensi soluta, mansuetum sibi illum ac placatum reddebat, reliquum autem ad amicum curandum sufficebat. Ac interdum erat cum Antiphilo eius solandi causa; nocte autem ingruente non procul a ianua car-

τι ποιησάμενος, καὶ Φύλαξ ὑποβαλλόμενος, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν ἄν τινα ἔτασ' διηγόν', εἰσι-
 ων μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ἔσθον δὲ Φέ-
 ρων τὴν συμφορὰν ὁ Ἀντίφιλος.

Ἰσσερον δὲ ἀποθανόντος ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ
 ληστὴς τις ὑπὸ Φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, Φυλα-
 κὴ τε ἀκριβοῦς ἐγένετο, καὶ ἔκτετι παρῆι τις ἐξ
 τοῦ αἵματος τῶν λελυμένων. ἐφ' οἷς ἀπορῶν καὶ
 ἐπιώμενος, ἐκ ἔχων ἄλλως παρῆναι τῷ ἐταίρῳ,
 προσαγγέλλει ἑαυτὸν προσελθὼν τῷ συναρμω-
 σῇ 14), ὡς εἶη κοινωτικῶς τῆς ἐπὶ τὸν Ἀναβιν
 ἐπι-

ceris, in lectulo quem substratis sibi foliis fecerat,
 quiescebat. Aliquanto igitur tempore hunc in
 modum vixere, intrans nullo prohibente Deme-
 trius, Antiphilus autem lenius ita ferens calamita-
 tem.

32. Postea, cum latro aliquis in carcere mor-
 tuus esset a veneno, ut putabatur: et custodia ac-
 curate fieri, nec admitti quisquam solutorum in
 carcerem. Qua de re inops consilii et aegre fe-
 rens, cum alia conditione adesse non posset ami-
 co, Legatum Praefecti adiens ipse se desert, ac
 si expeditionis contra Anubin susceptae socius
 fuisset.

14. Συναρμωσῇ] Vti supra c. 17. τὸν ἀρμωσὴν,
Proconsulem, Praesidem certe et *Rectorem* Pro-
 vinciae *Ordinarium* intelligebam: ita hic συν-
 αρμωσὴν *Legatum* dici arbitror, cui manda-

ἐπιβελῆς. ὡς δὲ τῆτο εἶπεν, ἀπήγετο εὐθύς
εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ ἄχθεις παρὰ 15) τὸν
Ἀντιφίλον (τῆτο γὰρ μάλισ πολλὰ ἰκετεύσας
τοῦ δεσμοφύλακα ἐξεργάτατο παρὰ αὐτῷ πλη-
σίον τῷ Ἀντιφίλῳ καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δε-
δεσθαι) ἔνθα δὴ καὶ μάλισα ἔδειξε τὴν εὐ-
νοίαν,

fuisse. His autem dictis abducitur statim in car-
cerem, et [ductus] ad Antiphilum. Hoc enim
ægre multam supplicans a commentariensi im-
petrauerat, ut prope Antiphilum, et numellis
iisdem includeretur. Hic ergo vel maxime be-

R 5

neuo-

ta a Praefide iurisdiclio. Non missos esse
in Aegyptum Senatorios viros, Proconsules
aut Propraetores, cum fascibus, sed ἐπάρχας
Praefectos Augustales, minori et equestri
dignitate homines, notum est, et monuit
Spanh. diss. 10, 1. p. 92. Interim hoc tamen
manet, Luciano ἀρμοσὴν esse magistratum
ordinarium, συναρμοσὴν, eius vicarium. Ille
ὁ τὴν Αἴγυπτον ἐπιτετραμμένος paullo post
vocatur. *Gesner.*

15. Καὶ ἄχθεις παρὰ] Sentio hic aliquid a
facilitate et candore Luciani alienum. Non
offenderer, si illud ἄχθεις abesset, quod
ut signarem, *ductus* in versione latina vncis
inclusi. Sed potest fieri, ut pro ἄχθεις aliud
verbum dederit auctor, quod melius huc
conueniat. *Gesner.*

νοικν, ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν κατὰ
 ἑαυτὸν δεινῶν· καί τοι ἐνόησε καὶ αὐτός· ἐπι-
 μελεσάμενος δὲ ὅπως ἐκείνος μάλιστα καὶ καθευδή-
 σαι, καὶ ἥττον ἀνιάσεται· ὥς ῥᾶ ὄν ἐφερον μετ'
 ἀλλήλων κακοπαθῆντες.

Χρόνῳ δὲ καὶ τοιόνδε τι προσπεσὼν ἔπαυσεν
 ἐπὶ πλεόν αὐτὰς δυσυχῆντας· εἰς γὰρ τῶν δε-
 δεμένων, ἔκ οἷδ' ὅθεν ῥίνης εὐπορήσας, καὶ συν-
 ωμότας πολλὰς τῶν δεσμωτῶν προσλαβὼν, ἀ-
 ποπρίει τε τὴν ἄλυσιν, ἣ ἐδέδεκτο ἐξῆς, τῶν
 κλοιῶν εἰς αὐτὴν διερομένων, καὶ ἀπολύει ἅπαν-
 τας· οἱ δὲ ἀποκτείναντες εὐμαρῶς ὀλίγας ὄντας
 τὰς Φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἄθροοι. ἐκείνοι μὲν
 ἔν τῷ παραυτίκα, ἔνθα ἐδύνατο ἕκαστος, δι-
 σπάρέν-

nevolentiam declaravit, qua illum complectere-
 tur: qui sua mala negligeret, quamvis ipse quo-
 que aegrotans, curaretque, ut ille et quiesceret
 plurimum, et minus affligeretur. Itaque paullo
 lenius ferebant mala communia.

33. Aliquamdiu post vero eiusmodi quiddam
 incidens, vltiori illorum infelicitati finem im-
 posuit. Vincitorum enim vnus limae copiam ne-
 scio vnde nactus, assumtis in coniurationem com-
 peditorum pluribus, dissecat catenam quæ dein-
 ceptis vincti erant, infertis in illam numellis, et
 soluit omnes. At illi interfectis facile paucis cu-
 stodibus, cateruatim erumpunt. Atque isti in
 praesens dispersi quo quisque poterat, plerique
 postea

σπαρέντες, ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ
 Δημήτριος δὲ καὶ ὁ Ἀντίφιλος κατὰ χώραν ἔ-
 μειναν, καὶ τὰ Σύρα λαβόμενοι ἤδη ἀπιόντος.
 ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, μαθὼν ὁ τὴν Αἴγυπτον
 ἐπιτετραμμένος τὸ συμβεβηκός, ἐπ' ἐκείνους μὲν
 ἔπεμψε τὰς διωζομένους, μεταξελάμενος δὲ τὰς
 ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσεν τῶν δεσμῶν,
 ἐπαινέσας ὅτι μόνοι οὐκ ἀπέδρασαν· ἀλλ' ἐν ἐκεί-
 νοί γε ἠγάπησαν, ἔτιως ἀφιεμένοι· ἐβόα δὲ ὁ
 Δημήτριος, καὶ δευρὰ ἐποίει, ἀδικεῖσθαι σφᾶς
 ἔσμινα, εἰ δόξῃσι κακῆργοι ὄντες, ἐλεῶ ἢ ἐπ-
 αίνω τᾶ μὴ ἀποδρᾶναι, ἀφείσθαι. καὶ τέλος
 ἠνάγκασαν τὴν δικαστὴν, ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα
 ἐξετάσαι. ὁ δὲ ἐπεὶ ἔμαθεν ἔδεν ἀδικοῦντας,
 ἐπαινέ-

postea comprehensi sunt. Demetrius autem at-
 que Antiphilus suo loco manserant, et Syrum
 quoque prehenderant iam abeuntem. Luce orta,
 cum audisset Praefectus Aegypti, quid factum
 esset, ad illos quidem persequendos mittit; ar-
 cessitum autem cum amico Demetrium vinculis
 liberauit, collaudatos, quod soli non aufugissent.
 Verum illi non satis habebant se ita dimitti: sed
 proclamat Demetrius, et graui oratione ostendit,
 iniuriam sibi fieri non parua, si videantur, cum
 malefici essent, vel misericordia dimissi, vel vt
 praemium fugae non tentatae haberent. Et coe-
 gerunt denique iudicem, vt accurate causam ex-
 quireret. Ille vero, cognito, nihil mali ab iis
 admis-

ἐπαινέσας αὐτοὺς, τὸν Δημήτριον δὲ καὶ πάντα
θαυμάσας, ἀφίησι, παραμυθησάμενος ἐπὶ τῇ
κολάσει, ἣν ἠνέσχοντο ἀδίκως δεθέντες, καὶ
ἐνῆαυρον δωρησάμενος παρ' αὐτῷ, δραχμαῖς μὲν
μυρίας τὸν Ἀντίφιλον, δὲς τοσαύταις δὲ τὸν
Δημήτριον.

Ὁ μὲν ἔν' Ἀντίφιλος ἔτι καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ
ἔσιν. ὁ δὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτῷ δισμυρίας
ἐκείνῳ καταλιπὼν, ὥχετο ἀπὼν εἰς τὴν Ἰνδι-
κὴν, παρὰ τὰς Βραχμᾶνας, τοσῶτον εἰπὼν πρὸς
τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωστὸς ἂν εἰκότως νο-
μίζοιτο, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν· ἔτε γὰρ αὐτὸς
δεῖσθαι τῶν χρημάτων, ἔς' ἃν αὐτὸς ἢ ὅπερ
ἔσιν, ἀρκεῖσθαι· ὀλίγοις δυνάμενος· ἔτε ἐκείνῳ
ἔτι

admissum, collaudans eos, Demetrium etiam
vehementer admiratus, dimittit; consolansque
de poena, quam iniuste vincti subierant, et mu-
neribus e sua re familiari afficiens vtrumque, An-
tiphillum decies mille drachmis, altero tanto au-
tem Demetrium.

34. Atque Antiphilus nunc adhuc in Aegypto
est. Demetrius vero, etiam suis vicies mille illi
relictis, in Indiam profectus est ad Brachmanos,
sic allocutus Antiphilum, Sibi veniam merito dan-
dam videri, qui iam illum relinqueret: neque enim
se indigere opibus, quoad idem esset, hoc est talis,
qui paucis contentus posset vivere; neque illi opus
esse

ἔτι δεῖν Φίλῃ, εὐμαρῶν αὐτῇ τῶν πραγμάτων γεγενημένων. Τοιᾶτοι, ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες Φίλοι. εἰ δὲ μὴ προδιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα Φρονῶντας, καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ὄντας, εἰς ὃ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτῶν μὲν εἰδὲν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τῶν Ἀντιφίλων δὲ, καὶ δακρύων προσέτι καὶ ἰκετεῦων, καὶ τὸ πᾶν ἐφ' ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἄχρι μασιγούμενος ὁ Σύρος ἀμφοτέρως ἀφίησιν αὐτάς.

Ἐγὼ μὲν ἂν τέρας ὀλίγας ἀπὸ πλειόνων, εἰς πρῶτας ἢ μνήμη ὑπέβαλε, διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίαις Φίλων. καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη καταβὰς ἀπὸ τῶν λόγων, σοὶ τὴν ῥήτραν παραδίδωμι.

esse amico, cuius iam res in facili essent. Tales, Toxari, sunt amici Graeci. Nisi vero iam ante nos accusasses, qui verbis gloriari soleamus; ipsos quoque sermones tibi referrem, multos illos et bonos, quos Demetrius habuit in iudicio, pro se ille quidem causae nihil dicens, verum pro Antiphilo, lacrumans insuper et supplicans, et in se recipiens omnia, donec flagellis tortus Syrus ambos absoluit.

35. Ego, quidem igitur paucos hosce de multis, quos primos subiecit memoria, tibi enarraui bonos firmosque amicos. Quod superest iam decedens, agendi partes tibi trado. Tu vero ne dete-

δίδωμι· σὺ δὲ ὅπως μὴ χεῖρας ἐρεῖς τὰς Σκυ-
 θας, ἀλλὰ πολλῶν τέτων ἀμείνεις, αὐτῷ σοι με-
 λήσει, εἴ τι καὶ τῆς δεξιᾶς πεφρόντικας, ὥς
 μὴ ἀποτμηθεῖς αὐτήν. ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγα-
 θὸν εἶναι· ἐπεὶ καὶ γελοῖα ἂν πάθοις, Ὀρέστην
 μὲν καὶ Πυλάδην πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας,
 ὑπὲρ δὲ τῆς Σκυθίας Φαῦλος ῥήτωρ φαίνόμενος.
 ΤΟΞ. Εὖγε, ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παροτρύ-
 νεις με πρὸς τὸν λόγον, ὥσπερ ἔ πάνυ σοι μέ-
 λον, εἰ ἀποτμηθεῖς τὴν γλῶτταν, κρατηθεῖς
 ἐν τοῖς λόγοις· πλὴν ἄρξομαι γε ἤδη, μηδὲν ὥσ-
 περ σὺ καλλιλογησάμενος, ἔ γὰρ Σκυθικὸν τέ-
 το, καὶ μάλιστα ἐπειδὴν τὰ ἔργα ὑπερφθέγγη-
 ται τὰς λόγους. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτο
 παρ'

deteriores dicas Scythas, sed multum his melio-
 res, tibi ipsi curae erit, si quidem dextram curas,
 ne tibi praecidatur. Sed oportet te virum fortem
 esse: alioquin ridiculus fueris qui, Oreste et Py-
 lade plane Sophistarum arte abs te laudatis, pro
 Scythia tua malus orator videare. ΤΟΧ. Bene
facis, Mnesippe, quod etiam incitas me ad ora-
 tionem, quali non vehementer labores, ne prae-
 cidatur tibi lingua, si victus oratione fueris. Ve-
 rum iam statim incipiam, nihil studens, vti tu,
 verborum elegantiae: neque enim Scythicum
 istuc, praefertim vbi res ipsae magis quam verba
 loquuntur. Expectabis autem nihil tale a nobis,
 qualia

παρ' ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ
 τις ἀπρόικον ἔγγμεν ἀσχερὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις
 ἀργύριον ἐπέδωκε γαμερμένη θυγατρὶ Φίλῃ ἀν-
 δρὸς, δύο τάλαντα, καὶ, νῆ Δί', εἴ τις παρ-
 εσχεν ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ προδήλῳ τῇ μι-
 κρὸν ὕστερον λυθήσεσθαι. πάνυ γὰρ εὐτελῆ ταῦ-
 τα, καὶ μεγαλεργὸν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀνδρεῖον ἐνὶ ἄδει.

Ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι Φόνους πολλὰς, καὶ
 πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων, ἵν' εἴ-
 δῃς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερά ἐσι, παρὰ τὰ Σκυ-
 θικὰ ἐξετάζεσθαι. καί τοι οὐδὲ ἀλόγως αὐτὰ
 πεπόνθατε, ἀλλὰ εἰκότως τὰ μικρὰ ταῦτα ἐπ-
 αινεῖται· ἃ δὲ γὰρ ἃ δὲ εἰσιν ὑμῶν ἀφορμαὶ ὑπερ-
 μεγέθους πρὸς ἐπίδειξιν Φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βα-
 θεία

qualia tu retulisti, cum laudares, si quis indota-
 tam deformemque vxorem duxit, aut si quis pe-
 cuniam dedit nubenti filiae amici, duo talenta,
 et, per Iouem, si quis vincendum se prae-
 buit, cum manifestum esset, paullo post solutum iri.
 Valde enim ista vilia, et magnificum in illis aut
 virile adeo nihil quidquam inest.

36. Ego vero tibi enarrabo caedes multas, et
 bella, et mortes pro amicis *susceptas*, vt scias lu-
 dum esse vestra, cum Scythicis si comparentur.
 Quamquam non praeter rationem illud vobis ac-
 cidit, sed conueniens est illa parua a vobis lau-
 dari. Neque enim sunt vobis occasiones ingentes
 ostendendae amicitiae, in alta pace viuenti-
 bus:

θεία βιῶσιν, ὥσπερ ἔδ' ἐν γαλήνῃ μάθοις, εἰ
ἀγαθὸς ὁ κυβερνήτης ἐστί· χειμῶνος γὰρ δεήσει
σοὶ πρὸς τὴν διάγνωσιν· παρ' ἡμῖν δὲ συνεχεῖς
οἱ πόλεμοι, καὶ ἡ ἐπελαύνομεν ἄλλοις, ἡ ὑπο-
χωρεῖμεν ἐπιόντας, ἡ συμπεσόντες ὑπὲρ νομῆς
ἡ λείας μαχόμεθα· ἔνθα μάλιστα δεῖ Φίλων ἀ-
γαθῶν, καὶ διὰ τῆτο ὡς βεβαιότατα συντιθέ-
μεθα τὰς Φιλίας, μόνον τῆτο ὄπλον ἀμαχόν
καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες.

Πρότερον δέ σοι εἰπεῖν βέλομαι, ἐν τρόπῳ
ποιούμεθα τὰς Φίλας, οὐκ ἐν τῶν πότῳ, ὥσ-
περ ὑμεῖς, ἔδ' εἰ συνέφηβός τις, ἡ γείτων ᾗ·
ἀλλ' ἐπειδὴν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ με-
γάλα ἐργάσασθαι δυνάμενον, ἐπὶ τῆτον ἅπαν-
τες

bus: ut nec per serenum discas, bonusne sit gu-
bernator; tempestate enim ad faciendum illud tibi
iudicium opus est. Apud nos autem bellā perpetua,
qui aut inuadamus alios, aut excipiamus qui nos
aggrediuntur, aut subita concursione pro pascuis
aut praeda pugnemus. Hic maxime amicis bonis
opus est. Et hanc ob rem quam firmissime coi-
mus amicitias, solum hoc telum inuictum et vix
superabile esse rati.

37. Prius autem dicere tibi volo, qua ratione
faciamus amicos; non de commisationibus uti
vos, neque si quis aequalis inde ab adolescentia,
aut vicinus sit; sed si quem videamus virum for-
tem, et magnis rebus gerendis aptum; ad hunc festi-

τες σπεύδομεν. καὶ ὅπερ ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις, τῷτο ἡμεῖς ἐπὶ τῶν φίλων ποιεῖν ἀξιῶμεν, ἐπιπολὺ μνησευόμενοι, καὶ πάντα ὁμᾶ πράττοντες, ὡς μὴ διαμχετάνοιμεν τῆς Φιλίας, μηδὲ ἀπέβλητοι δόξωμεν εἶναι. καὶ περὶ δὲ προκριθεὶς τις ἤδη φίλος ἦ, συνθῆκαί τὸ ἀπὸ τέττα, καὶ ὄρκος ὁ μέγιστος, ἢ μὴν καὶ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ἣν δέη, ὑπὲρ τῶ ἐτέρου τὸν ἕτερον· καὶ ἔτω ποιῶμεν. ἀφ' ἧ γὰρ ἐντεμόντες ἅπαξ τὰς δακτύλους, ἐνσαλεύωμεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἀκρα βάψαντες, ἅμα ἀμφοτέροι ἐπισχόμενοι πίνωμεν, καὶ ἔσιν ὅ, τι τὸ μετὰ τῷτο ἡμᾶς διαλύσειεν ἂν. καὶ ἐφείτα δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας εἰσείναι· ὡς ὅσις ἂν πολὺφίλος ἦ, ὁμοίος

festinamus omnes, et quod vos in nuptiis, hoc nos in amicis conciliandis facere operae pretium censemus, multum procantes, et omnia simul agentes, ne excidamus amicitia, nec reiiculi esse videamur. Et si quis praelatus aliis, et iam amicus sit; fedus deinde et iusiurandum maximum, victurum simul, et moriturum, si opus sit, unum pro altero. Et sic facimus. A quo enim tempore incisus semel digitis instillauerimus sanguinem in calicem, et intinctis gladiatorum mucronibus, simul ambo admoto ore biberimus; nihil est quod post ea nos dissoluat. Ac permisum est ternos summum tale fedus inire. Nam quisquis multos habet amicos, ille similis nobis

ὅμοιός ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ μοι-
χευομέναις γυναιξί. καὶ οἴομεθα ἕκαστ' ὁμοίως
ἰσχυρὰν τὴν Φιλίαν αὐτῷ εἶναι, πρὸς πολλὰς
εὐνοίας διαιρεθεῖσαν.

Ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν Δανδάμιδος πρώην γενο-
μένων. ὁ γὰρ Δάνδαμις ἐν τῇ πρὸς Σαυρομά-
τας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος αἰχμαλώτῃ Ἀμι-
ζώκῃ τῷ Φίλῃ αὐτῷ. μᾶλλον δὲ πρότερον ὁμῶ-
μαί σοι τὸν ἡμέτερον ὄρκον, ἐπεὶ καὶ τῷτο ἐν
ἀρχῇ διωμολογησάμην, ἃ μὰ γὰρ τὸν Ἄνεμον
καὶ τὸν Ἀκινάκην, ἔδεν πρὸς σέ, ὦ Μνήσιππε,
ψευδὸς ἐρῶ περὶ τῶν Φίλων τῶν Σκυθικῶν.
ΜΝΗΣ. Ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σε ὀμνύοντος ἐδέξ-
μην, σὺ δὲ ὅμως εὖ ποιῶν ἔδεναι θεῶν ἐπωμό-
σω.

videtur vulgaribus illis et adulteris mulieribus:
putamusque non amplius aequè firmam illius ami-
citiā esse, per multas benivolentias diuisam.

33. Incipiam vero ab Dandamidis rebus, quae
nuper demum contigere. Dandamis nimirum
in praelio cum Sauromatis abducto in captiuita-
tem Amizoco amico suo —. quin prius iurabo
tibi nostrum iusiurandum, quandoquidem hoc
etiam initio mihi tecum conuenit, Non ego, ita
me Ventus et Acinaces, mendacium apud te,
Mnesippe, dicam de amicis Scythicis. MNES.
Equidem non valde opus habeo tuo iureiurando.
Interim bene est, quod per Deum nullum iura-
sti.

σω. ΤΟΞ. Τί σὺ λέγεις; ἃ σοι δοκῶσιν, ὁ Ἄνεμος καὶ ὁ Ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; ἔτως ἄρα ἠγνόησας, ὅτι ἀνθρώποις μείζον ἔδέν ἐσι ζωῆς τε καὶ θανάτου; ὁπόταν ᾖν τὸν Ἄνεμον καὶ τὸν Ἀκινάκην ὀμνύομεν, ταῦτα ὀμνύομεν, ὡς τὸν μὲν Ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα, τὸν Ἀκινάκην δέ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιῇ. ΜΝΗΣ. Καὶ μὴν εἰ διὰ γε τῆτο, καὶ ἄλλας ἂν ἔχοιτε πολλὰς θεάς, οἷος ὁ Ἀκινάκης ἐστὶ, τὸν οἷσόν, καὶ τὴν λόγχην, καὶ κώνειον, καὶ βρόχον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔστος ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγέσας ὁδούς. ΤΟΞ. Ὅρῳς, τῆτο ὡς ἐριστικὸν ποιῆς, καὶ δικανικόν, ἐποκρέων μεταξὺ καὶ διαφθείρων μετὰ τὸν λόγον·
ἐγὼ

sti. T O X. Quid ais? Non videntur tibi Dii esse Ventus et Acinaces? Adeo ignoras, nihil maius esse vita et morte hominibus? Cum ergo Ventum iuramus et Acinacem: eatenus iuramus, quatenus, vitae causa Ventus (*aer*) est, Acinaces vero mortem efficit. MNES. Verum si propter ista, etiam alios multos habueritis Deos, qualis est Acinaces; Sagittam, et Hastam, et Cicutam, et Laqueum, ac talia. Varius enim Deus ille Mors est, infinitas praebet, quae ducant ad se, vias. T O X. Vides, quam contentiose illud agas et instar rabulae, interpellans et peruertens orationem meam. At ego dum tu di-
S 2 cebas,

ἐγὼ δὲ ἡσυχίαν ἦγον, σὲ λέγοντος. ΜΝΗΣ.
 Ἀλλ' ἐκ αὐθις γε, ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο,
 πάνυ γὰρ ἐρθῶς ἐπετίμησας· ὥς τε θάρσυνον, τό
 γε ἐπὶ τᾷτῳ λέγε, ὡς μὴδὲ παρόντος ἐμᾶ τοῖς
 λόγοις, ἔτω σιωπήσομαι σοι.

ΤΟΞ. Τετάρτη μὲν ἦν ἡμέρα τῆς Φιλίας
 Δανδάμιδι καὶ Ἀμιζώκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλων αἵ-
 μα συνεπεπώνησαν· ἦκον δὲ ἡμῖν ἐπὶ τὴν χώ-
 ραν Σαυρομάται. μυρίοις μὲν ἰππεῦσιν· οἱ πε-
 ζοὶ δὲ, τρεῖς τοσῶτοι ἐπεληλυθέναι ἐλέγοντο.
 οἷα δὲ ἔς προειδομένοις τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν ἐπι-
 πεσόντες, ἅπαντας μὲν τρέπασι, πολλοὺς δὲ
 τῶν μαχίμων κτείνασι· τὰς δὲ καὶ ζῶντας ἀπ-
 ἄγασι,

cébas, quietus eram. MNES. At non iterum
 certe, Toxari, hoc faciam. Omnino enim re-
 cte me increpuiſti. Itaque audacter, quae ſe-
 quuntur dicito: quaſi nec interſim tuo ſermoni,
 ita ſilentium tibi praestabo.

39. ΤΟΧ. Quartus dies proceſſerat amicitiae
 Dandamidi et Amizocae, ex quo ſanguinem alter
 alterius vna biberant: cum regionem noſtram in-
 vadunt Sauromatae decem millibus equitum: pe-
 deſtrium vero copiarum tertium tantum contra
 nos veniſſe dicebatur. Cum autem nos impru-
 dentes huius inuaſionis opprimerent, vertunt
in fugam omnes, multosque armatorum interā-
 ciunt, alios autem abducunt viuos, praeterquam
 ſi

ἀγγελί, πλὴν εἴ τις ἔφθη διανηξάμενος εἰς τὰ
πέραν τῆ ποταμῆς, ἔνθα ἡμῖν τὸ ἡμισυ τῆ στρα-
τοπέδου, καὶ μέρας τῶν ἀμαξῶν ἦν· ἔτω γὰρ
ἐσκηνώσαμεν τότε, καὶ αἶδω ὅ, τι δόξαν τοῖς
ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας
τῆ Ταναΐδος. εὐθύς ἔν· ἡ τε λεία περιηλαύνε-
το, καὶ τὰ ἀρχμάλωτα συνέχευτο, καὶ τὰς σιη-
νάς διήραπτον, καὶ τὰς ἀμάξας κατελαμβάνον-
το, αὐτὰνδρας τὰς πλείστας ἀλίσκομένους. καὶ
ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακίδας,
καὶ τὰς γυναῖκας. ἡμεῖς δὲ ἡνιώμεθα τῷ πρά-
γματι.

Ὁ δὲ Ἀμιζώκης ἀγόμενος, ἐαλῶκει γὰρ, ἐ-
βόα τὸν Φίλον ὀνομασί, κακῶς δεδεμένος, καὶ
ὑπερίμνησκε τῆς κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὦν
ἀνέστας.

si quis satis celeriter in alteram ripam fluminis
transnataret, ubi nobis dimidiis exercitus, et
pars plaustrorum erat: sic enim tum castra po-
sueramus, nescio quo consilio ducum nostrorum,
ad utramque ripam Tanais. Statim ergo praeda
abduci, captiva corpora comprehendi, diripi ta-
bernacula, plaustra capi cum ipsis pleraque ve-
ctoribus. Et in oculis nostris contumeliam infe-
rebant pellicibus nostris atque vxoribus: quae
res pessime nos habuit.

40. Amizoces autem cum duceretur, captus
enim erat, nominatim inelamat amicum, duri-
ter vinctus, et calicis admonet sanguinisque,

αἰκίας, ὃ Δάνδαμις, καὶ ἐν ἔτι μελλήσας, ἀπάντων ὁρώντων, διακνήχεται εἰς τὰς πολέμους· καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρμένον τὰς ἀκόντας, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν ὡς κατακεντήσοντες· ὃ δὲ ἐβόα τὸν Ζίριν. τῷτο δὲ ἦν τις εἴπη, καὶ ἐκτί Φονεύουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λίτραις ἤκοντα καὶ δὴ ἀναχθεῖς πρὸς τὸν ἀρχαίτα αὐτῶν, ἀπῆται τὸν Φίλον· ὃ δὲ λύτρα ἤτει· μὴ γὰρ προήσεσθαι, εἰ μὴ μέγαλα ὑπὲρ αὐτῆ λαβῇ. ὁ Δάνδαμις δὲ, ἃ μὲν εἶχον, Φησὶν, ἅπαντα διέρπασαι ὑφ' ὑμῶν, εἰ δέ τι δύναμαι γυμνὸς ἀποτελέσαι, ἕτοιμος ὑποσηῖναι ὑμῖν, καὶ πρόσαττε ὃ, τι ἂν θέλῃς· εἰ βέλει δὲ, ἐμὰ αἰτὶ τῷτα λαβὼν, κατὰχρησαι πρὸς ὃ, τι σοὶ Φίλον.

Quibus Dandamis auditis, nihil amplius cunctatus, omnium in conspectu ad hostes transfugit. Ac Sauromatae telis sublatis impetum in illum faciunt, ut confossuri. At ille Zirin clamat. Hoc vero si quis dicat, non iam illum interficiunt, sed tanquam redimendi causa aduenientem recipiunt. Itaque abductus ad ducem illorum, amicum repetit: hic pretium postulat, negatque se dimissurum, nisi magnum pro illo accipiat. Dandamis, quae habebam, inquit, ea omnia a vobis direpta sunt. Si quid vero nudus possum solvere, subire vobis paratus sum: et impera quidquid volueris. Si vero volueris, pro hoc me tibi habere, et, quomodocumque tibi collibuerit, abutere. At Sau-

romana-

Φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης· Οὐδέν, ἐφη, δεῖ ἔλως κατέχεσθαι σε, καὶ ταῦτα Ζίριν ἔκοντα· σὺ δὲ, ὦν ἔχεις μέρες καταβαλὼν, ἄγου τὸν Φίλον. ἤρτο ὁ Δάνδαμις ὅ, τι καὶ βέλεται λαβεῖν; ὁ δὲ τὰς ἰφθαλμὰς ἤτησεν. ὁ δὲ αὐτίκα παρῆσχεν ἐκίπτεν αὐτὰς· καὶ περὶ δὴ ἐξεκένεπτο, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, παραλαβὼν τὸν Ἀμιζώην, ἐπανήει, ἐπερειδόμενος αὐτῷ, καὶ ἅμα διανηχόμενοι ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς.

Τῷτο γενόμενον παρεμυθήσατο ἅπαντας Σκυθας, καὶ ἐκέτι ἡττᾶσθαι ἐνόμιζον, ὁρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῶν τῶν ἀγαθῶν ἐκ ἀπῆγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῶν ἡ ἀγαθὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τὰς Φίλας πίσις. καὶ τὰς Σαυρομάτας

romata, non oportet, inquit, omnino te retineri, idque cum Zirin veneris: quintu parte eorum, quae habes, data amicum abducas licet. Rogat Dandamis, Quid tandem vellet accipere? Hic oculos petit. At ille statim effodiendos praebet, cumque effossi essent, et iam pretium haberent Sauromatae, assumpto Amizoce redit illo innixus; et simul transnantes salui ad nos veniunt.

41. Hoc factum Scythas omnes erexit, neque iam se victos putarunt, cum viderent maximum bonorum non ablatum esse ab hostibus, manente apud nos honesto animo, et erga amicos fide.

μάτας δὲ τὸ αὐτὸ ἔμετρίως ἐφόβησε, λογιζόμενος πρὸς οἷας ἄνδρας ἐκ παρασκευῆς μαχέσθαι, εἰ καὶ ἐν τῷ ἀπροσδοκῆται τότε ὑπερέσχον, ὥς τε νυκτὸς ἐπιγενομένης, ἀπολιπόντες τὰ πλείονα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἀμάξας ἐμπήσαντες, ὥχοντο Φεύγοντες. ὁ μὲντοι Ἀμιζώκης ἐκῆτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τυφλῷ τῷ Δανδάμίδι, ἀλλὰ τυφλώσας καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀμφοτέροι καθήνται ὑπὸ τῷ κοινῷ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μετὰ πάσης τιμῆς τρεφόμενοι. Τί τοιᾶτον, ὦ Μνήσιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἰ καὶ ἄλλες σοι θέα δοίῃ τις ἐπὶ τοῖς πάντε καταριθμῆσασθαι ἀνωμότας, εἰ βέλει, ὥς καὶ πολλὰ ἐπιψεύδοιο αὐτοῖς; καὶ τοι ἐγὼ μὲν

Verum etiam Sauromatos non mediocriter eadem res perterrit, cogitantes, contra quos viros, paratos quidem, pugnaturi essent, etsi imprudentes tum superauerant. Itaque proxima nocte, relictis plerisque pecudum, incensisque plaustis, fuga abierunt. Verum Amizoces ferre non poterat, videre se, caeco Dandamide; sed ipse quoque se excaecat, iamque sedent ambo, atque ex publico a communi Scytharum cum multo honore aluntur.

42. Quid tale, Mnesippe, vos dicere possitis, et si quis alios tibi decem supra illos quinque enumerare permittat, et iniuratus si lubet, ut etiam mendacio augere multa possis? At ego tibi rem

μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην· εἰ δὲ σύ
τινα τοιοῦτον ἔλεγες, εὖ οἶδα, ὅπόσα ἂν κομψὰ
ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα ἰκέτευεν ὁ Δάνδα-
μις, καὶ ὡς ἐτυφλᾷτο, καὶ ἃ εἶπε, καὶ ὡς ἐπ-
αυῆκε, καὶ ὡς ὑπεδέξαντο αὐτὸν ἐπευφραμένους
οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα ὅποια ὑμεῖς μηχανᾶσθαι
εἰώθατε πρὸς τὴν ἀκρόασιν.

Ἄκε γὰρ καὶ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίτταν, Ἀ-
μιζώκῃ τέτῃ ἀνελίον· ὃς ἐπαί κατασπασθέντα
ἐκ τῆ ἵππου ὑπὸ λέοντος εἶδε Βάσθην τὸν Φίλον
(ἅμα δὲ ἔτυχον θηρῶντες) καὶ ἤδη ὁ λέων, πε-
ριπλακείς αὐτῷ, ἐνεπεφύκει τῷ λαμῶ, καὶ
τοῖς ὄνυξιν ἐσπάρασσε, καταπηδήσας καὶ αὐτὸς,
ἐπιπίπτει κατόπιν τῷ θηρίῳ, καὶ περιέσπα,
πρὸς

rem nudam exposui. Si vero tu talem quem-
dam diceres, bene noui quantas venustates ad-
mīsturus esses narrationi, quibus verbis supplica-
verit Dandamis, et quomodo excaecatus fuerit,
et quae tum dixerit, et vt redierit, et vt cum
plausu illum Scythae receperint, et alia, quae
vos machinari auribus soletis.

43. Audi iam et alium aequo honore dignum,
Belittam, Amizocae huius consobrinum: qui cum
equo detractum a leone Basthen amicum videret,
vna autem erant in venatu, et iam leo comple-
xus hominem fauces illius inuasisset, et laceraret
eum vnguibus: defiliens ipse quoque a tergo ir-
ruit in bestiam, eamque detrahit, in se dum ir-

πρὸς ἑαυτὸν παραξύνων, καὶ μετάγων, καὶ διὰ
 τῶν ὀδόντων μεταξὺ διείρων τὰς δακτύλους, καὶ
 τὸν Βάσθην, ὡς οἶόν τε ἦν, ὑπεξελεῖν πειρώ-
 μενος τῷ δῆγματος. ἄχρι δὴ ὁ λέων ἀφείς ἐκεί-
 νον ἡμιθνήτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπεσπρά-
 φη, καὶ συμπλακείς ἀπέκτεινε καὶ κτεῖνον· ὁ δὲ
 ἀποθνήσκων τὸ γὰρ τοσοῦτον ἔφθη πατάξας
 τῷ ἀκινάκῃ τὸνλέοντα εἰς τὸ γέρον, ὥς ἅμα
 πάντες ἀπέθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθαύσαμεν αὐτὰς,
 δύο τάφους ἀναχώσαντες πλησίον, ἓνα μὲν τῶν
 Φίλων, ἓνα δὲ κατ' ἀντικρὺ τῷ λέοντι.

Τρίτην δὲ σοι διηγῆσομαι, ὦ Μνήσιππε, τὴν
 Μακέντε Φιλίαν, καὶ Λογχάτη, καὶ Ἀρσακό-
 μα. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας ἔτος ἡράσθη Μαζαίας
 Λευ-

ritat, et traducit inserens intra dentes illius suos
 digitos, et Basthen, quantum fieri poterat eri-
 pere morlui tentans: donec leo, relicto illo iam
 semianimi, versus in Belittan, cumque comple-
 xus, ipsum quoque interemit. Atque ille iam
 moriens ante tamen sic acinace leonem in pecto-
 re percussit, vt simul omnes morerentur. Nos
 vero sepeliuimus illos, duobus prope se inuicem
 tumulis aggestis, vno amicorum, altero autem
 exaduerso leonis.

44. Tertiam tibi enarrabo, Mnesippe, Ma-
 centis amicitiam, et Lonchatae, et Arfacomae.
 Arfacomas hic amore incensus fuerat Mazaeae
 Leu-

Λευκάνορος, τῷ βασιλεύσαντος ἐν Βοσπόρῳ, ὁπότε ἐπρέσβευεν ὑπὲρ τῷ δασμῷ, ὃν οἱ Βοσπο-
 ρανοὶ αἰεὶ Φέροντες ἡμῖν τότε ἤδη τρίτον μῆνα
 ὑπερήμεροι ἐγγένηντο. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν
 τὴν Μαζαίαν, μεγάλην καὶ καλὴν παρθένον,
 ἤρα, καὶ πονηρῶς εἶχε. τὰ μὲν ἐν περὶ τῶν Φό-
 ρων διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτῷ ὁ
 βασιλεὺς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὰν ἀποπέμπων.
 Ἔθος δὲ ἐστὶν ἐν Βοσπόρῳ, τὰς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ
 δείπνῳ αἰτεῖν τὰς κόρας, καὶ λέγειν, οἳ τινες
 ὄντες ἀξιῶσι καταδεχθῆναι ἐπὶ τὸν γάμον. καὶ
 δὴ καὶ τότε ἔτυχον ἐν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνη-
 στῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖ-
 δες, καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Δαζῶν δυνάστης, καὶ
 Ἀδύρ-

Leucanoris F. Bosporanorum reguli, cum legatus
 ad eum esset tributī causiā, quod semper nobis
 soluentes alioquin Bosporani, tertium iam men-
 sem ultra diem dictum debuerant. In coena igitur
 cum vidisset Mazaeam, magnam et pulchram
 virginem, amare illam, et inde animo aeger esse
 coepit. Ac te tributo negotium perfectum iam
 erat: iam responderat illi rex, iam discessus causa
 conuiuio illum excipiebat. Moris autem est in Bos-
 poro, ut proci in coena petant puellas, dicant-
 que, qui sint, qui recipi in affinitatem postulent.
 Iam forte accidit, ut plures in ea coena proci ad-
 essent, reges et regum filii, et Tigrapates in his
 erat, Lazorum regulus, et Adyrinachus Mach-
 lyinae

Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυΐνης ἀρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὲ τῶν μνηστέρων ἕνασον προσαγγέλαντα ἐκυτόν, διότι μνηστευόμενος ἦκει, δειπνῆν ἐν τοῖς ἄλλοις κατακείμενον ἐφ' ἡσυχίας· ἐπειδὴν δὲ παύσωνται δειπνῶντες, αἰτήσαντα Φιάλην ἐπισπείσαι κατὰ τῆς τραπέζης, καὶ μνηστεύεσθαι τὴν παῖδα, πολλὰ ἐπανῶντα ἑαυτόν, ὥς τις ἢ γένεας, ἢ πλέτε, ἢ δυνάμει· ἔχοι.

Πολλῶν ἔν κατὰ τὸν δὲ τὸν νόμον σπεισάντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας καὶ πλέτες καταριθμησαμένων, τελευταῖος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν Φιάλην, ἐκ ἔσπεισεν (ἐ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐκχεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὕβρις εἶναι δοκεῖ τῆτο εἰς τὸν θεόν.) πιὼν δὲ ἀμυσί, Δός μοι,

lyinae princeps, et alii multi. Oportet vero procorum vnumquemque, cum se indicavit, *nimirum* nuptiarum se causa venisse, coenare cum aliis, et quiete accumbere: finitis vero epulis poculum poscere, libare in mensam, et procum se puellae profiteri, multum de se gloriari, quam generosus, quam diues, quam potens sit.

45. Multi igitur pro illo more cum libassent, et petiissent *puellam*, et regna sua atque diuitias enumerassent, ultimus poculo petito Arfacomas, non ille quidem libauit: (neque enim solemus effundere vinum, quae contumelia potius in Deum videatur) sed epota haustu vno phiala, *Da mibi,*

μοι, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, τὴν θυγατέρα σε Μαζαίαν γυναῖκα ἔχειν, πολὺ ἐπιτηδειοτέρῳ τέτων ὄντι, ὅποσα γε ἐπὶ τῷ πλέτῳ καὶ τοῖς κτήμασι. τῷ δὲ Λευκάνορος θαυμάσαντος (ἠπίεστο γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν, καὶ Σκυθῶν τῶν πολλῶν) καὶ ἐρομένῃ, Πόσα δὲ βοσκήματα, ἢ πόσας ἀμάξας ἔχεις, ὦ Ἀρσακόμα; ταῦτα γὰρ ὑμεῖς πλατύνετε. Ἀλλ' ἔχ ἀμάξας, ἔφη, ἔχω καὶ ἀγέλας, ἀλλ' εἰσί μοι δύο φίλοι καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ, οἷοι ἐν ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ἐπὶ τέτοις, καὶ παρῳφθη, καὶ μεθύειν ἔδοξεν. ἔωθεν δὲ προκηρθεῖς τῶν ἄλλων Ἀδύρμαχος ἔμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην εἰς τὴν Μαυῶτιν, παρὰ τὰς Μάλχους.

Ο

mibi, Rex, inquit, filiam tuam Mazaeam, ut uxorem habeam, multo hisce magis idoneo quantum ad diuitias et possessiones. Admirante autem Lencanore, qui sciret pauperem esse Arfacoman et de vulgo Scytharum, atque interrogante, Quot autem armenta, aut quot plaustra habes, Arfacoma? bae enim vestrae diuitiae. At ego, inquit, neque plaustra habeo, neque greges: sed sunt mihi amici duo honesti bonique viri, quales Scytharum alii nemini. Tunc igitur derisus propter ista est, et contemptus, et pro ebrio habitus. Altero autem mane praelatus caeteris est Adyrmachus, abducturus sponsam in Maeotidem ad Machlyes.

Ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπανελθὼν εἶκαδε, μηνύει τοῖς Φίλοις, ὡς ἀτιμασθεῖν ὑπὸ τῷ βασιλέως, καὶ γελασθεῖν ἐν τῷ συμποσίῳ, πένης εἶναι δόξας. καίτοι, ἔφη, ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸν πλῆτον, ὅπόσος ἐστὶ μοι, ὑμᾶς, ὦ Λογχάτα, καὶ Μακέντα, καὶ τὴν εὐνοίαν τὴν ὑμετέραν πολλὴν ἀμείνω καὶ βεβαιότεραν τῆς Βοσπορανῶν δυνάμεως. ἀλλ' ἐμὰ ταῦτα διεξιόντος, ἡμᾶς μὲν ἐχλεύαζε, καὶ κατεφρόνει, Ἀδυρμάχῳ δὲ τῷ Μάχλῳ παρεδῶκεν ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσᾶς γε Φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἀμάξας τετρακλίνους ὀγδοήκοντα, καὶ πρόβατα καὶ βῆς πολλὰς. ἔτως ἄρα προστίμησεν ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ ἐκπώματα πλείεργα,

46. Domum vero reuerfus Arfacomas indicat amicis, quam contemptum habitus esset a rege, quam derisus in conuiuio, eo quod pauper visus esset: Cum tamen, inquit, narrarem illi meas diuitias, quantae sunt, vos nempe, Lonchares et Macentes, et beniuolentiam vestram, praestantiorē longe et firmiorem Bosporanorum opibus. Haec vero cum dicerem, vos ille quidem derisui et contemptui habuit, atque Machlyi Adyrmacho abducendam tradidit sponsam, quod aureas se phialas habere decem diceret, et plaustra quaternorum lectorum octoginta, et oues bouesque multas. Sic ergo praetulit viris bonis pecudes multas, et pocula vanae pretio-

ρίσθαι, καὶ ἀμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ, ὦ Φίλοι,
 δι' ἀμφοτέρα ἀνιώμαι, καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μα-
 ζαίας, καὶ ἡ ὕβρις ἐν τοσούτοις ἀνθρώποις ἐμε-
 τρώς μὲ καθίκετο· οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπίσης
 ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τρίτον μετῆν ἐκάσῳ ὑμῶν
 τῆς ἀτιμίας, εἴγε ἔτω βιῶμεν, ὥς ἂν ἔ-
 ληλύθαμεν, εἰς ἀνθρώπους ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ
 ἀνιώμενοι, καὶ τὰ αὐτὰ χαίροντες. ἔ-
 μόνον, ἐπεῖπεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος ἡμῶν ὁ-
 λως ὕβριζα, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες.

Πῶς ἔν, ὁ Μακέντης ἔφη, χρῆσόμεθα τοῖς
 παρῆσι; διελώμεθα, ἔφη ὁ Λογχάτης, τὸ ἔρ-
 γον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπισχνῶμαι Ἀρσακόμα τὴν
 κεφα-

*preziositatis, et plaustra grauia. At ego, amici
 duplici de caussa angor: etenim amo Mazaceam, et
 contumelia in tot hominum conspectu mihi illata pro-
 funde in animum meum descendit. Nec minori au-
 tem vos iniuria affectos arbitror. Tertia enim con-
 tumeliae pars ad vestrum unumquemque pertinet;
 si quidem ita viuimus, ut, a quo tempore coimus,
 unus simus, doleamus iisdem rebus; laetemur iis-
 dem. Non hoc solum, iubiungit Lonchates, ve-
 rum unusquisque nostrum totus iniuria affectus est,
 cum ista tibi euenerunt.*

47. Quomodo igitur, Macentes inquit, in prae-
 sens consulimus? Diuidamus, ait Lonchates, opus.
 Et, ego quidem polliceor Arfacomae caput me alla-
 turum

κεφαλὴν κομιεῖν τὴν Λευκανόρου, σὲ δὲ χρὴ τὴν
 νύμφην ἐπανάγειν αὐτῷ. Οὕτω γινέσθω, ἔφη.
 σὺ δὲ, ὦ Ἀρσακόμα, ἐν τοσούτῳ (εἰκὸς γὰρ καὶ
 στρατείας καὶ πολέμου τὸ μετὰ τῷτο δεήσειν) ἡ-
 μᾶς αὐτῶ περιμένων συνάγειρε, καὶ παρασκεύαζε
 ὅπλα, καὶ ἵππους, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν ὡς πλεί-
 σην. ῥᾶϊσα δ' αὖ πολλὰς προσαγάγοις, αὐτὸς
 τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῖν ἐκ ὀλίγων ὄντων οἰ-
 κείων· μάλισσα δὲ εἰ καθέξοιο ἐπὶ τῆς βύρσης τῶ
 βοός. ἔδοξε ταῦτα, καὶ ὁ μὲν ἐχώρει, ὡς ἔ-
 χεν, εὐθὺς ἐπὶ τῷ Βοσπόρῳ ὁ Λογχάτης· ὁ Μα-
 κέντης δὲ ἐπὶ τὰς Μαχλυσας, ἱππότης ἐκότερος·
 ὁ δὲ Ἀρσακόμας, οἴκοι μένων, τοῖς τε ἡλικιώ-
 ταις διελέγετο, καὶ ὥπλιζε δύναμιν παρὰ τῶν
 οἰκείων· τέλος δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐκαθέζετο.

Τὸ

*turum Leucanoris: te autem oportet sponsam illi
 adducere. Sic fiat, inquit ille. Tu vero, pergit,
 Arfacoma, interea, cum credibile sit exercitu post
 haec et bello opus futurum, hic manens, coge et pa-
 ra arma, et equos et reliquas copias quam amplissi-
 mas. Facillime autem plurimos tibi conciliaueris,
 cum et ipse sis vir bonus, et nos non paucos habea-
 mus familiares: maxime vero si bubulam pellem in-
 federis. Placuerunt ista. Atque e vestigio, ut
 erat, in Bosporum pergit Lonchates: Macentes
 vero ad Machlyes, in equo vterque. At Arsa-
 comas domi manens agit cum aequalibus, et fami-
 liarium copias armat: tandem etiam pellem infidet.*

48. Cae-

Τὸ δὲ ἔθος ἡμῖν τὸ περὶ τὴν βύρσαν ἔτως ἔχει. ἐπειδὴν ἀδικηθεῖς τις πρὸς ἑτέρῳ, ἀμύνεσθαι βεβλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν ἐν ἀξιώματι ὧν, βῆν ἱερύσας, τὰ μὲν κρέα μετακόψας ἤψησεν, αὐτὸς δὲ ἐκπετάσας χαμαὶ τὴν βύρσαν, κάθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τῆς πίσω παραγωγῶν τῷ χεῖρι, ὥσπερ οἱ ἐν τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τῆτό ἐστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἰκετηρία. παρακειμένων δὲ τῶν κρεῶν τῷ βοῶς, προσιόντες οἱ οἰκεῖοι, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βεβλόμενος, μοῖραν ἑκάστος λαβὼν, ἐπιβὰς τῇ βύρσῃ τὸν δεξιὸν πόδα, ὑπισχνεῖται κατὰ δύναμιν, ὁ μὲν πέντε ἱππέας παρεῖν αἰτίτας καὶ ἀμίσθας, ὁ δὲ δέκα, ὁ δὲ πλείους, ὁ δὲ ὀπλίτας ἢ πεζῶς, ὁπόσας αὖ δύνηται,

48. Caeterum illa apud nos de pelle consuetudo ita se habet. Si quis iniuria laesus ab alio, et vlscisci volens, videat se per se imparem bello esse, sacrificati bouis carnes concisas coquit. Ipse vero stratam humi pellem insidet, manibus post tergum reiectis, vt qui in ipso brachii flexu reuincti sunt. Et haec sanctissima apud nos supplicandi ratio. Appositarum vero carniū bouis, accedentes familiares, et caeterorum quisquis vult, parte vnusquisque sumta, inscendens dextro pede pellem, pollicetur pro viribus, hic quidem quinque equites se praebiturum, quibus neque cibaria ille neque stipendia debeat; alius decem; alius plures; alius armatos, aut pedites,

ται, ὁ δὲ μόνον ἑαυτὸν, ὃ πενέστατος. ἀθροί-
ζεται γὰρ ἐπὶ τῆς βύρσης πολὺ πλῆθος ἐνίοτε,
καὶ τὸ τοιῆτον σύνταγμα βεβαϊότατόν τε ἐστὶ
συμμεῖναι, καὶ ἀπρόσμαχον τοῖς ἐχθροῖς, ἅτε
καὶ ἔνορκον ὄν. τὸ γὰρ ἐπιβῆναι τῆς βύρσης
ἔρκος ἐστίν. ὁ μὲν ἔν' Ἀρσακόμας ἐν τέτοισι ἦν.
καὶ ἠθροίσθησαν αὐτῷ ἵππεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς πεν-
τακισχιλίας, ὀπλίται δὲ, καὶ πεζοί, συναμ-
φότεροι δισμύριοι.

Ὁ δὲ Λογχαῆς ἀγνοῶμενος παρελθὼν ἐς τὸν
Βόσπορον προσέρχεται τῷ βασιλεῖ διοικεμένῳ
τιτῆς ἀρχῆς, καὶ Φησὶν ἦκειν μὲν ἀπὸ τῶ κοινῆ
τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτῷ μεγάλα πρᾶγματα
νομίζων. τῷ δὲ λέγειν κελεύσαντος, Οἱ μὲν
Σκυ-

quotcumque possit; alius, paupertimus nempe,
se ipsum. Cogitur ergo in illa pelle magna in-
terdum multitudo: ac talis exercitus cum fir-
missimus est ad vna manendi constantiam, tum
inuietus hostibus, iuratus quippe; cum pellem
inscendere sacramentum sit. In his ergo occupatus
erat Arfacomas, collectis ad ipsum equitibus ad
quingies mille, armatorum vero, et peditum
in summa viginti millibus.

49. Cum Lonchates ignotus in Bosporum de-
latus adit regem pro imperio agentem aliquid, et
venire se a cominuni Scytharum ait, priuatim
autem res illi magnas ferre. Dicere autem iussus,
Scy-

Σκύθαι, Φησί, τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ κατ' ἡμέραν ἀξιῶσι, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς νομέας ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρη τῆ τράχωνος νέμειν· τὰς δὲ λησὰς, ἐς αἰτιαῖσθε ὡς κατατρέχοντας ὑμῶν τὴν χώραν, ἃ Φασιν ἀπὸ κοινῆς γνώμης ἐκπέμπεσθαι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τῶν κέρδει κλωπεύειν· εἰ δέ τις ἀλίσκοιτο αὐτῶν, σὲ κύριον εἶναι κολάζειν· ταῦτα μὲν ἐκείνοι ἐπιστάλαισιν.

Ἐγὼ δέ, μηνύω σοι μεγάλην ἔφοδον ἐσομένην ἐφ' ὑμᾶς ὑπ' Ἀρσακόμα τῷ Μαριάντα, ὃς ἐπρέσβευε πρῶτον παρὰ σέ, καὶ, οἶμαι, διότι αἰτήσας τὴν θυγατέρα ἃν ἔτυχε παρὰ σέ, ἀγανακτεῖ, καὶ ἐπὶ τῆς βύρσης ἐβδόμην ἡμέραν ἤδη
καθ-
η-

Scythae, inquit, communia illa et quotidiana postulant, ne vestri pastores in suos campos transgrediantur, sed intra Trachonem (asperam regionem) maneat: latrones autem illos, a quibus percursum vestram regionem querimini, negant publico consilio mitti, sed priuatim sui unumquemque lucri causa latrocinari: si quis autem illorum deprehendatur, penes te esse illum punire. Haec quidem illi nuntiari me iusserunt.

50. At ego indico tibi, magnam impressionem in vos faciendam ab Arsacoma Marianae F. qui legatione non ita pridem apud vos functus est, et indigne fert, puto, quod expetitam sibi a te filiam tuam non impetrauit, et iam septimum diem pellem infi-

καθήται, καὶ συνήκται στρατὸς ἐκ ὀλίγος αὐτῶν.
 "Ηἰκεσθ', ἔφη ὁ Λευκάνωρ, καὶ αὐτὸς ἀθροίζε-
 σθαι δύναμιν ἀπὸ βύρσης· ἔτι δ' ἔφ' ἡμᾶς συν-
 ἵσταται, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστίν,
 ἡγνόεν. Ἀλλ' ἐπὶ σέ, ἔφη ὁ Λογχάτης, ἡ πα-
 ρασκευή· ἐμοὶ δὲ ἐχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστίν· καὶ
 ἀχθεταί διότι προτιμῶμαι αὐτῷ ὑπὸ τῶν γε-
 ραιτέρων, καὶ ἀμείνων τὰ πάντα δοκῶ εἶναι·
 εἰ δέ μοι ὑπόσχοιο τὴν ἐτέραν σκ θυγατέρα Βαρ-
 κέτιν, ἔτε τὰ ἄλλα ἀναξίω ὑμῶν ἔντι, ἐκ εἰς
 μακρὰν σοι ἤξω, τὴν κεφαλὴν αὐτῇ κομίζων,
 Ὑπὸσχυνέμαι, ἔφη ὁ βασιλεὺς, μάλα περιδεὴς
 γενόμενος· ἐγὼ γάρ τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τῆς
 Ἀρσακόμα, τὴν ἐπὶ τῷ γάμῳ, καὶ ἄλλως ὑπέ-
 πτησεν αἰεὶ τὰς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, Ὀ-
 μοσον,

dei, collectumque habet exercitum non paruum. Au-
diueram, inquit Leucanor, ipse quoque colligi in
pelle copias; contra nos vero coire, et Arsacoman
ducem esse, ignorabam. Enimvero contra te, Lon-
chates ait, apparatus ille. Meus vero Arsacomas
inimicus est, et indignatur me sibi praeferri ab ho-
noratioribus, et omnibus rebus haberi praestantio-
rem. Si vero mihi promiseris alteram filiam tuam
Barcetm, qui nec aliis rebus indignus vobis gener
sum, non ita multo post veniam caput tibi illius ad-
ferens. Promitto, ait rex, valde perterritus, qui
causam irarum Arsacomae, de nuptiis, sciret,
et alioquin semper formidaret Scythas. Loncha-
tes

μόσον, ἔφη, ἢ μὴν Φυλάξαι τὰς συνθήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσασθαι. τότε ἡδὴ τῶν γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν ἔρανὸν ἠθέλεν ὀμνύειν. Μὴ σύγε ἐνταῦθα, εἶπε, μὴ καὶ τις ὑπὶδῇται τῶν ὁρώντων ἐφ' ὅτῳ ὀρκωτῶμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερόν τε Ἄρεος τετὶ εἰσελθόντες, ἐπικλεισάμενοι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν, ἀκυσάτω δὲ μηδεὶς. εἰ γάρ τι τῶν πύθοιτο Ἀρσακόμας, δεῖδιαι μὴ προθύσηται με τῷ πολέμῳ, χεῖρα δ' ἐμικρὰν ἡδὴ περιβεβλημένος. Εἰσὶώμεν, ἔφη ὁ βασιλεὺς, ὑμεῖς δὲ ἀπόστητε ὅτι πορρωτάτῳ· μηδεὶς δὲ παρέσω εἰς τὸν νεών, ὃν τινα μὴ ἐγὼ καλέσω· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν εἰσῆλθον, οἱ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, σπασάμενος τὸν ἀκινάκην, ἐπισχὼν τῇ ἑτέρᾳ τὸ σῆμα, ὡς μὴ βοήσεις, παῖει

παρὰ

tes vero iura, inquit, servaturum te pacta, neque negaturum. Hic, dum ista iam fierent, et ille extensa in caelum manu iam iuraturus esset, Ne hic; inquit, ne quis forte videntium suspicetur, qua de re iuremus; sed in hoc Martis templum ingressi, clausis post nos ianuis iuremus, audiente nemine. Si quid enim horum audiat Arfacomas, meo ne ante bellum me caedat, qui manum non parvam iam circa se babeat. Intremus, rex ait: Vos verò longissime recedite, neque in templo adsit quisquam, quem ego non vocauero. Cum vero ipsi quidem intrassent, recessissent autem satellites: stricto acinace, altera manu os ne clamaret

παρὰ τὸν μασόν· εἶτα ἀποτεμών τὴν κεφαλὴν,
 ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων, ἐξήει, μεταξύ διαλεγό-
 μενος δῆθεν αὐτῷ. καὶ διὰ ταχέων ἤξεν λέγων,
 ὡς δὴ ἐπὶ τι πεμφθεὶς ὑπ' ἐκείνου. καὶ ἔτι
 ἐπὶ τὸν τόπον ἀφικόμενος, ἐνθα δεδεμένον κα-
 ταλειοίπει τὸν ἵππον, ἀναβάς, ἀφιππάσατο
 οἰς τὴν Σκυθίαν. δίωξις δὲ ἐκ ἐγένετο αὐτῷ,
 ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ γεγονὸς τῶν Βοσπο-
 ρανῶν, καὶ ὅτε ἔγνωσαν, ὑπὲρ τῆς βασιλείας
 σασιαζόντων.

Ταῦτα μὲν ὁ Λογχάτης ἐπραξε, καὶ τὴν ὑπό-
 σχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῷ Ἀρσακόμῃ παραδὲς
 τὴν κεφαλὴν τῷ Λευκάνορος. ὁ Μανέντης δέ,
 καθ' ὁδὸν ἀκέσας τὰ ἐν Βοσπόρῳ γεγόμενα, ἦκεν
 εἰς

occludens, ferit ipsum ad mammam, tum caput
 abscissum tegens chlamyde exit, inter *exeundum*
 velut loquens cum illo, et statim se rediturum,
 dicens, ac si ad aliquid missus ab illo esset. Et
 sic delatus ad illum locum, vbi reuinctum equum
 reliquerat, eo conscenso Scythiam curriculo re-
 petit. Ac ne quidem persecutus illum quisquam
 est, quid actum esset diu ignorantibus Bospo-
 ranis: tum vbi rescissent factiose de regno decer-
 tantibus.

51. Atque ista quidem Lonchates fecit, im-
 pleuitque promissum tradendo Leucanoris capi-
 te. Macentes autem, audito in ipsa via, quid
 in Bosporo gestum esset, peruenit ad Machlyes,
 et

ἐς τὰς Μάχλυνας, καὶ πρῶτος ἀγγείλας αὐτοῖς
τὸν Φόναν τῆ βασιλείας, Ἡ πόλις δέ, ἔφη, ὦ
'Αδύρμαχε, σὲ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασι-
λείαν καλεῖ, ὥς σὺ μὲν πρεσάσας, παραλάμ-
βανῃ τὴν ἀρχὴν, τεταραγμένοις τοῖς πράγμασιν
ἐπιφανείς. ἡ κόρη δὲ κατόπι σοι ἐπὶ τῶν ἀμα-
ξῶν ἐπέσθω, ῥᾶν γὰρ ἔτω προσάξεις Βοσπο-
ρανῶν τὰς πολλὰς, ἰδόντας τὴν Λευκάνορον θυ-
γατέρα. ἐγὼ δὲ Ἀλανός τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδί
ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν· παρ' ἡμῶν γὰρ ἔσαν
τὴν Μάστειραν ἡγάγετο ὁ Λευκάνωρ· καὶ νῦν σοι
ἤκω παρὰ τῶν Μαστείρας ἀδελφῶν, τῶν ἐν Ἀλα-
νίᾳ, παρακελευομένων, ὅτι τάχιστα ἐλαύνου
ἐπὶ τὸν Βόσπορον, καὶ μὴ περιιδεῖν ἐς Εὐβόριον
περιελθῆσαν τὴν ἀρχὴν· ἐς ἀδελφὸς ὢν νόθος
Λευ-

et annuntiata primum morte regis, Ciuitas, in-
quit, te, Adyrmache, generum regis ad regnum
vocat. Itaque tu quidem praecepto itinere regisum
occupa, turbatis rebus praesens auxilium: puella
vero post te in plaustis sequatur. Facilius enim
sic Bosporanorum tibi vulgus conciliaueris, regis fi-
liam si viderint. Ego vero Alanus sum, et virginis
a matre cognatus: etenim nostri generis Mastiram
duxit Leucanor. Et iam a Mastirae tibi fratribus
venio, qui sunt in Alania, hortantibus te, ut
quam celerrime venias in Bosporum, nec patiari
transferri imperium in Euborium, qui frater na-
tus

Λευκανόρος, Σκύθαις μὲν ἀπὸ φίλος ἐστίν, Ἀλανοῖς δὲ ἀπέχθεται. ταῦτα δὲ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁμόσηυρος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὢν· κοινὰ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς καὶ Σκύθαις· πλὴν ὅτι ἐπὶ πάντι κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ὥσπερ οἱ Σκύθαι· ἀλλὰ ὁ Μακέντης καὶ τῆτο εἶπας αὐτοῖς, καὶ ἀποκεκάρμει τῆς κόμης, ὅπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τὸν Ἀλανὸν τῷ Σκύθῃ· ὥς ἐπιστεύετο διὰ ταῦτα, καὶ εἰδοὺς Μασείρας καὶ Μαζαίας συγγενῆς εἶναι.

Καὶ νῦν, ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, ἐλαύνειν ἔτοιμος ἄμα σοι ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ θέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τῆτο, ἔφη, καὶ μᾶλλον, ὁ Ἀδύρμαχος, ἐθέλησάμην αὖ, ἀφ' αἵμα-

tibus Leucanoris, Scythis semper amicus, infestus autem est Alanis. Haec Macentes dixit, armis et lingua Alanorum similis, communia enim ista Alanis et Scythis, nisi quod non omnino Scytharum instar comati sunt Alani. Verum Macentes in hoc etiam similem se iis reddiderat, quod detonderat de coma, quantum conveniebat minus Scythae comatum esse Alanum. Propter ista ergo fides illi habita, putatusque Mastirae ac Mazaeae cognatus esse.

52. *Et iam, inquit, Adyrmachus, paratus sum vel ire tecum in Bosporum, si volueris, vel manere, si opus sit, et ducere virginem. Hoc vero, et magis quidem velim, ait Adyrmachus, te, con-*
sanguini-

αἵματος ὄντα σε Μαζαίαν ἄγειν. ἦν μὲν γὰρ
 ἅμα ἡμῖν ἰῆς ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἵππεϊ ἐνὶ πλείεσσιν
 ἂν γενοίμεθα· εἰ δέ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἂν-
 τί πολλῶν ἂν γένοιο. ταῦτα ἐγένετο· καὶ ὁ
 μὲν ἀπήλαυσε, παραδὲς τῷ Μακέντῃ ἄγειν τὴν
 Μαζαίαν, παραθένον ἔτι ἄσαν. ὁ δὲ ἡμέρας μὲν
 ἐπὶ τῆς ἀμαξῆς ἦγεν αὐτήν. ἐπεὶ δὲ νύξ κατέ-
 λαβεν, ἀναθέμενος ἐπὶ τὸν ἵππον (ἐτεθεραπεύ-
 κει δὲ ἄλλον ἕνα σφίσειν ἵππεά ἐπεσθαί) ἀνα-
 πηδήσας καὶ αὐτὸς, ἐνέτι παρὰ τὴν Μακώτιν
 ἤλαυνεν· ἀλλ' ἀποτραπόμενος εἰς τὴν μεσόγειον,
 ἐν δεξιᾷ λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, διαναπαύων
 μεταξὺ τὴν παῖδα, τριταῖος ἐτέλεσεν ἐκ Μαχ-
 λῶν εἰς Σκυθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἔπειτα
 δὲ

*sanguineus qui sit, puellam ducere. Si enim simul
 eas nobiscum in Bosporum, equite uno plures fue-
 rimus: si vero uxorem mihi adducas, multorum in-
 star mihi fueris. Haec facta sunt. Atque ille
 quidem discessit, tradita Macentae, quam dedu-
 ceret, Mazaea, adhuc virgine. At ille eo qui-
 dem die in plauastro ipsam duxit. Cum vero nox
 ingruisset, ea in suum equum imposita (paraue-
 rat autem alium vnum equitem, qui se sequeretur)
 cum ipse quoque insiluisse, non iam iuxta
 Macotin pergit: sed versus mediterranea defle-
 tens, uti dextros haberet Mitraeorum montes,
 recreata interposita quiete puella, tertio die iter
 ex Machlyum regione ad Scythas peregit. Atque*

δὴ ἐπαύσατο τῷ δρόμῳ, μικρὸν ἐπιστὰς ἀποθνήσκει.

Ὁ δὲ Μακέντης, ἐγχαλρίσας τὴν Μαζαίαν τῷ Ἀρσακόμῳ, Δέδεξο, εἶπε, καὶ παρ' ἐμῶ τὴν ὑπόσχεσιν. τῷ δὲ πρὸς τὸ ἀνέλπιστον τῷ θεάματος καταπληγέντος, καὶ χάριν ὁμολογῶντος, Παῦε, ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιοῦν σεαυτῷ. τὸ γὰρ χάριν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τέτοις, τοῖόν δ' ἔστιν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστέρα μὲ χάριν εἰδείῃ τῇ δεξιᾷ, διότι τραυθεῖσάν ποτε αὐτὴν ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπαμελήθη καμνύσης. γελοῖα τοῖον καὶ ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἶόν τε ἦν, εἰς ἓνα συναλθόντες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν

equus illi, cum finito cursu paullum stetisset, moritur.

53. Macentes vero in manum tradens Mazaeam Arsacomae, Habe tibi, inquit, a me etiam promissum. Illo autem ad insperatum adeo conspectum perculso, et gratias agente, Desine, inquit Macentes, alium me a te facere. Quod enim gratias tibi eorum nomine, quae feci, agis, id eiusmodi est, ac si gratiam habeat sinistra mea dextrae, quod vulneratam aliquando illam sanauerit, et benigne curauerit laborantem. Proin ridiculos quoque egerimus, si olim permisti, et quoad eius fieri poterat, in unum coaliti, adhuc magnum esse putamus,

μεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἔπραξέ τι χρησὸν ὑπὲρ ὅλα τῷ σώματος· ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὰρ ἔπραττε, μέρος ὃν τῷ ὅλῳ εὖ πάσχοντος. ἔτω μὲν ὁ Μακέντης ἔφη τῷ Ἀρσανόμῳ χάριν ὁμολογήσαντι.

Ὁ δὲ Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὴν ἐπιβελήν, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον ἀκέτι ἦλθεν (ἤδη γὰρ Εὐβίотος ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ἐκ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν) εἰς δὲ τὴν αὐτὴν ἐπανελθὼν, καὶ στρατιὰν πολλὰν συναγαγὼν, διὰ τῆς ὁρευνῆς ἐσέβαλεν ἐς τὴν Σκυθίαν· καὶ ὁ Εὐβίотος ἔμετα πολὺ καὶ ἔτος εἰσέπεσεν, ἄγων πανδήμει μὲν πᾶς Ἕλληνας, Ἀλανὲς δὲ καὶ Σαυρομάτας ἐπικλήτας ἐκατέρως δισμυρίας· ἀναμιζάντες δὲ τὰ στρατεύ-

mus, si qua pars nostri utile quidquam pro toto corpore fecerit. pro se enim fecit, cum pars sit totius corporis, cui bene factum est. Sic tum Macentes locutus est cum agente sibi gratias Arsacoma.

54. Adyrmachus vero auditis infidiis in Bosporum non iam perrexit; iam enim imperabat advocatus ex Sauromatis, apud quos vixerat, Eubiotus: sed reuersus in patriam ingenti comparato exercitu, irruptionem per montana fecit in Scythiam. Et Eubiotus non ita multo post ipse quoque irruit, adducens omnes quidem *sui imperii* Graecos, Alanos autem et Sauromatas auxiliares cuiusque generis viciis millenos. Coniunctis

φρατεύματα, ὁ Εὐβίотος καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, ἐν
 νέα μυριάδες ἅπαντες ἐγένοντο, καὶ τέτων τὸ
 τρίτον, ἵπποτοξόται· ἡμεῖς δὲ (καὶ γὰρ καὶ αὐ-
 τὸς μετέσχεον τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἐπιδῶς ἐν τῇ
 βύρσῃ τότε ἱππέας αὐτοτελεῖς ἑκατὸν) καὶ πολ-
 λῶ ἔλαττον τῶν τριγμυρίων σὺν τοῖς ἱππεῦσι
 συναθροισθέντες, ὑπεμένομεν τὴν ἐφοδὸν· ἐ-
 ξρατῆται δὲ ὁ Ἀρσακόμας, καὶ ἐπειδὴ προσίον-
 τας εἶδομεν αὐτὰς, ἀντεπήγομεν, προσπαφέν-
 τες τὸ ἱππικόν. γενομένης δὲ ἐπιπολὺ μάχης
 καρτερᾶς, ἐνεδίδε ἤδη τὰ ἡμέτερα, καὶ παρεξ-
 ῆγγνυτο ἡ Φάλαγξ· καὶ τέλος εἰς δύο διεκόπη
 τὸ Σκυθικὸν ἅπαν, καὶ τὸ μὲν ὑπέφευγεν, οὐ
 πάνυ σαφῶς ἠπτημένον, ἀλλ' ἀναχώρησις ἐδό-
 κει

iunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus,
 nonaginta millia ambo conficiebant: quorum ter-
 tia pars iaculabatur ex equis. Nos vero, (nam
 ipse quoque expeditionis pars fui, qui dederim
 illis in pelle tum equites meo stipendio militan-
 tes centum) triginta millibus non multo paucio-
 res, computatis quidem equitibus, impetum eo-
 rum Arfacoma duce excepimus: et cum admo-
 ventes videremus, contra illos equitatu prius
 emissio duximus. Cum diu fortiter pugnatum
 esset, iam cedere nostri, iam perrumpi phalanx,
 et tandem in duas partes scindi Scytharum exer-
 citus. Atque altera pars quidem se subducere,
 non illa quidem aperte vieta, sed recessus illa
 fuga

καὶ ἡ Φυγή. αὐτὸς γὰρ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπι-
πολὺ διώκειν· τὸ δὲ ἡμῖν, ὅπερ καὶ ἔλαττον
περισχόντες οἱ Ἀλανοὶ καὶ Μάχλυες ἐκοπτον
πανταχόθεν, ἀφθόνως ἀφιέντες τῶν οἰσῶν καὶ
ἀκοντίων, ὥς πάνυ ἐπονέοντο ἡμῶν οἱ περιε-
σχημένοι, καὶ ἤδη προείεντο οἱ πολλοὶ τὰ ὄπλα,

Ἐν ταῖς δὲ ὁ Λογχάτης καὶ ὁ Μακέντης
ἔτυχον ὄντες, καὶ ἐτέτρευντο ἤδη, προκινδύ-
νεύοντες, ὁ μὲν πυρακτωθεὶς τὸν μηρόν, ὁ Λογ-
χάτης, ὁ Μακέντης δὲ πελέκει εἰς τὴν κεφαλὴν,
καὶ κοντῷ εἰς τὸν ὦμον· ὅπερ αἰσθόμενος ὁ Ἀρ-
σακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὢν, δεινὸν ἡγήσα-
μενος, εἰ ἀπεισι καταλιπὼν τὰς Φίλκας, προσ-
βαλὼν

fuga videbatur: cum neque Alani multum per-
sequi illos auderent. Alteram vero partem, ean-
demque minorem, circumuentam Alani et Mach-
lyes caedebant undique, magna sagittarum iacu-
lorumque vi imminis: valde itaque laborare no-
stri, qui ita conclusi tenerentur, iamque multi
arma proicere.

55. Forte fortuna in his erant Lonchates at-
que Macentes, iamque vulnerati, cum priimi se
periculis obtulissent, ambusto *falarica* femore,
Lonchates, Macentes autem *percussio* securi capi-
te, et hasta humero. Quod sentiens Arfacomas,
qui inter nos reliquos versaretur, indignumque
ratus, si relictis amicis abiret, admodum equo cal-
cari-

βαλὼν τὰς μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας ἤλαυ-
νε διὰ τῶν πολεμίων, κοπίδα διηρμένους, ὥς
τὰς Μάχλυας μὴδὲ ὑποσηῆναι τὸ ῥόδιον τῷ θυ-
μῷ, ἀλλὰ διακρεθέντες ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν.
ὁ δὲ ἀνακτησάμενος τὰς Φίλας, καὶ τὰς ἄλλας
ἅπαντας παρακαλέσας, ὤρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδύρ-
μαχον, καὶ πατάξας τῇ κοπίδι παρὰ τὸν αὐχέ-
να, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου,
διελύθη τὸ Μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ Ἀλανικὸν ἔ-
μετὰ πολὺ, καὶ οἱ Ἕλληνας ἐπὶ τέτοις ὥς ἐκρα-
τῶμεν ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξήλθομεν ἀνέπι-
πολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νῦν τὸ ἔργον ἀφείλετο. εἰς
δὲ τὴν ἐπιᾷσαν ἵκται παρὰ τῶν πολεμίων ἦγοντες
ἐδέοντο Φιλίαν ποιεῖσθαι. Βοσπορανοὶ μὲν ὑπο-
τελέσειν διπλάσιον τὸν δασμὸν ὑπισχόμενοι,

Μάχ-

caribus, et sublato clamore, per hostes infensa
copide equitat, vt neque animosum illius impe-
tum sustinerent Machlyes, sed transeundi facul-
tatem illi darent. At ille recuperatis amicis hor-
tatus omnes irrui in Adyrmachum, eumque im-
pacta ad ceruicem copide ad zonam vsque diui-
dit. Illo vero cadente, quidquid erat Machlyum,
neque ita multo post Alani quoque diffugiunt,
et post hos etiam Graeci. Sic de nouo nos superiores,
persecuturi illos amplius et caesuri eramus, nisi
nox opus intercepisset. Postridie supplices ab ho-
stibus veniunt amicitiam secum fieri petentes,
Bosporani duplum pendere tributum polliciti,

Mach-

Μάχλυες δὲ ὁμήρους δώσκειν ἔφασκαν, οἱ Ἀλανοὶ δὲ ἀντὶ τῆς ἐφ' ὅδ' ἐκείνης, Σινδιανὸς ἡμῖν χειρῶσασθαι ὑπέσκησαν ἐκ πολλῆ διεσῶτας. ἐπὶ τῆτοις ἐπέισθημεν, δόξαν πολὺ πρότερον Ἀρσακόμα καὶ Λουγχάτη· καὶ ἐγένετο εἰρήνη, ἐκείνων περὶ τανυνόντων ἕκαστα. τοιαῦτα, ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν Φίλων.

ΜΝΗΣ. Πάνυ τραγικὰ, ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὅμοια, καὶ ἴλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης καὶ ὁ Ἀνεμος εἶεν, ὅς ὠμόσας, εἰ γὰρ τις ἀπιστοῖ αὐτοῖς, ἔ' πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν αὐν. ΤΟΞ. Ἀλλ' ἔρα, ὦ γενναῖε, μὴ Φθόρος ὑμῶν ἢ ἀπιστία ᾗ, πλὴν ἔκ ἐμὲ ἀποτρέψῃς ἀπιστῶν καὶ ἄλλων
λα

Machlyes dare obsides parati; Alani vero pro ista inuassione Sindianos, a longo inde tempore a nobis dissidentes, in potestatem nostram se redacturos recipiebant. His conditionibus persuaderi nobis passi sumus, cum primo omnium ita visum esset Arfacomae et Lonchati, et ipsis tractantibus uniuersum negotium, pax facta est. Talia, Mnesippe, audent facere pro amicis Scythae.

56. MNES. Omnino tragica, Toxari, et fabulis similia. Atque ignoscat mihi Acinaces ac Ventus per quos iurasti. Si quis enim fidem iis neget, non valde videatur reprehendendus. TOX. Quin vide, generose, ne inuidia sit illa vestra credendi cunctatio. Verumtamen non deterrueris me neganda fide, quo minus alia de hoc genere

λα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα ὑπὸ Σκυθῶν γιγνόμενα. ΜΝΗΣ. Μὴ μακρὰ μόνον, ὦ ἄριστε, μηδὲ ἔτῳς ἀφ' ἑτοῖς χρώμενος τοῖς λόγοις, ὥς νῦν γε ἄνω καὶ κάτω τὴν Σκυθίαν καὶ τὴν Μαχλυνὴν διαθέων, καὶ ἐς τὸν Βόσπορον ἀπικνών, εἴτ' ἐπανιών, πάνυ μὲν καταχρήσω τῇ σιωπῇ. ΤΟΞ. Πείσεις καὶ ταῦτά σοι νομοθετῶντι, καὶ διὰ βραχέων λεκτέον, μὴ καὶ κάμης ἡμῶν τῇ ἀκοῇ συμπερινοσῶν.

Μᾶλλον δὲ ἄκυσον, ἐμοὶ αὐτῷ οἷα Φίλος, Σιφίνης τένομα, ὑπηρέτησεν· ὅτε γὰρ Ἀθήναζε ἀπ' ἡν οἶκοθεν ἐπιθυμία παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, κατέπλευσα ἐς Ἀμασριν τὴν Ποντικὴν· ἐν προσβολῇ δὲ ἐς τοὺς ἀπὸ Σκυθίας προσπλέε-
σιν

nere dicam, quae facta a Scythis noui. MNES. Modo ne longa nimis, vir optime, nec ita solutis vsus sermonibus, vt modo fursum deorsum Scythiam Machlyanemque percurrans, et abiens in Bosporum rediensque deinde, meo omnino silentio abusus es. T O X. Obsequendum hac quoque in re est tibi legislatori, ac dicendum breuiter, ne fatigeris, si auribus oberrare nobiscum cogare.

57. Potius audi, quae mihi ipsi amicus, Sifnæes nomine, praestiterit. Cum enim Athenas domo proficiscerer Graecae disciplinae cupiditate, in Ponticam Amastrin nauigauī: opportune autem obiecta est e Scythia nauigantibus haec vrbs,
Caram-

εἰν ἔ. πολὺ τῆς Καράμβεως ἀπέχουσα ἡ πόλις.
οἶπετο δὲ ὁ Σισίννης, ἑταῖρος ἐκ παιδὸς ὢν
ἡμεῖς μὲν οὐκ καταγωγὴν τινα ἐπὶ τῷ λιμένι
ὑπειψάμενοι, καὶ τὰ πλοῖα ἐς αὐτὴν μετασκευα-
σάμενοι, ἡγοράζομεν 16), ἔδεν πονηρὸν ὑφωρῶ-
μενοι· ἐν τοσούτῳ δὲ κλώπῃς τινες ἀνασπάσαν-
τες τὸ κλεῖθρον ἐκφέρουσιν ἅπαντα, ὥς μηδὲ τὰ
ἐς ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαρμύσσοντα καταλαβεῖν.
ἐπανελ-

Carambi non multum distans. Sequebatur me
Sisinnēs, meus a puero inde sodalis. Nos ergo
diuersorio ad portum quaesito, sarcinulisque de
navi in illud translatis nihil mali suspicati, in fo-
rum prodimus. Interea vero fures quidam clau-
stris detractis omnia efferunt, vt nec tantum re-
linquerent, quantum in illum nobis diem suffice-
ret

16. Ἡμεῖς μὲν ἔν καταγωγὴν τινα — ἀγορά-
ζομεν] Ad haec ita notauit Pater. Κατα-
γωγὴ, κατάλυμα, πανδοκεῖον, οἴκημα, quod
sibi viderunt, conduxerunt, compararunt
et eo sarcinas deposuerunt ipsi ἀγοράζοντες,
hoc est, in forum vrbis profecti. Hesych.
ἀγοράζειν, ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν. Anti-
sthorbanes Λυσιστρατή pag. 860. Lugd. edit.
Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὀπλοῖς ἐξῆς Ἀριστογέ-
τονι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ
εἰσελθόντες ἡγόραζον ἐς τὴν πόλιν. Lac-
Grenou.

ἐπανελθόντες ἐν οἴκῳ, καὶ τὸ γεγονός μαθόν-
τες, δικάζεσθαι μὲν τοῖς γείτοσι πολλοῖς ἔσιν,
ἢ τῷ ξένῳ, ἔκ ἐδοκιμάζομεν, δεδοότες μὴ συ-
νοφάνται δόξωμεν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὥς
ὑφείλετο ἡσὼν τις Δαρεικὸς τετρακοσίαις, καὶ
ἐσθλὰ πολλήν, καὶ τάπηδας τινὰς, καὶ τὰλλα
ὅποσα εἶχομεν.

Ἐσκοπεύμεθα δὲ περὶ τῶν παρόντων ἃ, τι
πράξομεν, ἅποροι παντάπασιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ
γενόμενοι· καί μοι μὲν ἐδόκει, ὥς εἶχον, αὐτοῦ
παραβύσαντα ἕς τὴν πλευρὰν τὸν ἀκινάκην ἀπ-
ελθεῖν τᾷ βίβῃ, πρὶν ἀγεννὲς τι ὑποσῆναι, λι-
μῷ ἢ δίψει πιεσθέντα· ὁ δὲ Σισίννης παρεμυ-
θεῖτο, καὶ ἰκέτευε μηδὲν τοιῆτο ποιεῖν· αὐτὸς
γάρ

ret. Domum ergo reuersis, audito quid factum
esset, in ius vocare vicinos, qui multi essent,
aut hospitem adeo, non placuit, veritis ne sy-
cophantae plerisque videremur, si diceremus ab-
stulisse nobis aliquem Daricos quadringentos, et
vestem multam, et stragula quaedam, et quae
habueramus reliqua.

58. Deliberabamus autem de praesenti condi-
tione nostra, quid ageremus, inopes omnium
rerum in regione peregrina facti. Ac mihi qui-
pem videbatur, vt habebam, e vestigio adacto
in latus acinace de vita abire prius, quam humile
quidquam fame aut siti subigente admitterem.
At Sisinnes consolans me supplicabat, ne quid
tale

γὰρ ἐπ' ἀνάσσει ὄψεν, ὅθεν ἔχομεν ἰκανῶς τὰς
 τροφάς· καὶ τότε μὲν ζῦλα ἐκ τῆ λιμένος παρ-
 ἀκόμισται, καὶ ἦσαν ἡμῖν ἐκ τῆ μισθῶ ἐπισιτισά-
 μενος. ἔωθεν δὲ περιῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν εἶδε
 πομπὴν τινα, ὡς ἔφη, γενηαίων καὶ καλῶν νεα-
 ρύσων· μονομαχεῖν δὲ ἔται ἐπὶ μισθῶ ἀνδρο-
 λογηθέντας (17), ἐς τρίτην ἡμέραν διαγωνισθῆ-
 ῖν αὐτῶν. καὶ δὴ τὸ πᾶν ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτὰς
 πυρόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμὰ, μηκέτι, ὦ Τόξαρι,
 ἔφη, σαυτὸν πένητα λέγε, εἰς γὰρ τρίτην ἡμέ-
 ραν πλάσιόν σε ἀποφανῶ.

Taῦτα

tale facerem: se quippe excogitaturum aliquid
 dicebat, unde, quantum ad victum satis esset,
 haberemus. Ac tūc quidem ligna de portu ba-
 ſulsuit, venitque comparatis de mercede cibis.
 Altero vero mane in foro circumiens videt pom-
 pam, ut dicebat, fortium et honestorum iuue-
 num. Hi autem pecunia auctorati gladiatores,
 in tertium diem depugnaturi erant. Iamque o-
 mnia de illis ut se haberent percontatus, venit
 ad me, et, Ne amplius, inquit, pauperem te,
 Toxari, dicito. Tertio enim abhinc die diuitem te
 reddam.

V 2

59. Haec

17. Ἀνδρολογηθέντας] Ἀνδρολογεῖν *militēs*
conscribere. Alciph. I. Ep. XI. p. 44. Vbi
 Bergler, de alia quoque collectione virorum
 dici, hoc Luciani testimonia probat. Adde
 ἀνδρολογία 2. Macab. XII, 43. *Reiss.*

Ταῦτα εἶπε, καὶ πονήσας τὰ μεταξὺ ἐπὶ οὐρανῶν
 πάντες, ἐνθάσῃς ἡδὲ τῆς θέας, ἐδιδόμμεθα καὶ
 αὐτοί. παραλαβὼν γὰρ με ὡς ἐπὶ τρυφῶν τε
 καὶ παράδοξον θέαμα τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς
 τὸ θέατρον· καὶ καθίσαντες ἑωρῶμεν, τὸ μὲν
 πρῶτον θηρία κατακτετιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν
 διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδωμένους ἀφιδό-
 μενα, κακέρχας τινας, ὡς εἰκάζομεν. εἴτ' οἱ δὲ
 εἰσῆλθον οἱ μονομαχοί, καὶ τινὰ παρρηγίων ὃ
 κῆρυξ εὐμεγέθη νεανίσκον, εἶπεν, ὅπως ἀντιθέ-
 λη τάτω μονομαχήσαι, ἤκεν εἰς τὸ μέσον, δρυ-
 χμας ληψόμενος μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης,
 ἑνταῦθα ἐξανίσταται ὁ Σισίννης, καὶ καταπηδή-
 σας ὑπέστη μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὅπλα ἦται. καὶ
 τὸν

59. Haec dixit. Atque aegre interiecto tem-
 pore vitam tolerantēs, instante iam spectaculo,
 spectamus ipsi quoque. Nam me etiam assum-
 tum velut ad incundum quoddam novumque
 spectaculum Graecum, ducit in theatrum. Iam-
 que spectamus assidentes, primo bestias iaculis
 confici, et exagitari canibus, et in vinclos quos-
 dam homines, maleficos, ut coniciebamus, im-
 mitti. Ingressis autem gladiatoribus, cum pro-
 cerum quendam iuvenem produceret praeco edi-
 ceret, qui cum hoc pugnare vellet, progredere-
 tur in medium, pugnae pretium accepturus
 drachmas decies mille: hic surgit Sisimenes, ac
 cum defiliisset, pugnatuum se recipit, arma
 poscit,

τὸν μισθὸν λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ Φέρων, εὐεχόμενος· καὶ εἰ μὲν κρατήσαιμι, ὦ Τόξαρι, εἶπεν, ἅμα ἀπμην, ἔχοντες τὰ ἀρκούντα· ἢν δὲ πέσω, θάψας με ὑποχάσσει ὀπίσω ἐς Σκυθίας. ἐγὼ μὲν ἐπὶ ταῖς ἐνώκων.

Ὁ δὲ λαβὼν τὰ ὄπλα, τὰ μὲν ἄλλα περιεβδήσατο, τὸ κράνος δὲ ἔκατέθηκεν, ἀλλ' ἀπὸ θυμῆς τῆς κεφαλῆς κατασὰς ἐμάχετο· καὶ τὸ μὲν πρῶτον τιτρώσεται αὐτὸς, καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑποτμηθεὶς τὴν ἰγνύην, ὥς αἷμα ἔρρει πολὺ· ἐγὼ δὲ προετέθηκα ἤδη τῷ δέει· θρασύτερον δὲ ἐπιφερόμενον τηρήσας τὸν ἀντίπαλον· παῖσι εἰς τὸ σθένον, καὶ διήλασεν, ὥς αὐτίκα καταπτώκει πρὸ τοῦ ποδοῦ αὐτοῦ· ὁ δὲ κάμνων

posuit, et mercedem acceptam, decies mille drachmas, ad me fert, et in manus mihi tradit: ac, si quidem, inquit, vicerō, Toxari, simul abinus, habituri quod facis est: sin vero cecidero, me sepulto ad Scythas reuertere. Ad haec plorabam equidem.

60. Verum ille arma capiens reliqua induit, galeam vero non imposuit, sed nudo capite consistens pugnavit. Ac primo quidem vulneratur ipse, curvato ense succifus poplitem, sanguis ut copiosus proflueret; et ego prae metu pene ante mortuus essem. At ille observans inferentem se audacius aduersarium, percussus illius pectus transadigit, ut statim ante pedes illius cide-

νων καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῷ τραύματος, ἐπεκράθη
 τοῦ νεκροῦ, καὶ μικρὲν δεῖν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυ-
 χή· ἀλλ' ἐγὼ προσδραμὼν ἀνέστησα καὶ παρεμυ-
 θησαύμην. ἐπεὶ δὲ ἀφῆτο ἤδη νεκρικῶς, ἀρά-
 μενος αὐτὸν ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπεπο-
 λὺ θεραπευθεὶς ἐπέζησε μὲν, καὶ ἔτι μέλαι νῦν
 ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, χωλὸς
 δὲ ἐστὶν ὁμῶς ἀπὸ τοῦ τραύματος. τῆτο, ὦ
 Μνησιππε, ἐκ ἐν Μάχλυσιν, ἐδ' ἐν Ἀλανίᾳ
 ἐγένετο, ὡς ἀμάρτυρον εἶναι, καὶ ἀπιστεῖσθαι
 δύνασθαι, ἀλλὰ πολλοὶ πάρεσιν Ἀμαστριανῶν,
 μεμνημένοι τὴν μάχην τῇ Σισίννῃ.

Πέμπτον ἔτι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγη-
 σάμενος, παύσομαι. ἦκέ ποτε οὗτος ὁ Ἀβαύ-
 χας

cideret: ille autem fessus et ipse vulnere, infidet
 mortuo. Et parum aberat, quin ipsum quoque
 anima relinqueret. At accurrens ego excitavi
 hominem et consolatus sum, et cum iam pro
 victore dimitteretur, sublatum illum portavi do-
 mum. Hic diu curatus, vixit ille quidem, et est
 nunc adhuc in Scythis, ducta sorore mea, claudus
 tamen ex vulnere. Hoc, Mnesippe, non inter
 Machlyes neque in Alanis factum est, ut testibus
 careat, et fides illi queat negari; sed multi ad-
 sunt Amastrianorum, qui meminerunt pugnae
 Sisinnis.

61. Quintum tibi adhuc Abauchae facinus
 cum narravero, desinam. Venit quondam hic
 Abau-

χας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος καὶ γυναῖκα, ἧς ἦρα μάλιστα, καὶ παιδία δύο. τὸ μὲν ἐπυμασίδιον ἄρξεν, τὸ δὲ ἕτερον κέρη ἠπτέτις ἦν· συναπεδήμει δὲ καὶ ἐταῖρος αὐτῷ Γυνδάνης, ἔτος μὲν καὶ νοσῶν ἀπὸ τοῦ τραύματος, ὃ ἐτέτρωτο κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ λησῶν, ἐπιπεσόντων σφίσι· διαμαχόμενος γὰρ πρὸς αὐτὸς, ἐλαύνεται εἰς τὸν μηρὸν, ὥς ἐδὲ ἐς ἀνάμνησιν ἐδύνατο ὑπὸ τῆς ὀδύνης· κύντωρ δὲ καθευδόντων (ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερφύ τινι κατοικῶντες) πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περιελείετο, καὶ περιεῖχεν ἡ φλόξ ἀπανταχόθεν τὴν σιναίαν· ἐνταῦθα δὲ ἀνεγρόμενος ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυρίζόμενος καὶ

Abauchas in Borysthenitarum urbem, habens secum uxorem, quam maxime amaret, et liberos duo; alter lactens adhuc puer erat, altera autem septem annorum puella. Socius peregrinationis amicus illius Gyndanes, hic quidem aeger etiam a vulnere, quo percussus erat in via a latronibus, impetum in ipsos facientibus: dum enim contra hos repugnat, feritur illi femur, ut neque insistere prae dolore posset. Noctu autem dormientibus illis, forte fortuna enim in suprema contignatione diuersabantur, incendiū oritur magnum; clausa erant circum omnia, circumdederat domum undique flamma. Hic ergo excitatus Abauchas, relictis liberis plorantibus, cum de-

Y 4

mouif-

καὶ τὴν γυναῖκα ἐκκρεμαμένην ἀποσχισάμενη,
καὶ σώζειν αὐτὴν περιμελευσάμενος, ἄράμενος
τὸν ἑταῖρον, κατήλθε, καὶ ἔφθη διαπραΐσας,
καθὰ μηδέπω τελῶς ἀπεκέναντο ὑπὸ τῷ πυ-
ρὸς 18) ἡ γυνὴ δὲ φέρουσα τὸ βρέφος εἶπετο·
ἀκολυθῆν καλεύσασα καὶ τὴν κόρην. ἡ δὲ ἡμῖν
φλεκτος ἀφῆσα τὰ παιδίον ἐκ τῆς ἀγνάλης,
μόλις

mouisset inhaerentem sibi vxorem, ipsamque sa-
luti suae consulere iussisset, sublato in humeros
amico, descendit. Et euasit erumpens ea parte,
qua nondum plane igne inualecente arcebat,
Mulier autem infantem gerens sequuta est, se-
qui se iussa puella: atque ipsa semiustulata infan-
tem ex vlnis passa decidere, vix flammam trans-
filiit,

18. Ἀπεκέναντο ὑπὸ τῷ πυρὸς.] Potest ut-
cumque intelligi haec lectio, vt expressimus,
iuuante ellipsi in κατὰ ita explenda, κατ'
ἐκεῖνο τὸ μέρος, καθ' ὃ μηδέπω τελῶς
ἀπεκέναντο. Vt ἀποτειχίζειν est muro
discludere, qui murus comineatum interci-
piat: sic ἀποκαίειν πυρὶ significauerit incen-
dio discludere et arcere. Ast viderint tamen,
qui possunt, an non iuuat liber aliquis, quo
legere liceat ἀπεκέναντο, sententia plana
et interpretis non egente. Sic enim non
abundet nomen πυρὶ. Caeterum de verbo
διαπραΐειν diligenter egit Κηφὸς, ad Ari-
stoph. Plut. 805. Gesner.

μόλις διαπήδησε τὴν Φλόγα, καὶ ἡ παῖς συν-
αὐτῇ, παρὰ μικρὸν ἐλθῆσα καὶ κείνη ἀποθανεῖν.
καὶ ἐπειδὴ ὠνείδισέ τις ὕψερρον τὸν Ἀβαύχαν,
διότι προδὲς τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δὲ
Γυνδάνην ἐξεκόμεσεν, Ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη,
καὶ αὐτὴς ποιήσασθαί μοι ῥάδιον, καὶ ἄδηλον
εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται ἔτοι· Φίλον δὲ ἐκ ἂν εὐροίμι
ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιῷτον, οἷος Γυνδάνης
ἔσι, πείραν μοι πολλὴν τῆς εὐνοίας παρεσχημένος.

Εἴρηκα, ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε
πέντε προχειρισάμενος. ἤδη δὲ καιρὸς εἴη κα-
κρίσθαι, ὅπότερον ἡμῶν ἢ τὴν γλῶτταν ἢ τὴν
δεξιὰν ἀποτετμῆσθαι δέοι. τίς ἔν ὁ δικάσων
ἔσιν; ΜΝΗΣ. Οὐδὲ εἷς, ἔ γάρ ἐκαθίσταμέν

τινα

filiit, et post illam puella, in praesentissimum
ipsa quoque mortis periculum adducta. Et cum
postea obiceret aliquis Abauchae, quod proditis
liberis atque vxore exportasset Gyndanem, Ve-
rum, inquit, liberos denuo quaerere mihi facile
est, atque incertum, boni ne bi futuri sint: ami-
cum autem non temere inuenero alium, talem qui-
dem, qualis est Gyndanes, qui ea mihi beniuolen-
tiae experimenta praestiterit.

62. Dixi, Mnesippe, de magno numero quin-
que istis depromptis. Iam tempus fuerit iudicari,
vtri nostrum lingua vel dextra amputanda sit.
Quis igitur iudicabit? ΜΝΗΣ. Nemo, neque

τινα δικασὴν τῷ λόγῳ· ἀλλ' οἶσθα δ' ὀφείλομεν;
 ἐπειδὴ νῦν ἀσκοπα τετοξεύκαμεν, αὐθις ἐλό-
 μενοι διαιτητὴν, ἀλλὰς ἐπ' ἐκείνῳ εἰπώμεν Φί-
 λης, εἴτα ὃς ἂν ἥττων γένηται, ἀποτετμήσε-
 ται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλώτταν, ἢ σὺ τὴν δε-
 ξίαν. ἢ τὸτο μὲν ἀγροικόν, ἐπεὶ δὲ καὶ σὺ Φι-
 λίαν ἐπαινεῖν ἔδοξας, ἐγὼ δὲ κἄν ἄλλο ἡγέμαι
 ἀνθρώποις εἶναι τέτα κτῆμα ἀμεινον ἢ κάλλιον·
 τί ἔχει καὶ ἡμῶς συνθέμενοι πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς,
 Φίλοι τε αὐτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἔσεσθαι ἀ-
 γαπῶμεν, ἀμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ὄφθα
 προσλαβόντες, ἀντὶ μιᾶς γλώττης 19), καὶ
 μιᾶς

enim arbitrum quemquam disputationis consti-
 tuimus. Sed scin' quid faciamus? Quando-
 quidem nunc temere nec ad scopum iacula-
 ti sumus, rursus electo arbitro alios sub illo
 amicos enarremus. Tum qui victus fuerit, mu-
 tilabitur, aut lingua ego, aut tu dextra. An
 potius nimis hoc agreste fuerit? Quando autem
 et tu amicitiam laudare visus es, et ego nullam
 homini hac possessione aut meliorem puto aut
 honestiorem: quidni potius etiam nos, pacto
 inter nos foedere, amici esse e vestigio, et in
 perpetuum manere satis habemus, victores am-
 bo, maximis ambo potiti praemiis, pro lingua
 vna

19. Ἀντὶ μιᾶς γλώττης] Socratico et Xeno-
 phonteo de fonte hausta suavitatis. Vide, qui
 dulce-

μιάς δεξιᾶς, δύο ἐκάτερος ἐπικτησάμενοι, καὶ προσέτι γε, καὶ ὀφθαλμοὺς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας, καὶ ὅλως διπλᾶ πάντα; τοιῶτόν τι γάρ ἐσι, συνελθόντες δύο ἢ τρεῖς Φίλοι, ὁποῖον τὸν Γηρυόνην οἱ γραφεῖς ἐνδείκνυνται, ἀνθρωπον ἐξάχειρα, καὶ τρικέφαλον· ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ τρεῖς ἐκείνοι ἦσαν, ἅμα πράττοντες πάντα, ὥσπερ ἐς δίκαιον Φίλος γε ὄντας.

ΤΟΞ. Εὖ γε λέγεις· καὶ ἔτω ποιῶμεν. ΜΝΗΣ.
Ἀλλὰ μήτε αὔματος, ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκινά-
κε

vna et vna dextra naſti vnusquisque geminas, et inſuper oculos quatuor, et pedes quatuor, et in vniuerſum gemina omnia? Tale quid enim ſunt coëuntēs duo aut tres amici, qualem Geryonen oſtendunt pictores, hominem ſex manuum et tricipitem. Tres enim, vt mihi videtur, fuerē, ſimul agentes omnia, vt par erat nimirum, cum eſſent amici.

63. ΤΟΧ. Bene ſane dicis: et ſic agamus.
ΜΝΕΣ. Sed neque ſanguine, Τοχαρι, neque
acinace

duſſedine maxima affici cupis, Memorab. Socr. 2, 3. vbi fratres in concordiam reuocat, et 2, 4. vbi amicitiam commendat, αὐτὸ δὲ αἱ τε χεῖρες ἐκάστῳ ὑπηρετεῖσι, καὶ ὀφθαλμοὶ προορῶσι, καὶ τὰ ὦτα προακέχθαι, καὶ οἱ πόδες διανύττεσσι, τῶν Φίλων εὐεργετῶν ἄδενός λείπεται. Geſner.

κα δεώμεθα, τὴν Φιλίαν ἡμῖν βεβαίως ὄντος.
ὁ γὰρ λόγος ὁ παρών, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὀρέγε-
σθαι, πολὺ πιστότερα τῆς κύλικος ἐμείνης, ἢ
πίνετε. ἐπεὶ τὰ γε τοιαῦτα, ἐκ ἀνάγκης ἀλ-
λὰ γνώμης δεῖσθαι μοι, δοκεῖ. ΤΟΞ. Ἐπαι-
νῶ ταῦτα, καὶ ἤδη ὤμην Φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ
μὲν σὺ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐγὼ δέ σοι,
εἰ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. ΜΝΗΣ. Καὶ
μὴν εὖ ἴσθι, ἐκ ἂν ὀνήσασμι καὶ ἔτι πορρωτέρ-
ω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιέτοις Φίλοις ἐντεύξε-
σθαι, οἷός σὺ, ὦ Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ἀπὸ
τῶν λόγων.

acinace indigemus ad sancientiam amicitiam no-
stram. Praesens enim disputatio, et earundem
rerum studium, multum sunt calice illo quem
bibitis, firmiora: quandoque non tam necessitate
quadam *et sanctitate*, sed proposito indigere mihi
videntur. ΤΟΧ. Laudo ista equidem: et iam
simus amici, et hospites, mihi quidem tu hic
in Graecia, ego autem tibi, si in Scythiam quan-
doque veneris. ΜΝΗΣ. At noris, me non pi-
graturum longius etiam iter ingredi, si tales in-
venturus sim amicos, qualem te, Toxari, de
sermonibus tuis cognitum habemus.

Λούκιος, ἢ ὄνος 1).

Απῆεν ποτὲ εἰς Θετταλίαν, ἣν δέ μοι πατρικόν τι συμβολαίον 2) ἐκεί, πρὸς ἀνδρω-
πον

Lucius, siue Asinus.

In Thessaliam aliquando eram profectus: erat mihi vero quoddam ibi paternum negotium cum

1. ΛΟΥΚΙΟΣ Η ΟΝΟΣ] Non de nihilo videtur, quod apud *Phorium* Cod. 129. p. 165. *Hoeschel.* bis vocatur hic libellus Λούκισ ἢ ὄνος nimirum ut Ἀτθίς, ut Aeneis, etc. agit enim de rebus Lucii. Caeterum fere est ut assentiar *Phoriv* l. c. eo inclinanti, e Lucii Patrensis ampliore narratione hanc breuiorem a Luciano contractam, adspersis hinc inde iocis, quibus non serio ista narrari ostenderet. *Gesner.*

2. Συμβολαίον] Causa hic itineris indicatur, negotium, speciatim ex contractu, patris. Hanc esse τὴν συμβολαίαν notionem, et forte unicam, satis constat ex observatis v. g. Qu. *Badier* p. 768. *Stephanus* in *Thef.* Sic συμβολαίας δίκας interpretantur et Scholia antiqua et *Danker* ad *Thucyd.* I, 77. pr. Sic *Plut.* *Solon.* p. 156. *Steph.* obaeratis pollicetur *Solon* τέμησιν, agrorum diuisionem, ac tabulae proinde nouas; sed foeneratoribus βεβλώσιν τῶν συμβολαίων, ut rati sint contractus: huic βεβαιώσεται opponitur p. 158. τῶν συμβολαίων ἀναίρεται. *Gesner.*

στον ἐπιχώριον· ἵππος δέ με κατήγγε, καὶ τὰ
 σκεύη, καὶ θεράπων ἠκολούθει εἰς· ἐπορευόμεν
 ἐν τὴν προκειμένην ὁδόν· καὶ πῶς ἔτυχον καὶ
 ἄλλοι ἀπίοντες ἐς Ἑπατά, πέραν τῆς Θεττα-
 λίας, ἐκείθεν ἔντες· καὶ ἀλῶν ἐκοινωνῶμεν, καὶ
 ἔτιως ἐκείνην τὴν ἀργαλέαν ὁδὸν ἀνύσαντες, πλη-
 σίον ἤδη τῆς πόλεως ἤμεν, καὶ γὰρ ἡρόμην ταῦς
 Θετταλῆς, εἶπερ ἐπίσανται ἄνδρα οἰκῶντα ἐς
 τὰ Ἑπατά, Ἱππαρχον τένομα, γράμματα δὲ
 αὐτῷ ἐκόμιζον οἰκοῦντα, ὥς οἰκῆσαι παρ' αὐ-
 τῷ· οἱ δὲ εἰδέναι τὸν Ἱππαρχον τέτοντον ἔλεγον,
 καὶ ὅποι τῆς πόλεως οἰκῆ, καὶ ὅτι ἀργύριον ἱκα-
 νὸν ἔχοι, καὶ ἔτι μίαν θεράπαιναν τρέφοι, καὶ
 τὴν αὐτὴ γαμετὴν μόναν. ἔσι γὰρ Φιλαργυρώ-
 τας

cum eius regionis homine. Equus vnus me et
 sarcinulas vehebat, seruorum sequebatur vnus.
 Sic via propofita pergebam. Forte quadam alii
 etiam ibant Hypatam, vnde erant, Theffaliae
 vrbein, quorum conuictu vtebar. Sicque supera-
 ta illa via difficili, prope iam vrbein eramus.
 Hic ego interrogo Theffalos, noſſentne virum
 Hypatae habitantem, Hipparchum nomine. Epi-
 ſtolam autem illi ferebam domo, vti apud illum
 diuerſarer. Illi notum ſibi Hipparchum illum
 dicunt, et quo loco vrbis habitet, et argenti
 ipſum habere multum, et tamen vnā modo an-
 cillam alere, ſuamque vxorem. Eſſe enim ſu-
 pra

-τατος δεικῶς· ἐπεὶ δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἔγε-
γόνειμιν, κῆπός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἀνε-
κτὸν, ἔνθα ὁ Ἱππαρχος ὤκει.

Οἱ μὲν ἄν' ἀσπασάμενοί με ἄρχοντο, ἐγὼ δὲ
κόπτω προσελθὼν τὴν θύραν, καὶ μόλις μὲν καὶ
βραδύως· ὑπήκασε δ' ἔν η' γυνή. εἴτα καὶ προσ-
ἦλθεν· ἀγὼ μὲν ἡρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἱππαρχος;
Ἐνδον ἔφη, σὺ δὲ τίς, ἢ τί βεβλόμενος πυκνῆ-
ναι; γράμματα, εἶπον, κομίζω αὐτῷ περὶ Δε-
κριανῆ· τῷ Πατρὲος σοφιστῆ. Μείνόν με, ἔφη,
αὐτῷ, καὶ τὴν θύραν συνηλείσασα ὤχετο· εἰσω
πάλιν· καὶ ποτε ἐξελθῶσα κελεύει ἡμᾶς εἰσελ-
θεῖν· καὶ γὰρ δὲ παρελθὼν εἰσω ἀσπάζομαι αὐ-
τὸν, καὶ τὰ γράμματα ἐπέδωκα. ἔτυχε δὲ ἐν
ἀρχῇ

pra modum avarissimum. Cum vero prope vi-
bem essemus, hortus intra eam erat, et domun-
cula tolerabilis, vbi habitabat Hipparchus.

2. Atque illi vale dicto abeunt; ego vero ac-
cedens pulso ianuam. Ac vix quidem et tarde,
sed exaudiuit tamen mulier, ac deinde etiam ac-
cessit. Rogo intusne esset Hipparchus? illa ait,
esse; tu vero, inquit, quis es? aut qua de causa
quaeris? Literas, inquam, illi afferro a Decriano
Patrensi Sophista. Expecta, inquit, me hic, clau-
saeque ianua intro rursus abit. Et tandem reuerſa
introire me iubet. Ingressus ego saluto homi-
nem, et reddo literas. Forte autem coenare in-
ceperat,

ἀρχῇ δαίπνῃ ὦν, καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλινίδι εὐ-
 νῇ, γυνὴ δὲ αὐτῇ καθήσο πλησίον, καὶ τράπε-
 ζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. ὁ δὲ ἐπειδὴ τοῖς
 γραμμασιν ἐνέτυχεν, Ἄλλ' ὁ μὲν Φίλτατος ἐμοί,
 εἶπῃ, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξοχώτατος Δεκριακὸς
 εὖ ποιεῖ, καὶ θαρρῶν πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς
 ἐταίρους τοὺς ἑαυτοῦ· τὸ δὲ οἰκίδαν τὸ ἐμὸν
 ἄρᾳς, ὦ Λούκιε, ὥς ἔσι μικρὸν μὲν, ἀλλὰ εὐ-
 γνωμον τὸν οἰκοῦντα ἐνεγκῶν· ποιήσεις δὲ αὐ-
 τὸ σὺ μεγάλην οἰκίαν, ἀνεξμάκως οἰκήσας. καὶ
 καλεῖ τὴν παιδίσκην, ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἐ-
 ταίρῳ κοιτῶνα, καὶ θῆς λαβῆσα, εἴ τι κομίζει
 σκεῦος, εἴτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον, ἔχι
 γὰρ μετρίαν ἐλήλυθεν ὁδόν.

Ταῦ-

ceperat, in angusto accumbens lectulo: mulier
 prope ibidem affidebat, apposita erat mensa va-
 cua. Ipse inspectis literis, *Enimvero* inquit, ca-
 rissimus mihi et praestantissimus Graecorum Decria-
 nus bene facit, cum fidenter suos ad me mittit so-
 ciales. *Vides autem domunculam meam, Luci,*
quam sit parua illa quidem, sed satis ad ferendum
diuersorem idonea: feceris autem tu domum ma-
gnam, si comiter patienterque diuerferis. Et vocata
 ancilla, *Palaestra*, inquit, ostende meo sodali cu-
 biculum, et sumtam ibi pone, si quam habet, sar-
 cinulam: tum in balineum illum deduc, venit enim
 viam non modicam.

3. Haec

Ταῦτα εἰπόντος, τὸ παιδισκᾶριον ἡ Παλαίστρα ἄγει με καὶ δείκνυσί μοι κάλλισον οἰκημάτιον, Καὶ σὺ μὲν, ἔφη, ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ, τῷ δὲ παιδί σε σκιμπόδιον αὐτᾶ παραθήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιθήσω. ταῦτα εἰπάσης ἡμεῖς ἀπήειμεν λασόμενοι, δόντες αὐτῇ κριθιδίων τιμὴν εἰς τὸν ἵππον· ἡ δὲ πάντα ἔφερε λαβῆσα εἶσω, καὶ κατέθηκεν. ἡμεῖς δὲ λασάμενοι, ἀναστρέψαντες, εἶσω εὐθύς παρήλασθον, καὶ ὁ Ἴππαρχός με δεξιωσάμενος, ἐκέλευε συνανακλίνεσθαι μετ' αὐτᾶ. τὸ δὲ δεῖπνον ἔσφόδρα λιτόν· ὁ δὲ οἶνος ἡδύς καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκαμεν, ποτὸς ἦν καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δεῖπνῳ ξένῃ, καὶ ἔτω τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ποτῷ δόντες ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὕπεραία
ὁ Ἴπ-

3. Haec vbi dixisset, ancillula Palaestra ducit me, et pulcherrimum mihi ostendit cubiculum, ac, tu quidem, ait, hoc in lecto dormies, tuo autem puero grabatulum hic apponam, imposito etiam cervicali. Ista cum dixisset, nos lotum abluimus, dato ipsi hordei pretio pro equo. Illa vero omnia intus allata deposuit. Nos loti, cum rediissemus, statim intramus. Hic Hipparchus me complexus iubet secum accumbere; coena non nimis tenuis, vinum suave erat et antiquum. Post coenam compotatio et sermones, ut in coena hospitali. Et sic vbi vesperam illam dedissemus computationi, cubitum iuimus. Postridie inter-

ὁ Ἱππαρχος ἤρετό με, τίς μὲν ἔσσι νῦν μοι ὁδὸς καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτῇ προσμενῶ. Ἀπεμὶ μὲν, ἔφην, εἰς Λάρισσαν, εἴκοι δὲ ἐν ταῦθα διατρίψειν τριῶν ἢ πέντε ἡμερῶν.

Ἀλλὰ τῆτο μὲν ἦν σῆψις ἐπεθύμην δὲ σφόδρα μείνας ἐν ταῦθα ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγεύειν ἐπισκεμένων γυναικῶν, καὶ θεάσασθαί τι παράδοξον, ἢ πετόμενον ἄνθρωπον, ἢ λιθάμενον καὶ τῷ ἔρωτι τῆς θεᾶς ταύτης ὥς ἑμαυτὸν, περιήειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς τῇ ζήτηματος, ὅμως δὲ περιήειν. καὶν τῷ γυναικὶ τινα ὅρῳ προσιῶσαν, ἔτι νέαν, εὐπορεμένην, ὅσον ἦν ἐκ τῆς ὁδῇ συμβαλεῖν. ἱμάτια γὰρ ἀνδρῶν,

rogat Hipparchus; quorsum porro irem, et, an toto tempore ibi mansurus essem? *Abeo, inquam, Larissam: puto autem hic me mansurum tres aut quinque dies.*

4. Verum illa quidem simulatio erat: vehementer autem optabam illic manens inuenire aliquam mulierum magicae artis peritarum, et videre miraculum quoddam aut volantem hominem, aut in lapidem mutatum. Huius me spectaculi amor cum dedissem, circumeo per urbem, unde initium quaerendi facerem laborans: circumeo tamen. Inter haec mulierem video accedere, iuvenem adhuc, beatam, quantum ex illo per urbem incessu licebat colligere. Vestes enim illi
flori-

θινὰ, καὶ παῖδες συχνοί, καὶ χρυσίον περιτ-
τόν. ὥς δὲ πλησιαίτερον γίγνομαι, προσαγο-
ρεῦε' με ἡ γυνή· καὶ ἀμείβομαι αὐτῇ ὁμοίως·
καὶ Φησὶν, Ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴ τινα τῆς σῆς
μητρὸς Φίλην ἀκέρεις· καὶ ὑμᾶς δὲ τὰς ἐξ ἐκεί-
νης γενομένους Φιλῶ, ὥσπερ ἔς ἔτεκον αὐτῇ· τί
ἔν ἐχὶ παρ' ἐμοὶ καταλύεις, ὦ τέκνον; Ἀλλὰ
σοὶ μὲν, ἔΦην, πολλὴ χάρις, αἰδῶμαι δὲ ἐδὲν
ἀνδρὶ Φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔπειτα Φεύγων τὴν ἐκεί-
νη οἰκίαν· ἀλλὰ τῇ γνώμῃ, ὦ Φιλτάτῃ, κατ-
άγομαι παρὰ σοί. Ποῖ δέ, ἔΦη, καὶ κατάγῃ;
Παρὰ Ἰππάρχῳ. τῷ Φιλαργύρῳ; ἔΦη, Μη-
δαμῶς, εἶπον, ὦ μήτερ, τῆτο εἴτης· λαμπρὸς
γὰρ καὶ πολυτελεὴς γέγονεν εἰς ἐμέ, ὥς καὶ ἐγ-
καλέ-

floridae, pueri crebri, aurum multum. Cum
vero accessissem propius, salutatur me mulier, ego
illam vicissim. Tum, Ego, inquit, Abroea sum,
si quam matris tuae amicam sic vocari audis: et vos
ex illa natos non minus amo, quam quos ipsa pepe-
ri. Quid igitur non apud me diuersaris, fili?
Ego, Benigne, inquam: sed vereor, cum nihil
habeam quod accussem amicum, illius domo fugere.
Verum animo quidem, carissima, apud te commo-
ror. Vbi, vero, inquit, diuersaris? Apud Hip-
parchum. Auarum illum? inquit. Minime vero,
inquam, Mater hoc dixeris. Splendidus enim es
sumtuosus in me quidem fuit; adeo quidem, ut lu-

καλέσαι ἂν τις τῇ τρυφῇ· ἡ δὲ μειδιάσασα, καὶ
 με τῆς χειρὸς λαβομένη, ἄγει πορρωτέρω, καὶ
 λέγει πρὸς ἐμέ, Φυλάττε μοι, ἔφη, τὴν Ἰπ-
 πάρχῃ γυναῖκα πάσῃ μηχανῇ, μάγος γάρ ἐστι
 δεινὴ, καὶ μάχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλ-
 λαι τὸν ὀφθαλμόν· καὶ εἰ μή τις ὑπακῇσει αὐ-
 τῇ, τῷτον τῇ τέχνῃ ἀμύνεται, καὶ πολλὰς μετ-
 εμόρφωσεν εἰς ζῶα, τὰς δὲ τέλεον ἀπώλεσε,
 σὺ δὲ καὶ νέος εἶ, τέκνον, καὶ καλός, ὥς ἐὺθύς
 ἀρέσσαι γυναικί· καὶ Ξένος, πρᾶγμα εὐκατα-
 Φρόνητον.

Ἐγὼ δὲ πυθόμενος, ὅτι τὸ πάλαί μοι ζητᾶ-
 μενον οἶκοι παρ' ἐμοὶ κἀδηται, προσεῖχον αὐτῇ
 ἔδεν ἔτι. ὥς δὲ ποτε ἀφείθην, ἀπήεν οἶκαδε,
 λαλῶν

*xum illius accusare aliquis facilius possit. At illa
 subridens, et manu me prehensum seducens,
 caue mihi, inquit, omni opè Hipparchi uxorem.
 Maga enim est pessima, et lasciva, quae ad iuue-
 nes omnes oculum adiiciat. Et si quis illi non ob-
 sequatur, illum arte sua ulciscitur, et multos mu-
 tavit in animalia: alios autem funditus perdidit.
 Tu vero et adolescens es, fili, et pulcher ut statim
 placiturus sis mulierī; et hospes, res quam nemo
 curet magno opere.*

5. At ego audito, domi mihi sedere, quod
 olim quaererem, nihil amplius ad eam attendi.
 Dimissus tandem domum dum abeo, haec apud
 me

λαλῶν πρὸς ἑμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ, ἄγε δὴ σὺ ὁ
Φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς παραδόξου θεάς,
ἔγειρέ μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνην εὔρισκε σοφὴν,
ἣ τεύξῃ τέτων, ὧν ἐραῖς, καὶ ἐπὶ τὴν θραύσαι-
ναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύε· τῆς γὰρ γυναι-
κὸς τῷ ξένῳ καὶ Φίλῳ πόρρω ἴσατο· καὶ πὶ ταύ-
της κυλιόμενος, καὶ γυμναζόμενος, καὶ ταύτῃ
συμπλεκόμενος, εὖ ἴσθι ὡς ῥαδίως γνῶσθι. Δῆ-
λοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίσαντα καὶ καλὰ καὶ
αἰσχρά. ταῦτα λέγων πρὸς ἑμαυτὸν εἰσήειν
οἶκαδε. τὸν μὲν ἔν' Ἰππαρχον ἔκ κατέλαβον ἐν
τῇ οἰκίᾳ, ἔδὲ τὴν ἐκείνην γυναῖκα· ἡ δὲ Παλαί-
στρα τῇ ἐσίᾳ παρήδρευε, δεῖπνον ἡμῖν εὐτρεπί-
ζουσα.

Καὶ γὰρ

me in via agito. Age sane tu qui cupidum te
esse ais admirabilis huius spectaculi, te mihi ex-
cita, et sapiens quoddam inuentum comminifce-
re, quo ea, quorum amore ardes, consequaris:
atque in ancillam Palaestram iam accingere (ab
vxore enim hospitis, et amici longe te remoue)
atque in hac te volutans atque exercens huius in
amplexibus, noris facile discere te posse. Serui
enim dominorum et honesta sciunt et turpia.
Haec mecum agitans domum intro: ac Hippar-
chum domi non inuenio, neque illius vxorem.
Palaestra autem circa focus versabatur, parans
nobis coenam.

Καὶ γὰρ εὐθύς ἐνθεν ἀρχάμενος, ὧς εὐρύθμως, ἔφην, ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύτρα ὁμᾷ συμπεριφέρεις καὶ κλίνεις. ἡ δὲ ὁσφύς ἡμῖν ὑγρῶς ἐπιμινεῖται, μακάριος ὅστις ἐνταῦθα ἐνεβάψατο. ἡ δὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἰταμὸν καὶ χαρίτων μεσὸν τὸ κοράσιον, Φεύγοις ἂν, εἶπεν, ὦ νεανίσκε, εἴγε νῦν ἔχοις, καὶ ζῇν ἐθέλοις, ὥς πολλᾷ πυρὸς καὶ κνίσσης μεσά. ἦν γὰρ αὐτοῦ μόνον ἄψῃ, τραῦμα ἔχων πυρίκαυτον αὐτῆ μοι παρεδρεύεις, θεραπεύσαι δέ σε ἔδειξ ἄλλος, ἔδδ᾽ Θεὸς ἱατρός, ἀλλὰ κατακαύσασά σε μόνη ἐγώ, καὶ τὸ παραδοξότατον, ἐγὼ μὲν σε ποιήσω πλεόν πονεῖν, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς θεραπείας ὀδύνης ἀρδόμενος αἰεὶ ἀνέξῃ, καὶ ἔδδ᾽ λίθοις βαλλόμενος

6. Atque ego statim inde initium sermonis faciens, *Quam concinne, inquam, pulchra Palaestra, cum ollula ista nates circumtorques, et flectis? Etiam nobis lubrica titillatione mouentur lumbi. Felix, cui hic intingere contrigerit. At illa, ut erat dicacula et venusta puella, Quin tu ista fugis, inquit, adolescens, si mentem habes et cupis vivere, ut multo igni et fumo plena. Si enim vel semel attigeris istuc, vulnus ex adustione nactus hic mihi desidebis, neque alius quisquam te, ne quidem Deus ille medicus, sanauerit; sed sola ego, quae aduffero: et quod maxime admirabile, augebo etiam morbum tuum, tuque dolore ex curatione perfusus semper sustinebis; neque, si quis te lapidibus abi-*
gat,

μενος τὴν γλυκεῖαν ὀδύνην Φεύξῃ. τί γελαῖς;
 ἀκριβῆ βλέπεις ἀνθρωπομάγειρον. ἔ γάρ μόνω
 ταῦτα Φαῦλα ἐδώδιμα κατασκευάζω, ἀλλ' ἦδη
 τὸ μέγα τᾶτο καὶ καλόν, τὸν ἀνθρώπον, οἶδα
 ἔγωγε καὶ σφάττειν, καὶ δέρειν, καὶ κατακί-
 πτειν, ἥδις αὖ δὲ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν καὶ τῆς
 καρδίας ἄπτομαι. Τᾶτο μὲν ὀρθῶς, ἔφην, λέ-
 γεις· καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, καὶ μηδὲ ἐγγὺς ὄν-
 τα, σὺ κατακαύματι, μὰ Δί', ἀλλὰ ὅλω ἐμ-
 πρησμῷ ἐπέθηκας, καὶ διὰ τῶν ὀμμάτων τῶν
 ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ Φαινόμενον πῦρ κάτω ἐς τὰ
 σπλάγχνα τὰμὰ ῥίψας, Φρύγεις, καὶ ταῦτα
 ἐδὲν ἀδικῶντα. ὥς πρὸς θεῶν, ἴασαί με ταύ-
 ταις, ὥς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς καὶ ἡδέαις
 θερα-

gas, dulcem illum dolorem fugeris. Quid rides?
 veram vides hominum coquam. Nec enim sola illa
 vilia edulia paro, sed etiam magnum illud et pul-
 ebrum, hominem, novi ego et iugulare, et glubere,
 et concidere: lubentissime autem ipsa viscera, et cor
 adeo aggredior. Recte sane, inquam, istuc dicis.
 Nam me quidem e longinquo, qui ne quidem prope
 accesserim, non adussisti per Iovem, sed in totum
 coniecisti incendium: et per oculos meos tuo illo non
 apparente igniculo, intus in ipsa mea viscera con-
 iecto, me torres, idque quum nulla te iniuria affe-
 cerim. Itaque, per Deos, sana me amaris illis, quas
 modo dicebas ipsa, et suavis curacionibus; meque

θεραπείας· καὶ με ἤδη ἀπεσφαγμένον λαβῆσαι
 δεῖρε, ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθάλῃ. ἡ δὲ μέγα καὶ ἡ-
 δισον ἐκ τῆς ἀνακαγχάσασα, ἐμὴ τὸ λοιπὸν
 ἦν, καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως, ἐπειδὴν κατα-
 κοιμήσῃ τὰς δεσπότας, ἔλθῃ εἰςω παρ' ἐμέ,
 καὶ καθευδήσῃ.

Καίπειδ' ἀφίκετό ποτε ὁ Ἴππαρχος, λεσά-
 μνοι ἐδειπνῶμεν, καὶ ποτὸς ἦν συχνὸς ἡμῶν ὁ-
 μιλῶντων. εἶτα ὕπνε 3) καταψευσάμενος ἀνί-
 σμαι, καὶ ἔργῳ ἀπῆεν ἔνθα ἤκου. πάντα
 δὲ

*iam iugulatum cape, et glube ut volueris. Illa vero
 in magnum suauissimumque cachinnum effusa,
 de caetero mea fuit: conuenitque inter nos, ut,
 cum cubitum redditis heris ministrasset, intus ad
 me veniret, et mecum cubaret.*

7. Venit tandem Hipparchus, loti coenamur,
 crebrescunt inter sermones pocula: deinde so-
 mnum fingens surgo, abeo, ubi commorabar:
 omnia

3. [Ὑπνε] Quia Edd. vett. et Codd. ου scri-
 bunt pro x, facillime accidere potuit ut u
 cum y permutaretur. Et utique ὕπνον legen-
 dum arbitror. Licet enim καταψεύδεσθαι
 τινὸς pro *mentiri aduersus aliquem*, per elli-
 psin τῶ κατὰ, quod in composito iam in-
 est, inuenias frequenter, res tamen, quam
 mentior, simulo, accusatio effertur, ne-
 cesse est. Non saltem noui, sic in genitio
 usurpari. *Reisz.*

δὲ τὰ ἐνδον εὖ παρεσκεύασο. τῷ μὲν παιδί' ἔξω ὑπέρσρωτο. τράπεζα δὲ τῇ κλίνῃ παρεῖσθήκει, ποτήριον ἔχουσα· καὶ οἶνος αὐτῇ παρένευτο, καὶ ὕδωρ ἑτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δὲ ἦν αὕτη τῆς Παλαίστρας παρασκευή. τῶν δὲ σρωμάτων ῥόδα πολλὰ κατεπέπασο, τὰ μὲν ἔ-
τω γυμνὰ καὶ αὐτὰ, τὰ δὲ λελυμένα, τὰ δὲ σεφάνοις συμπεπλεγμένα. καὶ γὰρ τὸ συμπό-
σιον εὐρὺν ἔτοιμον, ἔμενον τὸν συμπότην.

Ἡ δὲ ἐπειδὴ κατέκλινε τὴν δέσποιναν, σπα-
δῇ παρ' ἐμέ' ἦκε. καὶ ἦν εὐφροσύνη ἡμῶν τὸν οἶ-
νον καὶ τὰ Φιλήματα προπινόντων ἀλλήλοις. ὥς
δὲ τῷ ποτῷ παρεσκευάσαμεν ἑαυτὰς εὖ πρὸς τὴν
νύκτα, λέγει πρὸς με ἡ Παλαίστρα· Τῆτο μὲν
πάν-

omnia hic pulchre parata erant; puero stratum
extra *ianuam* erat, mensula cum poculo adstabat
lecto: vinum ibidem appositum, et aqua parata;
frigida pariter et calida: omnis ille Palaestrae ap-
paratus erat. Stragula vestis rosis sparsa pluri-
mis, aliis quidem, vt per se sunt, nudis, aliis
concerptis, aliis denique in corollas plexis. Et
ego, qui paratam sic computationem inuenissem,
compotorem iam meum expectabam.

8. Atque illa cum cubitum eunti ministrassēt
herae, statim ad me venit: delectamurque vinum
et oscula propinantes inuicem: cum autem potu
nos ad noctem armassemus, ait ad me Palaestra:

πάντως δεῖ σε μνημονεύειν, ὃ νῆανίσκε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπτωκας, καὶ χρή σε νῦν ἐπιδεῖξαι εἰ γέγονας ἐν τοῖς ἐφήβοις γοργός, καὶ παλαιίσματα πολλὰ ἔμαθές ποτε. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἴδοις, ἔφην, Φεύγοντά με τὸν ἑλεγχον τέτων ὥς ἀπόδυσαι, καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἡ δέ, Οὕτως, ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παράσχε μοι τὴν ἐπίδειξιν, ἐγὼ μὲν νόμῳ διδασκάλα καὶ ἐπιστάτη τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω, εὐρᾶσα ἐρῶ. σὺ δὲ ἔτοιμος γίγνη εἰς τὸ ὑπακῆειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελεύόμενον. Ἀλλ' ἐπίταττε, ἔφην, καὶ σκόπει, ὅπως εὐχερῶς καὶ ὑγρῶς τὰ παλαιίσματα, καὶ εὐτόνως ἔσαι.

Η

Hoc quidem omnino meminisse te oportet, adolescens, te in Palaestram incidisse: ostendendum tibi iam est, fuerisne acer inter ephebos, et luctae genera multa didiceris. Tu vero, inquam, non videbis me refugere examen harum rerum: itaque exue te, iam luctemur. Illa, Sic, inquit, ut ego iubeo, probationem tibi exhibe. Ego quidem more magistri et praesidis, nomina numerorum, quos volo inueniam atque dicam. Tu vero paratus esto ad obediendum, et imperata omnia faciendum. Quin tu impera, inquam, et vide, quam dextre, quam mobiliter, quam consentiente, fiant omnia.

Ἡ δὲ ἀποδυσαμένη τὴν ἐσθῆτα, καὶ ῥᾶσα ὅλη γυμνὴ ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάττειν, ὦ μειράκιον, ἔκδυσαι, καὶ ἀλειψάμενος ἔνθεν ἐκ τῆ μύρᾳ, συμπλέκῃ τῷ ἀνταγωνισῇ, δύο μηρῶν σπᾶσας, κλίνον ὑπτίαν, ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων διὰ μηρῶν, καὶ διασεύλας, αἰώρει, καὶ τένειναι τὰ σκέλη, καὶ χαλάσας, καὶ ῥήσας, κολλῶ αὐτῷ, καὶ παρεισελθὼν βάλε, ἕως πονέσῃ, καὶ ἡ ὀσφύς ἰσχυέτω, εἴτα ἐξελεύσας κατὰ πλάτῃς διὰ βεβῶνος, δῆξον, καὶ πάλιν συνώθει εἰς τὸν τοῖχον, εἴτα τύπτει· ἐπειδὴν δὲ χάλασμα ἴδῃς, τότε ἤδη ἐπιβάς, ἄμμα κατ' ἐξύος δῆσας, σύνεχε, καὶ πειρῶ μὴ σπεύδειν,
ἀλλ'

9. Ipsa ergo exutis vestimentis, nuda tota adstans imperare hinc incepit, *Adolescentule*, exue te, et ubi de isto te unguento unxeris, *adversarium complectere*. Femur stringens utrumque supinam reclina: tum superior ipse subiiciens te inter femora, eaque distinens, tolle et sursum tende crura: tum demittens atque insistens, illi inbaere: ac subiiciens, feri, iamque vulneratum fode iam undique donec defatigeris: robusti sint etiam lumbi: tum extractum telum secundum latitudinem per ipsum inguen adige: et rursus ad parietem impelle: deinde percute. Vbi vero laxum quid videris, tunc iam inscendens, et circa lumbos constringens, contine,

ἀλλ' ὀλίγον διακικρυθήσας, σύντρεχε, ἤδη ἀπολέυσαι.

Καὶ γὰρ ἐπεὶ δὴ ῥαδίως πάντα ὑπῆκῃσα, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἔληξε τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω πρὸς τὴν Παλαίστραν, ἅμα ἐπιγελάσας, ὦ διδάσκαλε, ὅρῳ ὅπως εὐχερῶς καὶ εὐηκόως πεπαλαιοῦμαι μοι, σκόπει δέ, μὴ ἔκ ἐν κόσμῳ τὰ παλαίσματα ὑποβάλλῃς, ἀλλὰ γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἢ δὲ ἐπὶ κόρῃς πλήξασά με, Ὡς Φλύαρον, ἔφη, παρέλαβον τὴν μαθητὴν· σκόπει ἔν μὴ πληγὰς ἐτι πλείω λάβῃς, ἀλλὰ καὶ σὺ τὰ ἐπιταττόμενα παλαίων. καὶ ταῦτ' εἰπῶσα, ἐπανίσταται, καὶ θεραπεύσασα ἑαυτήν, Νῦν, ἔφη, δείξεις, εἴπερ νέος εἶ, καὶ εὐτονος
παλαι-

et tenta non festinare; sed paululum ubi te continueris, tum concurre. Iam dimissus es.

10. Atque ego cum facile in omnibus obsecutus essem, et denique finiti nobis essent numeri; ipse quoque ridens dico Palaestrae, *Vides, Magister, quam dextre et obsequiose mihi pugnatum sit. Vide vero, ne praeter decus numeros subiicias: alia enim post alia iniungis.* Illa vero alapam mihi infligens, *Quam nugacem, inquit, recepi tironem. Vide ergo ne plures etiam plagas accipias, si alios, nec eos, qui iniuncti tibi erunt, numeros lucteris.* Hisque dictis surgit, et curato corpore, *Iam, inquit, ostendes, utrum iuuenis sis, et nervosus luctator,*

παλαιστής 4), καὶ εἰ ἐπίσασα παλαίειν, καὶ
 ποιεῖν τὰ ἀπὸ γονατίκ. καὶ πεσῶσα ἐπὶ τῷ λέ-
 χῳ ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστής, ἔχεις τὰ
 μέσα, ὥς τινάξας ὀξείαν, ἐπίπρωσον, καὶ βά-
 θυνον, ψιλὸν ὀρεῶς αὐτῷ παρακείμενον, τέτω
 χρῆσαι, πρῶτον δὲ, κατὰ λόγον, ὡς ἄμμα
 σφίγγε, εἴτα ἀνακλάσας ἐμβαλλε, καὶ σύνεχε,
 καὶ μὴ δίδε διὰσημα. εἰ δὲ χαλαῖται, θᾶττον
 ἐπ' αἶρας ἀνώτερον μετάθες, καὶ κρᾶσας κρύψον,
 καὶ σκόπει ὅπως μὴ ἀνασπάσης θᾶττον, ἢ κε-
 λευσθεῖς, ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτόν, ὕφε-
 λε, καὶ ὑποβαλὼν κάτω αὐτῷ τὴν παρεμβολήν,
 σύν-

*Etator, luctuarine scias, et geniculatum opus edere:
 atque in lecto concidens in genu, Age sane, ait,
 luctator, babes media. Quatiens ergo acutam, pro-
 trude intro et profunde. Nudum vides hic exposi-
 tumque iacere, hoc utere: primo autem, ut ratio
 postulat, ve'ut nodum stringe: deinde reflexum im-
 pelle et contine, et caue concedas intervallum: si ve-
 ro laxetur celerius instans transfer altius, et im-
 pulsum occulta: et caue ne celerius imperato retrah-
 bas: sed multum incurrans illum, subtrabe; ac in-
 fra rursus irruptionem subiiciens contine, teque
 moue.*

4. Παλαιστής] Ita etiam athletae vocantur qui-
 cumque in aliqua arte egregie exercitati ex-
 cellunt. vid. Wesseling. ad Diod. Sic. L. I. c.
 53. No. 53. Reitz.

σύνεχε, καὶ κίνη, εἴτα ἄΦες αὐτὸν, πέπτωκε γὰρ, καὶ λέλυται, καὶ ὕδωρ ὅλος ἐστὶ σοι ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ δὲ, ἤδη μέγα ἀναγγελῶν, Ἐθέλω, ἔΦην, καὶ αὐτὸς, ὦ διδάσκαλε, παλαισματα ὀλίγ' ἅττα ἐπιτάξαι, σὺ δὲ ὑπάρκασον ἐπανασᾶσα, καὶ κάθησον, εἴτα δῆσα κατὰ χεῖρος, πάραψαι τὸ λοιπὸν, καὶ καταμάττει, καὶ με, πρὸς τῷ Ἡρακλέει, περιλαβῆσα ἤδη κοίμισον.

Ἐν τοιαύταις ἡδοναῖς καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας ἐξεφάναμεθα, καὶ ἦν πολλὴ μὲν ἐν τῷ τρυφῇ· ὥς τε τῆς εἰς τὴν Λάρισσαν ὁδὸν παντάπασιν ἐπιλελήσμεν. καὶ ποτε ἐπὶ νῦν μοι ἦλθεν ἐς τὸ μαθεῖν ὧν ἕνεκα ἦλθον, καὶ Φημί πρὸς αὐτήν, ὦ Φιλτά-

μου. *Deinde illum dimitte. Cecidit enim et solutus est, et aqua totus est tuus adversarius. Ego vero, clarum iam ridens, Volo, inquam, ipse quoque, Magister, numeros paucos quosdam imperare: tu vero obedi, surge, et asside, deinde manu praebeus, tracta caeterum, et subige, et me, per Herculem, complexa, iam sopi.*

II. Eiusmodi libidinibus, et ludicris collationibus, nocturna certantes certamina, coronabamus nos inuicem: tantaque erat hac in re voluptas, ut itineris Larissam omnino obliuisceretur. Ac tandem in mentem mihi venit illud etiam discere, cuius rei causa veneram. Et dico
ad

Φιλτάτῃ, δειξόν μοι μαγγανεύεσσαν, ἢ μετα-
μορφευμένην τὴν δέσποιναν· πάλα γὰρ τῆς πα-
ραδόξῃ ταύτης θεᾶς ἐπιθυμῶ, μᾶλλον εἴ τι σὺ
οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὥςτε Φανῆναί μοι
ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι δὲ καὶ σὲ ἂν ἀπεί-
ρωσ τῆςδε τῆς τέχνης ἔχειν· τῷτο δὲ οὐ παρ'
ἐτέρῃ μαθὼν, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἑμαυτῇ ψυχῆς
λαβὼν, οἶδα. ἐπεὶ με τὸν πάλα ἀδαμάντινον,
ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, ἐς μηδεμίαν γυναῖκα τὰ
ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλ-
λαβῶσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, ἀνχμάλωτον ἔχεις,
ἐρωτικῶι πολέμῳ ψυχαγωγῶσα. ἡ δὲ Παλαι-
στρα, Παύσαι, Φησί, προσπαίζων. τίς γὰρ
ὦδὴ δύναται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τῆς
τέχνης

ad illam, Ostende mihi, carissima, praestigias fa-
cientem aut transformantem se heram tuam: olim
enim cupidus sum admirabilis spectaculi. Potius
si quid tu nosti, ipsa fac praestigias, ut appareat mi-
hi alia ex alia species. Puto enim te nec imperi-
tam huius artis esse: idque non ab alio auditum,
sed a meo acceptum animo scio: quandoquidem me
adamantinum illum quondam, uti mulieres dicebant,
quique in nullam unquam mulierem oculos bosce ama-
torie intenderim, comprehensum illa arte tua capti-
vum tibi habes, in amatorio illo bello anima tibi ipsa
devinctum. At Palaestra, Desine, inquit, iocari.
Quod enim carmen conciliare amorem possit, artis
ipsius

τέχνης κύριον; ἐγὼ δὲ, ὦ Φίλτατε, τέτων μὲν οἶδα ἔδεν, μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τήνδε τὴν μακαρίαν εὐνὴν, ἔδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον, καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ἔσα τυγχάνει εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην· εἰ δέ μοι καιρὸς ἐπιτρέψῃ, περ-
 ράσομά παρασχῆν σοι εἰδῆν μεταμορφωμένην τὴν κεκτημένην, καὶ τότε μὲν ἐπὶ ταύταις ἐκοι-
 μήσθην.

Ἡμέραις δὲ ὕπερον ἔπολλαῖς, ἀγγέλλει πρὸς με ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλει ὄρεσις γενομένη πέτεσθαι πρὸς τὸν ἐρώμενον. καὶ γὰρ, Νῦν, ἔφην, ὁ καιρὸς, ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣ νῦν ἔχεις τὸν σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. Θάρρει, ἔφη, καὶ περὶ δὲ ἐσπέρα ἦν, ἄγει με λαβῶσα πρὸς τὴν

*ipsius dominum? Ego vero, dulcissime, bonum ni-
 bil quidquam novi, caput tuum iuro, et felicem
 hunc nostram lectulum, neque enim literas didici,
 et inuida vera est quantum ad illam suam artem. Si
 vero tempus tulerit, studebo an praebere tibi possim
 videndam, dum transformatur, dominam. Ac
 tum quidem in hisce acquievimus.*

12. Diebus vero non multis post desert ad me Palaestra, velle dominam suam sumpta avis specie volare ad amatum. Et ego, Tempus iam est, inquam, Palaestra, tui in me beneficii, quo nunc potes tui supplicis longam cupiditatem sedare. Bono, inquit, animo esto; et, cum vespera esset, pre-
 hensum

τὴν θύραν τῷ δωματίῳ, ἐνθα ἐκείνοι ἐκὰ θευδον·
καὶ κελεύει με προσάγειν ὅπῃ τινι τῆς θύρας λε-
πτῇ, καὶ ἀποσκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ οὖν
τὴν μὲν γυναῖκα ἀποδυομένην, εἴτα γυμνὴ τῷ
λύχνῳ προσελθῆσα, καὶ χόνδρες δύο λαβῆσα,
τὸν μὲν λιβανωτὸν τῷ πυρὶ τῷ λύχνῳ ἐπέθηκε,
καὶ ῥῆσά πολλὰ τῷ λύχνῳ κατελάλησεν· εἴτα
κιβώτιον ἄδρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον
πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἐνθεν ἀναρῶται καὶ προσφέ-
ρει μίαν· ἣ δὲ εἶχεν ἐμβεβλημένον, ὃ, τι μὲν
ἐκ οἶδα, τῆς δὲ ὀψεως αὐτῆς ἕνεκα ἔλαιον αὐ-
τὸ ἐδόκην εἶναι. ἐκ τούτου λαβῆσα χρίεται ὅλη,
ἀπὸ τῶν ἐνύχων ἀρχαμένῃ τῶν κάτω, καὶ ἄφνω
πτέρὰ ἐκφύεται αὐτῇ, καὶ ἡ εἰς κερατίνην καὶ
γρυπῇ

hensum ducit me ad ianuam cubiculi, vbi illi
quiescebant, iubetque applicare oculos rimae
in ianua tenui, et quae fierent speculari. Videq
igitur exuere se mulierem. Tum nuda ad lucer-
nam accedens, grana duo turis in ignem lucer-
nae imponit, stansque multa ad lucernam loqui-
tur. Tum grandiuscula cistella aperta, quae py-
xides plurimas haberet, aufert inde promittque
vnam, quae haberet infusum aliquid, quid fue-
rit non noui, quantum ad speciem ipsam quidem,
oleum esse putabam. De hoc igitur sumens tota
se inungit, ab unguibus incipiens inferioribus,
et subito pennae illi enascuntur, et nasus corneus

γρηπὴ ἐγένετο, καὶ ἄλλα δὲ ὅσα ὀρνίθων κτήματα καὶ σύμβολα πάντα εἶχε· καὶ ἦν ἄλλο ἑδὲν ἢ κέραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτωρωμένην, κρώξασα δεινόν, καὶ οἷον ἐκείνο εἰ κόρακες, ἀναστᾶσα ὥχετο πετομένη ἔξω διὰ τῆς θυροδός.

Ἐγὼ δὲ ἵναρ ἐκείνο οἰόμενος ὄραν, τοῖς δακτύλοις τῶν ἑμαυτῇ βλεφάρων ἠπτόμην, οὐ πιστεύων τοῖς ἑμαυτῇ ὀφθαλμοῖς, ἔθ' ὅτι βλέπασιν, ἔθ' ὅτι ἐξηγόρασιν. ὡς δὲ μόλις καὶ βραδέως ἐπέισθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδέομην τότε τῆς Παλαίστρας πτερῶσαι καὶ μέ, καὶ χρίσασαν ἐξ ἐκείνης τῆς Φαρμάκης ἔασαι πέτεσθαι με. ἐβελόμην γὰρ πείρα μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθείς
ἐκ

fit atque aduncus: verum et reliqua, quaecumque avium propria et signa sunt, habet omnia, neque quidquam est aliud, quam corvus nocturnus. Cum autem pennatam se videret, terribile quiddam crocicans, et sicut illi corui, tollens se per fenestram euolat.

13. Ego vero, qui somnium illud me videre putarem, palpebras ipse meas contingo digitis, qui oculis ipse meis non crederem, vel videre eos vel vigilare. Cum autem vix tandem ac tarde mihi persuasissem me non dormire, rogaui tum Palaestram ut pennas etiam mihi adderet, et ex illo unguento unctum volare me fineret. Volebam enim experimento discere vtrum transformatus

ἐκ τῆ ἀνθρώπου, εἴτα καὶ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἐσο-
μαι. ἡ δὲ τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζε-
τὴν πυξίδα· ἐγὼ δὲ σπεύδων ἤδη, ἀποδύσας,
χρίω ὅλον ἑμαυτόν· καὶ ὄρνις μὲν εἴ γίγνομαι ὁ
δυσυχής· ἀλλὰ μοι ἔρα ὅπισθεν ἐξῆλθε, καὶ οἱ
δάκτυλοι πάντες ὥχοντο, ἐκ οἷδ' ὅπερ, ὄνυχας
δὲ τὰς πάντας τέσσαρας εἶχον, καὶ τέτρες ἑδὲν
ἄλλο, ἢ ἐπλάς, καὶ μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες,
κτῆνες πόδες ἐγένοντο, καὶ τὰ ὦτα δὲ μακρὰ·
καὶ τὸ πρόσωπον μέγα. ἐπεὶ δὲ κύκλῳ περι-
σκόπων, ἑαυτὸν ἐώρων ὄνον, Φωνὴν δὲ ἀνθρώ-
που ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, ἐκείτι-
χον. τὸ δὲ χεῖλος ἐκτείνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ
τῷ σχήματι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ἡττημένην αὐ-
τήν,

matus ex homine, deinde etiam quantum ad
animam auis futurus essem. Atque illa apertò
clam cubiculo affert pyxidem. Et ego virgens
opus, exutus totum me vngo, et auis quidem
miser non fio, sed cauda mihi de postico exit, et
digiti omnes nescio quo abeunt, vngues autem
vniuersos non nisi quatuor habeo, eosque nihil
aliud quam vngulas: manusque mihi ac pedes
iumentum pedes fiunt; et aures longae, et facies
magna, ac circumcirca me adspiciens asinum me
esse video, vocem autem hominis ad conque-
rendum cum Palaestra non amplius habeo. In-
terim labio deorsum protenso, et ipso quoque
habitu, ut asinus, vultu deiecto, illam ac-

τὴν, ὅση δύναμις, ἕνος ἀντὶ ζῆντος γενόμενος.

Ἡ δὲ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυφάμενη τὸ πρόσωπον, Τάλαννα, εἶπεν, ἐγὼ, μέγα εἰργασμαὶ κακόν· σπεύσασα γὰρ ἡμάρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πυξίδων, καὶ ἄλλην ἔλαβον ἄχλιν τὴν τὰ πτερὰ φύκσαν. ἀλλὰ θάρρει μοι, ὦ Φίλτατε· ῥάων γὰρ ἡ τέττε θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ Φάγοις, ἀποδύση μὲν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὸν δὲ ἐρασὴν μοι τὸν ἐμὸν αὐθις ἀποδώσεις· ἀλλὰ μοι, Φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ· ὅρθε δὲ δραμῶσα οἴσω σοι ῥόδα, καὶ Φαγὼν ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε καταψήσασά μοι τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν δέμας.

Ἐγὼ

cusabam, quod asinus pro volucris factus essem.

14. At illa ambabus manibus faciem suam percutiens, *Misera ego*, inquit, *magnum feci malum; prae festinatione enim in pyxidum similitudinē peccavi, et aliam arripui, non eam quae pennas producit. Sed bono es animo, dulcissime, facilis enim horum medicina. Si enim rosas modo comederis, exues e vestigio iumentum, amatoremque mihi meum reddes. Sed tu mihi carissime unicum modo hanc noctem perdura in asino, summo mane curriculo tibi rosas adferam, quibus comedis sanabere. Haec dum dicit aures mihi et reliquam cutem demulcet.*

15. At

· Ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ὄνος ἤμην, τὰς δὲ Φρέ-
νας καὶ τὸν νῦν ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ Λέκιος, δι-
χα τῆς Φωνῆς. πολλὰ ἔν κατ' ἐμαυτὸν μεμ-
ψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἀμαρτίᾳ, δα-
κῶν τὸ χεῖλος, ἀπῆεν, εἶθα ἠπισάμην ἐς ὧτα
τὸν ἐμαυτῷ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον τῷ
Ἱππάρχῃ. οἱ δὲ αἰσθόμενά με εἰσὼ παριόντα,
δείσαντες μὴ τῷ χόρτῃ αὐταῖς καινωνὸς ἐπισέρ-
χουσι, τὰ ὧτα κατακλίναντες, ἑτοιμοὶ ἦσαν
τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί· καὶ γὰρ συνείης, πορ-
ρωτέρω ποι τῆς Φάτνης ὑποχωρήσας, ἐς ὧς ἐγέ-
λων, ὁ δέ μοι γέλως ὀγκηθμός ἦν. ταῦτα γὰρ
ἐνενόησεν πρὸς ἐμαυτὸν, ὡς τῆς ἀκαίρης ταύτης πε-
ριεργίας. τί δὲ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλο
τι

15. At ego quantum ad reliqua eram asinus,
mentem vero atque animum homo, ille Lucius,
voce excepta. Multum igitur intra me Palae-
stram accusans illius peccati causa, labra mor-
dens illuc abeo, ubi stare equum meum nove-
ram, et alium verum asinum Hipparchi. Hi
sentientes me intrare, ac metuentes ne de foeno
illorum partem ablaturus aduenissem, demissis
auribus parati erant pedibus ventrem ulcisci.
Quo ego animaduerso, longius a praesepe rece-
dens ac stans ridebam: ruditus vero erat risus
meus. Haec enim apud me cogitabam, Vah in-
tempestivam curiositatem! Quid vero si lupus
huc

τι θηρίον; κινδυνεύεται μοι μηδὲν κακὸν πεποιη-
κότι, διαφθαρήναι. ταῦτα ἐννοῶν ἡγνόουν ὁ
δυσυχὴς τὸ μέλλον κακόν.

Ἐπεὶ γὰρ ἦν ἡδὴ νύξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολ-
λὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκύς, ψοφεῖ μὲν ἔξωθεν ὁ
τοίχος, ὡς διωρυττόμενος, καὶ διωρύττετό γε,
καὶ ὁπῇ ἡδὴ ἐγεγόνει, ἀνθρῶπον δέξασθαι δυ-
ναμένη. καὶ εὐθὺς ἀνθρῶπος ταύτῃ παρήει, καὶ
ἄλλος ὁμοίως, καὶ πολλοὶ ἐνδον ἦσαν, καὶ πάν-
τες εἶχον ξίφη. εἶτα καταδήσαντες ἐνδον ἐν
τοῖς δωματίοις τὸν Ἱππαρχον, καὶ τὴν Παλαί-
στραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην, ἀδεῶς ἡδὴ τὴν οἰ-
κίαν ἐκέκλυ, τὰ τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια,
καὶ τὰ σκεῦη κομίζοντας ἔξω. ὡς δὲ ἐδὲν ἄλλο

κατε-

*huc intraret aut alia bestia? in periculum venio,
qui mali nihil fecerim, pereundi. Haec ita co-
gitans ignorabam infelix instans malum.*

16. Cum enim nox profunda iam esset, et
multum silentium, et dulcis somnus, strepitum
dat extra murus, velut perfoderetur, et perfo-
diebatur etiam, iamque lacuna facta erat, quae
capere hominem posset: statimque homo ea in-
trat, et alius similiter. Iam multi intus erant,
gladiis armati omnes. Tum vinētis intra in cu-
biculis Hipparcho, et Palaestra, et meo seruo,
sine metu iam domum totam depraedantur, pe-
cuniisque et vestes, et supellectilem exportant.

Cum

κατελείπετο, λαβάντες μὲ καὶ τὸν ἄλλον ὄνον,
καὶ τὸν ἵππον, ἐπέσασσαν· ἔπειτα ἔσα ἐβάστα-
σαν, ἐπικατέδησαν ἡμῖν· καὶ ἔτω μέγα ἄχθος
Φέροντας ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες ἡλαυνον, ὡς
εἰς τὸ ὄρος ἀτρέπτω ὁδῷ Φεύγουσιν πειρώμενοι.
τὰ μὲν ἔν ἄλλα κτήνη, καὶ ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπα-
σχεν, ἐγὼ δὲ ἀνυπόδετος 5) ἀσυνήθης ἀπινών,
πέτραις ὀξείαις ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σκεύη Φέ-
ρων, ἀπωλλύμην. καὶ πολλάκις προσέπταιον,
καὶ καὶ ἦν ἑξὼν καταπασεῖν, καὶ εὐθὺς ἄλλος ὀπι-
σθα

Cum vero nihil aliud reliquum esset, ducentes
me, et alterum asinum, et equum, clitellis or-
nant: tum, quae exportauerant, imposita nobis
deligant. Et ita nos, magnum ferentes onus,
fustibus tunfos agunt, qui in montem via minus
trita fugere tentarent. Quid reliquis iumentis
factum sit non habeo dicere. Ego, vero non so-
leatus insuetusque incedens, per acutas rupes in-
grediens, tot gerens sarcinas peribam. Et saepe
offendebam, ac ne licebat quidem cadere, cum

Y 4

statim

5. Ἀνυπόδετος] Non esse talia intelligenda
de ferramentis qualia hodie suppinguntur
iumentorum pedibus; sed de calceis, qui
indui exuique pro viae diversa ratione pos-
sunt, ostendi in Ind. scriptorum Rei Rust. V.
solca. Gesner.

σθε κατὰ τῶν μηρῶν ἔπαυε αἰεὶ ζύλαρ. ἔπει δὲ
πολλάκις, ὦ Καῖσαρ, ἀναβοῇσαι ἐπεθύμην, ἔ-
δεν ἄλλο, ἢ ὠγκώμην, καὶ τὸ μὲν ὦ μέγιστον
καὶ μεγαλοφρονότατον ἐβόων, τὸ δὲ ΚΑΙΣΑΡ
ἔκ ἐπηκολέθει. ἀλλὰ μὴν καὶ δι' αὐτὸ τῆτα
ἐτυπτόμην, ὡς προδιδῆς αὐτὰς τῷ ὀγκηθμῷ.
μαθὼν ἔν ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνων συγῇ προϊέναι,
καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παῖσθαι.

Ἐπὶ τῷ ἡμέρα τε ἦν ἡδὴ, καὶ ἡμεῖς ὄρη
πολλὰ ἀνεβεβήκαμεν, καὶ σώματα δὲ ἡμῶν δε-
σμῷ ἐπείχετο, ὡς μὴ περιβοσκόμενοι τὴν ὁδὸν
εἰς τὸ ἄριστον ἀναλίσκομεν, ὥς ἐσην 6) τότε,
καὶ

statim alius à tergo femora fusti subinde percuteret. Cumque saepe, o Caesar! proclamare cuperem, nihil aliud quam rudebam, cum O quidem maximum et vocalissimum exiret, Caesar autem non sequeretur. Verum hoc ipso quoque nomine pulsabar, qui ruditu illos proderem, Sentiens ergo me alienum quid clamare, decreui silentio pergere, et compendifacere plagas.

17. Inter haec iam dies erat, et nos montes plures superaueramus. Ora autem nostra capistro erant reuincta, ne circumpascentes viam consumeremus in prandio: itaque perrexī tunc et mansi
asinus.

6. Ὡς ἐσην] Os dicit asino fuisse vinculo occlusum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, et tardius procederet.

καὶ ἔμεινα ὄνος· ἐπεὶ δὲ ἦν αὐτὸ τὸ μέσον τῆς
 ἡμέρας, καταλύομεν εἰς τινὰ ἑπαυλιν συνήθων
 ἑκόντες ἀνθρώπων, ὅσον ἦν ἐν τῶν γιγνομένων
 σκοπεῖν· καὶ γὰρ Φιλήμασιν ἡσπάζοντο ἀλλή-
 λως, καὶ καταλύειν ἐκέλευον αὐτὰς ἐν ἑπαύλει,
 καὶ παρέθηκαν ἄρισον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν
 παρέβαλον κριθΐδια· καὶ οἱ μὲν ἡρίσων, ἐγὼ δὲ
 ἐπείνων μὲν κακῶς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔκ πώποτε κρι-
 θὰς ὠμὰς ἡρίσηκεν, ἐσκοπῶμεν ὅ, τι καὶ κατα-
 Φάγοιμι· ὅττι δὲ κῆπον αὐτῶν ὀπίσω τῆς αὐλῆς,
 καὶ εἶχε λάχανα πολλὰ καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ
 αὐτῶν ἐφάνετο· καὶ γὰρ λαθὼν πάντας τὰς ἐν-
 δον,

asinus. Medio ipso die deuertimus in stabulum
 quoddam familiarium illis hominum, quantum
 ex his, quae fiebant, licebat videre. Etenim
 osculo se inuicem salutabant, et deuertere in sta-
 bulo illos iuebant: apponunt etiam prandium,
 nobis autem iumentis obiciunt hordea. Ac re-
 liqui prandent, ego vero misere esurio: et cum
 nunquam hordea cruda pransus essem, circum-
 spicio, quod comederem. Video autem hortum
 ibi post aulam, qui olera multa haberet et bona,
 rosae etiam super ista videbantur. Hic ego ne-
 mini animaduersus eorum omnium, qui intus

Υ 5

erant,

ὥς ἐξην τότε, καὶ ἔμεινα ὄνος. Iamque
 tunc steti, asinusque mansi: Quomodo ste-
 tit, cum tantopere properaret? lege: ὥς
 ἔβην τότε. Graeuini.

δον, ἀσχολημένους περὶ τὸ ἄριστον, ἔρχομαι ἐπὶ
τὸν κῆπον, τῆτο μὲν ὠμῶν λαχαίνων ἐμπλη-
σθησόμενος, τῆτο δὲ τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογι-
ζόμεν γὰρ ὅτι δῆθεν φαγὼν τῶν ἀνθέων πάλιν
ἄνθρωπος ἔσομαι. εἴτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον,
θριδάκων μὲν καὶ ῥαφανίδων καὶ σελίνων, ὅσα
ὠμὰ ἐσθίει ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην, τὰ δὲ ῥό-
δα ἐκείνη ἐν ἣν ῥόδα ὠληθινὰ· τὰ δ' ἣν ἐκ τῆς
ἀγρίας δάφνης φυόμενα ῥόδα ἐκείνη, δάφνην
αὐτὴν καλεῖσιν 7) ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνω
τῆτο

erant, qui nempe occupati essent in prandio, ve-
nio ad hortum partim impleturus ventrem crudis
oleribus, partim rosarum caussa. Putabam quippe
me comedis floribus hominem iterum futurum.
Tum ingressus hortum, lactacis quidem, et ra-
phanis, et apiis, quae cruda homo comedit, me
impleui. Verum rosae illae verae rosae non erant:
sed erant e lauro agresti enatae rosae. Rosam lau-
ream vocant homines: malum hoc prandium as-
no

7. Δάφνην αὐτὴν καλεῖσιν] Est *rhododendron*,
nerion, *rhododaphne*, quod Plinius 6, 20.
f. 33. describit *sempiternum fronde*, rosae fi-
militudine, caulibus fruticosum. lumentis,
caprisque, et ouibus vesicuum est. Apuleius
l. 4. pr. Hae arbores in lauri faciem prolixè
foliatae, pariunt in madum floris inadori por-
rectos caliculos modice puniçantes, quos — vul-
gus

τὸ παντί, καὶ ἵππῳ. Φασὶ γὰρ τὸν φαγόν-
τα ἀποθνήσκην αὐτίκα.

Ἐν τῷ ὁ κηπευτὴς αἰσθόμενος, καὶ ξύλον
ἀρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κήπον, καὶ τὸν πο-
λέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸν ἑλθερον, ὥσ-
περ τις δυνάστης μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν,
ἔγωγε συνέκοψε ξύλῳ, μήτε πλευρῶν φεισά-
μενος, μήτε μηρῶν, καὶ μὴν καὶ τὰ ὠτά μου
κατέπλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέτριψεν· ἐγὼ
δὲ ἀκέτ' ἀνεχόμενος, ἀπολακτίσας ἀμφοτέρους,
καὶ καταβαλὼν ὕπτιον ἐπὶ τῶν λαχάνων, ἔφθυ-
γον ἄνω εἰς τὸ ὄρος. ὁ δὲ ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπ-
ιόντα,

no unicuique et equo : aiunt enim de eo qui com-
ederit, statim mori.

18. Inter haec sentiens olitor, arreptoque fu-
sti hortum ingressus, vidensque hostem et perni-
ciem olerum, non aliter quam Teuerus aliquis
dynasta captum furem, fuste concidit, neque co-
stis parcens neque femoribus : quin et aures mi-
hi confregit, et contriuit faciem. Ego autem
non ultra patiens, calcibus utrisque reiectis supi-
num prosterno in olerà, atque versus montem
aufugio. Ille cum videret me cursu abire, cla-
mauit

*gus indoctum rosas laureas appellanti, qua-
rumque cuncto pecori cibus letalis est. Hinc
in suspicionem veni, an forte legendum sit
apud Lucianum ῥοδοδάφνην. Gesner.*

ιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τὰς κύνας ἐπ' ἐμέ· οἱ δὲ κύνες πολλοὶ τε ἦσαν καὶ μεγάλοι, καὶ ἀσκητοῖς μάχεσθαι ἱκανοί· ἔγνων ὅτι δὴ διασπᾶσόνταί με ἔτοι λαβόντες· καὶ ὀλίγον ἐκπεριελθὼν, ἐκρίνα τῷτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὀπίσω ἐν ἀπήειν, καὶ εἰσεμί αὐτοῖς εἰς τὴν ἑπαυλιν. οἱ δὲ τὰς μὲν κύνας δρόμῳ ἐπιφερομένους ἐδέξαντο, καὶ κατέδησαν. ἐμέ δὲ παίοντες ἔ πρότερον ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τῆς ὀδύνης πάντα τὰ λαχάνα κάτωθεν ἐξεμέσαι.

Καὶ μὴν ὅτε ὀδαιπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύντα τῶν κλεμμάτων καὶ τὰ πλεῖσα ἐμοὶ ἐπέδηκαν· καί κειθεν τότε οὕτως ἐξελαύνομεν. ἐπεὶ δὲ

mauit vt immitterentur in me canes. Erant vero canes multi et magni, etiam cum vris pugnare idonei. Video igitur illos me si capiant, discerpturos esse, paullum itaque circumiens decreui quod est in prouerbio retro currere potius, quam male currere: retro eo igitur, stabulum iterum ingredior. Illi canibus qui cursu in me ferebantur, receptis alligatisque, me pulsare prius non desierunt, quam prae dolore olera omnia per inferiorem gutturem euomerem.

19. Verum itineris ingrediendi tempus cum esset, grauiissimas qualque rerum furtiuarum et plurimas mihi imponere: tumque inde sic proficisci-

δὲ ἀπηγόρευον ἤδη, παϊόμενός τε καὶ τῷ φορ-
 τίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς ὀπλάς ἐκ τῆς ὁδῆ ἐκ-
 τετριμμένος, ἔγνων αὐτῶ καταπεσεῖν, καὶ μηδ'
 ἂν ἀποσφάττωσί με ταῖς πληγαῖς, ἀναστῆναι
 ποτε, τῶτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι
 ἐκ τῶ βαλεύματος· ὥρῃην γὰρ ὅτι πάντως ἡτ-
 τώμενοι τὰ μὲν ἐμὰ σκεύη διανεμῶσι τῷ τε ἵπ-
 πῳ, καὶ τῷ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δὲ αὐτῶ ἐάσει κῆ-
 ρθαι τοῖς λύκοις· ἀλλὰ τις δαίμων βάσκανος,
 συνεῖς τῶν ἐμῶν βαλευμάτων, ἐς τὲναντίον πα-
 ρήνεγκεν. ὁ γὰρ ἕτερος ὄνος ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐ-
 τὰ νοήσας πίπτει ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶ-
 τα ξύλῳ παῖοντες ἀναστῆναι τὸν ἀθλίον ἐκέλευον.
 ὡς δὲ ἔδδεν ὑπῆλκε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐ-
 τόν,

fificimur. Cum vero iam despondissem animum
 pulsatus et grauatus onere, detritis insuper a via
 vngulis, procumbere ibi decreueram, nec vn-
 quam, si vel interficerent me plagis, surgere;
 hoc sperans, magnam ad me vtilitatem redituram
 ex eo consilio. Putabam enim, ipsos plane victos
mea peruicacia, sarcinas meas diuisuros inter e-
 quum et mulum, me autem ibi iacentem reli-
 cturos praedae lupis. Sed inuidum quoddam nu-
 men, mea consilia intelligens, vertit ea in con-
 trarium. Alter enim asinus, eadem forte quae
 ego cogitans, decumbit in via. Illi primo fu-
 stium ictibus surgere iubent miserum: nihil obe-
 dien-

τὸν, οἱ μὲν τῶν ὤτων, οἱ δὲ τῆς ἑρᾶς, ἀνεγεί-
ρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' ἄδεν ἦνυον, ἔκετο δὲ
ὥσπερ λίθος ἐν τῇ ὁδῷ ἀπηγορευκῶς, λογισά-
μενσι ἐν ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονᾶσι, καὶ τὸν
χρόνον τῆς Φυγῆς ἀναλίσκωσιν, ὄνῳ νεκρῷ παρ-
εδρεύοντες, τὰ μὲν σκευὴ πάντα, ὅσα ἐκόμιζεν
ἐκείνος, διανέμωσιν ἐμοί τε, καὶ τῷ ἵππῳ· τὸν
δὲ ἄθλιον κοινωνὸν καὶ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς
αἰχθοφορίας, λαβόντες, τῷ ξίφει ὑποτμήνω-
σιν ἐκ τῶν σκελῶν, καὶ σπαίροντα ἔτι ὠθεῖσιν
εἰς τὸν κρημνόν. ὁ δὲ ἀπῆει κάτω, τὸν θάνα-
τον ἐρχόμενος.

Ἐγὼ δὲ ὄρῶν ἐν τῷ συνοδοιπόρῳ τῶν ἐμῶν
βαλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν εὐγενῶς
τὰ

dientem plagis, prehensum alii auribus, cauda
alii, excitare student. Cum nihil proficerent,
iaceretque lapidis instar in via, fessus et sine spe,
subductis rationibus, nequidquam se laborare,
et fugae tempus perdere afino mortuo assidentes,
sarcinas quas ille gestarat omnes inter me et e-
quum diuidunt, miserum vero captiuitatis pari-
ter et gestandorum onerum consortem, prehен-
dentes, succitis ferro cruribus, palpitantem ad-
huc per praeceps impellunt. Atque ille mortem
saltans descendit.

20. Ego vero animaduertens in socio itineris
consiliorum meorum exitum, decreui fortiter ferre
prae-

τὰ ἐν ποσὶ, καὶ προθύμως περιπατεῖν, ἐλπίδας ἔχων πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα, καὶ τῶν εἰς ἑμαυτὸν ἀνασωθήσεσθαι 8). καὶ τῶν λησῶν δὲ ἤμχον, ὡς ἐκ εἰῆ ἔτι πολὺ τῆς ὁδοῦ, καὶ ὅτι καταλύσεσι, λοιπὸν, ἔνθα καταμένουσιν, ὥς τε πάντα ταῦτα δρόμῳ ἐκομίζομεν, καὶ πρὸ τῆς ἐσπέρας ἤλθομεν εἰς τὰ οἰκεία. γραῦς δὲ γυνὴ ἔνδον καθῆσο, καὶ πῦρ πολλὸν ἐκαίετο. οἱ δὲ πάντα ἐκεῖνα, ὥς ἐτυγχάνομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἶσω κατέβηκαν. εἴτα ἤροντο τὴν γραῦν διὰ τί ἔτω καθέζη, καὶ παρασκευάζεις ἄριστον; Ἀλλὰ πάντα, εἶπεν ἡ γραῦς,

praesentia, et strenue incedere, qui spem haberem, futurum, ut omnino aliquando in rosas inciderem, ac inde me salutemque reciperem. Audiebam vero etiam ex latronibus, non multum superesse viae, et eo die soluturos iumenta, ubi maneant. Itaque omnia ista curriculo gestantes versus vesperam domum pervenimus. Mulier anus intus defederat, ignis ardebat multus, illi, quae portaueramus, intus deponunt omnia. Tum interrogant anum, quid ita sedes, et non paras coenam? illa, *quin parata vobis sunt*, inquit, omnia,

8. Ἐς ἑμαυτὸν ἀνασ.] Mira haec efficacia enuntiauit, sonat enim: *ut inde restituar in me ipsum*, i. e. ut rursus fiam, qui ante fui. Reitz.

γραῦς, εὐτρεπῇ ὑμῖν, ἄρτοι πολλοί, οἶνε πα-
λαιᾷ πίθοι, καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν τὰ ἀγρία σκευ-
ῆσασα ἔχω. οἱ δὲ τὴν γραῦν ἐπαυνέσαντες, ἀ-
ποδυσάμενοι ἤλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ, καὶ λέ-
βητος ἔνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντος, ἀρυσάμενοι
ἔνθεν, καὶ καταχεάμενοι, αὐτοσχεδίῳ τῷ λε-
τρῷ ἐχρήσαντο.

Εἶτα ὀλίγον ὕσερον ἦκον νεανίσκοι πολλοί κα-
μίζοντες σκευὴ πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ,
καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον καὶ ἀνδρεῖον
πολύν. ἐκοινῶνχον δὲ ἄλλοι ἀλλήλοις· καὶ ἐπειδὴ
ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλῶσαντο καὶ
ἄλλοι. λοιπὸν μετὰ τῆτο ἦν ἄριστον δαψιλές,
καὶ λόγος πολὺς ἐν τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφά-
νων· ἡ δὲ γραῦς ἐμοὶ καὶ τῷ ἵππῳ κριθαῖς παρέ-
θηκεν·

*omnia, panes multi, vini veteris dolia, et carnes
vobis ferinas paratas habeo. Illi collaudata anu,
exutis vestibus ad ignem se vngunt, et cum
ahenum calidam haberet, hausta inde aqua perfu-
si, extemporali isto vtuntur balneo.*

21. Deinde paullo post iuvenes veniunt multi,
supellectilem adferentes plurimam auream, argen-
team, vestimenta, mundum muliebre, et vi-
rilem ornatum multum. Hi in commune con-
ferunt, rebusque intus depositis, lauant ipsi quo-
que. Caeterum post haec coena fuit copiosa, et
sermo multus in homicidarum conuiuio. Anus
mihi et equo hordea apponit: at ille festinat de-
vora-

ἔθηκεν· ἄλλ' ἐκεῖνος μὲν σπαρδῇ τὰς κριθὰς κατέ-
πινε, δεδιώς, οἷα εἰκός, ἐμὲ τὸν συνάριζον. ἐγὼ
δὲ ἐπειδὴν ἴδοιμι τὴν γραῦν ἐξιῶσαν, τῶν ἔνδον
ἄρτων ἥσθιον. τῇ δὲ ὕσεραία καταλιπόντες
τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἓνα, οἱ λοιποὶ πάντες
ἐπὶ ἔργον ἀπῆσαν. ἐγὼ δὲ ἔξενον ἐμαυτὸν, καὶ
τὴν ἀκριβῆ Φρεράν. τῆς μὲν γὰρ γραὸς κατα-
φρονῆσαι ἦν μοι, καὶ φυγεῖν ἐκ τῶν ἐκείνης ὁμ-
μάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος μέγας τε ἦν,
καὶ φοβερόν ἐβλεπε· καὶ τὸ ξίφος αἰεὶ ἔφερε,
καὶ τὴν θύραν αἰεὶ ἐπῆγε.

Τρισὶ δὲ ὕσερον ἡμέραις, μεσῶσης σχεδὸν τῆς
νυκτὸς, ἀναστρέφουσιν οἱ λησαί, χρυσίον μὲν, ἔ-
δὲ ἀργύριον, ἔδὲ ἄλλο ἔδὲν κομίζοντες, μόνην δὲ
παρ-

vorare hordea, metuens, vt par erat, me com-
pransorem. At ego, quoties videbam exisse anum,
de panibus, qui intus erant, edebam. Postridie
relicta anu et vno iuvene ad opus reliqui omnes
exeunt. Equidem mihi et accuratae custodiae in-
gemiscebam: nam vetulam quidem poteram con-
temnere, et illius fugere ex oculis: at iuuenis
magnus erat, et terribile quiddam cernebat, et
gladium gestabat semper, et adducebat semper
ianuam.

22. Tribus post diebus, circa mediam fere
noctem, redeunt latrones, auri quidem aut ar-
genti nihil, nec aliud quidquam adferentes, sed
Luc. Op. T. V. Z solam

παρθένην ὠραίαν, σφόδρα καλὴν, κλαίουσαν, καὶ κατεσπαργμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην· καὶ καταθέμενοι αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τῶν σιβάδων, θαρρύν ἐκέλευον, καὶ τὴν γραῦν ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν Φρουρᾷ ἔχειν. ἡ δὲ παῖς, ὅτε ἐμφαγεῖν τι ἤθελεν, ἔτε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλαε, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὥς τε καὶ αὐτὸς πλησίον ἐσὼς παρὰ τῇ Φάτνῃ, συνέκλαιον ἐκείνη τῇ καλῇ παρθένῳ. ἐν δὲ τῷ οἱ λησαὶ ἔξω ἐν τῷ προδύμῳ ἐδείπνουν. πρὸς ἡμέραν δὲ τῶν σκοπῶν τις, τῶν τὰς ὁδὰς Φρερεῖν εἰληχότων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ παριέναι μέλλοι, καὶ πολλὸν πλῆτον κομίζοι· οἱ δὲ ἔτις ὥς εἶχον ἀνθρώποις,

folam virginem nubilem, vehementer pulchram, plorantem lacerata veste, et comis passis. Hanc intus in stratis depositam bono animo esse iubent, et intus manere animum, puellae custodiendae causa. Sed puella nec cibum capere volebat nec bibere, sed plorabat ad omnia, et suam ipsa comam vellebat, adeo ut ipse quoque, prope adstans ad praesepe, cum pulchra illa virgine plorarem. Inter haec latrones extra coenabant in atrio. Sub lucem speculatorum aliquis, cui vias explorare sorte obuenerat, venit nuntians, peregrinum aliquem hac transiturum, qui multas secum ferret diuitias. Hi ut erant consurgere, armare

ζάντες, καὶ ὀπλισάμενοι, καὶ μετὰ καὶ τὸν ἵππον
ἐπιστάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ ὁ δυσυχῆς, ἐπι-
στάμενος ἐπὶ μάχην καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι,
ἀκηρῶς προΐειν, ἔνθεν ἐπαϊόμην τῷ ξύλῳ, ἐπι-
εργομένων αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὴν ὁδόν,
ἔνθα ὁ ξένος παρελάσεν ἑμάλλει, συμπτέοντες οἱ
λησαὶ τοῖς ὀχήμασιν αὐτόν τε καὶ τὰς ἐκείνου
θεράποντας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτα-
τα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ καὶ μοι ἐπέθηκαν· τὰ δὲ
ἕτερα τῶν σκευῶν αὐτῶ ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύβαν. ἐπι-
εῖτα ἤλαυνον ἡμᾶς ἔτως ὀπίσω, καὶ γὰρ ἐπι-
εγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος κρέω τὴν
ὀπλὴν παρὰ πέτρᾳ ὀξεῖαν, καὶ μοι ἀπὸ τῆς
πληγῆς γίγνεται τραῦμα ἀλγεῖνόν· καὶ χωλεύων
ἔνθεν τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱ δὲ πρὸς
ἀλλή-

mare se, me autem et equum ornare clitellis, et
secum ducere. Hic infelix ego, qui ad pugnam
et bellum me scirem agi, cunctanter progredior,
itaque fusti, festinantibus illis pulsabar. Cum
autem ad viam venissemus, vbi transiturus erat
peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum
ipsiusque servos interficiunt, et pretiosissima quae-
que ablata equo et mihi imponunt, reliquas sar-
cinas ibi in filua abscondunt. Deinde sic retro
nos agunt, et ego cum virguer et vapularem
fusti, acuto saxo impingo vngulam, oriturque ab
illa plaga vulnus dolorificum, vt claudicans quod
reliquum erat viae incederem. At illi inter se,

ἀλλήλας ἔλεγον, τί γάρ ἡμῖν δεκῶι τρέφειν τὸν
 ὄνεν τέτον, πάντα καταπίπτοντα; ῥίψωμεν
 αὐτὸν ἀπὸ τῆ κρημνῆ οἰωνὸν ἐκ ἀγαθόν, καὶ
 Φασκ' ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρισμόν τῆ στρατῆ
 ἐσόμενον. καὶ οἱ μὲν συνετάττοντο ἐπ' ἐμέ.
 ἐγὼ δὲ ἀκέων ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς
 ἀλλοτρίῳ ἐπέβαινον, ὁ δὲ τῆ θανάτῃ με φό-
 βος ἀναισθητοῦ τῆς ὀδύνης ἔθηκεν.

Ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν εἴσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ
 μὲν σκευὴ τῶν ἡμετέρων ὤμων ἀφελόντες, εὖ
 κατέθησαν· αὐτοὶ δὲ ἀναπεσόντες ἐδείπνουν. καὶ
 ἐπειδὴ νύξ ἦν, ἀπήεσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν
 σκευῶν ἀνασῶσαι· τὸν δὲ ἄθλιον τέτον ὄνον, ἔφη
 τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον ἐκ τῆς ὀπλῆς;
 τῶν

Quid enim nobis videtur, inquiunt, nutrire asinum istum, ubique concidentem? Praecipitemus illum, male ominatam bestiam. Ita sane, inquit, alius, deiiciamus illum piacularem futurum nostri exercitus. Atque illi in me iam coibant: verum ego auditis huiusce, quod reliquum erat, vulnus tanquam alienum calcabam, mortis metu sensum mihi doloris adimente.

23. Cum vero intrassemus in diuersorium nostrum; sarcinas de nostris demtas humeris bene collocant, ipsique coenatum accumbunt. Nocte vero oborta ad reliquas sarcinas seruandas abeunt. *Miserum vero asinum, inquit illorum vnus, quid adducimus, ex vngula inutilem? sarcinarum alias nos*

των δὲ σκευῶν ἃ μὲν ἡμεῖς οἴσομεν, ἃ δὲ καὶ ὁ ἵππος· καὶ ἀπῆσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νύξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. καὶ γὰρ τότε πρὸς ἑμαυτὸν εἶπον, "Αἴθλιε, τί ἔτι μένεις ἐν ταῦθα; γύπες σε καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσασιν, καὶ ἀνέεις οἷα περὶ σὲ ἐβελεύσαντο; θέλεις τῷ κρημνῷ περιπεσεῖν; νύξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἱ δὲ οἰχονταὶ ἀπιόντες, Φυγῇ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δεσποτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ἐννοῶμενος, ὁρῶ ὅτι ἐδὲ προσεδεδέμην ἐδενί, ἀλλὰ με ὁ σύρων ἐν ταῖς ὁδοῖσί μ' αἶς παρεκρέματο, τῷτό με καὶ παρώξυνεν ὡς μάλισα πρὸς τὴν Φυγὴν· καὶ ὁρῶμαι ἐξίων, ἀπῆεν· ἡ δὲ γραῦς, ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκειν ἔτοιμον, λαμβάνεταιί μου ἐκ τῆς ἑρᾶς, καὶ εἶχετο. ἐγὼ δὲ

nos portabimus alias equus. Itaque cum equo abeunt. Erat autem nox a luna clarissima. Hic ego intra me, Miselle, inquam, quid ultra hic manes? vultures te et vulturum filii coenabunt. non audis, quae de te deliberarunt? visne tu in praecipitium incidere? Iam nox est, et luna clara: illi vero abierunt: fuga te eripe dominis homicidis. Haec apud me cogitans video me neque alligatum esse usquam, sed iuxta pendere quo trahebar alias lorum. Etiam hoc me ad fugam maxime incitabat. Itaque curriculo egressus abibam. At anus cum fugere paratum videret, a cauda se mea, quam prehenderat, suspendit.

δὲ ἄξιον κρημνᾶ καὶ θανάτων ἄλλων εἰπὼν εἶναι
 τὸ ὑπὸ γράϊκς αἰλῶναι, ἔσυρον αὐτήν· ἡ δὲ μάλ'
 ἀνέκραγεν ἐνδοθεν τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλώ-
 τον· ἡ καὶ προσελθῆσα, καὶ ἰδῆσα γραῦν, δίκην
 κέρκε 9) ἐξ ὄνκς ἡμμένην, τολμᾶ τόλμημα γεν-
 ναῖον,

Ego praecipitio et aliis mortibus dignum putans,
 ab anu capi, illam trahere: illa vehementer in-
 clamauit puellam intus captiuam. At illa acce-
 dens vidensque anum caudae instar ex asino aptam,
 gene-

9. Δίκην κέρκε] Potest intelligi hic locus ita
 vt interpretatus sum: nec de emendando in-
 mentem venisset, nisi dum forte Apuleium
 confero, iuuenirem ista, Met. 6. p. 227, 29.
 Pric. *De virgine capticia* vt ipse vocat, *Quae*
voce excita procurrens videt, Hercules, memo-
randi spectaculi scenam, non tauro sed asino
dependentem Dircen aniculam: summaque
audacia virili, facinus audet pulcherrimum
 etc. Nota Dirces fabula a Zetho et Amphio-
 ne priuignis ad taurum deligatae indomi-
 tum. Quidquid de auctore huius libelli iu-
 dicemus; Apuleius certe quin eandem fabel-
 lam tractet, quin hoc ipso loco verba nostri
 prae oculis habuerit, dubitari non potest.
 Quid si igitur inuenit in suo exemplari non
 δίκην κέρκε vt nunc legitur, sed δίκην Δίρ-
 κης; ignota vox, fabula, qua alias non uti-
 tur, quod sciam, Lucianus, correctori ansam
 mutandi potest dedisse. *Gesner.*

ναῖον, καὶ ἄξιον ἀπονενομημένον νεανίσκῳ· ἀναπη-
 δᾶ γὰρ εἰς ἐμέ· καὶ ἐπικαθίσασά μοι, ἤλαυνε·
 καὶ γὰρ τῷ τε ἔρωτι τῆς Φυγῆς, καὶ τῇ τῆς κί-
 ρης σπαδῇ ἔφυγεν ἵππῃ δρόμῳ· ἡ δὲ γραῦς ὀπί-
 στω ἀπελέλαιπτο, ἡ δὲ παρθένος ταῖς μὲν θεοῖς
 ῥύχeto, σῶσαι αὐτὴν τῇ Φυγῇ· πρὸς δὲ ἐμέ·
 Ἦν με, ἔφη, κομίσῃς πρὸς τὸν πατέρα, ὦ
 καλὲ σὺ, ἐλεύθερον μὲν σε παντὸς ἔργῳ ἀφί-
 στω, κριθῶν δὲ μέδιμνος ἔσαι σοι ἐφ' ἐκάστης
 ἡμέρας τὸ ἄριζον. ἐγὼ δὲ καὶ τὰς Φονεῖς τοὺς
 ἐμαυτῷ Φευξόμενος, καὶ πολλὰν ἐπικερταὴν καὶ
 θερραπείαν ἐκ τῆς ἀνασωθείσης ἐμοὶ κόρης ἐλπί-
 ζων, ἔθρον τῷ τραύματι ἀμελήσας.

Ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ἐσχίζετο διπλῇ ὁδῷ,
 οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν ἀναστρέφον-
 τες,

generosum facinus audet et dignum desperato iu-
 vene. Insilit enim in me, insidensque agit. Et
 ego tum fugae amore, tum puellae studio, equi
 cursu fugio, apud post nos relicta. Virgo Dis
 quidem supplicabat, ut illa se fuga servarent: ad
 me vero, *si me*, inquit, *o mi pulcher*, *ad patrem*
pertulcris, *liberum te omni opere dimittam: hordeo-*
rum vero medimnus eris tibi in singulos dies pran-
dium. Ego vero et meos ipsius interfectores fu-
 giens, et multum adiumenti atque cultus ex fer-
 vata a me puella sperans, curro oblitus vulneris.

24. Cum autem eo veniremus ubi findebatur
 via in biuium,prehendunt nos hostes redeun-

τες, καὶ πόρρωθεν εὐθύς πρὸς τὴν σελήνην ἔγνωσαν τὰς δυσυχεῖς αἰχμαλώτας, καὶ προσδραμόντες λαμβάνονταί με, καὶ λέγουσιν, ὦ καλὴ καὶ γαστήρ σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἄωρίς ταλαίπωρε; εἰ δὲ τὰ δαμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρον ἴθι πρὸς ἡμᾶς, ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, Σαρδώνιον γελοῶντες ἔλεγον· καὶ με ἀποσρέψαντες, εἶλκον ὀπίσω· καὶ γὰρ περὶ τοῦ παδὸς καὶ τοῦ τραύματος ἀναμνησθεῖς, ἐχώλευον· οἱ δὲ, Νῦν, ἔφασαν, χωλὸς, ὅτε ἀποδιδράσκων ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτε φεύγειν ἐδόκει σοι, ὑγιαίνων, ἵππευ ὠκύτερος, καὶ πτηνὸς ἥσθα· τοῖς δὲ λόγοις τέτοις τὰ ζῦλον εἶπετο, καὶ ἤδη ἔλκος τῷ μηρῷ εἶχον νεθετέμενος. ἐπεὶ δὲ εἴσω πάλιν ἀνεσρέψαμεν, τὴν μὲν γραῦν εὖρομεν
ἐκ

tes, et e longinquo statim ad lunam miseros captiuos agnoscunt: et accurrentes,prehendunt me dicuntque, *Quorsum, bonesta et bona virgo, in tempesta nocte abis misella? nec spectra meiuis? Verum buc veni ad nos. Nos te tuis reddemus, cum Sardonio risu dicebant: meque conuersum trahebant retro. Atque ego pedis et vulneris recordatus claudicabam. Illi vero, Nunc, aiunt, claudus es, cum in fuga es captus? Sed cum fugere tibi collibuit, sanus, ocior equo, et volucris eras?* Haec verba excipiebat fustis: iamque vlcus in femore habebam ab istis admonitionibus. Domum iterum reuerfi anum inuenimus, quae resticula se e
rupe

ἐκ τῆς πέτρας κρεμαμένην ἐν καλωδίῳ. δέισα-
σα γὰρ, οἷον εἰκὸς, τὰς δεσπότας ἐπὶ τῇ τῆς
παρθένῃ Φυγῇ, κρεμᾷ ἐαυτὴν, σφίγγασα ἐκ
τῆ τραχήλου· οἱ δὲ τὴν γραῦν θαυμάσαντες τῆς
εὐγνώμοσύνης, τὴν μὲν ἀπολύσαντες εἰς τὸν κρη-
μὸν κάτω ἀφῆκαν, ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ, τὴν δὲ
παρθένον ἔνδον κατέδθησαν, εἶτα ἐδείπνουν, καὶ
πότος ἦν μακρὸς.

Καὶ τότε ἤδη περὶ τῆς κόρης διελέγοντο πρὸς
ἀλλήλους· Τί ποιοῦμεν, ἔφη τις αὐτῶν, τὴν
δραπέτιν; τί δὲ, ἄλλος εἶπεν, ἕτερον, ἢ τῇ
γραὶ ταύτῃ κάτω ἐπιξέψωμεν αὐτὴν, ἀφelo-
μένην μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐ-
τῇ, καὶ προδῆσαν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργασῆριον; εὖ
ἴξε γὰρ, ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη εἰ τῶν οἴκοι ἐδρά-
ξατο,

rupe suspenderat: metuens nempe, vt verisimile
est, dominos ob fugam virginis, innexo ceruici
laqueo se suspenderat. Illi autem aequitatem ani-
mi in anu admirati, resolutam vna cum resti-
praecipitant: virginem autem intus vinciunt, po-
stea coenant, et computatione longa vtuntur.

25. Atque interea de puella inter se disputant:
*Quid facimus, ait illorum vnus, fugitiua? Quid
vero aliud, inquit alius, quam vetulae illam su-
periniiciamus, quae multas nobis, quantum quidem
in ipsa fuit, opes abstulerit, totamque nostram
officinam prodiderit. Bene enim noritis, amici, eam
si domesticus suos affecuta fuisset, futurum fuisse,*

ξατο, εἰς αὐτῶν ζῶν ὑπελείπετο· πάντας
 γὰρ αὐτὸν ἐάλωμεν, τῶν ἐχθρῶν ἐκ παρασκευῆς
 ἡμῶν ἐπιπεσόντων· ὥστε ἀμυνόμεθα μὲν τὴν πο-
 λεμίαν· ἀλλὰ μὴ ἔτιω ῥαδίως ἀποθνησκέτω, πε-
 σῶσα ἐπὶ τῷ λίθῳ· θάνατον δὲ αὐτῇ τὸν ἀλ-
 γεινότατον καὶ μακρότατον ἐξεύρωμεν· καὶ ὅς τις
 αὐτὴν χρόνῳ καὶ βασάνῳ φυλάξας, ὕστερον ἀπο-
 λεί· εἴτα ἐζήταν θάνατον. καὶ τις εἶπεν, Οἴ-
 δα ὅτι ἐπαινέσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸν ὄνον
 δεῖ ἀπολέσαι, ὀκνηρὸν ὄντα, νῦν δὲ καὶ χωλὸν
 εἶναι ψευδόμενον, καὶ μὴν καὶ τῆς Φυγῆς τῆς
 παρθένης γενόμενον ὑπηρέτην καὶ διάκονον. τῷ
 τῶν ἑν ἔωθεν ἀποσφάξαντες, ἀνατέμωμεν ἐκ
 τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἐξω βά-
 λωμεν, τὴν δὲ ἀγαθὴν ταύτην παρθένον τῷ
 ὄνῳ

*ut vivus nostrum nemo relinqueretur: capti enim
 essemus omnes, ex praeparato irrudentibus in nos ho-
 stibus. Itaque ulciscamur nos quidem inimicam;
 sed ne ita facile moriatur incidens in saxum: ve-
 rum mortem illi et acerbissimam excogitemus et lon-
 gissimam, quaeque illam tempori et cruciatui serva-
 tam iam demum interimat. Deinde quaerebant
 eiusmodi mortem. Et aliquis ait, Novi vos lau-
 daturos esse commentum. Asinum perdere oportet,
 ignavum, iam vero et claudicationem mentitum, et
 fugae virginis adiutorem ac ministrum. Hunc igi-
 tur cras mane mactatum exenterabimus, eiectionisque
 intestinis omnibus bonam hanc virginem collocabi-
 mus*

ὄνω ἐγκατοικίσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν ἐξω τῆς
 ὄνυχος πρόχειρον, ὥς ἂν μὴ εὐθὺς ἀποπνιγείη, τὸ
 δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἔνδον κρυπτόμενον, ὥς ἂν
 αὐτὴν κατακειμένην εὖ μάλα συρράψαντες ῥί-
 ψωμεν ἐξω ἄμφω ταῦτα τοῖς γυψί, καὶ ὥς
 τῆτο ἐσκευασμένον ἄριστον. σκοπεῖτε δὲ, ὦ
 Φίλοι, τῆς βρασνῆς τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν τὸ,
 νεκρῷ ὄνω συνοικεῖν, εἴτα τὸ, θερμὸς ὥρα θερ-
 μοτάτω ἡλίῳ ἐν κτήνι καθεψέσθαι, καὶ λιμῶ
 αἰεὶ κτείνοντι ἀποθνήσκειν, καὶ μὴδ' ἑαυτὴν ἀ-
 ποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πείσε-
 ται, σηπομένης τῆς ὄνυχος τῇ τε ὕδατι, καὶ τοῖς
 σκώληξι πεφυμένη, ἔω λέγειν. τέλος δὲ οἱ γύ-
 πες διὰ τῆς ὄνυχος παρεισιόντες εἰσὼ, καὶ ταύτην,
 ὥς ἐκείνον, ἴσως καὶ ζῶσαν ἔτι διασπᾶσονται.

Πάντες

*mus in asino, capite extra asinum uti promineat;
 ne mox suffocetur; reliquo autem corpore toto intus
 occultetur. Sic ergo dispositam ubi probe consueti-
 mus, extra utrumque vulturibus proiciamus para-
 tum nova ratione prandium. Videze autem, amici,
 cruciatu illius acerbisatem: primo quidem in mor-
 tuo habitare asino: deinde aestatis tempore feracissimi-
 mo in ipso iumento coqui, et enecante semper fame
 mori, neque necis consciscendae facultatem habere.
 Reliqua enim quae patitur, tum putrescentis odore
 asini, et scatens vermibus, mitto dicere. Tandem
 vero vultures eo penetrantes per asinum, ipsam ut
 illum, ac forte viventem adhuc lacerabunt.*

26. Cla-

Πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ μεγάλῳ
 τῷ τερατῶδει τάττω εὐρήματι. ἐγὼ δὲ ἀνέσενον
 αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενος, καὶ μηδὲ νε-
 κρὸς εὐτυχῆς κεισόμενος· ἀλλὰ παρθένον ἀθ-
 λῆν ἐπιδεξόμενος, καὶ θῆκη ἔδεν ἀδικήσης κό-
 ρης ἐσόμενος. ὄρθρος δὲ ἦν ἔτι, καὶ ἑξάκφνης
 ἐφίσταται πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τὰς μίαιρας
 τέτας ἀφιγμένον, καὶ εὐθέως πάντας ἐδέσμευεν,
 καὶ ἐπὶ τὸν τῆς χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε
 δὲ καὶ ὁ τὴν κόρην μεμνησευμένος σὺν αὐτοῖς ἐλ-
 θὼν· αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ καὶ τὸ καταγώγιον τῶν
 ληστῶν μηνύσας. παραλαβὼν ἔν τὴν παρθένον,
 καὶ καθίσας ἐπ' ἐμέ, ἔτως ἤγεν οἴκαδε. οἱ δὲ
 κωμῆ-

26. Clamoribus excipiunt omnes ut ingens
 quoddam bonum, portentosum illud comuentum.
 Ego vero mihi ipsi ingemiscebam, tanquam iu-
 gulandus, et qui neque post mortem iacendi
 molliter facultatem habiturus essem, sed infeli-
 cem suscepturus virginem, et capulus puellae
 innocentis futurus. Iam illucescebat, cum instat
 subito militum manus, impuris hisce immissa,
 qui in vincula statim omnes coniecerunt, ad Prae-
 fidem regionis illius abducendos. Venerat au-
 tem cum illis etiam puellae sponsus: ipse nimi-
 rum erat, qui receptaculum hoc latronum indi-
 cauerat. Adsumtam ergo virginem et mihi im-
 positam sic domum deduxit. Vicani autem cum
 e lon-

κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν, ἔγνωσαν εὐτυχῆντας, εὐαγγέλιον αὐτοῖς ἐμᾶ προσγνησαμέναι, καὶ προσδραμόντες ἡσπάζοντο, καὶ ἦγον εἰσω.

Ἡ δὲ παρθένος πολὺν λόγον εἶχεν ἐμᾶ δίκαιον ποιῆσα, τᾷ συναιχμαλώτῃ, συναποδράσαντος, καὶ τὸν κοινὸν ἐκείνον αὐτῇ θάνατον συγκινδυνεύσαντος· καὶ μοι τοῖς κεντημένοις ἄριζον παρέκειτο μέδιμνος κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος καὶ καμήλω ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μάλιστα κατηρώμην τὴν Παλαίστραν, ὡς ὄνον με, καὶ ἔκυνα τῇ τέχνῃ μεταθεῖσαν. ἐώρων γὰρ τὰς κύνας εἰς τοῦ πτανεῖον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐν γάμοις πλασίῳν νυμφίῳν.

ἡμέ-

e. longinquo nos viderent, bene nobis successisse agnouerunt, ruditu me meo bonum illis nuntium ferente. Accurrentes igitur salutant, et intro deducunt.

27. Virgo multam merito rationem mei habuit, qui captiuitatis pariter ac fugae illius socius fueram, atque in communi mortis periculo versatus. Ac mihi apud nouos dominos prandium apponebatur medimnus hordei, et foeni quantum camelo satis esset. At ego tunc maxime Palaestram exsecrabar, quae me in asinum, non in canem arte sua transfigurasset. Videbam enim canes furtim iugressos in culinam multa ligurientes, quae solent in nuptiis sponsoꝝ diuitum.

Paucis

ἡμέραις δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον οὐ πολλαῖς, ἐπειδὴ χάριν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν, ὁ πατήρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφίστασθαι. καὶ σὺν ταῖς ἀγελαῖαις ἵπποις νέμεσθαι. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος, ἔφη, ζήσεται ἐν ἡδονῇ, καὶ ταῖς ἵπποις ἐπιβήσεται. καὶ αὕτη δικαιοτάτῃ ἀμοιβῇ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὰ πράγματα ἐν ἔνῳ διαζῇ (10). καλέσας ἔν τῶν ἵπποφορβῶντιν, τέτρω με παραδίδωσιν, ἐγὼ δὲ ἔχαIRON ὡς ἐκ ἐτι ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤμομεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμαξε, καὶ ἤγεν ἡμᾶς τὴν ἀγέλην, εἰς νομὸν.

Ἐχρήν

Paucis post nuptias diebus, cum gratiam mihi hera minor habere diceret apud patrem, et iustam mihi vicem velle persolvere, iussit pater liberum me dimitti sub diuo, et cum gregalibus equabus pascere. Sic enim, inquit, et tanquam liber iucunde viuet, et equas inscendet. Et haec iustissima tum gratiae relatio videbatur, si res a fino iudice acta esset. Aduocato ergo pastorum vni me commendat, me gaudente, qui non amplius onera gestaturus essem. Cum vero rus venissemus, equabus me admisit pastor, et nos, gregem, pastum egit.

28. Fa-

10. Ἐν ὄνῳ διαζῇ] Vix dubito auctorem dedisse ἐπ' ὄνῳ. Hanc enim praepositionem, non alterum ἐν, huic rei quasi propriam, exemplis probare nihil attinet. Gesner.

Ἐχρην δὲ ἄρα καὶνταῦθα ὥσπερ Κανδαύλῃ
 καῖμοι γενέσθαι. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων,
 τῇ αὐτῇ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν·
 ἡ δὲ τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυσεν, ὥς αἰεὶ αὐτῇ
 καὶ πυρεὺς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τῆτο μὲν ἦν
 μύτριον κακὸν εὐχαρίζω ὄντι αἰεὶ τοῖς ἑαυτοῦ
 ἐπιστάταις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων
 τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς (πολλοὶ δὲ πάνυ ἦ-
 σαν) ἄλευρα τὸν μισθὸν αἰτῶσα, ἐξεμίσθη τὸν
 ἑμὸν ἄθλιον τράχηλον· καὶ τὰς μὲν κριθὰς, τὰ-
 μὸν ἄριζον Φρύγασα, καῖμοι ὥς αἰεὶ ἐπιβάλλ-
 λασα, μάζας ὅλας ποιῶσα, κατέπινεν· ἐμοὶ
 δὲ, πίτυρα ἄριζον ἦν. εἰ δέ ποτε καὶ συνελά-
 σαις με ταῖς ἵπποις ὁ νομεὺς, παιόμενός τε καὶ
 δακν'·-

28. Fatale autem erat eadem mihi quae Can-
 dauili vsu venire. Magister enim equariae, suae
 uxori Megapolae domi me reliquit. Haec vero
 molae me iunxit, vt omne sibi triticum hordeum-
 que molerem. Atque illud mediocre incommo-
 dum erat asino non ingrato, molere suis magi-
 stris. At optima mulier etiam ab aliis, per illos
 agros, erant autem sane quam multi, farinas
 mercedis loco poscens, miseras ceruices meas elo-
 cabat. Atque hordea, meum prandium, frixa,
 ipsa quoque molenda mihi infudit, factasque inde
 placentas totas deuorsuit. Mihi vero furfures
 erant prandium. Si quando vero etiam cum equa-
 bus me exigeret pastor, percussus morsusque a
 mari-

δακνόμενος ὑπὸ τῶν ἀρσένων, ἀπωλύμην. αἰ
γάρ με μοιχὸν ὑποπτεύοντες εἶναι τῶν ἵππων
τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐδίωκον, ἀμφοτέροισι εἰς
ἐμὲ ἀπολακτίζοντες, ὥς τε φέρειν ἐκ ἡδυνάμην
ζηλοτυπίαν ἱππικὴν. λεπτός ἔν καὶ ἄμορφος
ἔν ἔ πολλῷ χρένῳ ἐγενόμην, ἔτε ἔνδον εὐφραι-
νόμενος πρὸς τῇ μύλῃ, ἔτε ὑπαίθριος νεμόμενος,
ὑπὸ τῶν συννέμων πολεμῶμενος.

Καὶ μὴν καὶ τὰ πολλὰ εἰς τὸ ἔρος ἄνω ἐπεμ-
πόμεν, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐνόμιζον. τῷτο δὲ
ἦν τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμῶν κακῶν· πρῶτον μὲν
ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὴν δεινῶς ὁδὸν,
εἴτα καὶ ἀνυπόδετος ὄρει ἐν λιθίνῳ. καὶ μοι
συνεξέπεμπον ὀνηλάτην, παιδάριον ἀνάθαρτον.

τῷτο

maribus equis peribam. Semper enim me ad-
ulterum suspicati equarum, suarum vxorum, per-
sequebantur, vtrasque in me calces iactantes, adeo
vt impar essem ferendae equinae illi Zelotypiae.
Emaciatus ergo et strigosus non ita multo tem-
pore fiebam, qui neque intus laetarer ad molam,
neque sub diuo pascens, oppugnatus quippe a
passionis fociis.

29. Verum etiam frequenter sursum in mon-
tem mittebar, et ligna gerebam humeris. Illud
vero caput malorum meorum fuit. Primo qui-
dem altus mons adscendendus erat, ardua vehe-
menter via, insuper non calceatus *eram* in monte
scrupulo. Et vna mecum mittebant mulionem,
inpu-

τῷτό με καινῶς ἐκάζοτε ἀπώλλυε. πρῶτον μὲν ἔπαιέ με καὶ τρέχοντα λίαν, ἔ' ξύλῳ ἀπλῶς, ἀλλὰ τῷ ὄρῳ πυκνὰς ἔχοντι καὶ ὀξεῖς, καὶ αἰεὶ ἔπαιεν εἰς τὸ αὐτὸ τῷ μῆρῷ, ὥς ἀνέωκτό μοι κατ' ἐκείνο ὁ μῆρὸς τῇ ῥάβδῳ, ὃ δὲ αἰεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἰτά μοι ἐπετίθει Φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι καὶ ἐλέφαντι ἐνεγκεῖν, καὶ ἄνωθεν ἢ κατὰ βασίς ὀξεῖα ἦν. ὃ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι περιπίπτον ἴδοι τὸ Φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δέον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, καὶ τῷ κειφοτέρῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τῷτό μὲν ἐδέετοτε εἰργάσατο, λίθους δὲ μεγάλους ἐκ τῷ ὄρῳ ἀναίρεμενος, εἰς τὸ κειφότερον καὶ ἄνω νεῦον τῷ Φορτίῳ προσετίθει

impurum puerum, qui male me semper perderet. Primo percutiebat me valde licet currentem, non simplici fuste, sed crebris acutisque nodis inaequali, eandemque semper femoris partem percutiebat, adeo ut aperiretur mihi a baculo eo loco femur: at ille ipsum perpetuo vulnus ferire. Deinde imponebat mihi onus elephantum etiam portatu difficile. Eratque descensus de summo arduus; at ille hic etiam pulsabat. Si quando labare mihi videret onus, et in alteram partem inclinare, cum deberet de lignis ablatum aliquid leuiori parti adiicere, et ita peraequare: hoc ille nunquam fecit: sed lapides magnos de monte sublato in leuiorem et sursum nutantem

θει· καὶ κατῆεν ἄθλιος τοῖς ξύλοις ὁμᾶ καὶ λίθους ἀχρεῖς περιφέρων. καὶ ποταμὸς ἦν ἀένναος ἐν τῇ ὁδῷ· ὁ δὲ τῶν ὑποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τῶν ξύλων ἐπ' ἐμοὶ καθίζων, ἐπέρα τὸν ποταμόν.

Εἰ δέ ποτε εἴα κάμνων· καὶ ἀχθοφορῶν καταπέσοιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν· ἔγὰρ ἦν καταβὰς 11) τᾷ χεῖρά μοι ἐπιδῆναι, καὶ μὲ χαμόθεν ἐπεγείρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφαιλῆν,

oneris partem addidit: descendebam ergo, miser, cum lignis lapides simul inutiles circumferens. Erat porro riuus in via perennis. Ille vero, parcens calceamentis, post ligna mihi insidens riuum traiciebat.

30. Si quando vero prae lassitudine et onere decumberem; tum vero intolerabile erat malum. Cuius enim erat, ut descendens manum mihi iniiceret, meque de terra excitaret, et onere, ficubi

11. Οὐ γὰρ ἦν καταβὰς] Pridem in mentem venerat, legendum hic non ἔ, sed ἔ, suadente tum re ipsa, tum *Apuleiana* paraphrasi Lib. 7. p. 145. ed. *Pric. cum deberet egregius agasfo* etc. Nominatiuum (καταβὰς) hic ut alias positum arbitror pro Accusatiuo infiniti, vel infinitorum potius, quae res eo facilius hic locum habet, cum in eadem persona maneat. τᾷ pro τὴν positum, cum semel ἔ in ἔ transiisset. *Gesner.*

λαῖν, ἂν ποτε καὶ δέοι· ὁ δὲ ἔτε κατήλθεν,
 ἔτε χεῖρα ἂν ποτε ἐπέδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ
 τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὠτων ἀρχάμενος, συνέ-
 κριπτε με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπεγείρωσί με αἱ πλη-
 γαί. καὶ μὴν καὶ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον
 ἔπαιζε. συνενεγκὼν ἀκανθῶν ὀξύτατων Φορ-
 τίον, καὶ τῷ δεσμῷ περισφίγγας, ἀπεκρέμα
 ὀπισθεν ἐκ τῆς ἑρᾶς, αἱ δὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπ-
 ιόντος τὴν ὁδὸν, ἀποκρεμάμεναι προσέπιπτόν
 μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὀπισθε νύττασαι ἐτί-
 τρωσκον· καὶ ἦν μοι τὸ ἀμύνειν ἀδύνατον, τῶν
 τιτρωσκόντων ἀεὶ μοι ἐπομένων, καὶ μὲ ἡρτημέ-
 νων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα προΐοιμι Φυλακτόμε-
 νος τῶν ἀκανθῶν τὴν προσβολὴν, ὑπὸ τῶν ξύ-
 λων

ficubi opus esset, leuaret; ille neque descende-
 bat, neque manum praebebat vnquam, sed ini-
 tio a capite et auribus facto fusti me concidebat,
 dum fulcitarent me plagae. Ludit etiam aliud
 in me malum intolerabile. Comportatum spina-
 rum acutissimarum fascem et vinculo constrictum,
 a tergo et cauda mihi suspendit. Illae ergo, vt
 facile est ad cogitandum, pergente me viam,
 dependentes impingunt, atque assiduo puncta
 posteriora mihi omnia vulnerant. Nec defendere
 me vllo modo poteram, instantibus mihi semper
 quae vulnerarent, et a me ipso suspensis. Et
 enim si sensim progrederer appulsum spinarum
 cauens,

λων ἀπωλλύμην· εἰ δὲ Φεύγοιμι τὸ ξύλον, τότε
ἤδη τὸ δεινὸν ὀπισθεν ὀξὺ προσέπιπτε. καὶ ὁ-
λος ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμῷ ἀποκτενεῖν με.
Ἐπεὶ δὲ ποτε ἅπαξ κακὰ πάσχων πολλὰ,
ἔκ ἔτι Φέρων, πρὸς αὐτὸν λαξ ἐκίνησα, εἶχεν
αἰετὸ τὸ λαξ ἐν μνήμῃ. καὶ ποτε κελεύε-
ται συππῆιον ἐξ ἑτέρου χωρίου 12) εἰς ἕτερον χω-
ρίον μετενεγκεῖν. κομίσας ἔν με, καὶ τὸ συπ-
πῆιον τὸ πολὺ συνενεγκῶν, κατέσδησεν ἐπ' ἐμέ,
καὶ δεσμῷ ἀργαλέῳ εὖ μάλα προσέσδησέ με τῷ
Φορτίῳ, κακὸν ἐμοὶ μέγα τυρεύων. ἐπεὶ δὲ
προϊέναι λοιπὸν ἔδει ἐκ τῆς ἑσίας, κλέψας δα-
λὸν

cauens, peribam a fustibus: si vero fustim fuge-
ram, tum iam malum illud a tergo acutissimum
ingruebat. Et omnino id operam dabat agaso
meus, me ut interficeret.

31. Cum autem semel aliquando mala perpeffus
multa, prae impatientia calcem contra illum mo-
vissem, semper illum calcem in memoria habuit.
Ac iussus aliquando stuppam ex vno agro in alte-
rum transferre, adducit me, stuppamque illam
multam collatam mihi imponit, validoque me
fune sarcinae probe alligat, fraudem mihi ea re
machinatus maximam. Cum vero iam pergen-
dum esset, de foco furatus torrem adhuc arden-
tem,

12. Ἐξ ἑτέρου] Χωρίον non est regio, sed fun-
dus, praedium, saepe apud optimos auctores.
Bes.

λὸν ἔτι θερμὸν, ἐπειδὴ πόρῳ τῆς αὐλῆς ἐγενό-
 μεθα, τὸν δαλὸν ἐνέκρυψεν εἰς τὸ συππείον. τὸ
 δὲ (τί γὰρ ἄλλο ἐδύνατο;) εὐθὺς ἀνάπτεταί
 καὶ λοιπὸν ἑδὲν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπλετον.
 μαθὼν ἔν ὧς αὐτίκα ὀπτήσομαι ἐν τῇ ὁδῷ, τέλ-
 ματι βαθεῖ ἐντυχὼν, ῥίπτω ἑμαυτὸν τῷ τέλ-
 ματος ἐς τὸ ὑγρότατον· εἶτα ἐκύλιον ἐνταῦθα
 τὸ συππείον, καὶ διγῶν καὶ σρέφῶν ἑμαυτὸν,
 τῷ πηλῷ κατέσβεσα τὸ θερμὸν ἐκείνο, καὶ πι-
 κρὸν ἐμὲ φορτίου, καὶ ἔτω λοιπὸν ἀκινδυνότε-
 ρον ἐβάδιζον τῆς ὁδοῦ τὸ ὑπόλοιπον. ἑδὲ γὰρ
 ἔτι ἀνάψαι με τῷ παιδί δυνατόν ἦν τῷ συππείῳ
 πηλῷ ὑγρῷ πεφυρμένῃ. καὶ τὸτό γε ὁ τολμη-
 ρὸς πᾶς προσελθὼν ἐμὲ κατεψεύσατο, εἰπὼν,
 ὧς

tēn, ubi procul ab aula recefferamus, eum tor-
 rem in stuppa abscondit: illa vero, quī enim
 posset aliter? subito ignem concipit: ilicet, nihil
 fero aliud, quam ignem immensum. Videns ego
 statim me in via aliandum, observata forte lacu-
 na palustri, in liquidissimam illius me partem
 abiicio: voluensque ibi stuppam, meque ipsum
 adeo circumagens et vertens, luto exstinguo ar-
 dentem et acerbam mihi sarcinam: sicque reli-
 quum viae minori cum periculo absoluo. Nec
 enim poterat iam puer iterum accendere stuppam
 liquido luto subactam. At hoc certe audax puer,
 cum delatus esset, *quo tendebat*, me calumniatus

ὡς παριῶν, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνσείσαιμι τῇ ἐξίᾳ·
καὶ τότε μὲν ἐν τῷ συππείου μηδὲ ἐλπίζων, ὑπ-
εβλήθην.

Ἄλλ' ἕτερον ὁ ἀκάθαρτος παῖς ἐξεῦρεν ἐπ'
ἐμὲ μακροῦ κήκιον. κομίσας γάρ με ἐς τὸ ὄρος,
καὶ μοι φορτίον ἄδρὸν ἐπιθείς ἐκ τῶν ξύλων,
τῷτο μὲν πιπράσκει γεωργῷ πλησίον οἰκᾶντι,
ἐμὲ δὲ γυμνὸν καὶ ἀξυλὸν κομίσας οἴκαδε, κατα-
ψεύδεται μου πρὸς τὸν αὐτὸν δεσπότην ἔργον
ἀνόσιον. τῷτον, δέσποτα, τὸν ὄνον, ἐκ οἷδ'
ἅτι βόσκομεν, δεινῶς ἀργὸν ὄντα καὶ βραδύν.
ἀλλὰ μὴν νῦν ἐπιτηδεύει καὶ ἄλλο ἔργον, ἐπ' αὐ-
τῷ γυναικα ἢ παρθένον καλὴν καὶ ὠραίαν ἰδῆ, ἢ
παιδα, ἀπολακτίσας ἔπειτα δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς,
ὡς

est, me praetereuntem vltro infricuisse me foco.
Interea tum e stuppa praeter spem euaseram.

32. Sed aliud impurus ille puer contra me lon-
ge peius excogitat. In montem me deducit, graui
lignorum sarcina oneratum: eaque ligna rustico
vendit habitanti in vicinia: me vero nudum sine
lignis domum deductum apud communem do-
minum nefandi facinoris per calumniam reum
facit, *Istum, here, inquit, asinum, nescio cur ala-
mus, supra modum piger qui sit ac tardus. Ve-
rum nunc aliud quoque sibi opus curae habet. Vbi
mulierem, aut virginem pulchram ac formosam vi-
det, aut puerum; iactatis calcibus cursu eos inse-*
quitur,

ὥς εἴ τις ἐρᾷ ἄνθρωπος ἄρρην, ἐπὶ ἐρωμένη γυναικὶ κινέμενος, καὶ δάννει ἐν Φιλήματος σχήματι, καὶ πλησιάζειν βιάζεται, ἐν δὲ τήτου σοὶ δίκας καὶ πράγματα παρέξει, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀνατρεπομένων. καὶ γὰρ νῦν ξύλα κομίζων, γυνῆκα εἰς ἀγρὸν ἀπιῖσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐσκόρπισεν ἀποσεισάμενος· τὴν δὲ γυνῆκα εἰς τὴν ὁδὸν ἀνατρέψας, γαμῆν ἐβέλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν ἐκδραμόντες, ἡμύναμεν τῇ γυναικί, ἐς τὸ μὴ διασπασθῆναι ὑπὸ τῷ καλῷ τῷ τε ἔρασι.

Ὁ δὲ ταῦτα πυθόμενος, Ἄλλ' εἰ μήτε βαδίσειν, ἔφη, ἐθέλει, μήτε φορηγεῖν, καὶ ἔρωτας ἀνθρωπίνους ἐρᾷ, ἐπὶ γυναικας καὶ παῖδας οἷσρά-

quitur, eademque fere ratione, atque amator homo in amara sibi muliere, commouetur: et osculi in morem morsicat, et vi in complexum ruit. Ex ea autem re lites tibi et negotia faceffet, cum insultet omnibus, euerat omnes. Etenim modo ligna gestans, conspecta muliere rus eunte, bumi dispersit excussaligna omnia, cum muliere vero in viam euersa nuptias facere voluit, donec atcurrentes aliunde alius, auxilio fuimus mulieri, ne a praeclaro istos amatore laceraretur.

33. Ille vero his auditis, Si vero, inquit, neque incedere vult, neque gestare onera, et humanos amores amat, in mulieres puerosque insanicus, il-

οἰσρέμενος, ἀποσφάξατε αὐτόν· καὶ τὰ μὲν
 ἔργατα τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα τοῖς ἐργά-
 ταις φυλάξατε· καὶ ἦν ἔρηται, πῶς ἔτος ἀπέ-
 θανε, λύκῃ τῇτῃ καταψεύσασθε. ὁ μὲν οὖν
 ἀκάθαρτος παῖς, ὀνηλάτης ἐμὸς, ἔχαλρε, καὶ
 με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν· ἀλλ' ἔτυχε
 γὰρ τις παρῶν τότε γειτόνων γεωργῶν, καὶ ἔ-
 τος ἐρύσατό με ἐκ τῆς θανάτῃ, δεινὰ ἐπ' ἐμοὶ
 βλευσάμενος. Μηδαμῶς, ἔφη, ἀποσφάξῃς
 ὄνον, καὶ ἀλεῖν καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον· καὶ
 ἔμ' ἐγὼ ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους ἔρωτῃ
 καὶ οἷσρῳ φέρεται, λαβὼν αὐτὸν ἔκτεμε· τῆς
 γὰρ ἐπιφροδίτῃ ταύτης ὁρμῆς ἀφαιρεθεῖς, ἡμε-
 ρὸς τε εὐθύς καὶ πίων ἔσαι, καὶ οἷσαι φορτίον
 μέγα, οὐδὲν ἀχθόμενος. εἰ δὲ αὐτὸς ἀπείρωσ
 ἔχεις

*lum iugulate, atque intestina proiicite canibus, car-
 nes seruate operis: ac si interrogabitur, quomodo iste
 perierit? a lupo factum mentimini. Impurus ergo
 puer, meus mulio, gaudere, ac statim me velle
 iugulare. Sed forte fortuna interueniens de vi-
 cinia rusticorum aliquis, illa me morte eripuit;
 dirum tamen contra me consilium subiecit. Ne-
 quaquam, inquit, interfeceris asinum, et molere
 valentem et gestare onera. Nec magnum opus.
 Quando enim in homines amore atque oestro fertur,
 comprehensum exsecra. Etenim venereo isto impetu
 sublato, mansuetus statim et piuguis erit, et ma-
 gnum sine labore onus gestabit. Si vero ipse huius
 cura-*

ἔχεις ταύτης τῆς ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο με-
ταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν, καὶ σοι τᾶτον
σωφρονέστερον προβάτα παρῆξω τῇ τομῇ. οἱ
μὲν ἔν ἐνδον ἅπαντες ἐπήναν τὸν σύμβουλον, ὡς
εὖ λέγοι, ἐγὼ δὲ ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσω
αὐτίκα τὸν ἐν τῷ ὄνῳ ἄνδρα, καὶ ζῆν ἐκ ἔτι ἐθέ-
λειν ἔφην, εἰ γενοίμην εὐνᾶχος. ὥς τε καὶ ὅλως
ἀποσιτῆσαι τᾶ λοιπᾶ ἐγνώκειν, ἢ εἶψαι ἐμαυ-
τὸν ἐκ τᾶ ὄρεα, ἐνθα ἐκπεσὼν θανάτῳ οἰκτίσω
ὁλόκληρος ἔτι καὶ ἀκέραιος νεκρὸς τεθνήξομαι.

Ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθεῖα, ἀγγελός τις ἀπὸ τῆς
κώμης ἦλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ τὴν ἑπαυλιν,
ταύτην λέγων τὴν νεόνυμφον κόρην, τὴν ὑπὸ
τοῖς

*curationis imperitus es, intra tertium quartumve
diem hac veniam, et istum tibi ouicula mitiorem
illa sectione praeſtabo. Itaque familiares omnes,
laudare confiliarium, bene illum dicere affeue-
rantes. Ego vero iam plorare, qui mox perdi-
turus eſſem latentem in asino virum, et negare,
me viuere velle, ſi eunuchus fierem: adeo vt
omnino cibo abſtinere in poſterum decernerem,
aut de monte me praecipitare, vnde delapſus
miſerrima equidem morte, integrum tamen ad-
huc et intemeratum cadauer, morerer.*

34. Intempeſta iam nocte, nuntius de vico
aliquis rus venit et in villam, dicens, puellam
illam recens nuptam, illam, quae in latronum
potesta-

τοῖς ληστῇς γενομένην, καὶ τὸν ταύτης νυμφίον, περὶ δέιλην ὄψιαν ἀμφοτέρως αὐτὲς ἐν τῷ αἰγιαλῷ περιπατῶντας, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τὴν θάλασσαν ἀρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι, καὶ τέλος αὐτοῖς τέτο τῆς συμφορᾶς καὶ θανάτου γενέσθαι. οἱ δὲ, οἷα δὴ μεκενωμένης οἰκίας νέων δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ δαλείᾳ, ἀλλὰ πάντα διαρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐσώζοντο. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καὶ μετὰ παραλαβῶν, καὶ πανθ' ὅσα δυνατός ἦν συλλαβὼν, ἐπικατέδρασε μοι καὶ ταῖς ἵπποις· ἐγὼ δὲ ἡχθρόμην μὲν, φέρων φορτίον ἄνευ ἀληθινῆς, ἀλλ' ἂν ἄσμενος τὰ ἐμπόδιον τέτο τῆς ἐμῆς ἐδεξάμην ἐκτομῆς· καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ τριῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύ-

poteſtate fuerat, ipſiuſque ſponſum, ſero diei ambos et ſolos in litore ambulantes, accedente ſubito maris fluctu abreptos, non amplius com- parere, eumque finem illis calamitatis ac mortis accidiffe. Hic illi, velut orbata iunioribus heris domo, decernunt non amplius manere in ſervi- tute, ſed direptis, quae intus erant omnibus, fuga ſibi conſulunt. Equarum autem paſtor, et me aſſumto, et conuaſatis quae poterat omnibus, ea mihi et equabus imponit. Ego grauabar equi- dem ferens veri onus aſini. Interim lubens im- pedimentum illud meae caſtrationis excepi. Ac per totam illam noctem difficili itinere cum per- roxiſſemus, et trium aliorum dierum ſuperata via,

αἰνύσαντες, ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τῆς Μακεδονίας,
Βέροϊαν, μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον.

Ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες ἡμᾶς ἰδρύσαι,
καὶ ἑαυτές. καὶ τότε δὴ πράσις ἦν ἡμῶν τῶν
κτηνῶν, καὶ κῆρυξ εὐφωνος ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἐσῶς,
ἐκήρυττεν· οἱ δὲ προσιόντες ἰδεῖν ἤθελον, τὰ
σώματα ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς
ὁδοῦσιν ἐκάστω ἐβλεπον, καὶ τὰς μὲν ὠνήσαντο
ἄλλος ἄλλον, ἐμὲ δὲ ὕστατον ἀπολελειμμένον ὁ
κῆρυξ ἐκέλευσεν αὐθις ἐπανάγειν εἰς οἶκον, ὁρᾷς,
λέγων, οὗτος μόνος ἔχ' εὐρίσκει κύριον. ἡ δὲ
πολλὰ πολλάκις δινημένη καὶ μεταπίπτουσα Νέ-
μεσις ἤγαγε καὶ μοὶ τὸν δεσπότην, αἶον ἐκ αὐ-
εὐξαί-

via, venimus in urbem Macedoniae, Beroean,
magnam ac celebrem.

35. Ibi statuunt qui nos egerant, et ipsi se col-
locare, et nos. Tum igitur nostrum, iumento-
rum nempe instituta auctio: et vocalis praeco, in
medio stans foro, proclamat. Accedentes autem
emptores inspicere nos volunt, apertisque nostris
oribus, annos de dentibus uniuscuiusque spe-
ctant. Et partim quidem, aliud alius emunt.
Me autem relictum ultimum iubet domum rur-
sus reduci praeco, *Vides*, inquit, *hic solus do-*
minum non reperit. Verum illa, multum saepe
vertigine quasi quadam circumacta, et huc illuc
labans, ultrix providentiae, adduxit mihi quoque,
qua-

εὐξαίμην· κίναϊδος γὰρ καὶ γέρων ἦν, τέτων εἰς
 τῶν τὴν θεὸν τὴν Συρίαν εἰς τὰς κώμας καὶ τὰς
 ἀγρὰς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκά-
 ζοντων. τέτῳ πιπράσκομαι πολλῆς πάνυ
 τιμῆς, τριάκοντα δραχμῶν· καὶ ζένων ἤδη, τῷ
 δεσπότῃ εἰπόμην ἄγοντι.

Ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ὤκει Φιλήβος (τέτο γὰρ
 εἶχεν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με) μέγα εὐθύς πρὸ
 τῆς θύρας ἀναέκκραγεν, ὦ κοράσια, δῆλον ὑμῖν
 εἶνῃμαι καλὸν καὶ ἀδρὸν, καὶ Καππαδόκην τὸ
 γένος. ἦσαν δὲ τὰ κοράσια ταῦτα, ὄχλος κι-
 ναίδων συνεργῶν τῷ Φιλίβῳ, καὶ πάντες πρὸς
 τὴν βοήν ἀνεκρότησαν. ὦντο γὰρ ἀλλήθως ἀν-
 θρωπον εἶναι τὸν ἐωνημένον· ὡς δὲ εἶδον ἔνον
 ὄντα

qualem minime optarem, herum. Cinaedus
 enim et senex erat, ex eo genere vnus, qui Sy-
 riam Deam per vicos agrosque circumferunt, et
 mendicatum ire Deam cogunt. Huic vendor
 magno sane pretio, drachmis triginta. Iamque
 ingemiscens ducentem sequor dominum.

36. Cum autem venissemus in diuerforium
 Philebi, (hoc enim nomen habebat, qui me eme-
 rat) magna statim ante ianuam voce exclamat,
*Emi vobis, puellae, seruum pulchrum, et compa-
 etum, et gente Cappadocem.* At illae puellae erant
 turba cinaedorum, Philebi sodalium, qui omnes
 ad illum clamorem plausum tollunt, rati reuera
 hominem esse, quod emtum esset. Cum autem
 vide-

ὄντα τὸν δ᾿ ἄλλον, ἤδη ταῦτα εἰς τὸν Φίλῃβον ἔσκηπτον, Τᾷτεν ἔδ᾿ ἄλλον; ἀλλὰ νυμφίον στυγῆ πόθεν ἄγεις λαβῆσα; οὐαί οὖν δὲ τῶν τῶν καλῶν γάμων, καὶ τέκοις ταχέως ἡμῖν πώλους τοιόχτας. καὶ οἱ μὲν ἐγέλων.

Τῇ δὲ ὑπεραίῳ συνετάττοντο ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον, καὶ τὴν θεὸν ἐνσκευασάμενοι ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τῆς πόλεως ἐξηλεύνομεν, καὶ τὴν χώραν περιήειμεν. ἐπειδὴν δ' αἰς κώμην τινὰ προσέλθοιμεν, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος 13) ἰσάμην

viderent asinum esse illum seruum, iam ista in Philebum cauillantur, *Hunc non seruum, o nostra, sed sponsum tibi, unde quaeso acceptum adducis? Feliciter verò tibi eueniant praeclarae nuptiae, pariasque nobis propediem tales pullos.* Sic tum ridebant.

37. Postridie ad opus, ut ipsi dicebant, suum se accingunt: ornatamque Deam mihi imponunt. Tum vrbe egressi per agros circumimus. Quoties verò ad vicum accesseramus, ego Deae gerulus

13. Θεοφόρητος] Illud certum videtur, hic pariter et paullo post, vbi redit hoc nomen, nihil de instinctu Deae, aut enthusiasmo adeo asini; sed designari *gerulum Deae*, ut Apuleius appellat. Sed vtrum hoc significari possit Θεοφόρητος, quaeritur? Fauet certe, quod ex *Polybio* profertur ἀψήφοτος, iure suffragii carens, qui non fert suffragium. *Gesner.*

ἰσάμην, ὃ δὲ αὐλητῆς ὄμιλος ἐφύσα ἔνθεον, οἱ δὲ τὰς μίτρας ἀπορξίψαντες τὴν κεφαλὴν κάτωθεν ἐκ τῆς αὐχένος ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πῆχεις, καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἕκαστος, ἔτεμνε καὶ ταύτην· ὥς ἐν ἀκαρεῖ πάντα πεπλῆσθαι μαλακῆς αἵματος. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, τὰ πρῶτα ἔτρεμον ἐσῶς, μήποτε χρεῖα τῇ θεῷ καὶ ὀνείξαι αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴν δὲ κατακίψαιαν ἔτως ἑαυτὰς, ἐκ τῶν περιεσηκότεων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὰς καὶ δραχμὰς· ἄλλος ἰσχάδας, καὶ τυρὸν, καὶ οἶνον κάδον ἐπέδωκε, καὶ πυρῶν μέδιμνον καὶ κριθῶν τῷ ὄνῳ. οἱ δὲ ἐκ τούτων ἐτρέφοντο, καὶ τὴν ἐπ' ἑμοὶ κομιζομένην θεὸν ἐθεράπευον.

Καὶ

rulus infistebam. Sed tibicinum turba fanaticum quiddam instante, illi capite demisso ceruices intorquentes, lacertos sibi vulnerant, et exsertam ultra dentes linguam quisque et ipsam incidunt: adeo ut breuissimo temporis spatio molli sanguine plena essent omnia. Ego vero ista cum viderem, primum adstans tremere, ne forte Deae asinino etiam sanguine opus esset. Vbi vero ita se conciderant, de circumstantibus spectatoribus stipem, obolos ac drachmas colligunt. Alius ficus, et caseum, et vini cadum dedit, et tritici medimnum et hordei asino. Ex his illi alebantur, gestatamque humeris meis Deam colebant.

38. At-

Καὶ ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόν-
των ἡμῶν, νεανίσκον τῶν κωμητῶν μέγαν ἀγρεύ-
σαντες, εἰσάγουσιν εἰς ω, ἔνθα καταλύοντες ἔ-
τυχον. ἔπειτα ἔπασχον ἐκ τῆ κωμῆς, ὅσα
συνήθη καὶ Φίλα τοιέτοις ἀνοσίοις κιναίδοις ἦν.
ἐγὼ δὲ ὑπεραλγῆσας ἐπὶ τῇ ἐμαυτῇ μεταβολῇ,
ὅτι μέχρι νῦν ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῶσαι, ὦ
Ζεῦ σχέτλις, ἠθέλησα, ἀλλ' ἡ μὲν Φωνὴ οὐκ
ἀνέβη μοι ἡ ἑμὴ, ἀλλ' ἡ τῆ ὄντα ἐκ τῆ Φάρυγ-
γος, καὶ μέγα ὠγκησάμην. τῶν δὲ κωμητῶν
τίνες (ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλενότες, καὶ
τὸν ἀπολωλότα ζητῶντες) ἀκέσαντές με μέγα
βοήσαντος, παρέρχονται εἰς ω, ἔδεν ἔδεν εἰ-
πόντες, ὡς ἐμοῦ τοῦ ἐκείνων ὄντος, καὶ κατα-
λαμβάν-

38. Atque in vicum aliquando illorum delatis
nobis, captum de vicanis magnum iuuenem in-
tro deducunt, vbi diuersabantur; deinde patiun-
tur a rustico, quae consueta atque cara nefandis
istis cinaedis erant. Ego vero supra modum do-
lens mea illa transformatione, quantum ad eum
diem malorum sustinerem, exclamare, o patiens
nimis Iupiter! volebam. Sed vox quidem mea
mihi non ascendit e gutture, sed asini; magnum
nempe rudebam. Verum agrestes quidam, qui
forte asinum perdiderant, requirentes amissum,
audito me validum clamante, intro ingrediuntur,
nemine praemonito, tanquam ego illorum essem;
depre-

λαμβάνεσι τὰς κιναιίδες, ἄρρητὰ ἔνδον ἐργαζο-
 μένας· καὶ γέλως ἐκ τῶν ἐπεισελθόντων πολὺς
 γίνεται ἔξω· καὶ ἐκδραμόντες, ἔλη τῇ κώμῃ
 τῷ λόγῳ διεδώκαν τῶν ἱερέων τὴν ἀσέλγειαν.
 οἱ δὲ αἰδούμενοι· δεινῶς ταῦτα ἐληλεγμένα, τῆς
 ἐπίσεως νυκτὸς εὐθὺς ἔνθεν ἐξήλασαν. καὶ ἐπει-
 δὴ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ὁδοῦ, ἐχαλέπαινον,
 καὶ ὠργίζοντο ἐμοὶ τῷ μηνύσαντι τὰ ἐκείνων
 μυστήρια. καὶ τῆτο μὲν ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν,
 κακῶς τῷ λόγῳ ἀκέρειν, ἀλλὰ τὰ μετὰ τῆτο
 ἐκέτ' ἀνεκτὰ· τὴν γὰρ θεὸν ἀφελόντες μὲ, χα-
 μαὶ καταθέμενοι, καὶ τὰ σρῶματά μὲ πάντα
 περισπᾶσαντες, γυμνὸν ἤδη προσδέσσι με δέν-
 ῳ μεγαλῶ, εἴτα ἐκείνῃ τῇ ἐκ τῶν ἀσφαγάλων
 μάστιγι.

deprehenduntque cinaedos infanda intus patran-
 tes. Itaque risus extra multus ab his, qui in-
 gressi fuerant, oritur, qui discurrentes per totum
 vicum, sermonibus differunt sacerdotum libidi-
 nem. Hi, quos vehementer puderet, ea in aper-
 tum esse prolata, proxima nocte statim inde
 discedunt: cumque in deserto viae essent, indi-
 gne ferunt, et irascuntur mihi, qui mysteria
 illorum enunciassem. Atque illud quidem tole-
 rabile malum erat, maledicta illorum audire: sed
 quae sequebantur, non iam tolerabilia; Dea enim
 ablata a me, et humi deposita, detractisque omni-
 bus meis stragulis, nudum iam magnae arbori
 alligant: tum illo de talis flagello caesum pa-
 rum

μάστιγι παίοντες, ὀλίγον ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, κελεύοντές με τ᾽ ἄλοιπ᾽ ἄφρωνον εἶναι θεοφόρητον. καὶ μὴν καὶ ἀποσφάξαι μετὰ τὰς μάστιγας ἐβέλυσαντο, ὥς ἐς ὕβριν αὐτὰς βαλόντα πολλήν, καὶ τῆς κώμης ἐκ ἐργασαμένης ἐκβαλόντα· ἀλλ' ὥς με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὰς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ καθημένη, καὶ ἐκ ἔχρεα ὅπως ὀδεύοι.

Ἐντεῦθεν οὖν μετὰ τὰς μάστιγας λαβὼν τὴν δέσποιναν, ἐβάδιζον, καὶ πρὸς ἐσπέραν ἤδη καταλύομεν εἰς ἄγρον πλατῆντος ἀνθρώπου· καὶ ἦν ἔτος ἔνδον, καὶ τὴν θεὸν μάλα ἄσμενος τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θυσίας αὐτῇ προσήγαγεν. ἐνθάδε οἶδα μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑποσάς· τῶν Φίλων

rum abest quin interficiant, iubentes vt mutus in posterum essem Deae gerulus. Quin de iugulando me etiam post verbera deliberabant, qui tanta illos adfecissem contumelia, et antequam meruissent aliquid, vico excussissem. Sed quominus me occiderent, Deae verecundia mouebantur, iacentis humi, nec habentis quomodo iter faceret.

39. Hinc ergo post flagella, recepta domina, pergo. Versus vesperam deuertimus in praedio hominis diuitis. Domi hic erat commodum, lubensque Deam domo recipiebat, offerebatque illi sacrificia. Hic memini magnum me subire

Φίλων γὰρ τις τῷ δεσπότῃ τῶν ἀγρῶν ἔπεμψε δῶρον, ὄντ' ἀγρίᾳ μῆρὸν· τῷτον ὁ μάγειρος σκευάσαι λαβὼν, ῥαθυμίας ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἰσω παρελθόντων· ἔς δεδιώς πληγὰς πολλὰς, καὶ βάσανον ἐκ τῆς ἀπωλείας τῷ μῆρῳ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ἐκ τῷ τραχήλῳ. ἡ δὲ γυνὴ ἡ τέττα, κακὸν ἐξαίσιον ἐμὸν, Ἀλλὰ μὴτε ἀπέθνησκε, εἶπεν, ὦ Φίλτατε, μὴτε ῥαθυμία τσιαυτή δῶς σεαυτὸν· πειθόμενος γὰρ μοι, πράξεις εὖ πάντα. τῶν κιναίδων τὸν ὄνον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, καῖπειτα σφάξας αὐτὸν τὸ μέρος μὲν ἐκεῖνο, τὸν μῆρὸν ἀποτεμὼν, κόμιζε δεῦρο, καὶ σκευάσας, τῷ δεσπότῃ ἀπόδος, καὶ τὸ ἄλλο τῷ ὄντι κάτω περὶ εἰς τὸν κρημνὸν ἄφες. δόξει γὰρ ἀποδράς οἴχεσθαι

ποιοί,

periculum. Miserat domino praediū donum amicorum aliquis, femur siluestris asini. Hoc coquus dum parare vult, negligentia perdit, canibus pluribus clam ingressis. Hic plagarum multarum metu atque cruciatus ob perditum femur, suspendere se decernit. Verum vxor illius, induspdatum mihi malum, Tu vero carissime, inquit, mori noli, nec desperationi tali te tradideris. Mibi enim obsecutus bene omnia feceris. Cinaedonem illum asinum educ in locum remotum, ibique mactati partem illam, femur abscissum buc adfer, curatumque redde domino: reliqua asini per praeceps aliquorsum abiice. Videbitur enim aufugisse,

εε

πει, καὶ εἶναι ἀφανής· ὁρᾷς δὲ ὡς ἔσιν εὖσαρ-
κος, καὶ τῷ ἀγρίῳ ἐκείνῳ πάντα ἀμείνων; ὁ δὲ
μάγειρος, τῆς γυναίκος ἐπαινέσας τὸ βέλεμα,
Ἄριστα, ἔφη, σοι, ὦ γύναι, ταῦτα, καὶ τέτω
μῶν τῷ ἔργῳ τὰς μάστιγας Φυγεῖν ἔχω, καὶ
τῷτό μοι ἤδη πεπράχεται. ὁ μὲν ἔν ἀνόσιος ἔ-
τος ἑμὸς μάγειρος ἐμῷ πλησίον ἐσὼς, τῇ γυναι-
κὶ ταῦτα συνεβλεύετο.

Ἐγὼ δὲ τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρᾶτισον
ἔγνων τὸ σῶζειν ἑμαυτὸν ἐκ τῆς καινίδος, καὶ
ῥήξας τὸν ἱμᾶντα, ὦ διηγόμην, καὶ ἀνασκιρτή-
σας, ἴσμαι δρόμῳ εἴσω, ἔνθα ἐδείπνεν οἱ κίναϊ-
δοι σὺν τῷ δεσπότη τῶν ἀγρῶν· ἐνταῦθα εἰς-
δραμὼν, ἀνατρέπω πάντα τῷ σκιρτήματι καὶ
λυχνίαν, καὶ τραπέζας· καὶ γὰρ μὲν ὦμην κομψόν

τι

*et sic discessisse ex oculis. Vides autem, quam sit
carnosus, et agresti illo omnibus modis melior. Co-
quus laudato mulieris consilio, Optime, inquit,
ista uxor: et hoc solo opere flagella mihi licebit effu-
gere. Et hoc iam statim perfectum dabitur. Haec
nefarius ille meus coquus prope me adstans, cum
uxore deliberabat.*

40. At ego quid futurum esset prospiciens,
optimum ratus ex illa me caede eripere, rupto
quo ducebar loro et exultans, curriculo irrum-
po ubi coenabant cum domino agrorum cinaedi.
Hic intro currens verto insultu meo omnia, can-
delabrum et mensas. Ac videbar mihi equidem

B b 2

scitum

τι τῷτο πρὸς σωτηρίαν ἐμὴν εὕρησέναι, καὶ τὸν δεσπότην τῶν ἀγρῶν κελεύειν εὐθέως ὡς ἀγέρωχον ὄνον ἐμὲ κατακλίσθαι, Φυλάττεσθαι ἀσφαλῶς· ἀλλὰ με τῷτο τὸ κομψόν, εἰς ἑσχατον ἤνεγκε κίνδυνον. λυττᾶν γὰρ δόξαντές με ξίφη πολλὰ ἤδη καὶ λόγχαις ἐπ' ἐμὲ ἐσπάσαντο, καὶ ξύλα μακρὰ· καὶ εἶχον ἄτως, ὥς ἀποκτενεῖν με. ἐγὼ δὲ ὄρων τῷ δεινῷ τὸ μέγεθος, δρόμῳ εἴσω παρέρχομαι, ἔνθα οἱ ἐμοὶ δεσπότηαι κοιμηθήσεσθαι ἔμελλον. οἱ δὲ θεασάμενοι τῷτο, συγκλείουσι τὰς θύρας εὖ μάλα ἔξωθεν.

Ἐπεὶ δὲ ἤδη ὄρθρος ἦν, ἀράμενος τὴν θεὸν αὐτίς ἀπῆεν ἅμα τοῖς ἀγύρταις, καὶ ἀφικέμεθα εἰς κώμην ἄλλην μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον,

scitum quiddam ad salutem meam inuenisse, ac iussurum ruris dominum statim me tanquam elatum ferocia asinum includi, diligenterque asseruari. Sed illud ipsum me scitum in extremum periculi adduxit. Rabiosum me rati, multos iam gladios in me hastasque strinxerant, et longos fustes, atque ut statim interfecturi me se comparauerant. Ego autem perspecta periculi magnitudine, cursu me in eum locum proripio, ubi pernoctaturi erant mei domini. Quo illi animaduerso, probe ianuas extra occludunt.

41. Post lucis exortum sublata iterum Dea cum agyrtis abeo, peruenimusque in vicum alium magnum

πον, ἐν ἣ καὶ καινότερόν τι ἑτερατεύσαντο, τὴν
 θεὸν μὴ μέναι ἐν ἀνθρώπων οἰκίᾳ, τῆς δὲ παρ'
 ἐκείνοις μάλιστα τιμωμένης ἐπιχωρεῖ δαίμονος
 τὸν ναὸν οἰκῆσαι· οἱ δὲ καὶ μάλα ἄσμενοι τὴν
 ξένην θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεῷ
 συνοικίσαντες· ἡμῖν δὲ οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώ-
 πων πενήτων. ἐνταῦθα συχνὰς ἡμέρας οἱ δε-
 σπότης διατρέψαντες, ἀπιέναι ἤθελον εἰς τὴν
 πλησίον πόλιν, καὶ τὴν θεὸν ἀπῆλθεν τὰς ἐπι-
 χωρεῖς, καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ τέμενος παρελθόντες
 ἐκομίζοντα αὐτήν· καὶ θέντες ἐπ' ἐμοί, ἤλαυνον
 ἔξω. ἔτυχον δὲ οἱ δυσσεβεῖς εἰς τὸ τέμενος εἰ-
 κῆνο παρελθόντες, ἀνάθημα Φιάλην χρυσῆν
 κλέψαντες, ἣν ὑπὸ τῇ θεῷ ἔφερον· οἱ δὲ κωμῆ-
 ται,

gnum et celebrem, in quo nouo praeftigiarum
 genere persuadent hominibus, non manere Deam
 in aedibus hominis, sed in templo Deae illius lo-
 ci, quae maxime ab illis colebatur, diuersari
 velle. Illi ac lubentes quidem peregrinam Deam
 recipiunt, in suae ipsorum Deae hospitium de-
 ductam: nobis vero domum pauperculorum ho-
 minum adsignant. Hic dies aliquam multos com-
 morati domini mei abire in vicinam urbem cum
 vellent, Deam repetunt ab incolis, atque ipsi in
 sacrum ingressi inde eam exportant, mihi que
 impositam educunt. Verum impii in sacrum
 illud ingressi, donarium, phialam auream furati
 fuerant, quam sub Deae vestibus ferebant. Sed

ται, αἰσθόμενοι τῆτο, εὐθύς ἐδίωκον, εἴτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχοντο αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ δυσσεβεῖς καὶ ἱεροσύλας ἐκάλεν, καὶ ἀπῆλθον τὸ κλαπέν ἀνάθημα· καὶ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς θεᾶς. δῆσαντες οὖν τὰς γυναικίας, ἤγον ὀπίσω, καὶ τὰς μὲν εἰς τὴν εἰρηκτὴν ἐμβάλλασσι, τὴν δὲ θεὸν τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην ἀράμενοι, ναῦ ἄλλῃ ἔδωκαν, τὸ δὲ χρυσίον τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν.

Τῇ δὲ ὑσεραίᾳ, τὰ τε σκεῦη καὶ μεπιπράσκειν διέγνωσαν, καὶ ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τὴν πλησίον κώμην οἰκῶντι, τέχνην ἔχοντι ἄρτας πέττεν· ἔτός με παραλαβὼν, καὶ πυρῶν μεδί-

animaduersa re, vicani statim persequuntur: deinde, cum prope essent, defilientes ab equis illos in viaprehendunt, impios vocant sacrilegosque, sublatum furto donarium repossunt, idque excussis omnibus in sinu Deae inueniunt. Vincētos ergo effeminatos hosce reducunt, atque alios coniciunt in vincula; Deam meo gestatam tergo in aliud templum dant; aurum suae ciuitatis Deae reddunt.

42. Postridie cum suppellectili illorum me quoque statuunt vendere: et vendunt hospiti de proximo vico homini, cuius ars erat panes coquere. Hic me assumtum, impositis decem, quos emer-

rat,

μεδίαντες δέκα ὠνησάμενος, ἐπιθέξ μοι τὸν πυ-
ρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὁδὸν ἀργαλέαν· ὡς δὲ
ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸν μυλῶνα, καὶ ὁρῶ πο-
λὺ πλῆθος ἔνδον ὁμοδῶλων κτηνῶν, καὶ μύλας
πολλὰς ἦσαν, καὶ πᾶσαι τέτοις ἐσρέφοντο, καὶ
πάντα ἐκείνα μεσὰ ἦν ἀλεύρων. καὶ τότε μὲν
με, οἷα ξένον δῶλον, καὶ Φορτίον βαρύτετον
ἀφάμενον, καὶ ὁδὸν ἀργαλέαν ἀφίγμενον, ἀνα-
παύεσθαι ἔνδον ἀφῆκαν· τῇ δὲ ὑπεραῖα, ὁδο-
νῃν τοῖς ὀμμασὶν ἐπιπέτεσσάντες ὑποζευγνύσσι
με τῇ κώπῃ τῆς μύλης, εἴτα ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ
ἠπισάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθὼν·
προσεποιέμην δὲ ἀγνῶειν, ἀλλὰ μάτην ἠλπισαί
λαβόντες γὰρ πολλοὶ τῶν ἔνδον βακτηρίας, πε-
ρίτταν-

rat, tritici medimnis, domum deduxit suam; via
quidem aspera. Cum aduenissemus, deducit in
pistrinum. Et video ibi magnam intus conser-
vorum iumentorum multitudinem, et molae ibi
multae, quae omnes ab his circumagebantur,
plenaque farinis omnia. Et tum quidem me ut
feruum novum, quique graue onus gestassem,
viamque difficilem confecissem, requiescere intus
passi sunt. At postridie eius diei, praetenso ocu-
lis meis velo, temoni me molae iungunt, tum
agitant. Ac bene equidem noram, quomodo
molendum esset, qui saepe didicissem: ignorare
tamen me simulabam. Verum frustra aliquid spe-
raueram. Correptis enim baculis domesticorum

ῥύσαντάς με, καὶ μὴ προσδοκήσαντά, ὡς οὐχ
ὀρῶντα, παίξιν ἀθρόα τῇ χειρὶ, ὥς με ὑπὸ
τῆς πλὴγῆς ὥσπερ σφάμβον ἐξαπίνης σφάψαντα.
καὶ πείρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸν δῆλον, ἐς τὸ τὰ
δέοντα ποιεῖν, μὴ περιμένειν τὴν χεῖρα τοῦ
δεσπότης.

Λεπτὸς οὖν πάνυ γίνομαι, καὶ ἀσθενὴς τῷ
σώματι, ὥς, ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλῆσαι, καὶ
ἀποδίδοτάς με ἀνθρώπῳ κηπευτῷ τὴν τέχνην.
ἔτος γὰρ εἶχε κῆπον, λαβὼν γεωργῶν, καὶ τῶ-
το εἶχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης ἄν ἑώθεν ἐπι-
θεῖς μοι τὰ λάχανα, ἐκόμιζεν εἰς τὴν ἀγοράν.
καὶ παραδὲς τοῖς ταῦτα πιπράσκουσιν, ἤγέ με
πάλιν εἰς τὸν κῆπον. εἴτα ἐκείνας μὲν κατέσκα-
πτε,

multi me circumstant, inique nec opinantem,
qui nihil viderem, conferta manu pullant, adeo
vt a plagis trochi instar subito circumagerer. Ita-
que experimento tum didici, non oportere ser-
uum ad hoc, vt officium faciat, manum expe-
ctare Heri.

43. Emaciatu8 ergo et imbecillo corpore cum
fierem, statuit dominu8 me vendere, venditque
homini olitori, qui hortum colendum conduxer-
at. Hic illud habuimus negotii. Dominu8 ni-
mirum mane imposita mihi olera deportabat in
forum, eaque cum vendentibus tradidisset, retro
me in hortum agebat. Tum illo fodiente et plan-
tante

πτε, καὶ ἐφύττει, καὶ τὸ ὕδωρ τοῖς Φυτοῖς ἐπῆγεν· ἐγὼ δὲ ἐν τῷ εἰσηκεῖν ἀργός. ἦν δὲ μοι δεινῶς ἀλγεινός ὁ τότε βίος. πρῶτον μὲν, ἐπεὶ χειμῶν ἤδη ἦν, κηκεῖνος ἔδδ' αὐτῷ σερῶμα εἶχεν ἀγοράσαι, ἔχ' ὅπως ἐμοί· καὶ ἀνυπόδητος πηλὸν ὕγρον, καὶ πάλιν σκληρόν, καὶ ὅξυν ἐπά-
ταν, καὶ φαγεῖν τέτο μόνον ἀμφοτέροισι ἦν, θρίδακας πικράς, καὶ σκληράς.

Καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν ἐς τὸν κῆπον, ἐντυγ-
χάνει ἀνὴρ γενναῖος, στρατιώτῃ σολῆν ἡμφιε-
σμένος, καὶ τὰ μὲν πρῶτα λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ
Ἰταλῶν Φωνῇ, καὶ ἤρετο τὸν κηπερὸν ὅπως ἀπ-
άγοι τὸν ὄνον ἐμέ· ὁ δὲ, οἶμαι, τῆς Φωνῆς ἀ-
νόητος ὢν, ἔδδ' ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ ὀργιζόμενος
ὥς

tante et aquam plantis inducente, vacuus ego ad-
stabam. Erat autem vehementer molesta quam
tum vitam agebam. Primo quidem quod hiems
iam esset, et ille neque vnde stragula sibi emeret
haberet, nedum vt mihi: et quod sine soleis,
lutum modo humidum, modo rursus durum at-
que acutum calcarem: cibi vero hoc solum vtris-
que esset, lactucae amarae ac durae.

44. Aliquando exeuntibus nobis in hortum,
adeft vir procerus, veste militari, ac primum
Italorum nos lingua alloquitur, interrogans oli-
torem, quo me asinum abduceret? Hic, lin-
guae, puto, ingnarus, nihil respondet. Ille

ὡς ὑπερορώμενος, παίει τῇ μάστιγι τὸν κηπαρόν·
 καὶ κείμενος συμπλέκεται αὐτῷ, καὶ ἐκ τῶν ποδῶν
 ὑποσπᾶσας, εἰς τὴν ὁδὸν ἐκτείνει· καὶ κείμενον
 ἔπαιεν ἄνω, καὶ χειρὶ, καὶ ποδὶ, καὶ λίθῳ τῷ
 ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ δὲ τὰ πρῶτα καὶ ἀντεμάχαστο,
 καὶ ἠπείλει, εἰ ἀνασταίη, ἀποκτενεῖν τῇ μαχαί-
 ρᾳ· ὁ δὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς ἐκείνε· διδασχθεὶς τὸ
 ἀκινδυνότατον, σπᾶ τὴν μάχαιραν αὐτῆς, καὶ
 ῥίπτει πρὸ ῥῶ, εἴτα αὖθις ἔπαιε κείμενον. ὁ δὲ
 τὸ κακὸν ὄρων ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται ὡς τε-
 θνηκῶς ἐν ταῖς πληγαῖς· ὁ δὲ δέσας ἐπὶ τῷ τῷ,
 τὸν μὲν αὐτῆς, ὡς εἶχε, κείμενον ἀπολείπει,
 τὴν δὲ μάχαιραν βασιάσας ἐπ' ἐμοὶ ἤλαυνεν ἐς
 τὴν πόλιν.

Ὡς

vero iratus, velut qui contemptui habitus esset,
 flagello pulsat olitorem. Hic complexus homi-
 nem, supplantatum in via extendit, atque ita
 iacentem manu, pede, lapide de via, concidit.
 Ille primo repugnat, et, si surrexisset, gladio
 se hunc interfectorum, minatur. At hic velut
 ab illo ipso edoctus, quid esset tutissimum, ab-
 stractum ei gladium longe abiecit, tum denuo
 iacentem ferit. Ille intolerabile iam malum vi-
 dens, plagis se mortuum fingit. Hic ea re per-
 territus, istum ibi ut erat iacentem relinquit;
 sumtoque gladio mihi insidens in urbem pergit.

45. Quo

Ὡς δὲ ἤλθομεν, τὸν μὲν κῆπον αὐτῷ συνεργῶ
τινι ἐπέδωκε γεωργεῖν. αὐτὸς δὲ, τὸν κίνδυνον
τὸν ἐκ τῆς ὁδῷ δεδιώς, κρύπτεται ἅμα ἐμοί,
πρὸς τινὸς τῶν ἐν ἄσει συνήθων. τῇ δ' ὑσεραία,
δόξαν αὐτοῖς ἔτῳ ποιεῖσι· τὸν μὲν ἐμὸν δεσπό-
την κιβωτῷ ἐνέκρυψαν, ἐμὲ δὲ ἀράμενοι ἐκ τῶν
ποδῶν νομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα
ὑπερῶν, καλεῖ με ἄνω συγκλείουσιν. ὁ δὲ σρα-
τιώτης, ἐκ τῆς ὁδῷ τότε μόλις ἐξανασὰς, ὡς
ἔφασαν, κερηβαρῶν ταῖς πληγαῖς, ἦκεν εἰς τὴν
πόλιν, καὶ τοῖς σρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ ἐν-
τυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τῷ κηπερῷ. οἱ δὲ
σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μανθάνουσιν ἔνθα ἤμεν
κεκρυμμένοι, καὶ παραλαμβάνουσι τὰς τῆς πό-
λεως

45. Quo cum venissemus, hortum suum cui-
dam suo socio colendum dat: ipse vero metu
imminentis in via periculi, se mecum apud quen-
dam in vrbe familiarium occultat. Postero die,
consilio habito ita faciunt. Meum domum ar-
ca abscondunt, me autem pedibus suspensum per
scalas sursum portant in supernum quoddam cu-
biculum, ibique supra includunt. At miles,
aegre de via cum surrexisset, vt dicebant, capite
a plagis adhuc grauato in urbem venit, et com-
militonibus suis collocutus, narrat olitoris auda-
ciam. Illi coitione cum eo facta, vbi occultati
essemus explorant, ac magistratus vrbis adhibent.

λεως ἄρχοντας. οἱ δὲ εἶπω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν
 πέμπεσι, καὶ τὰς ἐνδον ἅπαντας προσελθὲν ἔξω
 κελεύουσιν· ὡς δὲ προῆλθον, ὁ κηπευτὴς ἀδαμῶ
 ἐφαίνετο. οἱ μὲν ἐν σκευαῖσι τὴν ἐνδον ἐφασαν
 εἶναι τὸν κηπευτὴν, καὶ τὸν ἐκεῖνα ὄνον· οἱ δὲ
 ἀδὲν ἄλλο ὑπολελείφθαι ἔλεγον, ἢτε ἀνθρώπον,
 ἢτε ὄνον. θορύβῳ δὲ ἐν τῷ σενωπῷ, καὶ πολ-
 λῇ βοῇ ἐκ τῆς γενομένης, ὁ ἀγέρωχος, καὶ
 πάντα περίεργος ἐγὼ, βεβλόμενος μαθεῖν τίνας
 εἶεν οἱ βοῶντες, διακύπτω ἄνωθεν κάτω διὰ
 τῆς θυρίδος. οἱ δὲ με ἰδόντες, εὐθύς ἀνέκραγον·
 οἱ δὲ ἐαλῶκεσαν ψευδῆ λέγοντες· καὶ οἱ ἄρχοντες
 εἶπω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερυνῶντες, εὗρί-
 σκεσι τὸν ἐμὸν δεσπότην τῇ κιβωτῇ ἐγκείμενον, καὶ
 λαβόν-

Illi licetorum quendam intro mittunt, ac prodire,
 qui intus essent omnes iubent: his prodeuntibus,
 nusquam comparet olitor. Milites ergo intus
 esse aiunt olitorem, neque ipsius asinum. Illi
 nihil relictum ibi aliud confirmant, neque ho-
 minem, neque asinum. Tumultu vero in an-
 gusto vico, clamoreque inde multo exorto, ille
 ego feroculus et omnium curiosus, scire volens,
 qui essent illi clamantes, desuper ad inferiora per
 fenestellam despicio. At isti me conspecto statim
 exclamare: alteri in mendacio deprehendi. In-
 gressi magistratus et perscrutati omnia, inveniunt
 dominum meum iacentem in arca: prehensum-
 que

λαμβάνοντες τὸν μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι,
 λόγον τῶν τετολμημένων ὑφ' ἑξόντα· ἐμὲ δὲ κα-
 τὰ βαρύναντες τοῖς σρατιώταις ἐπέδωκαν·
 πάντες δὲ ἄσβεστον ἐγέλων ἐπὶ τῷ μνηύσαντι ἐκ
 τῶν ὑπερώων, καὶ προδόντι τὸν ἑαυτῷ δεσπό-
 την, καὶ τότε ἐξ ἐμῶ πρώτῃ ἦλθεν εἰς ἀνθρώ-
 πον ὁ λόγος ἔτος, Ἐξ ὧν παρακύνεως.

Τῇ δ' ὑπεραίῳ, τί μὲν ἔπαθεν ὁ κηπευτὸς ὁ
 ἐμὸς δεσπότης, ἐκ οἶδα· ὁ δὲ σρατιώτης πω-
 λήσεν με ἔγνω, καὶ πιπράσκει με πέντε καὶ εἴ-
 κοσιν Ἀττικῶν· ὁ δὲ ὠνησάμενος, θανάπῳ ἦν
 ἀνδρὸς σφόδρα πλοσίε, πόλεως τῶν ἐν Μακε-
 δονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης· ἔτος τέχνην
 εἶχε ταύτην· τὰ ὅσα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε,
 καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν σύνδουλόν, ἄρτας πέττειν,
 καὶ

que mittunt in carcerem, ut caussam audaciae suae
 diceret, me autem deportatum dedunt militibus.
 Caeterum risus compesci non potuit super illo de-
 fectis indice, et sui domini proditore. Atque
 ex eo inde tempore a me primum in hominum
 ora venit proverbum, de prospectu asini.

46. Postridie, olitore meo domino quid factum
 fit, ignoro: me vero vendere miles statuit, ven-
 ditque quinque et viginti *drachmis* Atticis. Qui
 me emerat famulus erat viri ditissimi, ex vrbe
 per Macedoniam maxima, Thessalonice. Hic
 artem habebat istam. Pulmentaria parabat domi-
 no; habebatque confervum fratrem, panes co-
 quere,

καὶ μελίπηκτα κερναῖν ἐπιστάμενον. ἔτοι οἱ ἀ-
 δελφοί, σύσκηνοί τε αἰεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ
 κατέλυον ἐν ταύτῳ, καὶ τὰ σκευὴ τῶν τεχνῶν
 εἶχον ἀναμειγμένα, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μεῖζον
 ἔνθα κατέλυον, καὶ ἔτοι μετὰ τὸ δεῖπνον
 τῷ δεσπότῃ, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἴσω ἐκό-
 μιζον, ὁ μὲν κρεῶν καὶ ἰχθύων, ὁ δὲ ἄρτων καὶ
 πλακύντων. οἱ δὲ κατακλείσαντες ἔνδον ἐμέ
 μετὰ τέτων, καὶ Φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυτάτην πε-
 ριρήσαντες ἀπήεσαν, ὥς ἐ ἀπολέσασθαι· καὶ γὰρ
 τοῖς παρακειμένοις κριθιδίοις μακρὰ χαίρειν λέ-
 γων, ταῖς τέχναις καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσπο-
 τῶν ἐδίδον ἑμαυτὸν, καὶ διὰ μακρῶ πάνυ ἐγεμι-
 ζομένην ἀνθρωπεύειν τρεφῆς. οἱ δὲ ἀναστρέψαντες
 εἴσω,

quere, et mellita concinnare edulia doctum. Hi
 fratres contubernio semper eodem vtebantur, di-
 versabantur in eodem, et permista sibi inuicem ar-
 tium instrumenta habebant. Deinde mihi etiam
 sua in cella stabulum tribuunt. Hi post coenam
 Heri reliquias ambo multas eo conferunt, car-
 nium alter et piscium, alter panum et placenta-
 rum. Ipsi deinde me cum his intus incluso, dul-
 cissimaque mihi mandata custodia, lautum ab-
 eunt. Et ego, appositis mihi hordeolis longum
 vale dicens, artibus me et lucris dominorum tra-
 do; ac longo post intervallo humano me cibo
 probe saburro. Illi domum reuersi primo nihil
 de

εἶσω, τὰ μὲν πρῶτα ἔδὲν ἡσθάνοντο τῆς ὀψο-
 Φαγίας τῆς ἐμῆς, ἐκ τῆς πλήθους τῶν παραι-
 μένων, καὶ μὲν ἔτι ἐν φόβῳ καὶ Φειδοῖ κλέπτου-
 τος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δὲ καὶ τέλειον ἤμην αὐτῶν
 καταγνῆς ἀνοίαν, τὰς καλλίστας τῶν μερίδων,
 καὶ ἄλλα πολλὰ κατέτρωγον. καὶ ἐπειδὴ ἡσθον-
 το ἤδη τῆς ζημίας, τὰ μὲν πρῶτα ἄμφω ὑπο-
 πτεον πρὸς ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτῃν ὁ ἑ-
 τερος τὸν ἕτερον, καὶ ἄρπαγα τῶν κοινῶν, καὶ
 ἀναίσχυτον ἔλεγον, καὶ ἦσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν
 ἄμφω, καὶ τῶν μερίδων ἀριθμὸς ἐγίνετο.

Ἐγὼ δὲ τὸν βίον εἶχον ἐν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ,
 καὶ τὸ σῶμά μου ἐκ τῆς συνήθους τρυφῆς πάλιν
 καλὸν ἐγενέσθαι, καὶ τὸ δέσμα ἐπανθῆσθαι τῇ τρυ-
 χῇ

de mea liguritione sentire, prae multitudine eo-
 rum, quae erant apposita, et quod adhuc cum
 metu et parsimonia quadam furarer prandium.
 Cum vero iam omnino, damnata illorum amen-
 tia, pulcherrimas quasque partes et alia multa
 deuorarem, ipsique damnum iam sentirent; prin-
 cipio de se inuicem suspicari aliquid, ac furem
 alter alterum, et communium raptorem, et im-
 pudentem dicere, ac sollicitam vterque de caetero
 curam, ac dinumerationem partium adhibere.

47. Ego interim voluptuariam agere vitam ac
 delicatam: ut corpus meum de consueto cibo spe-
 ciosum rursus fieret, et corium efflorescente pilo
 nite-

χι ἀπέσιλβεν. οἱ δὲ γενναῖοτατοι, μέγαν τέ
 με καὶ πίνοντα ὀρῶντες, καὶ τὰ κριθίδια μὴ δα-
 πανώμενα, ἀλλ' ἐν ταύτῳ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑπό-
 νοιαν ἔρχοντα τῶν τολμημάτων τῶν ἐμῶν, καὶ
 προελθόντες, ὡς εἰς τὸ βαλκωνεῖον ἀπícíντες, ἔπ-
 ειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, προσβαλόντες
 ὅπῃ τινι τὰ ὄμματα τῆς θύρας, ἐσκοποῦντο
 τὰνδον. καὶ γὰρ τότε τῷ δόλῳ μηδὲν εἰδώς, ἡρί-
 ζων προσελθών. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐγέλων,
 ὀρῶντες ἄριζον ἄπισον· εἴτα δὲ τὰς ὁμοδόχους
 ἐκάλεν ἐπὶ τὴν ἐμὴν θέαν, καὶ γέλως πολὺς ἦν,
 ὥς τε καὶ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκαψε τῷ γέλῳτος,
 θορύβῳ ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ
 τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ δὲ ἤκουσε, καὶ
 ἐξανί-

niteret. Illi autem boni viri obefum me et pin-
 guem cum viderent, nec consumi tamen hordea,
 sed eandem servare mensuram, in suspicionem
 audaciae meae adducuntur. Itaque progressi tan-
 quam in balneum abirent, occlusa deinde ianua,
 et oculis rimae cuidam ianuae admotis, quid in-
 tus fieret, speculantur. Ego tum doli ignarus,
 commodum ad prandendum accesseram. Illi vero
 primo rident, incredibile videntes prandium,
 deinde conseruos ad spectandum me aduocant,
 et risus multus exoritur, adeo ut dominus etiam
 illum audiret, tantus extra erat tumultus, roga-
 retque aliquem, qua de causa, qui extra erant,
 sic riderent. Re vero audita surgit de conuiuiis
 et

ἐξανίσταται τῇ συμποσίῃ, καὶ διακύψας εἶσω,
 ὁρᾷ με συὸς ἀγρίε μερίδα κατασπίνοντα, καὶ μέ-
 γα ἐν γέλωτι ἀναβοήσας, εἰστρέχει εἶσω. καὶ
 γὰρ σφάδρα ἡχθόμην ἐπὶ τῇ δεσπότῃ, κλέπτῃς
 ἅμα καὶ λίχνος ἐαλωκώς. ὁ δὲ πολὺν εἶχεν ἐπ'
 ἔμοι γέλωτα, καὶ τὰ μὲν πρῶτα κελεύει με εἶσω
 ἄγεσθαι εἰς τὸ ἐκεῖνε συμπόσιον, ἔπειτα τρά-
 πεζάν μοι παραθῆναι εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ
 πολλὰ τῶν ὅσα μὴ δυνατόν ἄλλω ὄνῳ καταφα-
 γεῖν, κρεῖα, λοπάδας, ζῶμας, ἰχθῦς, τῆτο μὲν
 γάρῳ καὶ ἐλαίῳ κατακοσμήνους· τῆτο δὲ νάπυϊ ἐπι-
 κεχυμένους. καὶ γὰρ τὴν τύχην ὁρῶν ἤδη ἀπαλόν μοι
 προσμετιδῶσαν, καὶ μαθὼν ὅτι με τῆτο μόνον τὸ
 παίγνιον ἀνασώσει, καίτοι ἤδη ἐμπεπλησμένος, ὁ-
 μως ἡρίσων τῇ τραπέζῃ παρασῆς. τὸ δὲ συμπό-
 σιον

et introspicieus videt me apri partem deuorare;
 sublatoque cachinno intro currit. Mihi vehemen-
 ter molestum erat, a domino vt furem simul et
 ligurritorem deprehendi. At ille multum de me
 risit, ac prius in suam me coenationem iubet
 introduci, tum mensam mihi apponi, et esse in
 illa, quaecumque alius edere asinus non potest,
 carnes, ostrea, iurulenta, pisces, partim in garo
 et oleo positos, partim perfusos sinapi. Ego
 fortunam videns iam blandum mihi ridentem,
 animaduerso, hoc solum mihi ludicrum saluti fu-
 turum, licet iam impletus, cibis tamen prande-
 bam adstans mensae. Resonabat interea risu con-

σιον ἐκλονεῖτο τῷ γέλωτι. καὶ τις εἶπε, καὶ πί-
 ται οἶνον ἄτος ὁ ὄνος, ἣν τις αὐτῷ ἐγκερκασάμε-
 νος ἐπιδῷ· καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε, καὶ γὰρ τὸ
 προσευχθέν ἔπνιον.

Ὁ δέ, οἶον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παραδόξου,
 τὴν μὲν τιμὴν τὴν ἐμὴν κελύει τῶν διοικητῶν
 τινι καταβαλεῖν τῷ ἐμῇ ὠνησαμένῳ, καὶ ἄλλο
 ποσῆτον, ἐμὲ δὲ παρέδωκεν ἀπελευθέρῳ τῇ
 τῶν ἐαυτῆς νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχέειν, ὅσα
 ποιῶν μάλιστα ψυχαγωγεῖν αὐτὸν διωαίμην. τῷ
 δὲ γε ῥᾶδια ἦν πάντα, ὑπῆλκον γάρ· εὐθύς εἰς
 ἅπαντα διδασκόμενος. καὶ πρῶτον μὲν κατα-
 κλίνεσθαι με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον, ἐπ'
 ἀγκῶνος ἐποίησεν, εἶτα καὶ προσπαλαίειν αὐτῷ,
 καὶ

viuium. Dicebat aliquis, Bibet etiam vinum hic
 asinus, si quis illi temperatum praebeat. Iubet Do-
 minus, et ego oblatum bibo.

48. Ille, vt facile est ad credendum, cum sin-
 gulare et insolitum me animal videret, pretium
 meum soluere iubet, procuratorum aliquem ei,
 qui me emerat, et alterum tantum. Me autem
 liberto cuidam suo adolescenti tradit, et docere
 iubet, quibus faciendis maxime illum oblecta-
 rem. Facilia huic fuere omnia. Statim ego ob-
 ediebam, docilis ad omnia. Ac primum accum-
 here me in lecto vt hominem, cubitu nixum, in-
 stituit. Deinde etiam luctari secum, quin etiam
 saltare,

καὶ μὴν καὶ ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπανιστάμενον
 ἐρθόν, καὶ κατανεύειν, καὶ ἀνανεύειν πρὸς τὰς
 Φωνάς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδυνάμην μὲν, καὶ δίχα
 τῷ μανθάνειν, ποιῆν. καὶ τὸ πρᾶγμα περιβόη-
 τον ἦν, ὅνος ὁ τῷ δεσπότη, οἰνοπότης, πα-
 λαίω, ὀρχόμενος. τὸ δὲ μῦθισον, ὅτι πρὸς
 τὰς Φωνάς ἀνένευον ἐν καιρῷ, καὶ κατένευον·
 καὶ πιεῖν δέ, ὅποτε θελήσαιμι, ἦσαν τοῖς ὀφ-
 θαλμοῖς τὸν οἰνοχόον κινήσας· καὶ οἱ μὲν ἐθαύ-
 μαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παρὰ δάξον, ἀγνοῶντες
 ἀνθρώπον ἐν τῷ ὄνῳ κείμενον· ἐγὼ δὲ τρυφήν
 ἐποιέμην τὴν ἐκείνων ἀγνοίαν. καὶ μὴν καὶ βαδί-
 ζεν ἐμάνθανον, καὶ κομίζειν τὸν δεσπότην ἐπὶ
 τῷ νώτῳ, καὶ τρέχειν δρόμον ἀλυπότατον, καὶ
 τῷ

saltare, in duos pedes erectum stare, et annuere
 et renuere ad voces, et quaecumque potuisssem
 etiam sine disciplina facere. Celebratur ergo res
 fama, Asinus domini, potor vini, luctator, sal-
 tator. Maximum vero illud, quod ad voces an-
 nuebam opportune, et renuebam: et si quando
 bibere vellem, poscebam, oculis mouens pin-
 cernam. Atque illi quidem rem mirabantur vt
 plane inusitatam, cum nescirent hominem inclu-
 sum in asino: ego vero ad delicias meas utebar
 illorum ignorantia. Verum etiam badizare disce-
 bam, et tergo portare dominum, et cursum cur-
 rere minime molestum, et quem vix sentiret e-
 C c 2 ques.

τῷ ἀναβάτῃ ἀναίσθητον. καὶ σκευὴ μοι ἦν πολυτελής· καὶ σρώματα πορφυρεᾷ ἐπιβάλλομαι· καὶ χαλινὰς εἰσεδεχόμενῃ ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ πεποιημέναι· καὶ κνώδωνες ἐξήπτοντό με μέλος μαρικώτατον ἐκφωνᾶντες.

Ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης δεῦρο ἐληλύθει ἐπὶ αἰτίᾳ τῇ αὐτῇ· ὑπέσχετο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν, ὅποιοις πρὸς ἀλλήλους μονομαχεῖν εἰδότων· καὶ οἱ μὲν ἄνδρες τῆς μάχης ἤδη ἦσαν ἐν παρασκευῇ, καὶ ἀφῆκτο ἡ πορεία. ἐξελκύνομεν ἔν ἐωθεν· καὶ γὰρ τὸν δεσπότην ἔφερον, εἴ ποτε χωρίον ἦν τῆς ὁδοῦ τραχὺ, καὶ τοῖς ὀχημασιν ἐπιβάλλειν χαλεπόν. ὡς δὲ κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, ἐκ ἦν ὅσις ἐπὶ θέαν ἐκ ἡπεί-
γστο,

ques. Etiam paratus mihi erat sumtuosus, et stragula mihi purpurea iniiciebantur, et frena recipiebam argento atque auro distincta, et tintinnabula mihi argutissimum concentum edentia appendebantur.

49. Venerat autem Meneclēs noster herus, ut dixi, Thessalonice in hanc urbem, tali causa. Promiserat patriae gladiatorum spectaculum: et viri quidem iam ad pugnam exercebantur: iam instabat profectio. Mane igitur eximus, et ego dominum porto sicubi regio esset in via aspera, et ad vehendum curru difficilis. Cum vero Thessalonicem venissemus, non erat quisquam qui
ad

γετο, καὶ τὴν ὄψιν τὴν ἐμήν. ἡ γὰρ ἐμὴ δόξα
προεληλύθει ἐν μακρῷ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον
καὶ τὸ ἀνθρώπινον τῶν ἐμῶν ὀρχημάτων καὶ πα-
λαισμάτων. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης τοῖς ἐνδοξο-
τάτοις τῶν αὐτῶ πολιτῶν παρὰ τὸν πότον ἐ-
δείκνυέ με, καὶ τὰ παράδοξα ἐκείνα ἐν ἐμοὶ παί-
γνια ἐν τῷ δείπνῳ παρετίθει.

Ὁ δὲ ἐμὸς ἐπιστάτης πρόσδοτον εὔρεν ἐξ ἐμῶ
πολλῶν πάνυ δραχμῶν. κατακλείσας γὰρ με
ἐνδον εἶχεν ἐς ὧτα, καὶ τοῖς βελομένοις ἰδεῖν ἐμέ,
καὶ τὰ μὲν παράδοξα ἔργα, μισθῶ τὴν θύραν ἡ-
νοίγεν; οἱ δ' εἰσεκόμιζον ἄλλος ἄλλο τι τῶν ἐδω-
δύμων, μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὅντι γαστρὶ δοκῶν.
ἐγὼ

ad spectaculum non festinaret, et ad me viden-
dum. Nam fama de me e longinquo praecu-
currerat, quam multas agere personas possem,
quam humanum in morem saltare atque luctari.
At dominus nobilissimis suorum civium in vino
me ostendebat, et mirandos illos in me lusus
producebat in coena.

50. Meus vero magister reditum de me mul-
tarum plane drachmarum repereat. Intus enim
conclusum me et stabulantem habebat, et me
atque admiranda illa opera mea videre volentibus
mercede intercedente aperiebat ianuam. Hi in-
ferebant alius aliud quid cibi, maxime quod ini-
micum asini alio videretur. Ego vero deuora-

ἐγὼ δὲ ἡσθιον, ὥς τε ὀλίγων ἡμερῶν τῷ δεσπό-
 τη, καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει συναριστῶν, μέγας τε
 καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐγεγόνειν. καὶ ποτε γυνή
 ξένη, ἔμετρία κεκτημένη, τὴν ὄψιν ἰκανή, παρ-
 ελθῆσα εἴσω ἰδεῖν ἐμέ ἀριζῶντα, εἰς ἔρωτά με
 θερμὸν ἐμπίπτει· τῆτο μὲν τὸ κάλλος ἰδῆσατῆ
 ὄν· τῆτο δὲ τῷ παραδέξω τῶν ἐμῶν ἐπιτη-
 δευμάτων, εἰς ἐπιθυμίαν συνεχσίας παρελθῆσα·
 καὶ διαλέγεσθαι πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸν ἐμὸν, καὶ
 μισθὸν ἄδρὸν αὐτῷ ὑπέσχετο, εἰ συγχωρήσειεν
 αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσεσθαι, καί-
 κεινος ἔδεν φροντίσας, εἴτε καὶ ἀνύσει τι ἐκείνη
 ἐξ ἐμῆ, εἴτε καὶ μὴ, λαμβάνει τὸν μισθόν.

Καὶ περ-

bam. Itaque intra paucos dies, cum hero meo
 et ciuibus aliis cum pranderem magnus et vehe-
 menter pinguis iam euaseram. Aliquando pere-
 grina mulier non mediocriter diues, specie satis
 honesta, ingressa vt me prandentem videret, in
 amorem mei incidit feruidum, partim specie asi-
 ni capta, partim inusitatis meis artibus ad concu-
 hitus mei cupiditatem progressa. Agit ergo meo
 cum magistro, et mercedem illi luculentam pol-
 licetur, si noctem vnam mecum quiescandi co-
 piam sibi fecisset. Ille parum sollicitus, siue illa
 aliquid a me impetraret, siue minus, mercedem
 capit.

Καίπειδ' ἔσπερα τε ἤδη ἦν, καὶ τῷ συμποσίῳ
 ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀνασρέφμεν ἔνθα
 ἐκαστεύδομεν, καὶ τὴν γυναῖκα εὐρομεν πάλαι
 ἀφιγμένην ἐπὶ τὴν θμὴν εὐνήν. ἐκεκόμεσο δὲ αὐ-
 τῇ προσκεφάλαια μαλακὰ, καὶ σρώματα εἰσω
 κατέθεντο, καὶ χαμεύνισιν ἡμῖν εὐπρεπὲς ἦν. εἴ-
 τα οἱ μὲν τῆς γυναίκος θεράποντες, αὐτῇ που
 πλησίον πρὸ τῷ θωματίῳ ἐκαστεύδον, ἡ δὲ λύ-
 χνον ἔνδον ἔκειτο μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμενον,
 ἔπειτα ἀποδυσάμενη, παρῆσθ' τῷ λύχνῳ γυμνὴ
 ὄλη, καὶ μύρον ἐν τινὸς ἀλαβάστρῳ προχασμένη,
 τέτω ἀλείφεται, καὶ μὲ δὲ μυρίζει, ἔνθεν μά-
 λιστα τὴν ῥινὰ με μύρων ἐνέπλησεν, εἰτά με κατ-
 ἐφύλησε, καὶ οἷα πρὸς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἀν-
 θρω-

51. Vespera iam erat, de conviviō nos dimi-
 ferat dominus, cum eo, ubi dormiebamus, re-
 dimus; et mulierem inuenimus, quae diu iam
 meum ad cubile venerat. Apportata autem illi
 fuerant ceruicalia mollia, et stragula vestis intus
 deposita, et humi stratum nobis decentissime.
 Tum mulieris serui in propinquo ante cellam cu-
 bitum eunt: illa vero lucernam intus accendit
 magnam igne lucentem. Tum exutis vestibus
 lucernae adstat nuda integra, fusoque de alaba-
 stro vnguento se vngit, et me quoque; in pri-
 mis vero nares mihi vnguentis implet. Deinde
 osculis me inuadit, et tanquam cum amasio suo,

θρωπον, διελέγστο, καὶ με ἐκ τῆς Φορβείας
 ἐπιλαβομένη ἐπὶ τὸ χαμεῦνιον εἴλκε· καὶ γὰρ ἔ-
 δέν τρίτῃ παρακαλέσοντος εἰς τᾶτα δεόμενος,
 καὶ οἶνω δὲ παλαιῷ πολλῷ ὑποβεβεργμένος, καὶ
 τῷ χρωτὶ τᾶ μύρα οἰζρημένος, καὶ τὴν παιδί-
 σκην ὁρῶν πάντα καλὴν, κλίνομαι, καὶ σφόδρα
 ἠπόρην, ὅπως ἀναβήσομαι τὴν ἀνθρωπον. καὶ
 γὰρ ἐξ ὅτε ἐγεγόνειν ὄνος, συνεχσίας ἀλλ' ἔδὲ τοῖς
 ὄνοις συνήθεις ἔτυχον ἐφαψάμενος, ἔδὲ γυναικὶ
 ἐχρησάμην ἔνω· καὶ μὴν καὶ τᾶτό μ' εἰς δέος
 ἔχῃ μέτριον ἦγε, μὴ ἔχωρῆσασα ἡ γυνὴ δια-
 σπασθεῖη, καὶ γὰρ, ὥσπερ ἀνδροφόνος, καλὴν
 δώσω δίκην. ἠγνόουν δὲ ἔκ εἰς δέον δεδιώς. ἡ
 γὰρ γυνὴ πολλοῖς τοῖς Φιλήμασι, καὶ τούτοις
 ἐρωτι-

et homine, colloquitur, et me capistro prehen-
 sum trahit in stratum. Ego vero tertio quodam
 hortatore ad hoc nihil indigens, et vino antiquo
 multo madidus, et vnguenti odore stimulatus,
 et puellam videns pulchram vndique, acclinor.
 Sed vehementer in eo anxius eram, quomodo
 mulierem inscenderem. Ex quo enim tempore
 asinus fueram, venerem ne asinis quidem con-
 suetam attigeram, neque asina femina fueram
 usus. Verum hoc quoque metum mihi non me-
 diocre inculciebat, ne mulier non capiens me,
 laceraretur: et ego deinde ut homicida egregie
 poenas darem. Ignorabam scilicet, me sine
 causa metuere. At mulier multis osculis iisque
 ama-

ἐρωτικοῖς, προσκαλεμένη, ὡς εἶδεν ἔκατέχον-
τα, ὥσπερ ἀνδρὶ παρακειμένη, περιβάλλεται
με, καὶ ἀράστα εἰσω ὅλον παρεδέξατο. καὶ γὰρ
μὲν ὁ δειλὸς ἐδεδοίκεν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον
ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ δὲ τῆς τε ὀσφύος τῆς ἐμῆς
εἶχστο, ὥς μὴ ὑποχωρεῖν, καὶ αὐτὴ εἶπετο τὸ
Φεῦγον. ἐπεὶ δὲ ἀκριβῶς ἐπέισθην, ἔτι μοι
καὶ προσδεῖν πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς ἡδονὴν τε,
καὶ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρετῶν, ἐννοέμε-
νος, ὡς ἄδεν εἶην κακίων τῇ τῆς Πασιφάης μοι-
χῇ. ἡ δὲ γυνή, ἄτως ἦν ἄρα ἐς τὰ Ἀφροδίσεια
ἐτοίμη, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς συνεσίας ἡδονῆς ἀκόρε-
τος, ὥς ὅλην τὴν νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδαπάνησεν.

Ἄμα

amatoriis, me alliciens, cum videret me non
iam continere, tanquam ad virum se applicans
me amplectitur, et tollens intra se totum recipit.
Et ego meticulosus adhuc verebar, et sensim me
subducebam. At illa lumbis inhaeret meis, ut
subtrahere me non possem, et ipsa, quod fugere
videbatur, insequitur. Cum quidem satis accu-
rate edoctus essem, adhuc deesse mihi aliquid
ad voluptatem et delectationem mulieris, sine
metu quod supererat subseruiebam, cogitans,
non deteriorem me esse Pasiphaës adultero. Mu-
lier autem adeo erat parata ad Venerem, adeo
insatiabilis eius quae ex coitu petitur voluptatis,
ut totam in me noctem contriuerit.

"Αμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἣ μὲν ἀναστᾷσα ἀπῆει, συνθεμένη πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸν ἐμὸν οἶσεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὰν αὐτὸν τῆς νυκτός. ὁ δὲ ἅμα μὲν πλεσιώτερος ἐκ τῶν ἐμῶν γανόμενος, καὶ τῷ δεσπότῃ καλνότερον ἐν ἐμοὶ ἐπιδείξομενος, ἱσχυατακλεῖει με τῇ γυναικί. ἡ δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καὶ πότε ἐλθὼν ὁ ἐπιστάτης, ἀπαγγέλλει τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἦν αὐτὸς διδάξας, καὶ ἐμᾶ μὴ εἰδότος ἄγει αὐτὸν ἐσπέρας ἤδη, ἔνθα ἐκαθυσόμεν, καὶ διὰ τινὸς ἀπῆς τῆς θύρας δείκνυσί με, ἔνδον τῇ μέγαλει συνευαζόμενον. ὁ δὲ ἡσθεὶς τῇ θεᾷ, καὶ δημοσίᾳ με δεῖξαι ταῦτα παῖζοντα ἐπαθύμησε, καὶ κλυεῖ πρὸς μηδένα ἔξω τῆτο εἰπεῖν, ἵνα, ἔφη, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς θεᾶς παραγάγωμεν τῶν

52. Cum luce autem surgens discessit, pacta meo cum magistro iisdem de rebus idem noctis pretium. Hic simul ditior mea opera factus, et ostensurus in me nouum quiddam domino, cum muliere me concludit, quae gnauiter me abusa est. Aliquando magister domino rem denunciat, quasi ipse docuisset, ac me incio deducit illum iam vesperi in eum locum, vbi concumbebamus, et per rimam ianuas ostendit me intus cum puella coeuntem. Ille delectatus spectaculo, etiam publice me ostendere facientem ista cupiebat. Iubet igitur nemini hoc enunciari, *ut*, inquit, *ipso spectaculi die producamus hunc in theatrum,*
cum

τον εἰς τὸ θέατρον σὺν τινι τῶν καταδεδικασμέ-
νων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τὴν
γυναικα ἀναβήσεται. καὶ τινὰ τῶν γυναικῶν,
ἣτις κατεκείριτο θηρίοις ἀποθανεῖν, ἄγχουσιν ἐν-
θρον παρ' ἐμῆ, καὶ προσιέναι τε ἐκέλευον, καὶ
ψαύειν ἐμῆ.

Εἶτα τὸ τελευταῖον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐνστά-
σης, ἐν ἣ τὰς Φιλοτιμίας ἤγεν ὁ ἐμὸς δεσπό-
της, εἰσάγειν ἐγνωσάν με εἰς τὸ θέατρον· καὶ
εἰσῆειν ἔτω· κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης Ἰν-
δικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφηνωμένη, ἐπὶ ταύ-
της με ἀνακλίνουσι, καὶ κῆ μοι τὴν γυναῖκα πα-
ρακατέκλιναν. εἶτα ἔτως ἡμᾶς ἐπέθηκαν ἐπὶ
τινος μηχανήματος, καὶ εἰσω εἰς τὸ θέατρον
παρε-

*cum damnatarum mulierum aliqua; ibique in o-
mnium oculis, mulierem inscender. Iamque mulie-
rum aliquam quae damnata erat ad bestias, intus
ad me deducunt, accedere ad me iubent, et me
mulcere.*

53. Denique instante iam die, qua munus ho-
noris petendi causa editurus erat meus dominus,
statuunt introducere me in theatrum. Et intraui
hoc modo. Lectus erat magnus, de testudine
Indica factus, clavis aureis distinctus, in hoc me
deponunt, et iuxta me mulierem iubent accum-
bere. Tum ut eramus nos in machinam quan-
dam impositos, et ita in theatrum delatos, de-
ponunt.

παρενέγκαντες, κατέθηκαν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ οἱ
 ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν, καὶ κρότος πάσης
 χαρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί, καὶ τράπεζα ἡμῖν παρ-
 ἔκειτο, καὶ πολλὰ ἐσκευασμένα ἐν αὐτῇ ἔκειτο,
 ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι ἐν δείπνῳ ἔχασσι. καὶ
 παῖδες ἡμῖν παρεισήμεισαν οἰνοχόοι, καλοὶ, τὸν
 οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ διακονέμενοι. ὁ μὲν ἔν ἐπι-
 σχῆτις ἐς ὧς ὀπισθεν, ἐκέλευέ με ἀριστῶν· ἐγὼ
 δέ, ἅμα μὲν ἡδέμεν ἐν τῷ θεάτρῳ κατακείμε-
 νος, ἅμα δὲ ἐδεδίοιεν μὴ πᾶ ἀρκτας ἢ λέων ἀνα-
 πηδήσῃται.

Ἐν τῷ τῷ δὲ τινος ἄνθη φέροντος παροδεύον-
 τος, ἐν τοῖς ἄλλοις ἀνθεσιν ὄρω καὶ ῥόδων χλω-
 ρῶν φύλλα, καὶ μηδὲν ἔτι ὀκνῶν, ἀναπηδήσας
 τῷ λέλχει ἐκπέπτω, καὶ οἱ μὲν ὧντό με ἀνίστα-
 σθαι

ponunt in medio. Magnos tollunt clamores,
 plausus omnium manibus mihi datur: mensa no-
 bis erat apposita, et multa in ea parata, quae in
 coenis adhibere delicati homines solent. Pueri
 nobis adstabant, pincernae pulchri, vinum no-
 bis in auro ministrantes. Magister a tergo ad-
 stans prandere me iubet. At ego partim pudore
 afficiebar in theatro ita iacens: partim metuebam,
 ne aliunde versus aut leo exsiliret.

54. Inter haec praetereunte quodam qui flores
 ferret, alios inter flores video etiam rosarum re-
 centium folia: et nihil cunctatus exsiliens de le-
 cto me proripio. Atque illi putant me confur-
 gere

σθασι ὀρχησόμενον. ἐγὼ δὲ ἐν ἑξ ἑνὸς ἐπιτρέχωι,
 καὶ ἀπανθίζόμενος ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀνθέων τὰ
 ῥόδα, κατέπινον. τῶν δὲ ἔτι θαυμαζόντων ἐπ'
 ἐμοί, ἀποπέττει ἐξ ἐμῆ ἐκείνη ἢ τῇ κτήνους
 ὄψει, καὶ ἀπόλλυται, καὶ Ἀφυνῆς ἦν ἐκείνος ὁ
 πάλαι ὄνος, ὁ δὲ Λέκιος αὐτὰς ἔνδον μοι γυμνὸς
 εἰσήκει· τῇ δὲ παραδόξα ταύτῃ καὶ μηδὲποτε
 ἐλπισθείσῃ θεὸς πάντες ἐκτεπληγμένοι, δεινὸν
 ἀπεθαύβησαν, καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο γιῶμας
 ἐσχίστρο. οἱ μὲν γὰρ ὥσπερ Φάρμακα δεινὰ
 ἐπιστάμενον, καὶ κακὸν τι παλὺμορφον, ἤξιον
 εὐθύς ἔνδον περὶ με ἀποθανεῖν· οἱ δὲ περιμει-
 ναι καὶ τὰς ἀπ' ἐμῆ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ πρό-
 τερον διαγινῶναι, εἶθ' ἄτω δικάσαι περὶ τάτων.
 καὶ γὰρ

gere ad saltandum. Ego vero vnum ex altero
 percurrens *naribus* florem, carptas inde rosas de-
 voro. His adhuc in admiratione mei defixis, de-
 cidit a me illa iumenti species et perit, disparer-
 que ex oculis asinus ille antiquus: adstatque
 mihi ipse ille, qui intus adhuc fuerat, Lucius.
 Inopinato hoc insperatoque spectaculo percul-
 si omnes, tumultum dedere horribilem, scis-
 sumque in duas sententias est theatrum. Alteri
 quidem vt malorum veneficiorum peritum, et
 versipelle portentum, postulabant statim hic in-
 tus igne me mori; alteri expectandam dicebant
 meam orationem, et prius cognoscendum, de-
 inde sic de his ferendam sententiam. Ego vero
 accur-

καὶ γὰρ δραμῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς ἐπαρχίας, ἔτυχε δὲ τῇ θῆα ταύτῃ παρῶν, ἔλεγον κατω-
θεν ὅτι γυνή με Θετταλή, γυναῖκός Θετταλῆς
δαλή, χρίσματι μαμαγευμένῳ ἐπαθήσασα, ὃ
νὸν ποιήσῃ. καὶ ἰκέτευον αὐτὸν, λαβόντα ἔχειν
με ἐν Φρερᾷ, ἔς' ἂν αὐτὸν πείσῃμι, ὥς ἔκα-
ταψεύδομαι ἔτω γυγονῶς.

Καὶ ὁ ἄρχων, Λέγε, Φησὶν, ἡμῖν ὄνομα τὸ
σὸν, καὶ γονέων τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ
τινας Φῆς ἔχειν τῷ γένει προσήκοντας, καὶ πό-
λιν. καὶ γὰρ, Πατὴρ μὲν, ἔφη, ἔστι μοι Λού-
κιος, τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ Γαῖος 14). ἀμφω
δὲ

recurrens ad praesidem provinciae, qui forte spe-
taculo aderat, ab inferiori loco dico, ut me
Thessala mulier, Thessalae mulieris ancilla, ma-
gico unctum unguento, asinum fecerit, et sup-
plico, ut in suam me fidem ac tutelam recipiat,
donec probare illi possem, me de illo facto non
mentiri.

55. Et Praefes, *Dic nobis, inquit, nomen tuum
et parentum tuorum et cognatorum, si quos habere
te ais genere tibi coniunctos et urbem. Et ego,
Pater, inquam, mihi est Lucius, fratri autem
meo praenomen Caius, ambo reliqua nomina com-
munia*

14. Πατὴρ μὲν — Γαῖος] Quomodo ista co-
haerent? *Pater mihi est Lucius, fratri autem
meo Caius. Interrogauerat Praefes primo de
nomi-*

δὲ τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. καὶ γὰρ
 μὲν ἱστορίων καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγραφεύς· ὁ δὲ
 ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, καὶ μάντις ἀγαθός· πα-
 τὴρ δὲ ἡμῖν, Πάτραν τῆς Ἀχαιῆας. ὁ δὲ δικα-
 σὴς, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, Φιλτάτων ἐμοί, ἔφη,
 λίαν ἀνδρῶν ὑὸς εἶ καὶ ξένων, οἰκίᾳ τέ με ὑπο-
 δεξα-

*munia habemus. Ego historiarum, et aliorum li-
 brorum scriptor sum; ille elegorum poeta, et vates
 bonus: patria nobis Patrae, urbs Achaiae. Au-
 diens ista Praeses, Carissimorum longe mihi hospi-
 tium, inquit, filius es atque hospitum, qui ex do-
 mo*

nomine noui ex asino hominis, tum de pa-
 rentibus et cognatis. Nomen itaque suum
 debebat dicere ante omnia: nomen deinde
 fratris sui indicare voluisse, satis ipsa stru-
 ctura orationis indicat. Quid enim aliud
 possunt haec sibi velle, *fratri autem meo Ca-
 ius*? Itaque in versione ipsum hoc nomen si
 praenomen potius supplenuimus. Caeterum,
 nisi omnia me fallunt, lacuna hic est, eius-
 modi *πατὴρ μὲν ἐστὶ μοι* — hic nominavit
 patrem et auum forte, et perrexit deinde,
*ὄνομα δὲ ἐμοί μὲν ἐστὶ Λακίος, τῷ δὲ ἀδελ-
 Φῷ τῷ ἐμῷ Γαῖος*. Patrem et forte auum
 ab eo appellatum, satis responsio Praesidis
 indicat: sed quæ potuit dissimulare suum,
 cum tamen suae professionis mentem faciat,
 etc. *Gesner.*

δεξαμένων, καὶ δαίροις τιμησάντων, καὶ ἐπίστα-
μαι ὅτι ἄδεν ψεύδῃ, παῖς ἐκείνων ὢν· καὶ τοῦ
δίφρε ἀναπηδήσας, περιβάλλει τὸ, καὶ πολλὰ
ἐφίλει, καὶ με καὶ οἰκᾶδε ἤγεν ὡς ἐαυτόν. ἐν
τῷ τῷ δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφίκετο, ἀργύ-
ριον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ κομίζων, καὶ τῷ τῷ
μέ ὁ ἀρχὼν δημοσίᾳ πάντων ἀκχόντων, ἀπο-
λύει· καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν ναῦν ἐσκε-
ψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἐνεθέμεθα.

Εγὼ δὲ κρᾶτισον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν παρὰ
τῆς γυναῖκα τὴν ἐρασθεῖσαν με τῷ ὄντι, καλ-
λίων αὐτῇ Φανείσθαι λέγων, νῦν ἐν ἀνθρώπῳ
ὢν· ἡ δὲ μ' ἀσμένῃ τε εἰσεδέξατο, τῷ παρα-
δόξῳ, ρίμαι, τῷ πράγματι ἐπιτερπυμένη, καὶ
δειπνεῖν

*mo me exceperunt, et honorarunt donis: et nihil
se quidquam mentiri novi, bonum qui sis filius, ex-
filiensque de sella amplectitur me, et multum
osculatur, domumque ad se me deduxit. Inter-
ea vero frater meus quoque aduenērat, pecuniam
mihi et alia multa adferens. Interim etiam Prae-
ses me publice audientibus omnibus, absoluit.
Tum ad mare descendentes nauim circumspici-
mus, sarcinasque in eam imponimus.*

56. Caeterum consultum putabam accedere ad
mulierem, quae meo asini amore correpta fuerat,
cogitans pulchriorem me nunc illi, postquam
homini redditus essem, visum iri. Illa tubens
me excepit, miraculo rei delectata, arbitror, ac
coena-

δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἰκέτευε, καὶ γὰρ ἐπειθόμην, Νεμέσεως ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄντα ἀγαπηθέντα, νῦν γεγόμενον ἀνθρώπον, ὑπερτρύφῃν, καὶ τὴν ἐρασθεῖσαν ὑπερορᾶν· καὶ δειπνῶ σὺν αὐτῇ, καὶ ἐκ τῆς μύρᾳ ἀλείφομαι, καὶ σεφανῶμαι τῷ Φιλτάτῳ καὶ ἐς ἀνθρώπους με ἀνασώσαντι ῥόδῳ· ἐπεὶ δὲ ἦν νύξ βαθεῖα, ἤδη καὶ καθεύδειν ἔδει, καὶ γὰρ δ' ἐπανίσταμαι, καὶ ὥσπερ μέγα τι ποιῶν ἀγαθόν, ἀποδύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνός, ὥς δῆθεν ἔτι μᾶλλον ἀρῶσων ἐκ τῆς πρὸς τὸν ὄντα συγκρίσεως. ἡ δὲ ἐπειδὴ εἶδε με πάντα ἀνθρώπινα ἔχοντα, προσπτύσασά μοι, Οὐ Φθείρη ἀπ' ἐμῆ, ἔφη, καὶ τῆς ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακρὰν ποι ἀπελθὼν, νομήσῃ;

coenare secum et cubare ut vellem rogavit. Obsequor ego, indignum ratus, si is qui in asino amatus esset, nunc homo factus fastidire vellet, et amatricem suam despicere. Itaque coeno cum illa, et unguento ungor, et coronam fumo de carissima mihi et servatrice rosa. Cum iam profunda nox esset, et somni tempus, surgo, et uti magnum quiddam bonum facturum, exuo me ac nudus adsto, magis nimirum ex comparatione cum asino placiturus. At illa, ubi videt, omnia me humana habere, despuens me, *Non, inquit, in malam rem a me meaque domo faceffis, et longe hinc quocunque abiens dormis? Me vero interro-*

μήση; ἐμᾶ δ' ἐρομένη, Τί γάρ καί ἡμάρτηται
 μοι τοιῶτον; Ἐγὼ δέ, ἔφη, μὰ Δία, ἔχι σῶ,
 ἀλλὰ τῷ ὄντι τῷ σῷ ἐρώσα τότε, ἐκείνῳ, καί
 ἔχι σοί, συνεκάθευδον. καὶ ὥμην σε καὶ νῦν
 καὶ ἐκείνῳ γε μόνον τὸ μέγα τῷ ὄντι σύμβολον
 διασώζειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ
 ἐκείνου τῷ καλῷ καὶ χρησίμῳ ζῶε ἐς πίθηκον με-
 ταμερφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη εὐθύς τὰς οἰκί-
 τας, καὶ κελεύει με τῶν νῶτων μετέωρον κομι-
 σθῆναι ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ ἔξωσθαι πρὸ τοῦ
 δωματίου ἔξω γυμνός, καλός, ἐξεφανωμένος,
 καὶ μεμυρισμένος, τὴν γῆν γυμνὴν περιλαβὼν,
 ταύτῃ συνεκάθευδον. ἅμα δὲ τῷ ὄντι γυμνός
 ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω πρὸς τὸν ἀδελ-
 Φόν

*gante, Quod enim tantum peccatum commisi? At
 ego, inquit, non tui, sed asini tui amore ar-
 dens, cum illo, non tecum cubavi: putabamque te
 nunc etiam illud certe solum magnum asini insigne
 servatum adhuc trahere. Iam vero tu mihi venis
 ex pulchro illo et utili animali mutatus in spinitur-
 nicium. Et aduocatis iam statim seruis imperat,
 ut me tergis sublimem domo exportent. Itaque
 exclusus, ante domum extra, nudus, pulcher,
 coronatus, et vinctus, terram nudam complexus,
 cum hac dormio. Cum prima vero luce nudus
 ad nauim curro, ridensque fratri quid mihi ac-
 cidisset*

Φὸν τὴν ἐμαυτοῦ ἐν γέλωτι σύμφοράν 15).
 ἔπειτα ἐκ τῆς πόλεως δεξιῷ πνεύσαντος ἀνέμου,
 πλέομεν ἔνθεν, καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς
 τὴν ἐμὴν πατρίδα. ἐνταῦθα θεοῖς σωτήρσιν
 ἔθυσον, καὶ ἀναθήματα ἔθηκα, μὰ Δί', οὐκ ἐκ
 κυνὸς πρωκτοῦ (τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου) ἀλλ'
 ἐξ ὄντα περιεργίας 16) διὰ μακρᾶ πάνυ, καὶ οὐ-
 τῷ δὲ μόλις, οἴκαδε ἀνασωθείς.

Ζεὺς

cidisset nario. Deinde vento de vrbe secundo
 flante, inde solvimus: paucisque diebus in meam
 venimus patriam. Hic seruatoribus Dis sacrifi-
 caui, et posui donaria, qui, non profecto e ca-
 nis podice, quod aiunt, verum asini, per lon-
 gos inaneque labores, et vix tamen ita, saluus
 tandem redissem.

Dd 2

Iupi-

15. Τὴν — συμφοράν] Non voluit, puto,
 calamitatem hic intelligi, sed simpliciter,
quid accidisset. Μέσον esse συμφοράν, ap-
 paret etiam ex *Herod.* I, 32. med. πᾶν ἐστὶ
 ἄνθρωπος συμφορῇ. Qui totam argumen-
 tationem considerauerit, non dubitabit. Ad-
 de *Aristoph.* Equ. 652. δοκεῖ Ἐπὶ συμφο-
 ραῖς ἀγαθῶσιν εἰσηγγελμέναις Εὐαγγέλια
 θύειν. Diferte hic Scholiastes, μέσον, ait
 ὄνομα ἢ συμφορὰ. Etiam *Lysistr.* 1288.
 ἀγαθῶν συμφορῶν fit mentio. *Gesner.*

16. Ἐξ ὄντα περιεργίας] Non videntur sibi
 bene opponi prouerbialis ille κυνὸς πρωκτὸς
 et

Ζεὺς ἐλεγχόμενος.

Κυνίσκος καὶ Ζεῦς.

KTN. **Ε**γὼ δὲ, ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα οὐκ ἐνοχλήσω σε, πλῆτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αἰτῶν, ἅπερ εὐκταϊότατα τοῖς πολλοῖς, σοὶ δ' οὐ πάνυ ῥάδια παρασχέιν. ὁρῶ γὰρ

Iupiter confutatus.

Cyniscus et Iupiter.

CYN. **E**go vero tibi, Iupiter, propter ista non ero molestus, diuitiis, aut auro, aut regno petendo; quae vulgo maxime optabilia videntur, tibi autem ad praebendum non omnino facilia.

et ὄντ' περιεργία, et si conferas illam supra exclamationem noui asini c. 15. ὦ τῆς ἀκαίρεα ταύτης περιεργίας. Videbatur tolerabilior sententia esse, quam dedi, quae tamen hoc habet incommodi, quod vel ponendum est, μακροῦ Attice scriptum pro μακρᾶς, ut post initium huius libelli μάγος et μάχλος Hipparchi vxor dicitur: licet eius rei in hoc nomine exemplum desiderem, cum frequens adeo sit altera in α terminatio: vel librario-
rum culpa μακροῦ legi pro μακρᾶς. Qui neutrum potest concoquere, vertat, ex longis atque manibus asini laboribus. Gesner.

γὰρ σε τὰ πολλὰ παρακόντα εὐχομένων αὐτῶν.
 ἔν δέ, καὶ τὸτο ῥῆσον, ἐβλήμεν παρὰ σὲ μοι
 γενέσθαι. ΖΕΥΣ. Τί τὸτό ἐσιν; ὦ Κυνίσκε·
 ἃ γὰρ ἀτυχήσεις, καὶ μάλιχα μετρίων, ὡς ἔφης,
 δεόμενος. ΚΥΝ. Ἀποκρίναι δὴ μοι πρὸς τινὰ
 ἃ χαλεπὴν ἐρώτησιν. ΖΕΥΣ. Μικρὰ γε ὡς
 ἀληθῶς ἡ εὐχή, καὶ πρόχειρος· ὥς ἐρώτα ὁ-
 πόσα ἂν ἐθέλης. ΚΥΝ. Ἰδὲ ταῦτα, ὦ Ζεῦ·
 ἀνέγνως γὰρ δηλονότι καὶ σὺ τὰ Ὅμηρου καὶ Ἡ-
 σίοδος ποιήματα· εἰπέ ἔν μοι, εἰ ἀληθῆ ἐσιν,
 ἃ περὶ τῆς Εἰμαρμένης καὶ τῶν Μοιρῶν ἐκεῖνοι
 ἐρῶν ψωδήκασιν, ἄφικτα εἶναι, ὅποσα ἂν αὐ-
 τὰ ἐπινηύσωσι γεινομένῳ ἐκάσῳ. ΖΕΥΣ. Καὶ
 πάνυ

facilia. Video enim saepe te preces illorum quasi
 non auditas transmittere. At vnum, idque fa-
 cillimum, a te mihi velim contingere. IVP.
 Quid illud est, Cynisce, nec enim repulsam fe-
 res, praesertim, si mediocria, ut dicebas, pe-
 tieris. CYN. Responde mihi ergo ad aliquam
 interrogationem non difficilem. IVP. Paruum
 reuera votum et expeditum, Igitur interroga
 quantumcunque volueris. CYN. En ista roga-
 bo, Iupiter. Legisti nimirum ipse quoque Ho-
 meri et Hesiodi poemata. Dic mihi ergo, utrum
 vera sunt, quae de Fato et Parcibus illi cecinerunt,
 evitari non posse, quaecumque illae nascenti
 unicuique neuerint. IVP. Omnino vera. Ne-
 que

πάνυ ἀληθῆ ταῦτα· ἔδὲν γάρ ἐστιν, ὅτι μὴ αἱ
Μοῖραι διατάττουσιν. ἀλλὰ πάντα, ὅποσα γί-
γνεται, ὑπὸ τῷ τούτων ἀτράκτῳ σφεδόμενα
εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἑκάστον ἐπικεκλωσμένην ἔχει τὴν
ἀπόβασιν, καὶ ἔθελμις ἄλλως γενέσθαι.

KTN. Οὐκοῦν ἐπὶ τὸν αὐτὸς Ὅμηρος ἐν
ἐτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγει·

Μὴ καὶ ὑπὲρ Μοῖραν δόμον Ἀΐδος εἰσαφί-
κηαι.

καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρῆν δηλαδὴ Φήσομεν τότε
αὐτόν; ZETΣ. Καὶ μάλα· ἔδὲν γάρ ἔτω γέ-
νοιτ' ἂν ἔξω τῶ νόμῳ τῶν Μοιρῶν, ἔδὲ ὑπὲρ τὸ
λῆνον. οἱ ποιηταὶ δὲ ὅποσα μὲν ἂν ἐκ τῶν Μυ-
σῶν κατεχόμενοι ἄδουσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν.
ὅποταν δὲ ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαί, καὶ καθ'
αὐτὰς

que enim quidquam est, quod non Parcae ordi-
nent: sed quaecumque fiunt, illorum versata
fuso, inde ab initio statim decretum habent ex-
itum, nec fas est aliter fieri.

2. CYN. Ergo cum idem ille Homerus in
alia operis parte ait,

Ne supra fatum subeas Plutonia templa,
et hisce similia, toties nempe delirare illum di-
cimus? IVP. Sane. Sic enim nihil quidquam
fiat praeter Parcarum legem, neque praeter illud
filium. Nempe quae musarum afflatu canunt
poetae, ea vera sunt: cum vero deserti a dea-
bus,

αὐτὰς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ
ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται. καὶ συγ-
γνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοῶσι τὰ ληθεῖς,
ἀπελθόντος ἐκείνου, ὃ τέως παρὸν, ἐρράψωδει
δι' αὐτῶν. ΚΤΝ. Ἀλλὰ τὲτο μὲν ἔτω φήσο-
μεν. ἔτι δὲ καὶ κῆνός μοι ἀπήκριναι. ἃ τρεῖς αἱ
Μοῖραί εἰσι, Κλωθῶ, Λάχεσις, οἶμα, καὶ Ἀ-
τροπος; ΖΕΤΣ. Πάνυ μὲν ἔν.

ΚΤΝ. Ἡ Εἰμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ Τύχη
(πολυθρύλλητοι γὰρ καὶ αὗται) τίνες εἰσιν, ἥ
τί δύναται αὐτῶν ἐνατέρα; πότερον τὰ ἴσα ταῖς
Μοίραις, ἥ τί ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκῶ γοῦν ἀπάν-
των λεγόντων, μηδὲν εἶναι Τύχης καὶ Εἰμαρμέ-
νης

bus, pro se faciunt versus, tunc nimirum fallun-
tur, et contraria aliquantum superioribus nar-
rant. Atque ignoscendum illis est, si, homines
cum sint, verum ignorant, discedente illo, quod,
quam diu praefens erat, per ipsos fundebat car-
mina. CYN. Hoc ergo sic dicemus. Iam vero
illud quoque mihi responde. Nonne tres sunt
Parcae, Clotho, Lachesis, puto, et Atropos.
IVP. Recte.

3. CYN. Fatum ergo, et Fortuna, multum
trita enim ista quoque nomina, quae sunt, aut
quid possunt singulae? vtrum aequalem Parcis
potestatem habent, an aliquid supra illas valent?
Audio enim dicere vniuersos, nihil esse Fortuna

νης δυνατώτερον. ΖΕΤΣ. Οὐ θέμις ἅπαντά
σε εἰδέναι, ὦ Κυνίσκε. τίνας δ' ἔν ἐνεκα ἡρώ-
τησάς τὸ περὶ τῶν Μοιρῶν;

ΚΤΝ. Ἦν πρότερόν μοι, ὦ Ζεῦ, καὶ κῆνο εἴ-
πης· εἰ καὶ ὑμῶν αὐτὰ ἀρχασι, καὶ ἀνάγκη
ὑμῖν ἡρτῆσθαι ἀπὸ τῆ λίνης αὐτῶν. ΖΕΤΣ.
Ἀνάγκη, ὦ Κυνίσκε. τί δ' ἔν ἐμειδίαςας; ΚΤΝ.
Ἀνεμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὀμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς
πεποίησα αὐτῶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δη-
μηγορῶν, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς, ὡς ἀπὸ σει-
ρᾶς τινος χρυσῆς ἀναρτησόμενος τὰ πάντα ἔ-
Φης γὰρ αὐτὸς τὴν μὲν σειρὰν κατήσειν ἐξ ἄραν, τὰς
θεὰς δὲ ἅπαντας, εἰ βέλοιντο ἐκκρεμαννυ-
μένους κατασπᾶν βιάζεσθαι, ἔ μὴν κατασπάσειν
γε, σὺ δὲ, ὁπότεν ἐθελήσης, ῥαδίως ἅπαντας
Αὐ-

et Fato potentius. IVP. Fas haud est, Cynisce, scire te omnia. Cuius vero tandem rei causa interrogasti de Parcibus?

4. CYN. Si prius illud mihi dixeris, Iupiter, vobisne etiam illae imperent, cogaminiue vos ab illorum filo pendere? IVP. Cogimur, Cynisce. Quid vero risisti? CYN. Recordabar illorum Homeri versuum, in quibus ab eo induceris in concione Deorum verba faciens, ubi minabaris illis, te aurea quadam catena omnia suspensurum. Dicebas enim, illam te catenam caelo demissurum, Deos vero omnes si velint ab illa suspensi vi te detrahare, non detracturos: te vero, si velis, facile uniuersos

Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσῃ.
τότε μὲν ἔνθαυμάσιος ἐδόκει μοι τὴν βίαν, καὶ
ὑπὲρ Φριττον μεταξὺ ἀνέων τῶν ἐπῶν. νυνὶ δὲ
αὐτόν σε ἤδη ὄρω μετὰ τῆς σειρᾶς, καὶ τῶν ἀπ-
ειλῶν, ἀπὸ λεπτῆς νήματος, ὡς Φῆς, κρεμά-
μενον. δοκεῖ δ' ἔν μοι δικαιότερον ἂν ἡ Κλωθὴ
μεγαλαυχῆσασθαι, ὡς καὶ αὐτόν σε ἀνάσπα-
σον αἰωρῆσα ἐκ τῆς ἀτράκτε, καθάπερ οἱ αἰλιεῖς
ἐκ τῆς καλᾶς τὰ ἰχθυΐδια.

ΖΕΥΣ. Οὐκ οἶδ' ὅ, τι σοι ταυτὶ βέλεται
τὰ ἐρωτήματα. ΚΤΝ. Ἐκεῖνο, ὦ Ζεῦ, καὶ
πρὸς τῶν Μοιρῶν, καὶ τῆς Εἰμαρμένης, μὴ τρα-
χέως μηδὲ πρὸς ὀργὴν ἀκῆσης με τάλῃθ' ἡ μετὰ
παρρησίας λέγοντος. εἰ γὰρ ἔτῳς ἔχει ταῦτα,
καὶ

Quia cum terra tracturum, ipsoque profundo.
Tunc quidem igitur admirabili mihi quadam vi
videbare praeditus, perhorrescebamque versus
istos cum audirem. Modo vero ipsum te iam vi-
deo una cum catena illa et minis, a tenui filo,
ut ais, suspensum. Videtur ergo mihi iustius
gloriarī posse Clotho, ut quae ipsum te quoque,
pendulum de colo sua libret, ut piscatores de
arundine pisciculos.

5. IVP. Nescio, quid hae sibi tuae quaestio-
nes velint. CYN. Illud, Iupiter; et per ego te
Parcas, et Fatum obsecro, ne aspere, neque ira-
cunde audias me, quae vera sunt, cum fiducia
dicentem. Si enim ita se habent illa, et omnia

καὶ πάντων αἱ Μοῖραι κρατῶσι, καὶ ἔδεν ἂν ὑπ' ἔδενός ἐτι ἀλλαγείη τῶν ἅπαξ δοξάντων αὐταῖς, τίνος ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι γενέσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ; ἔχ' ὁρῶ γὰρ ὅ, τι ἂν ἀπολαύσαιμεν τῆς ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μὴτε τῶν φαύλων ἀποτροπὰς εὐρέσθαι δυνατόν ἡμῖν ἐκ τῶν εὐχῶν, μὴτε ἀγαθῶ τινος θεοσδότου ἐπιτυχεῖν.

ΖΕΤΣ. Οἶδα ὅθεν σοι τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματα ἐσι, παρὰ τῶν καταράτων σοφιστῶν, οἱ μὴδὲ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκεῖνοι γὰρ τὰ τοικῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ τὰς ἄλλας θύειν, καὶ εὐχεσθαι,

in Parcarum potestate sunt, neque quidquam eorum, quae semel illis placuere, a quoquam porro mutari potest: cuiusnam rei gratia vobis sacrificamus homines, et hecatombas admouemus, precati, ut nobis contingant a vobis bona? Neque enim video, quid boni ad nos ab illo cultu redeat, si neque malorum depulsiones inuenire nobis licet precibus, neque bonum quidquam diuino munere nancisci.

6. IVP. Noui vnde habeas argutas illas interrogationes; a Sophistis illis facerrimis, qui etiam prouidere nos hominibus negant. Illi enim praecipitare talia quaerunt, et alios quoque, ne sacrificare velint, aut precari, dehortantur, tanquam

σθαι, ὡς εἰκαῖον ὄν· ἡμᾶς γὰρ ἔτε ἐπιμελεῖσθαι
τῶν πραττομένων παρ' ὑμῖν, ἔθ' ὅλως τί δύ-
νασθαι πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ πράγματα· πλὴν ἔ-
χαιρήσεσί γε, τὰ τοιαῦτα διεξίόντες. KTN.
Οὐ, μὰ τὸν τῆς Κλωθῆς ἄτρακτον, ὦ Ζεῦ,
ἔχ ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθεῖς, ταῦτά σε ἠρώτη-
σα. ὁ δὲ λόγος αὐτὸς (ἐκ οἷδ' ὅπως ἡμῖν προῖων
εἰς τοῦτο ἀπέβη) περιττὰς εἶναι τὰς θυσίας
Φησὶν, αὐθις δ' εἰ δοκεῖ, διὰ βραχέων ἐρήσο-
μαί σε, σὺ δὲ μὴ ἐκνήσης ἀποκρίναςθαι, καὶ ὅ-
πως ἀσφαλές ἐρον ἀποκρίνη. ZETΣ. Ἐρώτα,
εἰ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν.

KTN. Πάντα Φῆς ἐκ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι;
ZETΣ. Φημί γάρ. KTN. Ὑμῖν δὲ δυνατόν
ἀλλάτ-

quam frustra sit: nos enim neque curam gerere
eorum, quae apud vos agantur, neque omnino
posse quidquam, ad res terrestres. Verum non
gaudebunt *impune se auferre*, eiusmodi disputa-
tiones. CYN. Non profecto, per illum Clo-
thūs fufum, Iupiter, non ab illis inductus, ista
te interrogavi: sed ipse noster sermo (non habeo
dicere quomodo progressus huc nobis euaserrit)
superuacanea esse ait sacrificia. Iterum autem,
si videtur, paucis te rogabo: tu vero respondere
ne graueris, et *fac* vt respondeas firmitus. IVP.
Roga si satis tibi otii est ad sic delirandum.

7. CYN. Omnia ais a Parcīs fieri? IVP.
Nempe. CYN. In vestra autem potestate est
muta-

ἀλλάττεν ταῦτα, καὶ ἀνακλώθην; ΖΕΤΣ.
 Οὐδαμῶς. ΚΤΝ. Βέλει γὰρ ἐπαγάγω καὶ τὸ
 μετὰ τοῦτο, ἢ δῆλον, καὶ μὴ εἴπω αὐτό;
 ΖΕΤΣ. Δῆλον μὲν. οἱ δέ γε θύοντες οὐ τῆς
 χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀντίδοσιν δέ τινα ποιῶ-
 μενοι, καὶ ὥσπερ ὠνέμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡ-
 μῶν, ἢ τιμῶντες *) ἄλλως τὸ βέλτιον. ΚΤΝ.
 Ἰκανὸν

mutare ista, et retractare? IVP. Nequaquam.
 CYN. Vis igitur inducam, quod sequitur; an
 manifestum id est, etiam si non dixerō? IVP.
 Manifestum id quidem. Verumtamen qui sacri-
 ficiant, non iam indigentiae causa sacrificant, re-
 muneracionem quandam facientes, et quasi emen-
 tes a nobis bona, quam alioquin honore prae-
 stantiorē naturam afficiunt. CYN. Satis etiam
 hoc

* Ἡ τιμῶντες] Apparet ex interpretatione
 nostra, omissum nos putare in priore mem-
 bro μᾶλλον, ὅσον vel simile quid, quod
 ante τὴν ἢ non insolens esse constat. Illud
 quidem videbatur nobis ex tota serie aper-
 tum, remoueri a causa sacrificiorum χρείαν
 et cognatam illi ἀντίδοσιν, ac τὸ ὠνεῖσθαι,
 relinqui. Similis locus est Iou. Trag. c. 46.
 Οὐκ ἐν ἔφερην ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος — ἢ οἱ
 ἐρέττοντες. Et in ipso fine eius libelli:
 Ἐβελόμην ἂν ἓνα τοιᾶτον ἔχειν — ἢ μω-
 ρίας μοι βαβυλῶνας ὑπάρχειν. Gesner.

Ἰανόν καὶ τῷτο, εἰ καὶ σὺ Φῆς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρηστότητι δὲ τινι τῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρῆν, ἤρετο ἂν σε καθ' ὃ, τι βελτίως Φῆς τὰς θεάς, καὶ ταῦτα ὁμοδύναμα τῶν ἀνθρώπων ἔντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς δεσποίνας ταῖς Μείραις ταττομένης. οὐ γὰρ ἀποχρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δι' αὐτὸ ἀμείνως δοκεῖν. ἐπεὶ τῷτο γε μακρῷ χεῖρόν ἐστιν, εἴγε τὰς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θάνατός γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο· ὑμῖν δὲ εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα, καὶ αἰδῖος ἡ δολία γίγνεται, ὑπὸ μακρῷ τῷ λίνῳ σρεφομένη.

ZETΣ.

hoc est, si tu quoque dicis, nullius utilitatis causa fieri sacrificia, sed benignitate quadam hominum, honore praestantiorē naturam afficientium. Quamquam si quis Sophistarum illorum adesset, fortasse te interrogaret, quam re praestare dicas Deos, idque cum hominum sint conferui, iisdem dominabus Parcis subiecti. Neque enim, quod immortales sunt, hoc iis suffecerit, ut ideo meliores videantur: quandoquidem multo hoc est deterius; ubi illos, si nihil aliud, at certe mors in libertatem asserit; vobis autem in infinitum res exit, et aeterna seruitus oritur, quae longo illo filo torqueatur.

ΖΕΥΣ. Ἀλλ', ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδίδεν τῆς,
 καὶ ἄπειρον, εὐδαιμον ἡμῖν ἐστὶ, καὶ ἐν ἅπασιν
 ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιῶμεν. ΚΥΝ. Οὐχ ἅπαντες,
 ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώρισα καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα,
 καὶ πολλὴ ταραχὴ ἔνεστι, σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων,
 βασιλεὺς γάρ, καὶ δύνασαι ἀνασπᾶν τὴν γῆν,
 καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἰμονίαν καθείς· ὁ δὲ
 Ἥφαιστος χωλός ἐστι, βάνυσός τις καὶ πυρίτης
 τὴν τέχνην· ὁ Προμηθεὺς δὲ καὶ ἀνεσκολοπίσθη
 ποτέ. τὸν γὰρ πατέρα σὺ τί ἂν λέγοιμι, πε-
 δήτην ἔτι ἐν τῷ ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἐρᾶν δὲ Φα-
 σιν ὑμᾶς, καὶ τίτρώσθηςθαι, καὶ δαλεύειν ἐνίο-
 τε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸν
 σὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ
 τῷ

9. IVP. Verum, Cynisce, in ipsa illa aeterni-
 tate et infinitate inest nobis beatitas, atque in
 bonis omnibus viuimus. CYN. Non omnes,
 Iupiter, sed diuersa etiam apud vos ratio est, et
 multa inest confusio. Nam tu quidem beatus,
 qui rex sis, et possis terram cum mari attrahere
 puteali quasi fune demisso. At Vulcanus clau-
 dus est, vilis opifex, et fuliginosus. Prome-
 theus etiam in alto affixus quondam. De patre
 enim tuo quid dicam, qui sit compeditus adhuc
 in tartaro. / Aiunt autem vos amare etiam, et
 vulnerari, et seruire interdum hominibus, vt
 nempe fratrem tuum Laomedonti, et Admeto
 Apol-

τῷ Ἀδμήτῳ τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι οὐ
πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' εἰκάσιν ὑμῶν
οἱ μὲν τινες εὐτυχεῖς τε καὶ εὐμοῖροι εἶναι, οἱ δὲ
ἔμπαλιν. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ λησέυσθε, ὥσ-
περ ἡμεῖς, καὶ περισυλᾶσθε ὑπὸ τῶν ἱεροσύ-
λων, καὶ ἐκ πλυσσιωτάτων πενέσατοι ἐν ἀναρῇ
χρόνῳ γίγνεσθε. πολλοὶ δὲ καὶ κατεχωνεύθη-
σαν ἤδη, χρυσοῖ ἢ ἀργυροῖ ὄντες, οἷς τῆτο εἴ-
μαρτο δηλαδὴ.

ΖΕΥΣ. Ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικά, ὦ Κυ-
νίσκε, Φῆς· καὶ σοι τάχα μεταμελήσει ποτὲ
αὐτῶν. ΚΥΝ. Φεῖδς, ὦ Ζεῦ, τῶν ἀπειλῶν,
εἰδὼς ἄδεν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ καὶ τῇ Μοί-
ρᾳ πρὸ σοῦ ἔδοξεν. ἐπεὶ οὐδ' αὐτοὺς ἐκείνους
ὄρω

Apollinem. Ista quidem non valde mihi viden-
tur beata. Sed verisimile est, quosdam vestrum
fortunatos et felices esse; alios autem contra.
Omitto dicere, quod etiam in latrones inciditis
sicut nos, et spoliamini a sacrilegis, et ex di-
tissimis pauperrimi temporis momento fitis. Multi
vero iam conflati sunt, aurei cum essent vel ar-
gentei: quibus nempe id ipsum fato decretum
fuerat.

9. IVP. Vides, Cynisce, ista iam contume-
liosa sunt quae dicis: atque erit forte cum te il-
lorum poenituerit. CYN. Parce minis, Iupiter,
cum scias, nihil mihi euenturum, quod non
Parcae ante te visum fuerit: quandoquidem nec
ipfos

ἐρῶ τὰς ἱεροσύλας κολαζομένους, ἀλλ' οἷγε πλεῖστοι διαφεύγουσιν ὑμᾶς· ἐ γὰρ εἵμαρτο, οἶμαι, ἀλῶναι αὐτάς. ΖΕΥΣ. Οὐκ ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἴ, τῶν ἀναγκέντων τὴν πρόνοιαν τῷ λόγῳ; ΚΤΝ. Πάνυ, ὦ Ζεῦ, δέδιας αὐτούς, ἐκ οἷδ' ὅτε ἔνεκα. πάντα γὰρ ἐπόσα ἂν εἴπω, οἶει ἐκείνων παιδευματα εἶναι.

Ἐγὼ δὲ παρὰ τίνος ἂν ἄλλα τάληθές, ἢ παρὰ σὲ μάθοιμι; ἡδέως δ' ἂν καὶ τῷτο ἐροίμην σε, τίς ἢ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, Μοῖρα τίς, ἢ καὶ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἀρχεσθα καὶ αὐτῶν ἐκείνη; ΖΕΥΣ. Ἦδη σοι καὶ πρότερον ἔφην, ἐ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι· σὺ δ' ἐν τι ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσῃς φήσας, ἐ παύη τοσαῦτα

ipso illos puniri video sacrilegos: sed plerique vos effugiunt, nec enim puto capi illos in fatis est. IVP. Nonne praedixi, illorum te *de grege* esse, qui tollunt disputando providentiam. CYN. Vehementer illos, Iupiter, metuis, nescio quae de causa. Quaecumque enim ego dico, illorum putas e disciplina esse.

10. Ego vero a quonam alio verum quam a te discam? Libenter vero illud quoque te interrogaverim, quatenam illa vobis sit Providentia, Parcarum ne una, an etiam maior illis Dea, et illis quasi imperans? IVP. Iam ante tibi dixi equidem, non fas esse scire te omnia. At tu qui principio unum quiddam te interrogaturum dixi-

τα πρὸς μὲ λεπτολογέμενος. καὶ ὁρῶ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστι τῶ λόγῳ, ἐπιδείξαι ἄδενός ἡμᾶς προναῶντας τῶν ἀνθρωπίνων. KYN. Οὐκ ἐμὸν τῆτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα τὰς Μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιτελέσας, ἐκτός εἰ μὴ μεταμέλει σοι ἐκείνων, καὶ μετατίθεσθαι αὐθις τὰ εἰρημένα, καὶ ἀμφισβητεῖτε τῆς ἐπιμελείας, παρωσάμενοι τὴν Εἰμαρμένην.

ZETΣ. Οὐδαμῶς· ἀλλ' ἡ Μοῖρα δι' ἡμῶν ἕκαστῃ ἐπιτελεῖ. KYN. Μανθάνω, ὑπηρετᾷ καὶ διάκονοί τινες τῶν Μοιρῶν εἶναι Φατέ. πλὴν ἀλλὰ καὶ ἔτιωσ ἐκεῖνα ἂν εἶεν αἱ προνοῶσαι, ὑμεῖς δὲ ὥσπερ σκευὴ τινὴ, καὶ ἐργαλεῖα ἐς αὐτῶν.

dixeras, non definis minutas mihi nugas eiusmodi obblaterare: et video, caput tibi disputationis hoc esse, ut ostendas, nullam nos rerum humanarum curam agere. CYN. Non meum hoc est; sed tu paullo ante dicebas, Parcas esse, quae perficiant omnia: nisi forte poenitet te illorum, et dicta illa tua retractas, disceptantibus vobis de cura rerum et Fatum ab ea repellentibus.

II. IVP. Nequaquam. Sed per nos Fatum omnia perpetrat. CYN. Percipio, Ministros et famulos quosdam Parcarum vos esse dicitis. Veruntamen sic quoque illae fuerint quae prouident. Vos autem velut vasa quaedam illarum et
Luc. Op. T. V. *Ec* *instru-*

τῶν. ΖΕΤΣ. Πῶς λέγεις; ΚΤΝ. Ὡς περ,
οἶμαι, καὶ τὸ σιέπαρνον τῷ τέκτονι, καὶ τὸ
τρυπάνον, συνεργεῖ μὲν τι πρὸς τὴν τέχνην,
ἄδεις δὲ ἂν εἴποι ὡς ταῦτα τεχνίτης ἐστίν, ἔδ' ἢ
ταῦς ἔργον τῷ σιεπάρνῳ, ἢ τῷ τρυπάνῳ, ἀλλὰ
τῷ ναυπηγῷ· ἔτις ἀνάλογον, ἢ μὲν ναυπηγου-
μένη ἔκαστα, ἢ Εἰμαρμένη ἐστίν· ὑμεῖς δὲ ἄρα
τρυπάνῳ καὶ σιεπάρνῳ ἐς τῶν Μοιρῶν· καὶ, ὡς
ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δέον τῇ Εἰμαρμένῃ θύειν,
καὶ παρ' ἐκείνης αἰτεῖν τὰ γαθὰ· οἱ δὲ ἐφ' ὑμῶς
ἴασι, προσόδοις καὶ θυσίαις γεραίροντες, οἱ δ'
ἔδὲ τὴν Εἰμαρμένην τιμῶντες ἂν, εἰς δέον αὐτὸ
ἔπραττον. ἔ γάρ οἶμαι δυνατόν εἶναι, ἔδὲ αὐ-
ταῖς ἔτι ταῖς Μοίραις ἀλλάξαι, καὶ μετατρέ-
ψαι

instrumenta estis. IVP. Quid ais? CYN. Puto
quemadmodum securis fabro et terebra confe-
runt illa quidem aliquid ad artem, nemo vero
haec esse dixerit artificem; neque navis opus est
securis aut terebrae, sed naupegi: eadem ratione,
quod architectatur hanc magnam nauim, Fatum
est; vos autem nimirum secures Parcarum estis
ac terebrae. Et, vt apparet, homines cum Fato
sacra facienda essent, et ab illo petenda bona,
illi vero ad vos eunt, salutationibusque vos et
sacrificiis colunt. Sed neque, si Fatum colerent,
recte illud facerent. Neque enim, puto, ipsis
Parcis integrum est mutare, et aliorum con-
verte-

ψαμ τι τῶν ἐξ ἀρχῆς δοξάντων περὶ ἑκάσῃ. ἡ γὰρ Ἀτροπος ἐκ ἀνάσχοιτο ἂν, εἴ τις εἰς τέναντίον τρέψει τὸν ἄτρακτον, ἀναλύων τῆς Κλωθῆς τὸ ἔργον.

ZETΣ. Σὺ ἤδη, ὦ Κυνίσκε, εἰδὲ τὰς Μοίρας τιμᾶσθαι πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' εἰκοιὰς ἅπαντα συγχεῖν προαιρεῖσθαι. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλα ἔνεκα, τῷ γε μαντεύεσθαι, καὶ προμηνύειν ἑκάσῃ τῶν ὑπὸ τῆς Μοίρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμοίμεθα ἂν. ΚΤΝ. Τὸ μὲν ὅλον, ἄχρησον, ὦ Ζεῦ, προειδέναί τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ παντελῶς ἀδύνατον. ἐκτὸς εἰ μὴ τῷτο Φῆς, ὡς ὁ προμαθὼν, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς τεθνήσκειται, δύναται

vertere quidquam eorum, quae ab initio inde de vnaquaue re decreta sunt: nec patiatur Atropos, si quis in contrarium torquere velit fufum, et Clothonis opus resolvere.

12. IVP. Tu iam, Cynisce, neque Parcas colli ab hominibus aequum censes, sed videris hoc agere, vti confundas omnia. At nos, si vel nulla alia, ea certe caussa honoremur merito, quod vaticinamur, et quae rata sunt apud Parcam singula praedicimus. CYN. In vniuersum quidem inutile est, Iupiter, praescire futura illis, quibus negatum plane sit illa cauere. Nisi forte ad hoc *valere* dicas, vt ille, qui didicit a mucrone ferri se moriturum, effugere mortem in-

ναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸν θάνατον, καθεύξας αὐ-
τόν· ἀλλ' ἀδύνατον· ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ Μοῖρα
κυνηγετήσοντα, καὶ παραδώσει τῇ αἰχμῇ· καὶ
ὁ Ἄδρασος ἐπὶ τὸν σὺν ἀφείς τὴν λόγχην, ἐκεί-
νῃ μὲν ἀμαρτήσεται, Φονεύσει δὲ τὸν Κροίσου
παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰσχυρῆ προσηγάματος τῶν
Μοιρῶν Φερομένη τῷ ἀκοντίῳ ἐπὶ τὸν νεανίσκον.

Τὸ μὲν γὰρ Λαίῃ καὶ γελοῖον, τὸ·

Μὴ σπείρες τέκνων ἄλωνα, δαιμόνων βία,

Εἰ γὰρ τεκνώσεις (Φησὶ) παῖδα, ἀποκτε-
νεῖ σ' ὁ Φῦς.

περιττὴ γὰρ, οἶμα, ἡ παραινέσις πρὸς τὰ πάν-
τως ἔτω γενησόμενα. τοιγάρτοι μετὰ τὸν χρη-
σμὸν, καὶ ἔσπειρε, καὶ ὁ Φῦς ἀπέκτεινεν αὐ-
τόν.

cludendo se possit. Sed fieri non potest. Edu-
cit enim illum Fatum, ut venetur, et mucroni
tradet: et Adrastus, emissā in aprum hasta, ab
illo aberrabit, interficiet autem Croesi filium,
cum a validiori Parcarum imperio feratur hasta
in iuuenem.

13. Illud de Laio etiam ridiculum;

Ne sparge sulcum liberum, vetant Dii:

Nam si creaueris, ait, necat te filius.

Superuacanea enim, puto, admonitio in his,
quae omnino ita futura sunt. Igitur post ora-
culum et seminavit, et, qui natus est, ipsum
inter-

τόν. ὥς ἐχ' ὁρῶ ἀνθ' ὅτε ἀπαιτοῖτε τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ.

Ἐὼ γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθατε, ἔ πάνυ ἀποσφᾶντες, εἰ ὁ τὸν Ἄλυν διαβάς τὴν αὐτῆ ἀρχὴν καταλύσει, ἢ τὴν τῆ Κυρε. ἄμφω γὰρ δύναται ὁ χρησμός. ΖΕΤΣ. Ἦν τις, ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ἐργῆς αἰτία κατὰ τῆ Κροίσκ, διότι ἐπειρᾶτο ἐκείνος αὐτῆ, ἀρεινὰ κρέα καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἔψων. ΚΤΝ. Ἐχρῆν μὲν μηδὲ ἐργίζεσθαι, θεὸν ὄντα, πλὴν ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τῷ Λυδῷ ὑπὸ τῆ χρησμῶ ἐπέπρωτο, οἶμα. καὶ ἄλλως τὸ μὴ σαφῶς ἀκῆσαι τὰ μέλλοντα

interfecit. Itaque non video quo nomine mercedem vestrorum vaticiniorum repetatis.

14. Mitto dicere quam obliqua, quam ambigua respondere vulgo soleatis, non satis declarantes, suumne ille, qui Halyn transit, an Cyri imperium euerfurus sit. Vtrumque enim significat oraculum. IVP. Erat quaedam, Cynisce, Apollini irae causa contra Croesum, quod illum tentauerat, coquendis una agnibus et testudinibus carnibus. CYN. Oportebat quidem, si Deus est, ne irasci quidem. Sed nimirum fatale, puto, fuerat Lydo, ab oraculo ut deciperetur: et alioqui Fatum illud neuerat, ne dilucide futura

λοντα ἡ Εἵμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥς τε καὶ ἡ μαν-
τικὴ ὑμῶν ἐκείνης μέρος ἐστίν.

ΖΕΤΣ. Ἡμῖν δὲ ἔδεν ἀπολείπεις, ἀλλὰ μά-
την θεοὶ ἐσμεν, ἔτε πρόνοιάν τινα εἰσφερόμε-
νοι εἰς τὰ πράγματα, ἔτε τῶν θυσιῶν ἄξιοι,
καθάπερ τρύπανα, ὡς ἀληθῶς, ἡ σκέπαρνα;
καὶ μοι δοκεῖς εἰκότως με καταφρονεῖν, ὅτι κε-
ραυνόν, ὡς ὀρέξῃς, διηκυκλημένος ἀνέχομαι σου
τοσαῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντος. ΚΤΝ. Βάλλε,
ὦ Ζεῦ, εἴ μοι κεραυνῶ πληγῇναι εἵμαρται, καὶ
σε ἔδεν αἰτιάσομαι τῆς πληγῆς, ἀλλὰ τὴν Κλω-
θῶ τὴν διὰ σὲ τιτρώσκεισαν· ἔδὲ γὰρ τὸν κε-
ραυνὸν αὐτὸν Φαίην ἂν αἰτίον μοι γενέσθαι τῆ
τρυφύματος· πλὴν ἐκεῖνό γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ
σε

intelligeret. Itaque vestra etiam illa diuinationo
istius pars est.

15. I V P. Nobis autem nihil relinquis, sed
frustra Dii sumus, neque providentiam adhibe-
mus rebus, neque digni sumus victimis, ut tere-
brae nimirum aut secures? Et merito videris me
contemnere, quod fulmine iam ad iactum parato
adstans, fero te ista contra nos disputantem.
CYN. Feri, Iuppiter, si mihi fatale est fulmine
percuti: nec te plagae illius nomine accusabo,
sed vulnerantem per te Clotho: scilicet neque
ipsum fulmen causam mihi vulneris fuisse dicam.
Verum illud quidem vos rogauerim, te pariter

ac

σέ καὶ τὴν Εἰμαρμένην. σὺ δέ μοι καὶ ὑπὲρ ἐκεί-
νης ἀποκρίναι· ἀνέμνησας γάρ με, ἀπειλήσας.

Τί δήποτε τῆς ἱεροσύλης, καὶ λησῶς ἀφέν-
τες, καὶ τοσάττε ὕβρις αἰ καὶ βιαίης, καὶ ἐπι-
όρκης, ὄρῳν τινα πολλάκις κεραυνᾶτε, ἢ λίθον,
ἢ νεὼς ἴσον, ἔδεν ἀδικήσης; ἐνίστε δὲ χρησὺν
τινα καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον; τί σιωπᾶς, ὦ Ζεῦ,
ἢ ἔδὲ τῷτό με θέμις εἰδέναι; ΖΕΥΣ. Οὐ γάρ,
ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ παλυπράγμων τις εἶ, καὶ ἐκ
οἶδ' ὅθεν ταῦτα ἤκεις μοι συμπεφορηκῶς. ΚΤΝ.
Οὐκ ἔν μὴδὲ ἐκένω ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε καὶ τὴν
Πρόνοιαν, καὶ τὴν Εἰμαρμένην, τί δήποτε Φω-
κίων μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ καὶ σπά-
νει

ac Fatum: tu autem mihi et pro illo responde;
admonuisti enim me minis tuis.

16. Quî tandem omiſſis ſacrilegis, et latroni-
bus, totque contumelioſis, violentis, et periur-
is hominibus, quercum ſæpe quandam fulmi-
natis, aut lapidem, aut navis malum, quæ ni-
hil mali fecerit: interdum etiam bonum quen-
dam et ſanctum viatorem? Quid taces, Iupiter?
numquid hoc etiam me ſcire nefas eſt? IVP.
Enimvero nefas. At tu curioſulus es, et iſtis
omnibus neſcio vnde corraſis huc mihi venis.
CYN. Igitur neque illud vos interrogauerim te-
que, et Prouidentiam, et Fatum, quî tandem
Phocion ille vir bonus in tanta paupertate et ne-
ceſſa-

νει τῶν ἀνάγκαιων ἀπέθανε, καὶ Ἀριστείδης πρὸ αὐτῶ· Καλλίας δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστοι μεράκια, ὑπερεπλάτυν, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ Αἰγινήτης, κίναϊδος ἀνθρωπος, τὴν μητέρα λιμῷ ἀπεκτονῶς· καὶ πάλιν Σωκράτης μὲν παρεδόθη τοῖς ἔνδεκα, Μελίτος δὲ οὐ παρεδόθη· καὶ Σαρδανάπαλος μὲν ἐβασίλευσε θῆλος ὢν· Περσῶν δὲ τοσῶτοι καλοὶ καὶ γαστοὶ ἄνδρες ἀνεσκολοπίζοντο πρὸς αὐτῶ, διότι μὴ ἡρέσκοντο τοῖς γιγνομένοις.

Ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω καθ' ἕνασον ἐπεξιῶν, τὰς μὲν πονηρὰς εὐδαιμονῶντας, καὶ τὰς πλεονέκτας, ἀγομένους δὲ καὶ φερομένους τὰς χρη-

cessariorum penuria mortuus fit, atque ante ipsum Aristides? Callias autem et Alcibiades, corrupti adolescentuli, abundarint diuitiis, et insolens ille Midias, et Chærops Aeginetes, cinædus, quique suam matrem fame interemit: et rursus, Socrates vndecimuiris capitalibus traditus fit, Melitus autem traditus non fit? et Sardanapalus, effeminatus homo, regnauerit, Persarum vero tot præclari et boni viri in palum ab illo acti sint, quod præfens rerum status illis displiceret?

17. Ne vobis præsentia dicam percurrrens singula, malos homines atque auaros, eosdem esse felices; agi autem et ferri bonos viros, paupertate,

φᾶς ἐν πένιᾳ καὶ νόσοις; καὶ μυρίοις κακῶς πιε-
ζομέναις. ΖΕΤΣ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ Κυνίσκη,
ἡλικίας μετὰ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς κολάσεις
ὑπομένουσιν; ἢ ἐν ὅσῃ οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονία δια-
τρίβουσιν; ΚΥΝ. Ἄδην μοι λέγεις, καὶ Τιτυὲς,
καὶ Ταντάλως. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τι καὶ τοιῶτόν
ἔστιν, εἴσομαι τὸ σκῆψος ἐπειδὴν ἀποθάνω. τὰ
δὲ νῦν ἔχον, ἐβαλόμεν τὸν ὀποσονῆν τέτον χρό-
νον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυ-
πῶν κείρεσθαι τὸ ἥπαρ ἀποθανῶν, ἀλλὰ μὴ ἐν-
ταῦθα διψήσας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἐν μακά-
ρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ἐν τῷ Ἥλυ-
σίῳ λειμῶνι κατακείμενος.

ZETΣ.

tate, et morbis et malis sexcentis oppressos. IVP.
Ignoras enim, Cynisce, quanta post hanc vitam
supplicia mali sustineant, aut in quanta felicitate
versentur boni? CYN. Inferos mihi narras, et
Tityos, et Tantalos. Equidem sit ne tale quid-
quam, dilucide sciam cum ero mortuus. Vt
autem nunc res sunt, optem, *ea lege*, hoc quan-
tulumcunque est, temporis feliciter transigere,
vt mortui iecur a sexdecim vulturibus tondeatur:
sed nolim *ea conditione* Tantali instar hic sitire,
vt in beatorum insulis, in Elysio prato accum-
bens cum Heroibus bibam.

- ΖΕΥΣ. Τί Φῆς; ἀπιστεῖς εἶναι τινὰς κολά-
σης, καὶ τιμᾶς, καὶ δικασήριον, ἔνθα δὴ καὶ
ἐξετάζεται ὁ ἐκάστω βίος; ΚΤΝ. Ἀκῶ τινὰ
Μίνω Κρήτα δικάζειν καὶ τὰ τοιαῦτα· καὶ
μοι ἀπόκριναί τι καὶ ὑπὲρ αὐτῶν· σὸς γὰρ υἱὸς
εἶναι λέγεται. ΖΕΥΣ. Τί δὲ καὶ δι' αὐτὸν
ἐρωτᾷς, ὦ Κυνίσκε; ΚΤΝ. Τινὰς κολάζει μά-
λις; ΖΕΥΣ. Τὰς πονηρὰς δηλαδὴ, οἷον ἀν-
δροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. ΚΤΝ. Τινὰς δὲ πα-
ρὰ τὰς ἥρωας ἀποπέμπει; ΖΕΥΣ. Τὰς ἀγα-
θὰς τε καὶ ὀσείας, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας.
ΚΤΝ. Τίνος ἕνεκα, ὦ Ζεῦ; ΖΕΥΣ. Διότι οἱ
μὲν τιμῆς, οἱ δὲ κολάσθως ἄξιοι. ΚΤΝ. Εἰ δὲ
τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιοτο, κολάζεσθαι
καὶ

18. IVP. Quid ais? non credis esse poenas
quasdam et praemia, et iudicium, vbi vita vnus-
cuiusque examinetur. CYN. Audio a Minōe
quodam Cretensi iudicari talia apud inferos. Et
responde mihi etiam aliquid de illo, tuus enim
filius esse dicitur. IVP. Quid vero de illo inter-
rogas Cynisce? CYN. Quos punit maxime?
IVP. Malos nempe, velut homicidas et sacrile-
gos. CYN. Quos autem dimittit ad Heroas?
IVP. Bonos ac sanctos, qui cum virtute vixe-
runt. CYN. Cur hoc, Iupiter? IVP. Quod
alteri praemio, poenā autem alteri digni sunt.
CYN. Si quis vero ingoluntarium malum fecerit,
puniri

Μοῖραν ἀντὶ τῆς Ταντάλης· τί γὰρ ἐκείνοι ἠδίκησαν πεισθέντες τοῖς ἐπιτάγμασιν;

ΖΕΤΣ. Οὐκ ἔτι ἔδὲ ἀποκρίνεσθαι σοι ἄξιον τοιαῦτα ἐρωτῶντι· θρασὺς γὰρ εἶ, καὶ σοφιστής· καὶ σε ἄπειμι ἤδη καταλιπών. ΚΥΝ. Ἐδεύμην μὲν καὶν ἔτι τῆτο ἔρρασθαι, πῆ αἱ Μοῖραι διατρίβουσιν, ἢ πῶς ἐφικνέονται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν τοσάτων ἐς τὸ λεπτότατον, καὶ ταῦτα τρεῖς ἔσαι; ἐπίτονον γὰρ τινα, καὶ ἐκ ἁμοιρῶν μοι δοκᾷσι βίαν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχουσα πράγματα, καὶ ὡς ἔοικεν, οὐ πάνυ ἔδὲ αὐταὶ ὑπὸ χρησῆς Εἰμχεμένη ἐγεννήθησαν. ἐγὼ γοῦν, εἰ μοι αἵρεσις δοθείη, ἐκ ἂν ἀλλαξαίμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔτι

πενέ-

pro Tantalo, quid enim iniuste fecerunt illi, obsecuti imperiis?

19. IVP. Nec responsione iam porro dignus es, qui talia interrogas: audax enim es, et Sophista. Itaque iam relicto te discedo. CYN. Operae mihi erat etiam illud adhuc rogare, ubi versentur Parcae, et quomodo pares esse curationi tot tantarumque rerum ad minutias usque possint; idque cum tres modo sint? Intentam enim quandam, neque nimis beatam mihi vitam videntur agere, quae tot sustineant negotia; et, ut videtur, Fato ipsae non valde propitio natae sunt. Equidem, si detur mihi optio, non permutauerim meam cum illis vitam, sed vel pauperior

πενέστρος διαβιῶναι, ἥπερ καθῆσθαι κλώθων
 ἄτρακτον τοσούτων πραγμάτων μεσόν, ἐπιτη-
 ρῶν ἕκαστα. εἰ δὲ μὴ ῥάδιόν σοι ἀποκρίνασθαι
 πρὸς ταῦτα, ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπήσομαι,
 οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαι τὸν περὶ
 τῆς Εἰμαρμένης καὶ Προνοίας λόγον· τὰ λοιπὰ
 δ' ἴσως οὐχ εἴμαρτο ἀκούσαί μοι.

perior etiam viuere praeoptauerim, quam federe
 fufum torquens, tot rerum plenum, et intentus
 omnibus. Si vero tibi facile non est, Iupiter,
 respondere ad haec, etiam illis, quae respondi-
 sti, contenti simus, vt quae sufficiunt ad expli-
 candam illam de Fato et Prouidentia disputatio-
 nem: reliqua audire fortasse fatale mihi non fuit.

Ζεὺς Τραγωδός.

ΕΡΜ. Ω Ζεῦ, τί σύννης καταμόνας σαυτῷ
λαλεῖς,

Ὀχρὸς, περιπατῶν, φιλοσόφῃ τὸ χρεῶν
ἔχων;

Ἐμοὶ προσανάθῃ, λάβε με σύμβηλον πόνων,
Μὴ καταφρονήσης οἰκέτῃ Φλυαρίας.

ΑΘΗΝ. Ναὶ πατέρῃ ἡμέτερῃ Κρονίδῃ, ὑπάτα
κρείοντων,

Γανῶμαί σε θεὰ γλαυκῶπις, τριτογένεια,
Ἐξαῦδα, μὴ κεῖθε νόῳ, ἵνα εἶδομεν ἤδη,

Τίς

Iupiter Tragoedus

Mercur., Minerva, Iupiter, Iuno, Ne-
ptun., Venus, Colossus, Momus,
Apollo, Hercules, Hermagoras,
Timocles, Damis.

MERC. Quid ita cogitabundus, Iupiter, et
solus tecum ipse loqueris inambu-
lans, pallidus, philosophi colorem habens; me-
cum communica, me cape laborum tuorum con-
filiarium: noli nugas seruiuli contemnere.

MIN. Eia paternoster, Saturnie, maxime regum,
Supplex te veneror Tritionia, caesia Pallas,
Eloquere, o, nec mente preme, ut cognoscere de-
tur,

Quod

Τίς μῆτις δάκνει σε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ
θυμόν;

Ἡ τί βαρὺ σανάχεις, ὥχρός τέ σε εἶλε πα-
ρειάς;

ZETΣ. Οὐκ ἔστιν ἔδὲν δεινόν, ᾧδ' εἰπεῖν ἔπος,
Οὐδὲ πάθος, ἔδὲ συμφορὰ τραγωδική,
Ἦς ἐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἢ θεῶν φύσις.

ΑΘΗΝ. Ἀπολλόν, οἷοις, Φροϊμίοις ἄρχη λόγων.

ZETΣ. ὦ παγκράτιστοι, χθόνια γῆς παιδεύ-
ματα,

Σὺτ', ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' εἰργασαί κακά.

ΑΘΗΝ. Τί δ' ἐσί; πρὸς χορὸν γὰρ οἰκείων
ἔρεϊς.

ZETΣ. ὦ μεγαλοσμάραγς σεροπαῆς ῥοίζημα,
τί (μοι) ῥέξεις;

ΑΘΗΝ.

*Quod tibi consilium rodant praecordia, mentemque:
Aut graue quid gemis? aut pallor cur occupat ora?*

IVP. *Non est mali quidquam, breui versu canam,
Nec aegritudo, nec facinus Tragoedicum,
Cuius Deum natura onus non sentiat.*

MIN. *Apollo! quanta ordire iam prooemia?*

IVP. *O pessimi, terrena gens Sophistica,
Tuque o Prometheus quod dedisti mi malum!*

MIN. *Quid ergo? quin dicis choro domestica?*

IVP. *Magnicrepi o ionizru stridor mihi quid
praestas?*

MIN.

ΑΘΗΝ. Κοίμισεν ὄργαν, εἰ μὴ κωμῶδεῖν ὥσπερ ἔτοι δυνάμεθα, μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπεπώκαμεν, ὥς σε τοι ὑποδραματχεργεῖν.

ΗΡΑ. Ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς λύπης, ἣτις ἐστὶ σοι;

ΖΕΥΣ. Οὐκ οἶσθ', ἐπεὶ τοι καὶ ἐνώκυνες μέγα.

ΗΡΑ. Οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτὸ, ὦν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικὸν ἐσιν, ἔμην κωκῶ γε, ὑπὸ ἔθους ἤδη πολλάκις ὑβρισθεῖσα ὑπὸ σὲ τὰ τριαῦτα. εἰκὸς γὰρ ἦτοι Δανάην τινὰ, ἢ Σεμέλην, ἢ Εὐρώπην αὐθις εὐρόντα σε ἀνιάσθαι ὑπὸ τῷ ἔρωτος, εἴτα βελεύεσθαι ταῦρον, ἢ σάτυρον, ἢ χρυσὸν γενόμενον, ῥῆναι διὰ τῷ ὀρόφῳ εἰς τὸν κόλπον

M I N. Compesce impetum, si non comoedias agere sicut isti possumus, nec Euripideim totum deuorauimus, vt subscriuire fabulae tuae queamus.

2. I V N. Ignorare nos putas causam tui doloris?

IVP. Si noris ipsa, cuncta fletu misceas.

IVN. Noui caput eorum, quae te perturbant: amatorium quiddam est: nec tamen ploro, consuetudine quadam, cum saepe iam talibus in rebus contumelia me laeferis. Credibile nimirum est, Danaën quendam, aut Semelen, aut Europen te reperisse, cuius amore crucieris: deinde consilia te agitare, taurus ne velis an Satyrus fieri, an aurum, et per tegulas influere in sinum amasiae.

κόλιπον τῆς ἀγαπωμένης· τὰ σημεῖα γὰρ ταῦ-
τα, οἱ στεναγμοί, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν
εἶναι, ἐκ ἄλλου τε, ἢ ἔρωτός ἐστιν. ΖΕΤΣ.
ὦ μακαρία, ἥτις ἐν ἔρωτι καὶ ταῖς τοιαύταις
παιδιαῖς οἶσι τὰ ἡμέτερα πρᾶγματα εἶναι. ΗΡΑ.
Ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰ μὴ τῷτο ἀνιᾷ σε, Δία ὄντα;
ΖΕΤΣ. Ἐν ἐσχάτοις, ὦ Ἥρα, τὰ θῶν
πρᾶγματα, καὶ τῷτο δὴ τὸ τῷ λόγῳ, ἐπὶ ξυρᾷ
ἔστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς τιμᾶσθαι ἔτι, καὶ τὰ γέ-
ρα ἔχειν τῶν τῇ γῇ, εἴτε καὶ ἡμελῆσθαι παντά-
πασι, καὶ τὸ μηδὲν εἶναι δοκεῖν. ΗΡΑ. Μῶν
γίγαντάς τινας ἢ γῇ αὐδὶς ἔφυσεν; ἢ οἱ Τιτᾶ-
νες τὰ δεσμά διαρρήξαντες, καὶ τῆς Φρερᾶς ἐπι-
κρατήσαντες αὐδὶς ἡμῶν ἐναντία αἶρονται τὰ
ὄπλα; ΖΕΤΣ. Θάρσει, τὰ νέρθεν ἀσφα-
λῶς

amasiae. Signa quippe ista, gemitus, lacrimae,
pallor, non alterius rei quam amoris sunt. IVP.
Inepta, quae in amore et eiusmodi lusibus res
nostras versari existimes. IVN. Verum quid
aliud quam hoc te angit, qui sis Iupiter?

3. IVP. In vitinis, Iuno, *periculis versantur*
res Deorum: in nouacula, quod est in prouer-
bio, consistit, oporteat ne nos coli adhuc, et
honores habere in terra, an negligi omnino, et
plane nihil esse videri. IVN. Numquid gigan-
tes quosdam terra rursus genuit; an Titanes ru-
ptis vinculis, custodibusque superatis, rursus
inimica nobis arma capiunt? IVP. *Quiesce:*

Lac. Op. T. V.

Ff

nil

λαῖς ἔχει θεοῖς. ΗΡΑ. Τί ἔν ἄλλο δεινὸν ἀν-
γένοιτο; ἔχ ὁρῶ γάρ, ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα πα-
ραλυποῖ, ἐφ' ἑτῷ Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀντὶ
Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας.

ΖΕΥΣ. Τιμοκλῆς, ὦ Ἡρα, ὁ Στωϊκὸς, καὶ
Δάμις ὁ Ἐπικύρειος, χθές, ἀκ οἶδα ὅθεν σφί-
σιν ἀρξαμένῃς τῆς λόγῃ, προνοίας πέρι διελεγέ-
σθην, παρόντων μάλα συχνῶν καὶ δοκίμων ἀν-
θρώπων· ὅπερ μάλιστα καὶ ἡνίασέ με, καὶ ὁ μὲν
Δάμις ἔτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ἔθ' ὅλως τὰ γι-
γνόμενα ἐπισκοπεῖν, ἢ διατάττειν· ὁ Τιμοκλῆς
δὲ ὁ βέλτιστος ἐπειρᾶτο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν, εἴ-
τα ὅχλῳ πολλῷ ἐπιρρυέντος, ἔθεν πέρας ἐγένε-
το τῆς συνασίμης. διελύθησαν γὰρ εἰσαυτοῖς ἐπι-
σκέψα-

nil metus Diis ab inferis. IVN. Quid igitur aliud
terribile possit accidere? Nec enim video, nisi
talia te dolore afficiant, ob quam rem Polus no-
bis aut Aristodemus pro Ioue prodieris.

4. IVP. Timocles, Iuno, Stoicus, et Epicu-
reus Damis, heri nescio unde orto illis sermone,
de providentia disputarunt, praesentibus quam-
plurimis et probatis hominibus, quod quidem
vel maxime molestum mihi fuit. Ac Damis qui-
dem, nec esse Deos, dixit, nec omnino ea quae
fiunt inspicere aut ordinare: optimus autem vir
Timocles causam nostram agere studebat: tum
ubi populus confluxerat multus, exitum non ha-
buit colloquium: discesserunt enim, condito,
reliqua

σκέψασθαι τὰ λοιπὰ συνθέμενοί, καὶ νῦν μετέωροι πάντες. 1) εἰσὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ὅποτερος κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς ἐν γενῶ παντάπασι τὰ ἡμέτερα, ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ κινδυνευόμενα; καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ὀνόματα μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμᾶσθαι ὥσπερ πρὸ τῆς, ἣν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέσχῃ λέγων.

HPA. Δεινότατα, ὡς ἀληθῆς, καὶ οὐ μάτην, ὦ Ζεῦ, ἐπετραγώδεις αὐτοῖς. ZETΣ.
Σὺ

reliqua etiam se consideraturos. Et iam suspensi omnes sunt expectatione audiendi, vter vincat, et veriora dicere videatur. Videtis periculum, quam in angusto sint omnino res nostrae, et in homine vno periclitentur. Atque alterutrum horum necesse est, aut despici nos, et nomina tantum videri, aut honorari, vt olim, si dicendo Timocles superauerit.

5. IVN. Grauiissima sane, Iupiter, sunt quae narras; nec frustra in illis agebas tragoedias. IVP.

Ff 2

Tu

1. Μετέωροι πάντες.] Eos metaphorice quasi in aere suspensos vocari, qui in magna versantur expectatione, si non satis notum est, conferas Icarom. c. 3. f. Ac Demosth. encom. c. 28. Et Alciphv. 2. Ep. 4. p. 250. adeasque Bergler. ibi haec Luciani aliaque adducentem. Reitzs.

Σὺ δὲ ὦε, Δανάης τινός, ἢ Ἀντιόπης, εἶναί μοι λόγον ἐν ταραχῇ τοσάτῳ· τί δ' ἔν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, πράττομεν ἄν; συν-
 ευρίσκετε γὰρ καὶ αὐτοὶ τὸ μέρος. ΕΡΜ. Ἐ-
 γὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινόν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν
 ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. ΗΡΑ.
 Καί μοι ταῦτα συνδοκεῖ, ἅπερ καὶ τέτω. ΑΘΗΝ.
 Ἄλλ' ἐμοὶ τάναντία δοκεῖ, ὦ πατέρ, καὶ μὴ
 συνταράττειν τὸν ἕρηνον, μηδὲ δῆλον εἶναί σε
 θορυβέμενον τῷ πράγματι, πράττειν δὲ ἰδίᾳ
 ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων,
 ὃ Δάμις δὲ καταγελασθεὶς ἀπίοι ἐκ τῆς συνου-
 σίας. ΕΡΜ. Ἄλλ' ἔτε ἀγνοήσεται ταῦτα, ὦ
 Ζεῦ, ἐν Φανερώ ἑσομένης τῆς ἔριδος τοῖς φιλο-
 σόφοις,

Tu vero putabas Danae cuiusdam aut Antiopae
 rationem me habere in tanta rerum perturbatione.
 Quid ergo Mercuri, et Iuno, et Minerva, fa-
 cimus? reperite et vos pro sua quisque parte ali-
 quid. MERC. Equidem ad commune *Deorum*
 puto considerationem huius rei referendam, con-
 vocata concione. IVN. Etiam mihi eadem quae
 huic probantur. MIN. Sed alia omnia mihi vi-
 dentur pater, non perturbari caelum, *censeo*,
 nec manifestum fieri, te moveri hoc negotio;
 sed priuatim id agendum, ut vincat dicendo Ti-
 moeles, derisus autem Damis de disputatione
 discedat. MERC. Verum neque ignorabuntur
 ista, Iupiter, cum contentio philosophorum in
 publico.

σόφους, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοι-
νόμενος περὶ τῶν ἄνω μεγάλων καὶ κοινῶν ἁ-
πάσιν.

ZETΣ. Οὐκᾶν ἤδη κήρυττε, καὶ παρέσωσαν
ἅπαντες· ὁρθῶς γὰρ λέγεις. EPM. Ἴδὲ δὴ
εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί· μὴ μέλθετε,
ξυνέλθετε πάντες, ἤκστε, περὶ μεγάλων ἐκκλη-
σιάσομεν. ZETΣ. Οὕτω ψιλὰ, ὦ Ἐρμῆ, καὶ
ἀπλοῖκά καὶ περὶ κήρυττας, καὶ ταῦτα ἐπὶ τοῖς
μογίστοις συγκαλῶν; EPM. Ἀλλὰ πῶς γὰρ,
ὦ Ζεῦ, ἀξίοις; ZETΣ. Ὅπως ἀξιώ; ἀπα-
σεμνύναι Φημί δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισί,
καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὥς μᾶλλον συνέλ-
θοισιν.

publico fit futura: ac tu tyrannidem exercere vi-
deberis, si non communices de magnis adeo re-
bus, quaeque communes sint omnium.

6. IVP. Ergo iam praeconium fac, et adfunt
omnes. Recte etenim dicis. MERC. Heus in
concionem convenite Dii, ne cunctamini, con-
venite omnes: venite; de magnis rebus concio-
nem habebimus. IVP. Ita nude, Mercuri, et
simpliciter, et pedestri oratione praeconium fa-
cis, idque cum de maximis rebus *Deos* conuo-
ces? MERC. Quomodo igitur iubes, Iupiter?
IVP. Quomodo iubeam? Gravitate concilian-
dam aio praeconio versibus quibusdam, et ma-
gniloquentia poetica, ut magis conveniant.

θοισιν. ΕΡΜ. Ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν, ὦ Ζεῦ, καὶ
 ῥαψωδῶν τὰ τοιαῦτα· ἐγὼ δὲ ἤκιστα ποιητικὸς
 εἰμι· ὥςτε διαφθερῶ τὸ κήρυγμα, ὑπέρμετρα
 ἢ ἐνδεᾶ ζυγείρων, καὶ γέλως ἔσται παρ' αὐτῶν
 ἐπὶ τῇ ἀμυσσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γὰρ καὶ τὸν Ἀ-
 πόλλω γελῶμενον ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν, καί-
 τοι ἐπικρυπτάσης τὰ πολλὰ τῆς μαντικῆς ἀσα-
 φείας, ὥς μὴ μάντι σχολὴν ἄγειν τὰς ἀκόντας
 ἐξετάζειν τὰ μύτρα. ΖΕΥΣ. Οὐκἔν, ὦ Ἑρ-
 μῆ, τῶν Ὀμήρου ἐπῶν ἐγκαταμίγνυε τὰ πολ-
 λὰ τῷ κηρύγματι, ὥς ἐκείνος ἡμᾶς συνεκάλει,
 μαινῆσθαι δέ σε εἰκός. ΕΡΜ. Οὐ πάνυ μὲν
 οὕτω σαφῶς, καὶ προχείρως, πειράσσομαι δὲ
 ὅμως.

Μήτε

MERC. Esto. Sed versificatorum ista, et carmi-
 na ad virgam canentium: at ego minime aptus
 sum ad poëticam: itaque corruero praeconium,
 vel excedentes mensuram versus, vel deficientes
 confareinans: et risus orietur ab illis propter im-
 peritiam carminum. Video enim ipsum quoque
 Apollinem rideri de oraculis quibusdam; quam-
 quam multa hic tegat vaticinii obscuritas, ut,
 qui audiunt, non multum habeant otii ad ver-
 sus examinandos. IVP. Ergo Mercuri de Ho-
 meri carminibus multa admisce praeconio, ut ille
 nos conuocabat; meminisse autem te credibile
 est. MERC. Non equidem omnino plane et ex-
 pedite. Periculum tamen faciam.

— Ne

Μῆτε τις ἐν θήλειᾳ θεός, τότε μήτε τις
ἄρσην,

Μηδ' αὐτῶν ποταμῶν μενέτω νόσφ' Ὠ-
κεανοῖο,

Μηδέ τε κυμφάων, ἀλλ' ἐς Διός ἐλθετε
πάντες

Εἰς ἀγορὴν, ὅσσοι τε κλυτὰς δαίνυσθ' ἐκα-
τόμβας·

Ὅσσοι τ' αὖ μέσσοι, ἢ ὕψατοι, ἢ μάλᾳ
πάγχυ.

Νώνυμοι, βωμοῖσι παρὰ κνίσσησι κάθησθαι.

ZETS. Εὐγε, ὦ Ἑρμῆ, ἀρίστα κεκήρυκτάί
σοι, καὶ συνθέσσι γὰρ ἤδη· ὥς παραλαμβάν-
ωνν κάθιζε αὐτὰς, κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον, ὡς
αὐτῶν ὕλης ἢ τέχνης ἔχη· ἐν προεδρίᾳ μὲν τὰς χρυ-
σῆς,

— Ne qua igitur mulier Dea, neue vir ullus,
Neu quis de fluuiis ipsis patris Oceani absit!
Neu quae Nympharum, verum ad Iouis omnis
adeſto

Concilium, quotquot celebres editis becarombas:
Qui medii, qui poſtremi, qui nomine nullo,
Ora ſupinati nidore ſedetiſ ad aras.

7. IVP. Euge Mercuri. Optime functus es
praeconio. Etenim iam concurrunt. Itaque ex-
ceptis ſedilia praebe pro dignitate cuique, prout
vel quantum ad materiam ſe habent vel quantum
ad artem. Primo quidem loco aureis, tum poſt
illos

σᾶς, εἴτα ἐπὶ τέτοις τὰς ἀργυρᾶς, εἴτα ἐξῆς, ὅποσοι ἐλαφάντινοι, εἴτα τὰς χαλκᾶς, ἢ τὰς λιθίνας, καὶ ἐν αὐταῖς τέτοις, οἱ Φειδίᾳ μὲν, ἢ Ἀλκαμένεας, ἢ Μύρωνος, ἢ Εὐφράνορος, ἢ τῶν ὁμοίων τεχνητῶν, προτετιμῆσθων· οἱ σὺρφε-
τώδεις δὲ ἔτοι καὶ ἄτεχνοι πόρρω πα συνωσθέν-
τες καθεδουῖνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μόνον
τὴν ἐκκλησίαν. EPM. Ἐσαυ ταῦτα, καὶ καθ-
εδῶνται ὡς προσήκει. ἀλλ' ἐκεῖνα εἰς πρόχειρον
εἰδέναι, ἣν τις αὐτῶν χρυσᾶς μὲν καὶ πολυτά-
λαντος ἢ τὴν ὅλην, ἐκ ἀκριβοῦς δὲ τὴν ἐργασίαν,
ἀλλὰ κομιδῇ ιδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, πρὸ
τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου,
καὶ τῶν Φειδίᾳ, καὶ Ἀλκαμένεας τῶν λιθίνων
καθ-

illos argenteis, deinde iuxta hos, qui sunt ebur-
nei, tum aereis aut lapideis: et in his ipsis, qui
Phidiae sunt, aut Alcamenis, aut Myronis, aut
Euphranoris, aut similibum artificum, praeferan-
tur. At illi de faece, artis omnis expertes, porro
in angulum aliquem contrusi silentio, concionis
modo explendae causa, assideant. MERC. Fient
ista: sedebunt ut conuenit. Verum illud non ex-
peditum est scire, si quis illorum aureus quidem
ille fit, et multorum talentorum pondere, sed
idem non curiose elaboratus, sed plebeius omni-
no, et parum comensu sibi respondens, hic ne
ante aeneos Myronis, Polycleiti, Phidiae, et la-
pideos Alcamenis assidebit? an putandum, prae-
feren-

καθεδεῖται, ἢ προτιμητέαν χρῆ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην; ΖΕΥΣ. Ἐχρῆν μὲν ὅτως, ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὁμῶς προτιμητέος. ΕΡΜ. Μανθάνω, ὅτι Πλατίνδην κελύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀρυσίνδην καλθίζεις, καὶ ἀπὸ τιμημάτων ἤκετε ἄν εἰς τὴν προεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ.

Εοίκασι δ' ἄν, ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ προεδρεύειν μόνοι, ὡς τὰς γε Ἕλληνας ὁρᾷς ὁποῖοί εἰσι, χαρίεντες μὲν, καὶ εὐπρόσωποι, καὶ κατὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι, λίθινοι δέ, ἢ χαλκοὶ ὁμῶς ἅπαντες, ἢ οὔγε πολυτελέστατοι αὐτῶν ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον τῷ χρυσῷ ἐπισίλβον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι καὶ ἐπηυγᾶσθαι μόνον, τὰ δὲ ἔνδον ὑπόξυλοι, καὶ ἔτοι μύων ἀγέλας

ferendam esse artem? IVP. Sic quidem decebat: sed praeferendum tamen est aurum. M E R C. Audio. Nempe ex diuitiis atque censu iubes, non ex nobilitate et praestantia illos a me collocari. Venite ergo in primas sedes vos aurei.

8. Videntur proinde, Iupiter, prima sedilia occupaturi soli barbarici, Graecos enim, quales sint, vides: venusti illi quidem, et boni vultus, et ex arte figurati: sed iidem lapidei aut aerei in vniuersum omnes; aut pretiosissimi quidem illorum eburnei, paucillum quantum auri refulgentis habentes, ut colore illo et splendore inducti tantum sint. Intus vero lignei sunt, et totos

λας ὅλας ἐμπολιτευομένας σκέποντες. ἡ Βεν-
δὶς δὲ αὕτη, καὶ ὁ Ἀνεβὶς ἐκείνοσι, καὶ παρ'
αὐτὸν ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης, καὶ ὁ Μὴν ὅλοι
ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολύτιμοι ὡς ἀληθῶς.

ΠΟΣ. Καὶ πᾶ τῷτο, ὦ Ἑρμῇ, δίκαιον, τὸν
κυνοπρόσωπον τῷτον προκαθίζειν μετὸν Αἰγύ-
πτιον, καὶ ταῦτα Ποσειδῶνας ὄντος; ΕΡΜ.
Ναί. ἀλλὰ σὲ μὲν, ὦ ἐννοσίγαιε, χαλκοῦν ὁ
Λύσιππος καὶ πτωχὸν ἐποίησεν, οὐκ ἐχόντων
τότε Κορινθίων χρυσόν. οὗτος δὲ ὅλοις μετάλ-
λοις πλουσιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαι οὖν χρῆ
παρεωσμένον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν εἴ τις ᾄνα
τηλικαύτην χρυσὴν ἔχων προτιμῆσεται σου.

ΑΦΡ.

murium greges, ibi rempublicam habentes, te-
gunt. At illa Bendis, et Anubis iste, et iuxta
illum Attis et Mithres, ex auro solido toti, et
graues et multi reuera pretii.

9. NEPT. Et vbi hoc iustum est, Mercuri,
hunc canino vultu praeditum ante me federe Ae-
gyptium, idque cum ego Neptunus sim? MERC.
Sic est. Verum te, quassator telluris, aereum
Lysippus et pauperem fecit, non habentibus eo
tempore aurum Corinthiis, at hic totis metallis
ditior est. Ferre itaque oportet, te submoueri,
nec indignari si quis tantum ex auro rostrum ha-
bens tibi praefereatur.

10. VEN.

ΑΦΡ. Οὐκοῦν, ὦ Ἑρμῆ, καί με λαβὼν, ἐν τοῖς προεδρίοις πεκάθιζε· χρυσὴ γάρ εἰμι. ΕΡΜ. Οὐχ ὅσα γε, ὦ Ἀφροδίτη, καί με ὀράν, ἀλλ' εἰ μὴ πάνυ λημῶ, λίθου τῷ λευκῷ Πεντέλῃθεν, οἶμαι, λιθοτομηθεῖσα, εἴτα δόξαν ἔτω Πραξιτέλει, Ἀφροδίτῃ γενομένη, Κνιδίοις παρεδόθης. ΑΦΡ. Καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὀμηρον παρῆκομαι, ἄνω καὶ κάτω τῶν βραχυδιδῶν χρυσὴν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. ΕΡΜ. Καὶ γὰρ καὶ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολὺ χρυσόν ἔφη εἶναι καὶ πλάσιον· ἀλλὰ νῦν ὅφει κακῶν ἐν τοῖς ζευγίταις 2) περὶ κἀθήμενον, ἀπεσεφάνωμέ-

10. VEN. Ergo me etiam in primis alicubi colloca subsellis: etenim aurea sum. MERC. Non quantum ego quoque videre, Venus, possum. Sed si non plane lippio, ex candido lapide, Pentelico arbitror, excisa, deinde cum ita Praxiteli videretur, Venus facta, et tradita es Cnidiis. VEN. At ego fide dignum tibi testem Homerum adducam, qui hinc inde suis in carminibus auream me Venerem esse dicit. MERC. Nimirum idem etiam Apollinem multi esse auri dicit ac diuitem. Sed iam videbis illum quoque sedentem inter iugarios, corona exutum a latronibus,

2. Ἐν τοῖς ζευγίταις] Cum mox τῷ θητικῷ, τὸν πεντακοσιομεδίονων et ἱππάδος etiam mentio iniiciatur, optimum fuerit hic vno loco

νωμένον γε ὑπὸ τῶν ληστῶν, καὶ τὰς κόλλοπας
τῆς κιθάρης περισεσυλημένον, ὥστε ἀγάπα καὶ
σὺ μὴ πάνυ ἐν τῷ θητικῷ ἐκκλησιάζεσθαι.

KOL.

nibus, et verticillis lyrae a sacrilegis spoliatum:
itaque contenta esto, quod non omnino in capi-
te censis fers suffragium.

II. COL.

loco proponere antiquum illum Solonis cen-
sum, ad quem respicitur: faciemus hoc *Plu-
tarchi* verbis, Solone p. 160. *Steph.* Τὰς ἐν
ξηροῖς ὀμᾶ καὶ ὕδροις (oleo, arbitror) μέτρα
πεντακόσια (quingenas s. quingentas de
vhoquoque genere) ποιεῖντας, πρώτας
ἔταξε, καὶ πεντακοσιομεδίμνας προσηγό-
ρευσε· δευτέρους δὲ τὰς ἵππων τρέφειν
δυναμένους, ἢ μέτρα ποιεῖν τριακόσια
(trecentas, trecentas de vnoquoque gene-
re) καὶ τοὺτους ἱππάδα τελοῦντας ἐκά-
λεν. ζευγίται δὲ οἱ τῷ τρίτῳ τιμήματος
ὠνομάσθησαν, οἷς μέτρον ἦν συναμφοτέ-
ρων τριακοσίων (vtriusque generis simul
sumti trecentorum) οἱ δὲ λοιποὶ πάντες
ἐκαλῶντο θῆτες, οἷς ἑδεμίαν ἀρχὴν ἔδωκεν
ἀρχεῖν, ἀλλὰ τῷ συνεκκλησιάζειν καὶ δικά-
ζειν μόνον μετέλχον τῆς πολιτείας. Hinc ap-
paret, *classicos* vel *primi census* homines vocari
posse πεντακοσιομεδιμναίους, *equestrem* At-
ticorum censum esse τὴν ἱππάδα, ζευγίτας
s. *iuiatarios* dictos, quod duo iuncti vnum
equum publicum alerent, θῆτας denique
cum *capite census* Romanorum comparari vt-
cunque posse. *Gesner.*

ΚΟΛ. Ἐμοὶ δέ τις ἂν ἐρίσαι τολμήσειεν, ἡ-
λίῳ τε ὄντι, καὶ τηλικύτῳ τὸ μέγεθος; εἰ δ'
ἔν μὴ ὑπερφυᾶ 3), μὴδ' ὑπέρμετρον οἱ Ῥόδιοι
κατασκευάσασθαι με ἤξιωσαν, ἀπὸ τῆ ἰσχυ-
λέσματος ἐκκαίδεκα χρησῶς θεᾶς ἐπεποιήντο
ἂν· ὥς ἀνάλογον πολυτελέστερος ἂν νομιζοίμην,
καὶ πρόσεσιν ἡ τέχνη, καὶ τῆς ἐργασίας τὸ ἀκρι-
βές ἐν μεγέθει τοσούτῳ. ΕΡΜ. Τί, ὦ Ζεῦ,
χρὴ ποιεῖν; δύσκριτον γὰρ ἐμοὶ γὰρ καὶ τοῦτο.
εἰ μὲν γὰρ ἔς τὴν ὕλην ἀποβλέπομι, χαλκοῦς
ἐσιν· εἰ δὲ λογιζοίμην, ἀφ' ὁπόσων ταλάντων
κεχάλευται, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους,
καὶ

11. COL. Mecum vero certare quis ausit, qui
et Sol sum, et tanta magnitudine? Nisi enim por-
tentose magnum et mensuram omnem supergressus
sum extruere me voluissent Rhodii, de aequali
impensa sexdecim aureos facere Deos poterant:
hac itaque proportionis regula maioris ego pretii
iudicer. Accedit ars, et exquisitum in tanta ma-
gnitudine artificium. MERC. Quid agendum,
Iupiter? difficile enim mihi iudicata hoc quoque:
si enim ad materiam respiciam, aeneus est; si
reputem, quot talentis fabricatus est, ultra pri-
mum.

3. Εἰ δ' ἔν ὑπερφυᾶ] Sententia postulare vi-
detur, vt vnica mutata literula legamus.
εἰ γὰρ. Certe in interpretando hoc sum secu-
tus. Gesner.

καὶ τὴν ἵππᾶδα ἂν εἶη. ΖΕΤΣ. Τί γὰρ ἔδει
 παρῆναι καὶ τῷτον ἐλέγχοντα τὴν τῶν ἄλλων
 μικρότητα, καὶ ἐνοχλήσοντα τῇ καθέδρᾳ; πλὴν
 ἀλλ' ὦ Ῥοδίων ἄριστε, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα προ-
 τιμητέος εἰ τῶν χρυσῶν, πῶς ἂν καὶ προσδρεύοις,
 εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μόνος καθε-
 ζοιο, τὴν Πνύκα ὅλην θατέρᾳ τῶν πυγῶν ἐπι-
 λαβών; ὥς' ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοσάδην ἐκκλη-
 σιάζων, ἐπικκυφῶς τῷ συνεδρίῳ.

ΕΡΜ. Ἰδὲ πάλιν ἄλλο δύσλυτον καὶ τοῦτο.
 χαλκῶ μὲν γὰρ ἀμφοτέρω ἐξόν, καὶ τέχνης τῆς
 αὐτῆς, Λυσίππᾳ ἐκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέ-
 γιστον, ὁμοτίμῳ τὰ ἐς γένος, ἅτε δὴ παῖδες ὄν-

ΤΕΣ

mum pariter censum et equestrem fuerit. IVP.
 Quid enim hunc quoque oportebat adesse, qui
 reliquorum arguat paruitatem, et confessum tur-
 bet? Verum heus tu, Rhodiorum optime, si vel
 maxime praeponendus es aureis: quomodo tan-
 dem sedem primam occupabis; nisi debeant sur-
 gere omnes, uti solus assideas, qui totam Pnycen
 altera clunium occupes? Itaque melius feceris,
 si erectus stes in concione, capite versus confes-
 sum inclinato.

12. MERC. En tibi aliud, solutu difficile et
 ipsum. Aerei enim sunt ambo, et artificii eius-
 dem, Lyssippi opus vterque, et quod maximum,
 genere aequales, vtpote filius vterque Iouis; hic
 Bac-

τες Διός, ὁ Διόνυσος εἶποσι, καὶ Ἡρακλῆς. πό-
τερος ἂν αὐτῶν προκαθεδεῖται; Φιλονεικῆσι γάρ
ὥς ὄρεται. ΖΕΥΣ. Διατρίβομεν, ὦ Ἑρμῆ, πά-
λαι δέον ἐκκλησιάζειν· ὥς νῦν μὲν ἀναμῖξ κα-
θιζόντων, ἔνθα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ, εἰσαῦθις δὲ
ἀποδοθησεται περὶ τέτων ἐκκλησία· καὶ γὰρ εἴ-
σομαι τότε, ἢν τινα χρὴ ποιήσασθαι τὴν τά-
ξιν ἐπ' αὐτοῖς.

ΕΡΜ. Ἀλλ', Ἡράκλεις, ὡς θορυβῆσι, τὰ
κοινὰ καὶ τὰ κατ' ἡμέραν ταῦτα βοῶντες, δια-
νομας, πᾶ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε;
πᾶ αἱ ἐκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. ΖΕΥΣ.
Κατασιώπησον αὐτὰς, ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν
ὅτε ἕνεκα ζυνελέγησαν, τὰς λήρας τέρας ἀφέν-
τες.

Bacchus, et Hercules. Vter igitur horum prio-
rem sedem occupabit? contendunt enim vt vides.
IVP. Tempus, Mercuri, terimus, cum olim
oportuerit concionem habere. Itaque nunc pro-
miscue sedeant, vbi quisque voluerit: in poste-
rum concio de his dabitur: atque ego tum con-
stituiam, quis ordo in illis sit seruandus.

13. MERC. Sed quantos, Hercules, tumultus
cient, communia ista et quotidiana clamantes,
viscerationes, vbi nectar et ambrosia defecit: vbi
becatombae? communes victimas! IVP. Silentium
illis impera, Mercuri, vt audiant, cuius rei causa
huc collecti sint, nugis hisce omisiss. MERC.
Non

τες. ΕΡΜ. Οὐχ ἅπαντες, ὦ Ζεῦ, τὴν Ἑλ-
λήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δὲ καὶ πολὺγλωσσός εἰμι,
ὥς τε καὶ Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξί, καὶ
Κελτοῖς συνετὰ κηρύττειν. ἄμενον ἔν, οἶμαι,
τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ παρακελεύεσθαι σιω-
παῖν. ΖΕΥΣ. Οὕτω ποίει.

ΕΡΜ. Εὖ γε, ἀφωρότεροι γεγέννηται σοι τῶν
σοφιστῶν. ὥς τε ὦρα δημογορεῖν. ὁρᾷς, πάλαμ
πρὸς σὲ ἀποβλέπεσαι, περιμένοντες ὃ, τι καὶ
εἰρής. ΖΕΥΣ. Ἀλλ' ὃ γὰρ πέπονθα, ὦ Ἑρμῆ,
ἐκ αὖν ὀκνήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ἡὸν ὄντα. οἶσθαι
ὅπως θαρρῶνός αἶς, καὶ μεγαλήγορος ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις ἦν; ΕΡΜ. Οἶδα, καὶ ἐδεείεν γε ἀ-
κῶν σου δημηγοροῦντος. καὶ μάλιστα ὅποτεν
ἡπεί-

Non omnes, Iupiter, Graece intelligunt. Ego
autem non ita multarum peritus linguarum sum,
ut concionari possim, quae etiam Scythae, Per-
sae, Thraces, et Celtae intelligant. Melius igitur,
puto, fuerit, manu silentium poscere. IVP.
Sic facito.

14. MERC. Euge magis muti tibi facti sunt,
quam Sophistae. Itaque iam concionis habenda
tempus est. Vides, olim te adspiciunt, quid
dicturus sis, expectantes. IVP. Sed quid mihi
usu veniat, Mercuri, non cunctabor tibi dicere,
filio meo. Nosti, quam audax semper, et ma-
gniloquus fuerim in concionibus. MERC. No-
vi, et metuebam, si quando audirem te concio-
nantem:

ἡπείλεις ἀνασπάσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν ἐκείνην τὴν
χρυσὴν καθείς. ZETΣ. Ἀλλὰ νῦν, ὦ τέκνον,
ἐκ οἶδα, εἴτε ὑπὸ μεγέθους τῶν ἐφeszώτων δει-
νῶν, εἴτε καὶ ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων (πο-
λυθεωτάτη γὰρ ὡς ὄρεῖς ἡ ἐκκλησία) διατετά-
ραγμα τὴν γνώμην, καὶ ὑπότρομός εἰμι, καὶ ἡ
γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε· τὸ δὲ ἀτοπώ-
τατον ἀπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον ἀ-
πάντων τῶν λόγων, ὃ παρασκευασάμην, ὡς
εὐπροσωποτάτη μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτάς.
EPM. Ἀπολώλεκας, ὦ Ζεῦ, πάντα, οἱ δὲ
ὑποπτεύουσι τὴν σιωπὴν, καὶ τί ὑπέρμεγα κα-
κὸν ἀκέσσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ δια-
μέλλεις.

nantem: praesertim cum minareris, te de fun-
damentis suis extracturum terram et mare cum
Diis, demissa illa catena aurea. IVP. Ast iam,
fili, nescio vtrum a magnitudine instantium ma-
lorum, an a multitudine praesentium, (celeber-
rima enim Diis, vt vides, concio est) perturba-
tus sum animo, et aliquantum trepido, et com-
pedita mihi videtur lingua. Quod autem omnium
est absurdissimum, oblitus sum prooemii totius
orationis, quod paraueram, vt speciosissimo apud
illos principio vterer. MERC. Corrupisti, Iu-
piter, omnia. At illi suspectum habent silen-
tium, et aliquod ingens malum se audituros ex-
spectant, in quo tu cuncteris. IVP. Vis ergo,
Luc. Op. T. V. Gg Mercu-

μέλλεις. ZETΣ. Βάλει γὰν, ὦ Ἑρμῇ, τὸ Ὀμηρικὸν ἐκείνο προοίμιον ἀναρράψω δῆσω πρὸς αὐτούς; EPM. Τὸ ποῖον; ZETΣ.

Κάλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαι τε θεάεσσι.

EPM. Ἀπαγε, ἱκανὰ καὶ πρὸς ἡμᾶς πεπαρωδηταί 4) σοι τὰ πρῶτα. πλὴν, εἰ δοκεῖ, τὸ μὲν Φορτι-

Mercuri, Homericum illud prooemium apud illos rursus cantem? MERC. Quod igitur? IVP.

Huc omnes patri auscultate Diique Deaeque!

MERC. Apage. Satis etiam nobis prima illa obcantasti. Verum, si videtur, carminum illam mole-

4. Πεπαρωδηταί] Inquinatissime antehac legebatur πεπαρωνηταί. *du Soul.*

Quamquam παρωνεῖν de iis qui ebriorum more bacchantur, aliisque molesti sunt, recte hic primo intuitu videtur dictum; tamen cum de metro hic sermo sit, et respiciat ad parodias illas tragicas, quas Iupiter protulit c. 1. 3. 4. ita certa mihi visa *Soulis* emendatio, ex ipso Luciano petita, ut eam recipere non dubitauimus. Cui tamen vulgata reuocanda videtur, reuocet etiam versionem *Gesneri*, quae erat: *Satis etiam apud nos prima illa quasi per ebriam contumeliam effudisti.* Sed obstare videtur sequens πλὴν, quod cum pro aduersatiua coniunctione acceperint Interpretes, non potuere cogitare de περωδία. At si, quod reuera significat,

πλὴν

Φερτικὸν τῶν μέτρων ἄφες· σὺ δὲ τῶν Δημο-
σθένους δημηγοριῶν τῶν κατὰ Φιλίππου ἢν τινα
ἐν ἐθέλοις σύνειρες, ὀλίγα ἐναλλάττων. οὕτω
γὰρ οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορες ποιῶσιν. Ζ Ε Υ Σ.
Εὖ λέγεις, σύντομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥα-
δικηρίαν ταύτην εὐκαιρον τοῖς ἀπορχαμένοις.

Ἀρξομαι δ' ἔν ποτε· „ Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὧ
ἄνδρες θεοὶ, χρημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω,
εἰ φανερόν γένοιτο ὑμῖν, ὅ, τι δῆποτε ἄρα τῷ
τό ἐσιν, ἐφ' ὅτῳ νῦν συνελέγητε. ὅτε τοίνυν
τῷ ὅτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἀκροᾶ-
σθαι με λέγοντος. ὁ μὲν ἔν παρὼν καιρὸς, ὧ
θεοὶ, μονονεχὶ λέγει Φωνὴν ἀφιδίς, ὅτι τῶν
παρόν-

molestiam omitte; sed illarum Demosthenis con-
tra Philippum concionum quamcumque volueris,
paucis immutatis, confarcina. Ita enim plerique
iam oratores faciunt. IV P. Bene me mones de
compendiaria quadam dicendi arte, et commento
laborantibus opportuno.

15. Sed tandem aliquando incipiam. „Prae
multis vos, Viri Dii, opibus praeoptaturos pu-
to, si manifestum vobis fiat, quid tandem illud
fit, propter quod iam congregati estis. Quae
cum ita sint, conuenit propenso animo me au-
dire dicentem. Praesens igitur tempus, Dii,
tantum non emissâ voce dicit, praesentibus for-

G g 2

titer

πλὴν reddas quod reliquum est, iam belle
procedent omnia. Reitz.

παρόντων ἐρρώμένως ἀντιληπτέον ἡμῖν εἶναι· ἡμεῖς δὲ πάνυ ὀλγώρως ἔχεν δοκῆμεν πρὸς αὐτά. βέλομαι δὲ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτὰ ὑμῖν δηλώσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς διαταραχθεῖς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γάρ, ὡς ἴδε, Μνησιθέξ τῷ ναυκλήρῃ θύσαντος τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγῃ δεῖν ἀπολαβένη περὶ τὸν Καφηρέα, εἰσιώμεθα ἐν Πειραιεῖ, ὁπόσους ἡμῶν ὁ Μνησιθεὸς ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἴτα μετὰ τὰς σπονδάς, ὑμεῖς μὲν ἄλλος ἄλλην ἐτράπεσθε, ὡς ἐκάσῃ εἶδοξεν. ἐγὼ δὲ (ἐδέπω γὰρ πάνυ ὀψέ ἦν) ἀνῆλθον εἰς τὸ αἶψυ, ὡς περιπατήσαιμι τὸ δειλινὸν ἐν Κεραμειῷ, ἐννοῶν ἅμα τῷ Μνησιθέξ τὴν μικρολογίαν· ὃς ἐγκαίδεκα

θεῶς

titer admouendam esse manum: at nos negliger admodum affecti ad ea videmur. Volo autem iam (deficit enim Demosthenes) illa vobis dilucide exponere, quibus perturbatus concionem hanc conuocaui. Heri enim, vt nostis, Mnesitheo nauclero sacrificium offerente pro servata naui, quae tantum non circa Capharea perierat, epulabamur in Piraeo, quotquot nostrum Mnesitheus ad sacrificium vocauerat. Deinde post libationes vos quidem alio alius, vt cuique collibitum est, discessistis. Ego vero, neque enim valde serum erat, in urbem ascendi, inambulaturus vesperi in Ceramico, Mnesithei simul sordidam cogitans parsimoniam, qui sexdecim

cim

θεὰς ἐσιῶν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, γέροντα
 κακῆϊνον ἤδη καὶ κορυζῶντα, καὶ λιβανωτὴ χρό-
 νος τῆς τῆς, εὖ μάλα εὐρωτιῶντας, ὡς αὐ-
 τὴν ἀποσβεσθῆναι τῷ ἀνδρακι, μηδὲ ὅσον ἄ-
 κρος τῇ ἐνὶ ὅσφραίνεσθαι τῇ καπνῇ παρασχόν-
 τος· καὶ ταῦτα ἐκατόμβας ὅλας ὑποσχόμενος,
 ἐπὶ τε ἡ ναῦς ἤδη προσεφέρετο τῷ σκοπέλῳ,
 καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἐρμάτων.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐννοῶν γίγνομαι κατὰ τὴν Ποι-
 κίλην, ὁρῶ πληθὺς ἀνθρώπων πάμπολυ συνε-
 στικός· ἐνὶ μέν ἔνδον ἐν αὐτῇ τῇ σοῦ, πολλὰς
 δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπὸ ἀνδρῶν καὶ τινὰς βοῶντας, καὶ
 διατεινομένους ἐπὶ τῶν θάκων καθημένους. εἰκά-
 στας ἔν ὅπερ ἦν, Φιλοσάφους εἶναι τῶν ἐριστικῶν
 τῶν,

cum Diis vocatis ad epulas, solum gallum mac-
 taverit, eumque vetulum, et pituita iam laboran-
 tem; tum turis grana quatuor, bene sane mucida,
 ut statim exstinguerentur in carbonibus, et
 ne tantillum quidem fumi, quod extremas ferire
 posset nares, praebentis; idque cum totas heca-
 tombas promississet, quo tempore navis iam fere-
 batur ad scopulum, et intra vada erat.

16. Inter has cogitationes cum ad Poecilen ve-
 nio, video ibi maximam una stare hominum mul-
 titudinem, quosdam intus in ipsa porticu, mul-
 tos autem sub diuo, et clamantes quosdam vo-
 cemque contendentes, qui in sedilibus assidebant.
 Coniiciens ergo quod res erat, philosophos esse

τάτων ἐβελήθην ἐπιστὰς ἀκῆσαι αὐτῶν ὅ, τι καὶ λέγῃσι. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλῃν τῶν πάχειων περιβεβλημένος, σχηματίσας ἑμαυτὸν εἰς τὸν ἐκείνων τρόπον· καὶ τὸν πύγωνα ἐπισπασάμενος, εὖ μάλα εἰώκειν Φιλοσόφῳ· καὶ δὲ παραγκωνισάμενος τὰς πολλὰς, εἰσέρχομαι ἀγνοούμενος ὅστις εἶην. εὐρίσκω δὲ τὸν Ἐπικυρεῖον Δάμιν, τὸν ἐπίτριπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸν Στωϊκὸν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάντῃ ἐρίζοντας. ὁ γὰρ Τιμοκλῆς καὶ ἰδὼν, καὶ τὴν Φωνὴν ἤδη ἐξεπέκοπτο ὑπὸ τῆς βοῆς· ὁ Δάμις δὲ, τὸ Σαρδώνιον ἐπιγελαῶν, ἔτι μᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα.

Ἦν δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν γὰρ κατάρατος Δάμις οὔτε προνοεῖν ἡμᾶς ἔφασκε

de contentiosis illis, volui adstans illos audire, quid dicerent: nubem enim densam forte indueram, figuraque illorum et habitu sumto, ac barba demissa, satis eram philosopho similis. Pluribus itaque cubito dimotis ingredior, ignotus quis essem. Inuenio autem Epicureum Damini, perditissimum *nebulonem*, et Timoclem Stoicum, virum optimum, serio valde contendentes. Nam sudabat Timocles, vocemque clamore iam obtuderat. Damis autem Sardonio risu magis etiam incendebat Timoclem.

17. Erat autem tota illorum de nobis disputatio; cum facerrimus ille Damis providere nos nega-

ἔφακας τῶν ἀνθρώπων, ἔτε ἐπισκοπεῖν τὰ γε-
 γνημένα παρ' αὐταῖς, εἰδέν αἶψα, ἢ μηδὲ ὅλως
 ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτῷ, δηλαδὴ ὁ
 λόγος εἰδύνατο, καὶ ἦσαν τινές, οἱ ἐπῆκεν αὐτόν.
 ὁ δ' ἕτερος τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφθέγγει, καὶ
 ὑπερεμάχρει, καὶ ἡγακάκτει, καὶ πάντα τρόπον
 συνηγωνίζετο, τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαπαρῶν
 καὶ διεξερῶν, ὡς ἐν κόσμῳ τῷ, καὶ τάξει τῇ προσ-
 ἡκία ἐξηγέμεθα, καὶ διατάκτομεν ἑκάστα. καὶ
 εἶχε μὲν τινὰς καὶ αὐτὸς τὰς ἐπαινέοντας. πλην,
 ἐπεκρίκει γὰρ ἤδη, καὶ κονήρως ἐφώνει, καὶ τὸ
 πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβαλε. συνέεις δὲ εἶπὼ
 τὸ κινδυνεύμενον, τὴν νύκτα ἐκέλευσα περικυ-
 θεῖσαν διαλύσαι τὴν συνουσίαν. ἀπῆλθον οὖν,

negaret hominibus, aut inspicere adeo, quae
 apud illos fiant; nihil aliud sibi volens, quam
 nos nec omnino esse: nam eo nimirum illius va-
 lebat disputatio. Atque erant, qui illum lauda-
 rent. At alter, qui a nobis erat, Timocles pu-
 gnabat supra vires, et indignabatur, et omni
 modo pro caussa nostra decertabat, cum nostram
 laudaret providentiam, et enarraret, quanto or-
 natu, quam ordine convenienti regamus omnia
 atque instituiamus. Atque habebat quidem et
 ipse suos quosdam laudatores; verum... fessus
 enim iam erat, et male clamabat, et multitudo
 respiciebat ad Damim. Intellecto periculo, no-
 stem ego iussi circumfusam solvere disputationem.

εἰς τὴν ὑστέρωσαν συνθεμένοι εἰς τέλος ἐπεξελεύ-
σασθαι τὸ σκῆμμα, καὶ γὰρ παρομαρτῶν τοῖς πολ-
λοῖς, ἐπήκεον μεταξὺ ἀπιόντων εἰκάδε παρ' αὐ-
τὰς ἐπαινούντων τὰ σὺ Δάμιδος, καὶ ἤδη παρὰ
πολλὰ αἰετμένον τὰ ἐκείνη. ἦσαν δὲ καὶ οἱ μὴ
ἀξιοῦντες προκατεργασμένα τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ
περιμένειν εἴτι καὶ ὁ Τιμοκλῆς αἰετον ἐρεῖ.

Ταῦτ' ἐστὶν ἐφ' ᾧς ὑμᾶς συνεμάλεσα, ἔμι-
κρα, ὦ θεοί, εἰ λογίσσεσθε ὡς ἡ πᾶσα μὲν ἡμῖν
τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ πρῶτος, οἱ ἄνθρωποι εἰ-
σιν. εἶδ' ἔτοι πεισθεῖεν ἢ μηδὲ ὅλως θεὸς εἶναι,
ἢ ὄντας ἀπρονόητους εἶναι σφῶν αὐτῶν, αὐτὰ
καὶ ἀγέραςα καὶ ἄτρυκα ἡμῖν ἔσαι τὰ ἐκ γῆς, καὶ
μάτην

Discesserunt igitur, pacti, postridie se ad finem
deducturos quaestionem: et ego comitatus mul-
titudinem, sublegi illorum dum domum eunt
sermōnes, probantium partes Damidis, et multo
iam maiori numero ad illas se adiungentium.
Erant vero etiam, qui praedamnare aduersas illi
partes nollent, sed expectare, si quid Timocles
diceret postridie.

18. Haec sunt, propter quae vos conuocaui,
non parua, Dii, si consideraueritis, omnem no-
bis honorem, et gloriam, et redditum, esse ho-
mines. His vero si persuadeatur, aut omnino
Deos non esse, aut si sint, ipsorum curam non
habere; nec victimam, nec munus, nec hono-
rem e terra percipiemus, et frustra desidebimus.

in

μάτην, ἐν ἔρανῳ καθεδάμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι,
 ἐσθίων ἐκείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων,
 καὶ θυσιῶν, καὶ παννυχίδων, καὶ πομπῶν ξε-
 ρέμενοι. ὥς ἐν ὑπὲρ τηλικύτων Φημί δεῖν ἅπαν-
 τας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παρ᾽ ἐσσι, καὶ ἂν
 ὅτε κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξῃ ἀληθέ-
 σερα λέγειν, ὁ Δάμις δὲ καταγελασθήσεται πρὸς
 τῶν ἀκρόακων· ὥς ἐγὼ γε εἰ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ
 πέποιθα, ὥς κρατήσῃ κατ' ἑαυτὸν, ἢν μὴ καὶ
 τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ προσγένηται. κήρυττε, ὦ
 Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τῆ νόμου, ὥς ἀνισάμε-
 νοι συρβελεύοιεν., E P M. Ἄκουε, σῖγα, μὴ τά-
 ρατ' εἰ, τίς ἀγορεύειν βέλειαι τῶν τελείων θεῶν 5),
 οἷς

in coelo vexandi fame, diebus illis festis, et ce-
 lebritatibus, et sacrificiis, et peruigiliis, et pom-
 pis carentes. Tamquam igitur de rebus tanti
 momenti, aio, excogitare omnes debere aliquod
 salutare consilium rebus praesentibus, cuius ope
 superior discedat Timocles, et veriora videatur
 dicere; Damis vero ab audientibus derideatur.
 Neque enim valde confido Timoceli, *futurum* vt
 per se vincat, nisi a nobis ipsi aliquid *auxilii* ac-
 cedat. Praeconium fac, Mercuri, de more, vt
 surgant consilii dandi causa., MERC. Audi:
 tace: ne turba: quis concionari vult Deorum
 G g 5 iustae

5. Τελείων Θεῶν] Alii hoc aliter intelligunt:
 Ego te aetate intelligendum, eo potissimum
 indu-

οἷς ἔξεσι; τί τοῦτο, οὐδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, πρὸς τὰ μέγεθος τῶν ἡγγελημένων ἐκπεπληγμένοι;

MOM. Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδαρ καὶ γαῖα γένοισθε. Ἐγὼ δέ, εἴγε μοι μετὰ παρρησίας λέγειν

iustae aetatis quibus licet? Quid hoc? nemo surgit? sed tacetis magnitudine eorum, quae denuntiata vobis sunt, perculsi?

19. MOM. *At vestrum iam quisque lorum facit et bumor!* Ego vero si mihi loquendi cum fiducia

inductus censeo, quia c. 26. Apollinem audio, sententiam sibi, utpote iuniori, non licere pro concione dicere. Eoque sensu vocem passim usurpari notum. Vid. Xenoph. Cyrop. VIII. p. 133. 35. *Plus. τέλειον ἡμᾶτιον* pro toga virili usurpat in Anton. *τέλειοι θεοὶ* Luciano ii sunt, quibus per aetatem sententiae dicendae ius fasque est. Ridet enim quosdam Deos velut infra Senatoriam aetatem. Et quia mos apud Athenienses obtinebat, ut nemini triginta annis minori publice liceret dicere; ita et inter Deos silentio eos damnari voluit, qui siue imberbes adhuc, seu alia de causa ad aetatem virilem nondum peruenisse rite censeripotuerant. Sententiae nostrae firmandae causa vnicum hunc amplius *Chrysostomi* locum addam Homil. XIX. ad Pop. Antioch. p. 183. 2. οἱ υἱοὶ καὶ εὐγενεῖς ὦσιν, ὥσι δὲ ἀτελεῖς πολλὰς τῶν δέλων δεδοίκασι. du Soul,

λέγειν δοθείη, πολλά ἂν, ὦ Ζεῦ, ἔχομι εἰπεῖν.
 ΖΕΤΣ. Λέγε, ὦ Μῶμε, πάνυ θαρρῶν. δῆλος
 γὰρ εἴ ἐπὶ τῷ συμφέροντι παρρησιαζόμενος.
 ΜΩΜ. Οὐκ ἔν ἀνέετε, ὦ θεοὶ πάντες, τά γε
 ἐπὶ καρδίας, Φασίν. ἐγὼ γὰρ καὶ πάνυ προσ-
 εδόντων ἐς τόδε ἀμνηχανίας περισησσομαι τὰ ἡμέ-
 τερα, καὶ πολλὰς τοιᾶντας ἀναφυήσσομαι ἡμῖν
 σοφισὰς, παρ' ἡμῶν αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς τόλ-
 μης λαμβάνοντας. καὶ, μὰ τὴν Θέμιν, οὔτε
 τῷ Ἐπικέρῳ ἄξιον ὀργίζεσθαι, ἔτε τοῖς ἐμι-
 ληταῖς αὐτῆ, καὶ διαδόχοις τῶν δογμάτων, εἰ
 τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐ-
 τὰς ἀξιώσεις τις ἂν φρανεῖν, ὅποτεν ὀρῶσι τοσ-
 αύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχὴν; καὶ τοὺς μὲν
 χρη-

cia facultas detur, multa, Iupiter, habeo, quae
 dicam. IVP. Audacter, Moine, dicito. Aper-
 tum enim est, te utilitatis causa fiduciam sume-
 re. MOM. Audite ergo Dii omnes, quae ex
 animo, aiunt, *proferam*. Ego enim, et valde
 quidem exspectabam, ad hoc angustiarum per-
 venturas res nostras, multosque id genus exori-
 tuos nobis Sophistas, a nobis ipsis audaciae suae
 obtentum capientes. Et, per Themidem, non
 irascendum est Epicuro, neque ipsius sodalibus,
 et successoribus sententiarum, si talia de nobis
 putarunt. Quid enim sentire illos aliquis postu-
 let, cum tantam in vita perturbationem rerum
 obser-

χρηστὰς αὐτῶν ἀμελεσμένους, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ δακρύᾳ καταφθειρομένους· παμπονήρους δὲ καὶ μισαῖς ἀνθρώπους προτιμωμένους, καὶ ὑπερπλετῆντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι· καὶ τὰς ἱεροσύλους ἃ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλαυνθάνοντας· ἀνασκολοπιζομένους δὲ, καὶ τυμπανίζομένους ἐνίοτε τὰς ἐδὲν ἀδικῶντας; εἰκότως τοίνυν ταῦτα ὀρῶντες ἔτω διανοῶνται περὶ ἡμῶν, ὡς ἐδὲ ὅλως ὄντων.

Καὶ μάλιστα ὅταν ἀκῶσι τῶν χρησμῶν λεγόντων·

Ὡς διαβὰς τὸν Ἄλυν, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. οὐ μέντοι δηλῶντων, εἴτε τὴν αὐτοῦ, εἴτε τὴν τῶν πολεμίων; καὶ πάλιν,

Ω

observant; qui boni inter illos sunt, neglectos, in paupertate, et morbis, et servitute, pereuntes: pessimos contra impurosque homines, praelatos illis, diuites ultra modum, imperantes melioribus; sacrilegos non punitos, sed latentes; in crucem vero actos, et fustibus caesos interdum eos qui nihil iniuste egerunt? Merito igitur ea cum vident, ita de nobis cogitant, quasi omnino non simus.

20. Praesertim si audiant oracula dicere:

Qui superabit Halyn, magnam pervertet opum vim, nec tamen indicare, suam ne an hostium? Et rursus,

O Sa-

ὦ θεή Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν.

καὶ Πέρσαι γάρ, οἶμα, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν γὰρ πάλιν τῶν βασιλευσῶν ἀκῆσιν, ὅτι καὶ ἐρῶμεν, καὶ τιτρωσκόμεθα, καὶ δακνύομεν, καὶ δεσμέμεθα, καὶ βασισιάζομεν, καὶ μυρία ὅσα πράγματα ἔχομεν, καὶ ταῦτα μακάριοι καὶ ἄφθαρτοι ἀξιῶντες εἶναι, τί ἄλλο ἢ δικαίως καταγελῶσι, καὶ ἐν ἔδρῳ λόγῳ τίθενται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δὲ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι ὄντες, ἔ πάνυ ἀνόητοι, διαλέγῃσι ταῦτα, καὶ τὴν πρόνοιαν ἡμῶν παρωθῆνται, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι θύουσιν, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

Καί

O Salamis perdes muliebri e corpore natos.

Et Persae enim, arbitror, et Graeci muliebri e corpore nati erant. Nam carminum furores rursus cum audiunt, nos et amare, et vulnerari, et seruire, et vinciri, et dissidere, et sexcentas molestias habere, idque cum beati et immortales esse postulemus: quid aliud, quam merito nos derident, et nullam nostri rationem habent? Nos vero indignamur, si qui homines non plane amentes reprehendunt ista, et nostram prouidentiam respuunt: cum satis habere debeamus; si quidam adhuc nobis post tot nostra peccata sacrificant.

21. At-

Καὶ μοι ἐνταῦθα, ὦ Ζεῦ (μόνοι γὰρ ἐσμέν, καὶ ἔδεις ἄνθρωπος πάρεσιν ἐν τῷ συλλόγῳ, ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιῶ, τῶν παρεγγράπτων τέτων) ἀποκρίναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτέ σοι ἐμέλησεν ἐς τοσαῦτον τῶν ἐν τῇ γῇ; ὡς ἐξετάσαι οἱ τινες αὐτῶν οἱ Φαῦλοι, ἢ οἱ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν· ἀλλ' ἔκ' αὖν εἴπεις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐκ Τροιζῆνος εἰς Ἀθήνας ἰὼν, ὁδῷ πάρεργον ἐξέκοψε τὰς κακέρχας, ὅσον ἐπὶ σοὶ καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, ἔδεν αὖ ἐκώλυε ζῆν ἐντρυφῶντας ταῖς τῶν ἐδῶ βαδίζοντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα, καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τὰς ἄλλας. ἢ εἶγε μὴ ὁ Εὐρύσθευς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς,

21. Atque hic mihi, Iupiter (soli enim sumus, neque est in coetu hoc hominum quisquam, praeter Herculem et Bacchum, Gandymedem et Aesculapium, adscripticios illos) responde mihi ex vero, an unquam tibi tantum ea, quae in terra aguntur, curae fuerint, ut exquirereres, qui illorum mali, et qui boni sint? verum non dixeris: Nisi enim Theseus, Troezenae Athenas pergens, obiter excidisset maleficos, quantum ad te tuamque providentiam, nihil prohibebat vivere et in viatorum caedibus luxuriari Scironem, et Pityocampthen, et Cercyonem, et reliquos. Et nisi Eurystheus vir iustus et providens, hu-

mani-

τικός, ὑπὸ Φιλανθρωπίας ἀναπνύθαιόμενος τὰ
παρ' ἐκάστοις, ἐξέπεμπε τετονὶ τὸν οἰκέτην αὐ-
τῷ, ἐργατικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρόθυμον εἰς τὰς
πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγον ἐφρόντισας ἂν τῆς
ΐδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων, καὶ ἵπ-
πων τῶν Θρᾷκῶν, καὶ τῆς Κενταύρων ὕβρεως,
καὶ παρονίας.

Ἀλλ' εἰ χρεὶ ταλῆθ' ἡλέγειν, καθήμεθα τῷτο
μόνον ἐπιτηρῶντες, εἴ τις θύει, καὶ κνισσᾷ περὶ
τὰς βωμᾶς. τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥᾶν φέρεται,
ὥς ἂν τύχοι ἕκαστον παρασυρόμενα. τοιγαροῦν
εἰκότα νῦν πάσχομεν, καὶ ἔτι πεισόμεθα, ἐπει-
δὲν κατ' ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἀνακνύπτοντες εὐ-
ρίσκησιν, οὐδὲν ὄφελος αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν
ἡμῖν,

manitate ductus, explorato quid apud quosque
ageretur, misisset hunc suum famulum, opero-
sum hominem, et ad labores promptum, tu, Iu-
piter, parum curasses Hydram, et illas in Stym-
phalo volucres, et equos Thracicos, et ebrias
Centaurorum contumelias.

22. Sed si verum dicendum est, sedemus in
hoc solum intenti, si quis sacrificet, et nidorem
excitet circa altaria. Reliqua suo fluxu feruntur,
et trahuntur vnumquodque vt fors tulerit. Ita-
que nihil praeter spem nobis accidit, et in poste-
rum accidet, quum apertis paulatim oculis ho-
mines inuenient, nihil sibi prodesse, si sacrifi-
cent

ἡμῖν, καὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν 6). εἴτ' ἐν
 βραχεὶ ὄφει καταγελῶντας μὲν τὰς Ἐπιχόρους,
 καὶ Μητροδώρας, καὶ Δάμιδας, κρατεμένους δὲ,
 καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν 7), τὰς ἡμε-
 τέρας

cent nobis, et libamina mittant. Tum paullo
 post videbis illudentes nobis Epicuros, et Metro-
 doros, et Damides, victos vero ab illis iugula-
 tosque

6. Εἰ θύουσιν ἡμῖν καὶ τὰς σπονδὰς πέμπουσιν] Pro σπονδὰς *Gruenius* in MS. legi ait πομπὰς. Equidem non dubito, quin lectio MS. sit γνήσιος. Voce θύειν comprehendit hic Momus omne sacrificii genus: per πομπὰς πέμπειν autem intelligit ludos votiuos, solennes pompas, θεωρίας, et id genus omnia. Caeterum si de σπονδαῖς potius quam πομπαῖς voluisset *Lucianus* hic loqui Momum, non σπονδὰς πέμπειν, sed σπονδὰς σπένδουσθαμ longe concinnius dixisset, quemadmodum in *Timone* c. 43. *Iensius*.

Non reprehendo formulam πομπὰς πέμπειν, et fit πομπῶν mentio paulo ante c. 18. Sed puto hic de sumtu sermonem esse et impenſa, ac de alimentis Deorum adeo. Mittere etiam apud Romanos in sacrificiis vsitatum, et aliquoties de inferiis vsurpatum *Virgilio* atque *Ouidio*. *Gesner*.

7. Καὶ ἀποσφάττομένους ὑπ' αὐτῶν] Apud Latinos sane iugulare aduersarium (legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad ista has voces σφάττειν et ἀποσφάττειν non existi-

τέρως συνηγόρας, ὥς ἐν ὑμέτερον ἂν εἴη παύειν,
καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, τῶν καὶ ἐς τὸδε αὐτὰ
προα-

tolque nostros patronos. Vestrum ergo fuerit se-
dare ac sanare talia; qui nempe ea in hunc sta-
tum

existiuno transtulisse. Egienda ex MS. ἀπο-
φραττομένως. Patronos hosce nostros victos,
ex os eis obstructum esse. Nam ἀποφράττειν
est os obturare aduersario, vt ne hircere pos-
sit. Aliud est inferius c. 43. cum Momo
intempestiua interpellatione obtundente
Deos, Iupiter respondisset, Σὺ ἡμᾶς ἐπι-
σφάττεις, ὦ Μῶμε, quod non est, τι μα-
κτὰς nos; sed Latini dicunt, *Enecas nos*, vt
Terent. Andr. IV, 1. cur me enecas? Graeu.

Praefero hic etiam antiquam lectionem, et ver-
sionem *iugulatos*, quae ad disputationem ta-
lem bene conuenit: praesertim cum hoc
ipso libello deinde ἐπισφάττειν etiam me-
taphora simili adhibeatur. Credo ego ἀπο-
φραττομένως esse glossam: certe nemo sa-
nus potuit τῷ ἀποφραττομένως substituere
ἀποσφάττομένως, sed contra. *Gesner.*

Non potui denegare quatuor codicum colla-
tionibus, quin earum lectionem reciperem;
et sensus adeo planus est ab ea, vt nemo
alius sit desideraturus. At verum est ἀπο-
σφάττομ. elegans esse, si Latinorum more
dictum intelligas; sed dum exempla deside-
ro, Codices sequor. *Reitz.*

Luc. Op. T. V.

H h

προαγαγόντων. Μώμῳ δὲ ἔ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσαι, ἔδὲ γὰρ πάλαι τῶν τιμωμένων ἦν, ὑμῶν ἔτ' εὐτυχέντων, καὶ τὰς θυσίας καρπυμένων.

ΖΕΥΣ. Τῆτον μὲν, ὦ θεοί, ληρεῖν ἐάσωμεν, αἰετράχυν ὄντα, καὶ ἐπιτιμητικόν. ἔσι μὲν γὰρ, ὡς ὁ θαυμαστός Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, καὶ μέμψασθαι, καὶ ἐπιτιμῆσαι, ῥάδιον καὶ τῆ βελομένη παντός· τὸ δὲ ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται, συμβεβησμένον, τοῦτ' ἐμφρόνως ὡς ἀληθῶς συμβούλου· ὅπερ οἱ ἄλλοι, εὐ οἶδ', ὅτι ποιήσετε, καὶ τοῦτου σιωπῶντος.

ΠΟΣ.

tum perduxeritis. Momo quidem non magnum imminet periculum, si honore carebit, neque enim olim inter honoratos fuit, cum vos adhuc felices frueremini victimis.

23. IVP. Hunc, Dii, delirare patiamur, asperum semper, et ad reprehensiones procliuem. Est nimirum, ut admirabilis vir Demosthenes dixit, accusare quidem et reprehendere, et increpare facile, et vniuscuiusque, qui modo voluerit: sed consilium dare, quomodo meliora fiant praesentia, illud demum prudentis re vera consiliiarii est: quod vos reliqui, probe scio, vel tacente isto, facietis.

24. NEPT.

ΠΙΟΣ. Ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα ὑποβρύχιός εἰμι, ὡς ἴξε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, κατ' ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατόν, σῶζων τὰς πλεοντάς, καὶ παραπέμπων τὰ πλοῖα, καὶ τὰς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅμως δ' οὖν (μέλει γάρ μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα) Φημί δεῖν τὸν Δάμιν τῆτον ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὶν ἐπὶ τὴν ἔριν ἦκειν, ἥτοι κεραυνῷ, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, μὴ καὶ ὑπέρσχη λέγων. (Φῆς γάρ, ὦ Ζεῦ, πιθανόν τινα εἶναι αὐτόν.) ἅμα γάρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετερχόμεθα τοὺς τὰ τοιαῦτα κατ' ἡμῶν διεξιόντας.

ΖΕΥΣ. Παίξεις, ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλῃσαι, ὡς ἄδεν ἐφ' ἡμῖν τῶν τοιέτων ἐστίν; ἄλλ'

24. NEPT. Ego de caetero, submersus sum, ut nostis, et in fundo *maris* verfor, pro me, quantum possum, servans nauigantes, et nauigia deducens, et molliens ventos. Interim tamen (nam haec etiam mihi curae sunt) aio oportere hunc Damin tollere ante de medio, quam ad contentionem veniat, vel fulmine, vel alia quadam ratione, ne dicendo superet. (Dicis enim, Iupiter, probabilem esse hominem) simul ostenderimus illis, quam vlcisci soleamus eos, qui talia contra nos disputant.

25. IVP. Ludis, Neptune, an plane oblitus es, nihil talium in nostra potestate esse, sed nere

ἀλλ' αἱ Μοῖραι ἐκαστῷ ἐπικλώθουσι, τὸν μὲν κεραυνῷ, τὸν δὲ ξίφει, τὸν δὲ πυρετῷ, ἢ φθόγῃ ἀποθνήσκειν. ἐπεὶ εἴ γε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα ἦν, εἴασα ἂν οἷσι τὰς ἱεροσύλας πρώην ἀπελθεῖν ἀκαραυνώτας ἐξ Ὀλυμπίας, δύο μὲν τῶν πλοκάμων ἀποκείραντας, ἐξ ἑκάτερον ἔλκοντα; ἢ σὺ αὐτὸς περιεῖδες ἂν ἐν Γεραιστῷ τὸν ἀλῖέα τὸν ἐξ Ὀρεῶ, ὑφαίρξαντόν σε τὴν τριάνα; ἄλλως τε, καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν, λελυπημένοι τῷ πράγματι, καὶ δεδιέναι τὰς παρὰ τῆς Δάμιδος λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκηυάζεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ περιμείναντες ἀντεξετασθῆναι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ ὥσε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ἔτω δόξομεν; ΠΟΣ. Καὶ μὴν σύντομόν τινα ταύτην

vnicuique Parcas, vt alius fulmine, gladio alius, alius febris aut tabe moriatur. Alioqui, si quidem in mea potestate res fuisset, passusne essem, putas, sacrilegos nuper discedere non fulminatos Olympia, qui duos de meis cirris detonderant, sex minas pendentem vnumquemque? aut tu ne ipse neglecturus eras in Geraesto piscatorem ex Oreο, qui tridentem tibi subduxit? Caeterum etiam videbimur indigne ferre, et dolere ob hoc negotium, et metuere argumenta Damidis, et propter hoc ipsum amoliri hominem, nec expectare vt cum Timocle comparetur: itaque quid aliud, quam indicta ab aduersario caussa, vincere sic videbimur? NEPT. At ego compendia-

την ὥρην ἐπινενοηκέναί ἔγωγε πρὸς τὴν νίκην.
 ΖΕΥΣ. Ἀπαγε, θυνηῶδες τὸ ἐνθύμημα, ὦ
 Πόσειδον, καὶ νομιδῇ παχὺ, προαναιρεῖν τὸν
 ἀνταγωνιστὴν, ὡς ἀποθάγη ἀήττητος, ἀμφήρι-
 σον ἔτι, καὶ ἀδιάκριτον καταλίπων τὸν λόγον.
 ΠΟΣ. Οὐκὲν ἀμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο,
 εἰ τὰμὰ ἔτως ὑμῖν ἀποταθύννισαι.

ΑΠΟΛ. Εἰ καὶ τοῖς νέοις ἔτι καὶ ἀγενέοις
 ἡμῖν ἐφέϊτο ἐκ τῆς νόμῃς δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἴ-
 πόν τι συμφέρον εἰς τὴν διάσκησιν. ΜΩΜ.
 Ἡ μὲν σκέψις, ὦ Ἀπολλόν, ἔτω περὶ μεγάλων,
 ὥς μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι προ-
 κέῃσθαι τὸν λόγον. χαρίεν γὰρ εἰ καὶ περὶ τῶν
 ἐσχά-

diariam hanc excogitasse mihi videbar ad victo-
 riam viam. IVP. Apage, thunnorum hoc com-
 mentum fuerit, et nimis pingue, ante interfi-
 cere aduersarium, vt inuictus moriatur, disputa-
 tionem relinquens non diiudicatam, et de qua
 contentioni adhuc locus sit. NEPT. Ergo me-
 lius vos aliud excogitate, si mea adeo ad thun-
 nos a vobis ablegantur.

26. APOL. Si iuuenibus etiam, et adhuc im-
 berbibus nobis permiffum lege esset concionari,
 forte dicerem aliquid vtile ad nostram delibera-
 tionem. MOM. Deliberatio, Apollo, adeo de
 magnis rebus est, vt non secundum aetatem,
 sed communis omnibus dicendi facultas propo-
 sita sit. Lepidum quippe fuerit, si, cum in ex-

ἐσχάτων κινδυνεύοντες, περὶ τῆς ἐν τοῖς νόμοις
 ἑξασίας σμικρολογούμεθα. σὺ δὲ καὶ πάνυ ἤδη
 ἔννομος εἰ δημηγόρος, πρόπαλαι μὲν ἐξ ἐΦήβων
 γεγενώς, ἐγγεγραμμένος δὲ ἐς τὸ τῶν δώδεκα
 ληξιαρχικόν· καὶ ὀλίγου δεῖν, τῆς ἐπὶ Κρόνου
 βουλῆς ὢν. ὥς μὴ μεираκιδίου πρὸς ἡμᾶς,
 ἀλλ' ἀλέγε θάρρῳ ἤδη τὰ δοκᾶντα, μὴ αἰδεσθεῖς,
 εἰ ἀγένειός ὢν δημηγορήσεις, καὶ ταῦτα βαθυ-
 πώγωνα καὶ εὐγένειον ἔτως ἔόν ἔχων τὸν Ἀσκλη-
 πιδόν. ἄλλως τε καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλι-
 γα ἐκφαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μάτην ἐν τῷ
 Ἑλικῶνι καθῆσαι ταῖς Μῆσαις συμφιλοσοφῶν.
 ΑΠΟΛ. Ἀλλ' εἰ σέ, ὦ Μῶμε, κερὶ τὰ τριᾶντα
 ἐφίε-

tremis versamur periculis, de potestate legitima
 subtiliter et ieiune disputemus. Tu vero etiam
 omnino iam legitimus concionator es, qui ephē-
 bis olim excesseris, et in duodecim *Deorum* al-
 bum relatus, atque tantum non de illo sub Sa-
 turno confilio *unus* sis. Quare noli apud nos ado-
 lescentuli pudorem simulare, sed audacter iam,
 quae tibi videntur, dicito, nihil verecundatus,
 si imberbis concionere, praesertim cum promissa
 adeo barba, et menti probe hirsuti filium habeas
 Aesculapium. Caeterum decet te nunc praefer-
 tim tuam proferre sapientiam, nisi frustra in He-
 licone resides, et philosophare cum Musis. APOL.
 Atqui tuum non est, Moine, eam facultatem
 dare,

ἔΦιέναι 8) τὸν Δία δέ, καὶ ἣν ἔτος κελεύση,
τάχ' ἂν τι ἐκ αὐτὸν εἴποιμι, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ
Ἑλικῶνι μελέτης ἄξιον. Ζ Ε Υ Σ. Λέγε, ὦ
τέκνον, ἐφίημι γάρ.

ΑΠΟΛ. ὍΤιμοκλῆς ἔτος εἶπε χρηστὸς ἀνὴρ
καὶ Φιλόθεος, καὶ τὰς λόγχας πάντῃ ἠκρίβωκε τὰς
Στωϊκὰς· ὥς καὶ συνέστω ἐπὶ φιλοσοφίᾳ πολ-
λοῖς τῶν νέων, καὶ μισθὰς ἐκ ὀλίγης ἐπὶ τέττα
ἐκλέγει, σφόδρα πιθανὸς ὢν, ὅποτεν ἰδίᾳ τοῖς
μαθῇ.

dare, sed Iouis. Hic si iusserit, forte aliquid
dixero a Musis non alienum, sed exercitatione,
quam in Helicone instituiamus, dignum. IVP.
Dic, fili, permitto enim.

27. APOL. Bonus vir videtur esse iste Timo-
cles, et Deorum amans, et rationes Stoicorum
plane perdidicit. Itaque multis cum iuuenibus
philosophiae causa versatur, mercedesque eo no-
mine non paruas conficit, qui sit probabilis ad-
modum, quum priuatim disputat cum adole-
H h 4 scenti-

8. Τὰ τοιαῦτα ἐΦιέναι] Parum hic distant,
permittere, mandare, facultatem dare: nihil
vel verbo ἐΦιέναι repugnat, vel rei, de
qua agitur: quod vel inde apparet, quia sta-
tim subiungitur, ἣν ἔτος κελεύση. Placuit
praesertim facultatem dare, quia hoc verbo
Praesidis potestas commode exprimitur. Ges-
ner.

μαθηταῖς διαλέγοιτο· ἐν πλήθει δὲ εἰπεῖν ἀτολ-
 μώτατός ἐστι, καὶ τὴν φωνὴν ιδιωτῆς καὶ μίξο-
 βάρεβρεος, ὥς γε γέλωτα ἐφλισκάνειν διὰ τὸ
 ἐν ταῖς συνουσίαις ἔσυνείρων, ἀλλὰ βατταρίζων
 καὶ ταραττόμενος· καὶ μάλιστα ἐπὶ οὕτως
 ἔχων καὶ καλλιγένημοσύνην ἐπιδεικνύσθαι βέλη-
 ται· συνεῖναι μὲν γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ὅξυς ἐστι καὶ
 λεπτογνώμων, ὥς φασὶν οἱ ἀμείνων τὰ τῶν
 Στωϊκῶν εἰδότες. λέγων δὲ καὶ ἐρμηνεύων ὑπὲρ
 ἀσθενείας διαφθείρει αὐτὰ καὶ συγχέει, ἐκ ἀπο-
 σαφῶν ὅ, τι βέλεται, ἀλλ' αἰνίγμασιν ἐοικότα
 προτείνων, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφές εἶναι πρὸς
 τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ἔσυνιέν-
 τες, καταγελῶσιν αὐτοῦ. δεῖ δὲ, οἶμαι
 σαφῶς

scientibus. In turba autem dicere minime audet,
 et vocem habet imperiti hominis, ac semibarbarus
 est, ut risum propter ista debeat in congressibus,
 qui non connectat verba, sed balbat et pertur-
 betur: et maxime quoties cum hoc ingenio et-
 iam venuste dicendi facultatem vult ostendere.
 Ad intelligendi enim vim acutissimus est, et
 subtiliter cogitat, ut affirmant, qui Stoicorum
 res optime norunt. Cum vero dicat et explicat,
 prae imbecillitate ea corrumpit, et confundit,
 qui non clare quid sibi velit explanet, sed aeni-
 gmatum similia proferat, ac rursus multo etiam
 obscurius ad interrogata respondeat. Qui vero
 illum non intelligunt, derident. Oportet au-
 tem,

σαφῶς λέγειν, καὶ τῆτε μάλις ποιῆσθαι πολλήν τὴν πρένοϊαν, ὥς συνήσκουσιν οἱ ἀκόντες.

ΜΟΜ. Τῆτο μὲν ὁρῶς ἔλεξας, ὦ Ἀπολλόν, ἐπαινέσας τὰς σαφῶς λέγοντας, εἰ καὶ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τῆτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὢν, καὶ γριφώδης, καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον 9) ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὥς τὰς ἀκόντας ἄλλε δεῖσθαι Πυθίᾳ πρὸς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν.

tem, puto, dilucide dicere, eiusque rei multam adhibere providentiam, ut intelligant qui audiunt.

28. M O M. Recte tu quidem illud, Apollo, quod laudas dilucide dicentes, etsi minime omnium ipse hoc facis in oraculis, obliquus, et perplexus, et qui in medium inter certantes locum tutus ipse multa proiicias, ut, qui audierunt, alio opus habeant ad ea interpretanda. Py

Hh 5.

thion

9. Ἐς τὸ μεταίχμιον] Vix est, ut interpretatio simplex vim et elegantiam huius loci adsequatur. Nempe μεταίχμιον est locus inter duas acies iam iam concurrere parantes interiectus: quidquid est in hoc μεταίχμῳ, incertum est, cuius sit, sequitur victoriam. Apollo oracula sua, ut ipse tutus sit, nemendacii queat convinci, proiicit ἐς τὸ μεταίχμιον, in eum locum, vnde rapere ad se conetur uterque pugnantium, vindicet sibi et retineat idem, qui et campum aciei et victoriam. *Gesner.*

τῶν. ἀτὰρ τί τὸ ἐπὶ τέτῳ συμβαλεύεις; τίνα ἴασιν ποιήσασθαι τῆς Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις;

ΑΠΟΛ. Συνήγορον, ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν αὐτῷ παρασχεῖν ἄλλον τῶν δεινῶν τέτων, ἐρῆντα κατ' ἀξίαν, ἅπερ ἂν ἐκείνος ἐνθυμηθείς ὑποβάλῃ. ΜΩΜ. Ἀγένοικον τέτο ὥς ἀληθῶς εἴρηκας, ἔτι παιδαγωγῶ τινος δεόμενον συνήγορον ἐν συνχασίᾳ Φιλοσόφων παραστήσασθαι ἐρμηνεύσοντα πρὸς τὰς παρόντας, ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ· καὶ τὸν μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτῆ λέγειν, τὸν δὲ ὑποκριτῇ προσχωμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸ ἕς ἐκείνῳ ὑποβάλλειν τὰ δοκῆντα· τὸν ὑποκριτὴν δὲ ῥητορεύειν, ἔδ' αὐτὸν ἴσως

thio. Verum quid post illa consulis? quam medicinam facere Timoclis in dicendo imbecillitati?

29. APOL. Patronum, Mome, si qua possemus illi adiungere alium de vehementibus illis, qui pro dignitate dicat, quaecumque iste excogitata illi subiecerit. MOM. Vere pro imberbi istuc dixisti, et qui paedagogo adhuc indigeat, patronum in philosophorum disputatione adstare, explicantem praesentibus, quid sentiat Timocles: ac Damin ex sua persona et pro se loqui; alterum autem histrione uti, et seorsum illi in aurem, quae videantur, subiicere, ac patronum deinde magnifice verba facere, qui forte nec ipse quae

ἴσως συνιέντα ὃ, τι ἀνέχσεις. ταῦτα πῶς ἔγελως ἂν εἴῃ τῷ πλήθει; ἀλλὰ τῆτο μὲν ἄλλως ἐπινοήσομεν.

Σὺ δέ, ὦ θαυμάσιε, (Φῆς γὰρ καὶ μάντις εἶναι, καὶ μισθὸς ἐκ ὀλίγης ἐπὶ τῷ τοιαύτῳ ἐξέλεξας, ἄχρι τῆς καὶ πλίνθας χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι) τί ἐκ ἐπεδείξω ἡμῖν κατὰ καιρὸν τὴν τέχνην, προσαιπὼν ὑπότερος τῶν σοφιστῶν κρατήσει λέγων; οἶσθα γὰρ πού το ἀποβησόμενον; μάντις ὢν. ΑΠΟΛ. Πῶς, ὦ Μῶμε, δυνατόν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδος ἡμῖν παρόντος, μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, ὅα ἡ Κασαλία ἐστίν; ΜΩΜ. Ὅρα; ἀποδιδράσκεις τὸν ἑλεγχον, ἂν τῷ σενοῦ ἐχόμενος. ΖΕΤΣ. Ὁμως,

quae audiuit intellexerit. Ista quomodo non rilius erunt multitudini? Verum de illo quidem aliter cogitabimus.

30. At tu, praestantissime, dicis enim te vatem esse, et mercedes non paruas eo nomine cepisti, adeo ut lateres etiam aureos aliquando acceperis: quin tu ostendis nobis hoc tempore artem, praedicens, vter Sophistarum dicendo superaturus sit? Nosti enim scilicet, quid futurum sit, cum diuinus sis. ΑΠΟΛ. Quomodo, Momme, fieri potest, ut faciam talia, cum neque tripus nobis praesto sit, neque suffimenta, neque fons fatidicus, qualis est Castalius. ΜΩΜ. Vides? fugis convinci; in angusto deprehensus.

IVP.

μωσ, ὦ τέκνον, εἰπέ, καὶ μὴ παράσχῃς τῷ συ-
νοφάντῃ τέττω ἄφορμὰς διαβάλλειν καὶ χλευά-
ζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λι-
βανωτῷ κείμενα· ὥς· εἰ μὴ ἔχοις ταῦτα, σε-
ρησόμενόν σε τῆς τέχνης. ΑΠΟΛ. Ἀμεινον μὲν
ἦν, ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ
τοιαῦτα ποιεῖν, ἀπάντων μοι τῶν χρησίμων
παρόντων, ὡς ἔθος· ὅμως δὲ καὶ ἔτω γυμνὸς
ἐκείνων, καὶ ἄσκειος πειράσομαι προειπεῖν ἐπα-
τέρη τὸ κράτος ἔσσαι· ἀνέξεσθε δὲ, εἰ μὴ ἔμμε-
τρα λέγοιμι. ΜΩΜ. Λέγε, σαφῆ δὲ μόνον, ὦ
Ἀπολλόν, καὶ μὴ συνηγόρα καὶ αὐτὰ ἡ ἐρμηνέως
θεόμενα. καὶ γὰρ ἐκ ἄρνεια κρέα καὶ χελώνη νῦν
ἐν Λυδίᾳ ἔψεται· ἀλλὰ οἶσθα περὶ ὅτε ἡ σκέ-
ψις.

IVP. Tamen dic, fili, nec praebe calumniatori
isti obtentum calumniandi et irridendi tuas *diui-*
nationes, tamquam in tripode, et aqua, ac ture-
positas, vt, si ista non habeas, arte quoque ipsa
careas. APOL. Melius quidem erat, Pater, Del-
phis aut Colophone talia facere vbi praesto mihi
sunt pro more, quae ad rem faciant omnia. At-
tamen sic etiam, nudus illis et imparatus tentabo
praedicere, cuius futura sit victoria: sustinebitis
autem, si non satis modulata dixero. ΜΟΜ. Dic,
verum dilucida modo Apollo, nec Patrono
atque interprete ipsa quoque indigentia. Nec
enim agninae carnes aut testudo nunc coquitur in
Lydia: verum scis qua de re deliberetur. IVP.
Quid

ψις. ΖΕΤΣ. Τί ποτε ερεῖς, ὦ τέκνον; ὡς τάχα
πρὸ τῆ χρησμῶ, ταῦτα ἤδη φοβερά· ἡ χροά
τετραμμένη, οἱ ὀφθαλμοὶ περιφερεῖς, κόμη ἀ-
νασοβημένη, κίνημα κορυβαντῶδες, καὶ ἔλως
κατόχιμα πάντα, καὶ Φρικώδη, καὶ μυσικά.

ΑΠΟΛ. Κέκλυτε μαντιπόλῃ τόδε θέσφατον

Ἀπόλλωνος,

Ἄμφ' ἐρίδος κρυερῆς, τὴν ἀνέρες ἐξέσαντο

Ὁξυβόαι, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκνιοῖσι.

Πολλὰ γὰρ ἔνθα καὶ ἔνθα μόθου, ἑτεβαλκῆι
κλωγμῶ,

Ταρφέος ἄκρα κόρυμβα 10) καταπλήσσειν
ἐχέτης.

Ἀλλ'

Quid tandem dices, fili? Nam ea, quae praece-
dunt oraculum, terribilia ista, iam adsunt: mu-
tatus color, oculi huc illuc torti, coma cum
horrore turbata, motus Corybanticus: et in vniuer-
sum possessi hominis omnia, et horribilia, et mystica.

31. APOL. Percipite, o superi, quae iam ca-
nit augur Apollo,

Lite super rigida, quam constituere valentes

Arguto clamore viri, verbisque perulci,

Multum hinc alternis crocibus aera et inde,

Non sine lucentis stinae terroribus, implens,
Curuo

10. Ταρφέος ἄκρα κόρυμβα] Ridiculus sit, si
quis se plane interpretari posse dicat, quae
Momus ipse obscuritatis nomine effuse ri-
det. Illa obscuritas ab hoc versu incipit.
Singu-

· Ἄλλ' ὅταν ἀγρυπιοῦς γαμφώνυχος ἀκρίδα
μάρψῃ,

Δῆ

Curuo at ubi vuliur comprehenderit ungue cicadam:

Tum

Singula verba verbis si reddere velimus, ταρφῆς est densus, vt silua, vt fruges; κόρυμβα dici possunt lumina, q. d. κορυφαῖα, vniuscuiusque rei, vt corymbi plantarum, vt aplustria nauium; ἐχέτλην stiuam esse aratri, constat; poni nonnunquam etiam pro sulco, monet *Hesychius*. Igitur vel hic sensus esse potest, ab hoc tumultu disputantium philosophorum spicas in densis fulcis moueri: vel, quoniam nihil alias occurrit in oraculo, quod ad irridendam Deorum, Iouis in primis, anxietatem et solitudinem pertineat, ταρφέος ἐχέτλης ἄκρα κόρυμβα est absurda, et similis oraculis aliis descriptio caeli, Deorumque. Nam ἐχέτλην, si serio nugari porro placeat, dixisse potest, per μεταλεψιν pro αἰμάξῃ s. plaustro illo caelesti, (vid *Il. Σ*, 488.) quod polo vicinum est; polum pro coelo, cui ἄκρα κόρυμβα tribuere non inepte potuit; caelum pro Diis ipsis. Hoc cum videretur sententiae magis accommodatum, sequi in interpretatione placuit. Porro ἀκρίς potest alludere ad τεττρυγοφορίαν Atheniensium, si, vt videtur, Timocles Atheniensis fuit: Damis autem comparari vulturi. Quorsum pertineant ὄξυβοαί, κλωγμός, κορῶναι, ὄνοι, ἡμίονοι, et verba prope

Δὴ τότε λίσσθιον ὀμβροφόροι κλάγξουσιν
κορῶναι.

Νίκη δ' ἡμιόνων, ὃ δ' ὄνος θοὰ τέκνα κο-
ρύψει.

ZETΣ. Τί τῷτο ἀνεκἀγχασας, ὦ Μῶμε; καὶ
μὴν ἔ γελοῖα τὰ ἐν ποσὶ· παῦσαι κακὸδαιμον,
ἀποπνιγῆσι ὑπὸ τῷ γέλωτος. ΜΩΜ. Καὶ πῶς
δυνατὸν, ὦ Ζεῦ, ἐφ' ἔτω σαφεῖ καὶ προδήλω
τῷ χρησμῷ; ZETΣ. Οὐκὲν ἤδη καὶ ἡμῖν ἐφ-
μήνευσις ἂν αὐτὸν ὅ, τι καὶ λέγοι. ΜΩΜ. Πά-
νυ πρόδηλα, ὥςτε ἔδεν ἡμῖν Θεμιστοκλῆς δεήσει.
Φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ἔτῳσι διαρρήδην, γόητα
μὲν εἶναι τῷτον, ἡμᾶς δὲ ὄνους κανθηλίους, νῆ
Δία,

Tum sane imbriferae cornices ultima clangens.

Victores muli, ast asinus sobblem arietat acrem.

IVP. Quid pleno ita rictu rides Mome? Verum
ridicula non sunt praesentia. Desine, infelix,
suffocaberis a risu. MOM. Et qui possim *desinere*,
Iupiter, super oraculo ita claro ac dilucido?
IVP. Ergo etiam nobis illud explicaueris, quid
sibi velit. MOM. Manifestum omnino. Itaque
nihil nobis opus erit Themistocle, adeo disertē
dicit oraculum, hunc praestigiatores esse, nos
vero asinos clitellarios, ita me Iupiter, et mulos,
qui

prope omnia, nempe ad iniuriam et irrisio-
nem philosophorum; non est obscurum, si
quis velit attendere. *Gesner.*

Δία, καὶ ἡμιόνες, τὰς πιθεύοντας αὐτῷ, οὐδ' ὅσον αἱ ἀκρίδες τὸν νῦν ἔχοντας.

ΗΡΑΚ. Ἐγὼ δέ, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μέτοικός εἰμι, ἐκ ὀκνήσω ὅμως τὰ δοκῶντά μοι εἰπεῖν. ὁπόταν γάρ ἤδη συνελθόντες διαλέγονται τῆνικαῦτα, ἦν μὲν ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρσχη, ἐάσωμεν προχωρεῖν τὴν συγκασίαν ὑπὲρ ἡμῶν· ἦν δέ τι ἐτεροῖον ἀποβαίνει, τότε ἤδη τὴν σοὰν αὐτὴν ἔγωγε, εἰ δοκεῖ, διασεΐσας, ἐμβαλῶ τῷ Δάμειδι, ὥς μὴ κατάρατος ὢν ὑβρίζη ἐς ἡμᾶς. ΜΩΜ. Ἡράκλεις, ἰὼ Ἡράκλεις, ἄγροικον τέτο εἶρηκας, καὶ δεινῶς Βοιωτίον, ξυναπολέσας ἐνὶ πονηρῷ τοσάτῃς, καὶ προσέτι τὴν σοὰν, αὐτῷ Μαραθῶνι, καὶ Μιλτιάδῃ, καὶ Κυναγεῖρω; καὶ πῶς ἂν τέτων

qui credamus illi, et neque tantum mentis quantum cicadas habere.

32. HERC. Ego vero, Pater, quamquam inquilinus modo, tamen non cunctabor quid mihi videatur dicere. Nempe cum iam congressi disputabunt, tum ego, si quidem Timocles superauerit, procedere sinam *institutam* pro nobis disputationem: si vero quid secius euenerit, tum iam ego ipsam concussam, si ita videtur, porticum in Damidem iniiciam, ne homo execrabilis contumeliis porro nos afficiat. ΜΩΜ. Hercules! heus Hercules! rusticum illud est, quod dixisti, et valde Boeoticum, perdere cum vno malo tot homines, et insuper totam porticum cum suo Marathone, et Miltiade, et Cynaegiro. Et quomodo

των συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔτι ῥητορεύοιεν, τὴν
 μεγίστην εἰς τὰς λόγους ὑπόθεσιν 11) ἀφηρημέ-
 νοι; ἄλλως τε ζῶντι μὲν σοι δυνατόν ἴσως ἦν τι
 πράξαι τοιοῦτο· ἀφ' οὗ δὲ θεὸς γεγέννησαι,
 μεμάρηκες, οἶμαι, ὡς αἱ Μοῖραι μόναι τὰ
 τοιαῦτα δύνανται, ἡμεῖς δὲ αὐτῶν ἀμοῖροι ἐσμέν.
 ΗΡΑΚ. Οὐκοῦν ὅποτε τὸν λέοντα, ἢ τὴν ὕ-
 δραν ἐφόνευσον, αἱ Μοῖραι δι' ἐμοῦ ἐκείνα ἔπρατ-
 τον; ΖΕΤΣ. Καὶ μάλα. ΗΡΑΚ. Καὶ
 νῦν

modo his vna pereuntibus in posterum orationem
 ornabunt oratores, maximo illo dicendi argu-
 mento priuati? Praeterea viuus quidem cum
 esses, poteras forsan tale quid efficere: a quo au-
 tem tempore Deus factus es, didicisti, puto, Par-
 cas solas posse talia, nos autem eorum esse ex-
 pertes. HERC. Igitur cum leonem aut hydram
 interficerem, Parcae illa per me faciebant? IVP.
 Omni-

11. Τὴν μεγίστην — ὑπόθεσιν] Ridiculum ar-
 gumentum, et simile illi, qui caput sibi ne
 praecideretur, deprecatus, illud caussabatur,
 se non habiturum, vbi pileum imponeret.
 Nempe deridet iusiurandum illud *Demosthe-
 nis*, Οὐ μὰ τὰς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύ-
 σαντας, quod expendit *Longinus* f. 16. vbi
 omnia, quae hic dici possent, Viri docti,
 praesertim *Tollius*. Gesner.

νῦν ἦν τις ὑβρίζῃ εἰς ἐμέ, ἢ περιτυλῶν μου τὸν νεῶν, ἢ ἀνατρέπων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ ταῖς Μοῖραις πάλαι δεδογμένον ἦ, οὐκ ἐπιτρέψω αὐτόν; ΖΕΤΣ. Οὐδαμῶς. ΗΡΑΚ. Οὐκοῦν ἀκουσον, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας. ἐγὼ γάρ, εἰς ὃ κωμικός εἶΦη, ἀγροικός εἰμι, τὴν σκιάΦην, σκιάΦην λέγων. εἰ τοιαῦτά ἐσι τὰ ὑμέτερα, μακρὰ χαίρειν φρέσας ταῖς ἐνταῦθα τιμαῖς, καὶ κνίσσῃ, καὶ ἰσρέϊων αἵματι, κάτειμι εἰς τὸν ἄδην, ὅπου με γυμνὸν ἔχοντα τὸ τόξον, καὶ τὰ εἰδῶλα φοβηθήσεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. ΖΕΤΣ. Εὖγε, οἴκοθεν ὁ μάρτυς, Φασίν· ἀπέσπσας γοῦν τῷ Δάμιδι ταῦτα εἰπεῖν ὑποβάλλων.

Ἄλλῃ

Omnino. HERC. Et iam si quis contumeliosus in me sit, aut templum spoliando meum, aut euertenda statua, nisi Parcis olim ita decretum fuerit, illum non elidam? IVP. Nequaquam. HERC. Itaque audi, Iupiter, libere *dicentem*. Ego enim, ut ait Comicus, *sum rusticus: scapham voco simplex scapham*. Si haec est vestra conditio, longum ego valere iussis vestris istis honoribus, et nidore, et victimarum sanguine, ad inferos descendo, ubi me, nudum si habeam arcum, umbrae certe interfectarum a me belluarum metuent. IVP. Euge, domesticus, aiunt, testis! compendifecisti enim Damidi ne illa dicat, cum ipse subiicias.

33. Sed

Ἄλλὰ τίς ὁ σπουδῇ προσιῶν οὗτός ἐστιν, ὁ
χαλκοῦς, ὁ εὐγραμμος, ὁ εὐπερίγραφος, ὁ ἀρ-
χαῖος τὴν ἀνάδεσιν τῆς κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ
σὸς, ὦ Ἑρμῇ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ
παρὰ τὴν Ποικίλην. πίττης γοῦν ἀναπέπλη-
σαι, ὁσημέραι ἐκματτόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαν-
τοποιῶν. τί, ὦ παῖ, δρομαῖος ἡμῖν ἀφίξαι;
ἢ που τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; EPM.
Ἵπέρμεγα, ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τῆς σπᾶδῆς
δεόμενον. ZETΣ. Λέγε ἥδη, εἴ τι καὶ ἄλλο
ἡμᾶς ἐπ' ἀνισάμενον λέληθεν. EPM.

Ἐτύγχανον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν ὑπο·

Πιττάμενος σῆξενον τε καὶ μετάφρενον·

Θω-

33. Sed quis est ille cum festinatione accedens,
ille aeneus, ille lineamentis omnibus circum-
circa pulchre et ad amussim factus, ille prisco
more reuinctus comam? quin tuus frater, Mer-
curi, forensis ille, iuxta Poeilen, pice enim
oppletus est, qui quotidie exprimatur a statuariis.
Quid, fili, sic curriculo ad nos venisti? Num-
quid noui nobis de terra adfers? HERM. In-
gens quiddam, Iupiter, et infinita diligentia
dignum. IVP. Dic iam, num quid praeterea
seditionis nobis imprudentibus ortum est? HERM.

Statuariis modo pro more praebui

Pice oblinendum pectus atque tergora.

Θώραξ δέ μοι γέλοιος ἀμφὶ σώματι
 Πλασθεὶς, παρηώρητο μιμηλῇ τέχνῃ
 Σφραγίδα χαλκῇ πᾶσαν ἐντυπήμενος.
 Ὅρῳ δ' ὄχλον ζεῖχοντα, καὶ τινας δύο
 Ὀχρούς κενεράκτας, πυγμαίχους σοφισμά-
 των,

Δάμιν τε καὶ —

ΖΕΥΣ. Παῦρ, ὦ Ἑρμαγόρα βέλτισε, τρα-
 γωδῶν. οἶδα γὰρ οὓς τινας λέγεις, ἀλλ' ἐκεί-
 νό μοι Φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐ-
 τοῖς ἡ ἔρις. ΕΡΜ. Οὐδέπω, ἀλλ' ἐν ἀερο-
 βολισμοῖς ἔτι ἦσαν, ἀποσφενδονῶντες ἀλλή-
 λοις, πόρρωθεν ποθεν λοιδορούμενοι. ΖΕΥΣ.
 Τί οὖν ἐτι χρὴ ποιεῖν λοιπόν, ὦ θεοί; ἡ
 ἀεροῶ-

*Loricæ corpori tenax, risum mouens,
 Afficta iam pendebat arte simia,
 Signum velut totius aeris exprimens.
 Turbam venire cerno, et inter banc duo
 Clamosos, pallidos, pugiles sophismatum,
 Daminque et —*

I V P. Define, optime Hermagora, tragoedias
 agere. Noui enim, quos dicis. At illud mihi
 dic, an diu commissa est illis pugna? HERM.
 Nondum: sed adhuc erant in velitationibus, fun-
 dis petentes se inuicem, conuiciis e longinquo
 iactandis. IVP. Quid ergo iam faciendum super-
 est,

ἀκροᾷσθαι ἐπιμύσαντας αὐτῶν ; ὥς τ' ἀφαι-
ρείτωσαν αἱ Ὠρεαὶ τὸν μοχλὸν ἤδη , καὶ ἀπά-
γῃσι τὰ νέφεα ἀναπεταίνοντάς τας πύλας
τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν ἀκροά-
σιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς ἔτος ἐπ' ἀ-
νυ μοι ἀρέσκει, ὑποτρέμων καὶ ταραττόμε-
νος, ἀπολεῖ πάντα οὗτος τήμερον. δῆλος
γούν ἐστιν οὐδὲ ἀντάρασθαι τῷ Δάμιδι δυνατό-
μενος, ἀλλ' ὅπερ ἡμῖν δυνατώτατον, εὐχώμε-
θα ὑπὲρ αὐτῶ.

Σιγῇ, ἐφ' ἡμεῖων, ἵνα μὴ Δάμις γέ πύ-
θῃται.

TIM.

est, Dii, quam vt prospicientes illos audiamus?
Quare iam remoueant Horae obicem reductisque
nubibus portas caeli pandant.

34. Hercules! quanta turba auditum conue-
nit. At iste Timocles non valde mihi placet con-
tremiscens et perturbatus: corrumpet iste omnia
hodie: apparet enim, illum neque contra Dami-
dem ausurum se attollere: Verum quod maxime
possumus, vota faciamus pro illo,

Sed taciti intra nos, feriant ne Damidis aures.

TIM. Τί φῆς, ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὰς μὴ εἶναι, μηδὲ προνοεῖν τῶν ἀνθρώπων; ΔΑΜ. Οὐκ· ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀποκρίναί μοι, ὦ τινι λόγῳ ἐπείσθης εἶναι αὐτάς. TIM. Οὐ μενουν, ἀλλὰ σὺ, ὦ μιαρὲ, ἀποκρίναί. ΔΑΜ. Οὐ μενουν, ἀλλὰ σύ. ΖΕΥΣ. Ταυτὶ μὲν παρὰ πολὺ ὁ ἡμέτερος ἄμεινον, ἤ τι εὐφρονότερον τραχύνεται. εὐγε, ὦ Τιμόκλεις, ἐπίχει τῶν βλασφημιῶν, ἐν γὰρ τούτῳ σοὶ τὸ κρᾶτος, ὥς τὰ γε ἄλλα ἰχθῦν σε ἀποφανεῖ ἐπισημίζων. TIM. Ἀλλὰ, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐκ ἂν ἀποκριναίμην σοι πρότερον. ΔΑΜ. Οὐκοῦν, ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα· ἐκράτησας γὰρ τῷτό γε, ὁμομοκῶς· ἀλλ' ἀνευ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ.

TIM.

. 35. TIM. Quid ais, sacrilege Dami, Deos non esse, neque providere hominibus? DAM. Non. Sed tu prius mihi responde, quo argumento illos esse credideris. TIM. Non ita. Sed tu, impure, responde. DAM. Non inquam. Sed tu. IVP. Huc usque multo noster melius et vocalius exasperatur. Euge Timocles:ingere conuicia: in hoc enim tibi robur; quantum ad alia, piscem te obturando ore efficiet. TIM. Ego vero, ita me Pallas, prior tibi non respondero. DAM. Ergo, Timocles, interroga: hoc enim certe iuratus vicisti: sed absque maledictis, si videtur.

36. TIM.

TIM. Εὖ λέγεις, εἰπὰς οὖν μοι, οὐ δοκοῦσί σοι, ὦ κητάρατε, προσεῖν οἱ θεοί; ΔΑΜ. Οὐδαμῶς. TIM. Τί φής; ἀπρονόητα οὖν ταῦτα πάντα; ΔΑΜ. Ναί. TIM. Οὐδ' ὑπό τινι αὖν θεῷ τάττεται ἢ τῶν ὅλων ἐπιμέλει; ΔΑΜ. Οὐ. TIM. Πάντα δὲ εἰκὴ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; ΔΑΜ. Ναί. TIM. Εἴτ' ἀνθρώποι, ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ οὐ κηταλεύσετε τὸν ἀλιτῆριον; ΔΑΜ. Τί τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις, ὦ Τιμόκλεις; ἢ τίς ὢν ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τῶν θεῶν; καὶ ταῦτα ἐκείνων αὐτῶν οὐκ ἀγανακτούντων; οἳ γε οὐδὲν δεινὸν διατεθήκασι με πάλαι ἀκούοντες,

36. TIM. Bene illuc dicis, Dic igitur mihi, non videntur tibi, homo execrabilis, providere Dii? DAM. Nequaquam. TIM. Quid ais? sine providentia itaque fiunt haec omnia? DAM. Sane. TIM. Neque a quodam Deo igitur procuratio vniuersarum ordinatur? DAM. Non. TIM. Omnia autem temere feruntur irrationabili impetu? DAM. Nempe. TIM. Tum vos, qui ista auditis, patimini, nec lapidibus obruitis impium? DAM. Quid homines contra me irritas, Timocles? aut quis es, qui Deorum vicem irascaris, idque illis ipsis non irascentibus? ut qui nihil in me grauius consuluerint, olim licet au-

όντες, εἰ γε ἀκούουσι. TIM. Ἀκούουσι γάρ, ὦ Δάμι, ἀκούουσι, καί σε μετῴσσι ποτὲ χρόνῳ ὕστερον.

ΔΑΜ. Καὶ πότε ἂν ἐκεῖνοι σχολὴν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμέ, τοσαῦτα, ὡς Φῆς, πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ἅπειρα τὸ πλῆθος ὄντα, οἰκονομούμενοι; ὥσε οὐδὲ σέ πω ἡμύναντο ὧν ἐπιτορκεῖς αἰεὶ, καὶ τῶν ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν καὶ αὐτὸς ἀναγκάζωμαι παρὰ τὰ συγκείμενα. καί τοι οὐχ ὁρῶ ἦν τινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν τῆς ἐαυτῶν προνοίας μείζω ἐξευεγκεῖν ἐδύναντο, ἢ σέ κακὸν, κακῶς ἐπιτρίψαντες, ἀλλὰ δηλοὶ εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τὸν Ὀκεανὸν

dierint, modo audiant. TIM. Enim vero audiunt, Dami, audiunt, et aliquando te suo olim tempore vicissentur.

37. DAM. Et quando illi otium ad me puniendum habeant, qui tot, ut ais, negotia sustineant, et res huius vniuersi, infinitas numero, administrant? Itaque necdum te videri sunt ob perpetua tua periuria, et reliqua, quae taceo, ne et ipse maledicere praeter pacta cogar. Quamquam non video, equam aliam demonstrationem prouidentiae suae maiorem possint edere, quam malum te mortalem male obterendo. Sed apparet illos peregre abesse trans Oceanum forte apud Aethiopas
Heroas

IVPITER TRAGOEDVS 505.

νὸν ἴσως μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔθ' οὖν γούν
αὐτοῖς συνεχῶς ἵεναι παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δαῖτα,
καὶ αὐτεπαγγέλτοις ἐνίοτε.

TIM. Τί πρὸς τοσαύτην ἀναισχυντίαν εἶ-
ποιμι, ὦ Δάμι; DAM. Ἐκεῖνο, ὦ Τιμόκλεις,
ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσά σου, ὅπως ἐπεί-
σθης οἶσθαι προνοεῖν τοὺς θεοὺς. TIM. Ἡ
τάξις με πρώτη τῶν γιγνομένων ἐπέσειν, ὃ ἡ-
λῖος αἰεὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰὼν, καὶ σελήνη κατὰ
ταῦτα, καὶ ὥραι τρεπόμεναι, καὶ Φυτὰ Φυό-
μενα, καὶ ζῶα γεννώμενα, καὶ αὐτὰ ταῦτα οὐ-
τως εὐμηχάνως κατεσκευασμένα, ὥς τρέφε-
σθαι, καὶ κινεῖσθαι, καὶ ἐννοεῖν, καὶ βαδίζειν,
καὶ

Heroas crimine puris. Mos enim illis frequenter
ad illos abire coenatum, interdum etiam cum ipsi
sponte condixerunt.

38. TIM. Quid ad tantam impudentiam di-
cem, Dami? DAM. Illud, Timocles, quod
olim ego audire ex te cupio, quomodo in eam
opinionem veneris, uti putes Deos providere.
TIM. Ordo primum eorum, quae fiunt, mihi
persuasit; sol eandem semper viam tenens, et eo-
dem modo luna, et tempestatum vices, et plan-
tarum satus, et generationes animalium, eaque
ipsa animalia tanto artificio perfecta, ut nutriri,
moueri, cogitare, incedere, fabricare, coriariam

καὶ τεκταίνεσθαι, καὶ σκυτοτομεῖν, καὶ τὰλλα
 ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. ΔΑΜ.
 Αὐτό περ τὸ ζητούμενον, ὦ Τιμόκλεις, συναρ-
 πάξεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοία τούτων
 ἕκαστον ἐπιτελεῖται· ἄλλ' ὅτι μὲν τοιαῦτά ἐστι
 τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν καὶ αὐτός· οὐ μὴν αὐ-
 τήκα πεπεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ ὑπὸ τινὸς προμη-
 θείας αὐτὰ γίνεσθαι. ἐνὶ γὰρ καὶ ἄλλως ἀρ-
 ξάμενα, νῦν ὁμοίως, καὶ κατὰ ταυτὰ συνίστα-
 σθαι, σὺ δὲ τάξιν αὐτῶν ὀνομάζεις τὴν ἀνάγκη.
 εἴτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι
 μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὲν, ὅποιά ἐστι,
 καταριθμουμένῳ καὶ ἐπανοῦντι, οἰομένῳ δὲ ἀ-
 πόδειξιν ταῦτα εἶναι, τοῦ καὶ προνοίας δια-
 τάττε-

facere possint: haec, et alia in eo genere provi-
 dentiae opera esse mihi videntur. DAM. Ipsum
 quodammodo, quod in quaestione est, *pro argu-*
mento arripis, Timocles. Nondum enim mani-
 festum, an providentia horum unumquodque
 perficiatur. Sed talia quidem esse, quae fiunt,
 ipse quoque dixerim; sed non statim necesse est
 ut credamus, etiam a providentia quadam ita
 fieri. Potest enim fieri, ut a fortuito initio nunc
 similiter et eodem modo consistent. Tu autem
 ordinem illorum vocas necessitatem. Deinde ni-
 mirum indignaberis, si quis tibi non obsequatur,
 ea quae fiunt, sicut sunt, enumeranti et laudan-
 ti; simul vero putanti, hanc demonstrationem
 esse,

τάττεσθαι 12) αὐτῶν ἑνασον. ὥς κατὰ τὸν
νωμικόν, Τὰτὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο δέ μοι
λέγῃς·

TIM. Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι καὶ ἄλλης ἐπὶ τοῦ-
τοις δεῖν ἀποδείξεως. ἔμῳς δ' εὖν ἐρῶ, ἀπό-
κριναὶ γὰρ μοι· "Ομηρὸς σοι δοκεῖ ἀρίστος ποιη-
τῆς γενέσθαι; ΔΑΜ. Καὶ μάλα. TIM. Οὐκοῦν ἐκείνῳ ἐπείσθην, τὴν πρόνοιαν τῶν
θεῶν ἐμφανίζοντι. ΔΑΜ. Ἀλλ', ὦ θαυμά-
σιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν "Ομηρον γενέσθαι,
πάντες

esse, providentia quadam illorum vnumquodque
vices suas servare. Igitur, vt est in comoedia,
Hoc subdolum videtur: adfer alterum.

39. TIM. Equidem non puto alia opus esse in
hiscē demonstratione. Attamen interrogabo. Et
enim responde mihi. Homerusne videtur tibi
optimus poëta fuisse? D A M. Sane. T I M.
Illi ergo credidi providentiam Deorum declaranti.
D A M. Verum enim vero, homo admirabilis;
poëtam quidem bonum fuisse Homerum, omnes
tibi

12. Διατάττεσθαι] Hoc praetuli vulgatae
διαλλάττεσθαι, quia quatuor Codd. iube-
bant, et melius videtur; versionem Gesneri
non attigi, quae non multum abit ab resti-
tuta lectione. Reitz.

πάντες σοι συνομολογήσουσι, μάρτυρα δὲ ἀλη-
θῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὐδ' ἐκείνον, οὔτε ἄλ-
λον ποιητὴν οὐδένα. οὔτε γὰρ ἀληθείας μέλει
αὐτοῖς οἶμαι, ἀλλὰ τοῦ κηλεῖν τοὺς ἀκούοντας,
καὶ διὰ τοῦτο μέτροις τε κατὰδουσι, καὶ μύ-
θοις κατηχοῦσι, καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ
τερπνοῦ μηχανῶνται.

Ἄτὰρ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι οἷς τισι μάλιστα
ἐπέσθης τῶν Ὀμήρου· ἄρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς
λέγει, ὡς ἐπεβούλευον συνδῆσαι αὐτὸν ἡ Θυγά-
της, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἶγε μὴ
τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸ
γινγνόμενον, ἐπεπεδῆτο ἂν ἡμῶν ὁ βέλτιστος Ζεὺς,
συναρπασθεῖς. ἀνθ' ὧν καὶ ἀπομνημονεύων
τῇ

tibi largientur: testem autem idoneum talium,
neque illum, neque alium quemcumque poetam.
Neque enim veri illis curam esse puto, sed ut
auditores demulceant; atque ob id ipsum, versi-
bus occinunt, et personant fabulis, et in uniuersum
iucunditatis causa machinantur omnia.

40. Verum libenter audierim, quibus maxime
Homeri dictis fidem habueris: num illis quae de
Ioue dicit, insidias illi fecisse ut ligarent, filiam,
et fratrem, et uxorem? et nisi Briareum aduo-
casset Thetis, miserata factum, in compedes forte
raptus nobis esset Iupiter optimus. Pro quo et-
iam

τῇ Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρὲν τινα ψευδῇ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀποθάνοιεν. ὄρῳ; ἀδύνατον γὰρ ἦν αὐτῷ, κεραυνὸν ἐμβαλόντι, καταφλέξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἄνευ τοῦ ἀπχτεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ ἐκεῖνά σε μάλις εἰς τὴν πίσιν ἐπεσπάσατο ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν ἔτρωσε τὴν Ἀφροδίτην, εἶτα τὸν Ἄρην αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελεύσει, μετὰ μικρὸν δὲ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ ἐμονομάχουν ἀναμῖξ ἄρρενές τε, καὶ θήλειαι, καὶ Ἀθηνᾶ μὲν Ἄρην καταγωνίζεται, ἅτε καὶ πεπονηκότα, οἶμαι, ἐκ τοῦ τραύματος, ὃ παρὰ τοῦ Διομήδους εἰλήφει, Λητοῖ δ' ἀντέσῃ σῶκος ἐριού-

iam beneficio gratiam relaturus Thetidi, decipit Agamemnonem, immisso somnio mendaci, quo Achiuorum multi perirent. Vides? non poterat nempe iaculo fulmine ipsum comburere Agamemnonem, vt non videretur esse impostor. Aut illa forte ad credendum te pertraxerunt, cum audires, a Diomede vulneratam Venerem, ac ipsum deinde, Minerua instigante, Martem? paullo post autem, ipsi irruentes in se inuicem Diū praelia miscuere viri pariter ac feminae, et Minerua quidem Martem superat, laborantem puto ex vulnere, quod a Diomede acceperat; *Latonam*

at.

ἐριούνιος Ἑρμῆς. ἡ τὰ περὶ τῆς Ἀρτέμιδος σοι
πιθανὰ ἔδοξεν, ὥς ἐκείνη μεμψιμοιροῦσα ἡγα-
νάκτησεν οὐ κληθεῖσα ἐφ' ἐξίασιν ὑπὸ τοῦ Οἰ-
νέως. καὶ διὰ τοῦτο σὺν τινι ὑπερφυᾷ, καὶ
ἀνυπόστατον τὴν ἀλκὴν, ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὴν χώ-
ραν αὐτοῦ. ἄρα οὖν τὰ τοιαῦτα λέγων σε Ὀ-
μηρος πέπεικε;

ZETΣ. Βαβαί. ἡλίκον, ὦ θεοί, ἀνεβόη-
σε τὸ πλῆθος, ἐπαινοῦντες τὸν Δάμιν· ὁ δ'
ἡμέτερος, ἀπορουμένῳ ἔοικε· δεδιδε γοῦν, καὶ
ὑποτρέμει, καὶ δῆλός ἐστιν ἀπορρέιψων τὴν ἀ-
σπίδα, καὶ ἤδη περιβλέπει οἱ παρεκδὺς ἀποδρά-
σεται. TIM. Οὐδ' Εὐριπίδης ἄρα σοι δοκεῖ
λέγειν

*at contra stetit vtilium dator Hermes. Aut istaec
de Diana probabilia tibi visa sunt, cum illa ae-
gre fert et indignatur, se non vocatam ab Oeneo
ad epulas: atque eam ob causam aprum horribili
magnitudine, et robore cui resistere nihil posset,
in regionem illius immittit. Num quid ergo
talía dicens Homerus tibi persuasit?*

41. IVP. Hem! quanto, o Dii, clamore mul-
titude laudavit Damin. At noster desperare vi-
detur, metuit enim, et aliquantum tremit, et
apparet abiecturum esse clypeum: et iam circum-
spicit, qua se subducens queat aufugere. TIM.
Neque Euripides igitur tibi sanum quid videtur
dicere,

λέγειν τι ὑγιές, ὁπόταν αὐτοὺς ἀναβιβασάμε-
 νος τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, δεικνύη σώζον-
 τας μὲν τοὺς χρησοὺς τῶν ἡρώων, τοὺς πονη-
 ροὺς δὲ, καὶ τὴν ἀσέβειαν κατὰ σὲ ἐπιτρίβον-
 τας; Δ Α Μ. Ἀλλ', ὦ γενναιότατε Φιλοσό-
 φων Τιμόκλεις, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τρα-
 γῶδοι πεπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν θάτερον,
 ἤτοι Πῶλον, καὶ Ἀριστόδημον, καὶ Σάτυρον,
 ἡγεῖσθαί σε θεοὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ πρόσωπα
 τῶν θεῶν αὐτὰ, καὶ τοὺς ἐμβάδας, καὶ τοὺς
 ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρί-
 δας, καὶ προγασθρίδια 13), καὶ σωμάτια, καὶ
 τᾶλλ',

dicere, cum Deos ipsos in scenam productos o-
 stendit, vt seruant bonos inter Heroas, malos
 vero et impietatem, qualis tua est, obterunt?
 D A M. Sed o generosissime philosophorum, Ti-
 mocles, si, haec dum agunt, persuasere tibi
 Tragici; oportet alterutrum horum, aut Polum,
 et Aristodemum, et Satyrum, putare te Deos
 esse tunc, aut ipsas Deorum personas, et cothur-
 nos, et talaris togas, et chlamydes, et manicas,
 et ventralia, et thoraces, et alia quibus illi tra-
 goe-

13. Προγασθρίδια] Cum προγάσῳ sit, cui
 venter prominet, possis προγασθρίδια putare
 puluillos assimulando ventri prominulo apta.
 Sed etiam possit vestis esse ante ventrem sus-
 pendi solita etc. *Gesner.*

τᾶλλ', οἷς ἐκείνοι σεμνύνουσι τὴν τραγωδίαν,
ὅπερ καὶ γελοιότατον οἶμαι. ἐπεὶ καθ' ἑαυτὸν
ὁπόταν ὁ Εὐριπίδης, μηδὲν ἐπεργούσης τῆς
χρείας τῶν δρχμάτων, τὰ δοκοῦντα οἱ λέγει,
ἀκούσῃ αὐτοῦ τότε παρρησιαζομένου,

Ὅραϊς τὸν ὑψοῦ, τὸν δ' ἀπείρου' αἰθέρα,
Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγνά-
λαις,

Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγᾶ θεόν.

καὶ πάλιν,

Ζεὺς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς.

Οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ κλύων.

καὶ τὰ τοιαῦτα.

TIM.

goediam ornant, quod quidem maxime ridicu-
lum arbitror. Alioqui vbi pro se Euripides, ni-
hil vrgente fabularum necessitate, quae sibi vi-
deantur dicit, audias ipsum tunc libere pronun-
ciantem :

Sublime fufum cernis, immensum aethera,

Cuius tenetur mollibus complexibus

*Terra: hoc putato Numen, hunc perbibe Io-
vem.*

et rursus,

O Iupiter, quicumque demum es Iupiter;

Nec enim nisi sermonibus mihi norus es :

et familia.

42. TIM.

TIM. Οὐκοῦν ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ
ἔθνη, ἐξηπάτηνται, θεοὺς νομίζοντες, καὶ παν-
ηγυρίζοντες. ΔΑΜ. Εὖγε, ὦ Τιμόκλεις, ἔτι
με ὑπέμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων,
ἀφ' ὧν μάλιστα συνίδοι τις ἄν, ὥς γε εἰδέν βέ-
βαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὰ
γὰρ ἢ ταραχὴ καὶ ἄλλοι ἄλλα νομίζουσιν, Σκύ-
θαι μὲν Ἀκινάκη θύοντες, καὶ Θραῖνες Ζαμόλ-
ξιδι, δραπέτῃ ἀνθρώπῳ ἐκ Σάμου, ὡς αὐ-
τοὺς ἤκοντι, Φρύγες δὲ Μήνη, καὶ Αἰθίοπες
ἡμέρα, καὶ Κυλλήνιοι Φάλητι, 14) καὶ Ἀσ-
σύριοι

42. TIM. Igitur omnes homines et populi
decepti sunt, qui Deos esse putent, ac celebrent.
DAM. Bene, Timocles, admonuisti me eorum,
quae inter gentes moribus legibusque recepta
sunt: e quibus nimirum maxime cognouerit ali-
quis, quam nihil firmum illa, quae de Diis fe-
runtur, habeant. Multa enim confusio, et alia
alia sanxerunt: Scythae sacrificantes acinaci, et
Zamolxidi Thraces, qui fugitiuus e Samo ad il-
los venit; Phryges autem Menae, *id est Lunae*;
et Diei Aethiopes; et Cyllenii Phaneti; et Assy-
rii

14. Κυλλήνιοι Φάλητι] Quis sit Phales, cui
sacra faciant Cyllenii, equidem non dixe-
rim. Dedi in versione Phanetem, notum
ex Orphicis versibus ab Athenagora Legat.
Luc. Op. T. V. Kk c. 16.

σύριοι περισσεῶν, καὶ Πέρσαι πυρὶ, καὶ Αἰγυπτιοὶ ὕδατι. καὶ τοὶ μὲν ἅπασιν κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ, ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν ὁ βουῖς θεός· Πηλουσιώταις δὲ κρόμμυον· καὶ ἄλλοις ἰβίς, ἢ κροκόδειλος, καὶ ἄλλοις κυνοκέφαλος, ἢ αἰλουρος, ἢ πίθηκος· καὶ ἔτι κατὰ κώμας, τοῖς μὲν ὁ δεξιὸς ὦμος θεός· τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέραν οἰκᾶσιν, ἄτερος. καὶ ἄλλοις κεφαλῆς ἡμίτομον, καὶ ἄλλοις ποτήριον κεραμεύον, ἢ τρυβλίον. ταῦτα πῶς οὐ γέλως ἐστίν, ὦ καλὲ Τιμόκλεις; ΜΩΜ. Οὐκ ἔλε-

xii columbae; et Persae igni; et aquae Aegyptii. Quamquam communis quidem Aegyptiis omnibus Deus est aqua; priuatim vero Memphitis Deus bos est; Pelusiotis cepe; et aliis ibis, aut crocodilus, cynocephalus, aut feles, aut simia: et insuper per vicos aliis humerus dexter Deus est; e regione autem habitantibus, sinister; et aliis caput dimidiatum, et aliis figulinum poculum aut patella. Haec quomodo non ridicula sunt, o pulcher Timocles? M O M. Nonne prae-

c. 16. seruatis, itemque aliis, quos debemus *Macrobio* Sat. I, 18. Qui etiam docet tum l. c. tum c. 17. Solem esse Phaneta. De *Phanete* omnia *Eschschbachius* in *Epigene. Gesner.*

ἔλεγον, ὦ θεοί, ταῦτα πάντα ἤξουσιν εἰς τοῦμ-
Φανές; καὶ ἀκριβῶς ἐξετασθήσασθαι; ΖΕΥΣ.
Ἐλεγεσ, ὦ Μῶμε, καὶ ἐπετίμας ἀρθῶς, καὶ
ἔγωγε περὶ ἄσσομαι ἐπανορθώσασθαι αὐτὰ, ἣν
πὸν ἐν ποσὶ κίνδυνον διαφύγωμεν.

TIM. Ἄλλ', ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς χρη-
σμούς καὶ προαγορεύσεις τῶν ἐσόμενων, τίνος
ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν καὶ τῆς προνοίας τῆς
ἐκείνων; ΔΑΜ. Σιώπησον, ὦ ἄρισε, περὶ
τῶν χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαι σε, τίνος αὐτῶν
μάλιστα μεμνήσθαι ἀξιοῖς; ἄρ' ἐκείνου, ὃν τῷ
Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκριβῶς ἀμφή-
κης ἦν καὶ διπερὸς ὥπως, οἷοί εἰσι τῶν Ἑρμῶν
ἐνιοί,

praedicebam, Dii, futurum, ut proferrentur in
lucem haec omnia, et accurate examinarentur?
IVP. Praedixisti, Mome, et recte nos reprehen-
disti; ac studebo corrigere ista, modo praesens
periculum effugerimus.

43. TIM. Verum tu Diis inimice, oracula,
et praedictiones futurorum, cuius opus dixeris,
nisi Deorum illorumque providentiae? DΑΜ.
Tace; vir bone, de oraculis. Nam interrogabo
te, cuius illorum maxime velis mentionem fieri?
num illius quod Lydo Pythius reddidit, quod
exacte ambiguum erat ac vultu duplici, quales
Kk 2 sunt

ἐνιοι, διττοὶ καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, πρὸς ὁπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιβραχῇσῃ ἢ τί μᾶλλον ὁ Κροῖστος διαβὰς τὸν Ἄλυν, τὴν αὐτῇ ἀρχὴν, ἢ τὴν Κύρου καταλύσει; καίτοι οὐκ ὀλίγων ταλάντων ὁ Σαρδιανὸς ἐκείνος ἐλεθρος, τὸ ἀμφιδέξιον τῷτο ἔπος ἐπρίατο. Μ Ω Μ. Αὐτὰ που, ὦ θεοί, ἀνὴρ διεξέρχεται λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλιστα. ποῦ νῦν ὁ καλὸς ἡμῖν κίθαρωδός; ἀπολόγησαι αὐτῷ κατελθὼν πρὸς ταῦτα. ΖΕΥΣ. Σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεας, ὦ Μῶμε, οὐκ ἐν καιρῷ νῦν ἐπιτιμῶν.

TIM. Ὅρα οἷα ποιεῖς, ὦ ἀλιτῆριε Δάμι, μοινοῦχί τὰ ἔδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀνατρέψεις
τῷ

sunt Hermarum quidam, duplices, et vtrunque similes, ad quamcumque illorum te partem convertas? Aut vtrum magis superato Croesus Halys, suum Imperium an Cyri dissolvet? Atqui non paucis talentis Sardiana illa perniciēs ancipitem istum versum emerat? MOM. Illa ipsa fere, Dii, hic vir disputat, quae ego maxime metuebam. Vbi nunc est nobis pulcher ille citharoedus? Descende, responde isti pro te ad haec crimina. IVP. Enecas tu nos, Mome, importunus illis reprehensionibus tuis.

44. TIM. Vide quid agas, execrande Dami, tantum non sedes ipsas Deorum disputatione tua euer-

τῷ λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. ΔΑΜ. Οὐ πάντας ἔγωγε τοὺς βωμοὺς, ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ καὶ δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γίνεται, εἰ θυμιαμάτων καὶ εὐωδίας μεσοὶ εἰσι; τοὺς δὲ ἐν Ταύροις τῆς Ἀρτέμιδος ἠδῶς ἂν ἐπείδον ἐν βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' ὧν περιαῦτα ἡ παρθένος εὐωχουμένη ἔχαρει. ΖΕΤΣ. Τουτὶ πέθον ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπήλθεν; ὡς δαυμόνων ἔδενός ἀνὴρ φεῖδεται, ἀλλ' ἐξ ἀμάξης παρρησιάζεται, καὶ

Μάρπτει ἐξείης, ὅς' αἴτιος, ὅςσ' καὶ οὐκί. ΜΩΜ. Καὶ μὴν ὀλίγους ἂν, ὦ Ζεῦ, τοὺς ἀναιτίους εὖροις ἐν ἡμῖν· καὶ που τάχα προῖων ὁ ἀνδρῶπος ἔψεται καὶ τῶν κορυφαίων τινός.

TIM.

euertis, ipforumque altaria. DAM. Non omnia equidem altaria, Timocles: quid enim mali ab iis fiat, si suffitus et boni odoris plena fiat? Sed illa Tauricae Dianae libenter sane viderem e fundamentis in caput euersa, in quibus talibus epulis virgo illa gauisa est. IVP. Vnde nobis inuictum istud malum insonat? vt nulli Deorum vir parcit! sed *tanquam* e plauistro confidenter maledicit,

Et lacerat deinceps insonantes atque nocentes:

MOM. Verum paucos sane Iupiter inueneris inter nos insonantes. Et forte progressus homo tanget etiam summorum quendam.

Kk 3

45. TIM.

ΤΙΜ. Οὐδὲ βροντῶντος αὐτοῦ ταῦ Διὸς
 ἀκούεις, ὦ θεομάχε Δάμι; ΔΑΜ. Καὶ πῶς
 οὐ μέλλω βροντῆς ἀκούειν, ὦ Τιμόκλες; εἰ
 δὲ ὁ Ζεὺς ὁ βροντῶν ἐστὶ, σὺ ἂν ἄμεινον εἰδείης,
 ἐκείθεν ποθεν παρὰ τῶν θεῶν ἀφίγμενος· ἐπεὶ
 οἳ γε ἐκ Κρήτης ἤκοντες ἄλλα ἡμῖν διηγοῦνται,
 τάφον τινὰ καὶ θι δεῖκνυσθαι, καὶ σῆλην ἐφαρ
 ζάναι δηλᾶσαν ὡς οὐκέτι βροντῆσειεν ἂν ὁ Ζεὺς,
 τεθνεὺς πάλαι. ΜΩΜ. τοῦτ' ἐγὼ πρὸ πολ
 λοῦ ἠπιστάμην ἐροῦντα τὸν ἄνθρωπον. τί δ'
 οὖν, ὦ Ζεῦ, ὠχρίσθαις ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς
 τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ τρόμου; θαρρῆν χεῖρ,
 καὶ τῶν τοιούτων ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν.
 ΖΕΥΣ. Τί λέγεις, ὦ Μῶμε, καταφρονεῖς
 οὐχ

45. TIM. Neque tonantem ipsum Iovem au
 dis, hostis Deorum Dami? DAM. Quidni to
 nitru audiam, Timocles? Vtrum vero Iupiter
 sit, qui tonat, melius tu noris, qui forte & Diis
 alicunde veneris: quando, qui e Creta veniunt,
 alia nobis narrant, sepulcrum ibi quoddam osten
 di, et columellam adstare, quae declaret, non
 tonaturum amplius Iovem, qui olim sit mortuus.
 MOM. Hoc diu ego sciebam dicturum esse ho
 minem. Quid ergo, Iupiter, expelluisti nobis,
 et dentes tremore collidis? Bono animo oportet
 esse, et eiusmodi homunciones contemnere. IVP.
 Quid ais, Mome, contemnere? Non vides, quot
 ipsum

οὐχ ὁρᾷς, ὅσοι αἰκούουσι, καὶ ὡς συμπίπτεισμέ-
νοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς
ἀναδυσάμενος τῶν ὠτρυν ὁ Δάμις; ΜΩΜ.
Ἀλλὰ σὺ ὁπόταν, ὦ Ζεῦ, θελήσης, σερῆν
χρυσεήν καθεῖς, ἀπαντας αὐτὰς

Αὐτῇκεν γαίῃ ἐρύσαις αὐτῇ τε θαλάσῃ.

TIM. Εἰπέ μοι, ὦ κατάρατε, πέπλευκας
ἤδη πατέ; ΔΑΜ. Καὶ πολλάνις, ὦ Τιμό-
κλεις. TIM. Οὐκοῦν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ἔκτε-
ρος ἐμπίπτων τῇ ὁδῶν, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ
κινάτια, ἢ οἱ ἐρέκτοντες; IS) ἐκυβέρνα δὲ εἷς
τις

ipsum audiant, et quam illius persuasionibus
contra nos occupati sint? abducatque illos auri-
bus deuinctos Dāmis? MOM. At tu, cum vo-
lueris, Iupiter, catena aurea demissa omnes

Ipsa cum terra huc et cum mare traxeris ad nos,

46. TIM. Dic mihi, execrabilis homo, an
aliquando nauigasti? DAM. Et saepe, Timo-
cles. TIM. Nonne ferebat tum vos ventus, in
lintheum irruens, et implens vela; *magis* quam
remigantes? gubernabat autem quidam governa-
culo

K k 4

IS. "H οἱ ἐρέκτοντες] Omissa ante ἡ vox μάλ-
λον. Vid. ad Ion. Conf. c. 7. Gesner.

τις ἔφεσώς, καὶ ἄσωζε τὴν ναῦν; ΔΑΜ. Καὶ μάλα. ΤΙΜ. Εἴτα ἡ ναὺς μὲν οὐκ ἂν ἔπλει μὴ κυβερνωμένη, τὸ δὲ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον αἶει, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι; ΖΕΥΣ. Εὖγε συνετῶς ταῦτα ὁ Τιμόκλῃς, καὶ ἰσχυρῶς τῷ παραδείγματι.

ΔΑΜ. Ἀλλ', ὦ Θεοφιλέστατε Τιμόκλεις, τὸν μὲν κυβερνήτην ἐκείνον εἶδες ἂν, αἰεὶ τὰ συμφέροντα ἐπιννοῦντα, καὶ πρὸ τοῦ κακροῦ παρασκηαζόμενον, καὶ προσάπτοντα ταῖς ναῦταις, ἀλυσιτελεῖς δὲ ἔδδ' ἄλογον ἔδδ' τι εἶχεν ἡ ναὺς, ὃ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς ἔτος κυβερῇ

culo admotus, nauemque fertauit. ΔΑΜ. Sane. ΤΙΜ. Tuin naus quidem non nauigasset nisi esset gubernata: hoc vniuersum autem sine gubernatore atque duce ferri arbitraris? ΙΥΡ. Euge prudenter ista Timocles, et valide disputas similitudine.

47. ΔΑΜ. Verum, carissime Dñs Timocles, gubernatorem illum videbas semper cogitare vtilia, et ante tempus parare se, et imperare nautis: inutile autem aut irrationabile nihil habebat naus, quod non omnino vtile et necessarium ipsis esset ad navigationem. At tunc iste gubernator,

κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηϊ ἐΦεσά-
 ναι ἀξιοῖς, καὶ οἱ συνναῦται αὐτοῦ, οὐδὲν εὐ-
 λόγως, εἰδὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διατάττουσιν·
 ἀλλ' ὁ μὲν πρότονος, 16) εἰ τύχοι, εἰς τὴν
 πρύμνην ἀν' ἀποτέταται, οἱ πόδες δὲ εἰς τὴν
 πρῶραν 17) ἀμφοτέρω· καὶ χρυσῇ μὲν αἱ
 ἀγκυ-

nator, quem magnae praeesse naui postulas, et
 socii illius nautae, nihil ratione neque pro di-
 gnitate constituunt. Sed protonus forte funis
 ad puppim tentus est, pedesque ad proram utri-
 que: et ancorae interdum aureae, cheniscus au-

Kk 5

tem

16. Ὁ μὲν πρότονος] Προτόνας et πρότονα ex-
 plicant *Homeri* Interpretes ad Il. A, 434. et Od.
 B, 425. itemque *Hesychius*, duplices funes, a
 carchesio hinc in proram, hinc in puppim
 tentos. Sed in ea, quae hic describitur na-
 vi, πρότονος vim nominis sui servare de-
 bet, et funis esse versus proram s. antero-
 rem navis partem tentus, cuius ope eriga-
 tur demissus antea malus, qui renitatur, ne
 versus puppim recidere malus possit: nam
 ne a ventis versus proram queat deiici, satis
 impedit reliqua constructio. *Gesner*.

17. Οἱ πόδες δὲ εἰς τὴν πρῶραν] Nempe πό-
 δες h. e. funes, quibus imum tatus veli ex
 utroque angulo ad nauem alligabatur, de-
 bebant

ἀγκυραὶ ἐνίοτε, ὁ χηνίσκος δὲ μολιβδᾶς· καὶ
τὰ μὲν ὑφάλα κατὰγρῆφα, τὰ δὲ ἐξάλα τῆς
νεῶς ἀμορφᾶ.

Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ναυτῶν ἰδοὺς ἂν τὸν μὲν
ἀργὸν καὶ ἀτεχνον, καὶ ἀτολμον πρὸς τὰ ἔργα,
διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην. 18) τὸν δὲ κατακο-
λυμβῇ-

tem plumbeus; et picta, quae mari demergun-
tur, quae vero eminent, deformia.

48. Inter ipsos vero nautas videas alium qui-
dem pigrum atque inertem, et ad opera susci-
pienda timidum, dimidiaē esse vel tertiae parti
navis praefectum: alium vero ad natandum fre-
nuum,

bebant, ut ventis ferentibus reniterentur,
tenti necessario esse versus puppim. *Gesner.*

18. Διμοιρίτην ἢ τριμοιρίτην] Cum ex con-
trario appareat, hic non tam de stipendio,
et commodis, quam de munere et honore
agi: malui hoc sequi, quod et scholia ad
h. l. primum ponunt, et e *Suida* probari
potest, et confirmatur ex *Aeliani Tacticis*,
apud quem p. 20. Blanc. λόχος in aliquot ἐνω-
μοτίας διῶνιται, deinde dicitur p. 21. τὰς
δὲ δύο ἐνωμοτίας διμοιρίτην, καὶ τὸν ἡγέ-
μενον τάτῳ διμοιρίτην καλεῖσθαι. Hoc certe
apparet, praefecturae cuiusdam nomen apud
Aelia-

ἀμύβῃσά τε δεινὸν, καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀνά-
 πηδῆσαι ῥάδιον· καὶ εἰδότες τῶν χρησίμων ἔκα-
 στα, μόνον τοῦτον ἀντλεῖν προσηταγμένον. τὰ
 δὲ αὐτὰ καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις, μασιγίαν μὲν
 κίνα ἐν προεδρίᾳ παρὰ τὸν κυβερνήτην καθή-
 μενον, καὶ θεραπευόμενον, καὶ ἄλλον κίναidon,
 ἢ πατραλοῖαν, ἢ ἱερόσυλον, ὑπερτιμώμενον,
 καὶ τὰ ἄκρα τῆς νεῶς κατεληφότα· χαρίεν-
 τας δὲ πολλοὺς ἐν μυχῶ τοῦ σκάφους σενοχω-
 ρουμένους, καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς ἀλήθειαν χειρό-
 των πατουμένους. ἐννόησον γοῦν, ὅπως Σω-
 κράτης μὲν καὶ Ἀριστείδης ἐπλευσε, καὶ Φωκίων,
 οὐδέ

num, ad exfiliendum in antennas agilem, et
 utilium omnium scientem, solum exhaurire *sen-
 tinam* iussu: eandemque inter vectores esse ra-
 tionem: furciferum quendam primo loco apud
 gubernatorem affidere et coli; aliumque cinae-
 dum, aut parricidam, aut sacrilegum, supra re-
 liquos honorari, et summa navis occupare: ho-
 nestos autem multos in angulo navis confertos
 ab iis, qui re vera deteriores sunt, conculcari.
 Cogita enim, quomodo Socrates et Aristides na-
 vigauerint, et Phocion, qui neque alimentorum
 fatis

Aelianum διμοιρίτην potius esse, quam com-
 modi. *Gesner.*

ἐδὲ τὰ ἄλφιστα διαρῆ ἔχοντες, ἐδὲ ἀποτεῖναι τοὺς πόδας δυνάμενοι ἐπὶ γυμνῶν τῶν σανίδων παρὰ τὸν αἰτλον· ἐν ὅσοις δὲ ἀγαθοῖς Καλλιᾶς, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδανάπαλος ἐντρυφῶντες, καὶ τῶν ὑφ' αὐτοῖς καταπτύοντες. 19)

Τοι-

fatis habuerint, neque extendere pedes nudis in tabulis ad ipsam sentinam potuerint: in quantis contra bonis fuerint Callias, et Midias, et Sardanapalus luxuriantes, eosque qui sub se erant, despuentes.

49. Τα-

19. Ἐντρυφῶντες, καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτὰς καταπτύοντες] Sine dubio corrigendum ὑπ' αὐτοῖς. Quid enim? An potentes illi et delicatuli eos, qui se maiores erant, contumeliose habuerunt? Immo eos, qui sibi subiecti erant (quod ad Sardanapalum maxime referendum) contumeliis insolenter proculcarunt. *Iensius.*

Ἐπὲρ αὐτὰς] Ἐπ' αὐτὰς legendum videtur. *Guierus.*

Ἐφ' αὐτοῖς] Non dubitavi ὑπὸ pro ὑπὲρ ex duobus Codd. recipere, quod *Iensii* et *Guieri* coniecturam confirmat, et ad sensum requiritur: nam etsi ὑπ' αὐτοῖς, quod ad orthographiam quoque cum *Iensio* hic fere praeferrem, satius tamen duxi codicis scripturam sequi, quae sensum reddit sanum.

Et

Τοιαῦτα ἐν τῇ νηὶ σου γίγνεται, ὦ σοφώ-
τατε Τιμόκλεις· διὰ τοῦτο αἱ ναυαγίαί μου.

49. Talia tua in naui fiunt, Timocles, vir sa-
pientissime, ac propterea naufragia mille. Si
quis

Et licet vulgatum ὑπὲρ αὐτῶν, ab *Gesnero*
conuerſum, et multum ſe praecſtantes viros
deſpuentes, primo adſpectu probum videat-
ur, ac Dial. ſeq. atque apud alios etiam hoc
ſignificatu occurrat; tamen rem propius in-
tuenti patebit, quanto potior ſit lectio reſti-
tuta. Quem enim, quaeso, ſupra ſe habe-
bat Sardanapalus ſimilesque tyranni? anne
vero ſimplex et vera eſt narratio, eum omnes
ſubditos contumelioſe tractaſſe, iisque in-
ſultaſſe? Demus tamen, quod negari non
poſteſt, eum etiam viris ſe melioribus inſul-
taſſe; At hoc ipſum iam non excluditur;
nam inter dignitate inferiores etiam erant
meliores. Contemſerit praefectum Arbactum
Sardanapalus, ſe meliorem (vid. *Iuſtin.* I, 2.)
ambigue tamen nimis eius virtus eo ſigni-
ficaretur, ſi ὑπὲρ τὸν Σαρδανάπαλον dicere-
tur; quare quod planum eſt et verum prae-
ferendo peccare, quam coacta, vt videban-
tur, dare malui. Lector autem vulgatam
potiorem exiſtimans eam retinere poterit.
Eſt vulgatae aliquid praefidii in verbis prae-
miſſis χαριέντας πολλὰς — ὑπὸ χειρόνων
πατε-

εἰ δέ τις κυβερνήτης ἐφεσὼς ἐώρα καὶ διέτατ-
 τεν ἑκάστω, πρῶτον μὲν οὐκ ἂν ἠγνόησεν οἱ τι-
 νες οἱ χρεῖσοι, καὶ οἱ τινες οἱ Φαῦλοι τῶν ἐμ-
 πλεόντων, ἔπειτα ἑκάστω κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ
 προσήκοντα ἀπένειμεν ἂν, χώραν τε τὴν ἀμεί-
 νω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω, τὴν κατὰ
 δὲ τοῖς χείροσι, καὶ συσσίτους ἔσιν ὧς ἀμείνους
 καὶ συμβούλους ἐποίησεν ἂν· καὶ τῶν ναυτῶν
 ὁ μὲν πρόθυμος ἢ πρῶρας ἐπιμελητὴς 20) ἀπεδέ-
 δεικτ'

quis vero gubernator adstans videret et constitue-
 ret singula; primo quidem non ignoraret, qui
 boni, quique mali inter nauigantes; deinde vni-
 cuique pro dignitate, quae illi conueniunt, tri-
 bueret, locumque meliorem melioribus apud se
 supra, inferioreinque deterioribus; et conuic-
 tos quosdam ex inelioribus consiliariosque face-
 ret; atque inter nautas promptus ille aut proram
 cura-

πατχμένους, quibus similiter conqueritur
 praestantiores ab inferioribus ludibrio habe-
 ri; sed melius Sardanapalus iam dicitur eo-
 dem more, quo superiores in naui collocati,
 (licet indigni) insultant inferioribus dignio-
 ribus, despuere in infra se positos, (licet et
 ii reuera sint digniores) adeoque vel resti-
 tuta lectio sic adcuratius cohaeret cum prae-
 missis, ad quae certe haec sunt aptanda. R.
 20. Πρῶρας ἐπιμελητὴς] Πρωραὺς hic vulgo
 audie-

δεικτ' ἂν, ἢ τοίχου ἄρχων 21), ἢ πάντως πρὸ τῶν
ἄλλων· ὁ δὲ ἄκνηρός, καὶ ῥάθυμος, ἐπαίει·
ἂν τῷ καλωδίῳ πεντάκισι τῆς ἡμέρας τὴν καφα-
λὴν. ὥστε σοι, ὦ θαυμασίε, τὸ τῆς νεῶς τοῦ-
το παράδειγμα κινδυνεύει περιτετραφθαί, κα-
κοῦ τοῦ κυβερνήτου τέτυχηνός.

MOM. Ταυτὶ μὲν ἤδη κατὰ ῥοῦν προχωρεῖ
τῷ Δάμιδι, καὶ πλησίσιος ἐπὶ τὴν νίκην φέ-
ρεται.

curare, vel latus, aut omnino praeesse aliis iube-
retur: contra iste piger et omissus, quinquies
in diem fune in caput pulsaretur. Itaque haec
tibi navis comparatio, vir optime, ne euertatur
periculum est, quae malum adeo gubernatorem
nacta sit.

50. MOM. Haec secundo sane fluxu proce-
dunt Damidi, plenisque ad victoriam velis inue-
hitur.

audiebat. 'Ετ. XIV. Gubernatori dignita-
te, vt inter nautas proximus. *Famulum gu-*
bernatoris vocat *Xenoph.* Οἰκονομ. Post hunc
τοίχε ἄρχων, de cuius officio disceptatur.
Vide *Plut.* 1458. initio fere vitae Agidis,
et *Xenoph.* Ἀναβ. V. p. 217. 25. ὅταν δὲ
χειμῶν ἦ, ἐχ' ὁρᾷτε, ὅτι καὶ νεύματος μό-
νε ἐνεκα χαλεπαίνει μὲν πρῶτος τοῖς ἐν
πρῶτα, χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν
πρῶμῃ. *du Soul.*

21. Τοίχε ἄρχων] Hic vulgo dicebatur τοίχαρ-
χος. Vide *Suidam* voce Τοίχαρχος. *Kuster.*
Luc. Op. T. V. LI

ρεται. ΖΕΤΣ. Ὁρθῶς, ὦ Μῶμε, ἐκ
 κρίσεις. ὁ δ' οὐδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπι-
 νοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ καθ' ἡμέ-
 ραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις ἐκπερίτρεπτα πάντα ἐπ-
 αγγελλεῖ.

ΤΙΜ. Οὐκοῦν ἐπεὶ τῆς νεῆς τὸ παράδειγ-
 μα οὐ πᾶν σοι ἰσχυρὸν ἔδωξεν εἶναι, ἀκούσον
 δὴ τὴν ἱεράν, Φασιν, ἄγκυραν, καὶ ἤν οὐδεμιᾶ
 μηχανῇ ἀπορρήξεις. ΖΕΤΣ. Τί ποτε ἄρα
 καὶ ἐρεῖ; ΤΙΜ. Ἴδοις γὰρ εἰ ἀκόλουθα ταῦ-
 τα συλλογίζομαι, καὶ εἴ πῃ αὐτὰ δυνατόν σοι
 περιτρέψαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί·
 ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοί, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί· τί
 πρὸς ταῦτα Φῆς; ΔΑΜ. Ἦν πρότερον γελάσω
 εἰς κόρον, ἀποκρινέμαι σοι. ΤΙΜ. Ἀλλ' εἰ-
 κας

hitur. IVP. Recte coniicis, Mome. At hic Ti-
 mocles firmum nihil excogitat; verum communia
 ista et quotidiana, aliud post aliud, quae tamen
 facile euertantur omnia, effundit.

51. ΤΙΜ. Quandoquidem igitur navis tibi
 comparatio non satis valida visa est, audi iam fa-
 cram, aiunt, ancoram, quam nulla machina
 abrumpas. IVP. Quid tandem dicet? ΤΙΜ.
 Videas enim, an consequentia colligam ista, et
 si qua euertere illa possis: si enim sunt altaria,
 sunt etiam Dii. At sunt altaria, sunt ergo etiam
 Dii. Quid ad haec dicis? ΔΑΜ. Cum primum
 satis risero, tibi respondebo. ΤΙΜ. Sed videris
 non

κας καὶ πᾶσαι γελαῖν, εἰπέ δὲ ὁμῶς ὅπη
 φοι γελάσμιον ἔδοξε τὰ εἰρημένον εἶναι. ΔΑΜ.
 Ὅτι καὶ αἰσθάνη ἀπὸ λαπτῆς κρείνης ἑξαψάμε-
 νός σε τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα ἱερὰν ἔσαν. τὸ
 γὰρ εἶναι θεὸς, τῷ βωμῷ εἶναι συνδήσας, ἰ-
 σχυρόν οἶε παῖσασθαι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὄρμον.
 ὥς ἐπεὶ μηδὲν ἄλλα τά τε Φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱε-
 ρώτερον, ἀπίωμεν ἤδη.

TIM. Ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττησθαι προαπικίων;

ΔΑΜ. Ναί, ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ
 ὑπὸ τινῶν βιαζόμενοι, ἐπὶ τὰς βωμὸς ἡμῖν κα-
 ταπέφευγας. ὥς, νῆ τὴν ἄγκυραν τὴν ἱερὰν,
 ἐθάλω σπείσασθαι ἤδη πρὸς σέ, ἐπ' αὐτῶν τε
 τῶν βωμῶν, ὡς μηκέτι περὶ τάτων ἐρίζοιμεν.

TIM.

non desiturus ridere. Dic vero tamen, qua tibi
 parte ridiculum visum sit, quod dixi. D. A. M.
 Quod non sentis a tenui te filo suspendisse anco-
 ram tuam, eamque sacram. Cum enim illud,
 Deos esse, ad illud alterum alligasti, altaria esse,
 putas firmum ex his te funem fecisse. Quando
 igitur negas quidquam te his habere sanctius
 quod dicas, iam abeamus.

52. TIM. Confiteris ergo te victum, cum
 prior discedas? D. A. M. Recte, Timocles. Tu
 enim ut illi, quibus vis ab alijs infertur, ad alta-
 ria nobis confugisti. Itaque per ancoram illam
 sacram, volo iam foedus tecum ad ipsa illa altaria
 libatione interposita facere, nos non amplius de
 hisce rebus tecum velle contendere. TIM. Ca-

TIM. Εἰρωνεύη ταῦτα πρὸς ἐμεὺ τιμωρύνχε, 22) καὶ μιὰρῃ, καὶ καταπτυσῇ, καὶ μασιγία, καὶ καθαριμα. ἔ γάρ ἴσμεν ἔτινος μὲν πατὴρ εἶ, πῶς δὲ ἡ μήτηρ σε ἐπορεύετο; καὶ ὡς τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις, καὶ τὰ μετὰ κίκα διαφθείρεις, λιχρότατε καὶ ἀνασχυρότατε. μὴ Φεῦχε δ' ἔν, ἕως καὶ παρ' ἐμῇ πληγῇ λαβὼν ἀπέλθης· ἤδη γὰρ σε τέτω τῷ ὄσσανω ἀποθραύσω, παμμύαρον ὄντα.

ZETΣ. Ὁ μὲν γελαῶν, ὡς θεοί, ἀπέειπεν, δ' ὁ ἀκούσας τοῦ λοιδορέμενος, ἔ φέρον καταπτύων·

villaris ista ad me sepulcrorum effossor, et impure, et despuende, et verbero; et purgamentum. Nonne enim scimus quo sis patre natus, ut metetriciam mater tua vitam egerit; ut etiam matrem interfeceris; et adulter sis, et pueros corrumpas, heluo; et impudentissime. Noli vero ante fugere quam plagis a me acceptis abear: iam enim hac tibi testa cerebrum impuratissimo dispergam.

253. IVP. Alter quidem ridens, Dii, discedit; alter vero sequitur maledicens, indignè ferens. 22. Τιμωρύνχε] Deservi scripturam, Editionum principum secundam corripientium. Nam longa est etiam apud alios, et Aristoph. Ran. 1180. Οὕτω γὰρ εἰη πρὸς πατὴρς τιμωρύνχος. Reitz.

τα τὸν Δάμιν· καὶ ὅπως πατάξεν αὐτὸν τῷ
κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλὴν. ἡμεῖς δὲ τί ποῖμεν
ἐπὶ τέτοις; EPM. Ὅρθῳς ἐκεῖνό μοι ὁ κωμι-
κὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, Οὐδὲν πέπονθας δεινόν,
ἂν μὴ προσποιῇ. τί γὰρ καὶ ὑπέρμεγα κακόν,
εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι ταῦτα, ἀπία-
σι; πολλοὶ γὰρ εἰσιν οἱ τὰνκντία γιγνώσκοντες,
πλείεις Ἑλλήνων, ὅ πολὺς λεῷς καὶ ὁ σύρφαξ,
βαρβαροὶ τε πάντες. ZETΣ. Ἀλλ' ὦ Ἐριμῆ,
τὸ τῷ Δαρείῳ πάνυ καλῶς ἔχον ἐστίν, ὃ εἶπεν
ἐπὶ τῷ Ζωπύρῳ· ὥστε καὶ αὐτὸς ἐβελόμην ἂν εἶνα
τοιᾶτον ἔχειν οἶον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυ-
ρίας μοι Βαβυλωνίους ὑπάρχειν.

insultare sibi Damin: et videtur caput illi per-
cussurus tegula. At nos quid facimus post haec?
MERC. Recte mihi illud dixisse videtur Comi-
cus, Non passus es, si non fatere, iniuriam. Ec-
quod enim ingens malum, si pauci homines per-
suasum de istis habentes abeunt? Multi enim sunt,
qui contraria sentiant: plures Graecorum, mul-
titudine populi, atque faex vulgi, omnesque bar-
bari. IVP. Verum, Mercuri, Darii illud oppi-
do praeclarum est, quod dixit de Zopyro. Ita-
que et ipse malim vnum talem habere qualem
Damin, auxillatorem, quam sexcentas mihi Ba-
bylones esse.

p. 415. in Not. lin. 2. a fine pro mentem leg.
mentionem,

Demo-

D emonactis vita	I
Amores (non videntur Luciani)	38
Imagines	133
Pro imaginibus	168
Toxaris, siue Amicitia	207
Lucius, siue Asinus	317
Iupiter Confutatus	420
Iupiter Tragoedus	446

LIPSIÆ

EX OFFICINA SOMMERIA.